

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 96

Ljubljana, ponedeljek 30.8.2004

Cena 1320 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XIV

DRŽAVNI ZBOR

4233. Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 17. junija 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o ohranjanju narave, ki obsega:

- Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 56/99 z dne 13. 7. 1999),
- Popravek Zakona o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 31/2000 z dne 7. 4. 2000) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave – ZON-A (Uradni list RS, št. 119/02 z dne 30. 12. 2002) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave – ZON-B (Uradni list RS, št. 41/04 z dne 22. 4. 2004).

Št. 801-01/98-7/16
Ljubljana, dne 17. junija 2004.
EPA 1349-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O OHRANJANJU NARAVE uradno prečiščeno besedilo (ZON-UPB2)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(namen zakona)

(1) Ta zakon določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave.

(2) Ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti so ukrepi, s katerimi se ureja varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), vključno z njihovim genskim materialom in habitati ter ekosistemi, in omogoča trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti ter zagotavlja ohranjanje naravnega ravnovesja.

(3) Sistem varstva naravnih vrednot je sistem, ki določa postopke in načine podeljevanja statusa naravnih vrednot ter izvajanje njihovega varstva.

2. člen

(biotska raznovrstnost)

(1) Biotska raznovrstnost je raznovrstnost živih organizmov.

(2) Raznovrstnost živih organizmov vključuje raznovrstnost znotraj vrst in med različnimi vrstami, gensko raznovrstnost ter raznovrstnost ekosistemov.

(3) Biotska raznovrstnost se v naravi ohranja z ohranjanjem naravnega ravnovesja.

3. člen

(naravno ravnovesje)

(1) Naravno ravnovesje je stanje medsebojno uravnoteženih odnosov in vplivov živih bitij med seboj in z njihovimi habitati.

(2) Naravno ravnovesje je porušeno, ko poseg uniči številčno ali kakovostno strukturo življenjske združbe rastlinskih ali živalskih vrst, okrni ali uniči njihove habitate, uniči ali spremeni sposobnosti delovanja ekosistemov, prekine medsebojno povezanost posameznih ekosistemov ali povzroči precejšnjo osamitev posameznih populacij.

4. člen

(naravne vrednote)

(1) Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije.

(2) Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava.

(3) Naravne vrednote iz prejšnjega odstavka so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava.

(4) S sistemom varstva naravnih vrednot se zagotavljajo pogoji za ohranitev lastnosti naravnih vrednot oziroma naravnih procesov, ki te lastnosti vzpostavljajo oziroma ohranjajo, ter pogoji za ponovno vzpostavitev naravnih vrednot.

5. člen

(skrb za ohranjanje biotske raznovrstnosti)

Politike, programi, strategije in načrti razvoja na posameznih področjih, ki lahko prispevajo k ohranjanju biotske

raznovernosti, morajo na svojih področjih izkazovati in zagotavljati izvajanje ukrepov, s katerimi prispevajo k ohranjanju biotske raznovernosti.

6. člen

(obveznost vključevanja ukrepov)

Ukrepi ohranjanja biotske raznovernosti in sistem varstva naravnih vrednot po tem zakonu se vključujejo v urejanje prostora ter rabo in izkoriščanje naravnih dobrin ter ukrepe varstva kulturne dediščine na način, ki ga določa zakon.

7. člen

(subjekti ohranjanja in varstva)

(1) Fizične in pravne osebe morajo ravnati tako, da prispevajo k ohranjanju biotske raznovernosti in varujejo naravne vrednote.

(2) Država, lokalne skupnosti ter druge osebe javnega prava so pri izvajanju nalog iz svojih pristojnosti dolžne upoštevati načela, cilje in ukrepe ohranjanja biotske raznovernosti in varstva naravnih vrednot ter pri tem medsebojno sodelovati.

8. člen

(pristojnosti države in lokalnih skupnosti)

(1) Urejanje zadev ohranjanja biotske raznovernosti in varstva naravnih vrednot je v pristojnosti države, razen zadev lokalnega pomena na področju varstva naravnih vrednot, ki so v pristojnosti lokalne skupnosti.

(2) Zadeve lokalnega pomena iz prejšnjega odstavka so:

- programiranje in planiranje na področju varstva naravnih vrednot lokalnega pomena,
- sprejemanje ukrepov varstva naravnih vrednot lokalnega pomena,
- zagotavljanje lokalnih javnih služb ohranjanja narave,
- popularizacija varstva naravnih vrednot lokalnega pomena.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora država ukrepati, če je v nevarnosti obstoj naravne vrednote lokalnega pomena.

9. člen

(ekološka in socialna funkcija lastnine)

(1) Lastnik zemljišča mora dopustiti na svojih zemljiščih neškodljiv prehod drugim osebam in drugo splošno rabo v skladu z zakonom ter dopustiti na svoji lastnini opravljanje nalog ohranjanja biotske raznovernosti in ukrepov varstva naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: naravovarstvene naloge).

(2) Pri izvajanju določb tega zakona so z lastniki izenačeni tudi drugi uporabniki nepremičnin.

(3) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za zemljišča, ki jih je dovoljeno ograditi v skladu z zakonom, razen za izvajanje tistih naravovarstvenih nalog, ki so nujne za preprečitev poškodovanja ali uničenja naravne vrednote.

10. člen

(izključitev veljavnosti)

(1) Določbe tega zakona glede dolžnosti ohranjanja biotske raznovernosti in varstva naravnih vrednot se ne uporabljajo pri ukrepih za:

- odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja,
- reševanje ljudi in premoženja,
- izvajanje nujnih ukrepov obrambe države.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja le za čas trajanja neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženje.

(3) Nujni ukrepi obrambe države iz tretje alineje prvega odstavka tega člena so tisti, katerih opustitev bi lahko bistveno zmanjšala bojno pripravljenost Slovenske vojske oziroma ogrozila izvajanje ukrepov za pripravljenost ali mobilizacijo.

(4) Izbere se tisti ukrep iz prvega odstavka tega člena, ki ob doseganju enakih učinkov najmanj poškoduje naravo.

11. člen

(določitev pojmov)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Domorodna (avtohtona) živalska ali rastlinska vrsta je tista, ki je v določenem ekosistemu naravno prisotna; od vrst, ki so bile iztrebljene, se za domorodne štejejo tiste, za katere v ekosistemu še obstajajo približno enaki biotopski in biotski dejavniki, kot so bili pred iztrebitvijo.

2. Doselitev je vnos rastlin ali živali v ekosistem, v katerem rastline ali živali te vrste že živijo.

3. Ekosistem je funkcionalna celota življenjskega prostora (biotop) in življenjske združbe (biocenosa), katerega sestavine so v dinamičnem ravnovesju.

4. Geotop je del geosfere geološkega, geomorfološkega ali hidrološkega pomena.

5. Gojitev rastlin je gojenje rastlin domorodnih ali tujerodnih vrst z namenom pridobivanja hrane, prodaje, za okras, za industrijske ali zdravilne namene, namene učno-vzgojnega ali znanstvenoraziskovalnega dela ter zaradi ohranitve vrste.

6. Gojena žival je tista, ki je potomka staršev vzgojenih v ujetništvu.

7. Gojitev živali je gojenje (hranjenje, omogočanje razmnoževanja, križanje) živali domorodnih ali tujerodnih vrst v prostoru, ločenem od narave (ogradi, obori, kletki, bazenih, koritih in v podobnih prostorih), zlasti z namenom pridobivanja hrane, lova, prodaje, učno-vzgojnega ali znanstvenoraziskovalnega dela ter zaradi ohranitve vrste.

8. Habitat (življenjski prostor) je s specifičnimi neživimi in živimi dejavniki opredeljen prostor vrste oziroma geografsko opredeljen prostor osebkov ali populacije vrste.

9. Naselitev je vnos rastlin ali živali v ekosistem, v katerem rastline ali živali te vrste niso bile nikoli prisotne. Naselitev je lahko izvedena z namenom, da rastline ali živali v novem ekosistemu živijo, ali je nezavedna in je posledica človekovega malomarnega ravnanja, npr. odmetavanje akvarijskih ali terarijskih živali v naravo ali omogočanje pobega živali iz ograjenih prostorov. Vnos živali v prostor za gojitev živali ni naselitev.

10. Izvoz je vsak iznos blaga s carinskega območja Evropske unije.

11. Oblikovana narava je del narave, ki ga človek preoblikuje z namenom vzgoje, izobraževanja, oblikovanja krajinskih elementov ali katerim drugim namenom in je pomemben zaradi ohranjanja biotske raznovernosti. Za oblikovano naravo se štejejo zlasti: drevoredi, botanični vrtovi, alpinetumi in drugi oblikovani ekosistemi.

12. Odvzem rastline ali živali iz narave je odvzem žive ali mrtve rastline ali živali iz habitata.

13. Ohranjanje narave je vsako ravnanje, ki se opravlja zaradi ohranitve biotske raznovernosti in varstva naravnih vrednot.

14. Okrnitev narave je stanje narave, ko so zaradi človekove dejavnosti spremenjeni naravni procesi tako, da je porušeno naravno ravnovesje ali so uničene naravne vrednote.

15. Poseg v naravo je poseg v okolje po predpisih o varstvu okolja.

16. Ponovna naselitev je vnos rastlin ali živali v ekosistem, v katerem so bile rastline ali živali te vrste iztrebljene, v ekosistemu pa še obstajajo približno enaki abiotski in biotski dejavniki, kot so bili pred iztrebitvijo.

17. Populacija je skupina prostorsko in časovno povezanih rastlin ali živali iste vrste, v kateri se te med seboj križajo.

18. Rastlinska ali živalska vrsta ali podvrsta ali varieteta je tista, katere osebkovi – vse razvojne oblike (v nadaljnjem besedilu: rastline ali živali) lahko živijo prosto v naravi, neodvisno od človeka in niso nastali z umetnim izborom (odbiranje in gojenje osebkov z namenom pridobivanja ras domačih živali ali sort kulturnih rastlin) ali biotehnoškimi poseganjem v dedne zasnove. Cepljivke, glive in lišaji se obravnavajo kot rastlinska vrsta.

19. Sestavine biotske raznovrstnosti so rastlinske in živalske vrste, njihov genski material in ekosistemi.

20. Tranzit je vsak prenos blaga preko carinskega območja Evropske unije pod carinskim nadzorom.

21. Tujerodna (alohtona) živalska vrsta je tista, ki jo naseli človek in v biocenozi določenega ekosistema pred naselitvijo ni bila prisotna; od vrst, ki so bile iztrebljene, se za tujerodne štejejo tiste, za katere v ekosistemu ne obstajajo več približno enaki biotopski in biotski dejavniki, kot so bili pred iztrebitvijo.

22. Tujerodna (alohtona) rastlinska vrsta je tista, ki jo naseli človek in pred naselitvijo ni bila prisotna na ozemlju Slovenije.

23. Ugodno stanje rastlinske ali živalske vrste je stanje, ki v predvidljivi prihodnosti zagotavlja obstoj vrste.

24. Uvoz je vsak vnos na carinsko območje Evropske unije.

25. Zatočišče za živali je prostor, namenjen za začasno oskrbo oziroma zdravljenje bolnih ali ranjenih živali, zapuščenih mladičev, ki sami še niso sposobni preživeti v naravi, ter živali, ki so bile odvzete imetniku zaradi protipravnega zadrževanja v ujetništvu, nedovoljene trgovine, izvoza, uvoza in zaradi drugih z zakonom določenih razlogov.

II. OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

2.1. Rastlinske in živalske vrste

12. člen

(posebno varstvo države)

Rastline in živali so pod posebnim varstvom države.

13. člen

(pridobitev v lastnino)

Žival ali vodna rastlina, ki je odvzeta iz narave za namene in pod pogoji, ki jih določa zakon, postane last tistega, ki jo odvzame iz narave.

14. člen

(splošni varstveni režim)

(1) Rastlinsko ali živalsko vrsto je prepovedano iztrebiti.

(2) Zniževati število rastlin ali živali posameznih populacij, ožati njihove habitate ali slabšati njihove življenjske razmere do take mere, da je vrsta ogrožena, je prepovedano.

(3) Rastline ali živali je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga ubijati, poškodovati, odvzemati iz narave ali vznemirjati.

(4) Habitatske populacije rastlinskih ali živalskih vrst je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga uničiti ali poškodovati.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je dovoljeno loviti živali lovnih in ribolovnih vrst v skladu s predpisi, ki urejajo lov in ribolov, ter opravljati kmetijsko in gozdarsko dejavnost v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijstvo in gozdarstvo, ter odvzemati iz narave rastline ali živali za namene, dovoljene z zakonom.

(6) Razlog za dejanje iz tretjega in četrtega odstavka tega člena je opravičljiv, če ima dejanje koristno posledico in je družbeno sprejemljivo.

15. člen

(posegi in dejavnosti)

(1) Vsakdo, ki posega v naravo oziroma v habitat populacij rastlinskih ali živalskih vrst, mora uporabljati načine, metode in tehnične pripomočke, ki prispevajo k ohranjanju ugodnega stanja vrste.

(2) Minister, pristojen za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: minister), lahko predpiše v soglasju s pristojnim ministrom za rastlinske ali živalske vrste ali za habitate njihovih populacij najmanj moteč način in pogoje poseganje v naravo iz prejšnjega odstavka ter časovno omeji posege v habitate populacij živalskih vrst v času, ki sovpada z njihovimi življenjsko pomembnimi obdobji.

16. člen

(trajnostno gospodarjenje z rastlinskimi in živalskimi vrstami)

(1) Če se raba rastlin ali živali odvija na podlagi načrtov, se trajnostno gospodarjenje z rastlinskimi in živalskimi vrstami zagotavlja ob upoštevanju gospodarske in socialne funkcije tako, da se v načrtih upoštevajo ekosistemske in biogeografske značilnosti vrste ali populacije, ki so pomembne za ohranitev ugodnega stanja vrste.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) lahko predpiše pogoje rabe rastlin ali živali, ki se ne odvija na podlagi načrtov iz prejšnjega odstavka.

(3) Če način ali obseg rabe z rastlinami ali živalmi neposredno ogroža ugodno stanje vrste, ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), rabo omeji ali začasno prepove.

(4) Odločba iz prejšnjega odstavka se izda v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarjenje s posamezno rastlinsko ali živalsko vrsto.

(5) Organ, ki je sprejel načrt gospodarjenja mora preveriti njegovo izvajanje in ga uskladiti s spremenjenimi razmerami.

17. člen

(naselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst)

(1) Naseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst je prepovedano.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli naselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst, če se v postopku presoje tveganja za naravo ugotovi, da poseg v naravo ne bo ogrozil naravnega ravnovesja ali sestavin biotske raznovrstnosti.

(3) Naseljevanje živali tujerodnih vrst, ki jih je dovoljeno loviti, in rastlin, ki se uporabljajo pri opravljanju kmetijske in gozdarske dejavnosti, dovoli pristojno ministrstvo s soglasjem ministrstva ob pogoju iz prejšnjega odstavka.

18. člen

(doselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst)

(1) Doseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst mora biti spremljano in nadzorovano.

(2) Fizična ali pravna oseba mora obvestiti ministrstvo o nameravani doselitvi rastlin ali živali tujerodnih vrst.

(3) Vlogi mora predlagatelj priložiti tudi ugotovitve izvedenega postopka presoje tveganja za naravo.

(4) Odločba, s katero se doselitev prepove, se izda na podlagi izvedenega postopka presoje tveganja za naravo.

(5) Če ministrstvo v 30 dneh od prejema popolne vloge o zahtevi ne odloči, se šteje, da z doselitvijo ne soglašajo.

(6) Za doseljevanje rastlin, ki se uporabljajo pri opravljanju kmetijske in gozdarske dejavnosti, se določbe tega člena ne uporabljajo.

(7) Za spremljanje in nadzorovanje doseljevanja živali, ki jih je dovoljeno loviti, skrbi pristojno ministrstvo na način iz tega člena.

19. člen

(zadrževanje v ujetništvu)

(1) Živali domorodnih in tujerodnih vrst je prepovedano zadrževati v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe.

(2) Fizične ali pravne osebe, ki pridobijo velike sesalce, ptiče in plazilce ter živali vrst, ki so določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah, z namenom zadrževanja v ujetništvu, so dolžne o tem obvestiti ministrstvo v 30 dneh po pridobitvi živali.

(3) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo, predpiše bivalne razmere in oskrbo iz prvega odstavka tega člena ter živalske vrste, za katere velja obveznost iz prejšnjega odstavka.

20. člen

(zadrževanje v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki namerava zadrževati živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti v živalskih vrtovih, akvarijih, terarijih ali podobnih prostorih, mora pridobiti dovoljenje ministrstva.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda, če prošilec dokaže, da so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka prejšnjega člena in da se bodo osebkii prikazovali v okolju, ki je prilagojeno naravnim razmeram v habitatu in ne izkrivlja dejstev o biologiji živalske vrste.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo dovoli začasno zadrževanje živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena.

21. člen

(gojitev živali)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki namerava gojiti živali domorodnih ali tujerodnih vrst, mora pridobiti dovoljenje ministrstva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka določi minister živalske vrste, za katere ni treba pridobiti dovoljenja za gojitev živali, ker ne ogrožajo domorodnih živalskih vrst.

(3) Če je za gojitev živali iz prvega odstavka tega člena treba pridobiti dovoljenje tudi po drugem zakonu, se ne glede na določbo prvega odstavka tega člena to dovoljenje izda po drugem zakonu in ob soglasju ministrstva.

(4) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena za živali tujerodnih vrst se izda po izvedenem postopku presoje tveganja za naravo.

(5) Fizična ali pravna oseba lahko pridobi dovoljenje iz prvega in četrtega odstavka tega člena, če izkaže, da so izpolnjeni pogoji osamitve prostora za gojitev živali od stičnega ekosistema, in če je prostor za gojitev povezan s stičnim ekosistemom prek naprav, ki blažijo negativne vplive.

22. člen

(gojitelj živali)

(1) Gojena žival je v lasti osebe, ki jo goji v skladu z zakonom.

(2) Gojena žival, za katero je treba pridobiti dovoljenje za gojitev iz prejšnjega člena, mora biti označena na predpisan način.

(3) Lastnik gojene živali mora skrbeti, da živali ne pobegnejo v naravo.

(4) Za škodo, ki jo povzročijo gojene živali, je lastnik odgovoren ne glede na krivdo.

(5) Pobeg gojenih živali v naravo se glede možnih škodljivih posledic šteje kot okrnitev narave.

(6) Minister v soglasju s pristojnim ministrom iz tretjega odstavka prejšnjega člena predpiše način označevanja živali iz drugega odstavka tega člena.

23. člen

(trgovina z živimi živalmi)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki opravlja trgovinsko dejavnost z živimi živalmi domorodnih ali tujerodnih vrst, mora zagotoviti ustrezne bivalne razmere in ustrezno oskrbo za živali ter voditi evidenco o trgovini z živalmi.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ni treba voditi evidence o trgovini z živalmi, če trgovina s posameznimi osebki ne ogroža obstoja živalske vrste.

(3) Živalske vrste iz prejšnjega odstavka določi minister.

(4) Bivalne razmere in oskrba se določijo v predpisu iz tretjega odstavka 19. člena tega zakona.

(5) Evidenca o trgovini z živalmi iz prvega odstavka tega člena vsebuje ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča fizične osebe ali firmo in sedež pravne osebe, od katere je bila žival pridobljena, izvor živali, čas nakupa in prodaje ter ime, priimek in naslov stalnega prebivališča fizične osebe ali firmo in sedež pravne osebe, ki je žival kupila.

(6) Evidenca iz prejšnjega odstavka se lahko uporablja samo zaradi nadzora nad opravljanjem trgovinske dejavnosti z živimi živalmi.

(7) Minister predpiše podrobnejšo vsebino evidence o trgovini z živalmi iz prvega odstavka tega člena ter določi časovno obveznost vodenja evidenc.

(8) Določbe tega člena se ne nanašajo na trgovino z živimi živalmi, ki so namenjene prehrani.

24. člen

(pravila varstva)

Vlada predpiše podrobnejši način varstva rastlinskih ali živalskih vrst ter varstvo drugih vrst živih organizmov in pri tem uredi zlasti:

1. ravnanje v zvezi z odvzemom živali iz narave, gojenjem, prenašanjem, naseljevanjem, ponovnim naseljevanjem in doseljevanjem, zadrževanjem živali v ujetništvu, trgovino, raziskovanjem živali, ravnanjem z mrtvimi živalmi ter preparatorstvom;

2. ravnanje v zvezi z odvzemom rastlin iz narave, gojenjem, naseljevanjem, ponovnim naseljevanjem in doseljevanjem, trgovino, raziskovanjem in načinom nabiranja rastlin ter dovoljenimi količinami nabiranja;

3. ravnanje v zvezi s trgovino, uvozom, izvozom ali tranzitom rastlin ali živali, njihovih delov, izdelkov iz njih ali izdelkov, v katerih so ti vsebovani;

4. postopek odvzema rastlin ali živali tujerodnih vrst, ki ogrožajo domorodne vrste.

25. člen

(dovoljenja, potrdila in druge listine)

Ministrstvo izdaja dovoljenja, potrdila in druge listine (v nadaljnjem besedilu: odločbe) za izvoz, uvoz, tranzit ali druga ravnanja z rastlinami ali živalmi, njihovimi deli ter izdelki iz rastlin ali živali po predpisih Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki urejajo varstvo rastlinskih in živalskih vrst ali za izvajanje ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb s področja varstva rastlinskih in živalskih vrst.

25.a člen

(veljavnost izdanih odločb)

(1) Pogoji v odločbi izdani na podlagi prejšnjega člena, morajo biti izpolnjeni ves čas veljavnosti odločbe.

(2) Vsakdo mora nemudoma sporočiti ministrstvu vsa dejstva, spremembe ali okoliščine, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na veljavnost odločbe.

(3) Dejstva, spremembe in okoliščine iz prejšnjega odstavka so:

- neizpolnjeni pogoji na podlagi katerih je bila izdana odločba,
- smrt živali ali propad rastlin,
- uničenje živali ali rastlin,
- pobeg živali,
- druge okoliščine, zaradi katerih se vsebina odločbe razlikuje od dejanskega stanja.

(4) Izpolnjevanje pogojev določenih v odločbi iz prvega odstavka tega člena in dejstev, sprememb in okoliščin iz prejšnjega odstavka, preverja ministrstvo ves čas veljavnosti odločbe.

26. člen

(varstvo mednarodno varovanih vrst)

(1) Ugodno stanje rastlinskih ali živalskih vrst, ki so varovane na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb, se zagotavlja z varstvom njihovih habitatov in z varstvenim režimom, ki ga določi vlada s predpisom iz 81. člena tega zakona.

(2) Vrsta je v ugodnem stanju, če podatki o populacijski dinamiki te vrste kažejo, da se sama dolgoročno ohranja kot vitalna sestavina ekosistema, če se naravno območje razširjenosti vrste ne manjša in se v predvidljivi prihodnosti verjetno ne bo zmanjšalo in če so habitati populacij vrste za dolgoročno ohranitev njenih populacij dovolj veliki in bodo verjetno dovolj veliki tudi v prihodnje.

(3) Vlada predpiše smernice za ohranitev ugodnega stanja habitatov vrst iz prvega odstavka tega člena, ki se morajo upoštevati pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

27. člen

(črtan)

28. člen

(postopek presoje tveganja za naravo)

(1) Dovoljenje iz drugega in tretjega odstavka 17. člena, četrtega odstavka 18. člena in prvega in tretjega odstavka 21. člena tega zakona se izda na podlagi opravljenega postopka presoje tveganja za naravo, s katerim se ugotovi, da poseg v naravo ne bo ogrozil naravnega ravnovesja ali sestavin biotske raznovrstnosti.

(2) Postopek presoje tveganja za naravo iz prejšnjega odstavka opravi usposobljena pravna ali fizična oseba, ki jo za to pooblasti minister.

(3) Minister predpiše podrobnejše pogoje in način izvedbe presoje tveganja za naravo ter pogoje za pridobitev in način pridobivanja pooblastila.

(4) Stroške opravljanja postopka presoje tveganja za naravo krije oseba, ki želi pridobiti dovoljenje iz prvega odstavka tega člena.

(5) S predpisom iz tretjega odstavka tega člena se določi tudi, kdaj so izpolnjeni pogoji osamitve prostora za gojitev živali iz petega odstavka 21. člena tega zakona.

2.2. Genski material

29. člen

(genske banke)

(1) Genske banke so nadzorovane ali gojene populacije ali deli živali in rastlin, zlasti semena, trosi, spolne celice in drugi biološki materiali, ki se upravljajo za namene ohranjanja vrst oziroma njihovih genskih skladov.

(2) Biološki material so mikroorganizmi, molekule in fragmenti DNA, virusi, tkivne in celične kulture.

(3) Strokovno usposobljene pravne ali fizične osebe vzpostavljajo in upravljajo genske banke na podlagi pooblastila.

(4) Minister predpiše merila za strokovno usposobljenost iz prejšnjega odstavka in podeli pooblastilo po opravljenem javnem razpisu.

(5) Odvzem vzorcev biološkega materiala iz narave za genske banke ne sme ogroziti obstoja ekosistemov ali populacij vrst v njihovih habitatih.

(6) Vlada predpiše pravila ravnanja za odvzem biološkega materiala iz narave za potrebe genskih bank ter ustrezne postopke za ravnanje z njimi.

30. člen

(raba genskega materiala)

(1) Genski material je del rastline, živali ali mikroorganizma, ki vsebuje enote dednosti.

(2) Genski material se rabi skladno s predpisi o rabi naravnih dobrin, če zakon ne določa drugače.

(3) Odvzem genskega materiala iz narave zaradi rabe ne sme ogroziti obstoja ekosistemov ali populacij vrst v njihovih habitatih.

(4) Vlada predpiše pravila ravnanja pri odvzemu genskega materiala iz narave.

2.3. Ekosistemi

31. člen

(ohranitev habitatnih tipov)

(1) Habitatni tip je biotopsko ali biotsko značilna in prostorsko zaključena enota ekosistema.

(2) Ohranjanje habitatnih tipov v ugodnem stanju prispeva k ohranjanju ekosistemov.

(3) Habitatni tip je v ugodnem stanju, če je naravna razširjenost habitatnega tipa in območij, ki jih posamezen habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva, stabilna ali se veča, če obstajajo in bodo v predvidljivi prihodnosti verjetno še obstajali specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba, ki zagotavljajo njegovo dolgoročno ohranitev, in če je zagotovljeno ugodno stanje značilnih vrst habitatnega tipa.

(4) Vlada določi habitatne tipe, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, in predpiše usmeritve za njihovo ohranjanje, ki se morajo upoštevati pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin. Ohranitev prednostnih habitatnih tipov se zagotavlja tudi v okviru varstva ekološko pomembnih območij.

32. člen

(ekološko pomembno območje)

(1) Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

(2) Ekološko pomembna območja iz prejšnjega odstavka so:

1. območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembni po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti,

2. območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje,

3. habitati vrst iz 26. člena tega zakona,

4. selitvene poti živali in

5. območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

(3) Ekološko omrežje je sistem med seboj povezanih ali približanih ekološko pomembnih območij, ki z uravnote-

ženo biogeografsko razporejenostjo pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja in s tem biotske raznovrstnosti.

(4) Vlada določi ekološko pomembna območja, predpiše varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov, ter zagotavlja varstvo ekološko pomembnih območij z ukrepi varstva naravnih vrednot na podlagi tega zakona. Varstvo ekološko pomembnih območij se zagotavlja tudi z ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k njihovi ohranitvi.

(5) Pravila ravnanja, varstveni režimi ali razvojne usmeritve, določene v aktu iz prejšnjega odstavka in v aktih, izdanih na podlagi tega zakona, se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

33. člen

(posebno varstveno območje-območje Natura 2000)

(1) Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic (v nadaljnjem besedilu: posebno območje varstva) in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (v nadaljnjem besedilu: posebno ohranitveno območje). Posebna varstvena območja tvorijo evropsko ekološko omrežje, imenovano Natura 2000.

(2) Vlada po predhodnem mnenju samoupravnih lokalnih skupnosti, na katerih ozemlju leži predlagano posebno varstveno območje, določi posebna varstvena območja na območju države in varstvene cilje na teh območjih ter predpiše varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ter zagotavlja njihovo varstvo z ukrepi varstva naravnih vrednot na podlagi tega zakona. Ohranjanje posebnih varstvenih območij se zagotavlja tudi z ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k njihovi ohranitvi, kamor se uvrščajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja naravnih dobrin. Ukrepi se določijo s posebnim programom upravljanja, ki ga sprejme vlada v skladu s petim odstavkom 94. člena tega zakona.

(3) S predpisom iz prejšnjega odstavka se določijo tudi območja, ki izpolnjujejo strokovne kriterije, določene s predpisi EU, za določitev posebnih ohranitvenih območij (v nadaljnjem besedilu: potencialno posebno ohranitveno območje), skladno s postopkom, predpisanim s predpisi EU, ter varstvene cilje in varstvene usmeritve za varstvo teh območij.

(4) Za potrditev potencialnih posebnih ohranitvenih območij pošlje vlada podatke o teh območjih pristojnim organom EU v obsegu, določenem s predpisi EU, in sodeluje skupaj s predstavniki samoupravnih lokalnih skupnosti v postopku potrditve teh območij v skladu s predpisi EU.

(5) Ko pristojni organi EU potrdijo potencialna posebna ohranitvena območja, se s predpisom izdanim na podlagi drugega odstavka tega člena, ta območja določijo za posebna ohranitvena območja.

(6) Pravila ravnanja, varstvene usmeritve, varstveni režimi ali razvojne usmeritve, določene v aktu, izdanem na podlagi drugega odstavka tega člena, in v aktih, izdanih na podlagi tega zakona, se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

(7) Zaradi varstva območij, določenih na podlagi tega člena, in izboljšave povezanosti evropskega ekološkega omrežja, se ohranjajo oziroma razvijajo tiste značilnosti krajine, ki so najpomembnejše za ohranitev ugodnega stanja vrst iz 26. člena tega zakona.

(8) Na način iz drugega odstavka tega člena se zagotavlja tudi varstvo drugih območij, pomembnih za ohranjanje narave, ki ga zahtevajo ratificirane mednarodne pogodbe.

(9) Zaradi vpliva posebnih varstvenih območij in potencialnih posebnih ohranitvenih območij, določenih na podlagi tega člena na samoupravne lokalne skupnosti, kjer se ta območja nahajajo, sprejme vlada načrt, s katerim se ugotovijo

posledice na socialne in gospodarske razmere ter določijo ustrezni razvojni ukrepi.

(10) Načrt iz prejšnjega odstavka mora biti sprejet pred določitvijo posebnih varstvenih območij, v primerih potencialnih posebnih ohranitvenih območij pa pred potrditvijo s strani pristojnega organa EU.

33.a člen

(presoje sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov in posegov v naravo)

(1) Zaradi ohranitve ugodnega stanja in preprečitve slabšanja ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov je treba na posebnih varstvenih območjih in potencialnih posebnih ohranitvenih območjih izvesti presojo sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov (v nadaljnjem besedilu: planov) in presojo sprejemljivosti posegov v naravo.

(2) Presoja sprejemljivosti planov se izvaja skladno s 101., 101.a, 101.b in 101.c členom tega zakona.

(3) Presoja sprejemljivosti posegov v naravo se izvaja skladno s 101.d, 101.e, 101.f, 104.a in 105.a členom tega zakona.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih dveh odstavkov presoja sprejemljivosti planov ali posegov v naravo ni potrebna, če je v predpisu, izdanem na podlagi prejšnjega člena tako določeno. Izjema se lahko nanaša na vrsto ali obseg posega v naravo v povezavi z delom posebnega varstvenega območja ali potencialnega posebnega ohranitvenega območja.

(5) Minister predpiše vsebino in podrobnejšo metodologijo za izvedbo presoj sprejemljivosti planov in posegov v naravo.

(6) Odločba, s katero se dovoli poseg v naravo, je nična, če niso bile upoštevane določbe tretjega odstavka tega člena.

34. člen

(evidenca)

(1) Na podlagi aktov, ki se nanašajo na ohranjanje ekosistemov in so izdani na podlagi 32. in 33. člena tega zakona, se vodi evidenca območij, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(2) Podatki, ki so v evidenci, so dostopni javnosti.

(3) V evidenci so vsi podatki, razen tistih, za katere ta zakon določi, da niso dostopni javnosti zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti.

(4) Evidenco iz prvega odstavka tega člena vzpostavi in vodi ministrstvo.

(5) Minister podrobneje določi vsebino in način vodenja evidence.

35. člen

(krajina)

(1) Krajina je prostorsko zaključen del narave, ki ima zaradi značilnosti žive in nežive narave ter človekovega delovanja določeno razporeditev krajinskih struktur.

(2) Krajinska pestrost je prostorska strukturiranost naravnih in antropogenih krajinskih elementov.

(3) Ohranjajo, razvijajo in ponovno vzpostavljajo se krajinska pestrost in tiste značilnosti krajine, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(4) Posegi v prostor se načrtujejo in izvajajo tako, da se prednostno ohranjajo značilnosti krajine iz prejšnjega odstavka in krajinska pestrost.

(5) Vlada določi značilnosti krajine in krajinsko pestrost, ki je pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter smernice za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini, ki se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

36. člen

(območja strnjene poselitve)

(1) Na območjih strnjene poselitve se biotska raznovrstnost ohranja tako, da se:

- omogoča povezanost habitatov na območjih strnjene poselitve z naravo zunaj teh območij, če je to tehnično izvedljivo in ne zahteva nesorazmernih stroškov,
- ohranjajo zelene površine, drevesa, skupine dreves, stoječe in tekoče vode in drugi življenjski prostori,
- ob gradnji objektov in naprav uporabljajo takšne tehnične rešitve, ki niso past ali ovira za živali oziroma se po gradnji, če se kot take izkažejo, z dodatnimi ukrepi odpravljajo.

(2) Minister v soglasju s pristojnim ministrom predpiše za rastlinske ali živalske vrste ali za habitate njihovih populacij na območjih strnjene poselitve načine in pogoje poseganja v naravo, ki ustrezajo zahtevam iz prejšnjega odstavka.

III. VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

3.1. Pridobitev statusa

37. člen

(pridobitev statusa)

(1) Naravne vrednote so državnega ali lokalnega pomena.

(2) Naravne vrednote državnega pomena so tiste, ki imajo mednarodni ali velik narodni pomen. Ta se ugotavlja na podlagi strokovnih meril vrednotenja primerjalno za celo državo.

(3) Vlada določi vrste naravnih vrednot in varstvene ter razvojne usmeritve za njihovo varstvo ter predpiše podrobnejše kriterije za razvrstitev naravnih vrednot na naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena.

(4) Po opravljenem evidentiranju in vrednotenju delov narave organizacija, pristojna za ohranjanje narave, pripravi strokovni predlog za določitev naravnih vrednot in njihovo razvrstitev na naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena.

(5) Strokovna merila vrednotenja so: izjemnost, tipičnost, kompleksna povezanost, ohranjenost, redkost ter ekosistemska, znanstveno raziskovalna ali pričevalna pomembnosti.

(6) Minister določi naravne vrednote in jih razvrsti na naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena ter predpiše podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve za varstvo naravne vrednote.

(7) Pred določitvijo iz prejšnjega odstavka seznanjeni minister lokalne skupnosti s predvideno razvrstitvijo naravnih vrednot na naravne vrednote državnega in lokalnega pomena. Lokalna skupnost lahko poda mnenje k predlagani razvrstitvi naravnih vrednot na naravne vrednote državnega in lokalnega pomena.

(8) Če se vsebina predpisa iz šestega odstavka tega člena nanaša na kulturno krajino ali spomenike oblikovane narave, varovane na podlagi zakona, ki ureja varstvo kulturne dediščine, se varstvene in razvojne usmeritve naravnih vrednot določijo v soglasju z ministrom, pristojnim za kulturno dediščino.

38. člen

(vsebina predpisa)

(1) Minister določi s predpisom iz šestega odstavka prejšnjega člena za vsako naravno vrednoto:

1. ime naravne vrednote;
2. razvrstitev na naravno vrednoto državnega (mednarodnega ali velikega narodnega) ali lokalnega pomena;
3. kratko oznako naravne vrednote;

4. opredelitev zvrsti;

5. geografsko opredelitev lokacije naravne vrednote prikazano na kartografski prilogi;

6. varstvene in razvojne usmeritve.

(2) Varstvene in razvojne usmeritve iz prejšnjega odstavka se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

(3) Naravne vrednote so sestavni del prostorskega državnega plana in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

39. člen

(register naravnih vrednot)

(1) Register naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: register) je zbirka podatkov o naravnih vrednotah.

(2) Poleg podatkov o naravnih vrednotah se v register vpisujejo tudi podatki o zavarovanju naravnih vrednot in podatki o lastnikih zemljišč na zavarovanih območjih.

(3) Podatki o lastniku iz prejšnjega odstavka vsebujejo: ime in priimek lastnika, rojstne podatke ter podatke o njegovem stalnem prebivališču.

(4) Register vodi ministrstvo.

(5) Podatki iz registra so dostopni javnosti, razen če se v predpisu iz šestega odstavka 37. člena tega zakona, določi, da podatki o legi naravne vrednote zaradi njenega varovanja niso dostopni javnosti.

(6) Minister predpiše podrobnejše podatke, ki se vodijo o naravnih vrednotah, in način vodenja registra.

40. člen

(lastnina in obveznost splošnega varstva)

(1) Naravne vrednote so lahko v lasti fizičnih ali pravnih oseb ter v lasti države ali lokalne skupnosti.

(2) Nihče ne sme ravnati z naravnimi vrednotami tako, da ogrozi njihov obstoj.

41. člen

(ogledovanje in obiskovanje)

(1) Naravna vrednota se sme ogledovati in obiskovati na način, ki ne ogroža obstoja naravne vrednote in izvajanja varstva.

(2) Ogledovanje in obiskovanje naravne vrednote sta dovoljeni vsem pod enakimi pogoji v skladu s tem zakonom.

(3) Če bi ogledovanje ali obiskovanje naravne vrednote lahko povzročilo nevarnost za ohranjanje naravne vrednote, se ne glede na določbo prejšnjega odstavka v predpisu ministra iz šestega odstavka 37. člena tega zakona določi prepoved ali omejitev ogledovanja ali obiskovanja naravne vrednote ali njenega dela.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje in način ureditve naravnih vrednot za ogledovanje in obiskovanje.

42. člen

(dovoljenje)

(1) Ministrstvo dovoli ureditev naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje.

(2) Fizična ali pravna oseba mora vlogi za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka priložiti dokazilo o pravnem naslovu za uporabo zemljišč, potrebnih za ureditev ogledovanja in obiskovanja naravne vrednote.

(3) V dovoljenju se na podlagi predpisa iz četrtega odstavka prejšnjega člena določijo pogoji, pod katerimi sta ogledovanje in obiskovanje naravne vrednote dovoljeni, ter način ureditve ogledovanja in obiskovanja naravne vrednote.

43. člen

(koncesija)

(1) Za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države ali lokalne skupnosti, se podeli koncesija.

(2) Koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države, podeli država.

(3) Koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti lokalne skupnosti, podeli lokalna skupnost.

(4) Za podelitev koncesije se uporabljajo določbe zakona, ki ureja podelitev koncesije na naravnih dobrinah.

(5) Usposobljenost fizične ali pravne osebe za rabo naravne vrednote, ki je predmet koncesije iz prvega odstavka tega člena, se ugotavlja tudi na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(6) V aktu o podelitvi koncesije se določi tudi način ureditve naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje.

(7) Če je naravna vrednota kot naravna dobrina predmet koncesije, ki se podeli po drugih predpisih za rabo, izkoriščanje ali upravljanje naravnih dobrin, se koncesija za rabo naravne vrednote po tem zakonu ne podeli.

44. člen

(splošna in posebna raba po drugih predpisih)

(1) Splošna raba naravnega vira ali naravnega javnega dobra, ki je hkrati tudi naravna vrednota, se lahko izvaja tako, da ne ogroža obstoja naravne vrednote in ne ovira izvajanja njenega varstva.

(2) Varstvene in razvojne usmeritve ter varstveni režimi naravnih vrednot so sestavni del pogojev za posebno rabo naravnih virov ali naravnega javnega dobra in so sestavni del dovoljenj ali koncesij za posebno rabo.

(3) Dovoljenje za posebno rabo ali akt o podelitvi koncesije, ki ni izdan v skladu s prejšnjim odstavkom, je ničen.

3.2. Ukrepi varstva naravnih vrednot

45. člen

(ukrepi varstva naravnih vrednot)

(1) Zaradi varstva naravnih vrednot ali zaradi ohranitve naravnih procesov ter določitve načina izvajanja varstva naravnih vrednot izvajajo država in lokalne skupnosti ukrepe varstva naravnih vrednot.

(2) Ukrepi varstva naravnih vrednot so pogodbeno varstvo, zavarovanje, začasno zavarovanje in obnovitev.

(3) Država izvaja ukrepe iz prejšnjega odstavka za varstvo naravnih vrednot državnega pomena.

(4) Lokalna skupnost izvaja ukrepe varstva iz drugega odstavka tega člena za varstvo naravnih vrednot lokalnega pomena.

(5) Vrsto ukrepa iz drugega odstavka tega člena, ki naj se izvede, predlaga državi ali lokalni skupnosti organizacija, pristojna za ohranjanje narave.

46. člen

(nadomestno ukrepanje države)

(1) Ne glede na določbo četrtega odstavka prejšnjega člena lahko država izvede ukrep varstva za naravno vrednoto lokalnega pomena namesto lokalne skupnosti, če je naravna vrednota ogrožena.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka krije morebitne stroške ukrepa varstva za naravno vrednoto lokalnega pomena lokalna skupnost.

(3) Če lokalna skupnost ne zagotovi sredstev za plačilo stroškov iz prejšnjega odstavka, se sredstva zagotovijo iz tekoče rezerve občinskega proračuna.

47. člen

(pogodba o varstvu)

(1) Če se varstvo naravne vrednote lahko zagotovi s sklenitvijo pogodbe, se sklene pogodba o varstvu naravne vrednote z lastnikom naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju.

(2) V pogodbi iz prejšnjega odstavka se določijo zlasti: – naravna vrednota, ki je predmet pogodbenega varstva,

– opustitve ali aktivnosti lastnika, s katerimi se doseže namen varstva naravne vrednote, in

– višina sredstev za opustitve ali aktivnosti lastnika iz prejšnje alinee.

(3) Pogodbo iz prvega odstavka tega člena sklene ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti.

48. člen

(pogodba o skrbništvu)

(1) Na podlagi opravljenega javnega razpisa se sklene pogodba o skrbništvu naravne vrednote z osebo, ki ni lastnik naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju. Skrbništvo naravne vrednote je izvajanje posameznih nalog varstva naravne vrednote.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje razpisne pogoje in sklene pogodbo iz prejšnjega odstavka, je skrbnik naravne vrednote.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti sklene pogodbo brez javnega razpisa z osebo javnega prava, ki je ustanovljena z namenom varstva naravnih dobrin.

49. člen

(zavarovanje)

(1) Naravne vrednote se zavarujejo z aktom o zavarovanju naravne vrednote (v nadaljnjem besedilu: akt o zavarovanju).

(2) Akt o zavarovanju določa zlasti:

1. naravno vrednoto z njenim obsegom in sestavinami;

2. namen zavarovanja;

3. pravila ravnanja oziroma varstveni režim in razvojne usmeritve;

4. določitev načina opravljanja nalog, potrebnih za zagotovitev namena zavarovanja.

(3) Pravila ravnanja, varstveni režimi in razvojne usmeritve iz 3. točke prejšnjega odstavka se določijo ob upoštevanju uveljavljenih mednarodnih standardov varstva narave.

(4) Z aktom iz prvega odstavka tega člena se lahko ustanovi tudi zavarovano območje ene ali več naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: zavarovano območje).

(5) Akt o zavarovanju naravne vrednote iz prvega odstavka tega člena sprejme vlada ali pristojni organ lokalne skupnosti.

50. člen

(začasno zavarovanje)

(1) Za dele narave, za katere se upravičeno domneva, da imajo lastnosti, zaradi katerih bodo določeni za naravne vrednote, lahko vsakdo predlaga začasno zavarovanje.

(2) Akt o začasnem zavarovanju se sprejme zlasti takrat, ko obstaja nevarnost, da bo del narave, ki ima lastnosti iz prejšnjega odstavka, poškodovan ali uničen.

(3) Z aktom iz prejšnjega odstavka se ob smiselni uporabi določb 49. in 53. člena tega zakona poleg obsega, pogojev in ukrepov zavarovanja določi tudi obdobje, v katerem velja začasno zavarovanje, ki ne sme biti daljše od dveh let.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena se vložijo pri ministru, ki začasno zavaruje dele narave, za katere se upravičeno domneva, da imajo lastnosti, zaradi katerih bodo določeni za naravne vrednote državnega pomena, ko pridobi strokovno mnenje organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(5) Če je iz strokovnega mnenja razvidno, da ima del narave lastnosti iz prvega odstavka tega člena in da gre za naravne vrednote lokalnega pomena, sprejme akt o začasnem zavarovanju pristojni organ lokalne skupnosti.

(6) Če se akt o začasnem zavarovanju nanaša na kulturno krajino ali spomenike oblikovane narave, zavarovane na podlagi zakona, ki ureja varstvo kulturne dediščine, se varstvene in razvojne usmeritve ter varstveni režimi določijo v soglasju z ministrom, pristojnim za kulturno dediščino.

51. člen

(omejitev dejavnosti ali rabe)

(1) Z aktom o zavarovanju in z aktom o začasnem zavarovanju se lahko omeji dejavnost ali raba v zvezi z naravno vrednoto ali nepremičnino na zavarovanem območju.

(2) Dejavnost ali raba iz prejšnjega odstavka se lahko omeji le v taki meri, kot je to nujno potrebno zaradi ohranitve naravne vrednote, izvajanja njenega varstva ali obnovitve naravne vrednote, v obsegu in na način, ki je določen v 64., 65., 66. in 68. členu.

(3) Strokovni predlog izbire načina in obsega omejitve dejavnosti ali rabe pripravi organizacija, pristojna za ohranjanje narave, pred sprejetjem akta o zavarovanju.

(4) Če je zaradi omejitve iz prvega odstavka tega člena lastnik naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju oškodovan, je upravičen do odškodnine v skladu z 89. členom tega zakona.

52. člen

(obnovitev)

(1) Poškodovane ali uničene naravne vrednote se lahko obnovijo.

(2) Vlada sprejme odločitev o obnovitvi naravne vrednote državnega pomena, določi potrebne ukrepe in vire financiranja.

(3) Pristojni organ lokalne skupnosti sprejme odločitev iz prejšnjega odstavka za obnovitev naravne vrednote lokalnega pomena.

(4) Za izvedbo obnovitve se smiselno uporabijo določbe o sanaciji iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

3.3. Zavarovana območja

53. člen

(zavarovana območja)

(1) Akt o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje, določa poleg vsebin iz drugega odstavka 49. člena tega zakona tudi:

1. meje zavarovanega območja na preglednem topografskem načrtu v merilu 1:25000 oziroma v drugem ustreznem merilu, ki omogoča določitev meje na parcelo natančno;

2. vrsto zavarovanega območja;

3. določitev načina izvajanja javne službe za upravljanje zavarovanega območja;

4. morebitno obveznost sprejema načrta upravljanja;

5. finančne vire za izvajanje zavarovanja in razvoj lokalnega prebivalstva.

(2) Pri določanju vrste zavarovanega območja iz 2. točke prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi merila mednarodnih organizacij za ohranjanje narave, katerih članica je Republika Slovenija.

(3) Z aktom o zavarovanju se lahko določi, da izvaja upravljavec poleg nalog iz 133. člena tega zakona tudi naloge upravljanja območij, ki so na zavarovanem območju in so varovana na podlagi drugih predpisov.

(4) Zavarovana območja so ožja zavarovana območja in širša zavarovana območja.

(5) Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat.

(6) Širša zavarovana območja so: narodni, regijski in krajinski park.

(7) Narodni in regijski park morata imeti načrt upravljanja.

(8) Z aktom iz prvega odstavka tega člena se lahko določi vplivno območje, ki je zunaj zavarovanega območja, in predpišejo varstvene usmeritve za tako rabo tega območja, ki ne ogroža zavarovanega območja.

(9) Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

54. člen

(posegi in dejavnosti)

(1) Posegi in dejavnosti na zavarovanem območju se morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz prvega odstavka prejšnjega člena in z načrtom upravljanja, če je le-ta predpisan.

(2) Varstveni režim, razvojne usmeritve in druge vsebine iz akta o zavarovanju se podrobneje opredelijo v načrtu upravljanja iz 60. člena tega zakona.

55. člen

(ustanovitelj zavarovanega območja)

(1) Zavarovano območje ustanovi vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti skupaj ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelj).

(2) Če več ustanoviteljev skupaj ustanovi zavarovano območje, začne akt o zavarovanju veljati, ko ga sprejmejo vsi ustanovitelji v enakem besedilu.

(3) Z aktom o zavarovanju se v primeru iz prejšnjega odstavka določi tudi način izvajanja ustanoviteljskih pravic in obveznosti.

(4) Na podlagi akta o zavarovanju ustanoviteljice s pogodbo podrobneje uredijo medsebojna razmerja.

(5) Če ustanovijo zavarovano območje skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti, se akt o zavarovanju glede pravnih posledic, ki jih vzpostavlja, obravnava kot akt o zavarovanju naravne vrednote državnega pomena, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(6) V aktu o zavarovanju iz prejšnjega odstavka se lahko zlasti določi, da:

– lokalna skupnost sofinancira delovanje zavarovanega območja,

– lokalna skupnost zagotovi upravljanje zavarovanega območja,

– lokalna skupnost sodeluje pri izvajanju nadzora.

(7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ustanovi narodni park iz 69. člena tega zakona in zavarovano območje, ki je izjemnega pomena za državo ali velikega mednarodnega pomena, Državni zbor Republike Slovenije z zakonom.

56. člen

(odnos med zavarovanimi območji)

(1) Zavarovana območja, ki jih ustanovi država, in zavarovana območja, ki jih ustanovi lokalna skupnost, se lahko prekrivajo.

(2) Če se zavarovana območja iz prejšnjega odstavka med seboj prekrivajo, ukrepi varstva ne smejo biti med seboj v nasprotju.

(3) Na zavarovanih območjih, ki se med seboj prekrivajo, skrbi za upravljanje zavarovanih območij država, v soglasju z lokalno skupnostjo.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko država in lokalna skupnost glede na velikost zavarovanih območij, ki se prekrivajo, dogovorita drugače.

57. člen

(seznanitev javnosti)

(1) Ustanovitelj mora pred sprejemom akta o zavarovanju seznaniti javnost z vsebino osnutka akta o ustanovitvi ožjega zavarovanega območja.

(2) Osnutek akta o zavarovanju se objavi vsaj v enem javnem glasilu, ki vsebuje tudi naznanilo o tem, kje si lahko zainteresirani ogledajo kartografsko in drugo dokumentacijo v zvezi s predlaganim zavarovanjem, koliko časa bo dokumentacija na vpogled, rok za sprejemanje pripomb ter navedbo organa, ki sprejema pripombe.

(3) Rok iz prejšnjega odstavka ne sme biti krajši od 30 dni.

58. člen

(javna predstavitev)

(1) Ustanovitelj seznanj javnost z osnutkom akta o zavarovanju, s katerim se ustanavlja širše zavarovano območje, na javni predstavitvi.

(2) Javna predstavitev se opravi z javno obravnavo in z javno predstavitvijo razlogov za zavarovanje, osnutka akta o zavarovanju in kartografske dokumentacije.

(3) Javna obravnava in javna predstavitev se opravita v lokalnih skupnostih, v katerih so predvidena zavarovana območja. V soglasju z vsemi lokalnimi skupnostmi se lahko javna predstavitev opravi za vse lokalne skupnosti na enem mestu.

(4) Javna predstavitev mora trajati najmanj 60 dni.

(5) Iz gradiva, na podlagi katerega se ustanovitelj odloči za sprejem akta o zavarovanju, morajo biti razvidni potek javne obravnave, dane pripombe na javni obravnavi in med javno predstavitvijo ter strokovna stališča do danih pripomb.

58.a člen

(način seznanitve javnosti pri spremembah akta o zavarovanju)

Ustanovitelj seznanj javnost s predlagano spremembo akta o ustanovitvi ožjega oziroma širšega zavarovanega območja samo, če se sprememba nanaša na meje zavarovanega območja ter predpisane varstvene režime, s katerimi se posega v lastninska upravičenja pravnih ali fizičnih oseb na zavarovanem območju. Seznanitev se izvede na način iz 57. oziroma 58. člena tega zakona.

59. člen

(upravljanje)

(1) Upravljanje zavarovanega območja je opravljanje nalog varstva naravnih vrednot in nalog, ki so potrebne za izpolnitev namena, zaradi katerega je bilo območje zavarovano, in so določene v aktu o zavarovanju.

(2) V skladu z aktom o zavarovanju lahko ustanovitelj sam neposredno upravlja zavarovano območje v režijskem obratu, ustanovi v ta namen javni zavod, poveri upravljanje javnemu zavodu, ki je ustanovljen z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin, ali podeli koncesijo za upravljanje.

(3) Upravljanje zavarovanega območja se izvaja na podlagi načrta upravljanja zavarovanega območja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno.

60. člen

(načrt upravljanja)

(1) Načrt upravljanja zavarovanega območja je programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva.

(2) Na podlagi akta o zavarovanju sprejme načrt upravljanja zavarovanega območja organ, ki je sprejel akt o zavarovanju.

(3) Načrt upravljanja zavarovanega območja, ki ga je ustanovila država, sprejme vlada z uredbo.

(4) Lokalne skupnosti na zavarovanem območju sodelujejo v postopku sprejemanja načrta upravljanja iz prejšnjega odstavka z mnenjem.

(5) Predlog načrta upravljanja zavarovanega območja pripravi upravljavec na podlagi akta o zavarovanju in ob strokovni pomoči organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

61. člen

(vsebina načrta upravljanja zavarovanega območja)

(1) Načrt upravljanja zavarovanega območja ima naslednje nujne sestavine:

- celovita ocena stanja narave, posegov in dejavnosti ter ekonomske in socialne strukture prebivalstva,
- ocena stanja naravnih vrednot na zavarovanem območju,

- ocena stanja na vplivnem območju,

- določitev načinov uresničevanja nalog varstva na zavarovanem območju in ukrepov za izboljšanje in preprečevanje škodljivih vplivov na vplivnem območju,

- določitev podrobnejših razvojnih usmeritev in načini njihovega uresničevanja s prednostnim upoštevanjem tradicionalnih načinov rabe in opravljanja dejavnosti,

- smernice za povezovanje sektorskih načrtov gospodarjenja z naravnimi dobrinami,

- določitev varstvenih usmeritev za trajnostni razvoj dejavnosti,

- določitev načinov financiranja za zagotavljanje namerov varstva in razvoja,

- umestitev in konkretizacija varstvenih režimov v prostor,

- program izvajanja načrta upravljanja.

(2) Za čas do sprejetja prvega upravljaljskega načrta lahko ustanovitelj določi začasne upravljaljske smernice.

(3) Načrt upravljanja je tudi podlaga za urejanje prostora in rabo naravnih dobrin.

62. člen

(označevanje)

(1) Zavarovano območje se označi v naravi.

(2) Zavarovano območje, ki ga ustanovi država, je lahko označeno tudi z državnimi simboli.

(3) Način označevanja zavarovanih območij iz prvega odstavka tega člena, obliko ter vsebino znaka predpiše minister.

(4) Zavarovano območje, ki ga ustanovi lokalna skupnost, je lahko v skladu s predpisi lokalne skupnosti označeno z javnimi simboli ali grbi lokalne skupnosti.

63. člen

(vpis v zemljiško knjigo)

(1) Pristojna upravna enota izda na podlagi akta o zavarovanju lastnikom zemljišč na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila država, ugotovitvene odločbe.

(2) Obstoj pravnega dejstva iz prejšnjega odstavka vpiše v zemljiško knjigo sodišče po uradni dolžnosti na podlagi pravnomočne odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Lokalna skupnost izda odločbo iz prvega odstavka tega člena za zemljišča na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila, in predlaga vpis v zemljiško knjigo.

3.3.1. Ožja zavarovana območja

64. člen

(naravni spomenik)

(1) Naravni spomenik je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redek primer naravne vrednote.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

(3) Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju lahko prepovejo ali omejijo:

1. izvajanje posegov v prostor;
2. odkopavanje ali zasipavanje terena;
3. odkopavanje ali odnašanje kamnin, mineralov ali fosilov;
4. odlaganje odpadkov in odvajanje odpadnih voda;
5. spreminjanje vodnega režima;
6. odvzemanje naplavin;
7. povzročanje vibracij in eksplozij;
8. gospodarsko izkoriščanje naravnih virov;
9. plovba in sidranje;
10. promet z motornimi vozili in plovili;
11. letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;
12. lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali;
13. spreminjanje vegetacije;
14. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;
15. športnorekreativne dejavnosti;
16. postavljanje reklamnih in drugih označb;
17. obiskovanje in ogledovanje;
18. kurjenje;
19. opravljanje vojaških dejavnosti;
20. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(4) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

65. člen

(strogi naravni rezervat)

(1) Strogi naravni rezervat je območje naravno ohranjenih geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer potekajo naravni procesi brez človekovega vpliva.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali in zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor.

(3) Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstvenoraziskovalnega in učno-vzgojnega dela.

(4) Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju naravnega rezervata.

66. člen

(naravni rezervat)

(1) Naravni rezervat je območje geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se z uravnoteženim delovanjem človeka v naravi tudi vzdržuje.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali.

(3) Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju lahko prepovejo ali omejijo:

1. izvajanje posegov v prostor;
2. odkopavanje ali zasipavanje zemljišč;
3. spreminjanje vodnega režima;
4. odvzemanje naplavin;
5. povzročanje hrupa, eksplozij in vibracij;
6. gospodarsko izkoriščanje naravnih virov;
7. plovba in sidranje;
8. promet z motornimi vozili in plovili;

9. letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;

10. izvajanje agro – in hidromelioracij;
11. spreminjanje kemičnih značilnosti tal;
12. spreminjanje vegetacije;
13. odstranjevanje živih meja, posameznih dreves in drugih drobnih naravnih struktur;
14. zasajanje monokultur;
15. nabiranje plodov, gob ali rastlin ter njihovih delov;
16. vznemirjanje, ubijanje ali jemanje živali iz narave;
17. naseljevanje in doseljevanje živali prosto živečih vrst;
18. lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali;
19. umetno zasneževanje in dosneževanje;
20. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;

21. športnorekreativne dejavnosti;

22. obiskovanje in ogledovanje;

23. opravljanje vojaških dejavnosti;

24. kurjenje;

25. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(4) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

3.3.2. Širša zavarovana območja

67. člen

(širša zavarovana območja)

(1) Širša zavarovana območja so območje narave, kjer je velika abiotska, biotska in krajinska raznovrstnost ter velika gostota in raznolikost naravnih vrednot, ki so lahko tudi kompleksno in funkcionalno med seboj povezane.

(2) Pri ustanavljanju širših zavarovanih območij se upoštevajo in omogočajo tudi razvojne možnosti pebivalstva ter duhovna sprostitev in bogatitev človeka.

(3) Širša zavarovana območja se ustanovljajo tudi za uresničevanja mednarodno priznanih oblik varstva območij narave.

(4) V širših zavarovanih območjih se lahko ustanovijo tudi ožja zavarovana območja.

(5) V širših zavarovanih območjih se lahko določijo varstvena območja ali pasovi, s katerimi se podrobneje uredi varstveni režim zavarovanega območja.

68. člen

(splošni varstveni režim)

(1) Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepovejo, omejijo ali drugače uredijo:

1. izvajanje posegov in dejavnosti, s katerimi se ogroža prvobitnost narave;
2. gradnja infrastrukturnih objektov, namenjenih bivanju, lovu, ribolovu, turizmu in športu, razen na za to določenih krajih;
3. gradnja novih tranzitnih komunalnih, energetskih in prometnih objektov;
4. gradnja sekundarnih bivališč;
5. gradnja novih objektov;
6. odkopavanje ali zasipavanje zemljišč;
7. povzročanje eksplozij ali vibracij;
8. gospodarska raba naravnih virov, razen za gradnjo na zavarovanem območju;
9. odvzemanje naplavin;
10. spreminjanje vodnega režima, razen pri nujnih vzdrževalnih delih;
11. promet z vozili in plovili;
12. letenje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;

13. letenje z jadralnimi padali, jadralnimi zmaji ali drugimi toplozračnimi ladjami ali ultralahkimi jadralnimi napravami zunaj za to določenih območij;

14. vožnja z zrakoplovi pod 300 m od najvišje točke zavarovanega območja;

15. kmetijsko obdelovanje zemljišč z načini in sredstvi, ki bi lahko povzročili bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in vrste ekosistemov ali bistveno spremenili površinsko plast prsti;

16. vznemirjanje, ubijanje ali odvzem živali iz narave, razen zaradi ekoloških in drugih opravičljivih razlogov;

17. lov in izvajanje lovskogojitvenih ukrepov;

18. ribolov in izvajanje ribogojnih ukrepov;

19. nabiranje rastlin in njihovih delov;

20. postavljanje obor in objektov za rejo živali;

21. vnašanje rastlin ali živali tujerodnih vrst;

22. spreminjanje vegetacije;

23. umetno zasneževanje in dosneževanje;

24. odlaganje odpadkov, ki ne izvirajo iz zavarovanega območja;

25. šotorjenje in kurjenje zunaj določenih mest;

26. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;

27. prirejanje množičnih športnih, turističnih ali drugih javnih prireditiv;

28. izvajanje vodnih in drugih športov zunaj za to določenih območij;

29. opravljanje vojaških dejavnosti;

30. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(2) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

69. člen

(narodni park)

(1) Narodni park je veliko območje s številnimi naravnimi vrednotami ter z veliko biotsko raznovrstnostjo. V pretežnem delu narodnega parka je prisotna prvobitna narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnim procesi, v manjšem delu narodnega parka so lahko tudi območja večjega človekovega vpliva, ki pa je z naravo skladno povezan.

(2) V narodnem parku morata biti opredeljeni najmanj dve varstveni območji tako, da je v pretežnem, povečini sklenjenem delu opredeljeno varstveno območje s strožjim varstvenim režimom ob upoštevanju mednarodnih varstvenih standardov in kriterijev.

(3) Narodni park, namen zavarovanja, razvojne usmeritve, varstvena območja, varstveni režimi, upravljavec in drugo se določijo z zakonom.

70. člen

(regijski park)

(1) Regijski park je obsežno območje regijsko značilnih ekosistemov in krajine z večjimi deli prvobitne narave in območji naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je človekov vpliv večji, vendarle pa z naravo uravnotežen.

(2) V regijskem parku morata biti opredeljeni najmanj dve varstveni območji tako, da je varstveno območje s strožjim varstvenim režimom opredeljeno v manjšem obsegu in točkovno.

(3) Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju regijskega parka.

71. člen

(krajinski park)

(1) Krajinski park je območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost.

(2) Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju krajinskega parka.

3.4. Minerali in fosili

72. člen

(pojem in lastnina)

(1) Fosili so okameneli ostanki živali ali rastlin ali njihovi sledovi, ki so stvarni dokaz življenja iz geološke preteklosti.

(2) Minerali so elementi ali spojine, ki sestavljajo kamnine. Če imajo prostor za rast, se razvijejo kristali z značilno zunanjo obliko. Minerali po tem zakonu niso mineralna surovina.

(3) Minerali in fosili v naravi so v lasti države.

(4) Mineral ali fosil, ki je odvzet iz narave za namene in pod pogoji, ki jih določa ta zakon, postane last tistega, ki ga odvzame.

73. člen

(varstvo)

(1) Minerali ali fosili, ki so na podlagi predpisa iz šestega odstavka 37. člena tega zakona določeni za naravno vrednoto (v nadaljnjem besedilu: minerali ali fosili), se ohranjajo na mestu nahajališča, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Če na nahajališču ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva mineralov ali fosilov, se minerali ali fosili oddajo v varstvo pravni ali fizični osebi, ki bo zagotovila strokovno varstvo mineralov ali fosilov ter omogočila njihovo uporabo v izobraževalne, znanstvene in naravovarstvene namene.

(3) Fizična ali pravna oseba mora biti za varstvo mineralov ali fosilov strokovno usposobljena.

(4) Strokovna usposobljenost iz prejšnjega odstavka se izkazuje s pooblastilom ministra.

(5) Minerali in fosili iz drugega odstavka tega člena se oddajo v varstvo pravni ali fizični osebi, ki je izbrana na podlagi javnega razpisa.

(6) Vlada določi pravila ravnanja v zvezi z raziskovanjem nahajališč, načinom varstva mineralov ali fosilov na mestu nahajališča ter vsebino, način in pogoje strokovnega varstva mineralov ali fosilov, ki se varujejo zunaj nahajališča.

(7) Minister podrobneje predpiše merila za strokovno usposobljenost, postopek ugotavljanja ter podeljevanja pooblastila.

(8) Ministrstvo vodi seznam fizičnih ali pravnih oseb, ki so pooblaščenice za varovanje mineralov ali fosilov ter raziskovanje nahajališč.

74. člen

(najdbe mineralov ali fosilov)

(1) Najdbe mineralov ali fosilov mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora najdbo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

(2) Ministrstvo odloči o raziskavi nahajališča mineralov ali fosilov iz prejšnjega odstavka v desetih dneh.

(3) Če ministrstvo ne odloči v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da raziskava ni potrebna.

(4) V obdobju iz drugega odstavka tega člena, razen če se ministrstvo in najditelj ne dogovorita drugače, ne sme najditelj na mestu najdbe opravljati nobenih dejavnosti, ki bi lahko privedle do uničenja ali poškodovanja najdbe.

(5) Lastnik zemljišča, na katerem je bil najden mineral ali fosil, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost, med katero je prišlo do najdbe, mora omogočiti raziskavo nahajališča v skladu z odločbo iz drugega odstavka tega člena.

(6) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(7) Raziskavo nahajališča iz drugega odstavka tega člena opravi strokovno usposobljena fizična ali pravna oseba,

ki jo s seznama iz osmega odstavka prejšnjega člena izbere ministrstvo.

(8) Če obstaja verjetnost nadaljnjih najdb mineralov in fosilov, mora oseba iz petega odstavka tega člena po dokončanju raziskovalnih del omogočiti organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, nadzor nad nadaljevanjem del, med katerimi je prišlo do najdbe.

75. člen

(prepovedan odvzem iz narave)

(1) Prepovedano je jemati iz narave minerale ali fosile, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli odvzem iz narave za minerale ali fosile, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona, zaradi raziskovanih, izobraževalnih ali razstavnih namenov.

76. člen

(dovoljen odvzem iz narave)

(1) Fizična oseba lahko odvzame minerale ali fosile iz narave zaradi uporabe v lastne zbirateljske namene.

(2) Pravna oseba lahko odvzame minerale ali fosile iz narave zaradi opravljanja raziskovalne, izobraževalne ali muzejske dejavnosti.

(3) Ministrstvo dovoli odvzem mineralov ali fosilov iz narave zaradi dajanja v promet.

(4) Fizična ali pravna oseba, ki daje minerale ali fosile v promet, mora imeti za vsak mineral ali fosil, ki ga ima v posesti, dokazilo o izvoru oziroma dovoljenje o odvzemu. Dokumentacijo je dolžna hraniti in jo ob prodaji izročiti kupcu.

(5) Oseba iz prejšnjega odstavka je dolžna voditi evidenco o trgovanju z minerali ali fosili, ki vsebuje zlasti ime in priimek fizične osebe oziroma firmo pravne osebe, od katere je mineral ali fosil pridobila, njegov izvor, čas nakupa in prodaje ter ime in naslov kupca.

(6) Minister predpiše obliko in podrobnejšo vsebino evidence o trgovanju z minerali ali fosili.

77. člen

(prepovedani načini odvzema iz narave)

(1) Pri odvzemu mineralov ali fosilov iz narave je prepovedano uporabljati stroje, razstreliva, potisne pline ali druga kemična sredstva.

(2) Ministrstvo lahko izjemoma dovoli uporabo sredstev iz prejšnjega odstavka zaradi znanstvenoraziskovalnih ali izobraževalnih namenov.

78. člen

(prijava raziskovanja)

(1) Fizična ali pravna oseba mora raziskovanje nahajališč mineralov ali fosilov prijaviti ministrstvu trideset dni pred nameranim začetkom raziskovanja.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za raziskave, ki se izvajajo na podlagi 74. člena tega zakona.

(3) Če se raziskava nanaša na nahajališča mineralov ali fosilov, ki so zavarovani na podlagi tretjega odstavka 49. člena tega zakona, ministrstvo raziskovanje z odločbo prepove ali določi posebna pravila ravnanja pri raziskovanju.

(4) Če ministrstvo v tridesetih dneh od prejema popolne prijave raziskovanja ne izda odločbe iz prejšnjega odstavka, se šteje, da z raziskovanjem soglaša.

(5) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora po opravljenem raziskovanju oziroma najkasneje v 30 dneh predložiti ministrstvu poročilo o opravljenem raziskovanju, ki mora v primeru iz tretjega odstavka tega člena vsebovati podatke, zahtevane v dovoljenju.

79. člen

(izvoz)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki želi izvoziti mineral ali fosil, mora pridobiti dovoljenje ministrstva.

(2) Izvoz mineralov ali fosilov, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona, je prepovedan.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo dovoli začasen izvoz mineralov ali fosilov iz prejšnjega odstavka zaradi razstavnih ali izobraževalnih namenov.

3.5. Ogrožene rastlinske in živalske vrste

80. člen

(ugotovitev ogroženosti)

(1) Ogrožena rastlinska ali živalska vrsta je tista vrsta, katere obstoj je v nevarnosti in ki je kot taka opredeljena v rdečem seznamu ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst.

(2) Rdeči seznam ogroženih vrst je seznam rastlinskih in živalskih vrst, razporejenih po kategorijah ogroženosti.

(3) Minister določi ogrožene rastlinske in živalske vrste in jih uvrsti v rdeče sezname s predpisom.

(4) V predpisu iz prejšnjega odstavka se določi tudi stanju ogroženosti vrste ustrezen ukrep za izboljšanje stanja vrste.

(5) Ukrepi iz prejšnjega odstavka so: fizična zaščita, omogočanje in vzpostavljanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje in prezimovanje, gojenje, doseljevanje in ponovno naseljevanje.

(6) Ukrepe iz prejšnjega odstavka izvaja pravna ali fizična oseba s sklenitvijo pogodbe o skrbništvu iz 48. člena tega zakona.

81. člen

(zavarovanje vrste)

(1) Zaradi dejanske ali možne ogroženosti, ki je ugotovljena na podlagi predpisa iz prejšnjega člena, sprejme vlada akt o zavarovanju rastlinskih ali živalskih vrst, določi ukrepe varstva njihovih habitatov, predpiše pravila ravnanja in poseben varstveni režim.

(2) Z varstvenim režimom iz prejšnjega odstavka se določijo zlasti pravila varstva za mrtve in žive živali v vseh razvojnih oblikah živali (jajca, ličinke, bube, mladiči in odrasle živali), za dele mrtvih živali ali izdelke iz živali. Nanašajo se zlasti na omejitve in prepovedi ubijanja, lova ali vznemirjanja živali, zlasti v tistih obdobjih življenja, ki so pomembna za preživetje, omejitve in prepovedi trgovine z živalmi in njihovimi deli ter izdelki iz njih in prepovedane načine prevoza.

(3) Živali vrst, ki so zavarovane na podlagi tega zakona, se ne lovijo ne glede na uvrstitev vrst med lovne ali ribolovne v skladu z zakonom.

(4) Z varstvenim režimom iz prvega odstavka tega člena se določijo zlasti pravila varstva vseh razvojnih oblik rastlin. Nanašajo se zlasti na omejitve in prepovedi trgovanja, nabiranja, zbiranja, rezanja, ruvanja ali uničevanja rastlin ter gojenja, prodaje ali izmenjave ter prepovedane načine prevoza.

82. člen

(zavarovanje izjemne živali ali populacije)

(1) Izjemna žival je tista, ki izstopa po svojih telesnih lastnostih, po vodilnem položaju v socialni hierarhiji populacije ali po kakšnih drugih izstopajočih značilnostih ali zaradi pomena v ekosistemu.

(2) Vlada sprejme akt o zavarovanju izjemne živali ali izjemno pomembne populacije živalske vrste.

(3) Z aktom iz prejšnjega odstavka se določijo pravila ravnanja, poseben varstveni režim ter varstvo habitatov izjemnih živali ali izjemne populacije.

83. člen

(naloge lokalne skupnosti)

Lokalna skupnost zagotavlja varstvo rastlinskih ali živalskih vrst ter vrst drugih živih organizmov, ki so lokalno ogroženi ali pomembni, in izvaja ukrepe varstva iz četrtega odstavka 80., 81. in tretjega odstavka 82. člena tega zakona na podlagi strokovnega predloga organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

3.6. Drugi ukrepi varstva naravnih vrednot

3.6.1. Zakonita predkupna pravica

84. člen

(zakonita predkupna pravica)

(1) Država je predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju, ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih.

(2) Lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka mora o nameravani prodaji obvestiti upravljavca zavarovanega območja in ministrstvo. Ponudba mora vsebovati podatke o zemljišču, ceno in druge prodajne pogoje.

(3) Če država ne uveljavi prednostne predkupne pravice tako, da v 60 dneh od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka pisno sporoči lastniku zemljišča, da ponudbo sprejema, jo lahko uveljavljajo prednostni upravičenci po vrstnem redu, ki je določen v zakonih iz prvega odstavka tega člena tako, da ima v isti kategoriji prednostnih upravičencev prednost tisti, ki je že lastnik istovrstnega zemljišča na zavarovanem območju.

(4) Če nihče od predkupnih upravičencev ne uveljavlja predkupne pravice, lahko prodajalec proda zemljišče iz tega člena drugemu kupcu, ki je njegovo ponudbo sprejel pravočasno, in na način, določen s predpisi o kmetijskih zemljiščih, in če s pogodbo soglaša upravna enota. Za postopke in roke uveljavljanja predkupne pravice po tem členu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek uveljavljanja zakonite predkupne pravice na kmetijskih zemljiščih, če ta zakon ne določa drugače.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo tudi, če je prodajalec zemljišča na zavarovanem območju lokalna skupnost.

(6) Lokalna skupnost je predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč, razen vodnih zemljišč, na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju. Predkupno pravico uveljavlja na način iz tega zakona.

(7) Prvi predkupni upravičenec glede zemljišč, ki sta jih zavarovali skupaj država in lokalna skupnost, je država. Če država v roku iz tretjega odstavka tega člena ne uveljavi predkupne pravice, jo lahko uveljavi lokalna skupnost, na katere območju se zemljišče nahaja, v roku 30 dni od dne poteka roka države za uveljavitev predkupne pravice. Kadar država lokalno skupnost pred potekom roka iz tretjega odstavka tega člena obvesti, da predkupne pravice ne bo uveljavljala, začne teči rok iz prejšnjega stavka od dneva, ko lokalna skupnost prejme obvestilo.

3.6.2. Omejitve v pravnem prometu

85. člen

(omejitve pravnega prometa z državno lastnino)

(1) Nepremičnine na zavarovanih območjih in zemljišča, na katerih so naravne vrednote, ki so v lasti države, niso v pravnem prometu, razen v primerih določenih s tem zakonom.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo dovoli:

1. menjavo zemljišča, ki je v lasti države, na zavarovanem območju za drugo zemljišče na zavarovanem ob-

močju, ki je v lasti fizične ali pravne osebe, zaradi pridobitve zemljišča, ki je za varstvo naravnih vrednot ali za doseganje namenov zavarovanja pomembnejše,

2. prodajo objekta s pripadajočim zemljiščem, ki je v lasti države na zavarovanem območju in ne služi za namene varstva ali upravljanja zavarovanega območja, s tem, da se polovica dobljene kupnine nameni za pridobitev nepremičnin na zavarovanih območjih v last države.

(3) Dovoljenje ministrstva v primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka ni potrebno, če se prodaja izvede na podlagi programa, načrta oziroma drugega akta, ki ga sprejme oziroma potrdi vlada, in če s tem predhodno soglaša ministrstvo.

(4) Upravljavci nepremičnin na zavarovanih območjih in zemljišč, na katerih so naravne vrednote, ki so v lasti države, si morajo k pravnim poslom v zvezi z upravljanjem s temi nepremičninami, ki jih lahko sklepajo v skladu s predpisi, pridobiti predhodno soglasje ministrstva.

(5) Upravljavci nepremičnin in zemljišč, na katerih so naravne vrednote, ki so v lasti države, in se nahajajo na območjih, ki so s programi iz 94. člena tega zakona in prostorskimi akti predvidena za zavarovanje na podlagi tega zakona, in ministrstvo sporazumno določijo tak način gospodarjenja s temi nepremičninami in naravnimi vrednotami, ki je v skladu z namenom ustanovitve zavarovanega območja.

86. člen

(promet z nepremičninami na zavarovanih območjih)

(1) Pridobitev lastninske pravice s pravnimi posli na nepremičninah na zavarovanih območjih je možna le s soglasjem upravne enote.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če gre za pridobitev lastninske pravice na podlagi dedovanja in s pravnim poslom, ki se sklepa med lastnikom in državo oziroma lokalno skupnostjo, na katere območju leži nepremičnina, ki se prodaja.

(3) Odločba o soglasju iz prvega odstavka tega člena se ne izda:

– če niso bile upoštewane določbe o predkupni pravici iz 84. člena tega zakona;

– če pridobitelj nepremičnine ne da izjave, da soglaša z varstvenimi režimi in razvojnimi usmeritvami na zavarovanem območju.

87. člen

(vloga za soglasje)

(1) Vloga za izdajo soglasja iz prvega odstavka prejšnjega člena vložijo pridobitelj nepremičnine pri upravni enoti, na območju katere leži nepremičnina oziroma njen pretežni del. Vlogi je treba priložiti dokazilo o pravnem poslu.

(2) Stranke v postopku izdaje odobritve so pogodbene stranke razen v delu, ki se nanaša na izvajanje določb tega zakona o predkupni pravici, kjer je stranka v postopku vsak izmed predkupnih upravičencev.

(3) Če za pravni posej soglasje ni potrebno v primerih iz drugega odstavka prejšnjega člena, to upravna enota v pisno potrdi.

(4) Upravna enota izda odločbo o soglasju ali soglasje zavrne v upravnem postopku v 30 dneh od prejema popolne vloge.

(5) Če odločba oziroma potrdilo ni izdano v 30 dneh, se šteje, da odobritev oziroma potrdilo ni dano.

(6) Overitev podpisov na pogodbi o odtujitvi nepremičnine na zavarovanem območju ter zemljiškoknjižni prenos lastninske pravice sta mogoča le na podlagi soglasja oziroma potrdila iz tega člena.

(7) Pravni posli, sklenjeni brez soglasja ali potrdila ali v nasprotju z njim, so nični.

3.6.3. Razlastitev, omejitve lastninske pravice in odškodnina

88. člen

(razlastitev v interesu ohranjanja narave)

(1) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se v javno korist lahko odvzame ali omeji, kadar je to potrebno zaradi varstva naravnih vrednot ali doseganja namena ustanovitve zavarovanega območja.

(2) Javna korist je izkazana, če je razlastitev nepremičnine potrebna zaradi izvajanja varstvenih in razvojnih usmeritev naravnih vrednot, dostopnosti ali uživanja lastnosti naravnih vrednot, varstva in razvoja zavarovanega območja ali obnovitve naravnih vrednot, kadar je tako določeno v aktu o zavarovanju iz tretjega odstavka 53. člena tega zakona.

(3) Lastninska ali druga stvarna pravica se odvzame ali omeji po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin, če ta zakon ne določa drugače.

(4) Na zavarovanem območju, ki ga zavaruje država, sproži razlastitveni postopek ministrstvo. Na zavarovanem območju, ki ga zavaruje lokalna skupnost pa pristojen organ lokalne skupnosti.

(5) Ministrstvo ali pristojen organ lokalne skupnosti mora najmanj tri mesece pred vložitvijo predloga za razlastitev poslati lastnikom pisno ponudbo za odkup nepremičnin.

(6) Za odvzeto nepremičnino mora ministrstvo ali pristojen organ lokalne skupnosti zagotoviti lastniku drugo enakovredno nepremičnino zunaj zavarovanega območja ali plačati odškodnino.

(7) Višina odškodnine za odvzeto nepremičnino se določi po vrednosti nepremičnine ob pridobitvi nepremičnine z upoštevanjem njene vrednosti ob razlastitvi.

89. člen

(odškodnine zaradi omejitev in prepovedi)

(1) Fizične in pravne osebe, ki se jim zaradi omejitev in prepovedi iz tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih aktov o zavarovanju bistveno poslabšajo obstoječi pogoji za pridobivanje dohodka in tega ni mogoče nadomestiti z dovoljeno dejavnostjo v okviru varstvenih režimov oziroma razvojnih usmeritev na zavarovanih območjih, so upravičene do odškodnine.

(2) Odškodnina iz prejšnjega odstavka obsega izgubo ali zmanjšanje dohodka od nepremičnine in se določi po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena uveljavlja pravico do odškodnine v postopku, ki ga za določitev višine odškodnine zaradi omejitve lastninske ali druge stvarne pravice določa zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena ima pravico vložiti zahtevo za odškodnino v enem letu po prejemu odločbe izdane na podlagi predpisa, ki je povzročil spremembo razmer.

(5) Pravna oseba, ki upravlja nepremičnino, ki je v lasti države, ni upravičena do odškodnine na podlagi tega člena.

90. člen

(odkup zaradi omejitev lastninske pravice)

(1) Država je dolžna na zahtevo fizične ali pravne osebe, ki ima v lasti nepremičnino na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila država, odkupiti za primerno plačilo nepremičnino, ki je zaradi omejitev in prepovedi iz tega zakona ni več mogoče rabiti za dejavnost, kot se je rabila pred zavarovanjem ali pa se lahko rabi le v neznatni meri.

(2) Če je zavarovano območje, na katerem leži nepremičnina iz prejšnjega odstavka, zavarovala lokalna skupnost, je lokalna skupnost dolžna odkupiti nepremičnino na zahtevo osebe iz prejšnjega odstavka.

(3) Lastnik uveljavlja pravico iz tega člena v postopku, ki ga za odvzem lastninske pravice določa zakon, ki ureja razlastitev.

(4) Lastnik ima pravico vložiti zahtevo za odkup nepremičnine v dveh letih po pravnomočnosti odločbe, izdane na podlagi predpisa iz prvega odstavka tega člena, ki je povzročil spremembo razmer.

91. člen

(odgovornost države)

Država ne odgovarja za škodo, ki jo povzročijo rastline ali živali, razen v primerih, določenih z zakonom.

92. člen

(škoda, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki ji živali zavarovanih vrst iz 81. člena tega zakona lahko povzročijo škodo na premoženju (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec), mora na primeren način kot dober gospodar in na svoje stroške narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode.

(2) Če nastanka škode ni mogoče preprečiti na način iz prejšnjega odstavka, lahko oškodovanec od ministrstva zahteva izvedbo ustreznih ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Oškodovanec in ministrstvo se sporazumeta o vrstah ukrepov in o načinu zagotovitve sredstev za izvedbo ukrepov.

(3) Ukrepi iz prejšnjega odstavka so odvratanje, postavljanje ograd, ulov posameznih osebkov in redčenje populacij zavarovanih živalskih vrst.

(4) Minister določi primerne načine varovanja premoženja in vrste ukrepov za preprečitev škode za posamezne živalske vrste.

93. člen

(odškodnina zaradi škode povzročene po živalih zavarovanih vrst)

(1) Oškodovanec je upravičen do povrnitve odškodnine v višini dejanske škode, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst iz 81. člena tega zakona, če so izpolnjeni pogoji iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Oškodovanec uveljavlja odškodninski zahtevek za škodo, povzročeno po živalih zavarovanih vrst na način in po postopku s smiselno uporabo določb predpisov o divjadi in lovstvu, ki urejajo uveljavljanje škode od države.

(3) Naloge pooblaščenca ministrstva v primerih iz prejšnjega odstavka izvaja Zavod za gozdove Slovenije.

(4) Ministrstvo je pristojno za odločitev o višini odškodnine za škodo, povzročeno po živalih zavarovanih vrst.

(5) Oškodovanec, ki se ne strinja z odločitvijo ministrstva, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo mora vložiti najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala.

(6) Z varstvenim režimom iz prvega odstavka 81. člena tega zakona se lahko določi tudi omejitev ali prepoved imeti v posesti ali lasti žival ali rastlino, zavarovano skladno z 81. členom tega zakona, če prisotnost živali ali rastline na območju države neposredno ogroža obstoj domorodne rastlinske ali živalske vrste.

IV. PROGRAMIRANJE

94. člen

(nacionalni program)

(1) Nacionalni program varstva narave, ki zajema ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, sprejme Državni zbor Republike Slovenije.

(2) Z nacionalnim programom iz prejšnjega odstavka se opredeli obseg javnega interesa pri ohranjanju biotske raznovrstnosti in varstvu naravnih vrednot za najmanj 10 let tako, da se na podlagi ocene stanja ohranjenosti narave določijo cilji in usmeritve za:

1. ohranitev biotske raznovrstnosti s programom ukrepov varstva rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in ekosistemov;
2. varstvo naravnih vrednot s programom ustanavljanja zavarovanih območij in obnovitve naravnih vrednot;
3. način izpolnjevanja mednarodnih obveznosti;
4. vzgojo in izobraževanje na področju ohranjanja narave;
5. ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave;
6. zagotavljanje finančnih virov za izvajanje varstva narave.

(3) Program iz prejšnjega odstavka ima kartografsko prilogo, kjer so prostorsko prikazani načrtovani ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot.

(4) Sestavine programa iz drugega odstavka tega člena se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

(5) Naloge iz drugega odstavka tega člena se podrobneje razčlenijo v operativnih programih, ki jih sprejme vlada.

(6) Nacionalni program in državni prostorski plan morata biti usklajena.

95. člen

(lokalna skupnost)

(1) Lokalne skupnosti sprejemajo programe varstva naravnih vrednot lokalnega pomena na svojem območju.

(2) Programi iz prejšnjega odstavka ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom iz prejšnjega člena.

V. USMERJANJE IN DOVOLJEVANJE

5.1. Naravovarstvene smernice

96. člen

(ohranjanje narave)

(1) Posegi v naravo se morajo planirati, načrtovati in izvajati tako, da ne okrnijo narave.

(2) V postopkih načrtovanja rabe ali izkoriščanja naravnih dobrin in urejanja prostora mora pristojni državni ali lokalni organ izbrati tisto odločitev, ki ob približno enakih učinkih izpolnjuje merilo najmanjšega možnega poseganja v naravo in v primeru obstoja alternativnih tehničnih možnosti za izvedbo posega ne okrni narave.

(3) Pristojni državni ali lokalni organ lahko sprejme odločitev o širitvi stavbnih zemljišč:

– če so v naselju izkoriščene vse možnosti za racionalno pozidavo in ugotovljenih potreb ni mogoče zadovoljiti drugače,

– če za graditev infrastrukturnih povezav zunaj naselij ni mogoče izkoristiti že obstoječih koridorjev.

(4) Nosilec posega v naravo ali izvajalec dejavnosti mora delovati tako, da v čim manjši meri posega v naravo ter po zaključku posega ali dejavnosti približa stanje v naravi tistemu stanju, ki je bilo pred posegom oziroma dejavnostjo.

97. člen

(naravovarstvene smernice)

(1) Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice. Naravovarstvene smernice je treba pridobiti tudi v postopku sprejemanja aktov razglasitve nepremičnega kulturnega spomenika, ki se nanašajo na območja, ki so na podlagi predpisov s področja

ohranjanja narave določena za zavarovana območja, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja ter naravne vrednote, razen območij kulturne krajine in spomenikov oblikovane narave.

(2) Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. V naravovarstvenih smernicah se k načrtom rabe naravnih dobrin navedejo tudi usmeritve, izhodišča oziroma pogoji za trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti.

(3) Če se ob pripravi naravovarstvenih smernic k predlogom aktov iz prvega odstavka tega člena ugotovi, da bodo v te akte poleg območij s posebnim statusom iz prejšnjega odstavka vključena tudi območja, na katera se nanašajo sprejeti programi s področja ohranjanja narave, oziroma območja, za katera je predpis za pridobitev posebnega statusa že v postopku sprejemanja, se lahko strokovno gradivo izdelata tudi za takšna območja, pri čemer pa se po tem, ko so naravovarstvene smernice izdelane, takšno strokovno gradivo šteje samo kot neobvezno strokovno priporočilo pripravljavcem takšnih aktov.

(4) Naravovarstvene smernice izdelata organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko od osebe iz prvega odstavka tega člena oziroma osebe, ki je pooblaščen za pripravo akta iz prvega odstavka tega člena, prejme zahtevo za njihovo pripravo. Naravovarstvene smernice se pripravijo v roku 30 dni, razen če strokovna priprava zaradi obsežnosti preverjanja, ki so potrebna za izdelavo naravovarstvenih smernic, ni možna v predpisanem roku, vendar najkasneje v roku 60 dni, o čemer obvesti osebo iz prvega odstavka tega člena.

(5) Če pripravljavec naravovarstvenih smernic ugotovi, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, o tem najkasneje v 15 dneh obvesti osebo iz prejšnjega odstavka.

(6) V postopku sprejemanja aktov iz prvega odstavka tega člena je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti prostorske ureditve z vidika varstva narave (v nadaljnjem besedilu: naravovarstveno mnenje). Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila iz prejšnjega odstavka ni mogoče sprejeti akta iz prvega odstavka tega člena.

(7) Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo osebe iz prvega odstavka tega člena oziroma osebe, ki je pooblaščen za pripravo akta iz prvega odstavka tega člena. Tej zahtevi je treba priložiti predlog tega akta ter ustrezno obrazložitev, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice.

(8) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, mora izdati naravovarstveno mnenje najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve iz prejšnjega odstavka. V primeru molka te organizacije se šteje, da na predvideno prostorsko ureditev nima pripomb.

(9) Določbe šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena se ne uporabljajo v postopku sprejema aktov razglasitve nepremičnih kulturnih spomenikov in v postopku sprejema načrtov rabe naravnih dobrin, če je soglasje ali mnenje ministrstva v tem postopku že določeno z drugimi predpisi.

98. člen

(vsebina naravovarstvenih smernic)

(1) Naravovarstvene smernice imajo splošni in posebni del ter kartografsko prilogo.

(2) V splošnem delu vsebujejo naravovarstvene smernice zlasti:

1. pregled ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij in prikaz ter oceno stanja na teh območjih z njihovimi značilnostmi;

2. pregled območij, kjer se pričakuje ugotovitev obstoja naravnih vrednot, ter priporočila za ravnanje ob odkritju;

3. pregled tistih delov narave, ki so spoznani za naravne vrednote, in zavarovanih območij ter tistih delov narave, ki naj se zavarujejo, ter oceno stanja na teh območjih z njihovimi značilnostmi;

4. pregled delov narave in območij, za katera je predpis za pridobitev posebnega statusa že v postopku sprejemanja, ter usmeritve in izhodišča za njihovo varstvo.

(3) V posebnem delu vsebujejo naravovarstvene smernice zlasti:

1. varstvene usmeritve za tako rabo ali izkoriščanje naravnih dobrin, ki ohranja biotsko raznovrstnost, naravno ravnovesje in varuje ekosisteme,

2. varstvene smernice za ohranitev habitatnih tipov in habitatov vrst v ugodnem stanju,

3. varstvene smernice za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini,

4. ukrepe varstva, varstvene režime in razvojne usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij,

5. ukrepe varstva, varstvene režime in razvojne usmeritve za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij.

(4) V posebnem delu naravovarstvenih smernic se lahko navedejo tudi podrobnejši pogoji za varstvo naravnih vrednot, zavarovanih območij in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

99. člen

(okoljska izhodišča)

Naravovarstvene smernice, ki so pripravljene za območje celotne države, so podlaga s področja ohranjanja narave za izdelavo okoljskih izhodišč skladno z določili zakona, ki ureja varstvo okolja.

100. člen

(vključevanje v akte razglasitve nepremičnih kulturnih spomenikov)

Vsebina naravovarstvenih smernic se v aktih razglasitve nepremičnih kulturnih spomenikov upošteva tako, da varstveni režimi nepremičnih kulturnih spomenikov ne ogrožajo naravnih vrednot, zavarovanih območij, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij.

101. člen

(presoja sprejemljivosti planov)

(1) Za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti za področje urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma in bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, je treba izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Presoje sprejemljivosti ni treba izvesti za tiste plane, ki so neposredno povezani ali potrebni za varstvo teh območij.

(2) Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na območja iz prejšnjega odstavka da ministrstvo v postopku celovite presoje vplivov na okolje. Ta postopek se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja varstvo okolja, kolikor ta zakon ne določa drugače.

101.a člen

(posebne določbe o izvedbi postopka celovite presoje vplivov na okolje)

(1) V postopku preverjanja planov, za katere je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, ministrstvo določi

plane, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti na podlagi tega zakona.

(2) Za plane, ki so neposredno povezani ali potrebni za varstvo območij iz prvega odstavka prejšnjega člena, se štejejo načrti upravljanja zavarovanih območij. V postopku iz prejšnjega odstavka se za take plane lahko določijo tudi plani trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so potrebni za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst na teh območjih, skladno s programom vlade iz drugega odstavka 33. člena tega zakona in plani, ki so namenjeni izključno varstvu teh območij vendar le, če ne vsebujejo posegov v naravo, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

(3) Za plane, ki lahko pomembno vplivajo na območja iz prvega odstavka prejšnjega člena, se štejejo plani:

– ki obsegajo ta območja ali bi izvedba plana lahko na njih vplivala,

– s katerimi se določajo ali načrtujejo posegi v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka 101.d člena tega zakona.

(4) Če iz obvestila pripravljavca plana o nameri izdelave plana niso razvidni podatki, ki omogočajo uporabo določb druge alineje prejšnjega odstavka, in se plan nanaša na območja iz prvega odstavka prejšnjega člena hkrati pa je ta plan tudi neposredna pravna podlaga za izdajo dovoljenj za poseg v naravo, je presojo sprejemljivosti tega plana treba izvesti.

(5) Ministrstvo sprejme odločitve o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti planov in sprejema druge odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(6) V postopku celovite presoje vplivov na okolje se upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

101.b člen

(posebne določbe o potrditvi plana v postopku celovite presoje vplivov na okolje)

(1) Ministrstvo potrdi plan na podlagi izvedene celovite presoje vplivov na okolje, če ugotovi, da plan ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje posameznih območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona in njihovo celovitost ter na povezanost evropskega ekološkega omrežja.

(2) Če je potrditev plana pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, se njihovo izvajanje podrobneje preveri oziroma določi z okoljevarstvenim soglasjem skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ali naravovarstvenim soglasjem na podlagi 105. člena tega zakona.

(3) Če ministrstvo potrdi plan, ga pristojni državni ali lokalni organ lahko sprejme.

101.c člen

(postopek prevlade javne koristi)

(1) Če je potrditev plana dokončno zavrnjena, ker je ugotovljeno, da bo škodljivo vplival na območje iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, ga pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti lahko sprejme, če po izpeljanem postopku prevlade javne koristi druga javna korist prevlada nad javno koristjo ohranjanja narave.

(2) V postopku prevlade javne koristi je treba na podlagi ugotovitve, da se plan nanaša na uresničevanje javne koristi, določene z zakonom, in ni drugih ustreznih rešitev za uresničitev te javne koristi, presoditi, katera javna korist bo v konkretni zadevi prevladala.

(3) Postopek prevlade javne koristi vodi ministrstvo, na predlog pristojnega državnega organa ali pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti. Predlog je treba vložiti v 90 dneh po dokončnosti zavrnitve potrditve plana.

(4) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka lahko ministrstvo začne postopek prevlade druge javne koristi pred dokončnostjo odločbe iz prvega odstavka tega člena, če se drug javni interes nanaša na druga delovna področja ministrstva.

(5) Ministrstvo pripravi predlog odločitve o prevladi javne koristi ob upoštevanju mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave. To odločitev sprejme vlada v 60 dneh od takrat, ko ministrstvo prejme predlog, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena.

(6) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, mora podati mnenje iz prejšnjega odstavka v 30 dneh, ko s strani ministrstva prejme predlog uvedbe postopka prevlade javne koristi v obsegu iz prejšnjega odstavka.

(7) Če prevlada druga javna korist nad javno koristjo ohranjanja narave, se hkrati sprejme tudi odločitev o nujnih izravnalnih ukrepih, ki morajo v primeru posebnih varstvenih območij in predlogov posebnih ohranitvenih območij zagotoviti celovitost in povezanost teh območij. O teh ukrepih se obvesti pristojne organe EU, skladno s predpisi EU.

(8) Pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti mora poskrbeti za podrobnejšo določitev izravnalnih ukrepov v ustreznem planu in za njihovo izvedbo.

(9) Če je na posebnem varstvenem območju ali predlogu posebnega ohranitvenega območja, prednostni habitatni tip ali habitat prednostne rastlinske ali živalske vrste, skladno s predpisi EU, se lahko javna korist, ki prevlada nad javno koristjo ohranjanja narave, nanaša samo na varstvo zdravja ali življenja človeka ali javno varnost ali ima koristne posledice bistvenega pomena za okolje ali na druge nujne razloge prevladovanja javne koristi, po predhodnem posvetovanju s pristojnimi organi EU.

(10) Pred odločitvijo o prevladi javne koristi iz prejšnjega odstavka, je treba pridobiti mnenje pristojnega organa EU.

(11) Rok iz petega odstavka tega člena ne teče v času pridobivanja mnenj iz šestega in desetega odstavka tega člena in v času trajanja posvetovanja iz devetega odstavka tega člena.

(12) Ministrstvo izvaja obveznosti poročanja in pridobivanja mnenj v skladu s predpisi EU v postopkih, ki jih vodi na podlagi tega člena.

101.d člen

(posegi v naravo, ki so predmet presoje sprejemljivosti)

(1) Zaradi določitve planov in posegov v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, določi minister posege v naravo,

– ki lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,

– za katere je treba še preveriti, če lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,

– ki ne morejo pomembno vplivati na varstvene cilje teh območij.

(2) Če se v okviru presoje sprejemljivosti plana ocenijo vplivi posegov v naravo iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, presoja sprejemljivosti takega posega v naravo ni potrebna, razen v primeru posegov v naravo iz 101.e člena tega zakona. Pogoji izvedbe posega v naravo, za katerega ni potrebna presoja sprejemljivosti, se določijo skladno s 105. členom tega zakona.

(3) Če se v okviru presoje sprejemljivosti plana ne ocenijo vplivi posegov v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, je treba izvesti presojo sprejemljivosti teh posegov v naravo.

(4) Ne glede na določbi prejšnjih dveh odstavkov presoje sprejemljivosti ni treba izvesti, če je poseg v naravo potreben za varstvo območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona.

101.e člen

(posegi v naravo, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje)

(1) V postopku presoje sprejemljivosti posegov v naravo je treba ugotoviti in ustrezno presoditi vplive oziroma posledice teh posegov v naravo glede na varstvene cilje posebnega varstvenega območja ali potencialnega posebnega ohranitvenega območja.

(2) Vplivi oziroma posledice posegov v naravo iz prejšnjega odstavka, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje skladno z določili zakona, ki ureja varstvo okolja in tega zakona, se ugotovijo v postopku presoje vplivov na okolje. Ta postopek se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja varstvo okolja, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(3) Ministrstvo sprejema odločitve v postopku presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(4) V postopku presoje vplivov na okolje se upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

(5) Ocena sprejemljivosti posega v naravo je ugodna, če se ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje območij iz prvega odstavka tega člena, njihovo celovitost in povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi.

(6) Če je poseg v naravo ugodno ocenjen, ministrstvo izda okoljevarstveno soglasje. Če je ugodna ocena vplivov posega v naravo pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, so le-ti obvezna vsebina okoljevarstvenega soglasja.

(7) Če je poseg v naravo neugodno ocenjen, ministrstvo zavrne izdajo okoljevarstvenega soglasja.

101.f člen

(prevlada javne koristi)

(1) Če ministrstvo zavrne izdajo okoljevarstvenega soglasja, lahko nosilec posega v naravo v 90 dneh po dokončnosti okoljevarstvenega soglasja predlaga ministrstvu uvedbo postopka prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave.

(2) Postopek prevlade javne koristi na podlagi tega člena se vodi ob upoštevanju drugega, šestega, sedmega, devetega, desetega in dvanajstega odstavka 101.c člena tega zakona.

(3) Ministrstvo sprejme odločitev o prevladi javne koristi ob upoštevanju predhodno pridobljenega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v 60 dneh po prejemu predloga, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka 101.c člena tega zakona.

(4) Z odločitvijo o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave se odpravi odločba o zavrnitvi izdaje okoljevarstvenega soglasja iz prvega odstavka tega člena.

(5) Nosilec posega v naravo mora poskrbeti za izvedbo določenih izravnalnih ukrepov.

102. člen

(izravnalni in omilitveni ukrepi)

(1) Izravnalni ukrepi so dejavnosti, posegi ali ravnanja s katerimi se nadomesti predvidena ali povzročena okrnitev narave. Omilitveni ukrepi so posegi ali ravnanja s katerimi se omili izvajanje posega v naravo ali njegove posledice.

(2) Oblika izravnalnega ukrepa oziroma omilitvenega ukrepa, s katerim bo nosilec posega omilil ali nadomestil posledice posega, se določi na podlagi naravovarstvenih smernic, glede na predvideno ali povzročeno okrnitev narave ter možnosti njene nadomestitve. Pri izboru ukrepa ima prednost vzpostavitev nadomestnega območja, ki ima enake naravovarstvene značilnosti.

(3) Oblike izravnalnih ukrepov so:

– vzpostavitev nadomestnega območja, ki ima enake naravovarstvene značilnosti,

– vzpostavitev drugega območja, pomembnega za ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma varstvo naravnih vrednot,

– plačilo denarnega zneska v vrednosti povzročene okrnitve narave, ki se nameni za ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma varstvo naravnih vrednot.

(4) Način določitve višine denarnega zneska iz prejšnjega odstavka predpiše minister, ob upoštevanju vrednosti, ki je potrebna za vzpostavitev nadomestnega območja, ki ima enake naravovarstvene značilnosti, oziroma vrednosti uničenja osebka ali populacije zavarovane vrste.

(5) Oblika izravnalnega ukrepa ter posegi in ravnanja iz drugega odstavka tega člena se v primeru iz 101.c člena tega zakona določijo v postopku sprejema planov, skladno z ugotovitvami presoje sprejemljivosti plana na podlagi tega zakona.

(6) Oblika in način izvedbe izravnalnega oziroma omilitvenega ukrepa ter način in pogoji izvedbe posega ali dejavnosti po opravljenem posegu so sestavni del okoljevarstvenega soglasja, naravovarstvenega soglasja, dovoljenja za poseg v naravo ter gradbenega ali drugega ustreznega dovoljenja.

103. člen

(odprava škodljivih posledic)

(1) Če pri posegu v naravo pride do okrnitve narave, mora nosilec posega ali dejavnosti nemudoma odpraviti škodljive posledice svojega delovanja ter kriti vse stroške za njihovo odpravo.

(2) Če nosilec posega v naravo ne more odpraviti škodljivih posledic svojega delovanja in je prišlo do okrnitve narave na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih, na naravnih vrednotah ali na zavarovanih območjih, mu ministrstvo odredi izravnalni ukrep.

5.2. Dovoljenja in soglasja

104. člen

(dovoljenje za poseg v naravo)

(1) Posegi v naravo, ki lahko ogrozijo biotsko raznovrstnost, naravno vrednoto ali zavarovano območje in za katere ni treba pridobiti dovoljenja po predpisih o urejanju prostora in po drugih predpisih, se opravljajo na podlagi dovoljenja za poseg v naravo na podlagi tega zakona.

(2) Posegi v naravo iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:

1. opravljanje dejavnosti in izvajanje posegov v naravo na naravnih vrednotah, zavarovanih območjih, ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih,

2. varstvo rastlinskih ali živalskih vrst,

3. varstvo genskega materiala,

4. varstvo naravnih vrednot.

(3) Minister podrobneje določi posege v naravo iz prejšnjega odstavka in predpiše, kakšna dokumentacija je potrebna za pridobitev dovoljenja.

(4) Dovoljenja za posege v naravo iz prvega odstavka tega člena izdaja pristojna upravna enota, razen v primerih, ko ta zakon določa, da dovoljenja izdaja ministrstvo.

(5) O pritožbi zoper dovoljenje za poseg v naravo odloči ministrstvo.

(6) Dovoljenje za poseg v naravo se izda na podlagi pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

104.a člen

(presoja sprejemljivosti posegov v naravo, ki se izvajajo na podlagi dovoljenja za poseg v naravo)

(1) Če je za poseg v naravo iz prejšnjega člena treba izvesti presojo sprejemljivosti, se ta izvede v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo iz prejšnjega člena.

(2) Mnenje iz šestega odstavka prejšnjega člena, mora vsebovati oceno o vplivih oziroma posledicah posega v naravo na varstvene cilje območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, in navedbo morebitnih omilitvenih ukrepov za izvedbo posega.

(3) Pri izdelavi ocene o vplivih posega v naravo iz prejšnjega odstavka se smiselno upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

(4) Ocena posega v naravo je ugodna, če se ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje posameznih območij, njihovo celovitost ter povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi.

(5) Če je poseg v naravo ugodno ocenjen, pristojni upravni organ izda dovoljenje za poseg v naravo. Če je izdaja dovoljenja za poseg v naravo pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, so le-ti obvezna vsebina dovoljenja za poseg v naravo.

(7) Če je poseg v naravo neugodno ocenjen, se izdaja dovoljenja za poseg v naravo zavrne.

105. člen

(naravovarstveno soglasje)

(1) Za gradnjo objekta na območju, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje na način in po postopku, kakor je za pridobitev projektnih pogojev in soglasij določeno s predpisi s področja graditve objektov.

(2) Naravovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi, če za gradnjo enostavnega objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov gradbeno dovoljenje ni potrebno, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave iz prejšnjega odstavka, pri čemer je treba vlogi za izdajo naravovarstvenega soglasja priložiti idejno zasnovo nameravane gradnje objekta ali če za gradnjo objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov ni treba pridobiti projektnih pogojev in soglasja, če gre za posege v naravo, za katere je treba skladno s predpisi s področja ohranjanja narave izvesti presojo sprejemljivosti ali določiti pogoje izvedbe.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov naravovarstvenega soglasja ni treba pridobiti, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanje narave iz prvega odstavka tega člena, in sicer glede na vrsto ali obseg objekta v povezavi z delom obravnavanega območja.

(4) Naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje daje ministrstvo.

105.a člen

(presoja sprejemljivosti posegov v okviru naravovarstvenega soglasja)

(1) Če se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev za gradnjo objekta nanaša na poseg v naravo, za katerega je treba izvesti presojo sprejemljivosti, se ta izvede v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja.

(2) Ministrstvo odloči o sprejemljivosti posega v naravo na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(3) Mnenje iz prejšnjega odstavka mora vsebovati oceno o vplivih oziroma posledicah nameravane gradnje objekta na varstvene cilje območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, in navedbo morebitnih omilitvenih ukrepov za izvedbo posega. Za enostavne in manj zahtevne objekte mora biti mnenje dano v 15 dneh, za zahtevne objekte pa v 30 dneh po prejemu poziva, razen če strokovna priprava zaradi ob-

sežnosti preverjanj, ki so potrebna za izdelavo mnenja, ni možna v predpisanem roku, vendar najkasneje v roku 30 dni za manj zahtevne objekte in 60 dni za zahtevne objekte o čemer se nemudoma obvesti ministrstvo.

(4) Naravovarstveno soglasje je treba izdati oziroma njegovo izdajo z odločbo zavrniti v roku osmih dni od izdaje mnenja iz drugega odstavka tega člena.

(5) Pri izdelavi ocene o vplivih gradnje objekta iz tretjega odstavka tega člena se smiselno upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

(6) Ocena vplivov gradnje objekta je ugodna, če se ugotovi, da gradnja objekta ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje posameznih območij, njihovo celovitost ter povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi.

(7) Če je gradnja objekta ugodno ocenjena in omilitveni ukrepi niso potrebni, se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev šteje kot vloga za izdajo naravovarstvenega soglasja in se nemudoma izda naravovarstveno soglasje.

(8) Če je gradnja objekta pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, se način izvedbe omilitvenih ukrepov in drugi pogoji za gradnjo objekta določijo v naravovarstvenih pogojih.

(9) Če je gradnja objekta neugodno ocenjena, se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev šteje kot vloga za izdajo naravovarstvenega soglasja in se izdaja naravovarstvenega soglasja zavrne.

106. člen

(varščina)

(1) V odločbi, s katero se dovoljuje poseg v naravo iz 104. člena tega zakona, se nosilcu posega določi obveznost plačila varščine do višine predvidenih stroškov, potrebnih za odpravo posledic posega na naravo.

(2) Odločba iz prejšnjega odstavka neha veljati, če v roku iz odločbe varščina ni plačana.

107. člen

(seznanitev javnosti)

(1) Javnost se seznanjajo z vsebino vloge in odločbe, izdane v upravni stvari, ki se nanaša na izdajo dovoljenja iz 104. člena tega zakona, kadar izhaja obveznost seznanitve javnosti s potekom upravne zadeve iz zakona.

(2) Seznanitev javnosti poteka v skladu z drugim in tretjim odstavkom 57. člena tega zakona.

(3) Javnost nima pravice vpogleda v podatke, ki se varujejo na podlagi zakona.

(4) Minister podrobneje predpiše način seznanjanja javnosti s postopki odločanja o posegih v naravo.

VI. SPREMLJANJE STANJA

108. člen

(spremljanje stanja ohranjenosti narave)

(1) Spremljanje stanja ohranjenosti narave (v nadaljnjem besedilu: monitoring ohranjenosti narave) obsega:

1. spremljanje stanja rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov, ekološko pomembnih območij, posebnih varstvenih območij in ekosistemov,

2. spremljanje stanja na področju varstva naravnih vrednot.

(2) Monitoring ohranjenosti narave je del sistema monitoringa stanja okolja in se izvaja skladno s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

109. člen

(poročilo o stanju na področju ohranjanja narave)

Poročilo o stanju na področju ohranjanja narave je sestavni del poročila o stanju okolja skladno z zakonom in vsebuje zlasti podatke o:

1. stanju rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov, ekološko pomembnih območij, posebnih varstvenih območij in ekosistemov;

2. stanju na področju varstva naravnih vrednot;

3. izvajanju programa ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot.

110. člen

(baze podatkov)

Minister predpiše obvezne vsebine in način vodenja baz podatkov, potrebnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, v soglasju s pristojnim ministrom.

VII. ORGANIZACIJA

7.1. Organiziranost upravnih nalog

111. člen

(upravne naloge)

(1) Upravne naloge v zvezi z ohranjanjem biotske raznovrstnosti in varstvom naravnih vrednot na podlagi tega zakona opravlja ministrstvo.

(2) Organ iz prejšnjega odstavka opravlja zlasti naslednje naloge:

1. pripravlja predloge programov ohranjanja biotske raznovrstnosti,

2. pripravlja predloge programov varstva naravnih vrednot državnega pomena,

3. pripravlja predloge operativnih programov,

4. pripravlja pravne, upravne in projektne rešitve za ohranjanje biotske raznovrstnosti,

5. pripravlja pravne, upravne in projektne rešitve za izvajanje ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena,

6. nadzira izvajanje ukrepov varstva naravnih vrednot in ohranjanja biotske raznovrstnosti,

7. izdaja dovoljenja in soglasja v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,

8. vodi javne zbirke podatkov,

9. skrbi za opravljanje javne službe ohranjanja narave,

10. sklepa pogodbe o varstvu naravnih vrednot državnega pomena iz 47. člena tega zakona, razen v primeru iz 8. točke drugega odstavka 133. člena tega zakona,

11. sklepa pogodbe o skrbništvu naravnih vrednot državnega pomena iz 48. člena tega zakona, razen v primeru iz 9. točke drugega odstavka 133. člena tega zakona,

12. sklepa sporazume o višini odškodnin iz 93. člena tega zakona,

13. izvaja predkupno pravico države iz 84. člena tega zakona,

14. skrbi za izvajanje nalog zatočišča,

15. skrbi za izobraževanje delavcev, ki izvajajo naloge ohranjanja narave,

16. skrbi za usposabljanje naravovarstvenih in prostovoljnih nadzornikov in preverjanje strokovnega znanja ter vodi evidenco izdanih pooblastil,

17. izvaja neposredni nadzor na zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država in nimajo svojega upravljavca, ter neposredni nadzor zunaj zavarovanih območij,

18. usklajuje izvajanje naravovarstvenega nadzora,

19. upravlja naravne vrednote, nepremičnine na zavarovanih območjih in stvari, ki jim služijo in so v lasti države, če upravljanje z njimi ni urejeno z drugimi predpisi.

112. člen

(upravna enota)

Krajevno pristojna upravna enota opravlja naslednje naloge:

1. izdaja odločbe o statusu zavarovanega območja državnega pomena lastnikom nepremičnin,
2. izdaja soglasja za promet z nepremičninami na podlagi 86. člena tega zakona,
3. izdaja dovoljenja za posege v naravo na podlagi 104. člena tega zakona.

7.2. Javna služba ohranjanja narave

113. člen

(javna služba ohranjanja narave)

(1) Dejavnost javne službe ohranjanja narave je ohranjanje sestavin biotske raznovrstnosti, varstvo naravnih vrednot in upravljanje zavarovanih območij.

(2) Dejavnosti javne službe ohranjanja narave opravlja organizacija, pristojna za ohranjanje narave, in upravljavci zavarovanih območij.

114. člen

(strokovni nazivi)

(1) Zaposleni, ki na področju varstva narave opravlja ali se pripravlja na strokovno delo, za katerega je potrebna srednja, višja ali visoka strokovna izobrazba, mora izpolnjevati pogoje, ki jih določi minister.

(2) Izpolnjevanje pogojev se preveri z opravljanjem izpita.

(3) Minister predpiše program, pogoje ter način opravljanja izpita ter strokovne nazive na podlagi opravljenega izpita.

7.2.1. Zavod za varstvo narave

115. člen

(ustanovitev)

(1) S tem zakonom se ustanovi zavod za varstvo narave, ki opravlja naloge organizacije, pristojne za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: zavod).

(2) Ustanoviteljske pravice izvaja vlada.

(3) Zavod je oseba javnega prava s statusom javnega zavoda.

116. člen

(ime in sedež)

(1) Ime zavoda je Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

(2) Sedež zavoda je v Ljubljani.

117. člen

(naloge)

(1) Zavod opravlja kot javno službo naslednje naloge:

1. spremlja stanje ohranjenosti narave,
2. zbira podatke o rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih življenjskih prostorih in ekosistemih v sodelovanju z izvajalci javnih služb na področju usmerjanja gospodarjenja z naravnimi viri,
3. spremlja stanje biotske raznovrstnosti,

4. pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti,

5. evidentira in vrednoti dele narave,

6. pripravlja strokovne predloge za določitev statusa naravnih vrednot in razvrstitve naravnih vrednot v naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena,

7. spremlja stanje naravnih vrednot,

8. pripravlja strokovne predloge za ukrepe varstva naravnih vrednot lokalnega in državnega pomena,

9. pripravlja strokovne predloge za zavarovanje,

10. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva naravnih vrednot državnega pomena,

11. sodeluje pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij,

12. upravlja z zavarovanimi območji, ki jih je ustanovila država, če je v aktu o zavarovanju tako določeno,

13. sodeluje v postopku izbire koncesionarja iz 43. člena tega zakona,

14. pripravlja strokovne predloge rdečih seznamov,

15. izvaja strokovne naloge na področju ohranjanja narave v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi,

16. daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave,

17. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.

(2) Zavod opravlja na podlagi javnega pooblastila te naloge:

1. pripravlja naravovarstvene smernice,

2. upravlja baze podatkov o naravnih vrednotah in sestavinah biotske raznovrstnosti,

3. daje mnenje iz 97., 104. in 153. člena tega zakona,

4. skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave,

5. izvaja strokovni nadzor nad izvajanjem naravovarstvenih nalog.

(3) Poleg nalog iz prejšnjih odstavkov opravlja zavod tudi te naloge:

1. strokovno pomaga lastnikom naravnih vrednot in lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih,

2. sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja,

3. skrbi za ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave.

- (4) S soglasjem ustanovitelja lahko opravlja zavod tudi druge naloge.

118. člen

(zastopanje interesov ohranjanja narave)

Zavod ima pravico in dolžnost zastopati interese ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot v vseh upravnih in sodnih postopkih, katerih predmet so sestavine biotske raznovrstnosti, naravne vrednote ali zavarovana območja.

119. člen

(organiziranost zavoda)

Zavod ima organizacijske enote, s katerimi pokriva celotno območje države.

120. člen

(organi)

Organi zavoda so svet zavoda, direktor zavoda, strokovni svet zavoda in strokovni vodja zavoda.

121. člen

(svet zavoda)

(1) Svet zavoda sestavljajo predstavniki ustanovitelja, delavcev zavoda in uporabnikov.

(2) Svet zavoda sprejema statut zavoda, programe dela, finančni načrt in zaključni račun ter splošne akte, za katere je tako določeno v statutu, in opravlja nadzor nad upravljanjem in poslovanjem zavoda.

(3) Statut zavoda se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Podrobnejše naloge in sestava sveta zavoda se določijo s statutom.

122. člen

(direktor zavoda)

(1) Direktor zavoda organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

(2) Direktorja zavoda imenuje in razrešuje vlada.

123. člen

(strokovni svet)

(1) Strokovni svet zavoda je kolegijski strokovni organ zavoda, ki obravnava strokovna vprašanja in predlaga rešitve in priporočila.

(2) Strokovni svet vodi strokovni vodja.

(3) Število članov, podrobnejša sestava sveta, način oblikovanja in naloge se določijo s statutom zavoda v skladu s tem zakonom.

124. člen

(strokovni vodja)

(1) Strokovni vodja vodi strokovno delo zavoda in odgovarja za strokovnost dela zavoda.

(2) Strokovnega vodjo imenuje svet zavoda na podlagi javnega razpisa in po predhodno pridobljenem mnenju ministrstva.

125. člen

(vodja organizacijske enote)

(1) Vodja organizacijske enote organizira in strokovno vodi delo organizacijske enote.

(2) Podrobnejše naloge in pooblastila vodje organizacijske enote se določijo s statutom.

126. člen

(pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu)

(1) Premoženje zavoda je last države.

(2) Za upravljanje premoženja je zavod odgovoren državi.

(3) Zavod uporablja in upravlja premoženje s skrbnostjo dobrega gospodarja.

(4) Zavod samostojno upravlja premično premoženje, nepremično premoženje pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

(5) Zavod nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun.

(6) Zavod odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, ki jih upravlja.

127. člen

(sredstva za delo zavoda)

(1) Zavod pridobiva sredstva za opravljanje dejavnosti iz državnega proračuna, s prodajo storitev ter z dotacijami, donacijami in iz drugih virov.

(2) Presežek prihodkov nad odhodki uporablja zavod za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

(3) O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča svet zavoda na predlog direktorja in v soglasju z ustanoviteljem.

128. člen

(odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda)

(1) Ustanovitelj odgovarja za obveznosti zavoda, ki jih zavod prevzema v skladu z letnim programom dela in finančnim načrtom, do višine vrednosti nepremičnega premoženja, ki ga upravlja zavod.

(2) Zavod vsako leto pripravi program dela, finančni načrt in zaključni račun zavoda ter jih predloži ustanovitelju v soglasje.

129. člen

(ustanoviteljske pravice in subsidiarna uporaba)

(1) Ustanoviteljske pravice in obveznosti izvaja vlada.

(2) Za delovanje javnega zavoda se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavode, če ni s tem zakonom določeno drugače.

7.2.2. Upravljalci zavarovanih območij

130. člen

(upravljalci)

(1) Zavarovano območje upravlja upravljalci zavarovanega območja v skladu s tem zakonom in z aktom o zavarovanju.

(2) S širšim zavarovanim območjem lahko upravlja javni zavod ali se za upravljanje podeli koncesija.

(3) Za upravljanje ožjega zavarovanega območja se lahko podeli koncesija ali ga upravlja ustanovitelj neposredno.

(4) Koncesija se podeli fizični ali pravni osebi na podlagi določb o podeljevanju koncesij iz zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(5) Za ustanovitev in delovanje javnega zavoda se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavode, če ni s tem zakonom določeno drugače.

131. člen

(sodelovanje lokalnih skupnosti pri upravljanju)

(1) Lokalne skupnosti, ki so na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila država, sodelujejo pri upravljanju zavarovanega območja in dajejo mnenje k izboru koncesionarja za upravljanje zavarovanega območja.

(2) Če upravlja zavarovano območje javni zavod, imajo lokalne skupnosti v svetu javnega zavoda svoje predstavnike.

(3) Število predstavnikov lokalnih skupnosti se določi v aktu o ustanovitvi javnega zavoda.

(4) Če upravlja zavarovano območje koncesionar, se sodelovanje lokalnih skupnosti pri upravljanju zavarovanega območja zagotovi z ustanovitvijo posebnega odbora za zavarovano območje.

(5) Odbor iz prejšnjega odstavka ustanovi minister, ki določi število članov odbora, ki mora biti liho, in imenuje predsednika odbora ter polovico članov odbora. Polovico članov odbora imenujejo lokalne skupnosti, ki so na zavarovanem območju.

(6) Odbor spremlja upravljanje zavarovanega območja, obravnava upravljavski načrt in letne načrte upravljavca ter daje mnenja in predloge v zvezi z upravljanjem zavarovanega območja.

(7) Koncesionar zagotavlja administrativne in druge pomoči za delo odbora.

132. člen

(lokalna javna služba)

(1) Upravljanje zavarovanih območij, ki jih je ustanovila lokalna skupnost, je obvezna lokalna javna služba.

(2) Lokalna skupnost zagotovi opravljanje javne službe iz prejšnjega odstavka na način iz 130. člena tega zakona.

133. člen

(naloge upravljanja zavarovanih območij)

(1) Upravljavca zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljavske naloge na zavarovanem območju.

(2) Upravljavca opravlja kot javno službo te naloge:

1. pripravlja predlog načrta upravljanja;

2. sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in opravlja oziroma skrbi za opravljanje v načrtu določenih nalog;

3. sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij;

4. stalno spremlja in analizira stanje narave in naravnih vrednot na zavarovanem območju;

5. upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju, za potrebe upravljanja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;

6. sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje;

7. izvaja varstvene ukrepe na zavarovanem območju;

8. sklepa pogodbe za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju iz 47. člena tega zakona;

9. sklepa pogodbe o skrbništvu nad naravnimi vrednotami na zavarovanem območju iz 48. člena tega zakona;

10. usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;

11. skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot na zavarovanem območju;

12. skrbi za predstavljanje zavarovanega območja;

13. sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje;

14. pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja;

15. vodi obiskovalce po zavarovanem območju;

16. zagotavlja dostop do informacij o zavarovanem območju.

(3) Na podlagi javnega pooblastila izvaja upravljavec neposredni nadzor na zavarovanem območju in upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na zavarovano območje, v skladu s tem zakonom.

(4) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko v aktu o zavarovanju določi, da opravlja upravljavec samo nekatere naloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena, če je s tem izpolnjen namen, zaradi katerega je bilo območje zavarovano.

134. člen

(izvajanje upravljanja)

(1) Upravljalci lahko uredijo naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje v skladu z aktom o zavarovanju.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se ne uporabljajo določbe iz 43. člena tega zakona.

(3) Javni zavod lahko opravlja tudi druge dejavnosti, določene z aktom o zavarovanju in statutom, ki niso v nasprotju z dejavnostmi iz drugega odstavka prejšnjega člena.

135. člen

(sredstva)

(1) Presežek prihodkov nad odhodki, ki nastane pri delovanju upravljavca, se nameni za opravljanje dejavnosti varstva zavarovanega območja.

(2) Upravljalavec pridobiva sredstva za opravljanje dejavnosti iz državnega proračuna, s prodajo storitev ter z dotalcijami, donacijami in iz drugih virov.

136. člen

(upravljanje naravnih vrednot v lasti države)

(1) Naravne vrednote, nepremičnine na zavarovanih območjih in stvari, ki jim služijo in so v lasti države, upravlja upravni organ, pristojen za ohranjanje narave, v primerih, ko z drugimi predpisi ni drugače določeno.

(2) Upravljanje iz prejšnjega odstavka zajema:

– skrb za tako rabo naravnih vrednot in nepremičnin na zavarovanih območjih, ki zagotavlja varstvo naravnih vrednot in izvajanje namenov, zaradi katerih je bilo ustanovljeno zavarovano območje,

– sklepanje pravnih poslov v zvezi z rabo nepremičnin na zavarovanih območjih in s stvarmi, ki jim služijo, v skladu z zakonom.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena upravlja v skladu z aktom o zavarovanju zavarovanega območja, ki ga je ustanovila država, naravne vrednote, nepremičnine na zavarovanih območjih in stvari, ki jim služijo in so v lasti države, upravljavec zavarovanega območja.

7.3. Delovanje društev v javnem interesu

137. člen

(opravljanje dejavnosti v javnem interesu)

(1) Strokovna in ljubiteljska društva na področju ohranjanja narave opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje društva presegata uresničevanje interesov članov društva.

(2) Društvo lahko pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. opravlja dejavnosti s področja ohranjanja narave,

2. društvo je za izvajanje teh dejavnosti že prejelo priznanje, nagrado ali drugo ugodno oceno mednarodno priznanih strokovnjakov,

3. društvo pridobiva del sredstev za svoje delovanje pri ohranjanju narave tudi s članarino,

4. izkazana je pretežna poraba sredstev društva za namene javnega interesa ohranjanja narave in

5. društvo s svojim delovanjem pomembno prispeva k ohranjanju narave s tem, da dejavno sodeluje pri ohranjanju narave, izvaja promocijo ohranjanja narave ali širi strokovno znanje na področju ohranjanja narave z izobraževanjem in vzgojo.

(3) Društvo, ki pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu, ima pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih.

138. člen

(podelitev statusa)

(1) Minister podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo.

(2) Pogodbo med državo in društvom iz prejšnjega odstavka v zvezi z nadomestili za stroške opravljanja dejavnosti društva, ki je v javnem interesu, sklene v imenu države ministrstvo.

(3) Ministrstvo preverja izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, vsakih pet let.

(4) Društvu se ukine status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra v primeru, ko ne izpolnjuje več predpisanih pogojev.

139. člen

(objava)

(1) Sklep o pridobitvi in ukinitvi statusa društva, ki deluje v javnem interesu, se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ministrstvo vodi javno evidenco društev, ki so pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu.

(3) Minister predpiše podrobnejšo vsebino in način vodenja evidence iz prejšnjega odstavka.

VIII. NAGRADE

140. člen

(nagrade na področju ohranjanja narave)

(1) Nagrade Republike Slovenije na področju ohranjanja narave (v nadaljnjem besedilu: nagrade) se podeljujejo za najvišje dosežke, ki pomembno prispevajo k razvoju stroke na področju ohranjanja narave in k ohranjanju narave.

(2) Ime nagrade iz prejšnjega odstavka je Nagrada Rada Smerduja.

141. člen
(postopek)

(1) Kandidate za nagrade lahko predlagajo fizične in pravne osebe.

(2) Nagrado lahko prejme posameznik, skupina, društvo, ustanova, zavod ali druga organizacija za izjemne dosežke pri ohranjanju narave.

(3) Nagrade podeljuje Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju ohranjanja narave (v nadaljnjem besedilu: odbor).

(4) Odbor ima predsednika in osem članov, ki jih izmed priznanih strokovnjakov s področja ohranjanja narave imenuje vlada na predlog ministra.

(5) Mandat predsednika in članov odbora traja štiri leta.

(6) Odbor lahko oblikuje posebne strokovne komisije za posamezna področja svojega dela, ki pripravijo strokovna mnenja o posameznih predlogih.

(7) Odbor sprejme statut, s katerim uredi zlasti način ustanovitve in pristojnosti strokovnih komisij, vsebino in čas trajanja javnega razpisa, podrobnejša merila za podeljevanje nagrad ter način svojega dela in zagotavljanja njegove javnosti.

(8) Statut začne veljati, ko z njim soglaša vlada.

(9) Statut se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

142. člen
(javni razpis)

Odbor vsako leto objavi javni razpis s pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za nagrade.

143. člen
(število nagrad)

Odbor lahko vsako leto podeli največ tri nagrade.

144. člen
(sredstva)

(1) Sredstva za delovanje odbora zagotavlja država.

(2) Strokovna in administrativno-tehnična opravila za odbor opravlja ministrstvo.

145. člen
(denarna višina nagrad)

Glede na s proračunom Republike Slovenije zagotovljena sredstva odbor vsako leto določi višino nagrad.

146. člen
(poročilo o delu odbora)

Odbor mora v 30 dneh po podelitvi nagrad izdelati poročilo o svojem delu in ga predložiti vladi.

IX. FINANCIRANJE

147. člen
(plačilo stroškov izravnalnih ukrepov)

Za plačilo stroškov, ki jih krije povzročitelj okrnitve narave v zvezi z izravnalnimi ukrepi, se uporabljajo določbe zakona o varstvu okolja, ki urejajo obveznost povzročitelja obremenitve, da krije celotne stroške zaradi obremenjevanja okolja.

148. člen
(naravovarstvena dajatev)

(1) Fizična in pravna oseba, ki rabi naravno vrednoto na podlagi veljavnega pravnega naslova in katere lastnik je država ali lokalna skupnost, plača za njeno rabo povračilo.

(2) Osnova za plačilo povračila je vrsta, količina in obseg rabe naravne vrednote.

(3) Višino povračila, način izračunavanja, odmere ter plačevanja in merila za znižanje in oprostitev predpiše vlada. Za naravne vrednote lokalnega pomena določi povračilo lokalna skupnost.

(4) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena veljajo tudi za naravne dobrine, ki so v lasti države na zavarovanih območjih.

(5) Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki v imenu države gospodari s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti države na zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država, mora njihovim upravljavcem nakazovati del presežka prihodkov nad odhodki sklada, ki ga letno določi vlada ob upoštevanju razpoložljivih virov financiranja in programov dela upravljavcev zavarovanih območij. Ta sredstva upravljavci zavarovanih območij uporabljajo za izvedbo načrtovanih ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov skladno s letnim programom upravljavca zavarovane območja.

149. člen
(vstopnina)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki uredi naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del za ogledovanje in obiskovanje, ima pravico zaračunavati vstopnino.

(2) Višina vstopnine zajema praviloma povrnitev stroškov za ureditev naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje in jo na predlog osebe iz prvega odstavka tega člena potrdi minister.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka potrdi višino vstopnine za naravo vrednoto, zavarovano območje ali njegov del lokalnega pomena pristojni občinski organ.

150. člen
(javni stroški ohranjanja narave)

(1) Država zagotavlja sredstva za ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot, opravljanje javne službe ohranjanja narave ter za odškodnine po tem zakonu.

(2) Lokalna skupnost zagotavlja sredstva za ukrepe iz prejšnjega odstavka, če se nanašajo na varstvo naravnih vrednot lokalnega pomena.

X. NADZOR

10.1. Inšpekcijski nadzor

151. člen
(inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov oziroma ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, izvajajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave in lovski inšpektorji, če se določbe nanašajo na živalske vrste.

(2) Uresničevanje določb tega zakona in predpisov ter ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na delovna področja drugih ministrstev, nadzorujejo tudi inšpektorji, pristojni za nadzor teh delovnih področij, v skladu z zakonom.

(3) Za inšpektorja iz prvega odstavka tega člena je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje: da ima ustrezno visokošolsko izobrazbo in najmanj pet let delovnih izkušenj na področju varstva naravnih dobrin ali varstva naravnih vrednot ter opravljen izpit za inšpektorja.

152. člen

(nadzor carinskih organov)

(1) Carinski organi imajo pri nadzoru izvajanja določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in ukrepov v zvezi z uvozom, izvozom in tranzitom rastlin in živali ter drugega blaga na podlagi tega zakona naslednja pooblastila:

1. odrediti zaseg ali odvzem živali, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo izročitev zatočišču,

2. odrediti zaseg ali odvzem rastlin, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,

3. odrediti zaseg ali odvzem drugega blaga, če se z njim ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,

4. predlagati uvedbo postopka zaradi prekrška oziroma v skladu s 161. členom tega zakona izreči mandatno kazen.

(2) Pritožba zoper odločbo, ki jo izda pristojni carinski organ v primerih iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.

(3) Zasežene oziroma odvzete stvari iz prvega odstavka tega člena so carinsko blago in se z njimi ravna v skladu s carinskimi predpisi.

153. člen

(ukrepi)

(1) Inšpektor iz 151. člena tega zakona ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona, predpisov oziroma aktov, izdanih na njihovi podlagi, še pooblastilo nadzirati izkoriščanje ali rabo naravnih vrednot in sestavin biotske raznovrstnosti glede njihove usklajenosti z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in pristojnosti:

1. odrediti vzpostavitev naravnih vrednot ali sestavin biotske raznovrstnosti v prejšnje stanje, odpravo škode oziroma sanacijo na stroške povzročitelja, v skladu s predhodno pridobljenim strokovnim mnenjem zavoda;

2. odrediti prepoved izvajanja posega ali opravljanja dejavnosti, ki se izvaja v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi;

3. odrediti prepoved izvajanja posega, če se poseg izvaja brez naravovarstvenega soglasja oziroma v nasprotju z naravovarstvenim soglasjem;

4. odrediti zaseg predmetov, s katerimi je bil povzročen prekršek po tem zakonu;

5. odrediti zaseg predmetov, ki so nastali s storitvijo prekrška po tem zakonu;

6. odrediti zaseg ali odvzem živali, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo izročitev zatočišču;

7. odrediti zaseg ali odvzem rastlin, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo uničenje, izročitev ali prodajo;

8. odrediti druge ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Pritožba zoper odločbo, ki jo izda pristojni inšpektor v primerih iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.

(3) Če inšpektor pri izvajanju inšpekcijskega nadzora po tem zakonu naleti na fizični odpor ali če tak odpor lahko utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

(4) Minister določi pogoje in način ravnanja s stvarmi iz 4. do vključno 6. točke prvega odstavka tega člena.

154. člen

(ustna odločba)

(1) Pristojni carinski organ in inšpektor izdata ustno odločbo in takoj odredita izvršitev odločbe, kadar je to po-

trebno zaradi preprečitve dejavnosti, zaradi katere bi lahko nastala neposredna nevarnost za obstoj naravne vrednote, biotsko raznovrstnost ali je neposredno ogroženo naravno ravnovesje.

(2) Pristojni carinski organ in inšpektor morata v osmih dneh od izreka ustne odločbe izdelati odločbo tudi v pisni obliki.

10.2. Neposredni nadzor

155. člen

(neposredni nadzor)

(1) Neposredni nadzor v naravi nad spoštovanjem prepovedi tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo poleg inšpektorjev tudi naravovarstveni nadzorniki.

(2) Naloge neposrednega nadzora so:

1. neposredno spremljanje stanja;

2. nadzor nad izvajanjem varstvenih režimov;

3. ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah prepovedi iz tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter obveščanje pristojnih inšpekcijskih organov;

4. opozarjanje oseb na varstvene režime zaradi preprečevanja kaznivih ravnanj.

(3) Naloge iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka se opravljajo na podlagi javnega pooblastila.

(4) Naloge iz drugega odstavka tega člena opravljajo naravovarstveni nadzorniki, ki so za to delo posebej usposobljeni in imajo pooblastilo po tem zakonu.

(5) Naravovarstveni nadzornik ima službeni znak in izkaznico ter predpisano uniformo.

(6) Naravovarstveni nadzornik ima pravico od osebe, ki ne spoštuje določb tega zakona, zahtevati in dobiti na vpogled osebno izkaznico ali javno listino, s katero se dokazuje istovetnost te osebe. Naravovarstveni nadzornik lahko tudi fotodokumentira potek kršitve in kršilca pri storitvi kaznivega ravnanja.

(7) O sumu kaznivega dejanja mora naravovarstveni nadzornik takoj obvestiti policijo, navesti vsa znana dejstva in dokaze ter izročiti dokaze, ki jih je pridobil.

(8) Naravovarstveni nadzornik ima pravico takoj na kraju samem izreči, izterjati ali izdati plačilni nalog za denarno kazen od tistih, ki jih zaloti pri prekršku iz 1., 4., 5., 6. in 7. točke prvega odstavka 161. člena tega zakona.

156. člen

(izvajalci neposrednega nadzora)

(1) Neposredni nadzor na zavarovanih območjih zagotavljajo upravljavci zavarovanih območij.

(2) Neposredni nadzor zunaj zavarovanih območij zagotavlja ministrstvo.

(3) Osebe javnega prava, ki so ustanovljene z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin, zagotavljajo neposredni nadzor na območjih teh dobrin.

(4) Osebe iz prejšnjih treh odstavkov zagotavljajo izvajanje naravovarstvenega nadzora s sklenitvijo delovnih ali drugih ustreznih pogodb z naravovarstvenimi nadzorniki v skladu z zakonom.

(5) Ministrstvo predpiše načine in pogoje za organizacijsko, vsebinsko ter teritorialno usklajeno izvajanje naravovarstvenega nadzora.

157. člen

(pogoji za naravovarstvene nadzornike)

(1) Naravovarstveni nadzornik je lahko vsak polnoleten državljan Republike Slovenije, ki ima pooblastilo po tem zakonu.

(2) Pooblastilo iz prejšnjega odstavka izdaja naravovarstvenim nadzornikom in prostovoljnim nadzornikom po opravljenem preizkusu znanja minister.

(3) Preizkus znanja iz prejšnjega odstavka se izvede na podlagi predpisanega programa preverjanja strokovnega znanja, ki zajema poznavanje predpisov s področja ohranjanja narave in splošnega upravnega postopka v delu, ki se nanaša na izvajanje njihovih pooblastil.

(4) Ministrstvo vodi evidenco izdanih pooblastil za naravovarstvene in prostovoljne nadzornike, ki vsebuje naslednje podatke:

- ime in priimek;
- rojstne podatke;
- podatke o strokovni izobrazbi;
- prebivališče (stalno bivališče);
- podatke o opravljenem preizkusu znanja.

(5) Vlada predpiše program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja, podrobnejši način in postopek za izdajo pooblastil po tem zakonu ter način vodenja evidence iz tega člena.

(6) Minister predpiše podrobnejše določbe o službenem znaku in izkaznici naravovarstvenih nadzornikov ter v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, uniformo.

158. člen

(črtan)

159. člen

(prostovoljni nadzorniki)

(1) Naloge neposrednega nadzora lahko kot prostovoljno dolžnost opravlja tudi vsaka fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje iz tega zakona (v nadaljnjem besedilu: prostovoljni nadzornik).

(2) Prostovoljni nadzornik je lahko vsak polnoleten državljan Republike Slovenije, ki ima pooblastilo po tem zakonu.

(3) Določbe od drugega do sedmega odstavka 155. člena tega zakona se uporabljajo tudi za prostovoljne nadzornike.

XI. KAZENSKÉ DOLOČBE

160. člen

(prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če iztrebi rastlinsko ali živalsko vrsto (prvi odstavek 14. člena);

2. če zniža število rastlin ali živali posameznih populacij, zoža njihove habitate ali poslabša življenjske razmere do take mere, da postane vrsta ogrožena (drugi odstavek 14. člena);

3. če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje habitate populacij rastlinskih ali živalskih vrst (četrti odstavek 14. člena);

4. če posega v naravo v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji (drugi odstavek 15. člena);

5. če ne rabi rastlin ali živali v skladu s predpisanimi pogoji (drugi odstavek 16. člena);

6. če rabi rastline ali živali, ki jih je prepovedano rabiti, ali jih rabi v nasprotju s predpisano omejitvijo rabe (tretji odstavek 16. člena);

7. če naseli rastline ali živali tujerodnih vrst brez dovoljenja (drugi in tretji odstavek 17. člena);

8. če goji živali domorodnih ali tujerodnih vrst brez dovoljenja (prvi odstavek 21. člena);

9. če ravna v nasprotju z varstvenim režimom, ki ga za rastlinske ali živalske vrste, ki so varovane na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb, predpiše vlada (prvi odstavek 26. člena);

10. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev ugodnega stanja vrste (tretji odstavek 26. člena);

11. če upravlja gensko banko brez pooblastila ministra (tretji odstavek 29. člena);

12. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu biološkega materiala iz narave ali z biološkim materialom v genskih bankah (šesti odstavek 29. člena);

13. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu genskega materiala iz narave (četrti odstavek 30. člena);

14. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami za ohranitev ekološko pomembnih območij (peti odstavek 32. člena);

15. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami za ohranitev posebnih varstvenih območij (tretji odstavek 33. člena);

16. če ravna z naravno vrednoto v nasprotju s predpisanimi varstvenimi ali razvojnimi usmeritvami (tretji odstavek 37. člena);

17. če ravna z naravno vrednoto tako, da ogrozi njen obstoj (drugi odstavek 40. člena);

18. če uredi naravno vrednoto za ogledovanje in obiskovanje brez dovoljenja (prvi odstavek 42. člena);

19. če brez koncesije rabi naravno vrednoto (prvi odstavek 43. člena);

20. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami zavarovane naravne vrednote (drugi odstavek 49. člena);

21. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali varstvenimi režimi začasno zavarovane naravne vrednote (tretji odstavek 50. člena);

22. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja in varstvenimi režimi na zavarovanem območju (prvi odstavek 53. člena);

23. če izvaja posege in dejavnosti v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali z načrtom upravljanja (prvi odstavek 54. člena);

24. če ravna z minerali ali fosili v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja (73. člen);

25. če odvzame iz narave minerale ali fosile, ki so zavarovani, brez dovoljenja (drugi odstavek 75. člena);

26. če brez dovoljenja odvzame iz narave minerale ali fosile zaradi dajanja v promet (tretji odstavek 76. člena);

27. če uporablja pri odvzemu mineralov ali fosilov iz narave prepovedane načine ali sredstva (prvi odstavek 77. člena);

28. če uporabi prepovedane načine ali sredstva v nasprotju z dovoljenjem (drugi odstavek 77. člena)

29. če ne prijavi raziskovanja (prvi odstavek 78. člena);

30. če raziskuje nahajališča mineralov in fosilov v nasprotju z dovoljenjem (tretji odstavek 78. člena);

31. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za ogrožene rastlinske ali živalske vrste (prvi odstavek 81. člena);

32. če izvaja poseg v naravo brez predpisanega dovoljenja (tretji odstavek 104. člena);

33. če izvaja poseg v naravo v nasprotju z dovoljenjem za poseg v naravo (prvi odstavek 104. člena);

34. če izvaja poseg v prostor v nasprotju z naravovarstvenim soglasjem (tretji odstavek 105. člena);

35. če izvaja poseg v prostor za katerega ni pridobil naravovarstvenega soglasja (prvi odstavek 105. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 250.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 30.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Policist lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 50.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 3. in 29. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist lahko v okviru pristojnosti za nadzor tega zakona pred podajo predloga za uvedbo postopka o prekršku zasežejo oziroma odvzamejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom.

(7) Naravne vrednote, ki jih posameznik pridobi s storitvijo prekrška, se zasežejo in vrnejo lastniku ali upravljavcu zavarovanega območja.

161. člen (prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 600.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če namerno, brez opravičljivega razloga ubije, poškoduje ali vznemiri rastline ali živali (tretji odstavek 14. člena);

2. če ne obvesti ministrstva o nameravani doselitvi rastlin ali živali tujerodnih vrst (drugi odstavek 18. člena);

3. če doseli rastline ali živali tujerodnih vrst, ki jih je prepovedano doseliti (četrti odstavek 18. člena);

4. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe (prvi odstavek 19. člena);

5. če ne obvesti ministrstva o pridobitvi živali v predpisanem roku (drugi odstavek 19. člena);

6. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti brez dovoljenja (prvi odstavek 20. člena);

7. če trgovec z živalmi ne zagotovi predpisanih bivalnih razmer in ustrezne oskrbe ali ne vodi predpisanih evidenc (prvi odstavek 23. člena);

8. če ravna v nasprotju s pravili varstva rastlinskih in živalskih vrst, ki jih predpiše vlada (24. člen);

9. če izvozi, uvozi ali poskuša uvoziti ali izvoziti rastline ali živali, njihove dele ali izdelke iz njih brez dovoljenja ministra (prvi odstavek 25. člena);

10. če izvaja ali poskuša izvajati tranzit rastlin ali živali, njihovih delov ali izdelkov iz njih brez dovoljenja ministra, če je dovoljenje predpisano (prvi odstavek 25. člena);

11. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev ugodnega stanja habitatnih tipov (četrti odstavek 31. člena);

12. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev biotske raznovrstnosti (peti odstavek 35. člena);

13. če ravna v nasprotju s predpisanimi načini in pogoji poseganja v naravo (drugi odstavek 36. člena);

14. če ne prijavi najdbe minerala ali fosila (prvi odstavek 74. člena);

15. če v zvezi z najdbo minerala ali fosila ne ravna na predpisan način (74. člen);

16. če ne vodi predpisanih evidenc ali jih ne vodi na predpisan način (četrti in peti odstavek 76. člena);

17. če oseba, ki je raziskovala, ne izroči zahtevane dokumentacije po končanem raziskovanju (peti odstavek 78. člena);

18. če izvozi ali poskuša izvoziti mineral ali fosil brez dovoljenja ministra (prvi odstavek 79. člen);

19. če izvozi ali poskuša izvoziti mineral ali fosil, ki ga je prepovedano izvoziti (drugi odstavek 79. člena);

20. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za varstvo izjemnega osebka, populacije ali njihovega habitata (82. člen).

(2) Z denarno kaznijo od 150.000 do 4.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 40.000 do 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 20.000 do 140.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Pristojni inšpektor ali naravovarstveni nadzornik lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 1., 4., 5., 6. in 7. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Policist lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

(7) Carinik lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 9., 10., 18. in 19. točke prvega odstavka tega člena.

(8) Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist lahko v okviru pristojnosti za nadzor tega zakona pred podajo predloga za uvedbo postopka o prekršku zasežejo oziroma odvzamejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom.

(9) Naravne vrednote, ki jih posameznik pridobi s storitvijo prekrška, se zasežejo in vrnejo lastniku ali upravljavcu zavarovanega območja.

Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 56/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

162. člen

Šteje se, da zakoni in podzakonski predpisi, ki urejajo naravno dediščino in naravne znamenitosti, urejajo naravne vrednote po tem zakonu.

163. člen

(1) Akti o razglasitvi naravne znamenitosti oziroma redkosti oziroma prirodne znamenitosti, ki so bili izdani na podlagi Zakona o varstvu kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS, št. 23/48), Zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti (Uradni list LRS, št. 22/58), Zakona o varstvu narave (Uradni list SRS, št. 7/70) in Zakona o naravnih in kulturni dediščini (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, 8/90 in RS, št. 26/92) ostanejo v veljavi do uveljavitve aktov o zavarovanju naravnih vrednot po tem zakonu.

(2) Akte o zavarovanju naravnih vrednot po tem zakonu izdajo pristojni državni ali lokalni organi, glede na razvrstitev naravnih vrednot na naravne vrednote državnega in lokalnega pomena po tem zakonu.

164. člen

(1) Kulturni spomeniki, ki so pridobili varstveni status na podlagi zakonov iz prejšnjega člena in Zakona o varstvu kulturnih spomenikov v LR Sloveniji (Uradni list LRS, št. 26/61) in izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa naravne vrednote po tem zakonu, pridobijo status naravne vrednote ob soglasju ministra za kulturo.

(2) Seznam naravnih vrednot iz prejšnjega odstavka določi minister za okolje in prostor v soglasju z ministrom za kulturo.

(3) Seznam iz prejšnjega odstavka se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

165. člen

(1) Vlada Republike Slovenije sprejme v enem letu od uveljavitve tega zakona predpis iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona.

(2) Minister za okolje in prostor izda v enem letu od uveljavitve predpisa iz prejšnjega odstavka predpis iz šestega odstavka 37. člena tega zakona.

166. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se:

– Naravni rezervat Škocjanski zatok po Zakonu o naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98) šteje za naravni rezervat iz 66. člena tega zakona,

– Spominski park Trebče po Zakonu o spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86) šteje za regijski park z imenom Kozjanski park iz 70. člena tega zakona.

(2) Za akte o zavarovanju naravnih vrednot državnega pomena se štejejo naslednji občinski odloki o razglasitvi naravnih znamenitosti:

1. odlok o razglasitvi naravnega spomenika Debeli rtič, (Primorske novice – Uradne objave št. 33/91),

2. odlok o razglasitvi posameznih naravnih spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Piran, (Primorske novice – Uradne objave št. 5/90) v delu, ki se nanaša na naravni spomenik Rt Madona,

3. odlok o razglasitvi Krajinskega parka Sečoveljske soline (Primorske novice, Uradne objave, št. 5/90),

4. odlok o razglasitvi Krajinskega parka Strunjan (Primorske novice, Uradne objave, št. 5/90, popr. 26/90, 3/90, popr. 6/90, in 16/92),

5. odlok o razglasitvi Krajinskega parka Kolpa (Uradni list RS, št. 82/98),

6. odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave št. 29/84) v delu, ki se nanaša na Postojnski jamski sistem,

7. odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave št. 29/84) v delu, ki se nanaša na Predjamski jamski sistem.

167. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona postanejo javni zavodi Triglavski narodni park, Spominski park Trebče in Park Škocjanske jame upravljavci zavarovanih območij in nadaljujejo z upravljanjem zavarovanih območij v skladu z določbami tega zakona in določbami aktov o zavarovanju, če niso v nasprotju s tem zakonom.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona postane koncesionar v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok upravljavec zavarovanega območja in nadaljuje z upravljanjem zavarovanega območja v skladu z določbami tega zakona, določbami akta o zavarovanju in akta o podelitvi koncesije, če niso v nasprotju s tem zakonom.

(3) Vlada Republike Slovenije uskladi akte o ustanovitvi javnih zavodov iz prvega odstavka tega člena z določili tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena je javni zavod Triglavski narodni park na podlagi javnega pooblastila pristojen dajati oceno ogroženosti in naravovarstveno soglasje iz 105. člena tega zakona za posege na območju Triglavskega narodnega parka in opravljati kot javno službo naloge organiziranja, izvajanja, usklajevanja in spremljanja raziskovalnih nalog v zvezi z območjem Triglavskega narodnega parka, za čas do uskladitve Zakona o Triglavskem narodnem parku (Uradni list SRS, št. 17/81, 18/81 in 42/86) z določili tega zakona.

168. člen

(1) Upravljalci obstoječih, z zakoni predpisanih zbirk podatkov morajo na zahtevo ministrstva za okolje in prostor

dopustiti dostop do podatkov, ki so pomembni za vzpostavitve in vodenje baz podatkov in evidenc po tem zakonu, in njihovo uporabo, pri čemer se varujejo osebni podatki.

(2) Fizične in pravne osebe, ki imajo podatke ali zbirke podatkov, ki so pomembne za vzpostavitev in vodenje evidenc po tem zakonu, morajo dopustiti kopiranje podatkov Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave.

(3) Osebe iz prejšnjega odstavka so upravičene do primerne povračila, če zbiranje podatkov ali njihova obdelava ni bila financirana iz sredstev javne porabe ali sredstev samoupravnih interesnih skupnosti.

(4) Višina zneska povračila iz prejšnjega odstavka se določi s pogodbo, ki jo v imenu države sklene Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

169. člen

(1) Z uveljavitvijo tega zakona preidejo v sestavo Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave tisti delavci iz Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana, Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, Piran, ter zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje, Kranj, Maribor, Nova Gorica in Novo mesto, ki opravljajo naloge varstva naravnih vrednot.

(2) Zavod Republike Slovenije za varstvo narave prevzame tudi sredstva za delo, inventar in opremo, ki jo uporabljajo delavci iz prejšnjega odstavka, ter dokumentacijo, arhiv in nedokončane zadeve, ki se nanašajo na opravljanje nalog varstva naravnih vrednot.

(3) Prevzem delavcev, sredstev, arhiva in nalog iz prejšnjih odstavkov uredita sporazumno ministrstvo za okolje in prostor in ministrstvo za kulturo v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

170. člen

(1) Vlada Republike Slovenije izda izvršilne predpise po tem zakonu, razen predpisa iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona, v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister za okolje in prostor izda izvršilne predpise po tem zakonu, razen predpisa iz šestega odstavka 37. člena tega zakona, v treh letih od uveljavitve tega zakona.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se izvajanje določb 33. člena tega zakona začne s polnopravnim članstvom Republike Slovenije v Evropski skupnosti.

171. člen

(1) Deli naravne znamenitosti, redkosti oziroma prirodne znamenitosti, ki so navedene v seznamu, ki je priloga tega zakona (v nadaljnjem besedilu: znamenitosti) in so v družbeni lastni in sredstvih podjetij in drugih pravnih oseb, preidejo v last države.

(2) V last države preidejo tudi stvari, ki služijo upravljanju, rabi vzdrževanju ali varstvu znamenitosti iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: stvari).

(3) Znamenitosti iz prvega odstavka tega člena in stvari prejšnjega odstavka, ki preidejo v last države, določi ministrstvo za okolje in prostor z ugotovitveno odločbo.

(4) Sredstva podjetij in drugih pravnih oseb, ki so bila do prenosa v last države vložena v znamenitosti in stvari iz prejšnjega odstavka, se določijo v pogodbi med državo ter podjetji in drugimi pravnimi osebami, ki so upravljale z znamenitostmi na dan prenosa v državno last na podlagi predpisa ali pravnomočnega akta.

(5) Pri določanju višine teh sredstev na osnovi pogodbe, se upošteva tista vlaganja, ki so pomenila trajno povečanje vrednosti in tista, ki so bila višja od pridobljene koristi iz gospodajenja oziroma iz uporabe teh znamenitosti.

(6) Če do sklenitve pogodbe ne pride v treh mesecih po pravnomočnosti odločbe o znamenitostih in stvareh, ki so prešle v last države, odloči o višini sredstev iz četrtega odstavka tega člena ministrstvo za okolje in prostor.

(7) Deli znamenitosti, ki niso navedene v seznamu iz prvega odstavka tega člena in so v družbeni lastnini v sredstvih podjetij in drugih pravnih oseb, preidejo v last občine, na katere območju se nahajajo.

(8) Za prehod znamenitosti v last občine se smiselno upoštevajo določbe četrtega, petega in šestega odstavka tega člena.

172. člen

(1) Oseba, ki rabi naravno vrednoto na način, za katerega je po tem zakonu predpisana pridobitev dovoljenja ali koncesije, mora vložiti vlogo za izdajo dovoljenja iz 42. člena tega zakona ali vlogo o zainteresiranosti za podelitev koncesije iz 43. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Osebe, ki so imele ob uveljavitvi tega zakona pravico do upravljanja naravne vrednote, pridobljeno po dosedanjih predpisih, pravico obdržijo do ureditve pravic po tem zakonu, izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice.

(3) Osebe iz prejšnjega odstavka imajo ob izpolnjevanju pogojev prednostno pravico pri pridobitvi pravic po tem zakonu. Prednostno pravico izgubijo, če v enem letu ne vložijo vloge iz prvega odstavka tega člena.

173. člen

Do izdelave naravovarstvenih smernic se za določitev vsebine naravovarstvenih smernic uporabljajo strokovne podlage za varstvo območij naravne in kulturne dediščine v delu, ki se nanaša na naravno dediščino, in varstveni režimi, določeni v aktih o razglasitvah, izdanih na podlagi zakonov iz 163. člena tega zakona, in Zakonu o Triglavskem narodnem parku (Uradni list SRS, št. 17/81, 18/81 in 42/86), Zakonu o Spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86), Zakonu o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96) in Zakonu o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98).

174. člen

Upravne naloge po tem zakonu izvaja uprava za varstvo narave kot organ v sestavi ministrstva za okolje in prostor.

175. člen

(1) Šteje se, da so za opravljanje nalog neposrednega nadzora v naravi iz 155. člena tega zakona že usposobljeni naravovarstveni nadzorniki, ki že vsaj tri leta opravljajo naloge neposrednega nadzora v naravi v javnih zavodih Triglavski narodni park, Spominski park Trebče in Park Škocjanske jame ter pri koncesionarju v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok.

(2) Osebe, ki so zaposlene v Zavodu za gozdove Slovenije na delovnih mestih s strokovno izobrazbo s področja naravoslovja in imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj na tem področju ter delajo v naravi, se na podlagi tega zakona štejejo usposobljene za naravovarstvene nadzornike in izvajajo naloge neposrednega nadzora po tem zakonu na območjih, za katera so pristojne.

(3) Osebe iz prejšnjih odstavkov se vpišejo v evidenco iz 157. člena tega zakona po uradni dolžnosti.

176. člen

(1) Do uveljavitve izvršilnih predpisov na podlagi tega zakona se še naprej uporabljajo predpisi izdani na podlagi Zakona o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, 8/90 in RS, št. 26/92), v delu, ki se nanaša na naravno dediščino in naravne znamenitosti, v kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona.

(2) Do uveljavitve predpisov, ki bodo uredili delovanje društev v javnem interesu na področju varstva okolja, se za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolja, smiselno uporabljajo določbe 137. do 139. člena tega zakona.

177. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. določbe Zakona o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, 8/90 in RS, št. 26/92), ki urejajo varstvo naravne dediščine,

2. 3.3. točka 5. člena in prvi odstavek 29. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, 32/93 in 1/96),

3. četrty odstavek 44. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93).

4. določbe Zakona o lastninjenju spomenikov in znamenitosti v družbeni lastnini (Uradni list RS, št. 16/96), v delu ki se nanaša na naravne znamenitosti.

(2) Ne glede na 2. točko prejšnjega odstavka se na podlagi tega zakona uporabljajo:

1. Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98) in

2. Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95 in 28/95).

178. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan od objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave – ZON-A (Uradni list RS, št. 119/02) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

43. člen

Zavod RS za varstvo narave in javni zavod Triglavski narodni park končata postopke za izdajo naravovarstvenega soglasja, ki sta jih uvedla do uveljavitve tega zakona.

44. člen

V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave, in Zavod RS za varstvo narave sporazumno uredita morebiten prehod in prevzem delavcev, ki delajo na ministrstvu, pristojnem za ohranjanje narave, oziroma na Zavodu RS za varstvo narave, skladno z ureditvijo nalog iz 31. in 32. člena tega zakona. Pri tem se upošteva zlasti dosežena stopnja izvajanja posameznih nalog na ministrstvu, pristojnem za ohranjanje narave, oziroma v Zavodu RS za varstvo narave ob uveljavitvi tega zakona, pretežnost dela, ki ga delavec opravlja na upravno pravnih oziroma strokovnih nalogah, in pričakovan obseg dela na posameznih nalogah, glede na določbe tega zakona.

45. člen

Za dovoljenja za posege v prostor se štejejo dovoljenja, izdana po predpisih o graditvi objektov.

46. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona je Zavod za gozdove Slovenije, kot oseba javnega prava iz 39. člena tega zakona, dolžan zagotavljati neposredni nadzor v naravi.

47. člen

Postopki za izdajo naravovarstvenega soglasja, začeti po dosedanjih predpisih, se nadaljujejo in končajo po določbah teh predpisov.

Postopki za izdajo soglasja upravne enote v postopku pridobitve lastninske pravice s pravnimi posli na nepremičninah na zavarovanih območjih, začeti po dosedanjih predpisih, se nadaljujejo in končajo po določbah teh predpisov.

48. člen

Do sprejema nacionalnega programa varstva narave iz 94. člena Zakona o ohranjanju narave se uporablja nacionalni program varstva okolja (Uradni list RS, št. 83/99) v delu, ki ureja ohranjanje narave, v skladu z Zakonom o ohranjanju narave.

49. člen

Do sprejema predpisa, s katerim se bodo določile naravne vrednote, se za opredelitev vsebine naravovarstvenih smernic iz 24. člena tega zakona v delu, ki se v okviru naravnih vrednot nanaša na naravno dediščino, uporabljajo strokovni predlogi za določitev naravnih vrednot, ki jih je pripravil Zavod RS za varstvo narave. Če ti predlogi še niso pripravljene, se uporabijo strokovne podlage za varstvo območij naravne in kulturne dediščine v delu, ki se nanaša na naravno dediščino.

50. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati Zakon o naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98) in Zakon o spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86), uporabljata pa se do sprejema aktov o zavarovanju območja naravnega rezervata Škocjanski zatok in območja Kozjanskega regijskega parka.

Izvršilni predpisi, izdani na podlagi zakonov iz prejšnjega odstavka, veljajo do sprejema aktov o zavarovanju območja naravnega rezervata Škocjanski zatok in območja Kozjanskega regijskega parka, kolikor niso v nasprotju z Zakonom o ohranjanju narave.

51. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave – ZON-B (Uradni list RS, št. 41/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

Vlada izda predpis o določitvi posebnih varstvenih območij iz 5. člena tega zakona do dneva pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: dan pristopa k EU).

22. člen

(1) Presoje sprejemljivosti planov po tem zakonu je treba na način določen s tem členom izvesti tudi za plane, za katere se je postopek priprave začel pred uveljavitvijo tega zakona, pa z dnem pristopa k EU še ni končan.

(2) Če pripravljavec plana do dneva pristopa k EU v postopku prijave plana še ni pridobil naravovarstvenih smernic, se šteje, da se postopek priprave plana še ni začel.

(3) Če je pripravljavec plana do dneva pristopa k EU v postopku priprave plana že pridobil pozitivno naravovarstveno mnenje ali je bilo dano k planu soglasje ministrstva, pristojnega za varstvo narave skladno z zakonom, se šteje da je bil postopek sprejema plana končan do roka iz prvega odstavka tega člena.

(4) V času od dneva pristopa k EU do sprejema državne prostorske strategije vključi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave v naravovarstveno mnenje k prostorskim aktom, za katere so bile do dneva pristopa k EU že dane naravovarstvene smernice, ni pa bilo še dano pozitivno naravovarstveno mnenje, tudi oceno vpliva teh aktov na območja, določena s predpisom o določitvi posebnih varstvenih obmo-

čij na podlagi 5. člena tega zakona. Naravovarstveno mnenje se vroči tudi ministrstvu, pristojnemu za prostor.

(5) Če gre v primeru iz prejšnjega odstavka za lokacijski načrt ali drug prostorski izvedbeni akt, je treba za nadaljevanje postopka sprejema tudi po sprejemu državne prostorske strategije pridobiti dopolnjene naravovarstvene smernice. Zavod Republike Slovenije za varstvo narave mora preveriti vsebino danih naravovarstvenih smernic in jo dopolniti skladno s predpisom o določitvi posebnih varstvenih območij, izdanim na podlagi 5. člena tega zakona. Dopolnitev naravovarstvenih smernic se izvede na podlagi predpisa o določitvi posebnih varstvenih območij v roku 30 dni od njegove uveljavitve, razen če strokovna priprava zaradi obsežnosti preverjanj, ki so potrebna za izdelavo dopolnitve, ni možna v predpisanem roku, vendar najkasneje v roku 60 dni o čemer se nemudoma obvesti pripravljavca lokacijskega načrta ali drugega prostorskega izvedbenega akta in ministrstvo, pristojno za urejanje prostora.

(6) Če pripravljavec plana v primerih iz prejšnjih dveh odstavkov pridobi pozitivno naravovarstveno mnenje k planu, presoja sprejemljivosti planov na podlagi tega zakona ni potrebna.

(7) Zavod Republike Slovenije za varstvo narave zavrne izdajo pozitivnega naravovarstvenega mnenja z odločbo.

(8) Na podlagi dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka lahko pripravljavec plana predlaga uvedbo postopka prevlade javne koristi na podlagi tega zakona skladno z določbami, ki urejajo postopek prevlade javne koristi v primeru planov.

23. člen

Presoja sprejemljivosti posegov v naravo na podlagi tega zakona se izvede tudi za posege v naravo, za katere se je postopek pridobitve ustreznega dovoljenja že začel pred uveljavitvijo tega zakona, pa z dnem pristopa k EU še ni končan, razen če so bili v tem postopku že dani projektni pogoji, skladno z določbami zakona, ki ureja graditev objektov in zakona, ki ureja ohranjanje narave.

24. člen

Postopki za izdajo naravovarstvenega soglasja iz 15. člena tega zakona, začeti po dosedanjih predpisih, se nadaljujejo in končajo po določbah teh predpisov.

25. člen

Postopki za izdajo dovoljenj, potrtil ali listin iz 2. člena tega zakona, začeti po dosedanjih predpisih, se nadaljujejo in končajo po določbah teh predpisov.

26. člen

Od uveljavitve tega zakona do 1. 1. 2005 izvaja naloge ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, določene v 7. členu tega zakona, ministrstvo, pristojno za divjad.

27. člen

Do začetka izvajanja celovite presoje vplivov na okolje za plane v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo okolja, se v okviru postopka sprejemljivosti planov na podlagi tega zakona za presojo sprejemljivosti vplivov plana smiselno uporabljajo določbe o celoviti presoji vplivov na okolje v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo okolja in tem zakonom.

28. člen

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določbe 1., 6., 10., 11., 14. in 16. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem pristopa k EU.

(3) S tem zakonom se povzema vsebina Direktive Sveta št. 92/43/ES z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z vsemi spremembami).

Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 56/99) vsebuje naslednjo prilogo:

PRILOGA

Seznam naravnih znamenitosti, redkosti oziroma prirodnih znamenitosti, ki so v celoti, ali katerih deli so v družbeni lastnini v sredstvih podjetij ali drugih pravnih oseb in preidejo v last države:

1. Triglavski narodni park – Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list SRS, št. 17/81 in 42/86),
2. Spominski park Trebče – Zakon o spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86),
3. Regijski park Škocjanske jame – Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96),
4. Naravni rezervat Škocjanski zatok – Zakon o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98),
5. Krajinski park Sečoveljske soline – Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Sečoveljske soline (Primorske novice, Uradne objave, št. 5/90),
6. Krajinski park Strunjan – Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Strunjan (Primorske novice, Uradne objave, št. 5/90, 25/90 – popr., 3/90, 6/90 – popr. in 16/92),
7. Naravni rezervat Ormoško jezero – Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti v Občini Ormož (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj 37/92),
8. Krajinski park Drava – Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju Občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik, št. 17/92),
9. Krajinski park Šturmovce – Odlok o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v Občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 14/79),
10. Naravni spomenik kamnolom Drenov grič – Lesno brdo – Odlok o razglasitvi opuščenega kamnoloma v Krajevni skupnosti Drenov drič – Lesno brdo za naravni spomenik (Uradni list RS, št. 16/91),
11. Naravna znamenitost Topla na Koroškem – Odredba o razglasitvi doline Tople na Koroškem za naravno znamenitost (Uradni list SRS, št. 32/66),
12. Naravni spomenik Kopriva – Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),
13. Krajinski park Rački ribniki – Požeg – Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik, št. 17/92);
14. naravna znamenitost podzemna jama: Ahneloch, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),
15. naravna znamenitost podzemna jama: Arhovo ali Dacarjevo brezno nad Zg. Dupljami, Odlok o razglasitvi Spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/85),
16. naravna znamenitost podzemna jama: Arneševa luknja v Sp. Dupljah, Odlok o razglasitvi Spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/85),
17. naravna znamenitost podzemna jama: Belinca, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),
18. naravna znamenitost podzemna jama: Belojača, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju Občine Slovenska Bistrica, (Uradni list RS, št. 21/92),
19. naravna znamenitost podzemna jama: Brezno na Levpah, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),
20. naravna znamenitost podzemna jama: Brezno na Vodica, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spo-

menikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),

21. naravna znamenitost podzemna jama: Bukovnik, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

22. naravna znamenitost podzemna jama: Cikova jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

23. naravna znamenitost podzemna jama: Cinkov križ, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

24. naravna znamenitost podzemna jama: Čebulceva jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

25. naravna znamenitost podzemna jama: Čendova jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/90),

26. naravna znamenitost podzemna jama: Černičкова jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

27. naravna znamenitost podzemna jama: Črnlesko brezno, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, 5/90),

28. naravna znamenitost podzemna jama: Dimnice, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

29. naravna znamenitost podzemna jama: Divaška jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

30. naravna znamenitost podzemna jama: Divje jezero, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrija, (Uradni list SRS, št. 16/86),

31. naravna znamenitost podzemna jama: Dupulnik, Odlok o razglasitvi Spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/85),

32. naravna znamenitost podzemna jama: Gipsova jama, Odlok o razglasitvi podzemeljske geomorfološke naravne dediščine za naravni in kulturnozgodovinski spomenik, (Uradni list RS, št. 20/90),

33. naravna znamenitost podzemna jama: Golarjev pekel, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

34. naravna znamenitost podzemna jama: Golobaršček, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/90),

35. naravna znamenitost podzemna jama: Golokratna jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

36. naravna znamenitost podzemna jama: Grda jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

37. naravna znamenitost podzemna jama: Gruska jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Šmarje pri Jelšah, (Uradni list RS, št. 35/90),

38. naravna znamenitost podzemna jama: Habečkovno brezno, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrija, (Uradni list SRS, št. 16/86),

39. naravna znamenitost podzemna jama: Hišarjevo brezno, Odlok o razglasitvi Spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/85),

40. naravna znamenitost podzemna jama: Hotenjske ponikve, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

41. naravna znamenitost podzemna jama: Hubelj-območje izvirov, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 4/87),

42. naravna znamenitost podzemna jama: Jama Pekel z dolino Peklenščice, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti v občini Žalec, (Uradni list RS, št. 77/98),

43. naravna znamenitost podzemna jama: Jama nad Škrinjarco, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, 13/92),

44. naravna znamenitost podzemna jama: Jama ob Bazoviški cesti na Gropajski gmajni, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

45. naravna znamenitost podzemna jama: Jama pod Gaugami, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

46. naravna znamenitost podzemna jama: Jama v Golokračini, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

47. naravna znamenitost podzemna jama: Jama v Konjaducah, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

48. naravna znamenitost podzemna jama: Jama v Konjičih (Konjička jama), Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

49. naravna znamenitost podzemna jama: Jama pod Mavrovcem, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

50. naravna znamenitost podzemna jama: Jama pod Pečino, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),

51. naravna znamenitost podzemna jama: Jama v partu pri Ogradi, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

52. naravna znamenitost podzemna jama: Jazben, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),

53. naravna znamenitost podzemna jama: Jespa, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

54. naravna znamenitost podzemna jama: Jezerina s ponikvami, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

55. naravna znamenitost podzemna jama: Kačna jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

56. naravna znamenitost podzemna jama: Kamnita hiša ali Bezgečeva jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti v občini Žalec, (Uradni list RS, št. 77/98),

57. naravna znamenitost podzemna jama: Kevderc (Lubniški), Odlok o razglasitvi podzemeljske geomorfološke naravne dediščine za naravni in kulturnozgodovinski spomenik, (Uradni list RS, št. 20/90),

58. naravna znamenitost podzemna jama: Kremljak, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

59. naravna znamenitost podzemna jama: Koblarska jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

60. naravna znamenitost podzemna jama: Komihcova jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

61. naravna znamenitost podzemna jama: Klemenškov pekel, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

62. naravna znamenitost podzemna jama: Velika Knežja jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

63. naravna znamenitost podzemna jama: Kotarjeva prepadna, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

64. naravna znamenitost podzemna jama: Velika Kozinska jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

65. naravna znamenitost podzemna jama: Ledena jama pri Kunču, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

66. naravna znamenitost podzemna jama: Ledenica na Golteh, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Mozirje (Uradni list SRS, št. 24/87),

67. naravna znamenitost podzemna jama: Lipiška jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

68. naravna znamenitost podzemna jama: Lipiško brezno, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

69. naravna znamenitost podzemna jama: Lubniška jama, Odlok o razglasitvi podzemeljske geomorfološke naravne dediščine za naravni in kulturnozgodovinski spomenik, (Uradni list RS, št. 20/90),

70. naravna znamenitost podzemna jama: Luknja, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

71. naravna znamenitost podzemna jama: Mangartska jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/90),

72. naravna znamenitost podzemna jama: Marijino brezno, Odlok o razglasitvi podzemeljske geomorfološke naravne dediščine za naravni in kulturnozgodovinski spomenik, (Uradni list RS, št. 20/90),

73. naravna znamenitost podzemna jama: Martinska jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

74. naravna znamenitost podzemna jama: Medvedjak, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

75. naravna znamenitost podzemna jama: Medjame, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

76. naravna znamenitost podzemna jama: Migutovo brezno, Odlok o razglasitvi podzemeljske geomorfološke naravne dediščine za naravni in kulturnozgodovinski spomenik, (Uradni list RS, št. 20/90),

77. naravna znamenitost podzemna jama: Brezno ob Lenčajski cesti, Odlok o naravovarstvenem spomeniškem redu v Občini Ilirska Bistrica, (Primorske novice, Uradne objave, št. 6/69),

78. naravna znamenitost podzemna jama: Pečina v Radotah, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

79. naravna znamenitost podzemna jama: Petnjak, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

80. naravna znamenitost podzemna jama: Pihalnik, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

81. naravna znamenitost podzemna jama: Planinska jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave, št. 29/84),

82. naravna znamenitost podzemna jama: Podjunčna jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/90),

83. naravna znamenitost podzemna jama: Podpeška jama, Odlok o razglasitvi pomembnejših objektov podzemeljske geomorfološke naravne dediščine v Občini Grosuplje za naravne spomenike, (Uradni list RS, št. 49/92),

84. naravna znamenitost podzemna jama: Postojnski jamski sistem, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave št. 29/84),

85. naravna znamenitost podzemna jama: Predjamski jamski sistem, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave št. 29/84),

86. naravna znamenitost podzemna jama: Preserska jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

87. naravna znamenitost podzemna jama: Račka vrata, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

88. naravna znamenitost podzemna jama: Ravenska jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrinja, (Uradni list SRS, št. 16/86),

89. naravna znamenitost podzemna jama: Rjavčeva jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

90. naravna znamenitost podzemna jama: Rupa na Brodu, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

91. naravna znamenitost podzemna jama: Roupca, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter

naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),

92. naravna znamenitost podzemna jama: Sistem ponornih jam potoka Šice, Odlok o razglasitvi pomembnejših objektov podzemeljske geomorfološke dediščine v Občini Grosuplje za naravne spomenike, (Uradni list RS, št. 34/96),

93. naravna znamenitost podzemna jama: Sistem Zatočnih jam, Odlok o razglasitvi pomembnejših objektov podzemeljske geomorfološke dediščine v Občin Grosuplje za naravne spomenike, (Uradni list RS, št. 34/96),

94. naravna znamenitost podzemna jama: Slivarske ponikve, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

95. naravna znamenitost podzemna jama: Srnica, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Tolmin, (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/90),

96. naravna znamenitost podzemna jama: Studenčkova jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrinja, (Uradni list SRS, št. 16/86),

97. naravna znamenitost podzemna jama: Široka jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

98. naravna znamenitost podzemna jama: Škamprlova ali Škamprletova jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

99. naravna znamenitost podzemna jama: Šolново brezno, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

100. naravna znamenitost podzemna jama: Tomažkova jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

101. naravna znamenitost podzemna jama: Triglavsko brezno, Odlok o razglasitvi naravnih spomenikov na območju Triglavskega narodnega parka v Občini Jesenice, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 6/89),

102. naravna znamenitost podzemna jama: Ukovnik, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrinja, (Uradni list SRS, št. 16/86),

103. naravna znamenitost podzemna jama: Velika Lebinica, Odlok o razglasitvi Spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik, (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/85),

104. naravna znamenitost podzemna jama: Velika Ledenica v Paradani, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Nova Gorica, (Uradno glasilo, št. 8/85),

105. naravna znamenitost podzemna jama: Vešnerjeva jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju Občine Maribor, (Medobčinski uradni vestnik, št. 17/92),

106. naravna znamenitost podzemna jama: Vilenica, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

107. naravna znamenitost podzemna jama: Vovkova jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrinja, (Uradni list SRS, št. 16/86),

108. naravna znamenitost podzemna jama: Volčja jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave, št. 29/84),

109. naravna znamenitost podzemna jama: Zelena jama, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Mozirje, (Uradni list RS, št. 24/87),

110. naravna znamenitost podzemna jama: Zijalo, Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto, (Uradni list RS, št. 38/92),

111. naravna znamenitost podzemna jama: Zjati (Pečina v Zjatih), Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana, (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92),

112. naravna znamenitost podzemna jama: Želetova jama, Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna, (Primorske novice, Uradne objave, št. 29/84),

113. naravna znamenitost podzemna jama: Željske jame, Odlok o razglasitvi Željskih jam za naravni spomenik, (Uradni list RS, št. 52/98),

114. naravna znamenitost podzemna jama: Županova jama (Taborska), Odlok o razglasitvi pomembnejših objektov podzemeljske geomorfološke dediščine v Občini Grosuplje za naravne spomenike, (Uradni list RS, št. 34/96).

4234. Zakon o kazenskem postopku (ZKP-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 17. junija 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o kazenskem postopku, ki obsega:

– Zakon o kazenskem postopku – ZKP (Uradni list RS, št. 63/94 z dne 13. 10. 1994),

– popravek Zakona o kazenskem postopku – ZKP (Uradni list RS, št. 70/94 z dne 11. 11. 1994),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-A (Uradni list RS, št. 72/98 z dne 23. 10. 1998),

– Zakon o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-B (Uradni list RS, št. 6/99 z dne 29. 1. 1999),

– Zakon o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-C (Uradni list RS, št. 66/2000 z dne 26. 7. 2000),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-D (Uradni list RS, št. 111/01 z dne 29. 12. 2001),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu – ZDT-B (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-E (Uradni list RS, št. 56/03 z dne 13. 6. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-F (Uradni list RS, št. 43/04 z dne 26. 4. 2004).

Št. 713-01/93-10/93

Ljubljana, dne 17. junija 2004.

EPA 1350-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU (uradno prečiščeno besedilo) (ZKP-UPB2)

PRVI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE

I. poglavje

TEMELJNA NAČELA

1. člen

(1) Ta zakon določa pravila, ki naj zagotovijo, da se nihče, ki je nedolžen, ne obsodi, storilcu kaznivega dejanja pa izreče kazenska sankcija ob pogojih, ki jih določa kazenski zakon in na podlagi zakonitega postopka.

(2) Preden se izda pravnomočna sodba, sme biti obdolženec omejen v svoji prostosti in v svojih pravicah samo ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

2. člen

Kazensko sankcijo sme izreči storilcu kaznivega dejanja samo z zakonom ustanovljeno pristojno sodišče v postopku, ki se uvede in izvede po tem zakonu.

3. člen

Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo.

4. člen

(1) Oseba, ki ji je vzeta prostost, mora biti v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, takoj obveščena o razlogih za odvzem prostosti. Takoj mora biti poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti njene najbližje.

(2) Osumljenec ima pravico do zagovornika od odvzema prostosti dalje.

(3) Za odvzem prostosti osumljencu se šteje vsaka omejitev prostosti, ki pomeni prisilno zadržanje.

(4) Če si osumljenec, kateremu je odvzeta prostost, glede na svoje gmotne razmere ne more zagotoviti zagovornika sam, mu ga na njegovo zahtevo in stroške države postavi policija, če je to v interesu pravičnosti.

5. člen

(1) Obdolžencu se mora že pri prvem zaslišanju povedati, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitve.

(2) Obdolžencu se mora omogočiti, da se izjavi o vseh dejstvih in dokazih, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva in dokaze, ki so mu v korist.

(3) Obdolženec se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če pa se zagovarja, ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivde.

6. člen

(1) Kazenski postopek teče v slovenskem jeziku.

(2) Če je pri sodišču v skladu z ustavo v uradni rabi tudi jezik italijanske ali madžarske narodne skupnosti, lahko na način, določen z zakonom, kazenski postopek teče tudi v jeziku te narodne skupnosti.

7. člen

(1) Tožbe, pritožbe in druge vloge se podajajo sodišču v slovenskem jeziku.

(2) Na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske ali madžarske narodne skupnosti, lahko pripadniki teh narodnih skupnosti podajajo vloge v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če je pri sodišču jezik te narodne skupnosti v uradni rabi.

(3) Tujec, ki mu je vzeta prostost, ima pravico podajati sodišču vloge v svojem jeziku, v drugih primerih pa tuji državljani lahko podajajo vloge v svojem jeziku samo ob pogoju vzajemnosti.

8. člen

(1) Stranke, priče in drugi udeleženci v postopku imajo pravico uporabljati pri preiskovalnih in drugih sodnih dejanjih ali na glavni obravnavi svoj jezik. Če sodno dejanje oziroma glavna obravnava ne teče v jeziku teh oseb, je treba zagotoviti ustno prevajanje tistega, kar oni oziroma drugi govorijo, ter listin in drugega pisnega dokaznega gradiva.

(2) O pravici do prevajanja je treba osebe iz prejšnjega odstavka poučiti; te se lahko odpovedo prevajanju, če znajo jezik, v katerem teče postopek. V zapisnik je treba zapisati, da so bile poučene in kaj so izjavile.

(3) Prevaja sodni tolmač.

9. člen

(1) Vabila, odločbe in druga pisanja pošilja sodišče v slovenskem jeziku.

(2) Sodišče, pri katerem je v uradni rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, vroča vabila tudi v tem jeziku, odločbe in druga pisanja pa v tem jeziku le, kadar sodišče vodi postopek v obeh uradnih jezikih. Udeleženci v postopku se lahko odpovejo pravici do vročanja odločb in drugih pisanj v madžarskem in italijanskem jeziku. Odpoved je treba zapisati v zapisnik.

(3) Osebi, ki ji je vzeta prostost, se vroči tudi prevod pisanj iz prvega odstavka tega člena v jeziku, ki ga uporablja v postopku, če se po drugem odstavku prejšnjega člena tega zakona ni odpovedala pravici do prevajanja.

10. člen

(1) Nihče ne sme biti preganjan in kaznovan zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil s pravnomočno sodno odločbo oproščen ali obsojen ali je bil kazenski postopek zoper njega pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravnomočno zavrnjena.

(2) Pravnomočna sodna odločba se sme spremeniti v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi samo v obsojenčevo korist.

11. člen

Prepovedano je izsiljevati od obdolženca ali kakšnega drugega udeleženca v postopku priznanje oziroma kakšno drugo izjavo.

12. člen

(1) Obdolženec ima pravico, da se brani sam ali s strokovno pomočjo zagovornika, ki si ga izbere sam izmed odvetnikov.

(2) Če si obdolženec ne vzame zagovornika sam, mu ga postavi sodišče, kadar je to določeno s tem zakonom, da se zagotovi njegova obramba.

(3) Če si obdolženec, glede na svoje gmotne razmere, ne more zagotoviti zagovornika sam, mu ga mora na njegovo zahtevo in stroške države zagotoviti država ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

(4) Obdolžencu se mora zagotoviti primeren čas in možnosti za pripravo obrambe.

13. člen

Kdor je bil neupravičeno obsojen za kaznivo dejanje ali mu je bila neutemeljeno vzeta prostost, ima pravico biti rehabilitiran, pravico do povrnitve škode in druge pravice, ki jih določa zakon.

14. člen

Obdolženca ali drugega udeleženca v postopku, ki bi iz nevednosti lahko opustil kakšno dejanje v postopku ali zaradi tega ne bi izkoristil svojih pravic, pouči sodišče o pravicah, ki mu grede po tem zakonu in o posledicah, če bi dejanje opustil.

15. člen

Sodišče si mora prizadevati, da se postopek izvede brez zavlačevanja in da onemogoči kakršnokoli zlorabo pravic, ki jih imajo udeleženci v postopku.

16. člen

(1) V kazenskem postopku imata obdolženec in tožilec položaj enakopravnih strank, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Tožilec mora navesti dejstva, na katera opira svoj zahtevek in predlagati dokaze, s katerimi ta dejstva dokazuje.

(3) Obdolženec ima pravico navajati dejstva in predlagati dokaze, ki so mu v korist.

17. člen

(1) Sodišče in državni organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku, morajo po resnici in popolnoma ugotoviti dejstva, pomembna za izdajo zakonite odločbe.

(2) Enako pazljivo morajo preizkusiti in ugotoviti tako dejstva, ki obdolženca obremenjujejo, kakor tudi dejstva, ki so mu v korist.

18. člen

(1) Pravica sodišča in državnih organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, da presojujejo, ali je podano kakšno dejstvo ali ne, ni vezana na nobena posebna formalna dokazna pravila in ne z njimi omejena.

(2) Sodišče ne sme opreti sodne odločbe na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo ustavno določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot tudi ne na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo določb kazenskega postopka in je zanje v tem zakonu določeno, da se sodna odločba nanje ne more opreti, ali ki so bili pridobljeni na podlagi takega nedovoljenega dokaza.

19. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na zahtevo upravičenega tožilca.

(2) Za dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je upravičeni tožilec državni tožilec, za dejanja, za katera se preganja na zasebno tožbo, pa je upravičeni tožilec zasebni tožilec.

(3) Če državni tožilec spozna, da ni razlogov za uvedbo ali za nadaljevanje kazenskega postopka, lahko stopi na njegovo mesto oškodovanec kot tožilec ob pogojih, ki so določeni s tem zakonom.

20. člen

Državni tožilec je dolžan začeti kazenski pregon, če je podan utemeljen sum, da je storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, kolikor ta zakon ne določa drugače.

21. člen

(1) V kazenskem postopku sodijo sodišča zborna.

(2) Pri krajnem sodišču sodi sodnik posameznik.

22. člen

Če je predpisano, da ima uvedba kazenskega postopka za posledico omejitve posameznih pravic in zakon ne določa česa drugega, nastanejo te posledice s pravnomočnostjo obtožnice; pri kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let, pa z dnem, ko je izdana obsodilna sodba, ne glede na to ali je postala pravnomočna ali ne.

23. člen

(1) Če je uporaba kazenskega zakona odvisna od predhodne odločitve o kakšnem pravnem vprašanju, za katero je pristojno sodišče v kakšnem drugem postopku ali kakšen drug državni organ, lahko sodišče, ki sodi v kazenski zadevi, samo odloči tudi o tem vprašanju po določbah, ki veljajo za dokazovanje v kazenskem postopku. Odločitev kazenskega sodišča o takem pravnem vprašanju pa ima učinek samo za kazensko zadevo, ki jo to sodišče obravnava.

(2) Če je o takem predhodnem vprašanju že odločilo sodišče v kakšnem drugem postopku ali je o njem odločil kakšen drug državni organ, taka odločba ne veže kazenskega sodišča glede presoje vprašanja, ali je bilo določeno kaznivo dejanje storjeno ali ne.

II. poglavje

PRISTOJNOST SODIŠČ

1. Stvarna pristojnost in sestava sodišč

24. člen

Sodišča sodijo v kazenskih zadevah v mejah svoje stvarne pristojnosti, ki jo določa zakon.

25. člen

(1) Na prvi stopnji:

1) sodijo okrožna sodišča o kaznivih dejanjih, za katera je v zakonu predpisana kazen zopora petnajstih ali več let, v senatih, ki jih sestavljajo dva sodnika in trije sodniki porotniki, o kaznivih dejanjih, za katera je predpisana milejša kazen in o kaznivih dejanjih zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja, pa v senatih, ki jih sestavljajo en sodnik in dva sodnika porotnika;

2) sodi sodnik posameznik pri okrajnem sodišču o kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali kazen zopora do treh let;

3) je sodnik posameznik pri okrajnem sodišču v postopku o izrednih pravnih sredstvih ter v posebnih postopkih pristojen tudi za naslednja procesna dejanja, za katera je sicer po določbah tega zakona pristojen predsednik senata ali senat iz šestega odstavka tega člena:

a) da odloči o zahtevi za obnovo kazenskega postopka (prvi odstavek 412. člena);

b) da zavrže zahtevo za izredno omilitev oziroma poda predlog vrhovnemu sodišču (tretji in četrti odstavek 419. člena);

c) da zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti (drugi odstavek 422. člena);

č) da odloči o spremembi varnostnih ukrepov (drugi odstavek 496. člena);

d) da odloči o preklicu pogojne obsodbe (tretji in četrti odstavek 506. člena);

e) da odloči o izbrisu obsodbe (peti odstavek 511. člena);

f) da odloči o prenehanju varnostnih ukrepov (četrti odstavek 513. člena).

(2) Na drugi stopnji sodijo višja sodišča v senatih, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(3) Na tretji stopnji sodi vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov.

(4) Dejanja v preiskavi opravlja preiskovalni sodnik okrožnega sodišča, preiskovalna dejanja v postopku pred okrajnim sodiščem pa opravlja sodnik posameznik tega sodišča.

(5) Predsednik sodišča in predsednik senata odločata v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(6) V senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki, odločajo okrožna sodišča o pritožbah zoper sklepe preiskovalnega sodnika okrožnega in sodnika posameznika okrajnega sodišča, kadar opravlja preiskovalna dejanja in zoper druge sklepe, če je tako določeno v tem zakonu, odločajo na prvi stopnji zunaj glavne obravnave, izvajajo postopek in izdajajo sodbe po določbah 517. člena tega zakona ter dajejo predloge v primerih, ki so določeni v tem ali v kakšnem drugem zakonu.

(7) O zahtevi za izredno omilitev kazni odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki.

(8) O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov, če pa je zahteva vložena zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena, pa odloča o tem senat, ki ga sestavlja sedem sodnikov.

2. Krajevna pristojnost

26. člen

(1) Krajevno pristojno je praviloma sodišče, na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno.

(2) Zasebna tožba se lahko vložijo tudi pri sodišču, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(3) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno na območjih raznih sodišč ali na meji teh območij ali če je negotovo, na katerem območju je bilo storjeno ali poskušeno, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek; če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

27. člen

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu medtem, ko je bila ladja v domačem pristanišču oziroma ko je bilo letalo na domačem letališču, je pristojno sodišče, na katerega območju je pristanišče oziroma letališče. V drugih primerih, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu, pa je pristojno sodišče, na katerega območju je domovno pristanišče ladje oziroma domovno letališče letala, ali sodišče, na katerega območju je domače pristanišče oziroma letališče, kjer se ladja oziroma letalo prvič ustavi.

28. člen

(1) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno s tiskom, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil spis natisnjen. Če ta kraj ni znan ali če je bil spis natisnjen v tujini, je pristojno sodišče, na katerega območju se tiskani spis razširja.

(2) Če je po zakonu odgovoren pisec spisa, je pristojno tudi sodišče kraja, v katerem ima pisec stalno prebivališče, ali sodišče kraja, v katerem se je pripetil dogodek, na katerega se spis nanaša.

(3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če sta bila spis ali izjava objavljena po radiu ali televiziji.

29. člen

(1) Če kraj storitve kaznivega dejanja ni znan ali če je ta kraj zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(2) Če je sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče, že začelo postopek, ostane

pristojno, čeprav se je zvedelo za kraj storitve kaznivega dejanja.

(3) Če ni znan kraj storitve kaznivega dejanja in tudi ne stalno ali začasno prebivališče obdolženca ali če sta oba zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil obdolženec prijet ali se je sam naznanil.

30. člen

Če je kdo storil kazniva dejanja v Republiki Sloveniji in v tujini, je pristojno sodišče, ki je pristojno za kaznivo dejanje, storjeno v Republiki Sloveniji.

31. člen

Če se po določbah tega zakona ne da dognati, katero sodišče je krajevno pristojno, določi vrhovno sodišče eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim naj se izvede postopek.

3. Združitev in izločitev postopka

32. člen

(1) Če je ista oseba obdolžena več kaznivih dejanj in je za nekatera od njih pristojno okrajno sodišče, za druga pa okrožno sodišče, je pristojno okrožno sodišče; če so pristojna sodišča iste vrste, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek, če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

(2) Po prejšnjem odstavku se določi pristojnost tudi v primeru, če je obenem tudi oškodovanec storil kaznivo dejanje proti obdolžencu.

(3) Za sotorilce je praviloma pristojno sodišče, ki je kot pristojno za enega od njih prvo začelo postopek.

(4) Sodišče, ki je pristojno za storilce kaznivega dejanja, je praviloma pristojno tudi za udeležence, prikrivalce, tiste, ki so pomagali storilcu po kaznivem dejanju in za tiste, ki niso naznanili, da se pripravljajo kaznivo dejanje, oziroma niso naznanili kaznivega dejanja ali storilca.

(5) V vseh primerih iz prejšnjih odstavkov se izvede praviloma enoten postopek in se izda ena sama sodba.

(6) Sodišče lahko odloči, naj se izvede enoten postopek in izda ena sama sodba tudi v primeru, če je več oseb obdolženih za več kaznivih dejanj, vendar samo tedaj, če je med storjenimi kaznivimi dejanji medsebojna zveza in če so podani isti dokazi. Če je za nekatera od teh kaznivih dejanj pristojno okrožno sodišče, za druga pa okrajno sodišče, se sme izvesti enoten postopek samo pred okrožnim sodiščem.

(7) Sodišče lahko odloči, naj se izvede enoten postopek in izda ena sama sodba, če pred istim sodiščem tečejo ločeno postopki zoper isto osebo za več kaznivih dejanj ali zoper več oseb za isto kaznivo dejanje.

(8) O združitvi postopka odloča sodišče, ki je pristojno za enoten postopek. Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo združitev postopka, ali zavrnilo predlog za združitev postopka, ni pritožbe.

33. člen

(1) Sodišče, ki je pristojno po prejšnjem členu, lahko do konca glavne obravnave iz tehtnih razlogov ali zaradi smotnosti odloči, da se postopek o posameznih kaznivih dejanjih ali zoper posamezne obdolžence izloči in dokonča posebej, ali pa odstopi drugemu pristojnemu sodišču.

(2) Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo izločitev postopka ali zavrnilo predlog za izločitev postopka, ni pritožbe.

4. Prenos krajevne pristojnosti

34. člen

(1) Če pristojno sodišče iz pravnih ali stvarnih razlogov ne more postopati, mora to sporočiti neposredno višjemu sodišču, ki določi drugo pristojno sodišče na svojem območju.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

35. člen

(1) Skupno neposredno višje sodišče, lahko določi za postopek drugo stvarno pristojno sodišče na svojem območju, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek, ali če so za to drugi tehtni razlogi.

(2) Sklep po prejšnjem odstavku lahko izda sodišče na predlog preiskovalnega sodnika, sodnika posameznika ali predsednika senata ali pa na predlog obdolženca, oškodovanca, zasebnega tožilca ali državnega tožilca, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, ki odloča o prenosu krajevne pristojnosti, če teče kazenski postopek na zahtevo državnega tožilca.

(3) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe.

5. Posledice nepristojnosti in spor o pristojnosti

36. člen

(1) Sodišče mora paziti na svojo stvarno in krajevno pristojnost. Brž ko zapazi, da ni pristojno, se izreče za nepristojno in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(2) Če okrožno sodišče ugotovi med glavno obravnavo, da je za sojenje pristojno okrajno sodišče, ne pošlje zadeve temu sodišču, temveč izvede postopek samo in izda odločbo.

(3) Ko postane obtožnica pravnomočna, se sodišče ne more več izreči za krajevno nepristojno in tudi stranke ne morejo več uveljavljati ugovora krajevne nepristojnosti.

(4) Nepristojno sodišče mora opraviti tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

37. člen

(1) Če sodišče, kateremu je bila zadeva odstopljena kot pristojnemu sodišču, misli, da je pristojno sodišče, ki mu je zadevo odstopilo, ali kakšno drugo sodišče, sproži postopek, da se odloči o sporu o pristojnosti.

(2) Če je na pritožbo zoper odločbo sodišča prve stopnje, s katero se je to izreklo za nepristojno, odločilo sodišče druge stopnje, je glede pristojnosti vezano na to odločbo tudi sodišče, ki mu je bila zadeva odstopljena, če je sodišče druge stopnje pristojno za odločanje o sporu o pristojnosti med temi sodišči.

38. člen

(1) O sporu o pristojnosti med sodišči odloča skupno neposredno višje sodišče.

(2) Pri odločanju o sporu o pristojnosti lahko sodišče hkrati po uradni dolžnosti odloči o prenosu krajevne pristojnosti, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(3) Zoper sklep, s katerim sodišče odloči o sporu o pristojnosti ali o prenosu krajevne pristojnosti, ni pritožbe.

(4) Dokler se ne odloči o sporu o pristojnosti med sodišči, mora vsako od njih opravljati tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

III. poglavje

IZLOČITEV

39. člen

Sodnik oziroma sodnik porotnik ne sme opravljati sodniške dolžnosti:

1) če je s kaznivim dejanjem oškodovan;

2) če je z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem, oškodovancem, njihovim zakonskim zastopnikom ali pooblaščenecem v zakonski zvezi ali zunajzakonski skupnosti ali krvnem sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v

stranski vrsti do četrtega kolena ali v svaštvu do drugega kolena;

3) če je z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem ali oškodovancem v razmerju skrbnika, oskrbovanca, posvojitelja, posvojenca, rejnika ali rejenca;

4) če je v isti kazenski zadevi opravljal preiskovalna dejanja, ali je sodeloval pri odločanju o ugovoru zoper obtožnico oziroma o zahtevi predsednika senata po 271. ali 284. členu tega zakona, ali če je kot sodnik za mladoletnike vodil pripravljalni postopek in je bil podan predlog za kaznovanje, ali če je sodeloval v postopku kot tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik ali pooblaščenec oškodovanca oziroma tožilca, ali če je bil zaslišan kot priča ali kot izvedenec;

4.a) če se je v postopku pri odločanju o katerem koli vprašanju seznanil z dokazom, ki se mora po določbah tega zakona izločiti iz spisov (83. člen), ne more v isti zadevi odločati o obtožbi oziroma o pritožbi ali izrednem pravnem sredstvu zoper odločbo, s katero je bilo odločeno o obtožbi, razen če vsebina dokaza očitno ni takšna, da bi lahko vplivala na njegovo odločitev;

5) če je v isti zadevi sodeloval pri izdaji odločbe nižjega sodišča ali je pri istem sodišču sodeloval pri izdaji odločbe, ki se izpodbija s pritožbo ali z zahtevo za varstvo zakonitosti;

6) če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

40. člen

(1) Brž ko sodnik ali sodnik porotnik ugotovi kakšen razlog za svojo izločitev iz 1. do 4. ali 5. točke prejšnjega člena, ali če misli, da je podan razlog za njegovo izločitev iz 4.a ali 6. točke prejšnjega člena, mora prenehati z vsakim delom v tej zadevi in to sporočiti predsedniku sodišča, ki odloči o izločitvi in, če sodnika izloči, odredi, da se zadeva po pravilih sodnega reda dodeli drugemu sodniku. Če gre za izločitev predsednika sodišča, v tej zadevi kot predsednik odloča podpredsednik sodišča, če pa mora biti izločen tudi ta, si predsednik sodišča določi namestnika izmed sodnikov tega sodišča, če to ni mogoče, pa zahteva od predsednika neposredno višjega sodišča, naj mu določi namestnika.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka, s katerim se ugotovi zahteva za izločitev, ni pritožbe. Zoper sklep, s katerim se zavrne zahteva za izločitev, se sme sodnik ali sodnik porotnik pritožiti. O pritožbi zoper sklep predsednika okrajnega in okrožnega sodišča odloči senat (šesti odstavek 25. člena), o pritožbi zoper sklep predsednika višjega in vrhovnega sodišča pa senat treh sodnikov višjega oziroma vrhovnega sodišča.

(3) Če je treba v zadevi opraviti dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati, predsednik sodišča odredi, da jih do odločitve o zahtevi za izločitev sodnika opravi po pravilih sodnega reda o dodeljevanju zadev drugi sodnik.

41. člen

(1) Izločitev lahko zahtevajo tudi stranke.

(2) Stranka mora zahtevati izločitev sodnika ali sodnika porotnika takoj, ko izve za razlog izločitve, vendar najpozneje do konca glavne obravnave. Med glavno obravnavo sme zahtevati izločitev sodnika ali sodnika porotnika zaradi razloga iz 4.a ali iz 6. točke 39. člena tega zakona samo, če je razlog izločitve nastal po začetku glavne obravnave; če je bil podan že prej, pa le, če stranki ni bil in tudi ni mogel biti znan.

(3) Izločitev sodnika višjega sodišča lahko zahteva stranka le do začetka seje senata. Če se pred sodiščem druge stopnje opravi obravnavo (380. člen), se glede zahteve stranke za izločitev sodnika smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

(4) Stranka more zahtevati izločitev le poimensko določenega sodnika ali sodnika porotnika, ki postopa v zadevi, oziroma sodnika višjega sodišča.

(5) Stranka mora v zahtevi navesti okoliščine, zaradi katerih misli, da je podana kakšna zakonska podlaga za izločitev. V zahtevi za izločitev ne more znova navajati razlogov, ki jih je uveljavljala že v prejšnji zahtevi, ki pa je bila zavrnjena, ali uveljavljati razlogov, ki jih je v isti zadevi že uveljavljal sodnik, sodnik porotnik ali druga stranka, in je bila zahteva iz teh razlogov zavrnjena.

42. člen

(1) O zahtevi za izločitev iz prejšnjega člena odloči predsednik sodišča.

(2) Če je zahtevana izločitev predsednika sodišča ali predsednika sodišča in sodnika ali sodnika porotnika, odloči o izločitvi predsednik neposredno višjega sodišča; če pa je zahtevana izločitev predsednika vrhovnega sodišča, odloči o izločitvi občna seja tega sodišča.

(3) Preden se izda sklep o izločitvi, je treba dobiti izjavo sodnika, sodnika porotnika oziroma predsednika sodišča, po potrebi pa se opravijo tudi druge poizvedbe.

(4) Zoper sklep, s katerim se ugotovi zahteva za izločitev, ni pritožbe. Sklep, s katerim se zahteva za izločitev zavrne, se lahko izpodbija s posebno pritožbo; če je bil tak sklep izdan po vložitvi obtožbe, pa samo v pritožbi zoper sodbo.

(5) Če je stranka ravnala v nasprotju z določbami drugega do petega odstavka prejšnjega člena, ali če je iz vsebine zahteve razvidno, da gre za očitno neutemeljeno zahtevo, podano z namenom zavlačevanja postopka ali spodkopavanja avtoritete sodišča, se zahteva v celoti ali deloma zavrne. Sklep, s katerim se zahteva zavrne, izda preiskovalni sodnik oziroma sodnik ali senat, ki postopa v zadevi. Pri odločanju lahko sodeluje sodnik ali predsednik sodišča, katerega izločitev se zahteva. Zoper sklep, s katerim se zahteva zavrne, ni pritožbe.

43. člen

(1) Ko sodnik ali sodnik porotnik zve, da je zahtevana njegova izločitev, mora takoj prenehati z vsakim nadaljnjim delom v tisti zadevi, razen če gre za nedovoljeno ali očitno neutemeljeno zahtevo za izločitev, ki se jo zavrne (peti odstavek 42. člena). Če je treba opraviti kakšno dejanje, ki bi ga bilo nevarno odlašati, se uporabijo določbe tretjega odstavka 40. člena tega zakona.

(2) Če se zahtevi za izločitev sodnika ali sodnika porotnika ugotovi, dejanja, ki jih je opravil odkar je zvedel, da je podan izločitveni razlog, niso procesno veljavna.

44. člen

(1) Določbe o izločitvi sodnikov in sodnikov porotnikov se uporabljajo smiselno tudi za državne tožilce in osebe ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene zastopati državnega tožilca v postopku, zapisnikarje, tolmače in strokovnjake in pa izvedence, če ni zanje določeno kaj drugega (251. člen). Izločitve državnega tožilca ni mogoče zahtevati iz razloga po 4.a ali 6. točki 39. člena tega zakona.

(2) O izločitvi državnega tožilca in pomočnika državnega tožilca odloči vodja državnega tožilstva. O izločitvi vodje državnega tožilstva odloči vodja neposredno višjega državnega tožilstva. O izločitvi generalnega državnega tožilca Republike Slovenije odloči minister, pristojen za pravosodje.

(3) O izločitvi zapisnikarjev, tolmačev, strokovnjakov in izvedencev odloča senat, predsednik senata ali sodnik.

(4) Kadar opravljajo policisti preiskovalna dejanja na podlagi tega zakona, odloča o njihovi izločitvi preiskovalni sodnik. Če sodeluje pri njih zapisnikar, pa odloča o njegovi izločitvi uradna oseba, ki opravlja dejanja.

IV. poglavje

DRŽAVNI TOŽILEC

45. člen

(1) Glavna pravica in glavna dolžnost državnega tožilca je preganjanje storilcev kaznivih dejanj.

(2) Glede kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je državni tožilec pristojen:

1) da ukrene, kar je potrebno v zvezi z odkrivanjem kaznivih dejanj in izsleditvijo storilcev ter za usmerjanje predkazenskega postopka;

2) da zahteva preiskavo;

3) da vloži in zastopa obtožnico oziroma obtožni predlog pred pristojnim sodiščem;

4) da vlaga pritožbe zoper nepravnomočne sodne odločbe in izredna pravna sredstva zoper pravnomočne sodne odločbe.

(3) Državni tožilec opravlja tudi druga dejanja, ki so določena v tem zakonu.

(4) Državni tožilec ima v kazenskem postopku kot stranaka enake pravice kot obdolženec, razen tistih, ki jih ima kot državni organ.

46. člen

Državni tožilec je pristojen za postopek pred ustreznim sodiščem v skladu z zakonom o državnem tožilstvu.

47. člen

Krajevna pristojnost državnega tožilca se določa po določbah, ki veljajo za pristojnost sodišča tistega območja, za katero je tožilec postavljen.

48. člen

Če bi bilo nevarno odlašati, opravi procesna dejanja tudi nepristojen državni tožilec, mora pa to takoj sporočiti pristojnemu državnemu tožilcu.

49. člen

Državni tožilec opravlja vsa procesna dejanja, za katera je po zakonu upravičen, sam ali po osebah, ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene, da ga zastopajo v kazenskem postopku.

50. člen

O sporih o pristojnosti med državnimi tožilci odloča skupni neposredno višji državni tožilec.

51. člen

Državni tožilec lahko odstopi od pregona do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje, pred višjim sodiščem pa v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

V. poglavje

OŠKODOVANEC IN ZASEBNI TOŽILEC

52. člen

(1) Za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog ali na zasebno tožbo, je treba predlog podati oziroma zasebno tožbo vložiti v treh mesecih od dneva, ko je upravičenec zvedel za kaznivo dejanje in storilca.

(2) Če je tožilec vložil zasebno tožbo zaradi kaznivega dejanja razžalitve, sme obdolženec do konca glavne obravnave tudi po preteku roka iz prejšnjega odstavka vložiti tožbo zoper tožilca, ki je razžalitev vrnil (nasprotno tožbo). V takem primeru izda sodišče eno samo sodbo.

53. člen

(1) Predlog se poda pri državnem organu, ki je upravičen sprejeti kazensko ovadbo (147. člen), zasebna tožba pa se vloži pri pristojnem sodišču.

(2) Če je oškodovanec sam podal kazensko ovadbo, ali predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku, se šteje, da je s tem podal tudi predlog za pregon.

(3) Če je oškodovanec podal kazensko ovadbo ali predlog za pregon, med postopkom pa se ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, se šteje ovadba oziroma predlog za pravočasno zasebno tožbo, če je podana v roku, ki je predpisan za zasebno tožbo. Pravočasno vložena zasebna tožba pa se šteje za pravočasen predlog oškodovanca, če se med postopkom ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog.

54. člen

(1) Za mladoletnike in osebe, ki jim je popolnoma vzeta poslovna sposobnost, poda predlog oziroma vloži zasebno tožbo njihov zakoniti zastopnik.

(2) Mladoletnik, ki je dopolnil šestnajst let, lahko sam poda predlog ali vloži zasebno tožbo.

55. člen

Če oškodovanec ali zasebni tožilec umre medtem, ko teče rok za predlog ali zasebno tožbo, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec, ali oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre, v treh mesecih po njegovi smrti podajo predlog, vložijo zasebno tožbo oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

56. člen

Če je s kaznivim dejanjem oškodovanih več oseb, se pregon začne oziroma nadaljuje na predlog oziroma zasebno tožbo katerekoli od njih.

57. člen

Oškodovanec in zasebni tožilec lahko z izjavo, ki jo podata sodišču, pred katerim teče postopek, umakneta predlog oziroma zasebno tožbo do konca glavne obravnave. V takem primeru izgubita pravico, da vnovič podata predlog oziroma vložita tožbo.

58. člen

(1) Če zasebni tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je tožbo umaknil.

(2) Predsednik senata dovoli vrnitev v prejšnje stanje zasebnemu tožilcu, ki iz opravičenega vzroka ni mogel priti na glavno obravnavo ali pravočasno obvestiti sodišča o spremembi naslova ali prebivališča, če v osmih dneh po prenehanju ovire poda prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje.

(3) Po preteku treh mesecev od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

(4) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

(5) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka, izdan na podlagi prvega odstavka tega člena, postane pravnomočen po preteku rokov iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

59. člen

(1) Oškodovanec in zasebni tožilec imata pravico opozoriti med preiskavo na vsa dejstva in predlagati dokaze, ki so pomembni za to, da se ugotovi kaznivo dejanje, izsledi storilec kaznivega dejanja in ugotovijo njuni premoženjskopравни zahtevki.

(2) Na glavni obravnavi imata pravico predlagati dokaze, postavljati obdolžencu, pričam in izvedencem vprašanja, dajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb ter dajati druge izjave in postavljati druge predloge.

(3) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec imajo pravico pregledovati spise in si ogledati dokazne predmete. Oškodovancu pa se sme odreči pregled spisov, dokler ni zaslišan kot priča.

(4) Preiskovalni sodnik in predsednik senata morata seznaniti oškodovanca in zasebnega tožilca s pravicami, ki jih imata po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena.

60. člen

(1) Če državni tožilec spozna, da ni podlage za pregon za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali če spozna, da ni podlage za pregon katerega izmed ovadenih udeležencev, mora to v osmih dneh sporočiti oškodovancu in ga poučiti, da lahko začne pregon sam. Tako ravna tudi sodišče, če je državni tožilec odstopil od pregona.

(2) Oškodovanec ima pravico začeti oziroma nadaljevati pregon v osmih dneh, odkar je prejel sporočilo iz prejšnjega odstavka.

(3) Če državni tožilec umakne obtožnico, sme oškodovanec, ki prevzame pregon, vztrajati pri vloženi obtožnici ali pa vložiti novo.

(4) Oškodovanec, ki ni bil obvešččen, da državni tožilec ni začel pregona, sme dati svojo izjavo za nadaljevanje postopka pred pristojnim sodiščem v treh mesecih od dneva, ko je državni tožilec zavrgel ovadbo.

(5) Ko državni tožilec oziroma sodišče sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon, ga v sporočilu pouči tudi, kaj lahko ukrene za uresničenje te pravice.

(6) Če oškodovanec kot tožilec umre medtem, ko teče rok za začetek pregona, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec oziroma oseba s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre, v treh mesecih po njegovi smrti začnejo pregon oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

61. člen

(1) Če državni tožilec umakne obtožnico na glavni obravnavi, mora oškodovanec takoj izjaviti, ali namerava nadaljevati pregon ali ne. Če oškodovanec ni navzoč na glavni obravnavi, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje dovoli vrnitev v prejšnje stanje oškodovancu, ki ni bil v redu povabljen ali je bil v redu povabljen, vendar iz opravičenih razlogov ni mogel priti na glavno obravnavo, na kateri je bila zaradi umika obtožnice državnega tožilca izdana sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, če oškodovanec v osmih dneh po prejemu sodbe prosi za vrnitev v prejšnje stanje in če v tej prošnji izjavi da nadaljuje pregon. V tem primeru se razpiše nova glavna obravnava in s sodbo, izdana na podlagi nove glavne obravnave, razveljavi prejšnja sodba. Če v redu povabljeni oškodovanec ne pride na novo glavno obravnavo, ostane prejšnja sodba v veljavi.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se uporabijo določbe tretjega in četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

(4) Sodba, s katero je bila obtožba v primeru iz prvega odstavka tega člena zavrnjena, postane pravnomočna po preteku rokov za vložitev prošnje za vrnitev v prejšnje stanje.

62. člen

(1) Če oškodovanec v zakonskem roku ne začne ali ne nadaljuje pregona ali če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je odstopil od pregona.

(2) Če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, se uporabijo določbe drugega do četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

63. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec ima iste pravice kot državni tožilec, razen tistih, ki jih ima državni tožilec kot državni organ.

(2) V postopku, ki teče na zahtevo oškodovanca kot tožilca, ima državni tožilec pravico, da do konca glavne obravnave sam prevzame pregon in zastopanje obtožbe.

64. člen

(1) Če je oškodovanec mladoletnik ali oseba, ki ji je popolnoma odvzeta poslovna sposobnost, je njegov zakoniti zastopnik upravičen podajati vse izjave in opravljati vsa dejanja, ki jih je po tem zakonu upravičen podajati oziroma opravljati oškodovanec.

(2) Oškodovanec, ki je dopolnil šestnajst let, je upravičen sam podajati izjave in opravljati procesna dejanja.

65. člen

(1) Zasebni tožilec, oškodovanec in oškodovanec kot tožilec ter njihovi zakoniti zastopniki smejo izvrševati svoje pravice v postopku tudi po pooblaščenju.

(2) Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora nad tri leta, lahko postavi sodišče oškodovancu kot tožilcu na njegovo zahtevo pooblaščenca, če je to koristno za postopek in če oškodovanec kot tožilec po svojih gmotnih razmerah ne more plačati stroškov zastopanja. O zahtevi odloči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata, pooblaščenca pa postavi predsednik sodišča izmed odvetnikov.

(3) V kazenskem postopku, ki teče zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost iz XIX. poglavja kazenskega zakonika, razen dejanj po členih 185 do 187 in kaznivega dejanja zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po 201. členu kazenskega zakonika, mora imeti mladoletni oškodovanec ves čas od uvedbe kazenskega postopka dalje pooblaščenca, ki skrbi za njegove pravice, še posebej v zvezi z zaščito njegove integritete med zaslišanjem pred sodiščem in uveljavljanjem premoženjskoprnega zahtevka. Mladoletnemu oškodovancu, ki pooblaščenca še nima, postavi pooblaščenca sodišče po uradni dolžnosti izmed odvetnikov.

66. člen

Zasebni tožilec, oškodovanec kot tožilec in oškodovanec ter njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenca morajo sporočiti sodišču vsako spremembo naslova ali prebivališča.

VI. poglavje

ZAGOVORNIK

67. člen

(1) Obdolženec sme imeti zagovornika ves čas, ko teče kazenski postopek.

(2) Obdolženca je treba pred prvim zaslišanjem poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju.

(3) Zagovornika smejo najeti obdolžencu tudi njegov zakoniti zastopnik, zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik.

(4) Za zagovornika se sme vzeti samo odvetnik, njega pa lahko nadomešča odvetniški kandidat. Pred vrhovnim sodiščem sme biti zagovornik samo odvetnik.

(5) Zagovornik mora predložiti organu, pred katerim teče postopek, pooblastilo. Obdolženec lahko da zagovorni-

ku pooblastilo tudi ustno na zapisnik pri organu, pred katerim teče postopek.

68. člen

(1) V isti kazenski zadevi zagovornik ne more zagovarjati dveh ali več obdolžencev.

(2) Posamezen obdolženec ima lahko več zagovornikov, šteje pa se, da je obramba zagotovljena, če v postopku sodeluje eden izmed zagovornikov.

69. člen

(1) Zagovornik ne sme biti oškodovanec, zakonec oškodovanca ali tožilca oziroma oseba, s katero oškodovanec ali tožilec živi v zunajzakonski skupnosti, in ne njihov krvni sorodnik v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnik po svaštvu do drugega kolena.

(2) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je povabljen kot priča, razen če je po tem zakonu oproščen dolžnosti pričevanja in če izjavi, da ne bo pričal, ali če se zagovornik zasljuje kot priča v primeru iz 2. točke 235. člena tega zakona.

(3) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je bil v isti zadevi sodnik ali državni tožilec.

70. člen

(1) Če je obdolženec nem, gluhi ali sicer nezmožen, da se sam uspešno brani, ali če teče zoper njega kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero je v zakonu predpisana kazen tridesetih let zapor ali če je po 157. členu tega zakona priveden k preiskovalnemu sodniku, mora imeti zagovornika že pri prvem zaslišanju.

(2) Obdolženec mora imeti zagovornika pri postopku po 204.a členu tega zakona in ves čas, dokler traja zoper njega odrejeni pripor.

(3) Obdolženec mora imeti zagovornika ob vročitvi obtožnice, če gre za kaznivo dejanje, za katerega je v zakonu predpisana kazen osmih let zapor ali hujša kazen.

(4) Če si obdolženec v primerih obvezne obrambe iz prejšnjih odstavkov ne vzame zagovornika sam, mu ga predsednik sodišča postavi po uradni dolžnosti za nadaljnji potek kazenskega postopka do pravnomočnosti sodbe; če pa mu je bila izrečena kazen zapor tridesetih let ali če je nem, gluhi ali sicer nezmožen, da se sam uspešno brani – tudi za postopek z izrednimi pravnimi sredstvi. Če se obdolžencu po uradni dolžnosti postavi zagovornik po vložitvi obtožnice, se mu to sporoči takrat, ko se mu vroči obtožnica. Če ostane obdolženec v primeru obvezne obrambe v postopku brez zagovornika, sam pa si ne vzame drugega zagovornika, mu ga predsednik sodišča, pred katerim teče postopek, postavi po uradni dolžnosti.

(5) Za zagovornika se lahko postavi samo odvetnik.

71. člen

(1) Če ni pogojev za obvezno obrambo, se obdolžencu, ki si po svojih gmotnih razmerah ne more sam plačati zagovornika, na njegovo zahtevo lahko postavi zagovornik po uradni dolžnosti, če je to v interesu pravičnosti.

(2) Zahtevo iz prejšnjega odstavka lahko poda obdolženec po vročitvi obtožnice. O zahtevi odloči predsednik senata, zagovornika pa postavi predsednik sodišča. Glede določitve zagovornika se uporabi določba petega odstavka prejšnjega člena.

(3) Odvetnik, ki ga policija postavi osumljencu za zagovornika po uradni dolžnosti (četrti odstavek 4. člena), opravlja to dolžnost tudi v postopku po 204.a členu tega zakona in v kazenskem postopku zoper obdolženca, pod enakimi pogoji kot zagovornik, ki ga postavi sodišče.

72. člen

(1) V primerih, ko prenehajo razlogi obvezne obrambe iz 70. člena tega zakona, kot tudi če si obdolženec namesto postavljenega zagovornika vzame drugega zagovornika, se postavljeni zagovornik razreši.

(2) Postavljeni zagovornik sme samo iz opravičenih razlogov zahtevati razrešitev.

(3) O razrešitvi zagovornika v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča pred glavno obravnavo preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata, na glavni obravnavi senat, v pritožbenem postopku pa predsednik senata sodišča prve stopnje oziroma senat, pristojen za odločanje v postopku o pritožbi. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Predsednik sodišča sme na zahtevo obdolženca ali z njegovo privolitvijo razrešiti postavljenega zagovornika, ki ne opravlja v redu svoje dolžnosti. Namesto razrešenega zagovornika mu postavi drugega. O razrešitvi zagovornika se obvesti odvetniška zbornica.

73. člen

Ko je podana zahteva upravičenega tožilca za kazenski pregon oziroma ko preiskovalni sodnik pred izdajo sklepa o preiskavi opravi posamezna preiskovalna dejanja, ima zagovornik pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati zbrane dokazne predmete.

74. člen

Če je obdolženec v priporu, si zagovornik lahko z njim prosto in brez nadzorstva dopisuje in govori.

75. člen

(1) Zagovornik je upravičen storiti v korist obdolženca vse, kar sme storiti obdolženec sam.

(2) Pravice in dolžnosti zagovornika prenehajo, če obdolženec prekliče pooblastilo.

VII. poglavje

VLOGE IN ZAPISNIKI

76. člen

(1) Zasebne tožbe, obtožnice in obtožni predlogi oškodovanca kot tožilca, predlogi, pravna sredstva ter druge izjave ter sporočila se vlagajo pisno ali dajejo ustno na zapisnik.

(2) Vloge iz prejšnjega odstavka morajo biti razumljive in obsegati vse, kar je treba da se dajo obravnavati, ter podpisane.

(3) Če ni v tem zakonu drugače določeno, zahteva sodišče od vložnika vloge, ki je nerazumljiva ali ne obsega vsega, kar je treba, da bi se dala obravnavati, naj jo popravi oziroma dopolni; če tega v danem roku ne stori, sodišče vlogo zavrže.

(4) V zahtevi za popravek oziroma dopolnitev vloge opozori sodišče vložnika na posledice, če tega ne bi storil.

77. člen

(1) Vloge, ki se po tem zakonu vročajo nasprotni stranki, se morajo izročiti sodišču v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in drugo stranko.

(2) Če take vloge niso izročene sodišču v zadostnem številu izvodov, zahteva sodišče od vložnika, naj v določenem roku izroči zadosti izvodov. Če vložnik ne ravna po naročilu sodišča, preskrbi sodišče potrebno število izvodov na vložnikove stroške.

78. člen

(1) Sodišče kaznuje z denarno kaznijo zagovornika, pooblaščenca, zakonitega zastopnika, oškodovanca, zasebnega tožilca ali oškodovanca kot tožilca, če v vlogi ali govoru žali sodišče ali koga, ki sodeluje v postopku. Denarna kazen znaša najmanj eno petino zadnje uradno objavljene povprečne mesečne neto plače v Republiki Sloveniji na zaposleno osebo, in največ trikratni znesek te plače. Sklep o kaznovanju

izda preiskovalni sodnik oziroma senat, pred katerim je bila dana žaljiva izjava, če je žalitev zapisana v vlogi, pa sodišče, ki naj o njej odloči. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba. Če državni tožilec ali tisti, ki ga zastopa, koga žali, se o tem obvesti pristojni državni tožilec. O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata se obvesti odvetniška zbornica.

(2) Kaznovanje po prejšnjem odstavku ne vpliva na pregon in izrek kazni za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno z žalitvijo.

79. člen

(1) O vsakem dejanju, ki se opravi v kazenskem postopku, se sestavi zapisnik sproti, ko se dejanje opravlja; če to ni mogoče, pa neposredno po tem.

(2) Zapisnik piše zapisnikar. Le tedaj, če se opravlja hišna ali osebna preiskava ali če se opravlja dejanje zunaj uradnih prostorov organa in ni mogoče dobiti zapisnikarja, lahko piše zapisnik tudi tisti, ki opravlja dejanje.

(3) Zapisnik, ki ga piše zapisnikar, se napravi tako, da tisti, ki dejanje opravlja, glasno narekuje zapisnikarju, kaj naj zapiše v zapisnik.

(4) Zaslišancu se dovoli, da narekuje odgovore v zapisnik sam. Ta pravica se mu lahko odreče, če jo zlorablja.

80. člen

(1) V zapisnik se vpiše: naslov državnega organa, pred katerim se opravlja dejanje, kraj, kjer se opravlja dejanje, dan in ura, ko se je dejanje začelo in končalo, imena in priimki navzočih z navedbo, v kakšni lastnosti so navzoči in kazenska zadeva, v kateri se opravlja dejanje.

(2) Zapisnik mora obsegati bistvene podatke o poteku in vsebini opravljenega dejanja. Vanj se vpisuje v obliki pripovedovanja le bistvena vsebina danih izpovedb in izjav. Vprašanja se vpišejo v zapisnik samo, če je potrebno, da bi se razumel odgovor, ali če to zahteva tisti, ki je postavil vprašanje. Iz zapisnika mora biti razvidno, kdo je postavil vprašanje. Če je treba, se v zapisnik dobesedno zapišeta vprašanje, ki je bilo postavljeno in odgovor nanj. Če so bili pri dejanju zaseženi predmeti ali spisi, je treba to pripomniti v zapisniku, zasežene stvari pa priključiti zapisniku ali navesti kdo jih hrani.

(3) Pri dejanjih, kot je ogled, hišna ali osebna preiskava ali pa prepoznavanje osebe ali predmetov (242. člen), je treba vpisati v zapisnik tudi podatke, ki so pomembni glede na naravo takega dejanja ali so pomembni za ugotovitev istovetnosti posameznih predmetov (opis, mere in velikost predmetov ali sledov, označbe na predmetih in drugo); če so bile napravljene skice, risbe, načrti, zvočni ali slikovni posnetki in podobno, je treba to navesti v zapisniku in jih priložiti zapisniku.

81. člen

(1) Zapisnik se mora pisati v redu; v njem se ne sme nič izbrisati, dodati ali spreminjati. Prečrtana mesta morajo ostati čitljiva.

(2) Vse spremembe, popravki in dodatki se vpišejo na koncu zapisnika in jih morajo potrditi tisti, ki zapisnik podpišejo.

82. člen

(1) Zaslišanec in tisti, ki morajo biti navzoči pri procesnih dejanjih, ter stranke, zagovornik in oškodovanec, če so navzoči, imajo pravico prebrati zapisnik ali zahtevati, da se jim prebere. Na to jih mora opozoriti tisti, ki opravlja dejanje, v zapisniku pa se pripomni, ali so bili opozorjeni in ali je bil zapisnik prebran. Zapisnik se prebere vselej, če ni bilo zapisnikarja; to se pripomni v zapisniku.

(2) Zapisnik podpiše zaslišanec. Če obsega zapisnik več strani, podpiše zaslišanec vsako stran.

(3) Na koncu zapisnika se podpišejo morebitni tolmač in priče, katerih navzočnost je obvezna pri preiskovalnih de-

njih, pri osebni ali hišni preiskavi pa tudi tisti, ki je bil preiskan oziroma čigar stanovanje je bilo preiskano. Če zapisnika ne piše zapisnikar (drugi odstavek 79. člena), podpišejo zapisnik tisti, ki so bili pri dejanju navzoči. Če takih ni ali če ne morejo razumeti vsebine zapisnika, pa ga podpišeta dve priči, razen če ni mogoče zagotoviti, da bi bili navzoči.

(4) Nepismeni odtisne na mestu podpisa kazalec desne roke, zapisnikar pa zapiše pod odtisom njegovo ime in priimek. Če se zaradi tega, ker ni mogoče odtisniti desnega kazalca, odtisne kakšen drug prst ali prst z leve roke, se v zapisniku pripomni, s katerega prsta in s katere roke je bil vzet odtis.

(5) Če je zaslišanec brez obeh rok, prebere zapisnik, če je nepisemen, pa se mu prebere zapisnik in se to vanj vpiše. Če zaslišanec noče podpisati zapisnika ali dati prstnega odtisa, se to zapiše v zapisnik in navede razlog odklonitve.

(6) Če se dejanje ni moglo opraviti zdržema, se v zapisnik zapišeta dan in ura, kdaj je bilo prekinjeno, ter dan in ura, kdaj se je nadaljevalo.

(7) Če kdo ugovarja vsebini zapisnika, se zapišejo v zapisnik tudi ti ugovori.

(8) Zapisnik podpišeta na koncu tisti, ki je opravil dejanje in zapisnikar.

83. člen

(1) Preden državni tožilec poda preiskovalnemu sodniku zahtevo za preiskavo (prvi odstavek 168. člena), predlog za soglasje naj se ne opravi preiskava (prvi odstavek 170. člena), ali vloži obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) oziroma obtožni predlog na podlagi kazenske ovadbe (drugi odstavek 430. člena), ali poda sodniku posamezniku predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj (prvi odstavek 431. člena) ali predlog za izdajo kaznovalnega naloga (prvi odstavek 445.a člena), izloči iz spisov, ki jih pošlje sodišču, obvestila, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden je bil poučen po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. O opravljeni izločitvi sestavi uradni zaznamek in ga priloži spisom, ki jih pošlje sodišču, izločena obvestila pa shrani v svojem spisu. Če je h kazenski ovadbi priložen zapisnik o zaslišanju osumljenca (drugi odstavek 148.a člena), zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih (164. do 166. člen) ali drugi dokazi, za katere državni tožilec misli, da se na njih ne sme opirati odločba sodišča, pošlje spise, v katerih so taki dokazi preiskovalnemu sodniku oziroma sodniku posamezniku, ta pa ravna po določbah drugega in tretjega odstavka tega člena.

(2) Če je v tem zakonu določeno, da se sodna odločba ne sme opirati na izpovedbo osumljenca oziroma obdolženca, priče ali izvedenca, ali na zapisnike, predmete, posnetke, sporočila ali dokazila, izda preiskovalni sodnik oziroma sodnik, ki opravlja posamezna preiskovalna dejanja, po uradni dolžnosti ali na predlog stranke sklep, s katerim izloči navedene dokaze iz spisov takoj, ko ugotovi, da gre za take izpovedbe oziroma dokaze. Tako ravna tudi glede obvestil iz prejšnjega odstavka, če jih ni že prej izločil državni tožilec, kot tudi glede obvestil, ki so jih dale policiji osebe, ki ne smejo biti zaslišane kot priče (235. člen), ali ki so se v skladu s tem zakonom odrekle pričevanju (236. člen), ali ki po tem zakonu ne bi smele biti postavljene za izvedenca (251. člen). Stranke smejo zahtevati izločitev zapisnikov in drugih dokazov samo do začetka glavne obravnave, na glavni obravnavi pa samo, če tega niso mogle zahtevati že prej.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka o izločitvi ali zavrnitvi predloga stranke za izločitev je dovoljena posebna pritožba. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni zapisniki in drugi izločeni dokazi zaprejo v poseben ovitek in shranijo ločeno od drugih spisov in jih ni mogoče pregledovati in ne uporabiti v kazenskem postopku, razen v primerih iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme predsednik sodišča, ki odloča o zahtevi za izločitev sodnika iz razloga po 4.a točki 39. člena tega zakona, ter senat, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o glavni stvari, pregledati in uporabiti zapisnike in druge dokaze, ki so bili s pravnomočnim sklepom izločeni iz spisov, če je to nujno zaradi ugotovitve ali je podan razlog za izločitev sodnika. Po pregledu in uporabi se mora izločene zapisnike in druge dokaze spet zapreti v poseben ovitek in na njem naznačiti, kdo in kdaj jih je pregledal.

(5) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep o izločitvi dokazov (četrti odstavek 340. člena).

84. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se preiskovalno dejanje posname z napravo za zvočno ali slikovno snemanje. O tem mora poprej obvestiti zaslišanca.

(2) Posnetek mora vsebovati podatke iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, podatke, potrebne za identifikacijo tistega, čigar izjava se snema, in podatek, v kakšni lastnosti daje ta izjavo. Če se snemajo izjave več oseb, mora biti poskrbljeno, da se da iz posnetka jasno razpoznati, kdo je dal izjavo.

(3) Na zahtevo zaslišanca se posnetek takoj reproducira, njegovi popravki ali pojasnila pa se prav tako posnamejo.

(4) V zapisniku o preiskovalnem dejanju je treba zapisati, da je bilo dejanje posneto z napravo za zvočno ali slikovno snemanje in kdo je to napravil, da je bil zaslišanec vnaprej obveščen o snemanju, da je bil posnetek reproduciran in kje je shranjen posnetek, če ni priložen spisom.

(5) Preiskovalni sodnik lahko odredi, naj se zvočni posnetek v celoti ali deloma prepíše. Prepis mora preiskovalni sodnik pregledati, potrditi in priključiti zapisniku o opravljenem dejanju.

(6) Zvočne in slikovne posnetke hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis.

(7) Preiskovalni sodnik sme dovoliti tistim, ki imajo opravičen interes, da z napravo za zvočno ali slikovno snemanje snemajo preiskovalno dejanje.

(8) Določbe prvega do sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi, če je kakšno drugo preiskovalno dejanje, razen zaslišanja, snemano z napravo za zvočno ali slikovno snemanje, ali če preiskovalno dejanje opravlja policija.

85. člen

Za zapisnik o glavni obravnavi veljajo tudi določbe členov 314 do 317 tega zakona.

86. člen

(1) O posvetovanju in glasovanju se sestavi poseben zapisnik.

(2) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju obsega potek glasovanja in sprejeto odločbo.

(3) Ta zapisnik podpišejo vsi člani senata in zapisnikar. Posebna mnenja se priložijo zapisniku o posvetovanju in glasovanju, če niso vpisana v sam zapisnik.

(4) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju se zapre v poseben ovitek. Ta zapisnik sme pregledati samo višje sodišče, ko odloča o pravnem sredstvu. V tem primeru mora višje sodišče zapisnik spet zapreti v poseben ovitek in na ovitku naznačiti, da je zapisnik pregledalo.

VIII. poglavje

ROKI

87. člen

(1) Roki, ki so določeni v tem zakonu, se ne smejo podaljšati, razen če to zakon izrecno dovoljuje. Če gre za rok, ki je s tem zakonom določen zaradi varstva pravic obrambe in drugih obdolženčevih procesnih pravic, se ta lahko skrajša, če obdolženec to zahteva pisno ali pred sodiščem ustno na zapisnik.

(2) Če je izjava vezana na rok, velja za pravočasno, če se tistemu, ki jo je upravičen sprejeti, izroči še pred pretekom roka.

(3) Če se izjava pošlje po pošti priporočeno ali brzojavno, velja dan oddaje na pošto za dan izročitve tistemu, kateremu je poslana.

(4) Obdolženec, ki je v priporu, lahko poda izjavo, vezano na rok, tudi na zapisnik pri sodišču, ki vodi postopek, ali jo izroči upravi zaporov; tisti ki prestaja kazen ali je v kakšnem zavodu, ker mu je bil izrečen varnostni ali vzgojni ukrep, pa lahko izroči tako izjavo upravi zavoda, v katerem je. Dan, ko se sestavi tak zapisnik oziroma ko se izjava izroči upravi zavoda, velja za dan izročitve organu, ki je pristojen da jo sprejme.

(5) Če je vloga, ki je vezana na rok, zaradi nevednosti ali očitne pomote vložnika izročena ali poslana nepristojnemu sodišču pred pretekom roka, k pristojnemu sodišču pa prispe po preteku roka, se šteje, da je pravočasna.

88. člen

(1) Roki se računajo na ure, dneve, mesece in leta.

(2) Ura ali dan, ko je bila opravljena vročitev ali naznanitev oziroma ko se je pripetil dogodek, od katerega je treba računati rok, se ne šteje v rok, temveč se za začetek roka vzame prva naslednja ura oziroma prvi naslednji dan. Za en dan se šteje štiriindvajset ur, mesec in leto pa se računata po koledarju.

(3) Roki, ki so določeni po mesecih oziroma letih, se iztečejo s pretekom tistega dne v zadnjem mesecu oziroma letu, ki se po svoji številki ujema z dnem, ko je rok začel teči po drugem odstavku tega člena. Če tega dneva v zadnjem mesecu ni, se izteče rok zadnji dan v tem mesecu.

(4) Če je zadnji dan roka državni praznik, sobota ali nedelja ali kakšen drug dan, ko se pri državnem organu ne dela, se izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delavnika.

89. člen

(1) Obdolžencu, ki iz opravičenih razlogov zamudi rok za napoved pritožbe ali rok za pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje, da napove pritožbo oziroma da vloži pritožbo, če v osmih dneh po prenehanju vzroka, zaradi katerega je zamudil rok, vloži prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje in obenem z njo tudi napove pritožbo oziroma odda tudi pritožbo.

(2) Po treh mesecih od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

90. člen

(1) O vrnitvi v prejšnje stanje odloči predsednik senata, ki je razglasil sodbo, zoper katero se napoveduje pritožba oziroma izdal sodbo ali sklep, ki se s pritožbo izpodbija.

(2) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

(3) Če se obdolženec pritoži zoper sklep, s katerim mu ni bila dovoljena vrnitev v prejšnje stanje, mora sodišče to pritožbo skupaj z napovedjo pritožbe zoper sodbo oziroma s pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi ter

z odgovorom na pritožbo in vsemi spisi poslati v odločitev višjemu sodišču.

91. člen

Prošnja za vrnitev v prejšnje stanje praviloma ne zadrži izvršitve sodbe oziroma sklepa o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, vendar pa sme sodišče, ki je pristojno za rešitev prošnje, odločiti da se počaka z izvršitvijo, dokler se ne odloči o prošnji.

IX. poglavje

STROŠKI KAZENSKEGA POSTOPKA

92. člen

(1) Stroški kazenskega postopka so izdatki, ki nastanejo v kazenskem postopku ali zaradi njega.

(2) Stroški kazenskega postopka so:

- 1) stroški za priče in za ogled ter nagrada in stroški za izvedence, tolmače in strokovnjake;
- 2) vozni stroški za obdolženca;
- 3) izdatki za privedbo obdolženca oziroma tistega, ki mu je bila vzeta prostost;
- 4) vozni in potni stroški uradnih oseb;
- 5) stroški za zdravljenje obdolženca, dokler je v priporu in stroški poroda;
- 6) povprečnina;
- 7) nagrada in potrebni izdatki zagovornika, potrebni izdatki zasebnega tožilca in oškodovanca kot tožilca ter njihovih zastopnikov in pa nagrada in potrebni izdatki njihovih pooblaščenec;

8) potrebni izdatki oškodovanca in njegovega zakonskega zastopnika ter nagrada in potrebni izdatki njegovega pooblaščenca.

(3) Povprečnina se določi v znesku, ki znaša najmanj eno tretjino zadnje uradno objavljene povprečne mesečne neto plače v Republiki Sloveniji na zaposleno osebo in največ desetkratni znesek te plače. Pri odmeri povprečnine sodišče upošteva trajanje in zamotanost postopka ter premoženjske razmere tistega, ki jo je dolžan plačati.

(4) Stroški iz 1. do 5. točke drugega odstavka tega člena ter potrebni izdatki in nagrada postavljenega zagovornika in postavljenega pooblaščenca oškodovanca ter oškodovanca kot tožilca, se v postopku zaradi kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, izplačajo naprej iz sredstev organa, ki vodi kazenski postopek, pozneje pa izterjajo od tistih, ki so jih po določbah tega zakona dolžni poravnati. Organ ki vodi kazenski postopek, mora vse stroške, ki so bili naprej izplačani, vpisati v seznam in seznam priložiti spisom.

(5) Stroški za prevajanje v slovenski, italijanski ali madžarski jezik, ki nastanejo z uporabo določb ustave in tega zakona o pravici pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti do uporabe svojega jezika, se ne zaračunajo tistim, ki so po določbah tega zakona dolžni povrniti stroške kazenskega postopka.

(6) Stroški za prevajanje se ne zaračunajo obdolžencu, če ne razume ali ne govori jezika, v katerem teče kazenski postopek.

93. člen

(1) V vsaki sodbi in v vsakem sklepu, s katerim se ustavi kazenski postopek, ali zavrže obtožnica, je treba odločiti, kdo plača stroške postopka in kolikšni so.

(2) Če o višini stroškov ni podatkov, izda preiskovalni sodnik, sodnik posameznik ali predsednik senata poseben sklep o višini stroškov takrat, ko se ti podatki zberejo. Zahtevek s podatki o višini stroškov se lahko poda najpozneje v treh mesecih od dneva, ko je bila pravnomočna sodba

ali sklep vročen tistemu, ki ima pravico podati takšen zahtevek.

(3) Kadar se o stroških kazenskega postopka odloči s posebnim sklepom, odloča o pritožbi zoper tak sklep senat (šesti odstavek 25. člena).

94. člen

(1) Obdolženec, oškodovanec, oškodovanec kot tožilec, zasebni tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač in strokovnjak (178. člen) plačajo ne glede na izid kazenskega postopka stroške, nastale s svojo privedbo, preložitvijo preiskovalnega dejanja ali glavne obravnave ali nevlóžitvijo napovedane pritožbe in druge stroške postopka, ki so jih povzročili po svoji krivdi, kot tudi ustrezen del povprečnine.

(2) O stroških iz prejšnjega odstavka izda sodišče poseben sklep, razen če odloči o stroških, ki jih morata povrniti zasebni tožilec in obdolženec, v odločbi o glavni stvari.

95. člen

(1) Če sodišče spozna obdolženca za krivega, izreče v sodbi, da je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka.

(2) Kdor je obdolžen več kaznivih dejanj, se ne obsodi na povrnitev stroškov za dejanja, glede katerih je oproščen obtožbe, če se dajo ti stroški izločiti iz skupnih stroškov.

(3) Če je z isto sodbo spoznanih za krive več obdolžencev, določi sodišče, kolikšen del stroškov plača vsak posamezen izmed njih; če tega ni mogoče določiti, obsodi vse obdolžence na nerazdelno plačilo stroškov. Plačilo povprečnine določi za vsakega obdolženca posebej.

(4) Sodišče sme v odločbi, s katero odloči o stroških, oprostiti obdolženca povrnitve vseh stroškov ali dela stroškov kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, če bi bilo zaradi njihovega plačila ogroženo vzdrževanje obdolženca ali oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati. Če se te okoliščine ugotovijo po izdaji odločbe o stroških, sme predsednik senata s posebnim sklepom oprostiti obdolženca povrnitve stroškov kazenskega postopka, ali pa mu dovoliti, da jih povrne v obrokih.

96. člen

(1) Če se kazenski postopek ustavi ali če se izda sodba, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če se izda sklep s katerim se obtožnica zavrže, izreče sodišče v sklepu oziroma sodbi, da obremenjujejo stroški kazenskega postopka iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona ter potrebni izdatki obdolženca in potrebni izdatki in nagrada zagovornika proračun, razen v primerih, ki so navedeni v naslednjih odstavkih.

(2) Kdor vedoma poda krivo kazensko ovadbo, plača stroške kazenskega postopka.

(3) Zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec morata povrniti stroške kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, potrebne izdatke obdolženca ter potrebne izdatke in nagrado za njegovega zagovornika, če se postopek konča s sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali s sodbo, s katero se obtožba zavrne, ali s sklepom, s katerim se postopek ustavi, ali obtožnica zavrže, razen če se postopek ustavi oziroma če se obtožba s sodbo zavrne zaradi obdolženčeve smrti, ali pa zaradi tega, ker je kazenski pregon zastaral zaradi zavlačevanja postopka, ki ga ni mogoče pripisati v krivdo zasebnemu tožilcu ali oškodovancu kot tožilcu, kot tudi v primeru iz drugega odstavka 63. člena tega zakona. V slednjem primeru obremenjujejo stroški zasebnega tožilca, oškodovanca kot tožilca in njihovih pooblaščenec proračun. Če se postopek ustavi zaradi umika obtožbe, se obdolženec in zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec lahko poravnata o svojih medsebojnih stroških. Če je več zasebnih tožilcev oziroma oškodovancev kot tožilcev, plačajo stroške vsi nerazdelno.

(4) Če sodišče zavrže obtožnico zaradi nepristojnosti, izda odločbo o stroških pristojno sodišče.

97. člen

(1) Nagrado in potrebne izdatke zagovornika in pooblaščenca zasebnega tožilca ali oškodovanca mora plačati zastopani, ne glede na to, kdo je po odločbi sodišča dolžan plačati stroške kazenskega postopka, razen v primerih, ko obremenjujejo po določbah tega zakona nagrada in potrebni izdatki zagovornika proračun. Če je bil obdolžencu zagovornik postavljen, pa bi bilo ogroženo njegovo vzdrževanje ali vzdrževanje oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati, če bi moral plačati zagovorniku nagrado in potrebne izdatke, se ti izplačajo iz proračunskih sredstev. Tako se ravna tudi, če je bil oškodovancu kot tožilcu postavljen pooblaščenec.

(2) Pooblaščenec zasebnega tožilca in oškodovanca, ki ni odvetnik, oziroma odvetniški kandidat, nima pravice do nagrade, temveč samo pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

(3) Če plačilo stroškov kazenskega postopka ni naloženo obdolžencu, bremenijo stroški postavljenega pooblaščenca oškodovanca iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona proračun.

98. člen

(1) O dolžnosti plačila stroškov, ki nastanejo pri višjem sodišču, odloča dokončno to sodišče v skladu z določbami členov 92 do 97 tega zakona.

(2) Povprečnina se ne določa, če je bilo z odločbo višjega sodišča odločeno v celoti ali deloma v obdolženčevo korist.

98.a člen

Glede plačila stroškov, ki nastanejo v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi, se smiselno uporabljajo določbe členov 92 do 98 tega zakona.

99. člen

Povrnitev stroškov kazenskega postopka podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

X. poglavje

PREMOŽENJSKOPRAVNI ZAHTEVKI

100. člen

(1) Premožensjkopravni zahtevek, ki je nastal zaradi kaznivega dejanja, se na predlog upravičencev obravnava v kazenskem postopku, če se s tem ne bi preveč zavlekel ta postopek.

(2) Premožensjkopravni zahtevek se lahko tiče povrnitve škode, vrnitve stvari ali razveljavitve določenega pravnega posla.

101. člen

Predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku lahko poda tisti, ki je upravičen uveljavljati tak zahtevek v pravdi.

102. člen

(1) Predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku se poda pri organu, pri katerem se vložijo kazenska ovadba, ali pri sodišču, pred katerim teče postopek.

(2) Predlog se lahko poda najdalj do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje.

(3) Tisti, ki je upravičen podati predlog, mora določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze.

(4) Če upravičenec ne poda predloga za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku do vložitve obtožbe, se obvesti, da ga lahko poda do konca glavne obravnave.

103. člen

(1) Upravičenci (101. člen) smejo do konca glavne obravnave umakniti predlog za uveljavitev premožensjkopravnega zahtevka v kazenskem postopku in ga uveljavljati v pravdi. Če umaknejo predlog, ga ne morejo več ponoviti, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Če preide premožensjkopravni zahtevek potem, ko je podan predlog, toda pred koncem glavne obravnave, po pravilih premoženskega prava na koga drugega, se ta povabi, da izjavi, ali vztraja pri predlogu ali ne. Če se ne odzove vabilu, čeprav je bil v redu povabljen, se šteje, da je umaknil podani predlog.

104. člen

(1) Sodišče, pred katerim teče postopek, zasliši obdolženca o dejstvih, navedenih v predlogu in razišče okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premožensjkopravnega zahtevka.

(2) Če bi se s poizvedovanjem o premožensjkopravnem zahtevku preveč zavlekel kazenski postopek, se omeji sodišče na zbiranje tistih podatkov, ki bi jih bilo pozneje nemogoče ali zelo težko ugotoviti.

105. člen

(1) O premožensjkopravnih zahtevkih odloča sodišče.

(2) Sodišče lahko prisodi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, oškodovancu premožensjkopravni zahtevek v celoti; lahko mu ga prisodi deloma in ga s presežkom napoti na pravdo. Če pa podatki kazenskega postopka ne dajejo zanesljive podlage niti za popolno niti za delno razsojo, napoti sodišče oškodovanca na pravdo s celotnim premožensjkopravnim zahtevkom.

(3) Če izda sodišče sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če s sklepom ustavi kazenski postopek ali zavrže obtožnico, napoti oškodovanca, da lahko svoj premožensjkopravni zahtevek uveljavlja v pravdi. Če se sodišče izreče za nepristojno za kazenski postopek, napoti oškodovanca, da lahko pripravi svoj premožensjkopravni zahtevek v kazenskem postopku, ki ga bo začelo ali nadaljevalo pristojno sodišče.

106. člen

Če gre pri premožensjkopravnem zahtevku za vrnitev stvari, pa sodišče ugotovi, da pripada stvar oškodovancu in da je pri obdolžencu ali pri katerem od udeležencev kaznivega dejanja ali pri nekom, kateremu so jo ti dali v hrambo, odloči v sodbi, da se stvar izroči oškodovancu.

107. člen

Če se premožensjkopravni zahtevek tiče razveljavitve določenega pravnega posla in sodišče spozna, da je utemeljen, izreče v sodbi, da se ta pravni posel popolno ali deloma razveljavi s posledicami, ki iz tega izvirajo, ne da bi s tem posegalo v pravice drugih.

108. člen

(1) Pravnomočno sodbo, s katero je odločeno o premožensjkopravnem zahtevku, sme sodišče spremeniti v kazenskem postopku le tedaj, če se kazenski postopek obnovi ali če se vložijo zahteva za varstvo zakonitosti.

(2) Razen v primerih iz prejšnjega odstavka smejo obsojenec oziroma njegovi dediči zahtevati samo v pravdi, da se spremeni pravnomočna sodba kazenskega sodišča, s katero je bilo odločeno o premožensjkopravnem zahtevku; to pa le tedaj, če so podani pogoji za obnovo po določbah, ki veljajo za pravdni postopek.

109. člen

(1) Na predlog upravičencev (101. člen), se sme odrediti v kazenskem postopku po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje premoženjskopravnega zahtevka, nastalega zaradi kaznivega dejanja.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka izda v preiskavi preiskovalni sodnik. Po vložitvi obtožnice izda sklep zunaj glavne obravnave predsednik senata, na glavni obravnavi pa senat.

(3) Zoper sklep senata o začasnem zavarovanju ni pritožbe. V drugih primerih odloči o pritožbi senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

110. člen

(1) Če gre za stvari, ki nedvomno pripadajo oškodovancu in niso potrebne kot dokaz v kazenskem postopku, se izročijo oškodovancu še pred koncem postopka.

(2) Če se več oškodovancev prepira o lastnini stvari, se napotijo na pravdo, sodišče pa odredi v kazenskem postopku le hrambo stvari kot začasno zavarovanje.

(3) Stvari, ki so potrebne kot dokaz, se zasežejo in po končanem postopku vrnejo lastniku. Če je taka stvar lastniku neogibno potrebna, se mu sme vrniti tudi pred koncem postopka proti zavezi, da jo na zahtevo prinese.

111. člen

(1) Če ima oškodovanec zahtevek proti kakšni drugi osebi zaradi tega, ker so pri njej stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, ali zaradi tega, ker je ta zaradi kaznivega dejanja prišla do premoženjske koristi, sme sodišče na predlog upravičencev (101. člen) odrediti v kazenskem postopku po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje tudi proti tej osebi. Določbe drugega in tretjega odstavka 109. člena tega zakona veljajo tudi v tem primeru.

(2) Sodišče odpravi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, zavarovanje iz prejšnjega odstavka, če ni bilo odpravljeno že prej, ali pa napoti oškodovanca na pravdo z opozorilom, da bo zavarovanje odpravljeno, če pravda ne bo uvedena v roku, ki mu ga za to določi.

XI. poglavje

IZDAJA IN NAZNANITEV ODLOČB

112. člen

(1) V kazenskem postopku se izdajajo odločbe v obliki sodb, sklepov in odredb.

(2) Sodbe izdaja le sodišče, sklepe in odredbe pa izdajajo tudi drugi organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku.

113. člen

(1) Senat izdaja odločbe po ustnem posvetovanju in glasovanju. Odločba je sprejeta, če je zanjo glasovala večina članov senata.

(2) Predsednik senata vodi posvetovanje in glasovanje in glasuje zadnji. Njegova dolžnost je poskrbeti, da se vsa vprašanja vsestransko in popolnoma pretresejo.

(3) Če so glasovi glede posameznih vprašanj, o katerih se glasuje, porazdeljeni na več različnih mnenj, tako da nobeno od njih nima večine, se vprašanja ločijo in glasovanje ponavlja, dokler se ne doseže večina. Če se na ta način ne dobi večina, se odločitev doseže tako, da se glasovi, ki so za obdolženca najneugodnejši, prištejejo glasovom, ki so od teh manj neugodni, dokler se ne doseže potrebna večina.

(4) Člani senata ne smejo odkloniti glasovanja o vprašanjih, ki jih postavi predsednik senata: vendar pa član senata, ki je glasoval za oprostitev obdolženca ali za razveljavitev sodbe in ostal v manjšini, ni dolžan glasovati o sankciji. Če ne glasuje, se šteje, da se strinja z glasom, ki je za obdolženca najugodnejši.

114. člen

(1) Pri odločanju se najprej glasuje, ali je sodišče pristojno, ali je treba postopek dopolniti ter o drugih predhodnih vprašanjih. Ko se odloči o predhodnih vprašanjih, se preide na odločanje o glavni stvari.

(2) Pri odločanju o glavni stvari se najprej glasuje ali je obdolženec storil kaznivo dejanje in ali je kazensko odgovoren; nato pa se glasuje o kazni, drugih kazenskih sankcijah, stroških kazenskega postopka, premoženjskopравnih zahtevkih in o drugih vprašanjih, o katerih je treba odločiti.

(3) Če je ista oseba obtožena več kaznivih dejanj, se glasuje o kazenski odgovornosti in o kazni za vsako od teh dejanj posebej, nato pa o enotni kazni za vsa dejanja.

115. člen

(1) Posvetovanje in glasovanje je tajno.

(2) V prostoru, v katerem je posvetovanje in glasovanje, smejo biti le člani senata in zapisnikar.

116. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se naznanjajo odločbe navzočim prizadetim osebam ustno, nenavzočim pa se vročajo v overjenem prepisu.

(2) Če je bila odločba naznanjena ustno, se to zaznamuje v zapisniku ali na spisu; tisti, ki mu je bila naznanjena, pa to potrdi s svojim podpisom. Če prizadeta oseba izjavi, da se ne bo pritožila, se ji ne vroči overjenega prepisa ustno naznanjene odločbe, razen če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Prepisi odločb, zoper katere je dovoljena pritožba, se vročajo s poukom o pravici do pritožbe.

XII. poglavje

VROČANJE PISANJ IN PREGLEDOVANJE SPISOV

117. člen

(1) Pisanja se vročajo praviloma po pošti ali po pravni ali fizični osebi, ki opravlja vročanje kot registrirano dejavnost in ima posebno dovoljenje ministra, pristojnega za pravosodje, izdano po določbah, ki veljajo za pravdni postopek. Vročajo se lahko tudi po uradni osebi organa, ki je odredil vročanje ali neposredno pri tem organu.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, določi pravila za delovanje pravnih in fizičnih oseb, ki opravljajo vročanje na podlagi posebnega dovoljenja iz prejšnjega odstavka, ter vsebino sporočil pri vročanju in vročilnic v kazenskem postopku.

(3) Vabilo na glavno obravnavo in druga vabila lahko sodišče tudi ustno naznani osebi, ki je pred njim, in jo pri tem pouči o posledicah, če ne bi prišla. Na ta način opravljeno vabilo se zaznamuje v zapisniku, ki ga povabljeni podpiše, razen če je to že zapisano v zapisniku o glavni obravnavi. Šteje se, da je s tem vabilo veljavno vročeno.

118. člen

Pisanje, za katero je v tem zakonu določeno, da ga je treba osebno vročiti, se izroči neposredno naslovniku. Če tistega, kateremu mora biti pisanje osebno vročeno, ni tam, kjer naj se vročitev opravi, poizve vročevalec, kdaj in kje bi ga mogel najti, ter mu pusti pri katerih od oseb, omenjenih v 119. členu tega zakona ali v hišnem predalčniku, pismeno sporočilo, naj bo določenega dne ob določeni uri v svojem stanovanju ali na svojem delovnem mestu, da sprejme pisanje. Če vročevalec tudi potem ne najde tistega, ki bi mu moral vročiti pisanje, ravna po prvem odstavku 119. člena tega zakona; s tem se šteje, da je vročitev opravljena.

119. člen

(1) Pisanja, za katera v tem zakonu ni določeno, da morajo biti osebno vročena, se prav tako vročajo osebno. Vendar pa se v primeru, če naslovnika ni v stanovanju ali na delovnem mestu, lahko izročijo kateremu od njegovih odraslih družinskih članov, ki je pisanje dolžan sprejeti. Če niti teh ni v stanovanju, se pisanje izroči hišniku ali sosedu, če v to privoli. Če pa se vroča pisanje na delovnem mestu tistega, kateremu naj bo vročeno, in tega ni tam, se lahko izroči osebi, pooblaščen za sprejemanje pošte, ki je pisanje dolžna sprejeti, ali komu, ki dela na istem mestu, če v to privoli.

(2) Če vročitev pisanja po prejšnjem odstavku ni možna, vročevalec pisanje izroči sodišču, ki je vročitev odredilo, če gre za vročitev po pošti, pa pošti naslovnikovega prebivališča. Naslovniku se pusti sporočilo o prispeli pošiljki z obvestilom na katerem sodišču oziroma pošti in v kakšnem roku lahko prevzame pisanje. Pisanje, ki v določenem roku na pošti ni prevzeto, se vrne.

(3) Če se ugotovi, da je tisti, kateremu bi bilo treba vročiti pisanje, odsoten in da mu zaradi tega osebe iz prvega odstavka tega člena pisanja ne bi mogle pravočasno izročiti, se pisanje vrne z navedbo, kje je odsotni.

120. člen

(1) Obdolžencu je treba osebno vročiti vabilo na prvo zaslišanje v predhodnem postopku in vabilo na glavno obravnavo.

(2) Obdolžencu, ki nima zagovornika, je treba osebno vročiti obtožni akt, sodbo in vse odločbe, pri katerih teče od vročitve rok za pritožbo, kot tudi pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor. Na zahtevo obdolženca vroči sodišče sodbo in druge odločbe osebi, ki jo on določi.

(3) Če je treba obdolžencu, ki nima zagovornika, vročiti sodbo, s katero mu je izrečena kazen zapora, pa mu sodbe ni mogoče vročiti na njegov dotedanji naslov, mu sodišče postavi po uradni dolžnosti zagovornika, ki opravlja to dolžnost, dokler se ne zve za njegov novi naslov. Postavljenemu zagovorniku določi sodišče potreben rok, da se seznanj s spisi, nato pa mu vroči sodbo in postopek nadaljuje. Če gre za drugo odločbo, pri kateri teče od vročitve rok za pritožbo, ali za pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor, pritrudi sodišče odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(4) Če ima obdolženec zagovornika, vroči sodišče pisanja iz drugega odstavka tega člena zagovorniku in obdolžencu po določbah prejšnjega člena. V takem primeru teče rok za vložitev pravnega sredstva oziroma odgovora na pritožbo od zadnje vročitve. Če obdolžencu ni mogoče vročiti odločbe oziroma pritožbe, ker ni sporočil spremembe naslova ali prebivališča, se odločba oziroma pritožba pritrudi na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(5) Če je treba vročiti pisanje zagovorniku obdolženca, ta pa ima več zagovornikov, zadošča, da se vroči enemu od njih.

121. člen

(1) Vabilo za vložitev zasebne tožbe ali obtožnice ter vabilo na glavno obravnavo vroči sodišče zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu oziroma njunemu zakonitemu zastopniku osebno (118. člen), njihovim pooblaščenecem pa po 119. členu tega zakona. Enako jim vroča tudi odločbe, pri katerih teče od dneva vročitve rok za pritožbo, in pritožbo nasprotne stranke, ki jo vroča na odgovor.

(2) Če osebam iz prejšnjega odstavka ali oškodovancu ni mogoče vročiti vabila oziroma odločbe ali pritožbe na dotedanji naslov, pritrudi sodišče vabilo, odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(3) Če ima oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, vroči sodišče pisanje temu, če jih ima več, pa le enemu od njih.

122. člen

(1) Potrđilo o vročitvi (vročilnico) podpišeta prejemnik in vročevalec. Prejemnik zapiše sam z besedo na vročilnici datum prejema.

(2) Če je prejemnik nepismen ali če se ne more podpisati, ga podpiše vročevalec in navede datum prejema s pripombo, zakaj je podpisal prejemnika.

(3) Če prejemnik noče podpisati vročilnice, zapiše vročevalec to na vročilnici in navede datum vročitve; s tem je vročitev opravljena.

123. člen

Če naslovnik ali njegov odrasli družinski član pisanja noče sprejeti, zapiše vročevalec na vročilnici datum, uro in razlog odklonitve sprejema, pisanje pa pusti v naslovnikovem stanovanju ali v prostoru, kjer ta dela; s tem je vročitev opravljena.

124. člen

(1) Vojaškim osebam, osebam v policiji, pripadnikom straže v zavodih, v katerih so osebe, ki jim je vzeta prostost in osebam, zaposlenim v kopenskem, morskem in zračnem prometu, se vročajo vabila prek njihovega poveljstva oziroma neposrednega predstojnika; po potrebi pa se jim lahko vročajo na ta način tudi druga pisanja.

(2) Osebam, ki jim je vzeta prostost, se opravi vročitev na sodišču ali po upravi zavoda, v katerem so.

(3) Osebam, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, se vročitev opravi po ministrstvu za zunanje zadeve, če mednarodne pogodbe ne določajo kaj drugega.

(4) Državljanom Republike Slovenije v tujini se opravi vročitev, če ne gre za postopek iz 515. in 516. člena tega zakona, s posredovanjem diplomatskega ali konzularnega predstavništva Republike Slovenije v tuji državi; pogoj pa je, da tuja država ne nasprotuje takemu načinu vročitve in da tisti, ki naj se mu pisanje vroči, prostovoljno privoli, da ga sprejme. Pooblaščenca oseba diplomatskega ali konzularnega predstavništva podpiše vročilnico kot vročevalec, če je pisanje vročeno v samem predstavništvu; če pa je poslano po pošti, potrđi to na vročilnici.

125. člen

(1) Državnemu tožilcu se vročajo odločbe in druga pisanja tako, da se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(2) Kadar se vročajo odločbe in druga pisanja, pri katerih teče od dneva vročitve rok, se šteje za dan vročitve dan, ko se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(3) Sodišče pošlje državnemu tožilcu na njegovo zahtevo kazenski spis v pregled. Če teče rok za redno pravno sredstvo ali če je to sicer v korist postopka, sme sodišče določiti rok, v katerem mora državni tožilec spis vrniti.

126. člen

V primerih, ki jih ni v tem zakonu, se vročitev opravi po določbah, ki veljajo za pravdni postopek.

127. člen

(1) Vabila in odločbe, ki se izdajajo do konca glavne obravnave za osebe, ki sodelujejo v postopku, razen za obdolženca, se smejo izročiti udeležencu v postopku, ki je pripravljen vročiti jih tistemu, kateremu so namenjene, če organ meni, da jih bo na ta način zanesljivo dobil.

(2) Vabilo na glavno obravnavo ali kakšno drugo vabilo ter odločba o preložitvi glavne obravnave ali drugih napovedanih dejanj se lahko sporoči osebam iz prejšnjega odstavka tudi s telekomunikacijskimi sredstvi, če se da po okoliščinah

sklepati, da bo na ta način opravljeno sporočilo dobil tisti, kateremu je namenjeno.

(3) O tem, da je bilo vabilo sporočeno oziroma odločba izročena na način iz prejšnjih odstavkov, se napravi na spisu uradni zaznamek.

(4) Proti tistemu, ki je bil obveščen oziroma ki mu je bila odločba poslana po prvem ali drugem odstavku tega člena, nastopijo škodljive posledice, ki so predpisane za zamudo, samo, če se ugotovi, da je pravočasno dobil vabilo oziroma odločbo in da je bil poučen o posledicah zamude.

128. člen

(1) Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov.

(2) Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilcu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec.

(3) Pregled in prepis posameznih kazenskih spisov se sme odreči, če to narekujejo posebni razlogi obrambe ali varnosti države ali če je bila javnost izključena z glavne obravnave. Zoper tak sklep je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Za pregled in prepis spisov, ki naj bo dovoljen zasebnemu tožilcu, oškodovancu kot tožilcu, oškodovancu in zagovorniku, veljajo določbe 59. oziroma 73. člena tega zakona.

(5) Obdolženec ima pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati dokazne predmete.

(6) Obdolženec in zagovornik imata pri državnem tožilcu pravico pregledati uradne zaznamke o obvestilih, ki jih je državni tožilec izločil iz spisov (prvi odstavek 83. člena).

XIII. poglavje

IZVRŠITEV ODLOČB

129. člen

(1) Sodba postane pravnomočna, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njo ni pritožbe.

(2) Pravnomočna sodba se izvrši, ko je vročena in ko za njeno izvršitev ni zakonskih ovir. Če ni vložena pritožba ali so se stranke pritožbi odpovedale ali jo umaknile, je sodba izvršljiva, ko poteče rok za pritožbo, oziroma od dneva, ko so se stranke odpovedale pritožbi ali vloženo pritožbo umaknile.

(3) Če sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ni pristojno za njeno izvršitev, pošlje overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti organu, ki je pristojen za izvršitev.

(4) Če je vojaška oseba ali vojaški obveznik obsojen na kazen zapora, pa še ni odslužil vojaškega roka, pošlje sodišče overjen prepis pravnomočne sodbe upravnemu organu, pristojnemu za obrambne zadeve.

130. člen

Če se denarna kazen, ki je predpisana v tem zakonu, ne da niti prisilno izterjati, jo sodišče izvrši tako, da se za vsakih začetih 10.000 tolarjev določi en dan zapora.

131. člen

(1) Glede stroškov kazenskega postopka, odvzema premoženjske koristi in glede premoženjskopравnih zahtevkov izvrši sodbo pristojno sodišče po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek.

(2) Prisilna izterjava stroškov kazenskega postopka v dobro proračuna se opravi po uradni dolžnosti. Stroški prisilne izterjave se začasno izplačajo iz proračunskih sredstev.

(3) Če je izrečen v sodbi odvzem predmetov, odloči sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, ali naj se predmeti

prodajo po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, ali naj se izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali pa naj se uničijo. Denar, ki se dobi s prodajo predmetov, gre v proračun.

(4) Prejšnji odstavek se smiselno uporabi tudi tedaj, če se izda odločba o odvzemu predmetov po 498. členu tega zakona.

(5) Pravnomočna odločba o odvzemu predmetov se sme, izven primerov obnove kazenskega postopka in zahteve za varstvo zakonitosti, spremeniti v pravi, če nastane spor o lastnini odvzetih predmetov.

132. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se sklepi izvršijo, ko postanejo pravnomočni. Odredbe se izvršijo takoj, razen če organ, ki je odredbo izdal, ne odredi drugače.

(2) Sklep postane pravnomočen, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njega ni pritožbe.

(3) Sklepe in odredbe izvršujejo organi, ki so jih izdali, razen če je določeno drugače. Če je sodišče s sklepom odločilo o stroških kazenskega postopka, veljajo za izterjavo teh stroškov določbe prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

133. člen

(1) Če nastane dvom o dovoljenosti izvršitve sodne odločbe ali o računanju kazni ali če v pravnomočni sodbi ni odločeno o vstetju pripora ali prej prestane kazni ali če jih sodišče ni vštelo pravilno, odloči o tem predsednik senata sodišča, ki je sodilo na prvi stopnji, s posebnim sklepom. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa, razen če sodišče določi drugače.

(2) Če nastane dvom o razlagi sodne odločbe, odloči o tem sodišče, ki je izdalo pravnomočno odločbo.

134. člen

Ko postane odločba, s katero je odločeno o premoženjskopравnem zahtevku, pravnomočna, sme oškodovanec zahtevati od sodišča, ki je odločilo na prvi stopnji, naj mu izda overjen prepis odločbe z oznako, da je odločba izvršljiva.

135. člen

(1) Kazensko evidenco in evidenco izrečenih vzgojnih ukrepov vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše način vodenja evidenc iz prejšnjega odstavka.

XIV. poglavje

POMEN IZRAZOV V ZAKONU IN DRUGE DOLOČBE

136. člen

Če je v zakonu določeno, da je za pregon posameznih kaznivih dejanj potreben predlog oškodovanca oziroma da je potrebno poprejšnje dovoljenje pristojnega državnega organa, ne more državni tožilec zahtevati preiskave in ne neposredno vložiti obtožnice oziroma obtožnega predloga, če ne predloži dokaza, da je tak predlog podan oziroma, da je dovoljenje dano.

137. člen

(1) Če teče postopek zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa, sme preiskovalni sodnik ali senat obdolžencu vzeti vozniško dovoljenje za čas, dokler traja postopek. Pred uvedbo kazenskega postopka zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa, sme pristojni organ, ki opravlja ogled, vzeti vozniško dovoljenje tistemu, za katerega je podan utemeljen sum, da je storil to kaznivo dejanje in ga obdržati največ tri dni.

(2) Vozniško dovoljenje se sme obdolžencu vrniti še pred koncem kazenskega postopka, če se da opravičeno sklepati, da ni več razlogov za odvzem.

(3) Zoper sklep, izdan po prejšnjih odstavkih, je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Čas, za katerega je bilo vzeto vozniško dovoljenje, se obdolžencu, ki je na prostosti, všteje v izrečeno kazen prepovedi vožnje motornega vozila oziroma izrečeni varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

138. člen

Če zakon ne določa drugače, obvesti sodišče o priporu ter o pravnomočni obsodilni sodbi na kazen zapora v treh dneh obdolženčevega delodajalca.

139. člen

Če se med kazenskim postopkom ugotovi, da je obdolženec umrl, se kazenski postopek s sklepom ustavi.

140. člen

(1) Sodišče sme med postopkom kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, zagovornika, pooblaščenca ali zakonitega zastopnika, oškodovanca, oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, če njegovo ravnanje očitno meri na zavlačevanje kazenskega postopka.

(2) O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata obvesti sodišče odvetniško zbornico.

(3) Če državni tožilec ne daje sodišču pravočasno predlogov ali opravlja druga procesna dejanja z veliko zamudo in s tem povzroči zavlačevanje postopka, obvesti sodišče o tem višjega državnega tožilca.

141. člen

(1) Glede izključitve kazenskega pregona za osebe, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, veljajo določbe ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb.

(2) Če nastane dvom, ali gre za tako osebo, se sodišče obrne za pojasnilo na ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

141.a člen

(1) Obdolžencu, ki se mu sme v določenih primerih kazen omiliti (3. točka 42. člena in tretji odstavek 297. člena Kazenskega zakonika) in njegovim bližnjim sorodnikom (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) ter pričam iz 240.a člena tega zakona in njihovim bližnjim sorodnikom (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena), se mora v primerih, ko obstaja utemeljena nevarnost za njihovo življenje, v največji možni meri zagotoviti osebna varnost v predkazenskem postopku, med in po končanem kazenskem postopku.

(2) Ukrepi za zagotavljanje osebne varnosti (zaščitni ukrepi) oziroma program za zaščito se uvedejo na predlog državnega tožilca.

(3) Zakon določa postopek in pogoje za vključitev v program zaščite ter za prenehanje programa zaščite, pristojne organe, zaščitne ukrepe, evidence in zaščito podatkov, financiranje in nadzor na izvajanju programov zaščite.

142. člen

Vsi državni organi morajo sodiščem in drugim organom, ki sodelujejo v kazenskem postopku, dajati potrebno pomoč, zlasti če gre za odkrivanje kaznivih dejanj ali za izsleditev storilcev.

143. člen

(1) Upravljalca zbirke podatkov mora na zahtevo sodišča sporočiti podatke iz zbirke tudi brez privolitve posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, če so podatki sodišču neizogibno potrebni za kazenski postopek.

(2) Sodišče mora varovati tajnost tako pridobljenih podatkov.

144. člen

Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v tem zakonu, imajo tale pomen:

– osumljenec, ki označuje osumljenko in osumljenca, je oseba, zoper katero je pred uvedbo kazenskega postopka pristojni državni organ opravil določeno dejanje ali ukrep zaradi obstoja razlogov za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja;

– obdolženec je tisti, zoper katerega teče preiskava ali zoper katerega je vložena obtožnica, obtožni predlog ali zasebna tožba;

– obtoženec je tisti, zoper katerega je obtožnica postala pravnomočna;

– obsojenec je tisti, za katerega je s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je kazensko odgovoren za določeno kaznivo dejanje;

– izraz obdolženec, kot enotno poimenovanje za obdolženko in obdolženca, se uporablja v tem zakonu tudi kot splošen izraz za obdolženca, obtoženca in obsojenca;

– oškodovanec, ki označuje oškodovanko in oškodovanca, je tisti, kateremu je kakršnakoli njegova osebna ali premoženjska pravica s kaznivim dejanjem prekršena ali ogrožena;

– tožilec, ki označuje tožilca in tožilko, je državni tožilec, zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec;

– stranka je tožilec in obdolženec;

– zunajzakonska skupnost je dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze;

– policija lahko smiselno pomeni policijsko postajo ali drugo enoto policije.

DRUGI DEL

POTEK POSTOPKA

A) PREDHODNI POSTOPEK

XV. poglavje

PREDKAZENSKI POSTOPEK

145. člen

(1) Vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili so dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje.

(2) Obenem z ovadbo morajo organi in organizacije iz prejšnjega odstavka navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

146. člen

(1) Vsakdo lahko naznani kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti.

(2) Zakon določa, kdaj pomeni opustitev ovadbe kaznivega dejanja sama kaznivo dejanje.

147. člen

(1) Ovadba se poda pristojnemu državnemu tožilcu pisno ali ustno.

(2) Če je ovadba ustna, je treba ovaditelja opozoriti na posledice krive ovadbe. O ustni ovadbi se napravi zapisnik, če je bila sporočena po telefonu pa uradni zaznamek.

(3) Če je ovadba podana sodišču, policiji ali nepristojnemu državnemu tožilcu, jo ta sprejme in takoj pošlje pristojnemu državnemu tožilcu.

148. člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, mora policija ukreniti potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeležene ne skrije ali ne pobegne, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnila biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka.

(2) Da bi izvršila naloge iz prejšnjega odstavka, sme policija zahtevati potrebna obvestila od oseb; opraviti potreben pregled prevoznih sredstev, potnikov in prtljage; za nujno potreben čas omejiti gibanje na določenem prostoru; ukreniti, kar je potrebno v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti oseb in predmetov; razpisati iskanje osebe in stvari, ki se iščejo; v navzočnosti odgovorne osebe opraviti pregled določenih objektov in prostorov podjetij in drugih pravnih oseb in pregledati določeno njihovo dokumentacijo ter ukreniti in storiti drugo, kar je potrebno. O dejstvih in okoliščinah, ki se ugotovijo pri posameznih dejanjih in utegnejo biti pomembne za kazenski postopek, in o predmetih, ki so bili najdeni ali zaseženi, se napravi zapisnik ali uradni zaznamek.

(3) Policija lahko vabi osebe tudi k sebi. V vabilu mora biti navedeno, zakaj so vabljene. Prisilno smejo privedi nekoga, ki na vabilo ni prišel, le, če je bil v vabilu na to opozorjen. Ko ravna po določbah tega člena, ne sme policija oseb zasliševati kot obdolžencev, prič ali izvedencev, razen osumljenca v primeru iz 148.a člena tega zakona.

(4) Kadar policija pri zbiranju obvestil ugotovi, da so določeno osebo obstajajo razlogi za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja (osumljenec), ji mora, preden začne od nje zbirati obvestila, povedati, katerega kaznivega dejanja je osumljena in kaj je podlaga za sum zoper njo ter jo poučiti, da ni dolžna ničesar izjaviti in odgovorjati na vprašanja, če se bo zagovarjala, pa ni dolžna izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo in da ima pravico do zagovornika, ki si ga svobodno izbere in ki je lahko navzoč pri njenem zaslišanju, ter da se bo lahko vse, kar bo izpovedala, na sojenju uporabilo zoper njo.

(5) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, se zaslišanje odloži do prihoda zagovornika, oziroma do roka, ki ga določi policija, vendar ne manj kot za dve uri. Do prihoda zagovornika se odloži tudi oprava drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati. Zaslišanje osumljenca se opravi po določbah 148.a člena tega zakona.

(6) Če osumljenec izjavi, da si ne bo vzel zagovornika ali če izbrani zagovornik ne pride v roku, ki ga je določila policija, se o izjavi osumljenca sestavi uradni zaznamek. Vanj se vnese dani pravni pouk ter izjava osumljenca; če se želi izjaviti o kaznivem dejanju, pa tudi bistvena vsebina njegove izjave ter pripombe na zapisano vsebino. Vsebinska uradnega zaznamka se osumljencu prebere in se mu vroči prepis uradnega zaznamka, kar osumljenec potrdi s svojim podpisom. Izjava osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.

(7) Tisti, zoper katerega je bilo uporabljeno kakšno dejanje ali kakšen ukrep iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, ima pravico pritožiti se v treh dneh pri pristojnem državnemu tožilcu.

(8) Na pisni predlog in z dovoljenjem preiskovalnega sodnika oziroma predsednika senata sme policija zbirati obvestila tudi od oseb, ki so v priporu, če je to potrebno, da se odkrijejo druga kazniva dejanja iste osebe, njihovi udeleženci ali kazniva dejanja drugih storilcev. Ta obvestila zbira v času

in v navzočnosti osebe, ki jo določi preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata.

(9) Na podlagi zbranih obvestil sestavi policija kazensko ovadbo, v kateri navede dokaze, za katere je zvedela pri njihovem zbiranju. V kazensko ovadbo ne vpiše vsebine izjav, ki so jih posamezne osebe dale pri zbiranju obvestil. Kazenski ovadbi priloži tudi predmete, skice, fotografije, priskrbljena poročila, zapise o tem, kaj je ukrenila in storila, uradne zaznamke, izjave in drugo gradivo, ki utegne biti koristno za uspešno izvedbo postopka. Če policija po vložitvi kazenske ovadbe izve za nova dejstva, dokazuje ali sledove kaznivega dejanja, mora zbrati potrebna obvestila in poslati o tem državnemu tožilcu poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe.

(10) Policija pošlje poročilo državnemu tožilcu tudi v primeru, če na podlagi zbranih obvestil ni podlage za kazensko ovadbo.

148.a člen

(1) Zaslišanje osumljenca se sme opraviti samo v navzočnosti zagovornika. Pri zaslišanju je lahko navzoč tudi državni tožilec, o čemer ga mora na primeren način obvestiti policija.

(2) Zaslišanje osumljenca opravi policija po določbah tega zakona, ki veljajo za zaslišanje obdolženca (227. do 233. člen). O zaslišanju se sestavi zapisnik po določbah 79. do 82. člena tega zakona. Ta zapisnik se lahko uporabi kot dokaz v kazenskem postopku. Zaslišanje osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.

(3) Če osumljenec ni bil poučen o svojih pravicah iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali če dani pouk in izjava osumljenca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bil zaslišan brez navzočnosti zagovornika ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega odstavka 227. člena tega zakona, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na njegovo izpovedbo.

149. člen

(1) Policisti imajo pravico napotiti osebe, ki jih najdejo na kraju storitve kaznivega dejanja ali osebe, ki imajo bivališče v tujini, k preiskovalnemu sodniku ali jih zadržati do njegovega prihoda, če bi mogle dati za kazenski postopek važne podatke in če je verjetno, da jih pozneje ne bi bilo mogoče zaslišati ali da bi bilo to zvezano s precejšnjim zavlačevanjem ali z drugimi težavami. Zadržanje takih oseb na kraju storitve kaznivega dejanja ne sme trajati več kot šest ur.

(2) Policija sme fotografirati tistega, za katerega so razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, vzeti tudi njegove prstne odtise in bris ustne sluznice. Če je to nujno, da se ugotovi njegova istovetnost, ali v drugih primerih, ko je to pomembno za uspešno izvedbo postopka, sme njegovo fotografijo tudi objaviti.

(3) Če je treba ugotoviti, čigavi so prstni odtisi ali biološke sledi na posameznih predmetih, sme policija jemati prstne odtise in brise ustne sluznice oseb, za katere je verjetno, da so utegnile priti v dotik z njimi.

149.a člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v četrtem odstavku tega člena, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da policisti z drugimi ukrepi tega dejanja ne morejo odkriti, preprečiti ali dokazati oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, se lahko zoper to osebo odredi tajno opazovanje.

(2) Izjemoma se lahko tajno opazovanje odredi tudi zoper osebo, ki ni osumljenec, če je mogoče utemeljeno sklepati, da bi opazovanje te osebe privedlo do identifikacije osumljenca iz prejšnjega odstavka, katerega osebni podatki niso znani, do prebivališča ali lokacije, kjer se nahaja osum-

ljenec iz prejšnjega odstavka, oziroma do prebivališča ali lokacije, kjer se nahaja oseba, zoper katero je bil odrejen pripor, hišni pripor, tiralica ali odredba za privedbo, pa je poglobljena ali se skriva, in policisti z drugimi ukrepi teh podatkov ne morejo pridobiti oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami.

(3) Tajno opazovanje se izvaja z neprekinjenim ali ponavljajočim opazovanjem ali sledenjem z uporabo tehničnih naprav za ugotavljanje položaja in gibanja ter tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, fotografiranjem ter video-snemanjem, in je osredotočeno na spremljanje položaja, gibanja ter aktivnosti osebe iz prejšnjih odstavkov. Tajno opazovanje se sme izvajati na javnih ter javno dostopnih odprtih in zaprtih prostorih ter krajih in prostorih, ki so vidni z javno dostopnega kraja oziroma prostora. Pod pogoji iz tega člena se sme tajno opazovanje izvajati tudi v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora.

(4) Kazniva dejanja, v zvezi s katerimi se lahko odredi ukrep tajnega opazovanja, so:

1) kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zopora petih ali več let;

2) kazniva dejanja iz 2. točke drugega odstavka 150. člena tega zakona in kazniva dejanja protipravnega odvzema prostosti po 143. členu, ogrožanja varnosti po 145. členu, goljufije po 217. členu, prikrivanja po 221. členu, izdaje in neupravičene pridobitve poslovne tajnosti po 241. členu, zlorabe notranje informacije po 243. členu, ponarejanja in uporabe ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev po 250. členu, ponarejanja listin po 256. členu, posebnih primerov ponarejanja listin po 257. členu, zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 261. členu, izdaje uradne tajnosti po 266. členu, pomoči storilcu po storitvi kaznivega dejanja po 287. členu, povzročitve splošne nevarnosti po 317. členu, obremenjevanja in uničenja okolja in prostora po 333. členu, vnašanja nevarnih snovi v državo po 335. členu, onesnaženja pitne vode po 337. členu, ter onesnaženja živil ali krme po 338. členu Kazenskega zakonika.

(5) Ukrep tajnega opazovanja s pisno odredbo dovoli državni tožilec na pisni predlog policije, razen v primerih iz šestega odstavka tega člena, ko je potrebna odredba preiskovalnega sodnika.

(6) Ukrep tajnega opazovanja s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca v naslednjih primerih:

1) če se pri izvajanju ukrepa predvideva uporaba tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, pri čemer je ta ukrep dopustno odrediti zgolj za kazniva dejanja iz drugega odstavka 150. člena tega zakona;

2) če izvedba ukrepa zahteva namestitve tehničnih naprav za ugotavljanje položaja in gibanja osumljenca s tajnim vstopom v vozilo ali drug zavarovan oziroma zaprt prostor ali predmet;

3) za uporabo ukrepa v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora;

4) za izvajanje ukrepa zoper osebo, ki ni osumljenec (drugi odstavek tega člena).

(7) Predlog in odredba, ki postaneta sestavni del kazenskega spisa, morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev utemeljenih razlogov za sum;

3) v primeru iz drugega odstavka tega člena podatke, ki omogočajo določljivost osumljenca iz prvega odstavka tega člena, ter utemeljitev verjetnosti, da bi izvajanje ukrepa privedlo do identifikacije osumljenca, lokacije, kjer se nahaja, oziroma njegovega prebivališča;

4) v primeru izvajanja ukrepa v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora, pisno soglasje imetnika prostora;

5) način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje ter ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa;

6) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način.

(8) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja, lahko v primeru iz petega odstavka tega člena na ustni predlog policije državni tožilec, v primeru iz šestega odstavka tega člena pa na ustni predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik, dovoli začetek izvajanja ukrepa z ustno odredbo. O ustnem predlogu napravi organ, ki je izdal ustno odredbo, uradni zaznamek. Pisna odredba, ki mora vsebovati utemeljitev razloga za predčasno izvrševanje, mora biti izdana najkasneje v dvanajstih urah po izdaji ustne odredbe. Za predčasno izvrševanje mora obstajati utemeljen razlog, v nasprotnem primeru sodišče ne glede na siceršnjo upravičenost uporabe ukrepov vselej postopa po četrtem odstavku 154. člena tega zakona.

(9) Če pride oseba, zoper katero se ukrep izvaja, v stik z drugo neidentificirano osebo, za katero obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji, zaradi katerih se izvaja ukrep, lahko policija to osebo tajno opazuje tudi brez odredbe iz petega ali šestega odstavka tega člena, če je to nujno potrebno za ugotovitev identitete te osebe ali pridobitev drugih podatkov, pomembnih za kazenski postopek. Policija mora za tako opazovanje pridobiti predhodno ustno dovoljenje državnega tožilca, razen, če tega ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja. V tem primeru policija takoj, ko je mogoče in najpozneje v šestih urah od začetka izvajanja ukrepa, obvesti državnega tožilca, ki lahko prepove nadaljnje izvajanje ukrepa, če meni, da zanj ni utemeljenih razlogov. Ta ukrep sme trajati največ dvanajst ur od stika z osebo, zoper katero se ukrep izvaja. Policija pri izvajanju ukrepa iz tega odstavka ne sme uporabljati tehničnih naprav in sredstev iz 1. in 2. točke šestega odstavka tega člena, niti izvajati ukrepa v zasebnih prostorih. Policija takoj po prenehanju takšnega opazovanja napravi uradni zaznamek, ki ga brez odlašanja pošlje državnemu tožilcu, ki je izdal dovoljenje iz tega odstavka, in organu, ki je izdal prvotno odredbo za tajno opazovanje. Uradni zaznamek postane del kazenskega spisa.

(10) Izvajanje ukrepa lahko traja največ dva meseca, iz tehtnih razlogov pa se lahko njegovo trajanje s pisno odredbo podaljša vsakič za dva meseca. Skupno lahko ukrep traja:

1) v primeru iz šestega odstavka tega člena največ šest mesecev;

2) v primerih iz petega odstavka tega člena največ štiriindvajset mesecev, če gre za kazniva dejanja iz četrtega odstavka tega člena; in največ šestintrideset mesecev, če gre za kazniva dejanja iz drugega odstavka 151. člena tega zakona.

(11) Policija preneha z izvajanjem ukrepa takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen. O prenehanju brez odlašanja pisno obvesti organ, ki je ukrep odredil. Policija pošilja organu, ki je ukrep odredil, mesečna poročila o poteku izvajanja ukrepa in pridobljenih podatkih. Organ, ki je ukrep odredil, lahko v vsakem trenutku na podlagi tega poročila ali po uradni dolžnosti, če oceni, da ni več razlogov za uporabo ukrepa, ali da se ta izvaja v nasprotju z njegovo odredbo, s pisno odredbo odredi, da se izvajanje ukrepa ustavi.

(12) Če se ukrep zoper isto osebo izvaja več kot šest mesecev, zakonitost in utemeljenost izvajanja ukrepa ob prvem podaljšanju nad šest mesecev, in nato vsakih nadaljnjih šest mesecev, preveri senat (šesti odstavek 25. člena). Organ, ki je izdal odredbo za podaljšanje, senatu pošlje celotno gradivo, ta pa odloči v roku treh dni. Če senat oceni, da ni razlogov za izvajanje ukrepa ali da niso izpolnjeni vsi zakonski pogoji, izda sklep, s katerim odredi prenehanje uporabe ukrepa. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(13) Tajno opazovanje mora policija izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

149.b člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je za odkritje tega kaznivega dejanja ali storilca potrebno pridobiti podatke o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju, lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi operaterju elektronskega komunikacijskega omrežja, da mu sporoči podatke o udeležencih, okoliščinah in dejstvih elektronskega komunikacijskega prometa, kot so: številka ali druga oblika identifikacije uporabnikov elektronskih komunikacijskih storitev, vrsta, datum, čas in trajanje klica oziroma druge elektronske komunikacijske storitve, količina prenešenih podatkov in kraj, iz katerega je bila elektronska komunikacijska storitev opravljena.

(2) Predlog in odredba morata biti pisna in morata vsebovati podatke, ki omogočajo identifikacijo komunikacijskega sredstva za elektronski komunikacijski promet, utemeljitev razlogov, časovno obdobje, za katerega se podatki zahtevajo, ter ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa.

(3) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno, oziroma da se pripravlja kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je za odkritje tega kaznivega dejanja ali storilca potrebno pridobiti podatke o lastniku ali uporabniku določenega komunikacijskega sredstva za elektronski komunikacijski promet, ki niso objavljeni v naročniških imenikih in o času, v katerem je tako sredstvo bilo oziroma je v uporabi, lahko policija od operaterja elektronskega komunikacijskega omrežja zahteva, da ji na njeno pisno zahtevo, tudi brez privolitve posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, sporoči te podatke.

(4) Operater elektronskih komunikacijskih omrežij svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da je ali da bo določene podatke posredoval preiskovalnemu sodniku (prvi odstavek tega člena) ali policiji (prejšnji odstavek).

150. člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v drugem odstavku tega člena in če obstaja utemeljen sum, da se za komunikacijo v zvezi s tem kaznivim dejanjem uporablja določeno komunikacijsko sredstvo oziroma računalniški sistem ali bo to sredstvo oziroma sistem uporabljeno, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se z drugimi ukrepi ne bi dalo zbrati dokazov oziroma bi njihovo zbiranje lahko ogrozilo življenje ali zdravje ljudi, se lahko zoper to osebo odredi:

1) nadzor elektronskih komunikacij s prisluškovanjem in snemanjem ter kontrola in zavarovanje dokazov o vseh oblikah komuniciranja, ki se prenašajo v elektronskem komunikacijskem omrežju;

2) kontrola pisem in drugih pošilk;

3) kontrola računalniškega sistema banke ali druge pravne osebe, ki opravlja finančno ali drugo gospodarsko dejavnost;

4) prisluškovanje in snemanje pogovorov s privolitvijo vsaj ene osebe, udeležene v pogovoru.

(2) Kazniva dejanja, v zvezi s katerimi se lahko odredijo ukrepi iz prejšnjega odstavka, so:

1) kazniva dejanja zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev in kazniva dejanja zoper človečnost in mednarodno pravo, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora petih ali več let;

2) kaznivo dejanje ugrabitve po 144. členu, prikazovanja, posesti, izdelave in posredovanja pornografskega gradiva po 187. členu, nepravilne proizvodnje in prometa z mamili po 196. členu, omogočanja uživanja mamil po 197. členu, izsiljevanja po 218. členu, zlorabe notranje informacije po 243. členu, nedovoljenega sprejemanja daril po 247. členu, nepravilnega dajanja daril po 248. členu,

pranja denarja po 252. členu, tihotapstva po 255. členu, je-manja podkupnine po 267. členu, dajanja podkupnine po 268. členu, sprejemanja daril za nezakonito posredovanje po 269. členu, dajanja daril za nezakonito posredovanje po 269.a členu, hudodelskega združenja po 297. členu, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi po 310. členu ter povzročitve nevarnosti z jedrskimi snovmi po tretjem odstavku 319. člena kazenskega zakonika;

3) druga kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora osmih ali več let.

151. člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v drugem odstavku tega člena, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se bo lahko v točno določenem prostoru pridobilo dokaze, katerih se z milejšimi ukrepi, vključno z ukrepi iz 149.a, 149.b in 150. člena tega zakona ne bi dalo zbrati oziroma bi njihovo zbiranje lahko ogrozilo življenje ljudi, se lahko zoper to osebo izjemoma odredi prisluškovanje in opazovanje v tujem stanovanju ali drugih tujih prostorih, z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje in po potrebi s tajnim vstopom v navedene prostore.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka se lahko odredi v zvezi z vsemi kaznivimi dejanji iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena, kaznivimi dejanji iz 2. točke istega odstavka, razen za kazniva dejanja ugrabitve po 144. členu, omogočanja uživanja mamil po 197. členu, izsiljevanja po 218. členu, pranja denarja po prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 252. člena in tihotapstva po 255. členu kazenskega zakonika, v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji iz 3. točke istega odstavka, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora osmih ali več let pa le, če obenem obstaja resna nevarnost za življenje ljudi.

152. člen

(1) Ukrepe iz 150. in 151. člena tega zakona s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca. Predlog in odredba morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev razlogov za sum, da gre za izvrševanje, pripravo, ali organizacijo v 150. oziroma 151. členu tega zakona določenih kaznivih dejanj;

3) kateri ukrep se predlaga oziroma odreja, način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje, točno določitev prostora ali kraja, v katerem se ukrep izvaja, elektronsko-komunikacijsko sredstvo in ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo posameznega ukrepa;

4) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe posameznega ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način in uporabe ostalih milejših ukrepov;

5) utemeljitev razloga za predčasno izvrševanje odredbe v primeru iz drugega odstavka tega člena.

(2) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja, lahko na ustni predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik odredi izvrševanje ukrepov iz 150. člena tega zakona z ustno odredbo. O ustnem predlogu državnega tožilca preiskovalni sodnik napravi uradni zaznamek. Pisna odredba mora biti izdana najkasneje v dvanajstih urah po izdaji ustne odredbe. Za predčasno izvrševanje mora obstajati utemeljen razlog; v nasprotnem primeru sodišče ne glede na siceršnjo upravičenost uporabe ukrepov vselej postopa po četrtem odstavku 154. člena tega zakona.

(3) Če pri izvrševanju ukrepa iz 2. točke prvega odstavka 150. člena tega zakona policija oceni, da je vsebina pisma ali druge pošiljke takšna, da bi utegnila biti dokaz v kazenskem postopku, mora s tem nemudoma seznaniti preiskovalnega sodnika, ki odloči, kako se bo s pošiljko ravnalo. O tem preiskovalni sodnik sestavi poseben zapisnik.

(4) Izvajanje ukrepov iz 150. in 151. člena tega zakona lahko traja največ en mesec, iz tehtnih razlogov pa se lahko njihovo trajanje podaljša vsakič za en mesec, vendar za ukrepe iz 150. člena tega zakona skupno največ šest mesecev, za ukrep iz 151. člena tega zakona pa skupno največ tri mesece.

(5) Odredbo iz prvega odstavka tega člena izvrši policija. Operaterji elektronskih komunikacijskih omrežij so policiji dolžni omogočiti izvršitev odredbe.

(6) Policija preneha z izvajanjem ukrepov iz 150. in 151. člena tega zakona takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih so bili odrejeni. O prenehanju brez odlašanja pisno obvesti preiskovalnega sodnika. Preiskovalni sodnik lahko v vsakem trenutku po uradni dolžnosti, če oceni, da ni več razlogov za izvajanje ukrepov, ali da se ti izvajajo v nasprotju z njegovo odredbo, s pisno odredbo odredi, da se izvajanje ukrepov ustavi.

(7) Ukrepe iz 150. in 151. člena tega zakona mora policija izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

153. člen

(1) Po prenehanju uporabe ukrepov iz 149.a, 150., 151., 155. in 155.a člena tega zakona mora policija vse posnetke, sporočila in predmete, pridobljene z uporabo teh ukrepov, skupaj s poročilom, ki obsega povzetek zbranih dokazov, predati državnemu tožilcu.

(2) Državni tožilec celotno gradivo, zbrano z ukrepi, ki jih je odredil preiskovalni sodnik, preda preiskovalnemu sodniku; ta pa preizkusi, ali so se ukrepi izvajali na način, kot so bili odobreni.

(3) Organ, ki je odredil ukrep, lahko odredi, da se posnetki telefonskih pogovorov in drugih oblik komuniciranja v celoti ali deloma prepišejo. Glede prepisa teh posnetkov se uporabljajo določbe petega odstavka 84. člena tega zakona.

(4) Če državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona zoper osumljenca ali če v roku dveh let po koncu izvajanja ukrepov, ki jih odreja državni tožilec, ne poda takšne izjave, preiskovalnemu sodniku preda tudi celotno gradivo zbrano s temi ukrepi. Preiskovalni sodnik nato ravna po drugem odstavku 154. člena tega zakona.

154. člen

(1) Podatke, sporočila, posnetke ali dokazila, pridobljene z uporabo ukrepov iz 149.a, prvega odstavka 149.b, 150., 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona, hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis, oziroma do uničenja po drugem odstavku tega člena.

(2) Če državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona zoper osumljenca ali če v roku dveh let po koncu izvajanja ukrepov iz 149.a, prvega odstavka 149.b, 150., 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona ne poda takšne izjave, se gradivo iz prejšnjega odstavka pod nadzorstvom preiskovalnega sodnika uniči. O tem uničenju napravi preiskovalni sodnik uradni zaznamek. Pred uničenjem obvesti preiskovalni sodnik o uporabi teh ukrepov osumljenca, oziroma v primerih iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena tega zakona, osebo, zoper katero se je ukrep izvajal, ki ima pravico seznaniti se s pridobljenim gradivom, v primerih večjega obsega tega gradiva pa s poročilom iz prvega odstavka 153. člena tega zakona. V primeru, ko so bili uporabljeni ukrepi iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena tega zakona, in državni tožilec proti osumljencu začne kazenski pregon, preiskovalni sodnik najpozneje do vložitve obtožnice oziroma takoj po tem, ko je bila oseba, zaradi katere se je ukrep izvajal, prijeta, obvesti o uporabi teh ukrepov osebo, zoper katero so se ukrepi izvajali, ki ima pravico seznaniti se s pridobljenim gradivom. Če je mogoče utemeljeno sklepati, da bo zaradi seznanitve z gradivom nastala nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali iz drugih tehtnih razlogov, lah-

ko preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca ali po uradni dolžnosti odloči, da osumljenca, oziroma v primerih iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena tega zakona, osebo, zoper katero se je ukrep izvajal, z delom vsebine ali s celotno vsebino pridobljenega gradiva ne bo seznanil.

(3) Ne smejo se uporabiti kot dokaz podatki, sporočila, posnetki ali druga dokazila, če so bili pridobljeni z izvajanjem katerega od ukrepov po 149.a, 150., 151., 155., 155.a in 156. členu tega zakona, in se ne nanašajo na katero izmed kaznivih dejanj, za katere je posamičen ukrep mogoče odrediti.

(4) Če so bili ukrepi iz 149.a., 149.b, 150., 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona izvršeni brez odredbe državnega tožilca (peti in deveti odstavek 149.a člena, prvi odstavki 155. člena, tretji odstavki 155.a člena) oziroma brez odredbe preiskovalnega sodnika (šesti odstavki 149.a člena, prvi odstavki 149.b člena, 153. člen, četrti odstavki 155.a člena, prvi in tretji odstavki 156. člena) ali v nasprotju z njo, ali če daljšega izvajanja ukrepov ni preveril senat (dvanajsti odstavki 149.a člena), sodišče ne sme opreti svoje odločbe na tako dobljene podatke, sporočila, posnetke ali dokazila.

(5) Določbe 237. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za podatke, posnetke, sporočila in dokazila, pridobljena z uporabo ukrepov iz 150., 151. in 155.a člena tega zakona.

(6) Če so ukrepi iz 149.a, 150., 151., 155. in 155.a člena tega zakona uporabljeni v zadevi, ki je predmet preiskave, kazenskega pregona ali sodnega postopka v eni ali več državah, morajo biti izvedeni v skladu z obstoječimi dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi ali pogodbami, če teh ni, pa se dogovori sklenejo za vsak posamezen primer posebej ob popolnem spoštovanju suverenosti in notranje zakonodaje pogodbenice, na katere ozemlju bo potekala takšna preiskava.

155. člen

(1) Če je mogoče utemeljeno sklepati, da je določena oseba vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji iz drugega odstavka 150. člena tega zakona, lahko državni tožilec na podlagi obrazloženega predloga policije s pisno odredbo dovoli ukrep navideznega odkupa, navideznega sprejemanja oziroma dajanja daril ali navideznega jemanja oziroma dajanja podkupnine. Predlog in odredba postaneta sestavni del kazenskega spisa.

(2) Odredba državnega tožilca se lahko nanaša le na enkratni ukrep. Predlog za vsak nadaljnji ukrep zoper isto osebo mora vsebovati razloge, ki utemeljujejo njegovo uporabo.

(3) Pri izvrševanju ukrepov iz prvega odstavka tega člena policija in njeni sodelavci ne smejo izživati kriminalne dejavnosti. Pri ugotavljanju ali je bila izzvana kriminalna dejavnost, je potrebno presojeti predvsem ali bi ukrep na način, kot je bil izveden, napeljal k storitvi kaznivega dejanja osebo, ki tovrstnega kaznivega dejanja sicer ne bi bila pripravljena storiti.

(4) Če je bila izzvana kriminalna dejavnost, je to okoliščina, ki izključuje kazenski pregon za kaznivo dejanje, storjeno v zvezi z ukrepom iz prvega odstavka tega člena.

(5) Glede predmetov, pridobljenih z ukrepi iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe 110., 131., 498. in 498.a člena tega zakona.

155.a člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila katerega izmed kaznivih dejanj iz četrtega odstavka 149.a člena tega zakona, oziroma če je mogoče utemeljeno sklepati, da je določena oseba vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji iz četrtega odstavka 149.a člena tega zakona, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se z drugimi ukrepi ne bi dalo zbrati dokazov oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, se lahko zoper to osebo uporabi tajno delovanje.

(2) Tajno delovanje se izvaja z vključitvijo tajnih delavcev in neprekinjenim ali ponavljajočim zbiranjem podatkov o osebi ter njeni kriminalni aktivnosti. Tajno delovanje pod vodstvom in nadzorom policije, s pomočjo prirejenih podatkov o osebi, prirejenih podatkov v zbirkah podatkov ter uporabo prirejenih dokumentov z namenom preprečitve, da bi bilo takšno zbiranje podatkov ali vključitev razkrita, izvaja eden ali več tajnih delavcev. Tajni delavec je lahko policist, policijski delavec tuje države ali izjemoma, če izvedba tajnega delovanja drugače ni mogoča, druga oseba. Tajni delavec sme biti pod pogoji iz tega člena s prirejenimi dokumenti udeležen v pravnem prometu, pri zbiranju podatkov pa sme pod pogoji iz tega člena uporabiti tudi tehnične naprave za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video-snemanje.

(3) Ukrep tajnega delovanja s pisno odredbo dovoli državni tožilec na pisni predlog policije, razen v primerih iz četrtega odstavka tega člena, ko je potrebna odredba preiskovalnega sodnika. Odredba lahko obsega tudi dovoljenje za izdelavo, pridobitev in uporabo prirejenih podatkov in dokumentov.

(4) Ukrep tajnega delovanja, pri katerem bo tajni policijski delavec uporabil tehnične naprave za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video snemanje, se lahko odredi samo v zvezi s kaznivimi dejanji iz drugega odstavka 150. člena tega zakona. Ukrep s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca.

(5) Predlog in odredba, ki postaneta sestavni del kazenskega spisa, morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev utemeljenih razlogov za sum;

3) način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje in ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa;

4) vrsto, namen in obseg uporabe posameznih prirejenih podatkov in dokumentov;

5) v primeru, da bo tajni delavec udeležen tudi v pravnem prometu, dovoljen obseg tovrstne udeležbe;

6) v primeru, da tajni delavec ni policist ali delavec policije tuje države, ampak druga oseba, utemeljitev, zakaj je potrebno uporabiti tako osebo;

7) v primeru iz prejšnjega odstavka opredelitev vrste in načina uporabe tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video snemanje;

8) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe posameznega ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način.

(6) Izvajanje ukrepa lahko traja največ dva meseca, iz tehtnih razlogov pa se lahko njegovo trajanje s pisno odredbo podaljša vsakič za dva meseca, vendar skupno največ štiriindvajset mesecev, v primeru uporabe ukrepa za kazniva dejanja iz drugega odstavka 151. člena tega zakona pa skupno največ šestintrideset mesecev.

(7) Glede prenehanja izvajanja tajnega delovanja, mesečnega poročanja policije in preverjanja daljšega trajanja s strani senata (šesti odstavek 25. člena) se smiselno uporabljajo določbe enajstega in dvanajstega odstavka 149.a člena tega zakona.

(8) Ukrepi iz tega člena se morajo izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

(9) Pri izvrševanju ukrepa tajni policijski delavec ne sme izzivati kriminalne dejavnosti. Glede izzivanja kriminalne dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka 155. člena tega zakona.

156. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici ali hranilno kreditni službi, da mu sporoči zaupne podatke in pošlje dokumentacijo o vlogah, depozitih, stanju in prometu na računih ali

drugih poslih osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca, če bi ti podatki utegnili biti dokaz v kazenskem postopku ali če so potrebni zaradi zasega predmetov ali zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi.

(2) Banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba mora zahtevane podatke in dokumentacijo iz prejšnjega odstavka posredovati preiskovalnemu sodniku brez odlašanja.

(3) Pod pogoji iz prvega odstavka tega člena lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici ali hranilno kreditni službi, da tekoče spremlja finančno poslovanje osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca in da mu sproti sporoča zaupne podatke o transakcijah ali poslih, ki jih pri njih opravijo ali nameravajo opraviti navedene osebe. V odredbi preiskovalni sodnik določi rok, v katerem mu mora banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba sporočiti podatke.

(4) Izvajanje ukrepa iz prejšnjega odstavka lahko traja največ tri mesece, iz tehtnih razlogov pa se lahko na predlog državnega tožilca njegovo trajanje podaljša do največ šest mesecev.

(5) Banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da je ali da bo podatke in dokumentacijo poslala preiskovalnemu sodniku.

156.a člen

Organ, ki je pristojen za izdajo pisne odredbe, s katero se odredi ali dovoli izvajanje ukrepov iz 149.a., 149.b, 150., 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona, mora odločiti najpozneje v osemindvajsetih urah od prejema pisnega predloga in svojo odločitev brez odlašanja sporočiti organu, ki je podal predlog.

157. člen

(1) Policisti smejo nekomu vzeti prostost, če je podan katerikoli od razlogov za pripor iz prvega odstavka 201. člena ali prvega odstavka 432. člena tega zakona, vendar ga morajo brez odlašanja privedi pristojnemu preiskovalnemu sodniku. Ob privedbi sporoči policist preiskovalnemu sodniku, zakaj in kdaj je bila privedenemu odvzeta prostost. Preiskovalnemu sodniku se ob privedbi izroči tudi kopija kazenske ovadbe z zapisnikom o zaslišanju osumljenca in drugimi prilogi, razen uradnih zaznamkov o obvestilih, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden mu je bil dan pouk po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. Te uradne zaznamke pošlje policija skupaj z ovadbo državnemu tožilcu.

(2) Policisti smejo izjemoma nekomu vzeti prostost in ga pridržati, če so podani razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je pridržanje potrebno zaradi ugotovitve istovetnosti, preverjanja alibija, zbiranja obvestil in dokaznih predmetov o tem kaznivem dejanju in so za pripor podani razlogi iz 1. in 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona in 1. in 2. točke prvega odstavka 432. člena tega zakona, v primeru iz 2. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona pa le, če je opravičena bojazen, da bo ta oseba uničila sledove kaznivega dejanja.

(3) Oseba, ki ji je bila vzeta prostost brez odločbe sodišča, mora biti kot osumljenec takoj poučena po določbah prvega odstavka 4. člena ter četrtega odstavka 148. člena tega zakona. Če je oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, tuj državljan, se jo obvesti, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti tudi konzulat njene države.

(4) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, policija odloži njegovo zaslihanje kot tudi opravo drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati,

do prihoda zagovornika, vendar najdlje za dve uri od tedaj, ko je bila osumljencu dana možnost, da obvesti zagovornika. Na zahtevo osumljenca mu mora policija pomagati, da si lahko vzame zagovornika. Zaslišanje osumljenca se opravi v navzočnosti zagovornika po določbah 148.a člena tega zakona. Če osumljenec izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, ali če izbrani zagovornik ne pride v roku dveh ur, ravna policija po šestem odstavku 148. člena tega zakona.

(5) Pridržanje po drugem odstavku tega člena lahko traja največ osemindvajset ur. Po preteku tega roka mora policist pridržano osebo izpustiti na prostost, ali pa ravnati po prvem odstavku tega člena.

(6) Če pridržanje po drugem odstavku tega člena traja več kot šest ur, mora policist takoj v pisni obliki z odločbo obvestiti osebo, ki ji je odvzeta prostost, o razlogih za odvzem prostosti.

(7) Oseba, ki ji je vzeta prostost ima, dokler traja pridržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo iz predhodnega odstavka tega člena. Pritožba ne zadrži ukrepa odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega sodišča (šesti odstavek 25. člena) v osemindvajsetih urah.

(8) O vsakem odvzemu prostosti policija takoj obvesti državnega tožilca, ki ji lahko da navodila glede nadaljnjih ukrepov (160.a člen). Policija je dolžna ravnati po teh navodilih.

158. člen

(1) Z zakonom določen pristojni organ v obrambnih silah sme vzeti prostost osebi, če jo zasači v vojaškem objektu pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti. Osebo, ki ji je vzeta prostost, je treba takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če to ni mogoče, pa je treba takoj obvestiti nekoga od teh organov.

(2) Z zakonom določen pristojni organ v obrambnih silah sme vzeti prostost vojaški osebi zaradi privedbe ali izročitve preiskovalnemu sodniku oziroma policiji, če so podani razlogi za sum, da je storila kaznivo dejanje iz sedemindvajsetega poglavja kazenskega zakonika.

(3) Policija v primerih iz prejšnjih odstavkov ravna po določbi prejšnjega člena.

159. člen

Zaradi razkritja obsežne kriminalne dejavnosti se lahko začasno odloži odvzem prostosti osumljene osebe ali izvršitev drugih ukrepov iz tega zakona, vendar le, če oziroma dokler ni podana nevarnost za življenje in zdravje tretjih oseb. Dovoljenje za odložitev teh ukrepov da na obrazložen predlog policije pristojni državni tožilec.

160. člen

Tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost. Nato ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ne more storiti, pa takoj obvestiti nekoga od teh organov. Policija ravna po določbah 157. člena tega zakona.

160.a člen

(1) Državni tožilec pri izvrševanju svojih pooblastil po tem zakonu lahko usmerja delo policije z obveznimi navodili, strokovnimi mnenji in predlogi za zbiranje obvestil in izvedbo drugih ukrepov, za katere je pristojna policija, z namenom, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec, oziroma, da se zberejo podatki, potrebni za njegovo odločitev.

(2) Postopek, primere, roke in način usmerjanja in obveščanja iz prejšnjega odstavka predpiše Vlada Republike Slovenije.

161. člen

(1) Državni tožilec zavrže ovadbo, če iz same ovadbe izhaja, da naznanjeno dejanje ni kaznivo dejanje, za katero

se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon, ali če ni podan utemeljen sum, da je osumljenec storil naznanjeno kaznivo dejanje. O tem, da je zavrzel ovadbo, in o razlogih za to obvesti državni tožilec v osmih dneh oškodovanca (60. člen), če je ovadbo podal državni organ, pa tudi njega.

(2) Če državni tožilec iz same ovadbe ne more presoditi, ali so navedbe v njej verjetne, ali če podatki v ovadbi ne dajejo dovolj podlage, da bi lahko odločil, ali naj zahteva preiskavo, ali če je do njega prišel le glas o kaznivem dejanju, zlasti pa, če je storilec neznan, lahko zahteva od policije, če tega ne more storiti sam ali po drugih organih, naj v roku, ki ga on določi, zbere potrebna obvestila in stori druge ukrepe, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec (148. in 149. člen). Državni tožilec sme ob vsakem času zahtevati od policije, da ga obvesti, kaj je ukrenila; ta mu je dolžna brez odlašanja odgovoriti.

(3) Državni tožilec sme zahtevati potrebne podatke od državnih organov, podjetij in drugih pravnih oseb, lahko pa v ta namen povabi tudi tistega, ki je vložil kazensko ovadbo.

(4) Državni tožilec zavrže ovadbo, če so tudi po opravljenih dejanjih iz drugega in tretjega odstavka tega člena podane kakšne okoliščine iz prvega odstavka tega člena.

(5) Državni tožilec in drugi državni organi, podjetja in druge pravne osebe, morajo pri zbiranju obvestil oziroma dajanju podatkov ravnati obzirno in paziti, da ne škodujejo časti in dobremu imenu tistega, na katerega se podatki nanašajo.

161.a člen

(1) Državni tožilec sme ovadbo ali obtožni predlog za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, odstopiti v postopek poravnavanja. Pri tem upošteva vrsto in naravo dejanja, okoliščine, v katerih je bilo storjeno, osebnost storilca, njegovo predkaznovanost za istovrstna ali druga kazniva dejanja, kot tudi stopnjo njegove kazenske odgovornosti.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno poravnavanje tudi za kazniva dejanja hude telesne poškodbe po prvem odstavku 134. člena, posebno hude telesne poškodbe po četrtem odstavku 135. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 212. člena, zatajitve po četrtem odstavku 215. člena in poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 224. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika, pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zopora do petih let.

(3) Poravnavanje vodi poravnalec, ki je zadevo dolžan prevzeti v postopek. Poravnavanje se sme izvajati le s pristankom osumljenca in oškodovanca. Poravnalec je pri svojem delu neodvisen. Poravnalec si mora prizadevati, da je vsebina sporazuma v sorazmerju s težo in posledicami dejanj.

(4) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje splošno koristnega dela, izvajanje sporazuma pripravijo in vodijo centri za socialno delo ob sodelovanju poravnalca, ki je vodil poravnavanje, in državnega tožilca.

(5) Ko prejme obvestilo o izpolnitvi sporazuma, državni tožilec ovadbo zavrže. Poravnalec je državnega tožilca dolžan obvestiti tudi o neuspelem poravnavanju ter razlogih za to. Rok za izpolnitev sporazuma ne sme biti daljši od treh mesecev.

(6) V primeru zavrženja ovadbe iz prejšnjega odstavka oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona, o čemer ga mora poravnalec poučiti pred podpisom sporazuma.

(7) S splošnimi navodili, ki jih izda generalni državni tožilec, se podrobneje opredelijo pogoji in okoliščine iz prvega odstavka tega člena ter posebne okoliščine iz drugega odstavka tega člena, ki vplivajo na odstop ovadbe v postopek poravnavanja.

162. člen

(1) Državni tožilec sme s soglasjem oškodovanca odložiti kazenski pregon za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, če je osumljenec pripravljen ravnati po navodilih državnega tožilca in izpolniti določene naloge, s katerimi se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja. Te naloge so lahko:

- 1) odprava ali poravnava škode;
- 2) plačilo določenega prispevka v korist javne ustanove ali v dobrodelne namene ali v sklad za povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj;
- 3) oprava kakšnega splošno koristnega dela;
- 4) poravnava prežिवninske obveznosti.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno odložiti kazenski pregon tudi za kazniva dejanja omogočanja uživanja mamil po prvem odstavku 197. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 212. člena, zatajitve po četrtem odstavku 215. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 218. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 234.a člena, poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 244. člena, poneverbe po prvem odstavku 245. člena in izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice po prvem in drugem odstavku 253. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zapora do petih let.

(3) Če državni tožilec določi nalogo odprave škode iz 1. točke ali nalogo iz 3. točke prvega odstavka tega člena, izvajanje dela pripravijo in vodijo centri za socialno delo ob sodelovanju državnega tožilca.

(4) Če osumljenec v roku, ki ne sme biti daljši od šest mesecev, za nalogo iz 4. točke pa ne daljši od enega leta, izpolni nalogo, se ovadba zavrzé.

(5) V primeru zavrnjenja ovadbe iz prejšnjega odstavka, oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona. O izgubi teh pravic mora državni tožilec poučiti oškodovanca, preden da ta soglasje po prvem odstavku tega člena.

(6) S splošnimi navodili, ki jih izda generalni državni tožilec, se podrobneje opredelijo posebne okoliščine, ki vplivajo na odločitev državnega tožilca o odložitvi kazenskega pregona.

163. člen

Državni tožilec ni dolžan začeti kazenskega pregona oziroma sme odstopiti od pregona:

1) če je v kazenskem zakonu določeno, da sme oziroma mora sodišče storilcu kaznivega dejanja odpustiti kazen, državni tožilec pa glede na konkretne okoliščine primera oceni, da sama obsodba, brez kazenske sankcije, ni potrebna;

2) če je v kazenskem zakonu za kaznivo dejanje predpisana denarna kazen ali kazen zapora do enega leta, osumljenec oziroma obdolženec pa je zaradi dejanskega kesanja preprečil škodljive posledice ali poravnal vso škodo in državni tožilec, glede na konkretne okoliščine primera, oceni, da kazenska sankcija ne bi bila upravičena.

163.a člen

(1) Pri postopku po 162. členu tega zakona povabi državni tožilec osumljenca in oškodovanca na državno tožilstvo. V vabilu se navede razlog vabljenja. Če se vabilu odzove, seznanjeni državni tožilec osumljenca s kazensko ovadbo in o tem, da bo ovadbo zavrgel, če se bo ravnal po njegovih navodilih in pravočasno izpolnil določene naloge.

(2) Če je potrebno, da si državni tožilec pridobi neposredno od osumljenca ali oškodovanca kakšne podatke, da bi se lahko odločil ali naj odstopi zadevo v poravnavanje (161.a člen) ali ne začne kazenskega pregona (163. člen) ali vložiti predlog za izdajo kaznovalnega naloga (445.a člen),

sme osumljenca in oškodovanca, ali samo enega izmed njiju, povabiti na državno tožilstvo. Povabljenega osumljenca seznanjeni s kazensko ovadbo ter o odločitvah, ki jih lahko sprejme v postopku z ovadbo, oškodovanca pa o njegovih pravicah.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov sestavi državni tožilec uradni zaznamek, v katerega vpiše izjavo osumljenca ter oškodovanca. Uradnega zaznamka ne pošlje sodišču, če začne kazenski pregon zoper osumljenca.

(4) Če se osumljenec ali oškodovanec brez upravičenega razloga ne odzove vabilu, ju ni dopustno ponovno vabiti.

164. člen

(1) Policija sme še pred začetkom preiskave zaseči predmete po 220. členu tega zakona, če bi bilo nevarno odlašati, in ob pogojih iz 218. člena tega zakona opraviti hišno in osebno preiskavo.

(2) Če preiskovalni sodnik ne pride takoj na sam kraj, sme policija tudi sama opraviti ogled ter odrediti potrebno izvedensko delo, razen obdukcije in izkopa trupla. Če prispe preiskovalni sodnik na sam kraj med opravo teh dejanj, lahko prevzame in sam opravi ta dejanja.

(3) O dejanjih iz prejšnjih odstavkov mora policija oziroma preiskovalni sodnik brez odlašanja obvestiti državnega tožilca.

165. člen

(1) Če je storilec kaznivega dejanja neznan, lahko upravičeni tožilec predlaga preiskovalnemu sodniku, da opravi posamezna preiskovalna dejanja, za katera je glede na okoliščine primera smotno, da jih opravi, še preden se uvede preiskava. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom, zahteva naj odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih se pošljejo državnemu tožilcu.

165.a člen

(1) Pred vložitvijo zahteve za preiskavo ali obtožnice brez preiskave sme državni tožilec predlagati preiskovalnemu sodniku, da opravi določeno preiskovalno dejanje, če je oprava takega dejanja potrebna za njegovo odločitev ali naj kazensko ovadbo zavrzé ali začne kazenski pregon.

(2) Pri opravi preiskovalnega dejanja so lahko navzoči državni tožilec, oškodovanec, osumljenec in zagovornik, o čemer jih mora preiskovalni sodnik na primeren način obvestiti. Če se kot določeno preiskovalno dejanje predlaga zaslišanje osumljenca, se uporabljajo določbe tega zakona o vabljenju in zaslišanju obdolženca.

(3) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za opravo preiskovalnega dejanja, obvesti o razlogih za svojo odločitev državnega tožilca, ki lahko predlaga opravo takšnega dejanja v zahtevi za preiskavo ali obtožnici.

166. člen

(1) Preiskovalni sodnik pristojnega sodišča lahko opravi pred izdajo sklepa o preiskavi posamezna preiskovalna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati, vendar mora o vsem, kar je storil, obvestiti pristojnega državnega tožilca.

(2) Glede vabljenja in zaslišanja osumljenca se uporabljajo določbe o vabljenju in zaslišanju obdolženca.

XVI. poglavje

PREISKAVA

167. člen

(1) Preiskava se začne zoper določeno osebo, če je utemeljen sum, da je storila kaznivo dejanje.

(2) V preiskavi se zberejo dokazi in podatki, ki so potrebni za odločitev, ali naj se vloži obtožnica ali ustavi postopek, dokazi, za katere je nevarnost, da jih na glavni obravnavi ne bo mogoče ponoviti ali da bila njihova izvedba zvezana s težavami, kot tudi drugi dokazi, ki utegnejo biti koristni za postopek in je glede na okoliščine primera smotno, da se izvedejo.

168. člen

(1) Preiskava se opravi na zahtevo državnega tožilca.

(2) Zahtevo za preiskavo poda državni tožilec preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča.

(3) V zahtevi za preiskavo je treba navesti: osebo, zoper katero se zahteva preiskava, opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, zakonsko označbo kaznivega dejanja, okoliščine, iz katerih izhaja utemeljenost suma, in že zbrane dokaze. V zahtevi državni tožilec predlaga, katere posamezne okoliščine naj se v preiskavi raziščejo in katera posamezna preiskovalna dejanja naj se opravijo, lahko pa predlaga tudi pripor tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava.

(4) Državni tožilec pošlje preiskovalnemu sodniku kazensko ovadbo in vse spise ter zapisnike o opravljenih dejanjih. Hkrati mu pošlje predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali navede, kje so.

(5) Če državni tožilec umakne zahtevo za preiskavo, preden je izdan sklep o preiskavi, preiskovalni sodnik s sklepom zavrže zahtevo in sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon sam (60. in 62. člen).

169. člen

(1) Ko preiskovalni sodnik prejme zahtevo za preiskavo, pregleda spise; če se z zahtevo strinja, izda sklep o preiskavi, v katerem morajo biti podatki iz tretjega odstavka prejšnjega člena. Sklep pošlje državnemu tožilcu in obdolžencu.

(2) Preden izda sklep, zasliši preiskovalni sodnik tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, razen če bi bilo nevarno odlašati ali, če preiskovalni sodnik glede na že opravljeno zaslišanje po 148.a členu tega zakona in podano zahtevo za preiskavo oceni, da ponovno zaslišanje ni potrebno.

(3) Preden odloči o zahtevi državnega tožilca, lahko preiskovalni sodnik povabi državnega tožilca in tistega, zoper katerega je tožilec zahteval preiskavo, naj določenega dne prideta k sodišču, če je treba, da se izjavita o okoliščinah, ki utegnejo biti pomembne za odločitev o zahtevi, ali če misli, da bi bila iz drugih razlogov smotna njuna ustna izjava. Ob tej priložnosti lahko dajeta stranki ustno svoje predloge, državni tožilec pa lahko spremeni ali dopolni svojo zahtevo za preiskavo, lahko pa predlaga tudi, naj se postopek izvede neposredno po obtožnici (170. člen).

(4) Glede vabljenja in zasliševanja tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, se uporabljajo določbe tega zakona o vabljenju in zasliševanju obdolženca. Vabilu se priloži drugopis zahteve za preiskavo. Osebo, ki jo povabi po prejšnjem odstavku, pouči preiskovalni sodnik v smislu 5. člena tega zakona.

(5) Zoper sklep preiskovalnega sodnika o preiskavi se obdolženec lahko pritoži. Če mu je sklep ustno sporočen, lahko poda pritožbo pri tej priložnosti na zapisnik.

(6) Preiskovalni sodnik mora pritožbo takoj predložiti senatu (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(7) Če se preiskovalni sodnik ne strinja z zahtevo državnega tožilca za preiskavo, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep senata imajo obdolženec, državni tožilec in oškodovanec pravico do pritožbe, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(8) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(9) V primerih iz šestega in sedmega odstavka tega člena mora senat odločiti v osemindesetih urah.

(10) Pri odločanju o zahtevi za preiskavo senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je navedel državni tožilec.

170. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko da soglasje k predlogu državnega tožilca, naj se ne opravi preiskava, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za vložitev obtožnice.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka sme preiskovalni sodnik dati samo, če je pred tem zaslišal tistega, zoper katerega naj bo vložena obtožnica. Glede vabljenja in zaslišanja te osebe se uporabljajo določbe o vabljenju in zaslišanju obdolženca. Sporočilo o tem, da se strinja s predlogom, pošlje preiskovalni sodnik državnemu tožilcu in tistemu, zoper katerega naj bo vložena obtožnica.

(3) Rok za vložitev obtožnice je osem dni, vendar pa ga lahko senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo državnega tožilca podaljša.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena lahko poda državni tožilec tudi po vložitvi zahteve za preiskavo, dokler sklep o njej ni izdan.

(5) Če je preiskovalni sodnik mnenja, da ni pogojev za vložitev obtožnice brez preiskave, ravna, kot da bi bila zahtevana preiskava.

(6) Če je za kaznivo dejanje v zakonu predpisana kazen zapora do osem let, sme državni tožilec mimo pogojev, ki so določeni v prejšnjih odstavkih, vložiti obtožnico tudi brez preiskave, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za obtožbo.

(7) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi, kadar gre za kazenski pregon na zahtevo oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca; vendar pa v tem primeru roka iz tretjega odstavka tega člena ni mogoče podaljšati. Določbe prejšnjega odstavka pa se uporabljajo tudi za vložitev zasebne tožbe za kaznivo dejanje zoper čast in dobro ime, storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja.

(8) Predlogu iz prvega odstavka tega člena in obtožnici, ki jo vloži po šestem odstavku tega člena, priloži državni tožilec kazensko ovadbo ter vse spise in zapisnike o opravljenih dejanjih kot tudi predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali pa v predlogu navede, kje so.

171. člen

(1) Preiskavo opravlja preiskovalni sodnik pristojnega sodišča.

(2) Preiskovalni sodnik opravlja praviloma preiskovalna dejanja samo na območju svojega sodišča. Če je to v korist preiskavi, sme opraviti posamezna preiskovalna dejanja tudi zunaj območja svojega sodišča, vendar pa mora o tem obvestiti sodišče, na katerega območju jih opravi.

172. člen

(1) Med preiskavo lahko prepusti preiskovalni sodnik posamezna preiskovalna dejanja preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju jih je treba opraviti.

(2) Državni tožilec, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, kateremu je bilo prepuščeno preiskovalno dejanje, je lahko pri tem navzoč, če pristojni državni tožilec ne izjavi, da bo navzoč sam.

(3) Preiskovalni sodnik lahko prepusti policiji izvršitev odredbe o hišni ali osebni preiskavi ali o zasegu predmetov na način, kot je to določeno v tem zakonu.

(4) Po zahtevi ali dovoljenju preiskovalnega sodnika sme policija obdolženca fotografirati ali vzeti njegove prstne odtise, če je to potrebno za kazenski postopek.

173. člen

Pri preiskovalnih dejanjih ravna policija po ustreznih določbah tega zakona o preiskovalnih dejanjih.

174. člen

(1) Preiskovalni sodnik oziroma policija, ki so ji bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, opravi po potrebi tudi druga preiskovalna dejanja, ki so s temi v zvezi ali iz njih izvirajo.

(2) Če preiskovalni sodnik, ki so mu bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, za to ni pristojen, pošlje zadevo pristojnemu preiskovalnemu sodniku in o tem obvesti preiskovalnega sodnika, ki mu je zadevo poslal.

175. člen

(1) Preiskava se opravi samo glede tistega kaznivega dejanja in zoper tistega obdolženca, na katerega se nanaša sklep o preiskavi.

(2) Če se med preiskavo pokaže, da je treba postopek razširiti tudi na kakšno drugo kaznivo dejanje ali zoper kakšno drugo osebo, obvesti preiskovalni sodnik o tem državnega tožilca. V takem primeru se smejo opraviti tista preiskovalna dejanja, ki jih ni mogoče odlašati; o vsem, kar je bilo storjeno, pa je treba obvestiti državnega tožilca.

(3) Glede razširitve preiskave veljajo določbe 168. in 169. člena tega zakona.

176. člen

Ko je izdan sklep o preiskavi, opravlja preiskovalni sodnik preiskovalna dejanja po predlogih strank ter tista dejanja, ki se mu zdijo potrebna za uspešno izvedbo postopka.

177. člen

(1) Stranke in oškodovanec smejo med preiskavo predlagati preiskovalnemu sodniku, naj se opravijo posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom strank, naj se opravi posamezno preiskovalno dejanje, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Stranke in oškodovanec smejo dajati predloge iz prejšnjega odstavka tudi preiskovalnemu sodniku ali policiji, ki so ji prepuščena posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik oziroma policija ne strinja s predlogom, obvesti o tem predlagatelja, ki lahko nato predlog ponovi pri preiskovalnem sodniku pristojnega sodišča.

178. člen

(1) Pri zaslišanju obdolženca sta lahko navzoča državni tožilec in zagovornik. Če preiskovalni sodnik oceni, da je njuna navzočnost v posameznem primeru potrebna, lahko odredi, da se zaslišanje opravi v njuni obvezni navzočnosti. Navzočnost državnega tožilca in zagovornika je obvezna vselej, ko gre za prvo zaslišanje po privedbi obdolženca na podlagi 157. člena tega zakona.

(2) Državni tožilec, oškodovanec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri ogledu in zaslišanju izvedencev.

(3) Državni tožilec in zagovornik sta lahko navzoča pri hišni preiskavi.

(4) Državni tožilec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri zaslišanju priče. Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se obdolženec odstrani z zaslišanja, če priča v njegovi navzočnosti ne želi izpovedati ali če okoliščine kažejo, da v njegovi navzočnosti ne bo govorila resnice ali v primeru, če bo po zaslišanju priče potrebno opraviti sodno prepoznavo. Obdolženec ne sme biti navzoč pri zaslišanju priče, mlajše od 15 let, ki je žrtev katerega izmed kaznivih dejanj iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona. Oškodovanec sme biti navzoč pri zaslišanju priče samo, če je verjetno, da priča ne bo prišla na glavno obravnavo.

(5) Preiskovalni sodnik mora na primeren način obvestiti državnega tožilca in zagovornika, kdaj in kje bo zasliševanje obdolženca. Prav tako mora na primeren način obvestiti državnega tožilca, obdolženca, zagovornika in oškodovanca, kdaj in kje bodo opravljena druga preiskovalna dejanja, pri katerih so lahko navzoči, razen če bi bilo nevarno odlašati.

Če ima obdolženec zagovornika, obvesti preiskovalni sodnik praviloma samo njega. Če je obdolženec v priporu, preiskovalno dejanje pa naj bo opravljeno zunaj sedeža sodišča, odloči preiskovalni sodnik, ali je obdolženčeva navzočnost potrebna.

(6) Če tisti, ki mu je bilo poslano obvestilo o preiskovalnem dejanju, ne pride, se dejanje lahko opravi tudi v njegovi nenavzočnosti. Če preiskovalni sodnik odredi obvezno navzočnost, pa na zaslišanje obdolženca ne prideta državni tožilec ali zagovornik, se zaslišanje praviloma preloži, razen če bi potekel rok iz drugega odstavka 203. člena tega zakona oziroma če preiskovalni sodnik glede na spremenjene okoliščine oceni, da obvezna navzočnost ni več potrebna. O preložitvi oziroma izostanku z zaslišanja preiskovalni sodnik obvesti višjega državnega tožilca oziroma odvetniško zbornico.

(7) Stranke in zagovornik, ki so navzoči pri preiskovanih dejanjih lahko za razjasnitev stvari postavljajo obdolžencu, priči ali izvedencu posamezna vprašanja. Preiskovalni sodnik prepove vprašanje ali odgovor na postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno ali če ni v zvezi z zadevo (228. člen in prvi odstavek 241. člena). Oškodovanec lahko postavlja vprašanja le z dovoljenjem preiskovalnega sodnika. Tisti, ki so navzoči pri preiskovalnih dejanjih, imajo pravico zahtevati, naj se v zapisnik vpišejo njihove pripombe glede izvršitve posameznih dejanj, lahko pa predlagajo tudi izvedbo posameznih dokazov.

(8) Za razjasnitev posameznih tehničnih ali drugih strokovnih vprašanj, ki nastanejo v zvezi s pridobljenimi dokazi, pri zaslišanju obdolženca ali pri drugih preiskovalnih dejanjih, lahko pokliče preiskovalni sodnik osebo ustrezne stroke, da mu da o takih vprašanjih potrebna pojasnila. Če so stranke pri tem navzoče, lahko zahtevajo, naj da ta oseba natančnejša pojasnila. Če je potrebno, lahko zahteva preiskovalni sodnik pojasnila tudi od ustreznega strokovnega zavoda.

(9) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi, če se opravi preiskovalno dejanje pred sklepom o preiskavi.

179. člen

(1) Preiskovalni sodnik s sklepom prekine preiskavo, če obdolženec po storjenem kaznivem dejanju duševno zbolí ali če nastane pri njem duševna motnja ali če zbolí za kakšno drugo hudo boleznijo, zaradi katere se dalj časa ne more udeleževati postopka ali če je na begu. Enako ravna preiskovalni sodnik, če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon obdolženca (če ni potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če ni zahteve upravičenega tožilca).

(2) Preden se preiskava prekine, je treba zbrati vse dokaze o kaznivem dejanju in kazenski odgovornosti obdolženca, do katerih je mogoče priti.

(3) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitev, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

180. člen

(1) Če državni tožilec med preiskavo ali po končani preiskavi izjavi, da odstopa od pregona, preiskovalni sodnik obvesti o tem oškodovanca in ga posebej pouči o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen). Če oškodovancu obvestila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, preiskovalni sodnik s sklepom ustavi preiskavo. Sklep se pošlje obdolžencu, državnemu tožilcu in oškodovancu.

181. člen

(1) Preiskavo ustavi s sklepom senat (šesti odstavek 25. člena), kadar med preiskavo odloča o kateremkoli vprašanju, in sicer v naslednjih primerih:

1) če spozna, da dejanje, ki ga je obdolženec obdolžen, ni kaznivo dejanje;

2) če so okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost obdolženca, pa ni pogojev za varnostne ukrepe;

3) če je kazenski pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) če ni dokazov, da bi bil obdolženec storil kaznivo dejanje.

(2) Če preiskovalni sodnik spozna, da so razlogi za ustavitev preiskave iz prejšnjega odstavka, obvesti o tem državnemu tožilcu. Če državni tožilec v osmih dneh ne obvesti preiskovalnega sodnika, da odstopa od pregona, zahteva preiskovalni sodnik, naj senat odloči o ustavitvi preiskave.

(3) Sklep o ustavitvi preiskave se pošlje državnemu tožilcu, oškodovancu in obdolžencu; če je ta v priporu, ga je treba takoj izpustiti. Zoper ta sklep imata državni tožilec in oškodovanec pravico pritožbe.

(4) Če se je zoper sklep o ustavitvi preiskave pritožil samo oškodovanec in je pritožbi ugodeno, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(5) Če so podane okoliščine, ki samo začasno preprečujejo pregon obdolženca (prvi odstavek 179. člena), senat s sklepom prekine preiskavo.

(6) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitve, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

182. člen

(1) Preden konča preiskavo, si preiskovalni sodnik priskrbi podatke o obdolžencu, ki so navedeni v prvem odstavku 227. člena tega zakona, če manjkajo ali če se je treba o njih prepričati, kot tudi podatke o njegovih prejšnjih neizbrisanih obsodbah; če obdolženec še prestaja kazen ali kakšno drugo sankcijo, ki je zvezana z odvzemanjem prostosti, pa podatke o njegovem vedenju med prestajanjem kazni oziroma druge sankcije. Po potrebi si priskrbi podatke o prejšnjem življenju obdolženca in o razmerah, v katerih živi, o njegovem osebnem dohodku v zadnjih treh mesecih, kot tudi o drugih okoliščinah, ki se tičejo njegove osebnosti. Preiskovalni sodnik lahko odredi medicinske preglede ali psihološke preiskave obdolženca, če je treba dopolniti podatke o njegovi osebnosti.

(2) Če prihaja v poštev izrek enotne kazni, s katero naj bodo zajete tudi kazni iz prejšnjih obsodb, zahteva preiskovalni sodnik zadevne spise.

183. člen

Če stranke in zagovornik niso bili navzoči pri posameznih preiskovalnih dejanjih, preiskovalni sodnik pa oceni, da bi bilo koristno za nadaljnji potek preiskave, da se seznanijo s pomembnimi dokazi, jih obvesti, da se lahko v določenem roku seznanijo s temi dokazi in da podajo svoje predloge za izvedbo novih dokazov.

184. člen

(1) Preiskovalni sodnik konča preiskavo, ko spozna, da je stanje stvari v preiskavi zadosti razjasnjeno.

(2) Po končani preiskavi pošlje preiskovalni sodnik spise državnemu tožilcu; ta mora v petnajstih dneh predlagati dopolnitev preiskave ali vložiti obtožnico ali pa izjaviti, da odstopa od pregona. Ta rok sme senat (šesti odstavek 25. člena) na predlog državnega tožilca podaljšati.

(3) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za dopolnitev preiskave, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Če senat zavrne predlog državnega tožilca, začne teči rok iz prejšnjega odstavka od dneva, ko je državnemu tožilcu sporočena njegova odločba.

(4) Če se državni tožilec ne drži roka, ki je določen v drugem in tretjem odstavku tega člena, mora o razlogih za to obvestiti višjega državnega tožilca.

185. člen

(1) Če preiskava ni končana v šestih mesecih, mora preiskovalni sodnik obvestiti predsednika sodišča, zakaj preiskava še ni končana.

(2) Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se preiskava konča.

186. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec lahko zahtevata od preiskovalnega sodnika pristojnega sodišča, naj opravi preiskavo oziroma predlagata njeno dopolnitev. Med preiskavo lahko dajeta preiskovalnemu sodniku tudi druge predloge.

(2) Glede uvedbe, izvedbe, prekinitve in ustavitve preiskave se smiselno uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na uvedbo in potek preiskave na zahtevo državnega tožilca. Če oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec ne prideta na zaslišanje obdolženca, čeprav sta bila v redu obveščena in tudi ne njun pooblaščenec, se šteje, da sta umaknila zahtevo za preiskavo oziroma odstopila od kazenskega pregona. Glede vrnitve v prejšnje stanje se smiselno uporabljajo določbe 58. člena tega zakona.

(3) Ko preiskovalni sodnik spozna, da je preiskava končana, obvesti o tem oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca in ga opozori, da mora v petnajstih dneh vložiti obtožnico oziroma zasebno tožbo in da se bo štelo, da je odstopil od pregona, če tega ne bi storil, in bo postopek s sklepom ustavljen. Tako opozorilo mora dati preiskovalni sodnik tudi, če senat (šesti odstavek 25. člena) zavrne predlog oškodovanca kot tožilca ali predlog zasebnega tožilca za dopolnitev preiskave zato, ker misli, da je stanje stvari dovolj razjasnjeno.

187. člen

Če je preiskovalnemu sodniku potrebna pomoč (kriminalistično – tehnična in druga) policije ali drugih državnih organov v zvezi s preiskavo, so ti dolžni, da mu na njegovo zahtevo pomagajo. Preiskovalni sodnik lahko zahteva pomoč tudi od podjetij in drugih pravnih oseb, če je to potrebno za preiskovalno dejanje, ki ga ni mogoče odlašati.

188. člen

Če to terjajo koristi kazenskega postopka, ohranitev tajnosti, koristi javnega reda ali razlogi morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obdolženca ali oškodovanca, naloži uradna oseba, ki opravlja preiskovalno dejanje, tistim, ki jih zaslišuje ali so navzoči pri preiskovalnih dejanjih ali pa pregledujejo preiskovalne spise, da morajo ohraniti v tajnosti posamezna dejstva ali podatke, ki jih pri tem zvedo, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje. Taka odredba se zapiše v zapisnik o preiskovalnem dejanju oziroma zaznamuje na pregledanih spisih, opozorjena oseba pa jo podpiše.

189. člen

Kadar odloča senat med preiskavo, sme zahtevati od preiskovalnega sodnika in od strank potrebna pojasnila, lahko pa tudi pokliče obe stranki, naj na njegovi seji ustno razložita svoja stališča.

190. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona vsakogar, kdor med preiskovalnim dejanjem še po opominu moti red. Če njegova udeležba ni potrebna, ga sme odstraniti s kraja, kjer se dejanje opravlja.

(2) Obdolženec ne more biti kaznovan z denarno kaznijo.

(3) Če državni tožilec moti red, ravna preiskovalni sodnik v skladu s petim odstavkom 302. člena tega zakona.

191. člen

(1) Stranki in oškodovanec se lahko vselej obrnejo na predsednika sodišča, pred katerim teče postopek, in se pri njem pritožijo zaradi zavlačevanja postopka in drugih nepravilnosti med preiskavo.

(2) Predsednik sodišča preizkusi navedbe v pritožbi in obvesti pritožnika, ki je to zahteval, kaj je ukrenil.

XVII. poglavje

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV OBDOLŽENČEVE
NAVZOČNOSTI, ZA ODPRAVO PONOVI TVENE
NEVARNOSTI IN ZA USPEŠNO IZVEDBO KAZENSKEGA
POSTOPKA

1. Skupna določba

192. člen

(1) Ukrepi, ki se lahko uporabijo za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti, za odpravo ponovitvene nevarnosti in za uspešno izvedbo kazenskega postopka, so: vabilo, privedba, obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča, prepoved približanja določenemu kraju ali osebi, javljanje na policijski postaji, varščina, hišni pripor in pripor.

(2) Pri odločanju o tem, kateri od ukrepov iz prejšnjega odstavka naj se uporabi, mora sodišče upoštevati pogoje, ki so določeni za posamezne ukrepe. Pri izbiri ukrepa mora tudi upoštevati, da ne uporabi strožjega ukrepa, če se da isti namen doseči z milejšim.

(3) Ti ukrepi se odpravijo tudi po uradni dolžnosti, če prenehajo razlogi, ki so jih narekovali oziroma se nadomestijo z drugim, milejšim ukrepom, če se za to pokažejo pogoji.

2. Vabilo

193. člen

(1) Navzočnost obdolženca pri dejanjih v kazenskem postopku se zagotovi z vabilom. Vabilo pošlje obdolžencu sodišče.

(2) Obdolženec se povabi z zaprtim pisnim vabilom, ki obsega: naslov sodišča, ki vabi, ime in priimek obdolženca; označbo kaznivega dejanja, ki ga je obdolžen, kraj, kamor naj pride, dan in uro, kdaj naj pride; navedbo, da se vabi kot obdolženec; opozorilo, da bo prisilno priveden, če ne pride; uradni pečat in ime in priimek sodnika, ki vabi.

(3) Ko je obdolženec prvič vabljen, ga je treba v vabilu poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju.

(4) Obdolženec mora takoj sporočiti sodišču spremembo naslova, kot tudi namen, da spremeni prebivališče. O tem je treba obdolženca poučiti pri prvem zaslišanju oziroma pri vročitvi obtožnice brez preiskave (šesti odstavki 170. člena), obtožnega predloga ali zasebne tožbe; pri tem ga je treba opozoriti na posledice, določene s tem zakonom.

(5) Če obdolženec zaradi bolezni ali kakšne druge nepremagljive ovire na vabilo ne more priti, se zasliši tam, kjer je, ali se mu preskrbi prevoz do sodnega poslopja ali drugega kraja, kjer se opravlja dejanje.

3. Privedba

194. člen

(1) Privedbo obdolženca lahko odredi sodišče, če je izdan sklep o priporu ali če v redu povabljeni obdolženec ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči, ali če mu ni bilo mogoče v redu vročiti vabila, iz okoliščin pa je očitno, da se mu obdolženec izmika.

(2) Odredbo za privedbo izvrši policija.

(3) Privedba se odredi pisno. Odredba mora obsegati: ime in priimek obdolženca, ki naj se privede, označbo kaznivega dejanja, katerega je obdolžen, z navedbo določbe kazenskega zakona ter razlog, zakaj se odreja privedba, uradni pečat in podpis sodnika, ki odreja privedbo.

(4) Tisti, ki mu je naložena izvršitev odredbe, izroči odredbo obdolžencu in ga povabi, naj gre z njim. Če obdolženec to odkloni, ga privede s silo.

(5) Zoper vojaške osebe, pripadnike policije ali straže zavoda, v katerem so osebe, ki jim je vzeta prostost, se odredi privedba prek njihovega poveljstva oziroma predstojnika.

4. Obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča

195. člen

(1) Če se je bati, da se bo obdolženec med postopkom skrival ali odšel neznan kam ali v tujino, sme sodišče zahtevati od njega zavezo, da se ne bo skrival oziroma da ne bo brez dovoljenja sodišča zapustil svojega prebivališča oziroma bivališča. Dana obljuba se vpiše v zapisnik.

(2) Obdolžencu se sme, ob dani obljubi iz prejšnjega odstavka, začasno vzeti potna listina. Pritožba zoper sklep o odvzemu potne listine ne zadrži njegove izvršitve.

(3) Ko se obdolženec tako zaveže, ga je treba opozoriti, da se zoper njega lahko odredi pripor, če bi prekršil to zavezo.

4.a Prepoved približanja določenemu kraju ali osebi

195.a člen

(1) Če so podane okoliščine iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona, vendar je nevarnost, da bo obdolženec uničil sledove kaznivega dejanja, vplival na priče, udeležence ali prikrivalce ali ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi, moč odvrgiti s prepovedjo približanja obdolženca določenemu kraju ali osebi, uporabi sodišče ta ukrep.

(2) Sodišče določi primerno razdaljo – oddaljenost od določenega kraja ali osebe, ki jo mora obdolženec spoštovati in je namerno ne sme prekoračiti; v nasprotnem primeru lahko sodišče zoper njega odredi pripor. O tej posledici je obdolženca predhodno vselej treba obvestiti.

(3) Če razdaljo – oddaljenost, ki jo mora spoštovati obdolženec, namerno krši z ukrepom varovana oseba, jo lahko sodišče vsakokrat kaznuje z denarno kaznijo iz 78. člena tega zakona.

(4) O ukrepu iz tega člena odloči sodišče z obrazloženim sklepom; obrazložitev mora vsebovati utemeljitev suma, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, okoliščin iz prvega odstavka tega člena in uporabe tega ukrepa.

4.b Javljanje na policijski postaji

195.b člen

(1) Če obstaja bojazen, da se bo obdolženec med postopkom skrival ali odšel neznan kam ali v tujino, lahko sodišče odloči, da se mora vsakodnevno ali občasno, ob določenih urah javljati na policijski postaji, na območju katere stalno ali začasno prebiva ali se nahaja v trenutku odločanja o uporabi ukrepov za zagotovitev njegove navzočnosti. Sklep se vroči obdolžencu in pošlje pristojni policijski postaji.

(2) Če se obdolženec ne javlja na policijski postaji, tako kot je določeno v sklepu, mora policija to nemudoma sporočiti sodišču; sodišče lahko zoper obdolženca v primeru namerne prekršitve obveznosti odredi pripor. O tej posledici je obdolženca predhodno vselej potrebno opozoriti.

(3) O ukrepu iz tega člena odloči sodišče z obrazloženim sklepom; obrazložitev mora vsebovati utemeljitev suma, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, okoliščin iz prvega odstavka tega člena in uporabe tega ukrepa.

(4) Če v tem členu ni drugače določeno, se glede odreditve, časa trajanja, podaljšanja in odprave ukrepov iz prejšnjega in tega člena smiselno uporabljajo določbe tega zakona o priporu.

(5) O podaljšanju ukrepov iz prejšnjega in tega člena pred vložitvijo obtožnice odloča po uradni dolžnosti ali na predlog državnega tožilca vselej preiskovalni sodnik.

5. Varščina

196. člen

(1) Če bi bilo treba obdolženca pripraviti ali če je že v priporu samo zaradi tega, ker se je bati, da bo pobegnil, se lahko pusti na prostosti oziroma izpusti, če da on osebno ali kdo drug zanj varščino, da do konca kazenskega postopka ne bo pobegnil, sam obdolženec pa obljubi, da se ne bo skrival in da brez dovoljenja ne bo zapustil svojega prebivališča.

(2) Ob izpolnjenih pogojih za odreditev pripora samo iz razloga ponovitvene nevarnosti (3. točka prvega odstavka 201. člena) se, razen v primeru, ko gre za kazniva dejanja iz XV., XIX., XX., XXI., XXVII., XXVIII., XXIX., XXX., XXXIII., XXXIV. in XXXV. poglavja kazenskega zakonika, za katere je predpisana kazen pet ali več let zapora, obdolženca ob dani varščini in obljubi, da kaznivih dejanj ne bo ponavljal, da poskušane kaznivega dejanja ne bo dokončal oziroma da ne bo storil kaznivega dejanja, s katerim je grozil, lahko pusti na prostosti oziroma izpusti, če je že v priporu.

197. člen

(1) Varščina se vselej glasi na denarni znesek, ki se določi glede na težo kaznivega dejanja, osebne in družinske razmere obdolženca ter glede na gmotne razmere tistega, ki jo daje.

(2) Varščina se lahko da v gotovini, v vrednostnih papirjih, v dragocenostih ali v drugih premičnih stvareh večje vrednosti, ki jih je lahko vnovčiti in hraniti, v hipoteki za znesek varščine na nepremičnini tistega, ki varščino daje, ali pa v osebni zavezi ene ali več oseb, da bodo plačale določeni znesek, če obdolženec pobegne.

(3) Če obdolženec pobegne, se s sklepom določi, da vrednost, ki je bila dana kot varščina, pripade proračunu.

(4) Če obdolženec ponovi kaznivo dejanje, dokonča poskušano kaznivo dejanje ali stori kaznivo dejanje, s katerim je grozil, se lahko pripre. Z dano varščino se ravna po prejšnjem odstavku.

198. člen

(1) Kljub dani varščini se obdolženec lahko pripre, če v redu povabljen ne pride in svojega izostanka ne opraviči, če se pripravlja na beg ali če se pokaže potem, ko je bil puščen v prostosti, zoper njega kakšen drug zakonski razlog za pripor.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka varščina preneha. Položeni denarni znesek, dragocenosti, vrednostni papirji ali druge premične stvari se vrnejo, hipoteka pa izbriše. Enako se ravna tudi, če se kazenski postopek pravnomočno konča s sklepom o ustavitvi ali zavrnjenjem obtožnice ali s sodbo.

(3) V primeru, ko je bila varščina dana na podlagi drugega odstavka 196. člena tega zakona, preneha, ko je kazenski postopek pravnomočno končan. Z varščino se ravna enako kot v prejšnjem odstavku.

(4) Če se s sodbo izreče kazen zapora, preneha varščina šele, ko obsojenec nastopi kazen.

199. člen

(1) Sklep o varščini izda med preiskavo preiskovalni sodnik, po vložitvi obtožnice pa senat.

(2) Sklep, s katerim se določa varščina, in sklep, s katerim varščina preneha, se izda po zaslišanju tožilca.

5.a Hišni pripor

199.a člen

(1) Če obstajajo razlogi iz 1. do 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona, vendar odreditev pripora ni neogibno potrebna za varnost ljudi ali potek kazenskega postopka, lahko sodišče zoper obdolženca odredi hišni pripor. Sklep o odreditvi, podaljšanju ali odpravi hišnega pripora se vselej pošlje tudi policijski postaji, na območju katere se izvaja ukrep.

(2) S sklepom o odreditvi hišnega pripora sodišče določi, da se obdolženec ne sme oddaljiti iz poslopja, v katerem stalno ali začasno prebiva, oziroma javne ustanove za zdravljenje ali oskrbo. Obdolžencu, zoper katerega je odrejen hišni pripor, lahko sodišče omeji ali prepove stike z osebami, ki z njim ne prebivajo oziroma ga ne oskrbujejo.

(3) Obdolžencu, zoper katerega je odrejen hišni pripor, sme sodišče izjemoma dovoliti, da se za določen čas oddalji iz prostorov, kjer se izvaja hišni pripor, kadar je to neizogibno potrebno, da si zagotovi najnujnejše življenjske potrebščine, ali za opravljanje dela. O tem sodišče obvesti policijsko postajo, na območju, katere se izvaja ukrep.

(4) V primeru, da se obdolženec brez dovoljenja sodišča oddalji iz poslopja, v katerem stalno ali začasno prebiva, oziroma javne ustanove za zdravljenje ali oskrbo ali pa to stori izven dovoljenega časa, lahko sodišče zoper njega odredi pripor. O tej posledici je potrebno obdolženca vselej predhodno opozoriti.

(5) Sodišče nadzoruje izvajanje ukrepa hišnega pripora samo ali preko policije. Policija sme vsak čas, tudi brez zahteve sodišča preverjati izvajanje ukrepa hišnega pripora, o morebitnih kršitvah ukrepa pa brez odlašanja obvestiti sodišče.

(6) Če v tem členu ni drugače določeno, se glede odreditve, časa trajanja, podaljšanja in odprave hišnega pripora, kot tudi glede vštevanja hišnega pripora v izrečeno kazen, smiselno uporabljajo določbe tega zakona o priporu.

(7) O podaljšanju hišnega pripora pred vložitvijo obtožnice odloča na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika ali državnega tožilca vselej senat (šesti odstavek 25. člena). S predlogom mora biti seznanjen obdolženec, če ima zagovornika, pa tudi ta, v roku iz drugega odstavka 205. člena tega zakona.

6. Pripor

200. člen

(1) Pripor se sme odrediti samo ob pogojih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Pripor sme trajati najkrajši potrebni čas. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, in organov, ki jim dajejo pravno pomoč je, da postopajo posebno hitro, če je obdolženec v priporu.

(3) Pripor se v kateremkoli času med postopkom odpravi, brž ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen.

201. člen

(1) Če je podan utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, se sme pripor zoper njo odrediti:

1) če se skriva, če ni mogoče ugotoviti njene istovetnosti ali če so druge okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bi pobegnila;

2) če je upravičena bojazen, da bo uničila sledove kaznivega dejanja, ali če posebne okoliščine kažejo, da bo ovirala potek kazenskega postopka s tem, da bo vplivala na priče, udeležence ali prikrivalce;

3) če teža, način storitve ali okoliščine, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno in njene osebne lastnosti, prejšnje življenje, okolje in razmere v katerih živi ali kakšne druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo ponovila kaznivo dejanje, dokončala poskušano kaznivo dejanje ali storila kaznivo dejanje, s katerim grozi.

(2) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka traja pripor, ki je bil odrejen samo zato, ker ni bilo mogoče ugotoviti istovetnosti osebe, toliko časa, dokler istovetnost ni ugotovljena. V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka se pripor odpravi, brž ko so zagotovljeni dokazi, zaradi katerih je bil odrejen.

(3) Kot posebne okoliščine iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena se štejejo zlasti obdolženčeve kršitve ukrepov iz 195., 195.a, 195.b, 196. in 199.a člena tega zakona.

202. člen

(1) Pripor odredi preiskovalni sodnik pristojnega sodišča na predlog državnega tožilca.

(2) Pripor se odredi s pisnim sklepom, ki obsega: ime in priimek tistega, ki mu je odvzeta prostost; kaznivo dejanje, ki ga je obdolžen; zakonski razlog za pripor; pouk o pravici do pritožbe; obrazložitev vseh odločilnih dejstev, ki so narekovala odreditev pripora, pri čemer mora preiskovalni sodnik določno navesti razloge, iz katerih izhaja utemeljen sum, da je oseba storila kaznivo dejanje, obrazložiti odločilna dejstva iz 1. do 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena in povedati, zakaj je odreditev pripora v konkretnem primeru neogibno potrebna za varnost ljudi oziroma potek postopka.

(3) Sklep o priporu se izroči tistemu, na katerega se nanaša takrat, ko mu je vzeta prostost, najpozneje pa v osemindesetih urah, odkar mu je bila vzeta prostost, oziroma ko je bil priveden k preiskovalnemu sodniku (prvi in peti odstavek 157. člena). V spisih morata biti navedeni ura, ko mu je bila vzeta prostost, in ura, ko mu je bil izročen sklep.

(4) Zoper sklep o priporu se sme priprti pritožiti na senat (šesti odstavek 25. člena) v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep izročen. Če je priprti prvič zaslišan po preteku tega roka, se lahko pritoži ob tem zaslišanju. Pritožbo s prepisom zapisnika o zaslišanju, če je bil priprti zaslišan, in sklep o priporu je treba takoj poslati senatu. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(5) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za odreditev pripora, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep, s katerim senat odredi pripor, se sme priprti pritožiti, vendar pritožba ne zadrži njegove izvršitve. Glede izročitve sklepa in vložitve pritožbe se uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(6) V primerih iz četrtega in petega odstavka tega člena mora senat, ki odloča o pritožbi, odločiti v osemindesetih urah.

(7) V primerih iz petega odstavka tega člena lahko preiskovalni sodnik ob zahtevi, naj o predlogu državnega tožilca za odreditev pripora odloči senat, vselej odredi katerega izmed nadomestnih ukrepov iz tega poglavja.

203. člen

(1) Preiskovalni sodnik mora tistega, ki mu je bila vzeta prostost in mu je bil pripeljan, takoj poučiti po 4. členu tega zakona. Če gre za tujega državljanca, ga mora tudi obvestiti, da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti konzulat njegove države. Pouk preiskovalnega sodnika in izjava tistega, ki mu je bila vzeta prostost, morata biti zapisana v zapisnik. Če je potrebno, mu preiskovalni sodnik pomaga, da si najde zagovornika.

(2) Preiskovalni sodnik mora tistega, ki mu je bila vzeta prostost, brez odlašanja, najkasneje pa v osemindesetih urah, odkar mu je bila oseba pripeljana, zaslišati.

(3) Če si tisti, ki mu je vzeta prostost, ne vzame zagovornika v štiriindvajsetih urah od ure, ko je bil poučen o tej pravici, ali izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, mu ga postavi sodišče po uradni dolžnosti.

(4) Preiskovalni sodnik v primerih iz prejšnjih odstavkov s sklepom odredi pridržanje za potreben čas, vendar najdalj za osemindeset ur od ure, ko mu je bila pripeljana ose-

ba, ki ji je bila vzeta prostost. Za pritožbo zoper ta sklep se smiselno uporablja določba sedmega odstavka 157. člena tega zakona.

(5) Pridržanje po prejšnjem odstavku se izvršuje v prostorih za pripor.

204. člen

Če preiskovalni sodnik tistemu, ki mu je bila vzeta prostost, ni dal pouka po 4. členu tega zakona, ali ta pouk ni zapisan, sodišče ne sme svoje odločbe opreti na izpovedbo tistega, ki mu je bila vzeta prostost.

204.a člen

(1) Takoj po zaslišanju mora državni tožilec izjaviti, ali bo zahteval uvedbo kazenskega postopka ter predlagal pripor ali katerega od nadomestnih ukrepov iz tega poglavja.

(2) Če državni tožilec napove postopanje v smislu prejšnjega odstavka, mora obrazložiti okoliščine, ki lahko vplivajo na odločitev o posameznih ukrepih. Obdolženec in njegov zagovornik lahko pri odgovoru na izvajanje državnega tožilca podajata svoje predloge in stališča.

(3) Ko se stranke izjavijo o vseh vprašanih, ki lahko vplivajo na odločitev o uporabi ukrepov iz tega poglavja, preiskovalni sodnik odloči o predlogih strank.

(4) Če je bil zoper obdolženca odrejen pripor in če državni tožilec v osemindesetih urah od ure, ko je bil obveščen o priporu, ne vložil pisne zahteve za uvedbo kazenskega postopka, preiskovalni sodnik pripor odpravi in priprtega izpusti.

205. člen

(1) Po sklepu preiskovalnega sodnika sme biti obdolženec pridržan v priporu največ mesec dni od dneva, ko mu je bila vzeta prostost. Po tem času sme biti pridržan v priporu samo na podlagi sklepa o podaljšanju pripora.

(2) Pripor se sme po odločbi senata (šesti odstavek 25. člena) podaljšati največ za dva meseca. Zoper sklep senata je dovoljena pritožba, ki pa ne zadrži njegove izvršitve. Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora nad pet let, sme senat vrhovnega sodišča podaljšati pripor največ še za tri mesece. Sklep o podaljšanju pripora izda sodišče na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika ali državnega tožilca. S predlogom morata biti najmanj tri dni pred iztekom roka iz tega odstavka seznanjena obdolženec in njegov zagovornik, ki se lahko pred odločitvijo sodišča izjavita o navedbah v predlogu ali pa preiskovalni sodnik opravi poseben narok.

(3) Če do izteka rokov iz prejšnjega odstavka ni vložena obtožnica, se pripor odpravi in se obdolženec izpusti.

206. člen

Med preiskavo sme preiskovalni sodnik odpraviti pripor v soglasju z državnim tožilcem, če teče postopek na njegovo zahtevo, razen če ga odpravlja zaradi poteka roka, kolikor sme trajati, ali če je državni tožilec odstopil od pregona. Če se preiskovalni sodnik in državni tožilec ne strinjata, zahteva preiskovalni sodnik, naj o tem odloči senat; ta mora odločiti o stvari v osemindesetih urah.

207. člen

(1) Po izročitvi obtožnice sodišču do konca glavne obravnave sme odrediti ali odpraviti pripor samo senat s sklepom po zaslišanju državnega tožilca, če teče postopek na njegovo zahtevo. Zoper sklep o odreditvi pripora se sme priprti pritožiti v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep vročen. O pritožbi mora višje sodišče odločiti v osemindesetih urah.

(2) Senat mora po preteku dveh mesecev od zadnjega sklepa o priporu tudi brez predloga strank preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor, in izdati sklep, s katerim pripor podaljša ali odpravi.

(3) Pritožba zoper sklep iz prejšnjih odstavkov ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Zoper sklep, s katerim senat zavrne predlog za odreditev ali odpravo pripora, ni pritožbe.

(5) Po vložitvi obtožnice lahko pripor traja največ dve leti. Če v tem roku obtožencu ni izrečena obsodilna sodba, se pripor odpravi in se obtoženec izpusti.

208. člen

Policija oziroma sodišče mora o odvzemu prostosti v štiriindvajsetih urah obvestiti družino tistega, ki mu je bila vzeta prostost, če ta to zahteva. O odvzemu prostosti se obvesti pristojni organ socialnega varstva, če je treba kaj ukreniti za preskrbo otrok in drugih družinskih članov, za katere skrbi tisti, ki mu je bila vzeta prostost.

7. Izvrševanje pripora

209. člen

(1) Med prestajanjem pripora se ne smeta žaliti osebnost in dostojanstvo pripornika. S pripornikom je treba ravnati humano ter varovati njegovo telesno in duševno zdravje.

(2) Zoper pripornika se smejo uporabiti samo tiste omejitve, ki so potrebne, da se prepreči beg ali dogovarjanje, ki bi lahko škodovalo uspešni izvedbi postopka.

210. člen

(1) Pripornik se sprejme v zavod, v katerem se prestaja pripor (v nadaljnjem besedilu: zavod), na podlagi pisnega sklepa o priporu.

(2) Zavod lahko sprejme pripornika tudi brez pisnega sklepa, vendar mora pristojno sodišče najpozneje v štiriindvajsetih urah, odkar je pripornik v zavodu, poslati zavodu pisni sklep o priporu.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora odgovorni delavec zavoda napraviti uradni zaznamek, v katerem navede pristojno sodišče, ki je zahtevalo sprejem, ter datum in uro sprejema pripornika v zavod.

(4) Če zavod v roku iz prejšnjega odstavka ne prejme pisnega sklepa o priporu, izpusti pripornika in o tem obvesti pristojno sodišče.

211. člen

(1) Zaradi zakonitega in pravilnega izvrševanja pripora zavod zbira, obdeluje, shranjuje in vodi zbirko podatkov o pripornikih.

(2) Zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka obsega:

1) podatke o identiteti pripornika in o njegovem osebnem stanju,

2) podatke o sklepu o priporu,

3) podatke o delu, ki ga opravlja med priporom,

4) podatke o sprejemu v pripor, trajanju, podaljšanju oziroma odpravi pripora,

5) podatke o obnašanju pripornika in o disciplinskih ukrepih.

(3) Podatki iz zbirke podatkov se shranjujejo in uporabljajo, dokler traja pripor; po odpravi pripora se podatki arhivirajo in se hranijo trajno.

(4) Podatke iz drugega odstavka tega člena zavod posreduje centralni evidenci pripornikov, drugim uporabnikom pa samo, če so za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom oziroma na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

(5) Minister, pristojen za pravosodje, izda predpis, s katerim podrobneje opredeli podatke iz drugega odstavka tega člena.

212. člen

(1) Pripornik prestaja pripor v posebnih prostorih za pripor oziroma v ločenem zaprtem delu zavoda za prestajanje kazni zapora ali njegovega oddelka.

(2) V istem prostoru ne smejo biti zaprte osebe, ki niso istega spola. Praviloma tudi ne smejo biti v istem prostoru osebe, ki so sodelovale pri istem kaznivem dejanju, in ne osebe, ki prestajajo kazen, s tistimi, ki so v priporu. Če je mogoče, ne smejo biti osebe, ki so obdolžene za kaznivo dejanje v povratku, priprte v istem prostoru z drugimi priporniki, na katere bi lahko škodljivo vplivale.

(3) Zaradi varnosti, reda in discipline ali uspešne in racionalne izvedbe kazenskega postopka, lahko pristojno sodišče premesti pripornika iz enega v drug zavod na predlog upravnika zavoda, v katerem je pripornik.

213. člen

Pripornik sme med prestajanjem pripora imeti pri sebi in uporabljati stvari za osebno rabo, za vzdrževanje higiene, sredstva za spremljanje javnih medijev, tiskovine, strokovno in drugo literaturo, denar in druge predmete, ki glede na velikost in količino omogočajo funkcionalno bivanje v bivalnem prostoru in ne motijo sopripornikov. Ostali predmeti se ob osebnem pregledu pripornika ali med prestajanjem pripora odvzamejo in shranijo.

213.a člen

(1) Pripornik ima pravico do osemurnega nepretrganega počitka v štiriindvajsetih urah. Poleg tega mu je treba zagotoviti vsak dan najmanj dve uri gibanja na prostem.

(2) Pripornik se sme uporabiti za dela, ki so potrebna za vzdrževanje reda in čistoče v njegovem prostoru. Priporniku je treba v skladu z možnostmi zavoda in pod pogojem, da to ni škodljivo za kazenski postopek, omogočiti delo, ki ustreza njegovim duševnim in telesnim sposobnostim. O tem odloči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata v sporazumu z upravo zavoda.

(3) Pripornik ima pravico do plačila za opravljeno delo. Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način in višino plačila.

213.b člen

(1) Z dovoljenjem preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, in pod njegovim nadzorstvom ali pod nadzorstvom nekoga, ki ga on določi, lahko obiskujejo pripornika v mejah hišnega reda zavoda bližnji sorodniki, na njegovo zahtevo pa tudi zdravnik in drugi. Posamezni obiski se smejo prepovedati, če bi zaradi tega lahko nastala škoda za postopek.

(2) Diplomatski in konzularni predstavniki tuje države imajo pravico, da z vednostjo preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, obiskujejo in brez nadzora govorijo s pripornikom, ki je državljan njihove države.

(3) Varuh človekovih pravic oziroma njegov namestnik lahko pripornika obiskuje in si z njim dopisuje brez predhodnega obveščanja in nadzorstva preiskovalnega sodnika ali nadzorstva nekoga, ki ga ta določi. Pisanj, ki jih pripornik pošilja Uradu varuha človekovih pravic, ni dopustno pregledovati.

(4) Pripornik si lahko dopisuje ali ima druge stike z osebami zunaj zavoda. Če tako zahtevajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen pripor, lahko preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca s pisnim sklepom odredi nadzor pisemskih in drugih pošilk ter drugih stikov pripornika z osebami zunaj zavoda. Preiskovalni sodnik lahko priporniku prepove pošiljanje ali sprejemanje pisem in drugih pošilk ali vzpostavljanje stikov, ki so škodljivi za postopek, ne sme pa mu prepovedati, da bi poslal prošnjo ali pritožbo. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(5) Po vložitvi obtožnice do pravnomočnosti sodbe ima pravice iz prvega do četrtega odstavka tega člena predsednik senata.

213.c člen

(1) Pripornik se lahko disciplinsko kaznuje za disciplinski prestop. Disciplinsko kazen sme izreči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata.

(2) Disciplinski prestopki so:

- fizični napad na sopripornika, delavca zavoda ali drugo uradno osebo,
- izdelovanje, sprejemanje ali vnašanje predmetov za napad ali pobeg,
- vnašanje in izdelovanje alkoholnih pijač in narkotikov ter njihovo razpečevanje,
- kršitev predpisov o varstvu pri delu, varstvu pred požarom, eksplozijo in drugimi naravnimi nesrečami,
- ponavljajoče se kršitve hišnega reda zavoda,
- povzročitev večje materialne škode namenoma ali iz hude malomarnosti,
- žaljivo in nedostojno obnašanje.

(3) Za disciplinske prestopke se lahko izrečejo disciplinske kazni prepovedi ali omejevanja obiskov in dopisovanja. Omejitev ali prepoved obiskov ne velja za obiske zagovornika, zdravnika, varuha človekovih pravic ter za diplomatske in konzularne predstavnike države, katere državljan je pripornik.

(4) Zoper sklep o kazni, izrečeni po prvem odstavku tega člena, je v štiriindvajsetih urah od njegovega prejema dovoljena pritožba na senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

213.č člen

(1) Če s tem zakonom in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ni drugače določeno, se glede spremljanja, zasledovanja, nadziranja, vzdrževanja reda in discipline, uporabe prisilnih sredstev, osebne preiskave in preiskave bivalnih prostorov za pripornike smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(2) Pri opravljanju uradne naloge sme pooblaščen uradna oseba zavoda zoper pripornika uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače zavarovati življenja ljudi, odvrniti od sebe neposrednega napada, s katerim je ogroženo njeno življenje ali odvrniti napada na osebo ali objekt, ki ga varuje.

213.d člen

(1) Nadzorstvo nad ravnanjem s priporniki izvršuje predsednik okrožnega sodišča.

(2) Predsednik sodišča ali sodnik, ki ga on določi, mora vsaj enkrat na teden obiskati pripornike in jih, če misli, da je to potrebno, tudi brez navzočnosti paznikov vprašati, kako se z njimi ravna. Dolžan je ukreniti, kar je potrebno, da se odpravijo nepravilnosti, ki jih je zaznal pri obisku zavoda. Določeni sodnik ne sme biti preiskovalni sodnik.

(3) Predsednik sodišča in preiskovalni sodnik smeta ob vsakem času obiskati pripornika, z njim govoriti in sprejemati pritožbe.

XVIII. poglavje

PREISKOVALNA DEJANJA

1. Hišna in osebna preiskava

214. člen

(1) Preiskava stanovanja in drugih prostorov obdolženca ali drugih oseb se sme opraviti, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, in je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi obdolženca prijeto ali da se bodo odkrili sledovi kaznivega dejanja ali predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

(2) Osebna preiskava se sme opraviti, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, in je verjetno, da se bodo pri preiskavi našli sledovi in predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

215. člen

(1) Preiskavo odredi sodišče z obrazloženo pisno odredbo.

(2) Odredba o preiskavi se izroči pred začetkom preiskave tistemu, pri katerem naj se preiskava opravi ali ki naj se preišče. Pri tem se ga pouči, da ima pravico obvestiti odvetnika, ki je lahko navzoč pri preiskavi. Če tisti, na katerega se nanaša odredba o preiskavi zahteva, da je pri preiskavi navzoč odvetnik, se začetek preiskave odloži do prihoda odvetnika, vendar najdalj za dve uri.

(3) Pred začetkom preiskave se zahteva od tistega, na katerega se nanaša odredba o preiskavi, naj prostovoljno izroči osebo oziroma predmete, ki se iščejo.

(4) S preiskavo se lahko začne tudi brez poprejšnje izročitve odredbe in brez poprejšnje zahteve za izročitev osebe ali stvari, če se pričakuje oborožen odpor ali če je potrebno, da se preiskava opravi takoj in nepričakovano, ali če se opravi preiskava v javnih prostorih.

(5) Preiskava se praviloma opravlja med 6. in 22. uro. Opravlja se lahko tudi izven tako določenega časa, če se je v njem začela, pa se do 22. ure še ni končala ali če so podani razlogi iz 218. člena tega zakona ali če preiskovalni sodnik oceni, da bi bili lahko zaradi odlašanja uničeni sledovi kaznivega dejanja oziroma predmeti, pomembni za kazenski postopek, in to posebej dovoli.

(6) Določbe tega in ostalih členov, ki se nanašajo na hišno in osebno preiskavo, se smiselno uporabljajo tudi za preiskavo skritih prostorov prevoznih sredstev.

216. člen

(1) Pri hišni preiskavi ima pravico biti navzoč tisti, čigar stanovanje ali prostor se preiskujejo ali njegov zastopnik.

(2) Zaklenjeni prostori, pohištvo ali druge stvari se odprejo s silo samo, če njihov imetnik ni navzoč ali če jih noče prostovoljno odpreti. Pri odpiranju se je treba ogibati nepotrebnih poškodb.

(3) Pri hišni ali osebni preiskavi morata biti navzoči dve polnoletni osebi kot prič. Preiskavo ženske sme opraviti samo ženska; tudi za priče se vzamejo samo ženske. Priče je treba pred začetkom preiskave opozoriti, da pazijo, kako se preiskava opravlja, in da imajo pravico podati pred podpisom zapisnika o preiskavi svoje ugovore, če mislijo, da vsebina zapisnika ni pravilna.

(4) Če se opravi preiskava v prostorih državnih organov, podjetij ali drugih pravnih oseb, se povabi njihov predstojnik, naj bo pri preiskavi navzoč.

(5) Če se opravi preiskava v vojaškem objektu, se povabi pristojni vojaški starešina, naj bo pri preiskavi navzoč.

(6) Hišno in osebno preiskavo je treba opraviti obzirno, da se ne moti hišni mir.

(7) O vsaki hišni ali osebni preiskavi se napravi zapisnik, ki ga podpišejo tisti, pri katerem se opravi preiskava ali ki se preišče, njegov odvetnik, če je bil navzoč pri preiskavi in tisti, katerih navzočnost je obvezna. Pri preiskavi se zasežejo samo tisti predmeti in listine, ki so v zvezi z namenom preiskave v posameznem primeru. V zapisnik se vpišejo in v njem natančno opišejo predmeti in listine, ki se zasežejo; isto se navede tudi v potrdilu, ki se takoj nato izda tistemu, ki so mu bili predmeti oziroma listine zasežene.

217. člen

Če se pri hišni ali osebni preiskavi najdejo predmeti, ki niso v zvezi s kaznivim dejanjem, zaradi katerega je bila preiskava odrejena, pač pa kažejo na drugo kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se tudi ti opišejo v zapisniku in zasežejo, o zasegu pa takoj izda potrdilo. To se takoj sporoči državnemu tožilcu, da začne kazenski pregon. Ti predmeti se takoj vrnejo, če državni tožilec spozna, da ni razloga za kazenski pregon, pa tudi ne kakšnega drugega zakonskega razloga, da bi se morali predmeti vzeti (498. člen).

218. člen

(1) Policisti smejo tudi brez odredbe sodišča stopiti v tuje stanovanje in druge prostore in po potrebi opraviti preiskavo, če imetnik stanovanja to želi, če kdo kliče na pomoč, če je treba, da se prime storilec kaznivega dejanja, ki je bil zasačen pri samem dejanju, ali če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, če je v stanovanju ali kakšnem drugem prostoru kdo, ki ga je treba po odredbi pristojnega državnega organa pripreti ali prisilno privedi ali se je zaradi pregona tja zatekel.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se ne napravi zapisnik, temveč se imetniku stanovanja takoj izda potrdilo, v katerem se navede vzrok vstopa v stanovanje oziroma v druge prostore. Če je bila v tujih prostorih opravljena tudi preiskava, se je treba ravnati po tretjem in šestem odstavku 216. člena tega zakona.

(3) Preiskava se sme opraviti tudi brez navzočnosti prič, če ni mogoče takoj zagotoviti njihove navzočnosti, nevarno pa bi bilo odlašati. Razlogi za preiskavo brez navzočnosti prič morajo biti navedeni v zapisniku.

(4) Policisti smejo brez odredbe o preiskavi in brez navzočnosti prič opraviti osebno preiskavo, ko izvršujejo sklep o privedbi ali ko komu vzamejo prostost, če je podan sum, da ima ta orožje za napad, ali sum, da bo odvrigel, skril ali uničil predmete, ki mu jih je treba vzeti kot dokazilo v kazenskem postopku.

(5) Kadar opravijo policisti preiskavo brez odredbe, morajo o tem takoj podati poročilo preiskovalnemu sodniku, če postopek še ne teče, pa pristojnemu državnemu tožilcu.

219. člen

Če je bila preiskava opravljena brez pisne odredbe sodišča (prvi odstavek 215. člena), ali brez oseb, ki morajo biti navzoče pri preiskavi (prvi in tretji odstavek 216. člena), ali če je bila preiskava opravljena v nasprotju z določbami prvega, tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena, ne sme sodišče opreti svoje odločbe na tako pridobljene dokaze.

2. Zaseg predmetov

220. člen

(1) Predmeti, ki se morajo po kazenskem zakonu vzeti ali ki utegnejo biti dokazilo v kazenskem postopku, se zasežejo in izročijo v hrambo sodišču ali pa se kako drugače zavaruje njihova hramba.

(2) Kdor ima take predmete, jih mora na zahtevo sodišča izročiti. Če noče izročiti predmetov, se sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, če tega še vedno noče storiti, pa se sme zapreti. Zapor traja do izročitve predmetov ali do konca kazenskega postopka, vendar največ mesec dni.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Policisti smejo zaseči predmete, omenjene v prvem odstavku tega člena, kadar postopajo po 148. in 164. členu tega zakona ali kadar izvršujejo nalog sodišča.

(5) Pri zasegu predmetov se navede, kje so bili najdeni, in predmeti opišejo, po potrebi pa se tudi na drug način zavaruje ugotovitev njihove istovetnosti. Za zasežene predmete se izda potrdilo.

221. člen

(1) Državni organi smejo odkloniti pregled ali izročitev svojih spisov in drugih listin, če mislijo, da bi bila objava njihove vsebine škodljiva za splošne koristi. Če odklonijo pregled ali izročitev spisov in drugih listin, odloči o tem dokončno senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Podjetja in druge pravne osebe smejo zahtevati, da se ne objavijo podatki, ki se tičejo njihovega poslovanja.

222. člen

(1) Če se zasežejo spisi, ki se utegnejo uporabiti kot dokaz, se popišejo. Če to ni mogoče, se dajo v ovitek in zapečatijo. Lastnik spisa lahko pritisne na ovitek tudi svoj pečat.

(2) Tisti, ki so mu bili spisi zaseženi, se povabi, naj bo navzoč pri odpiranju ovitka. Če se ne odzove vabilu ali če je odsoten, se ovitek odpre in spisi pregledajo in popišejo v njegovi nenavzočnosti.

(3) Pri pregledovanju spisov je treba paziti, da za njihovo vsebino ne zvedo nepoklicane osebe.

223. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme odrediti, da poštne, brzojavne in druge prometne organizacije pridržijo in proti potrditvi prejema njemu izročijo pisma, brzojavne in druge pošiljke, ki so naslovljene na obdolženca ali ki jih on pošilja, če so podane okoliščine, zaradi katerih se lahko upravičeno pričakuje, da bodo te pošiljke dokaz v postopku.

(2) Izročene pošiljke odpre preiskovalni sodnik v navzočnosti dveh prič. Pri odpiranju je treba paziti, da se ne poškodujejo pečati; ovitki z naslovi pa se shranijo. O odpiranju se napravi zapisnik.

(3) Če koristi postopka dopuščajo, se sme vsebina pošiljke v celoti ali delno sporočiti obdolžencu oziroma tistemu, na katerega je naslovljena, sme pa se mu pošiljka tudi izročiti. Če je obdolženec odsoten, se pošiljka sporoči ali izroči kakšnemu njegovemu sorodniku, če teh ni, pa se vrne pošiljatelj, če ni to v nasprotju s koristmi postopka.

224. člen

Predmeti, ki se med kazenskim postopkom zasežejo, se vrnejo lastniku oziroma imetniku, če se postopek ustavi in ni razlogov, da se vzamejo (498. člen).

3. Ravnanje s sumljivimi stvarmi

225. člen

(1) Če se najde pri obdolžencu tuja stvar, pa se ne ve, čigava je, jo organ, ki vodi postopek, opiše in opis razglaša na deski sodišča prve stopnje, na katerega območju obdolženec živi in na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno. V razglasu se pozove lastnik, naj se v enem letu od objave razglasa zglaši, ker bo sicer stvar prodana. Denar, ki se dobi s prodajo, gre v proračun.

(2) Če gre za stvari večje vrednosti, se tak razglas lahko da tudi v dnevne liste.

(3) Če je stvar pokvarljiva ali če je njena hramba zvezana z večjimi stroški, se proda po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, denar pa izroči v hrambo denarnemu zavodu.

(4) Po prejšnjem odstavku je treba ravnati tudi, če pripada stvar pobeglemu ali neznanemu storilcu kaznivega dejanja.

226. člen

(1) Če se v enem letu nihče ne oglasi za stvar ali za izkupiček za prodano stvar, se izda sklep, da postane stvar last Republike Slovenije oziroma da gre denar v proračun.

(2) Lastnik ima pravico, da zahteva v pravdi vrnitev stvari ali izkupička za prodano stvar. Zastaranje te pravice začne teči z dnem objave razglasa.

4. Zaslišanje obdolženca

227. člen

(1) Ko se obdolženec zaslišuje prvič, ga je treba vprašati za ime in priimek in morebitni vzdevek, ime in priimek staršev, dekliški priimek matere, kje je rojen, kje stanuje, dan, mesec in leto rojstva, enotno matično številko (EMŠO), narodnost, državljanstvo, poklic, kakšne so njegove družinske razmere, ali je pismen, katere šole ima, ali je bil vojak, kje in

kdaj, oziroma ali je podčastnik, častnik ali vojaški uslužbenec, ali je vpisan v vojaško evidenco in pri katerem organu za obrambo, ali je bil odlikovan, kakšni so njegov osebni dohodek in njegove premoženjske razmere, ali je bil že obsojen pa obsodba še ni bila izbrisana, kdaj in zakaj, in ali je in kdaj izrečeno kazen prestal, ali teče zoper njega postopek za kakšno drugo kaznivo dejanje, če je mladoleten pa tudi, kdo je njegov zakoniti zastopnik. Obdolženca je treba poučiti, da mora na vabilo priti in takoj sporočiti vsako spremembo naslova ali nameravano spremembo prebivališča, ter ga opozoriti na posledice, če ne bi tako ravnal.

(2) Obdolžencu se nato pove, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitve. Pouči se ga, da se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če se zagovarja, pa ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo ter da ima pravico vzeti si zagovornika po lastni izbiri, oziroma da se mu lahko ob pogojih, ki jih določa ta zakon, postavi zagovornik po uradni dolžnosti, ki je lahko navzoč pri zaslišanju.

(3) Če gre za kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predvideno, da se sme obdolžencu v določenih primerih kazen omiliti (3. točka 42. člena, tretji odstavek 297. člena Kazenskega zakonika), mu je tudi to treba povedati.

(4) Obdolženec se zaslišuje ustno. Pri zaslišanju se mu lahko dovoli, da uporablja svoje zapiske.

(5) Pri zaslišanju je treba obdolžencu omogočiti, da se v neoviranem pripovedovanju izjavi o vseh okoliščinah, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva, ki so v korist njegovi obrambi.

(6) Ko obdolženec konča svojo izpovedbo, se mu postavijo vprašanja, če je treba, da se izpolnijo vrzeli ali odpravijo nasprotja in nejasnosti v njegovem pripovedovanju.

(7) Zasliševanje se mora opraviti tako, da se v polni meri spoštuje obdolženčeva osebnost.

(8) Proti obdolžencu se ne smejo uporabiti sila, grožnja ali druga podobna sredstva (tretji odstavek 266. člena), da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(9) Obdolženec sme biti zaslišan brez zagovornika, če se je izrecno odpovedal tej pravici, obramba pa ni obvezna ali če zagovornik ni navzoč, čeprav je bil obveščten o zaslišanju (178. člen).

(10) Če obdolženec ni bil poučen o svojih pravicah iz drugega odstavka tega člena ali če dani pouk in izjava obdolženca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega ali devetega odstavka tega člena, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na obdolženčevo izpovedbo.

228. člen

(1) Obdolžencu je treba postavljati vprašanja jasno, razločno in določno, tako da jih lahko popolnoma razume. Vprašanja zlasti ne smejo izhajati s stališča, kot da je obdolženec nekaj priznal, česar ni priznal. Prav tako se mu tudi ne smejo postavljati vprašanja, v katerih je že obsežno navodilo, kako je treba nanje odgovoriti. Obdolženec se ne sme preslepiti, da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(2) Če se poznejše obdolženčeve izpovedbe razlikujejo od prejšnjih, zlasti če obdolženec prekliče svoje priznanje, se zahteva od njega, naj pove razloge, zakaj različno izpoveduje oziroma zakaj preključuje priznanje.

(3) Če je bilo ravnano v nasprotju z določbami prvega odstavka tega člena, na obdolženčevo izpovedbo ni mogoče opreti sodne odločbe.

229. člen

(1) Obdolženec se sme soočiti s pričjo ali z drugim obdolžencem, če se njune izpovedbe ne ujemajo v pomembnih dejstvih.

(2) Soočenci se vsak zase zaslišijo o vsaki okoliščini, v kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, in njihov odgovor vpiše v zapisnik.

230. člen

Predmete, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem ali ki se uporabijo za dokaz, obdolženec najprej opiše; nato pa se mu pokažejo, da se vidi, ali jih bo prepoznal. Če se taki predmeti ne morejo prinesiti, se obdolženec odpelje na kraj, kjer so.

231. člen

(1) Obdolženčeva izpovedba se vpiše v zapisnik v obliki pripovedovanja; vprašanja in odgovori nanje se vpišejo v zapisnik, če to zahtevajo stranke ali zagovornik ali če preiskovalni sodnik meni, da je to potrebno. Iz zapisnika mora biti razvidno, na čigavo vprašanje je dan odgovor.

(2) Obdolžencu se lahko dovoli, da svojo izpovedbo sam narekuje v zapisnik.

232. člen

Kljub priznanju obdolženca mora sodišče, ki vodi postopek, zbirati še druge dokaze. Če je priznanje jasno in popolno in če je podprto tudi z drugimi dokazi, se nadaljnji dokazi zbirajo samo na predlog strank.

233. člen

(1) Obdolženec se zasliši po tolmaču v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Če je obdolženec gluh, se mu postavljajo vprašanja pisno, če pa je nem, se zahteva od njega, da odgovori pisno. Če se zaslišanje ne more opraviti na ta način, se pokliče za tolmača nekdo, ki se zna sporazumeti z obdolžencem.

(3) Če tolmač ni že zaprisežen, mora priseči, da bo vprašanja, ki se postavljajo obdolžencu, in njegove izjave natančno prevedel.

(4) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na izvedence, se smiselno uporabljajo za tolmače.

5. Zasliševanje prič

234. člen

(1) Za priče se vabijo osebe, za katere je verjetno, da bi mogle kaj povedati o kaznivem dejanju in storilcu in o drugih pomembnih okoliščinah.

(2) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se smejo zaslišati kot priče.

(3) Vsakdo, kdor je povabljen za pričjo, se je dolžan odzvati vabilu in, če ni v tem zakonu določeno drugače, tudi pričati.

235. člen

Kot priča ne sme biti zaslišan:

1) kdor bi s svojo izpovedbo prekršil dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti, dokler ga pristojni organ ne odveže te dolžnosti;

2) obdolženčev zagovornik o tem, kar mu je obdolženec zaupal kot svojemu zagovorniku, razen če obdolženec to sam zahteva.

236. člen

(1) Dolžnosti pričevanja so oproščeni:

1) obdolženčev zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti;

2) obdolženčevi krvni sorodniki v ravni vrsti, sorodniki v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena in sorodniki po svaštvu do vštetega drugega kolena;

3) obdolženčev posvojenec in posvojitelj;

4) verski spovednik o tistem, o čemer se mu je spovedal obdolženec ali druga oseba;

5) odvetnik, zdravnik, socialni delavec, psiholog ali kakšna druga oseba o dejstvih, za katera je zvedel pri opravljanju poklica, če velja dolžnost, da mora ohraniti kot tajnost tisto, kar je zvedel pri opravljanju svojega poklica, razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona ali če so izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu, pod katerimi so te osebe

odvezane dolžnosti varovanja tajnosti oziroma so dolžne posredovati zaupne podatke pristojnim organom.

(2) Sodišče, ki vodi postopek, je dolžno poučiti osebe, omenjene v prejšnjem odstavku, da jim ni treba pričati, vsakokrat preden jih zasliši, brž ko zve, da gre za okoliščine, zaradi katerih so oproščene dolžnosti pričevanja. Če priča izjavi, da se odpoveduje tej pravici in da želi pričati, se jo mora opozoriti, da se bo na njeno izpovedbo lahko oprla sodna odločba, četudi se bo na glavni obravnavi odpovedala pričevanju. Pouk in odgovor se vpišeta v zapisnik.

(3) Mladoletne osebe, ki glede na svojo starost in duševno razvitost ne more razumeti pomena pravice, da ni dolžna pričati, ni dovoljeno zaslišati kot priče, razen če to zahteva sam obdolženec.

(4) Kdor ima razlog, da odreče pričevanje proti enemu od obdolžencev, je oproščen dolžnosti pričevanja tudi proti drugim obdolžencem, če se njegova izpovedba po naravi stvari ne da omejiti samo nanje.

237. člen

Če je bil kot priča zaslišan kdo, ki ne bi smel biti zaslišan kot priča (235. člen), ali kdo, ki ni bil dolžan pričati (236. člen), pa o tem ni bil poučen ali se ni izrecno odpovedal tej pravici, ali pa pouk in odpoved pričevanju nista zapisana v zapisnik, ali če je bil zaslišan mladoletnik, ki ni mogel razumeti pomena pravice, da ni dolžan pričati, ali če je bila izpovedba priče izsiljena s silo, grožnjo ali kakšnim drugim podobnim prepovedanim sredstvom (tretji odstavek 266. člena), ne sme sodišče na tako izpovedbo opreti svoje odločbe.

238. člen

Priča ni dolžna odgovarjati na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem spravila sebe ali svojega bližnjega sorodnika (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon.

239. člen

(1) Priče se vabijo s pisnim vabilom, v katerem se navede: ime, priimek in poklic vabljenega, kdaj in kam naj pride, kazenska zadeva, zaradi katere je vabljen, navedba, da se vabi kot priča, in opozorilo na posledice neopravičenega izostanka (244. člen).

(2) Mladoletna oseba, ki še ni dopolnila šestnajst let, se vabi za pričo po njenih starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče zaradi tega, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(3) Priče, ki se zaradi starosti, bolezni ali hudih telesnih hib ne morejo odzvati vabilu, se smejo zaslišati v njihovem stanovanju.

240. člen

(1) Priče se zaslišujejo vsaka zase in brez navzočnosti drugih prič. Priča mora dajati odgovore ustno.

(2) Pričo je treba najprej opomniti, da je dolžna govoriti resnico in da ne sme ničesar zamolčati, nato pa jo opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje. Pričo je treba opozoriti tudi, da ni dolžna odgovarjati na vprašanja iz 238. člena tega zakona in to opozorilo vpisati v zapisnik.

(3) Pričo je treba nato vprašati za ime in priimek, poklic, prebivališče, rojstni kraj, starost in njeno razmerje do obdolženca in oškodovanca. Opozoriti jo je treba, da mora sporočiti sodišču spremembo naslova in prebivališča. Policista, ki nastopa kot priča, se namesto za prebivališče praviloma vpraša za naslov in naziv enote, ki ji pripada. Od neposrednega izvajalca ukrepov po 149.a, 150., 151., 155. in 155.a členu tega zakona se praviloma ne zahteva osebnih podatkov, ampak zadostuje, če se identificira s službenim delovnim imenom in uradnim dokumentom, ki potrjuje njegovo svojstvo.

(4) Pri zaslišanju mladoletne osebe, zlasti če je bila s kaznivim dejanjem oškodovana, je treba ravnati obzirno, da

zaslišanje ne bi škodljivo vplivalo na njeno duševno stanje. Če je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali kakšnega drugega strokovnjaka.

240.a člen

(1) Če bi zaradi razkritja posameznih osebnih podatkov ali celotne identitete določene priče nastala utemeljena nevarnost za njeno življenje ali življenje njenega bližnjega sorodnika (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena), lahko sodišče za zaščito določene priče ali njenega bližnjega odredi enega ali več zaščitnih ukrepov kot so:

1) izbris vseh ali posameznih podatkov iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona iz kazenskega spisa;

2) označitev vseh ali nekaterih podatkov iz prejšnje točke za uradno tajnost;

3) odredba obdolžencu, zagovorniku, oškodovancu, ali njihovim zakonitim zastopnikom in pooblaščenecem, da morajo ohraniti v tajnosti posamezna dejstva ali podatke;

4) določitev psevdonima priči;

5) zaslišanje s pomočjo tehničnih sredstev (zaščitna stena, naprava za popačenje glasu, prenos zvoka iz posebnega prostora in podobna tehnična zaščitna sredstva).

(2) Zaščitne ukrepe iz prejšnjega odstavka s pisnim sklepom odredi preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca, priče, oškodovanca, obdolženca, njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenec ali po uradni dolžnosti. Sklep ne sme vsebovati podatkov, ki bi lahko privedli do razkritja podatkov, ki so predmet zaščitnega ukrepa.

(3) Pred izdajo sklepa o uporabi zaščitnih ukrepov preiskovalni sodnik od priče pridobi podatke iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona. V primeru odreditve zaščitnih ukrepov se ustrezni podatki iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona takoj po identifikaciji in pred zaslišanjem priče izločijo iz spisa in hranijo kot uradna tajnost. Njihov pregled in uporaba sta dopustna samo v postopku odločanja o pritožbi zoper sklep iz prejšnjega odstavka.

(4) Sklep o uporabi zaščitnih ukrepov, s katerimi se identiteta priče obdolžencu in njegovemu zagovorniku v celoti prikrije (anonimna priča), lahko preiskovalni sodnik izda samo po opravljenem posebnem naroku, če oceni:

1) da obstaja utemeljena nevarnost za življenje priče ali življenje njenega bližnjega sorodnika,

2) da je izpovedba priče pomembna za kazenski postopek,

3) da priča izkazuje zadostno stopnjo verodostojnosti in

4) da interes pravičnosti in uspešne izvedbe kazenskega postopka pretehtata nad interesom obrambe, da se seznanj z identiteto priče.

(5) Na naroku iz prejšnjega odstavka je poleg državnega tožilca in priče, za katero se predlaga zaščitni ukrep, lahko prisotno samo še nujno sodno osebje in osebje za zagotavljanje varnosti. Preiskovalni sodnik na naroku vpogleda v predloženo dokumentacijo in zasliši priče ter druge osebe, ki bi lahko nudile podatke, pomembne za njegovo odločitev. Izjave, ki jih na tem naroku dajo priča ali druge osebe, se takoj po naroku izločijo iz spisa in hranijo kot uradna tajnost. Njihov pregled in uporaba sta dopustna samo v postopku odločanja o pritožbi zoper sklep iz drugega odstavka tega člena.

(6) Med zaslišanjem priče, glede katere so odrejeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena, preiskovalni sodnik prepove vsa vprašanja, pri katerih bi lahko odgovori nanje razkrili zaščitene podatke.

(7) Po izročitvi obtožnice sodišču do konca glavne obravnave opravlja pristojnosti preiskovalnega sodnika iz tega člena predsednik senata.

(8) Če je na glavni obravnavi treba zaslišati pričo, glede katere je bil odrejen zaščitni ukrep iz 4. točke prvega odstavka tega člena, mora predsednik senata pred zaslišanjem preveriti, ali gre dejansko za isto pričo, glede katere je bil odrejen zaščitni ukrep. Ugotovitev se vpiše v zapisnik.

241. člen

(1) Po splošnih vprašanjih se od priče zahteva, naj pove vse, kar ve o zadevi; nato se ji postavljajo vprašanja, da se njene izpovedbe preskusijo, dopolnijo in razjasnijo. Pri zasliševanju priče ni dovoljeno slepiti in tudi ne postavljati takšnih vprašanj, v katerih je že obseženo navodilo, kako naj odgovori.

(2) Pričo je treba vselej vprašati, od kod ve to, o čemer priča.

(3) Priče se smejo soočiti, če se njihove izpovedbe ne ujemajo glede pomembnih dejstev. Soočenci se o vsaki okoliščini, o kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, zaslišijo vsak zase in njihovi odgovori vpišejo v zapisnik. Hkrati se smeta soočiti samo dve priči.

(4) Oškodovanca, ki se zaslišuje kot priča, je treba vprašati, ali želi v kazenskem postopku uveljavljati premoženjskopравни zahtevek.

242. člen

(1) Če je potrebno, da se ugotovi, ali priča pozna osebo ali predmete, se od nje najprej zahteva, naj jih opiše in navede znake, po katerih se razlikujejo; šele potem se ji pokaže oseba ali predmet, in sicer skupaj z drugimi, njej neznanimi osebami oziroma po možnosti skupaj s predmeti iste vrste. Na smiselno enak način je treba ravnati tudi pri prepoznavanju s pomočjo drugih čutil (sluh, tip, voh in drugo).

(2) Pred prepoznavo se pričo opozori po drugem odstavku 240. člena tega zakona.

(3) Preiskovalni sodnik, ki vodi prepoznavo, mora zagotoviti, da priča pred začetkom prepoznavne ne vidi oseb ali predmetov, ki jih bo prepoznavala.

(4) O prepoznavi obdolženca se sestavi zapisnik, temu pa se priloži skupni posnetek vseh oseb, ki so bile prepoznavane.

242.a člen

Če bi bilo lahko ogroženo življenje, telo ali premoženje večje vrednosti osebe, ki opravlja prepoznavo, oziroma njenih bližnjih sorodnikov (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) ali če je podana verjetnost, da bo oseba, ki se prepoznavna, vplivala na potek prepoznavne, se mora prepoznavna opraviti tako, da oseba, ki se prepoznavna, ne more videti osebe, ki opravlja prepoznavo.

243. člen

Če se priča zaslišuje po tolmaču ali če je gluha ali nema, se zasliši tako, kot je predpisano v 233. členu tega zakona.

244. člen

(1) Če priča, ki je bila v redu povabljen, ne pride in svojega izostanka ne opraviči, ali če se brez dovoljenja ali opravičenega razloga odstrani s kraja, kjer bi morala biti zaslišana, se sme odrediti da se privede s silo, sme pa se tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona.

(2) Če priča pride, pa potem, ko je bila opozorjena na posledice, brez zakonskega razloga noče pričati, se sme kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če pa tudi potem noče pričati, se sme zapreti. Zapor traja, dokler priča ni pri volji pričati in dokler njeno pričanje ne postane nepotrebno ali dokler se kazenski postopek ne konča, vendar največ mesec dni.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča vselej senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Vojaške osebe in pripadniki policije se ne smejo zapreti, pač pa se o tem, da niso hoteli pričati, obvesti njihovo pristojno poveljstvo.

6. Ogled

245. člen

Ogled se opravi, kadar je za ugotovitev ali razjasnitev kakšnega pomembnega dejstva v postopku potrebno neposredno opazovanje.

246. člen

(1) Da se preverijo izvedeni dokazi ali ugotovijo dejstva, ki so pomembna za razjasnitev stvari, sme organ, ki vodi postopek, odrediti rekonstrukcijo dogodka tako, da se ponovijo dejanja ali situacije v razmerah, v katerih se je po izvedenih dokazih dogodek pripetil. Če so v izpovedbah posameznih prič ali obdolžencev dejanja ali situacije prikazani različno, se rekonstrukcija dogodka opravi praviloma z vsakim izmed njih posebej.

(2) Rekonstrukcija se ne sme opravljati tako, da bi se žalila javni red in morala ali da bi bilo v nevarnosti življenje ali zdravje ljudi.

(3) Pri rekonstrukciji se smejo po potrebi znova izvesti posamezni dokazi.

247. člen

(1) Organ, ki opravlja ogled ali rekonstrukcijo dogodka, lahko zahteva pomoč strokovnjaka kriminalistično-tehnične, prometne ali druge stroke, ki po potrebi tudi išče, zavaruje ali opisuje sledove, opravi potrebna merjenja in snemanja, napravi skice ali zbere druge podatke.

(2) Na ogled ali rekonstrukcijo dogodka se lahko povabi tudi izvedenec, če naj bi bila njegova navzočnost koristna za izvid in mnenje.

7. Izvedenstvo

248. člen

Kadar je za ugotovitev ali presojo kakšnega pomembnega dejstva potrebno dobiti izvid in mnenje nekoga, ki ima potrebno strokovno znanje, se odredi, naj to opravijo izvedenci.

249. člen

(1) Izvedenstvo odredi s pisno odredbo organ, ki vodi postopek. V odredbi navede, katera dejstva naj se ugotovijo ali presodijo s pomočjo izvedencev in komu naj bo izvedensko delo zaupano. Odredba se vroči tudi strankam.

(2) Če je za določeno vrsto izvedenskega dela strokovni zavod ali če se da izvedensko delo opraviti v okviru državnega organa, se tako delo, zlasti če je bolj zamotano, zaupa praviloma takemu zavodu oziroma organu. Zavod oziroma organ določi enega ali več strokovnjakov, ki naj to delo opravijo.

(3) Kadar določi izvedenca organ, ki vodi postopek, določi praviloma enega izvedenca; če je izvedensko delo zamotano, pa dva ali več.

(4) Če so za kakšno vrsto izvedenskega dela imenovani sodni izvedenci, sme sodišče postaviti druge izvedence samo, če bi bilo nevarno odlašati, če so sodni izvedenci zadržani ali če to zahtevajo druge okoliščine.

250. člen

(1) Kdor je povabljen kot izvedenec, se je dolžan odzvati vabilu in podati svoj izvid in mnenje.

(2) Če izvedenec, ki je bil v redu povabljen, ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči, ali če noče opraviti izvedenskega dela, se sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če neopravičeno ne pride, se sme tudi prisilno privedi.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen, odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

251. člen

(1) Za izvedenca se ne sme postaviti, kdor ne sme biti zaslišan kot priča (235. člen) ali kdor je oproščen dolžnosti pričevanja (236. člen) kot tudi ne tisti, proti katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje; če pa je bil postavljen, se sodna odločba ne sme opirati na njegov izvid in mnenje.

(2) Razlog za izločitev izvedenca (44. člen) je podan tudi glede oseb, ki so skupaj z obdolžencem ali oškodovancem v delovnem razmerju pri istem delodajalcu, kot tudi glede oseb, ki so v delovnem razmerju pri oškodovancu ali obdolžencu.

(3) Za izvedenca se praviloma ne vzame, kdor je bil zaslišan kot priča.

(4) Če je dovoljena posebna pritožba zoper sklep, s katerim je bila zavrnjena zahteva za izločitev izvedenca (četrti odstavek 42. člena), odloži pritožba delo izvedenca, razen, če bi bilo nevarno odlašati.

252. člen

(1) Pred začetkom dokazovanja po izvedencih je treba izvedencu naročiti, naj predmet skrbno pregleda, natančno navede vse, kar opazi in dožene in naj poda svoje mnenje nepristransko in v skladu s pravili znanosti ali strokovnega znanja. Posebej ga je treba opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje.

(2) Od izvedenca se sme zahtevati, naj pred začetkom svojega dela priseže. Do glavne obravnave sme izvedenec priseči samo pred sodiščem, in sicer tedaj, če se je bati, da bo zadržan in ne bo mogel priti na glavno obravnavo. Vzrok, zakaj je bil zaprisežen, se navede v zapisniku. Stalni zapriseženi izvedenec se pred začetkom svojega dela samo opomni na dano prisego. Prisega se opravi, kakor je to določeno v 333. členu tega zakona.

(3) Organ, pred katerim teče postopek, vodi dokazovanje, pokaže izvedencu predmete, ki naj jih pregleda, mu postavlja vprašanja in zahteva po potrebi pojasnila glede njegovega izvida in mnenja.

(4) Izvedencu se smejo dajati pojasnila, sme se mu pa tudi dovoliti pregled spisov. Izvedenec lahko predlaga, naj se izvedejo dokazi ali preskrbijo predmeti in podatki, ki so pomembni za izvid in mnenje. Če je navzoč pri ogledu, rekonstrukciji dogodka ali pri kakšnem drugem preiskovalnem dejanju, lahko predlaga, naj se razjasnijo posamezne okoliščine ali naj se tistemu, ki se zaslišuje, postavijo posamezna vprašanja.

253. člen

(1) Izvedenec pregleda predmete v navzočnosti organa, ki vodi postopek, in zapisnikarja, razen če je za pregled potrebna dolgotrajna preiskava ali če se preiskava opravi v zavodu oziroma pri državnem organu ali če je to iz moralnih ozirov neprimerno.

(2) Če je za izvedenstvo potrebna analiza kakšne snovi, se da izvedencu, če je to mogoče, na razpolago le del take snovi, potrebna količina ostanka pa spravi za primer poznejših analiz.

254. člen

Izvid in mnenje izvedenca se takoj vpišeta v zapisnik. Izvedencu se lahko dovoli, da da svoj pisni izvid oziroma pisno mnenje pozneje, v roku, ki mu ga določi organ, pred katerim teče postopek.

255. člen

(1) Če je izvedenstvo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu, ga organ, ki vodi postopek, opozori, da pri dajanju izvida in mnenja ne more sodelovati oseba iz 251. člena tega zakona in tudi ne nekdo, pri katerem je podan kakšen razlog za izločitev od izvedenstva, ki je določen v tem zakonu, in na posledice, če bi dal kriv izvid in mnenje.

(2) Strokovnemu zavodu oziroma državnemu organu se da na razpolago gradivo, ki je potrebno za izvedensko delo; če je potrebno, pa se ravna po četrtem odstavku 252. člena tega zakona.

(3) Strokovni zavod oziroma državni organ pošlje sodišču pisni izvid in mnenje, ki ga podpišejo tisti, ki so opravili izvedensko delo.

(4) Stranke lahko zahtevajo od predstojnika strokovnega zavoda oziroma državnega organa, naj jim sporoči imena strokovnjakov, ki bodo opravili izvedensko delo.

(5) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 252. člena tega zakona se ne uporabljajo, kadar je izvedensko delo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu. Organ, pred katerim teče postopek, lahko zahteva od strokovnega zavoda oziroma organa pojasnila glede danega izvida in mnenja.

256. člen

V zapisniku o izvedenskem delu ali v pisnem izvidu in mnenju je treba navesti, kdo je to delo opravil, ter njegov poklic, strokovno izobrazbo in specialnost.

257. člen

Če se podatki izvedencev v njihovem izvidu bistveno razlikujejo ali če je njihov izvid nejasen, nepopoln ali pa sam s seboj ali z raziskanimi okoliščinami v nasprotju, pa se te pomanjkljivosti ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem izvedencev, se dokazovanje ponovi z istimi ali drugimi izvedenci.

258. člen

Če so v mnenju izvedencev nasprotja ali pomanjkljivosti ali če nastane utemeljen dvom o pravilnosti danega mnenja, pa se te pomanjkljivosti ali dvom ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem, se zahteva mnenje drugih izvedencev.

259. člen

(1) Pregled in raztelesenje trupla se opravi vselej, kadar je v kakšnem smrtnem primeru podan sum ali je očitno, da je bila smrt povzročena s kaznivim dejanjem ali da je v zvezi z izvršitvijo kaznivega dejanja. Če je truplo že pokopano, se odredi izkop, da se truplo pregleda in raztelesi.

(2) Pri raztelesenju trupla je treba storiti vse, kar je potrebno, da se ugotovi istovetnost trupla; v ta namen se posebej opišejo njegove zunanje in notranje telesne posebnosti.

260. člen

(1) Če se izvedensko delo ne opravi v strokovnem zavodu, opravi pregled in raztelesenje trupla en zdravnik, po potrebi pa tudi dva ali več zdravnikov, ki naj bodo po možnosti iz sodnomedicinske stroke. To izvedensko delo vodi preiskovalni sodnik, ki v zapisnik vnese izvid in mnenje izvedencev.

(2) Za izvedenca se ne sme določiti zdravnik, ki je umrlega zdravil. Pri raztelesenju trupla se lahko zaradi pojasnila o poteku in okoliščinah bolezni zdravnik, ki je umrlega zdravil, zasliši kot priča.

261. člen

(1) V svojem mnenju morajo izvedenci navesti zlasti neposreden vzrok smrti, kaj ga je sprožilo in kdaj je nastopila smrt.

(2) Če je na truplu najdena kakšna poškodba, je treba ugotoviti, ali jo je prizadel kdo drug, in če jo je, s čim, na kakšen način, koliko časa pred nastopom smrti in ali je ta poškodba povzročila smrt. Če je na truplu več poškodb, je treba ugotoviti, ali je bila vsaka poškodba prizadejana z istim sredstvom in katera je povzročila smrt; če pa je bilo več poškodb smrtnih, je treba ugotoviti, katere od njih so s svojim skupnim delovanjem povzročile smrt.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka je treba posebej dognati, ali je sama vrsta in splošna narava poškodbe povzročila smrt ali pa so jo povzročile osebne lastnosti ali po-

sebnost poškodovančevega organizma ali so jo povzročile slučajne okoliščine ali okoliščine, v katerih je bila poškodba prizadejana.

(4) Poleg tega je treba dognati, ali bi bila mogla pravočasna pomoč odvrniti smrt.

262. člen

(1) Pri pregledu in raztelesenju zarodka je treba posebej dognati njegovo starost, zmožnost za življenje zunaj maternice in vzrok, zakaj je zamrl.

(2) Pri pregledu in raztelesenju trupla novorojenčka je treba posebej dognati, ali je bil rojen živ ali mrtev, ali je bil zmožen za življenje, kako dolgo je živel, kdaj je umrl in kaj je bilo vzrok njegove smrti.

263. člen

(1) Če je podan sum zastrupitve, se pošljejo sumljive snovi, ki so bile najdene v trupu ali pa drugje, zavodu, ki opravlja toksikološke preiskave, da opravi izvedensko delo.

(2) Pri pregledu sumljivih snovi mora izvedenec posebej ugotoviti vrsto, količino in učinek najdenega strupa; če gre za pregled snovi, ki so bile vzete iz trupla, pa po možnosti tudi količino uporabljenega strupa.

264. člen

(1) Pri telesnih poškodbah opravi izvedenec svoje delo praviloma tako, da poškodovanca pregleda; če to ni mogoče ali ni potrebno, pa na podlagi medicinske dokumentacije ali drugih podatkov v spisih.

(2) Ko natančno opiše poškodbe, da izvedenec svoje mnenje zlasti o vrsti in teži vsake posamezne poškodbe in o njihovem skupnem učinku glede na njihovo naravo in posebne okoliščine primera, kakšen učinek imajo ponavadi takšne poškodbe in kakšen učinek so imele v konkretnem primeru, ter s čim in na kakšen način so bile prizadejane.

265. člen

(1) Če nastane sum, da je pri obdolžencu zaradi trajne ali začasne duševne bolezni, začasne duševne motnje ali duševne zaostalosti ali zaradi kake druge trajne in hude duševne motenosti prištevnost izključena ali zmanjšana, se odredi psihiatrični pregled obdolženca.

(2) Če je po mnenju izvedencev potrebno daljše opazovanje, se pošlje obdolženec na opazovanje v ustrezen zdravstveni zavod. Sklep o tem izda preiskovalni sodnik. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa. Opazovanje se sme podaljšati nad dva meseca samo na obrazložen predlog upravnika zdravstvenega zavoda po poprejšnjem zaslišanju izvedencev, vendar pa nikakor ne sme trajati dalj, kot traja rok za pripor.

(3) Če doženejo izvedenci v duševnem stanju obdolženca motnjo, določijo njeno naravo, vrsto, stopnjo in trajnost ter dajo svoje mnenje o tem, kako je tako duševno stanje vplivalo in kako še sedaj vpliva na pojmovanje in ravnanje obdolženca, in ali je in v kolikšni meri je obstajala duševna motnja ob storitvi kaznivega dejanja.

(4) Če pošlje v zdravstveni zavod obdolženca, ki je v priporu, obvesti preiskovalni sodnik zavod, zakaj je bil odrejen pripor, da zavod ukrene, kar je potrebno za zagotovitev namena pripora.

(5) Obdolžencu, ki se pošlje na opazovanje po drugem odstavku tega člena in nima zagovornika, je treba postaviti zagovornika po uradni dolžnosti ob izdaji sklepa o opazovanju.

(6) Čas, ki ga prebije v zdravstvenem zavodu, se obdolžencu všteje v pripor oziroma v morebitno kazen.

266. člen

(1) Telesni pregled obdolženca se opravi tudi brez njegove privolitve, če je treba dognati dejstva, ki so pomembna za kazenski postopek. Telesni pregled drugih oseb se sme opraviti brez njihove privolitve samo tedaj, če je treba do-

gnati, ali je na njihovem telesu določena sled ali posledica kaznivega dejanja.

(2) Odvzem krvi in druga zdravniška dejanja, ki se po pravih zdravniške znanosti opravijo zaradi analize in ugotovitve drugih dejstev, pomembnih za kazenskih postopek, se smejo opraviti tudi brez privolitve tistega, ki se pregleda, razen če bi zaradi tega nastala škoda za njegovo zdravje.

(3) Ni dovoljeno, da bi se pri obdolžencu ali priči uporabili zdravniški posegi ali da bi se jima dala takšna sredstva, s katerimi bi se vplivalo na njuno voljo pri izpovedovanju.

267. člen

(1) Kadar je potreben izvedenski pregled poslovnih knjig, mora organ, pred katerim teče postopek, izvedencem nakazati, v kateri smeri in v kolikšnem obsegu naj pregledajo poslovne knjige ter katera dejstva in okoliščine naj ugotovijo.

(2) Če je potrebno za izvedenski pregled poslovnih knjig podjetja ali druge pravne osebe, da se najprej uredi njihovo knjigovodstvo, obremenjujejo stroški za ureditev knjigovodstva podjetje oziroma drugo pravno osebo.

(3) Sklep o ureditvi knjigovodstva izda organ, ki vodi postopek, na obrazloženo pisno poročilo izvedencev, katerim je bil naložen pregled poslovnih knjig. V sklepu je treba navesti tudi, kolikšen znesek mora podjetje oziroma druga pravna oseba založiti pri sodišču kot predujem za stroške z ureditvijo njegovega knjigovodstva. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Ko je knjigovodstvo urejeno, izda organ, ki vodi kazenski postopek, na podlagi poročila izvedencev sklep, s katerim ugotovi višino stroškov, ki so nastali zaradi ureditve knjigovodstva, in določi, da trpi ta znesek podjetje oziroma druga pravna oseba. Podjetje oziroma druga pravna oseba se lahko pritoži glede utemeljenosti odločbe o povrnitvi stroškov in glede njihove višine. O pritožbi odloča senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena).

(5) Stroški se izterjajo, če niso bili založeni, v dobro organa, ki je naprej izplačal stroške in nagrado izvedencem.

XIX. poglavje

OBTOŽNICA IN UGOVOR ZOPER OBTOŽNICO

268. člen

(1) Ko je končana preiskava, kot tudi kadar se brez preiskave lahko vloži obtožnica (170. člen), sme teči postopek pred sodiščem samo na podlagi obtožnice državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca.

(2) Določbe o obtožnici in o ugovoru zoper obtožnico se uporabljajo smiselno tudi za zasebno tožbo, če se ta vloži za kaznivo dejanje iz pristojnosti okrožnega sodišča.

269. člen

(1) Obtožnica obsega:

1) ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki (22-7. člen) in podatki o tem, ali je v priporu in od kdaj ali pa je na prostosti; če pa je bil pred vložitvijo obtožnice izpuščen, koliko časa je bil v priporu;

2) opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, čas in kraj storitve kaznivega dejanja, predmet na katerem, in sredstvo, s katerim je bilo storjeno kaznivo dejanje ter druge okoliščine, ki so potrebne, da se kaznivo dejanje kar najbolj natančno označi;

3) zakonsko označbo kaznivega dejanja z navedbo določb kazenskega zakona, ki naj se po predlogu tožilca uporabijo;

4) označbo sodišča, pred katerim naj bo glavna obravnava;

5) predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, z navedbo imen prič in izvedencev, spisov, ki naj se preberejo, in predmetov, ki so potrebni za dokazovanje;

6) obrazložitev, v kateri se po uspehu preiskave opiše stanje stvari, navedejo dokazi, s katerimi se ugotovljajo odločilna dejstva, navede zagovor obdolženca in stališče tožilca o navedbah obrambe.

(2) Če je obdolženec na prostosti, se sme v obtožnici predlagati, naj se odredi pripor; če je v priporu, pa se sme predlagati, naj se izpusti.

(3) Z isto obtožnico se sme obseči več kaznivih dejanj ali več obdolžencev, vendar samo tedaj, če se lahko po 32. členu tega zakona izvede enoten postopek in izda ena sama sodba.

270. člen

(1) Obtožnica se pošlje pristojnemu sodišču v toliko izvodih, kolikor je obdolžencev in zagovornikov, en izvod pa za sodišče.

(2) Takoj po prejemu obtožnice preizkusi predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, ali je obtožnica sestavljena po predpisih (269. člen); če spozna da ni, jo vrne tožilcu, naj jo v treh dneh popravi. Iz opravičenih razlogov lahko senat na tožilecvo zahtevo ta rok podaljša. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec omenjeni rok zamudi, se šteje, da je odstopil od pregona in se postopek ustavi.

271. člen

(1) Če je vložil oškodovanec kot tožilec obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) ali če je bila vložena zasebna tožba zaradi kaznivega dejanja, za katero ni bila opravljena preiskava, zahteva predsednik senata okrožnega sodišča odločitev senata (šesti odstavek 25. člena), če misli da ni razlogov za pregon, ker so podane okoliščine iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka 277. člena tega zakona.

(2) Če je oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 170. člena tega zakona vložil obtožnico ali zasebno tožbo brez preiskave za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let, se šteje, da je podal zahtevo za preiskavo.

(3) Zoper sklep senata ima oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec pravico pritožbe.

272. člen

(1) Če je v obtožnici predlagano, naj se zoper obdolženca odredi pripor ali naj se obdolženec izpusti, odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena) takoj, najpozneje pa v osemindvajsetih urah.

(2) Če je obdolženec v priporu in v obtožnici ni predlagano, naj se izpusti, preizkusi senat iz prejšnjega odstavka po uradni dolžnosti v treh dneh od prejema obtožnice, ali so še dani razlogi za pripor, in izda sklep, s katerim ga podaljša ali odpravi. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

273. člen

(1) Obtožnica se vroči obdolžencu, ki je na prostosti, brez odlašanja, če je v priporu pa v štiriindvajsetih urah po prejemu.

(2) Če je zoper obdolženca odrejen pripor s sklepom senata (272. člen), se mu vroči obtožnica skupaj s sklepom, s katerim je odrejen pripor, takrat, ko se zapre.

(3) Če obdolženec, ki mu je vzeta prostost, ni v zaporih pri sodišču, pri katerem naj bo glavna obravnava, odredi predsednik senata, naj ga takoj pripeljejo v te zapore, kjer se mu vroči obtožnica.

274. člen

(1) Obdolženec ima pravico podati ugovor zoper obtožnico v osmih dneh po njeni vročitvi. Ob vročitvi obtožnice pouči sodišče obdolženca o tej njegovi pravici.

(2) Ugovor zoper obtožnico sme podati brez posebnega pooblastila obdolženca tudi zagovornik, vendar pa ne proti njegovi volji.

(3) Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora zoper obtožnico.

275. člen

(1) Prepozen ugovor in ugovor, ki ga poda neupravičena oseba, zavrže s sklepom predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava. O pritožbi zoper ta sklep odloča senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Če predsednik senata ne zavrže ugovora po prvem odstavku tega člena, ga predloži skupaj s spisi senatu (šesti odstavek 25. člena), ki nato na seji odloči o njem. Pred odločitvijo se izvod ugovora pošlje tožilcu, ki lahko v treh dneh od prejema ugovora poda odgovor.

276. člen

(1) Če senat ne zavrže ugovora kot prepozna ali kot nedovoljenega, vzame v preizkus obtožnico.

(2) Če senat ob ugovoru spozna, da so napake ali pomanjkljivosti v obtožnici (269. člen) ali v samem postopku ali da je potrebna boljša razjasnitev stanja stvari, da bi se mogla preizkusiti utemeljenost obtožnice, vrne obtožnico, da se opažene pomanjkljivosti odpravijo ali da se preiskava dopolni oziroma opravi. Tožilec mora v treh dneh, odkar mu je bila sporočena odločba senata, predložiti popravljeno obtožnico ali zahtevati preiskavo oziroma njeno dopolnitev. Iz opravičenih razlogov sme senat na zahtevo tožilca ta rok podaljšati. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zamudi omenjeni rok, se šteje, da je odstopil od pregona, postopek pa se ustavi. Če državni tožilec zamudi rok, mora o razlogih obvestiti višjega državnega tožilca.

(3) Če senat spozna, da je za kaznivo dejanje, ki je predmet obtožbe, pristojno kakšno drugo sodišče, izreče, da je sodišče, kateremu je predložena obtožnica, nepristojno, in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(4) Če senat ugotovi, da so v spisih zapisniki ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi iz spisov. Zoper ta sklep je dovoljena posebna pritožba. Ko postane sklep pravnomočen, poskrbi predsednik senata iz šestega odstavka 25. člena tega zakona, preden pošlje zadevo predsedniku senata, ki razpiše glavno obravnava, da se izločeni zapisniki in obvestila zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov. Teh zapisnikov in obvestil ni dovoljeno pregledovati in tudi ne uporabiti v postopku.

277. člen

(1) Ko senat sklepa o ugovoru zoper obtožnico, odloči, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi, če ugotovi:

1) da dejanje, ki je predmet obtožbe, ni kaznivo dejanje;

2) da so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost, in da ni razlogov za uporabo varnostnih ukrepov;

3) da je kazenski pregon zastaran, ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo, ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) da ni zadosti dokazov, da bi bil obdolženec utemeljeno sumljiv dejanja, ki je predmet obtožbe.

(2) Če senat ugotovi, da ni zahteve upravičenega tožilca ali potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon, se sklepom obtožnica zavrže.

278. člen

(1) Ko sklepa o ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca, vloženo po šestem odstavku 170. člena tega zakona,

na, ali o zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen), ali ko sklepa v primerih iz prvega odstavka 27-1. člena tega zakona o zahtevi predsednika senata sodišča prve stopnje, ki se ne strinja z obtožnico oškodovanca kot tožilca ali z zasebno tožbo, zavrže senat s sklepom obtožnico oziroma zasebno tožbo, če spozna da je podan kakšen razlog iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka drugega odstavka prejšnjega člena; če so bila opravljena preiskovalna dejanja, pa tudi, če spozna, da je podan razlog iz 4. točke prvega odstavka omenjenega člena.

(2) Če je bila po ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca iz prejšnjega odstavka ali po zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen) opravljena preiskava (drugi odstavek 276. člena), senat pa po preiskavi spozna, da je podan kakšen razlog iz prvega odstavka prejšnjega člena, odloči s sklepom, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi.

279. člen

Pri sklepu iz tretjega odstavka 276. člena ter iz 277. člena in 278. člena tega zakona senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je tožilec navedel v obtožnici.

280. člen

(1) Če senat ne izda nobenega od sklepov iz prvega do tretjega odstavka 276., 277. in 278. člena tega zakona, zavrže ugovor kot neutemeljen.

(2) Z istim sklepom odloči senat tudi o predlogih za združitev ali izločitev postopka.

281. člen

Če podajo samo nekateri od več obdolžencev ugovor zoper obtožnico in če so razlogi, zaradi katerih je sodišče spoznalo, da se obtožba ne dopusti ali da se obtožnica zavrže, v korist tudi nekaterim obdolžencem, ki niso podali ugovora, ravna senat tako, kakor da bi bili podali ugovor tudi ti.

282. člen

Vse odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, morajo biti obrazložene, vendar tako, da se s tem ne vpliva naprej na rešitev tistih vprašanj, ki se bodo obravnavala na glavni obravnavi.

283. člen

(1) Zoper odločbo senata iz tretjega odstavka 276. člena tega zakona je dovoljena pritožba, zoper odločbo iz 277. in 278. člena tega zakona pa se lahko pritožita tožilec in oškodovanec. Zoper druge odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, ni pritožbe.

(2) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

284. člen

(1) Če ugovor zoper obtožnico ni bil vložen ali je bil zavrnjen, sme senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo predsednika senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, odločiti o vsakem vprašanju, o katerem se na podlagi tega zakona odloča v zvezi z ugovorom.

(2) Zahtevo iz prejšnjega odstavka lahko predsednik senata poda le do določitve glavne obravnave, najkasneje pa v dveh mesecih od prejema obtožnice pri sodišču.

(3) Določbe drugega odstavka 275. člena in členov 276 do 279 ter 282 in 283 tega zakona se smiselno uporabljajo tudi pri odločanju o zahtevi iz prvega odstavka tega člena.

285. člen

Obtožnica postane pravnomočna z dnem, ko je ugovor zavrnjen; če ugovor ni bil vložen ali je bil zavrnjen – z dnem, ko je senat, ki je obravnaval zahtevo predsednika senata (284. člen), odločil, da se z obtožnico strinja; če take zahteve

ni bilo, pa z dnem, ko je predsednik senata določil glavno obravnava, oziroma, ko je pretekel rok iz drugega odstavka prejšnjega člena.

B) GLAVNA OBRAVNAVA IN SODBA

XX. poglavje

PRIPRAVE NA GLAVNO OBRAVNAVO

286. člen

(1) Predsednik senata določi z odredbo dan, uro in kraj glavne obravnave.

(2) Predsednik senata določi glavno obravnava najkasneje v dveh mesecih od prejema obtožnice pri sodišču, če je bila podana zahteva iz 284. člena tega zakona, pa brž ko jo je glede na odločbo senata mogoče določiti. Če v tem roku ne določi glavne obravnave, obvesti predsednika sodišča, iz katerih razlogov glavne obravnave ni določil. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava določi.

(3) Če predsednik senata ugotovi, da so v spisih zapiski ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi, preden določi glavno obravnava, po pravnomočnosti sklepa pa jih da v poseben ovitek in izroči preiskovalnemu sodniku, da jih hrani ločeno od drugih spisov.

(4) Ko senat (šesti odstavek 25. člena) odloča o pritožbi zoper sklep iz prejšnjega odstavka, sme glede na vsebino izločenega dokaza odrediti, da se glavna obravnava opravi pred drugim predsednikom senata.

287. člen

(1) Glavna obravnava se opravi na sedežu sodišča, in sicer v sodnem posloplju.

(2) Če so v posameznih primerih prostori v sodnem posloplju neprimerni za glavno obravnava, sme predsednik sodišča določiti, naj bo obravnava v kakšnem drugem posloplju.

(3) Glavna obravnava sme biti tudi v drugem kraju na območju pristojnega sodišča, če na obrazložen predlog predsednika sodišča to dovoli predsednik višjega sodišča.

288. člen

(1) Na glavno obravnava se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec in njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci ter tolmač. Prav tako se na glavno obravnava povabijo priče in izvedenci, ki sta jih predlagala tožilec v obtožnici in obdolženec v ugovoru zoper obtožnico, razen tistih, za katere predsednik senata misli, da njihovo zaslišanje na glavni obravnavi ni potrebno. Tožilec in obtoženec lahko na glavni obravnavi ponovita predloge, ki jim predsednik senata ni ugodil.

(2) Glede vsebine vabila za obtoženca in priče veljajo določbe 193. in 239. člena tega zakona. V vabilu se obtoženec opozori, da se bo glavna obravnava opravila tudi v njegovi nenavzočnosti, če bodo zato podani zakonski pogoji (tretji odstavek 307. člena).

(3) Obtožencu se mora vabilo vročiti tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in dnevom glavne obravnave zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa osem dni. Na zahtevo obtoženca ali na zahtevo tožilca s privolitvijo obtoženca se sme ta rok skrajšati.

(4) Oškodovancu, ki ni povabljen kot priča, sporoči sodišče v vabilu, da se bo glavna obravnava opravila tudi brez njega in da bo njegova izjava o premoženjskem zahtevku prebrana. Opozori ga tudi, da se bo v primeru, če ne pride, štelo, da ne namerava nadaljevati pregona, če bi državni tožilec umaknil obtožbo.

(5) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se opozorita v vabilu, da se bo v primeru, če ne prideta na glavno obravnavo in tudi ne pošljeta pooblaščenca, štelu, da sta umaknila obtožbo.

(6) Obtoženec, priča in izvedenec se opozorijo v vabilu na posledice, če ne pridejo na glavno obravnavo (307. in 309. člen).

289. člen

(1) Stranke in oškodovanec lahko tudi po razpisu glavne obravnave zahtevajo, da se na glavno obravnavo povabijo nove priče ali novi izvedenci ali preskrbijo drugi novi dokazi. V svoji obrazloženi zahtevi morajo stranke navesti, katera dejstva naj bi se dokazala in s katerimi od predlaganih dokazov.

(2) Če predsednik senata zavrne predlog za nove dokaze, se sme tak predlog ponoviti med glavno obravnavo.

(3) Predsednik senata sme tudi brez predloga strank odrediti, naj se za glavno obravnavo preskrbijo novi dokazi.

(4) O odločbi, s katero se odredi, naj se preskrbijo novi dokazi, se obvestijo stranke pred začetkom glavne obravnave.

290. člen

Če kaže, da bo glavna obravnavna trajala daljši čas, lahko predsednik senata zahteva od predsednika sodišča, naj določi enega ali dva sodnika oziroma sodnika porotnika, ki naj bosta navzoča pri glavni obravnavi, da bi lahko nadomestila člane senata, če bi bili zadržani.

291. člen

(1) Če se zve, da kakšna priča ali izvedenec, ki je povabljen na glavno obravnavo, pa še ni bil zaslišan, ne bo mogel priti na glavno obravnavo zaradi dolgotrajne bolezni ali drugih ovir, se sme zaslišati tam, kjer je.

(2) Pričo oziroma izvedenca zasliši in po potrebi izvedenca tudi zapriseže predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali pa se opravi njegovo zaslišanje po preiskovalnem sodniku sodišča, na katerega območju priča oziroma izvedenec živi.

(3) O času in kraju zaslišanja se obvestijo stranke in oškodovanec, če je glede na nujnost postopka to mogoče. Če je obtoženec v priporu, odloči predsednik senata, ali je potrebna njegova navzočnost pri zaslišanju. Kadar so stranke in oškodovanec navzoči pri zaslišanju, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

292. člen

Predsednik senata sme iz tehtnih razlogov na predlog strank ali po uradni dolžnosti z odredbo odložiti dan glavne obravnave.

293. člen

(1) Če tožilec umakne obtožnico pred začetkom glavne obravnave, predsednik senata obvesti o tem vse, ki so bili povabljeni na glavno obravnavo. Oškodovanca pa posebej obvesti o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen). Če oškodovancu obvestila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, ustavi predsednik senata s sklepom kazenski postopek. Ta sklep se pošlje strankam in oškodovancu.

(3) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka izda predsednik senata tudi, če so po pravnomočnosti obtožnice oziroma zasebne tožbe podane kakšne druge okoliščine, zaradi katerih bi se morala na glavni obravnavi izdati zavrnilna sodba (2., 3. in 4. točka 357. člena).

XXI. poglavje

GLAVNA OBRAVNAVA

1. Javnost glavne obravnave

294. člen

(1) Glavna obravnavna je javna.

(2) Na glavni obravnavi smejo biti navzoče polnoletne osebe.

(3) Osebe, ki so navzoče na glavni obravnavi, ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja, razen paznika obtoženca, ki je lahko oborožen.

295. člen

Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave, sme senat ob vsakem času po uradni dolžnosti ali na predlog strank, vselej pa po njihovem zaslišanju, izključiti javnost vse ali dela glavne obravnave, če je to potrebno za varovanje tajnosti, varstva javnega reda, morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obtoženca ali oškodovanca ali koristi mladoletnika, ali če bi po mnenju senata javnost škodovala interesom pravičnosti.

296. člen

(1) Izključitev javnosti ne velja za stranke, oškodovanca, njihove zastopnike in zagovornika.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe ter znanstveni in javni delavci, na zahtevo obtoženca pa sme to dovoliti tudi njegovemu zakoncu oziroma osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti in njegovim bližnjim sorodnikom.

(3) Predsednik senata opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, da so dolžni varovati kot tajnost vse, kar zvedo na glavni obravnavi in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje.

297. člen

(1) O izključitvi javnosti odloči senat s sklepom, ki mora biti obrazložen in javno razglašen.

(2) Sklep o izključitvi javnosti se sme izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

2. Vodstvo glavne obravnave

298. člen

(1) Predsednik, člani senata, zapisnikar in nadomestni sodniki in sodniki porotniki (290. člen) morajo biti nepretrogoma na glavni obravnavi.

(2) Dolžnost predsednika senata je, da ugotovi, ali je senat sestavljen po zakonu in ali je podan kakšen razlog, zaradi katerega bi bilo treba člane senata ali zapisnikarja izločiti (1. do 5. točka 39. člena).

299. člen

(1) Predsednik senata vodi glavno obravnavo, daje besedo strankam, oškodovancu, zakonskim zastopnikom, pooblaščencom, zagovorniku, izvedencu in članom senata ter postavlja vprašanja obtožencu, pričam in izvedencem.

(2) Dolžnost predsednika senata je skrbeti za to, da se zadeva vsestransko razčisti, da se dožene resnica in odvrne vse, kar bi zavlačevalo postopek, ne da bi koristilo razjasnitvi stvari.

(3) Predsednik senata odloča o predlogih strank, če o njih ne odloča senat.

(4) O predlogu, glede katerega ni soglasja med strankami, in o soglasnih predlogih strank, s katerimi se ne strinja predsednik, odloča senat. Senat odloča tudi o ugovorih zoper ukrepe predsednika senata, ki se nanašajo na vodstvo glavne obravnave.

(5) Sklepi senata se vselej razglasijo in s kratko obrazložitvijo vpišejo v zapisnik o glavni obravnavi.

300. člen

Glavna obravnava poteka v tistem redu, ki je določen v tem zakonu, vendar pa sme senat spremeniti določeni red obravnavanja zaradi posebnih okoliščin, zlasti če je veliko obtožencev, veliko kaznivih dejanj ali če je dokazno gradivo obsežno.

301. člen

(1) Dolžnost predsednika senata je skrbeti za red v sodni dvorani in za dostojanstvo sodišča. V ta namen lahko takoj po začetku zasedanja opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, naj se dostojno obnašajo in naj ne ovirajo dela sodišča. Predsednik senata lahko odredi osebno preiskavo tistih, ki so navzoči na glavni obravnavi.

(2) Senat sme odrediti, da se odstranijo z zasedanja vsi, ki so kot poslušalci navzoči na glavni obravnavi, če se z ukrepi, ki jih določa ta zakon za vzdrževanje reda, ne more zagotoviti neoviran potek glavne obravnave.

(3) V sodni dvorani niso dovoljena slikovna snemanja. Izjemoma pa sme predsednik vrhovnega sodišča dovoliti tako snemanje na posamezni glavni obravnavi. Če je bilo dovoljeno snemanje, sme senat na glavni obravnavi iz opravičenih razlogov odločiti, da se posamezni deli glavne obravnave ne snemajo.

302. člen

(1) Če obtoženec, zagovornik, oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač ali kdo drug, ki je navzoč na glavni obravnavi, moti red ali se ne pokori ukazom predsednika senata glede vzdrževanja reda, ga predsednik senata opomni. Če opomin ne zaleže, sme senat odrediti, naj se obtoženec odstrani iz sodne dvorane; druge pa sme ne le odstraniti, marveč tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona.

(2) Po odločbi senata sme biti obtoženec odstranjen iz sodne dvorane za določen čas; če je bil na glavni obravnavi že zaslišan, pa tudi za ves čas, dokler traja dokazni postopek. Pred koncem dokaznega postopka pokliče predsednik senata obtoženca in mu sporoči potek glavne obravnave. Če obtoženec še naprej moti red ali žali dostojanstvo sodišča, ga sme senat znova odstraniti z zasedanja. V takem primeru se glavna obravnava dokonča brez njegove navzočnosti, sodbno pa mu naznani predsednik ali sodnik, ki je član senata, v navzočnosti zapisnikarja.

(3) Zagovorniku ali pooblaščenču, ki kljub kazni še naprej moti red, sme senat odreči nadaljnjo obrambo oziroma zastopanje na glavi obravnavi; v tem primeru se od stranke zahteva, naj si vzame drugega zagovornika oziroma pooblaščenca. Če ni možnosti, da bi si obtoženec takoj vzel drugega zagovornika oziroma, da bi ga brez škode za obrambo postavilo sodišče, se glavna obravnava prekine ali preloži. Če si zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec ne vzame takoj drugega pooblaščenca, sme senat odločiti, da bo opravil glavno obravnavo brez navzočnosti pooblaščenca, če po pretehtanju vseh okoliščin spozna, da nenavzočnost pooblaščenca ni v škodo zastopaneja. Sklep o tem se z obrazložitvijo vpiše v zapisnik o glavni obravnavi. Zoper ta sklep ni dovoljena posebna pritožba.

(4) Če sodišče odstrani iz sodne dvorane oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, ki nimata pooblaščenca ali če odstrani njunega zakonitega zastopnika, ki nima pooblaščenca, se glavna obravnava prekine oziroma preloži, dokler si ne vzamejo pooblaščenca.

(5) Če moti red državni tožilec, obvesti predsednik senata o tem pristojnega državnega tožilca, lahko pa tudi prekine glavno obravnavo in zahteva od pristojnega državnega tožilca, naj določi koga drugega za zastopanje obtožnice.

(6) Če sodišče kaznuje odvetnika oziroma odvetniškega kandidata, ki moti red, sporoči to odvetniški zbornici.

303. člen

(1) Zoper sklep o kazni je dovoljena pritožba, vendar lahko senat ta sklep prekliče.

(2) Zoper druge odločbe, ki se nanašajo na vzdrževanje reda in vodstvo glavne obravnave, ni pritožbe.

304. člen

(1) Če obtoženec stori na glavni obravnavi kaznivo dejanje, se je treba ravnati po 345. členu tega zakona.

(2) Če stori kdo drug med glavno obravnavo na zasedanju kaznivo dejanje, sme senat prekiniti glavno obravnavo in na ustno obtožbo tožilca takoj soditi o storjenem kaznivem dejanju; sme pa soditi o tem dejanju tudi potem, ko konča začetno glavno obravnavo.

(3) Če so podani razlog za sum, da je priča ali izvedenec na glavi obravnavi po krivem izpovedal, se za tako kaznivo dejanje ne more soditi takoj. V takem primeru sme predsednik senata odrediti, naj se o izpovedbi priče oziroma izvedenca napravi poseben zapisnik in ta pošlje državnemu tožilcu. Ta zapisnik podpiše zaslišana priča oziroma izvedenec.

(4) Če ni mogoče takoj soditi storilca kaznivega dejanja, zaradi katerega se ta preganja po uradni dolžnosti, se obvesti o tem pristojni državni tožilec zaradi nadaljnega postopka.

3. Pogoji za glavno obravnavo

305. člen

Predsednik senata začne zasedanje in naznani predmet glavne obravnave in sestavo senata. Nato ugotovi, ali so prišli vsi, ki so bili povabljeni; če niso, se prepriča, ali so jim bila vabila vročena in ali so svoj izostanek opravičili.

306. člen

(1) Če na glavno obravnavo, ki je bila razpisana na podlagi obtožnice državnega tožilca, ne pride državni tožilec, se glavna obravnava preloži, predsednik senata pa o tem obvesti višjega državnega tožilca.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, čeprav sta bila v redu povabljena, in tudi ne njun pooblaščenec, ustavi senat postopek s sklepom.

307. člen

(1) Če je bil obtoženec v redu povabljen, pa ne pride na glavno obravnavo in tudi ne opraviči svojega izostanka, odredi senat, da se privede s silo. Če ga ni mogoče privedi takoj, senat preloži glavno obravnavo in odredi, da se obtoženec s silo privede na prihodnjo obravnavo. Če obtoženec opraviči svoj izostanek, preden ga privedejo, prekliče predsednik senata odredbo o privedbi.

(2) Če se obtoženec, ki je bil v redu povabljen, očitno izmika in noče priti na glavno obravnavo, za pripor pa ni nobenega od razlogov iz 201. člena tega zakona, sme senat odrediti pripor, da zagotovi njegovo navzočnost na glavni obravnavi. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa o priporu. Za pripor, ki je bil odrejen iz tega razloga, se smiselno uporabljajo določbe 200. člena, drugega, tretjega, četrtega in šestega odstavka 202. člena ter 208. do 213. d člena tega zakona. Če ni prej odpravljen, traja pripor do objave sodbe, najdalj pa mesec dni.

(3) Če obtoženec ne pride na glavno obravnavo, kljub temu da je bil v redu povabljen, sme senat odločiti, da se glavna obravnava opravi tudi v njegovi nenavzočnosti, če njegova navzočnost ni nujna, če je navzoč njegov zagovornik in če je bil pred tem že zaslišan. Če obtoženec nima zagovornika, senat ravna po prvem odstavku tega člena, sme pa tudi odločiti, da se obtožencu postavi zagovornik po uradni dolžnosti.

(4) Sklep o tem, da bo obtoženca sodil v nenavzočnosti izda senat po zaslišanju tožilca in zagovornika. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

308. člen

Če ne pride na glavno obravnavo zagovornik, ki je bil v redu povabljen, pa ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo, zahteva sodišče od obtoženca, naj si takoj vzame drugega zagovornika. Če obtoženec tega ne stori in ni možnosti, da bi brez škode za obrambo zagovornika postavilo sodišče, se glavna obravnava preloži.

309. člen

(1) Če priča ali izvedenec neopravičeno izostane, čeprav je bil v redu povabljen, sme senat odrediti, da se takoj privede s silo.

(2) Glavna obravnava se lahko začne tudi brez povabljenega priče ali izvedenca; v takem primeru odloči senat med glavno obravnavo, ali naj se zaradi nenavzočnosti priče ali izvedenca glavna obravnava prekine ali preloži.

(3) Pričo ali izvedenca, ki je bil v redu povabljen, pa svojega izostanka ni opravičil, sme senat kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, sme pa odrediti tudi prisilno privedbo na novo glavno obravnavo. V opravičenem primeru sme senat preklicati svojo odločbo o kazni.

4. Preložitev in prekinitev glavne obravnave

310. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, se glavna obravnava preloži s sklepom senata, če je treba preskrbeti nove dokaze ali če se med glavno obravnavo ugotovi, da je obtoženec po storitvi kaznivega dejanja začasno duševno zbolel ali da je pri njem nastala začasna duševna motnja, ali če so podane druge ovire, da se glavna obravnava ne more uspešno izvesti do konca.

(2) V sklepu, s katerim se preloži glavna obravnava, se določi, če je to mogoče, dan in ura, kdaj se bo nadaljevala. Z istim sklepom sme senat odrediti tudi, naj se zberejo tisti dokazi, ki bi se s časom utegnili izgubiti.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

311. člen

(1) Glavna obravnava, ki je bila preložena, se mora začeti znova, če se je spremenila sestava senata. Vendar pa sme senat po zaslišanju strank odločiti, da se v takem primeru priče in izvedenci ne zaslišijo znova in ne opravi nov ogled, temveč da se preberejo izpovedbe prič in izvedencev, dane na prejšnji glavni obravnavi, oziroma da se prebere zapisnik o ogledu.

(2) Če se glavna obravnava, ki je bila preložena, opravlja pred istim senatom, se nadaljuje, predsednik senata pa na kratko pove potek prejšnje glavne obravnave; vendar pa sme senat v tem primeru odločiti, da se začne obravnava znova.

(3) Če je bila glavna obravnava preložena za več kot tri mesece ali če se opravlja pred drugim predsednikom senata, se mora začeti znova in se morajo vsi dokazi znova izvesti.

312. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, sme predsednik senata prekiniti glavno obravnavo za odmor ali zato, ker je delovni čas pretekel, ali pa zato, da se v kratkem času preskrbijo določeni dokazi ali da se pripravi obtožba ali obramba.

(2) Prekinjena glavna obravnava se vselej nadaljuje pred istim senatom.

(3) Če se glavna obravnava ne more nadaljevati pred istim senatom ali če je bila prekinjena za več kot osem dni, je treba ravnati po določbi prejšnjega člena.

313. člen

Če se pokaže med glavno obravnavo pred senatom, sestavljenim iz enega sodnika in dveh sodnikov porotnikov, da kažejo dejstva, na katera se opira obtožba, na kaznivo dejanje, za katero je pristojen senat dveh sodnikov in treh sodnikov porotnikov, se senat dopolni in glavna obravnava začne znova.

5. Zapisnik o glavni obravnavi

314. člen

(1) O glavni obravnavi se mora pisati zapisnik, v katerem se vpisuje bistvena vsebina vsega poteka glavne obravnave.

(2) Predsednik senata lahko odredi, da se ves potek glavne obravnave ali njeni posamezni deli stenografirajo. Stenografski zapisniki se v osemindesetih urah prepisujejo, pregledajo in priložijo zapisniku.

(3) Predsednik senata lahko odredi zvočno ali slikovno snemanje glavne obravnave. Za tako snemanje se smiselno uporabljajo določbe 84. člena tega zakona.

(4) Predsednik senata lahko na predlog strank ali po uradni dolžnosti odredi, da se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so posebno pomembne.

(5) Če je treba, zlasti pa, če se v zapisnik dobesedno vpiše kakšna izjava, sme predsednik senata odrediti, da se ta del zapisnika takoj prebere. Vselej se takoj prebere, če to zahteva stranka, zagovornik ali tisti, čigar izjava se vpisuje v zapisnik.

315. člen

(1) Zapisnik mora biti končan na koncu zasedanja. Podpišeta ga predsednik senata in zapisnikar.

(2) Stranke imajo pravico pregledati končani zapisnik in njegove priloge, podati pripombe glede vsebine in zahtevati njegov popravek.

(3) Popravke napačno vpisanih imen, števil in drugih očitnih napak v pisanju sme odrediti predsednik senata na predlog stranke ali zaslišanca ali po uradni dolžnosti. Druge popravke in dopolnitve zapisnika sme odrediti samo senat.

(4) Pripombe in predloge strank glede zapisnika ter popravke in dopolnitve zapisnika je treba zapisati v nadaljevanju končanega zapisnika. V nadaljevanju zapisnika se zapišejo tudi razlogi, zaradi katerih posamezni predlogi in pripombe niso bili sprejeti. Predsednik senata in zapisnikar podpišeta tudi nadaljevanje zapisnika.

316. člen

(1) V uvodu zapisnika se mora navesti sodišče, pred katerim se opravlja glavna obravnava, kraj in čas zasedanja, ime in priimek predsednika senata, članov senata in zapisnikarja, tožilca, obtoženca in zagovornika, oškodovanca in njegovega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca ter tolmača, kaznivo dejanje, ki je predmet obravnavanja in ali je glavna obravnava javna ali pa je javnost izključena.

(2) Zapisnik mora zlasti vsebovati podatke o tem, katera obtožnica je bila na glavni obravnavi prebrana in ali je tožilec obtožbo spremenil ali razširil, kaj so predlagale stranke in kaj je odločil predsednik senata ali senat, kateri dokazi so bili izvedeni, ali so bili prebrani kakšni zapisniki in druga pisanja, ali so bili reproducirani zvočni ali drugi posnetki in kakšne pripombe so glede prebranih zapisnikov, pisanj ali reproduciranih posnetkov podale stranke. Če je bila javnost na glavni obravnavi izključena, se mora navesti, da je predsednik senata opozoril navzoče na posledice, če bi neupravičeno izdali, kar so na tej glavni obravnavi zvedeli kot tajnost.

(3) Izpovedbe obdolženca, prič in izvedencev se vpišejo v zapisnik tako, da se poda njihova bistvena vsebina. Te izpovedbe se vpišejo v zapisnik samo, če vsebujejo kakšno spremembo ali dopolnitev njihovih prejšnjih izpovedb. Na

zahtevo stranke predsednik senata odredi, da se deloma ali v celoti prebere zapisnik o prejšnji izpovedbi.

(4) Na zahtevo stranke se v zapisnik vpiše tudi vprašanje oziroma odgovor, ki ga senat ni dovolil.

317. člen

(1) V zapisnik o glavni obravnavi se vnese celoten izrek sodbe (tretji, četrti in peti odstavek 364. člena) in navede, ali je bila sodba razglašena javno. Izrek sodbe v zapisniku o glavni obravnavi je izviren.

(2) Če je bil izdan sklep o priporu (361. člen), se mora tudi ta vnesti v zapisnik o glavni obravnavi.

6. Začetek glavne obravnave in zaslišanje obtoženca

318. člen

Ko predsednik senata ugotovi, da so prišli na glavno obravnavo vsi, ki so bili povabljeni, ali ko senat sklene, da bo opravil glavno obravnavo brez nekoga od povabljenih ali da bo o teh vprašanih odločil pozneje, pokliče predsednik senata obtoženca in zahteva od njega osebne podatke (227. člen), da se prepriča o njegovi istovetnosti.

319. člen

(1) Po ugotovitvi obtoženčeve istovetnosti napoti predsednik senata priče in izvedence na kraj, ki je zanje določen in kjer naj počakajo, dokler jih ne pokličejo k zaslišanju. Če je potrebno, lahko predsednik senata pridrži izvedence, da spremljajo potek glavne obravnave.

(2) Če je oškodovanec navzoč, pa še ni priglasil svoje premoženjskopravnega zahtevka, ga predsednik senata pouči, da lahko poda predlog za uveljavitev tega zahtevka v kazenskem postopku in o pravicah iz 59. člena tega zakona.

(3) Če je treba oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca zaslišati kot prič, ju ni dopustno odstraniti z zasedanja.

(4) Predsednik senata sme odrediti, kar je potrebno, da prepreči dogovarjanje med pričami, izvedenci in strankami.

320. člen

Predsednik senata opozori obtoženca, naj pazljivo spremlja potek glavne obravnave, ter ga pouči, da sme navajati dejstva in predlagati dokaze v svojo obrambo, da sme postavljati vprašanja soobtožencem, pričam in izvedencem ter da sme podajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb.

321. člen

(1) Glavna obravnava se začne z branjem obtožnice ali zasebne tožbe.

(2) Obtožnico in zasebno tožbo bere tožilec.

(3) Če je oškodovanec navzoč, sme obrazložiti svoj premoženjskopravni zahtevek; če ni navzoč, pa prebere njegov predlog predsednik senata.

(4) Predsednik senata vpraša obtoženca, ali je razumel obtožbo. Če obtoženec ni razumel obtožbe, predsednik senata pozove tožilca, da mu razloži vsebino obtožnice tako, da jo najlažje razume.

(5) Predsednik senata pouči obtoženca po tretjem odstavku 5. člena tega zakona.

322. člen

(1) Obtoženec in zagovornik imata pravico, da odgovorita na obtožbo in zavzemata svoje stališče glede obtožbe in premoženjskopravnega zahtevka oškodovanca.

(2) V odgovoru na obtožbo se obtoženec lahko izjavi le o tem, ali dejanje in premoženjskopravni zahtevek priznava in ali ima ugovore pravne narave. Namesto obtoženca lahko poda odgovor na obtožbo zagovornik, vendar ne o tem, ali obtoženec dejanje priznava.

323. člen

(1) Ko obramba zavzame svoje stališče do obtožbe, predsednik senata vpraša obtoženca, ali se želi zagovarjati.

(2) Če obtoženec izjavi, da se želi zagovarjati, se ga zasliši.

(3) Pri zaslišanju obtoženca na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za zasliševanje obdolženca med preiskavo.

(4) Pri zaslišanju obtoženca ne smejo biti navzoči soobtoženci, ki še niso bili zaslišani.

324. člen

(1) Zaslišanje obtoženca se začne s pozivom predsednika senata obtožencu, da naj poda svoj zagovor.

(2) Ko obtoženec konča svojo izpovedbo, se mu lahko postavijo vprašanja. Predsednik senata pozove najprej tožilca, nato pa zagovornika, da postavljata obtožencu vprašanja. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, soobtoženec in izvedenec smejo obtožencu postavljati neposredna vprašanja le z dovoljenjem predsednika senata.

(3) Predsednik senata prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove kakšno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

(4) Ko predsednik senata ugotovi, da tožilec, zagovornik in druge osebe iz drugega odstavka tega člena nimajo več vprašanj, lahko sam postavlja obtožencu vprašanja, če misli, da so v obtoženčevi izpovedbi ali v odgovorih na vprašanja vrzeli, nejasnosti ali nasprotja. Nato smejo obtožencu neposredno postavljati vprašanja še člani senata.

(5) Po končanem zaslišanju mora predsednik senata obtoženca vprašati, če želi še kaj povedati v svoj zagovor. Če obtoženec še kaj pove v svoj zagovor, se mu lahko znova postavljajo vprašanja.

325. člen

(1) Če obtoženec na glavni obravnavi izjavi, da se ne želi zagovarjati ali če noče odgovarjati na posamezna vprašanja, prebere predsednik senata njegovo prejšnjo izpovedbo ali del te izpovedbe.

(2) Če obtoženec na glavni obravnavi pri zaslišanju spremeni svojo prejšnjo izpovedbo, ga tožilec, zagovornik ali predsednik senata lahko opozorijo na spremembo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali del izpovedbe.

326. člen

(1) Ko je končano zasliševanje prvega obtoženca, se nadaljuje po vrsti zasliševanje morebitnih drugih obtožencev. Po vsakem zaslišanju seznanjeni predsednik senata zaslišanca z izpovedbami prej zaslišanih soobtožencev in ga vpraša, ali ima kaj pripomniti, prej zaslišanega obtoženca pa vpraša, ali ima kaj pripomniti k izpovedbi pozneje zaslišanega obtoženca. Vsak obtoženec ima pravico postavljati vprašanja drugim zaslišanim soobtožencem.

(2) Če se izpovedbe posameznih soobtožencev o isti okoliščini med seboj razlikujejo, sme predsednik senata soobtožence soočiti.

327. člen

Senat sme izjemoma skleniti, da se obtoženec začasno odstrani iz sodne dvorane, če soobtoženec ali priča v njegovi navzočnosti noče izpovedovati ali če okoliščine kažejo, da v njegovi navzočnosti ne bo govoril resnice. Po vrnitvi obtoženca na zasedanje se mu prebere izpovedba soobtoženca oziroma priče. Obtoženec ima pravico postavljati soobtožencu oziroma priči vprašanja, predsednik senata pa ga vpraša, ali ima kaj pripomniti k njuni izpovedbi. Po potrebi se lahko opravi soočenje.

328. člen

Obtoženec se sme med glavno obravnavo dogovarjati s svojim zagovornikom, vendar pa se o tem, kako naj odgovori na postavljeno vprašanje, ne sme posvetovati ne s svojim zagovornikom ne s kom drugim.

7. Dokazni postopek

329. člen

(1) Ko je obtoženec zaslišan, se postopek nadaljuje s sprejemanjem dokazov.

(2) Dokazovanje obsega vsa dejstva, za katera sodišče misli, da so pomembna za pravilno razsodbo.

(3) Dokazi se sprejemajo v tistem redu, ki ga določi predsednik senata. Praviloma se najprej izvedejo dokazi, ki jih predlaga tožilec, nato tisti, ki jih predlaga obramba, na koncu pa še dokazi, katerih izvedbo odredi po uradni dolžnosti senat. Če naj bo oškodovanec, ki je navzoč, zaslišan kot prič, se njegovo zasliševanje opravi takoj za zaslišanjem obtoženca.

(4) Stranke in oškodovanec smejo do konca glavne obravnave predlagati, naj se raziščejo nova dejstva in preiskrbijo novi dokazi, smejo pa tudi ponoviti tiste predloge, ki jih je predsednik senata ali senat prej zavrnil.

(5) Senat sme odločiti, da se izvedejo tudi dokazi, ki niso bili predlagani ali jih je predlagatelj umaknil.

330. člen

Priznanje obtoženca na glavni obravnavi, pa naj je še tako popolno, ne odveže sodišča dolžnosti, da izvede tudi druge dokaze.

331. člen

(1) Pri zasliševanju prič in izvedencev na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njihovo zasliševanje med preiskavo, kolikor ni v tem poglavju drugače določeno.

(2) Priča, ki še ni bila zaslišana, praviloma ne sme biti navzoča pri sprejemanju dokazov; izvedenec, ki še ni dal svojega izvida in mnenja, pa ne sme biti navzoč pri glavni obravnavi, ko daje drug izvedenec svojo izpovedbo o isti zadevi.

(3) Če se zaslišuje kot prič oseba, ki še ni stara štirinajst let, lahko senat sklene, naj bo med njenim zasliševanjem izključena javnost.

(4) Če je mladoletna oseba navzoča na glavni obravnavi kot prič ali oškodovanec, jo je treba odstraniti iz sodne dvorane, brž ko njena navzočnost ni več potrebna.

(5) Neposredno zaslišanje oseb, mlajših od 15 let, ki so bile žrtve kaznivih dejanj iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona, na glavni obravnavi ni dopustno. Sodišče mora v teh primerih odločiti, da se prebere zapisnik o prejšnjem zaslišanju teh oseb.

(6) Stranke lahko v primerih iz prejšnjega odstavka postavijo posredna vprašanja. Če senat spozna, da so vprašanja utemeljena in potrebna za razjasnitev dejanskega stanja, postopa po določbi 338. člena tega zakona.

332. člen

Pred zaslišanjem opomni predsednik senata pričo, da mora povedati sodišču vse, kar ji je o zadevi znano, in jo opozori, da pomeni krivo pričanje kaznivo dejanje.

333. člen

(1) Pred zaslišanjem opomni predsednik senata izvedenec, da mora dati izvid in mnenje po najboljši vednosti in ga opozori, da pomeni kriv izvid in mnenje kaznivo dejanje.

(2) Senat sme odločiti, naj izvedenec pred zaslišanjem priseže.

(3) Izvedenec priseže ustno.

(4) Besedilo prisege se glasi: »Prisegam pri svoji časti, da bom svoje izvedensko delo opravil po svoji najboljši vesti in vednosti in da bom podal svoj izvid in mnenje natančno in popolno.«

(5) Stalni zapriseženi izvedenec se namesto nove prisege opomni na že dano prisego.

(6) Izvedenec poda na glavni obravnavi svoj izvid in mnenje ustno. Če je pred glavno obravnavo pripravil svoj izvid in mnenje pisno, se mu lahko dovoli, da ga prebere. V tem primeru se njegov pisni sestavek priloži zapisniku.

(7) Če je opravil izvedensko delo strokovni zavod oziroma državni organ, lahko sodišče odloči, da ne bo vabilo strokovnjakov, katerim je zavod oziroma organ zaupal izvedensko delo, če glede na naravo opravljenega izvedenskega dela ni pričakovati popolnejšega pojasnila pisnega izvida in mnenja. V takem primeru sme senat na glavni obravnavi odločiti, da bosta izvid in mnenje strokovnega zavoda oziroma državnega organa samo prebrana. Če pa spozna, da je to potrebno glede na druge izvedene dokaze in pripombe strank (342. člen), lahko pozneje odloči, da bodo strokovnjaki, katerim je bilo zaupano izvedensko delo, neposredno zaslišani.

334. člen

(1) Ko prič konča svojo izpovedbo oziroma, ko izvedenec poda svoj izvid in mnenje, se jima lahko postavljajo vprašanja. Vprašanja postavlja najprej stranka, ki je predlagala izvedbo dokaza, nato nasprotna stranka ter osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona, na koncu pa še predsednik senata in člani senata. Če je bila izvedba dokaza odrejena po uradni dolžnosti, postavlja vprašanja najprej predsednik senata in člani senata, nato tožilec, obramba in na koncu osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec in izvedenec smejo naravnost postavljati vprašanja pričam in izvedencem le z dovoljenjem predsednika senata.

(2) Predsednik prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če to ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove določeno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

335. člen

Če je prič ali izvedenec pri prejšnjem zaslišanju povedal dejstva, ki se jih več ne spominja, ali če spremeni svojo izpovedbo, ga predsednik senata ali stranke opozorijo na prejšnjo izpovedbo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali njen del.

336. člen

(1) Zaslišane priče in izvedenci ostanejo v sodni dvorani, razen če jih predsednik senata po zaslišanju strank odpusti ali če odredi, naj se začasno odstranijo iz dvorane.

(2) Predsednik sme po predlogu strank ali po uradni dolžnosti odrediti, da se zaslišane priče in izvedenci odstranijo iz sodne dvorane, pozneje pa znova pokličejo in še enkrat zaslišijo v navzočnosti ali v nenavzočnosti drugih prič in izvedencev.

337. člen

(1) Če se na glavni obravnavi zve, da prič ali izvedenec ne more priti ali zelo težko pride k sodišču, sme senat, če je po njegovem mnenju izpovedba pomembna, odrediti, naj ga zunaj glavne obravnave zasliši predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali naj ga zasliši preiskovalni sodnik sodišča, na katerega območju prič oziroma izvedenec živi.

(2) Če je treba opraviti ogled ali rekonstrukcijo zunaj glavne obravnave, ju opravi predsednik senata ali sodnik, ki je član senata.

(3) Strankam in oškodovancu se vselej sporoči, kdaj in kje bo zaslišana prič oziroma kdaj in kje bo ogled ali

rekonstrukcija dogodka in se poučijo, da smejo biti pri teh dejanjih navzoči. Če je obtoženec v priporu, odloči senat, ali je potrebna njegova navzočnost pri teh dejanjih. Če so stranke in oškodovanec navzoči pri teh dejanjih, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

338. člen

Senat sme med glavno obravnavo po zaslišanju strank odločiti, da bo zahteval od preiskovalnega sodnika določena dejanja za razjasnitev posameznih dejstev, če bi bilo povezano s precejšnjim zavlačevanjem postopka ali s precejšnjimi drugimi težavami, ko bi se to moralo opraviti na glavni obravnavi. Kadar preiskovalni sodnik ravna po taki zahtevi senata, se uporabljajo določbe, ki se nanašajo na preiskovalna dejanja.

339. člen

(1) Zapisniki o ogledu zunaj glavne obravnave, o hišni ali osebni preiskavi, prepoznavi oseb, predmetov ali kraja storitve in o zasegu stvari ter listine, knjige, spisi in druga pisanja, ki se uporabijo kot dokaz, se preberejo na glavni obravnavi, da se ugotovi njihova vsebina, po presoji senata pa se sme njihova vsebina na kratko povedati, sme pa se tudi reproducirati zvočni ali slikovni posnetek opravljanja tega preiskovalnega dejanja. Pisanja, ki pomenijo dokaz, se po možnosti predložijo v izvorniku.

(2) Predmeti, ki utegnejo pripomoči k razjasnitvi stvari, se lahko med glavno obravnavo pokažejo obtožencu, po potrebi pa tudi pričam in izvedencem.

340. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, se smejo zapisniki o izpovedbah prič, soobtožencev ali že obsojenih udeležencev pri kaznivem dejanju ter zapisniki ali drugi zapisi o izvidu in mnenju izvedencev prebrati po odločbi senata samo v tehle primerih:

1) če so zaslišane osebe umrle, duševno zbolele ali jih ni mogoče najti ali če zaradi starosti, bolezni ali iz drugih tehničnih vzrokov ne morejo priti ali zelo težko pridejo k sodišču ali če prebivajo v tujini in na glavno obravnavo ne pridejo, kljub temu, da so bile nanjo pravilno povabljene;

2) če priče ali izvedenci brez zakonskega razloga nočejo izpovedati na glavni obravnavi.

(2) Senat sme s soglasjem strank odločiti, naj se zapisnik o prejšnjem zaslišanju priče ali izvedenca oziroma njegov pisni izvid in mnenje prebere tudi, če priča oziroma izvedenec nista navzoča, ne glede na to, ali sta bila povabljeni na glavno obravnavo ali ne.

(3) Razlogi, zakaj se bere zapisnik, se navedejo v zapisniku o glavni obravnavi; pri branju pa se sporoči, ali je bil izvedenec zaprišen ali ne.

(4) Pred koncem dokaznega postopka izda senat po uradni dolžnosti ali na predlog strank sklep, s katerim izloči iz spisov zapisnike in druge dokaze, na katere se po določbah tega zakona ne sme opirati sodna odločba. Poseben sklep izda tudi, če zavrne predlog stranke za izločitev. Sklep, s katerim je bilo odločeno o izločitvi zapisnikov in drugih dokazov, se sme izpodbijati le s pritožbo zoper sodbo. Izločeni zapisniki in drugi dokazi se zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov (tretji odstavek 83. člena).

(5) Ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep iz prejšnjega odstavka, sme glede na vsebino izločenega zapisnika oziroma drugega dokaza odrediti, da se opravi nova glavna obravnavo pred popolnoma spremenjenim senatom.

341. člen

V primerih iz 325., 335. in 340. člena tega zakona, kot tudi v drugih primerih, če je to potrebno, sme senat odločiti,

da bo na glavni obravnavi poleg branja zapisnika reproduciral tudi zvočni ali slikovni posnetek (84. člen).

342. člen

Po končanem zaslišanju vsake priče ali izvedenca in po branju vsakega zapisnika ali drugega pisanja vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kaj pripomniti.

343. člen

(1) Po končanem dokaznem postopku vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kakšne predloge za dopolnitev dokaznega postopka.

(2) Če nihče ne predlaga dopolnitve dokaznega postopka ali če se tak predlog zavrne, sodišče pa spozna, da je stanje stvari razjasnjeno, naznani predsednik, da je dokazni postopek končan.

8. Sprememba in razširitev obtožbe

344. člen

(1) Če tožilec med glavno obravnavo spozna, da izvedeni dokazi kažejo na to, da se je spremenilo v obtožnici navedeno dejansko stanje, sme na glavni obravnavi ustno spremeniti obtožnico, sme pa tudi predlagati, naj se glavna obravnavo prekine, da pripravi novo obtožnico.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo.

(3) Če senat dovoli prekinitve glavne obravnave zaradi priprave nove obtožnice, določi rok, v katerem mora tožilec vložiti obtožnico. Izvod nove obtožnice se vroči obtožencu; zoper to obtožnico ni ugovora. Če tožilec v danem roku ne vložil obtožnice, nadaljuje senat glavno obravnavo na podlagi prejšnje.

345. člen

(1) Če obtoženec med glavno obravnavo v zasedanju stori kaznivo dejanje ali če se med glavno obravnavo odkrije kakšno njegovo prejšnje kaznivo dejanje, razširi senat po obtožbi upravičenega tožilca, ki jo sme ta podati tudi ustno, glavno obravnavo praviloma tudi na to dejanje. Zoper to obtožbo ni ugovora.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo, sme pa po zaslišanju strank odločiti, da se obtoženec za dejanje iz prejšnjega odstavka sodi posebej.

9. Beseda strank

346. člen

Po končanem dokaznem postopku da predsednik senata besedo strankam, oškodovancu in zagovorniku. Najprej govori tožilec, za njim oškodovanec in zagovornik, nato pa obtoženec.

347. člen

Tožilec poda v svoji besedi presojo dokazov, ki so bili izvedeni na glavni obravnavi, nato pa razloži svoje sklepe o dejstvih, ki so pomembna za odločbo, ter poda in obrazloži svoj predlog o obtoženčevi kazenski odgovornosti, o določbah kazenskega zakona, ki naj se uporabijo, ter o olajševalnih in obteževalnih okoliščinah, ki bi jih bilo treba upoštevati pri odmeri kazni. Tožilec lahko poda predlog o vrsti in višini kazni, varnostnih ukrepah ter sme predlagati, naj se izreče sodni opomin ali pogojna obsodba.

348. člen

Oškodovanec ali njegov pooblaščenec sme v svoji besedi obrazložiti premoženjskopравни zahtevek in opozoriti na dokaze o kazenski odgovornosti obtoženca.

349. člen

(1) Zagovornik ali obtoženec sam razloži v svoji besedi zagovor; pri tem sme odgovoriti na navedbe tožilca in oškodovanca.

(2) Za zagovornikom ima obtoženec pravico govoriti tudi sam, da izjavi, ali se strinja z njegovim zagovorom in da ga dopolni.

(3) Tožilec in oškodovanec imata pravico odgovoriti na zagovor, zagovornik oziroma obtoženec pa pravico odgovoriti njima.

(4) Zadnjo besedo ima vselej obtoženec.

350. člen

(1) Beseda strank se ne sme omejiti na določen čas.

(2) Predsednik senata sme po poprejšnjem opominu ustaviti tistega, ki v svoji besedi žali javni red in moralo ali žali drugega ali se spušča v ponavljanja ali izvajanja, ki očitno niso v nobeni zvezi z zadevo. V zapisniku o glavni obravnavi se mora navesti, da ga je predsednik ustavil in zakaj ga je ustavil.

(3) Kadar zastopa obtožbo več oseb ali obrambo več zagovornikov, se ti ne smejo ponavljati. Zastopniki obtožbe oziroma obrambe se morajo sporazumeti o vprašanjih, o katerih bodo govorili.

(4) Po vseh končanih govorih mora predsednik senata vprašati, ali želi še kdo kaj povedati.

(5) Določbo 3. točke 42. člena ali tretjega odstavka 297. člena Kazenskega zakonika o omilitvi kazni je mogoče uporabiti le v primerih, ko je obdolženec do konca glavne obravnave preprečil nadaljnje izvrševanje kaznivih dejanj v hudodelski združbi ali kaznivega dejanja hudodelskega združenja, ali če je do konca glavne obravnave razkril podatke, ki so pomembni za preiskovanje in dokazovanje že storjenih kaznivih dejanj.

351. člen

(1) Če senat po končanih izvajanjih strank ne spozna, da bi bilo treba izvesti še kakšne dokaze, naznani predsednik senata, da je glavna obravnava končana.

(2) Nato se senat umakne k posvetovanju in glasovanju, da izreče odločbo.

352. člen

(1) Senat s sklepom zavrže obtožnico:

1) če je tekel postopek brez zahteve upravičenega tožilca;

2) če ni potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljnega pristojnega državnega organa, ali če je pristojni državni organ umaknil dovoljenje;

3) če so podane druge okoliščine ki začasno preprečujejo pregon.

(2) Sklep o zavrženju obtožnice lahko izda senat tudi po preloženju glavni obravnavi.

XXII. poglavje

SODBA

1. Izrekanje sodbe

353. člen

(1) Če sodišče med posvetovanjem ne spozna, da bi bilo treba za dopolnitev postopka ali za razjasnitev posameznih vprašanj na novo začeti glavno obravnavo, izreče sodbo.

(2) Sodba se izreče in razglasi v imenu ljudstva.

354. člen

(1) Sodba se sme nanašati samo na osebo, ki je obtožena, in samo na dejanje, ki je predmet obtožbe, obsežene v vloženi oziroma na glavni obravnavi spremenjeni ali razširjeni obtožnici.

(2) Sodišče ni vezano na predloge tožilca glede pravne presoje dejanja.

355. člen

(1) Sodišče opre sodbo samo na dejstva in dokaze, ki so bili pretreseni na glavni obravnavi.

(2) Sodišče mora vestno pretehtati vsak dokaz posebej in v zvezi z drugimi dokazi in na podlagi take presoje storiti sklep, ali je kakšno dejstvo dokazano ali ne.

2. Vrste sodb

356. člen

(1) S sodbo se obtožba zavrne ali se obtoženec oprosti obtožbe ali pa spozna za krivega.

(2) Če obsega obtožba več kaznivih dejanj, se v sodbi izreče, ali se obtožba zavrne in glede katerih dejanj; ali se obtoženec oprosti obtožbe in glede katerih dejanj; ali se spozna za krivega in za katera dejanja.

357. člen

Sodbo, s katero zavrne obtožbo, izreče sodišče:

1) če je tožilec v času od začetka do konca glavne obravnave umaknil obtožbo;

2) če je oškodovanec umaknil predlog;

3) če je bil obtoženec za isto dejanje že pravnomočno obsojen, oproščen obtožbe ali je bil postopek zoper njega s sklepom pravnomočno ustavljen;

4) če je bil obtožencu odpuščen pregon z amnestijo ali pomilostitvijo ali če kazenski pregon ni več dopusten zaradi zastaranja ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon.

358. člen

Sodbo, s katero oprosti obtoženca obtožbe, izreče sodišče:

1) če dejanje, za katero je obtožen, po zakonu ni kaznivo dejanje;

2) če so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost;

3) če ni dokazano, da je obtoženec storil dejanje, katerega je obtožen.

359. člen

(1) V sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, izreče sodišče:

1) katerega dejanja ga spozna za krivega. Pri tem navede dejstva in okoliščine, ki so znaki kaznivega dejanja in tiste, od katerih je odvisna uporaba posamezne določbe kazenskega zakona;

2) zakonsko označbo kaznivega dejanja in katere določbe kazenskega zakona je uporabilo;

3) na kakšno kazen se obtoženec obsodi ali se mu po določbah kazenskega zakona odpusti kazen;

4) odločbo o pogojni obsodbi;

5) odločbo o varnostnih ukrepih in o odvzemu premoženjske koristi;

6) odločbo o všetju pripora ali že prestane kazni;

7) odločbo o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopravnem zahtevku in o tem, ali naj se pravnomočna sodba objavi v tisku oziroma po radiu ali televiziji.

(2) Če je obtoženec obsojen na denarno kazen, se v sodbi navede rok, v katerem mora denarno kazen plačati in način, kako se izvrši denarna kazen, če se tudi prisilno ne more izterjati.

(3) Če je obtoženec obsojen na kazen zapora do treh oziroma do petih let, lahko sodišče v sodbi odredi v katerem zavodu bo obtoženec prestajal kazen (tretji odstavek 107. člena kazenskega zakonika).

3. Razglasitev sodbe

360. člen

(1) Ko sodišče izreče sodbo, jo predsednik senata takoj razglasi. Če sodišče po končani glavni obravnavi ne more izreči sodbe še isti dan, odloži razglasitev sodbe največ za tri dni in določi, kdaj in kje bo razglašena.

(2) Predsednik senata prebere javno v navzočnosti strank, njihovih zakonskih zastopnikov, pooblaščenecv in zagovornika izrek sodbe in pove na kratko njene razloge.

(3) Sodba se razglasi tudi tedaj, če stranka, zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali zagovornik ni navzoč. Senat sme odrediti, da predsednik senata obtožencu, ki ni navzoč, sodbo ustno naznani ali da se mu sodba samo vroči.

(4) Če je bila javnost glavne obravnave izključena, se izrek sodbe vselej prebere na javnem zasedanju. Senat odloči, ali naj se in koliko izključi javnost pri razglasitvi razlogov sodbe.

(5) Vsi navzoči poslušajo branje izreka sodbe stoje.

361. člen

(1) Ob izreku sodbe, s katero senat obsodi obtoženca na kazen zapora, odredi pripor, če je podan kakšen razlog iz 1. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Pripor senat vselej odpravi in odredi izpustitev obtoženca, če je ta oproščen obtožbe ali spoznan za krivega, pa mu je odpuščena kazen, če je obsojen samo na denarno kazen ali mu je izrečen sodni opomin ali pogojna obsodba, če je zaradi vštetja pripora kazen že prestal ali če je obtožba zavrnjena ali obtožnica zavržena, razen če je zavržena zaradi nepristojnosti sodišča.

(3) Za odreditev ali odpravo pripora po razglasitvi sodbe do njene pravnomočnosti oziroma do nastopa kazni velja prvi odstavek tega člena. O tem odloči senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena).

(4) Preden izda sklep, s katerim odredi ali odpravi pripor v primerih iz prvega in petega odstavka tega člena, zasliši senat državnega tožilca, če teče postopek na njegovo zahtevo ter obdolženca in njegovega zagovornika.

(5) Če je obtoženec že v priporu in senat spozna, da so še podani razlogi, zaradi katerih je bil pripor odrejen, ali da so podani razlogi iz prvega odstavka tega člena, ga s posebnim sklepom podaljša; pripor pa odpravi, če spozna, da niso več podani razlogi, zaradi katerih je bil odrejen. Poseben sklep izda senat tudi, kadar je treba odrediti ali odpraviti pripor. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(6) Pripor, ki je bil odrejen ali podaljšan po določbah prejšnjih odstavkov, sme trajati do pravnomočnosti sodbe oziroma do nastopa kazni, vendar najdalj do izteka časa kazni, izrečene v sodbi sodišča prve stopnje.

(7) Kadar izreče sodišče kazen zapora, se sme obtoženec, ki je v priporu, oddati na podlagi sklepa predsednika senata, še pred pravnomočnostjo sodbe v zavod za prestajanje kazni, če to sam zahteva.

362. člen

(1) Po razglasitvi sodbe pouči predsednik senata upravičence do pritožbe (367. člen) o pravici do pritožbe in o dolžnosti predhodne napovedi pritožbe ter da se bo šlo, da so se odpovedali pravici do pritožbe, če najkasneje v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe pritožbe ne bodo napovedali. Pouk se vnese v zapisnik o glavni obravnavi.

(2) Če je obtožencu izrečena pogojna obsodba, ga predsednik opozori na pomen pogojne obsodbe in na pogoje, ki se jih mora držati.

(3) Upravičencu do pritožbe, ki ni bil navzoč pri razglasitvi sodbe, se pošlje prepis izreka sodbe, s poukom iz prvega odstavka tega člena, s tem, da mu rok za napoved pritožbe teče od vročitve prepisa izreka sodbe.

(4) Predsednik senata opozori stranke, da morajo do pravnomočnega konca postopka vsako spremembo naslova sporočiti sodišču.

4. Pisna izdelava in vročitev sodbe

363. člen

(1) Razglašena sodba mora biti pisno izdelana v petnajstih dneh po razglasitvi, če je obtoženec v priporu, v ostalih primerih pa v tridesetih dneh. Če sodba ni izdelana v tem roku, mora predsednik senata obvestiti predsednika sodišča, zakaj to ni bilo storjeno. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se sodba čimprej izdela.

(2) Sodbo podpišeta predsednik senata in zapisnikar.

(3) Overjen prepis sodbe se vroči tožilcu, obtožencu in zagovorniku pa v skladu s 120. členom tega zakona. Če je obtoženec v priporu, morajo biti overjeni prepisi sodbe odposlani v roku iz prvega odstavka tega člena.

(4) Obtožencu, zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu se vroči sodba s poukom o pravici do pritožbe.

(5) Overjen prepis sodbe s poukom o pravici do pritožbe vroči sodišče oškodovancu, če ima pravico do pritožbe, osebi, kateri je s to sodbo vzet predmet (drugi odstavek 69. člena kazenskega zakonika), ter pravni osebi, kateri je izrečen odvzem premoženjske koristi. Oškodovancu, ki nima pravice do pritožbe, vroči prepis sodbe v primerih iz drugega odstavka 61. člena tega zakona s poukom, da ima pravico zahtevati vrnitev v prejšnje stanje. Pravnomočna sodba se vroči oškodovancu, če to zahteva.

(6) Če je sodišče po določbah o odmeri enotne kazni za kazniva dejanja v steku izreklo kazen in pri tem upoštevalo tudi sodbe, ki so jih izdala druga sodišča, pošlje overjen prepis pravnomočne sodbe tem sodiščem.

364. člen

(1) Pisno izdelana sodba se mora popolnoma ujemati s sodbo, ki je bila razglašena. Sodba mora imeti uvod, izrek in obrazložitev.

(2) Uvod sodbe obsega: navedbo, da se sodba izreka v imenu ljudstva, naslov sodišča, ime in priimek predsednika in članov senata ter zapisnikarja, ime in priimek obtoženca, kaznivo dejanje, za katero je bil obtožen, ali je bil navzoč na glavni obravnavi, dan glavne obravnave, ali je bila glavna obravnava javna, ime in priimek tožilca, zagovornika, zakonitega zastopnika in pooblaščenca, ki so bili navzoči na glavni obravnavi, in dan razglasitve izrečene sodbe.

(3) Izrek sodbe obsega osebne podatke o obtožencu (prvi odstavek 227. člena) in odločbo, s katero se obtoženec spozna za krivega dejanja, katerega je obtožen, s katero se oprosti obtožbe za to dejanje ali s katero se obtožba zavrne.

(4) Če je obtoženec spoznan za krivega, mora izrek sodbe obsegati vse potrebne podatke, ki so navedeni v 359. členu tega zakona, če pa je oproščen obtožbe ali je obtožba zavrnjena, mora izrek sodbe obsegati opis dejanja, katerega je bil obtožen, ter odločbo o stroških kazenskega postopka in o premoženjskopravnem zahtevku, če je bil podan.

(5) Če gre za stek kaznivih dejanj, navede sodišče v izreku sodbe kazni, ki jih je določilo za vsako posamezno kaznivo dejanje, nato pa kazen, ki jo je izreklo za vsa dejanja v steku.

(6) V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge za vsako posamezno točko sodbe.

(7) Sodišče navede določno in popolnoma, katera dejstva šteje za dokazana ali nedokazana in iz katerih razlogov. Pri tem navede zlasti, kako presoja verodostojnost proti-

slovnih dokazov, iz katerih razlogov ni ugodilo posameznim predlogom strank, in kateri razlogi so bili za sodišče odločilni pri reševanju pravnih vprašanj, zlasti pri ugotavljanju, ali sta podana kaznivo dejanje in kazenska odgovornost obtoženca in pri uporabi posameznih določb kazenskega zakona glede obtoženca in njegovega dejanja.

(8) Če se obtoženec obsodi na kazen, je treba v obrazložitvi povedati, katere okoliščine je sodišče upoštevalo pri odmeri kazni. Sodišče mora posebej obrazložiti, kateri razlogi so bili zanj odločilni, ko je spoznalo, da je treba izreči strožjo kazen od predpisane (46. člen kazenskega zakonika), ali ko je spoznalo, da je treba kazen omiliti, obtožencu kazen odpustiti ali izreči pogojno obsodbo ali da je treba izreči varnostni ukrep ali odvzem premoženjske koristi.

(9) Če se obtoženec oprosti obtožbe, je treba v obrazložitvi navesti zlasti, iz katerih razlogov iz 358. člena tega zakona se oprošča.

(10) V obrazložitvi sodbe, s katero zavrne obtožbo, se sodišče ne spušča v presojo glavne stvari, temveč se omeji samo na razloge za zavrnitev obtožbe.

365. člen

(1) Pomote v imenih in številkah ter druge očitne pisne in računske pomote, pomanjkljivosti glede oblike in neskladnosti pisno izdelane sodbe z izvornikom popravi s posebnim sklepom predsednik senata na zahtevo strank ali po uradni dolžnosti.

(2) Če se pisno izdelana sodba in njen izvornik ne ujemata glede podatkov iz 1. do 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona, se sklep o popravku vroči osebam, ki so našteje v 363. členu tega zakona. V tem primeru teče rok za pritožbo zoper sodbo od dneva vročitve tega sklepa, zoper katerega ni posebne pritožbe.

C) POSTOPEK S PRAVNIMI SREDSTVI

XXIII. poglavje

REDNA PRAVNA SREDSTVA

1. Pritožba zoper sodbo sodišča prve stopnje

a) Pravica do pritožbe

366. člen

(1) Zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, se smejo upravičenci pritožiti v petnajstih dneh od vročitve prepisa sodbe.

(2) Pravočasna pritožba upravičenca zadrži izvršitev sodbe.

367. člen

(1) Pravico do pritožbe imajo stranke, zagovornik, obtoženčev zakoniti zastopnik in oškodovanec.

(2) V korist obtoženca se smejo pritožiti tudi njegov zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik. Rok za pritožbo teče tudi v tem primeru od dneva, ko je bil prepis sodbe vročen obtožencu oziroma njegovemu zagovorniku (četrti odstavek 120. člena).

(3) Državni tožilec se sme pritožiti tako v škodo kakor tudi v korist obtoženca.

(4) Oškodovanec sme izpodbijati sodbo samo glede odločbe sodišča o stroških kazenskega postopka; če pa je državni tožilec prevzel pregon od oškodovanca kot tožilca (drugi odstavek 63. člena), se sme oškodovanec pritožiti iz vseh razlogov, iz katerih se sme izpodbijati sodba (370. člen).

(5) Pritoži se lahko tudi oseba, kateri je bil vzet predmet (drugi odstavek 69. člena kazenskega zakonika) ali kateri

je bila odvzeta premoženjska korist, pridobljena s kaznivim dejanjem (drugi odstavek 96. člena kazenskega zakonika), in pravna oseba, kateri je bil izrečen odvzem premoženjske koristi (98. člen kazenskega zakonika).

(6) Zagovornik in osebe iz drugega odstavka tega člena se smejo pritožiti tudi brez posebnega obtoženčevega pooblastila, vendar ne proti njegovi volji.

368. člen

(1) Upravičenci do pritožbe (367. člen) morajo pritožbo napovedati. Pritožbo lahko napovejo takoj po razglasitvi sodbe oziroma po pouku o pravici do pritožbe (prvi odstavek 362. člena), najkasneje pa v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe, oziroma od vročitve prepisa izreka sodbe, če niso bili navzoči pri razglasitvi sodbe (tretji odstavek 362. člena).

(2) Če upravičenec do pritožbe v zakonskem roku pritožbe ne napove, se, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena, šteje, da se je odpovedal pravici do pritožbe.

(3) Če nihče od upravičencev do pritožbe (367. člen) pritožbe ne napove, ni potrebno, da bi pisno izdelana sodba vsebovala obrazložitev. V tem primeru tudi ni potreben prepis zvočnega zapisa glavne obravnave.

(4) Če je bila obdolžencu izrečena zaporna kazen, napoved pritožbe ni potrebna. V tem primeru mora biti pisno izdelana sodba vselej obrazložena.

(5) Dokler sodišče druge stopnje ne izda odločbe, lahko pritožniki že podano pritožbo umaknejo. Umik pritožbe se ne more preklicati.

b) Vsebina pritožbe

369. člen

(1) Pritožba mora obsegati:

1) navedbo sodbe, zoper katero se podaja pritožba;

2) razlog za izpodbijanje (370. člen);

3) obrazložitev pritožbe;

4) predlog, da se izpodbijana sodba popolnoma ali deloma razveljavi ali spremeni;

5) na koncu podpis osebe, ki se pritožuje.

(2) Če se je zoper sodbo pritožil obtoženec ali kdo iz drugega odstavka 367. člena tega zakona, ali če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki nima pooblaščenca, pa pritožba ni sestavljena v skladu z določbami prejšnjega odstavka, zahteva sodišče prve stopnje od pritožnika, naj jo v določenem roku dopolni s pisno vlogo ali na zapisnik pri tem sodišču. Če pritožnik tej zahtevi ne ustreže in pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prejšnjega odstavka, jo sodišče zavrže. Če pa pritožba ne vsebuje podatka iz 1. točke prejšnjega odstavka, jo zavrže samo, če ne more ugotoviti, na katero sodbo se nanaša. Če je pritožba podana v korist obtoženca in se da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče vendarle pošlje sodišču druge stopnje; če pa se to ne da ugotoviti, jo zavrže.

(3) Če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki ima pooblaščenca, ali državni tožilec, pa pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prvega odstavka tega člena in se ne da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče zavrže.

(4) V pritožbi sme navajati pritožnik nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora povedati razloge, zakaj jih ni navedel že prej. Ko se sklicuje na nova dejstva, mora navesti dokaze, s katerimi naj bi se ta dejstva dokazala; ko se sklicuje na nove dokaze, pa mora navesti dejstva, ki jih s temi dokazi želi dokazati.

c) Razlogi, s katerimi se sme sodba izpodbijati

370. člen

Sodba se sme izpodbijati:

1) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka;

- 2) zaradi kršitve kazenskega zakona;
- 3) zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja;
- 4) zaradi odločbe o kazenskih sankcijah, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopравnih zahtevkih in zaradi odločbe o objavi sodbe v tisku, po radiu ali po televiziji.

371. člen

(1) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana:

1) če je bilo sodišče nepravilno sestavljeno ali če je pri izrekanju sodbe sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki ni sodeloval na glavni obravnavi ali je bil s pravnomočno odločbo izločen iz sojenja;

2) če je na glavni obravnavi sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki bi bil moral biti izločen (1. do 5. točka 39. člena);

3) če je bila glavna obravnava opravljena brez oseb, katerih navzočnost na glavni obravnavi je po zakonu obvezna, ali če je bil obdolženec, zagovornik, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec kljub svoji zahtevi prikrajšan za pravico uporabljati na glavni obravnavi svoj jezik in v svojem jeziku spremljati njen potek (8. člen);

4) če je bila v nasprotju z zakonom izključena javnost glavne obravnave;

5) če je sodišče prekršilo predpise kazenskega postopka o vprašanju, ali je podana obtožba upravičenega tožilca, ali je podan predlog oškodovanca ali dovoljenje pristojnega državnega organa;

6) če je sodba izdala sodišče, ki zaradi stvarne nepristojnosti ne bi smelo soditi v tej stvari, ali če je sodišče nepravilno zavrnilo obtožbo zaradi stvarne nepristojnosti;

7) če sodišče s svojo sodbo ni popolnoma rešilo predmeta obtožbe;

8) če se sodba opira na dokaz, ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona sodba ne more opirati, ali na dokaz, ki je bil pridobljen na podlagi takega nedovoljenega dokaza;

9) če je bila obtožba prekoračena (prvi odstavek 35-4. člena);

10) če je bil s sodbo prekršen 385. člen tega zakona;

11) če je izrek sodbe nerazumljiv, če nasprotuje sam sebi ali razlogom sodbe; ali če sodba sploh nima razlogov ali če v njej niso navedeni razlogi o odločilnih dejstvih ali so ti razlogi popolnoma nejasni ali v precejšnji meri s seboj v nasprotju; ali če je o odločilnih dejstvih precejšnje nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin ali zapisnikov o izpovedbah v postopku, in med samimi temi listinami oziroma zapisniki.

(2) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana tudi, če sodišče med pripravo glavne obravnave ali med glavno obravnavo ali pri izdaji sodbe ni uporabilo kakšne določbe tega zakona ali jo je uporabilo nepravilno ali če je na glavni obravnavi prekršilo pravice obrambe, pa je to vplivalo ali moglo vplivati na zakonitost in pravilnost sodbe.

372. člen

Kršitev kazenskega zakona je podana, če je kazenski zakon prekršen v vprašanju:

1) ali je dejanje, zaradi katerega se obtoženec preganja, kaznivo dejanje;

2) ali so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost;

3) ali so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, zlasti pa, ali je kazenski pregon zastaran ali izključen zaradi amnestije ali pomilostitve, ali pa je stvar že pravnomočno razsojena;

4) ali je bil glede kaznivega dejanja, ki je predmet obtožbe, uporabljen zakon, ki se ne bi bil smel uporabiti;

5) ali je bila z odločbo o kazni, pogojni obsodbi ali sodnem opominu oziroma z odločbo o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi prekoračena pravica, ki jo ima sodišče po zakonu;

6) ali so bile prekršene določbe o vštevanju pripora in prestane kazni.

373. člen

(1) Sodba se sme izpodbijati zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če je sodišče kakšno odločilno dejstvo ugotovilo zmotno ali ga sploh ni ugotovilo.

(2) Dejansko stanje je nepopolno ugotovljeno tudi tedaj, če na to kažejo nova dejstva ali novi dokazi.

374. člen

(1) Sodba oziroma sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati zaradi odločbe o kazni, pogojni obsodbi in sodnem opominu, če z njo sicer ni bila prekoračena zakonska pravica (5. točka 372. člena), vendar sodišče ni pravilno odmerilo kazni glede na okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo kazen večja ali manjša, in zaradi tega, ker je sodišče uporabilo določbe o omilitvi kazni, o odpustitvi kazni, o pogojni obsodbi ali o sodnem opominu ali ker teh določb ni uporabilo, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji. V primeru iz tretjega odstavka 359. člena tega zakona pa se sme odločba o kazni izpodbijati tudi iz razloga, ker sodišče ni pravilno odločilo o razporeditvi obtoženca v zavod za prestajanje kazni.

(2) Odločba o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi se sme izpodbijati tudi, če sicer ne gre za kršitev zakona iz 5. točke 372. člena tega zakona, pač pa je sodišče nepravilno izdalo to odločbo ali ni izreklo varnostnega ukrepa oziroma odvzema premoženjske koristi, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji.

(3) Odločba o stroških kazenskega postopka se sme izpodbijati, če je sodišče o njih odločilo nepravilno ali v nasprotju z določbami tega zakona.

(4) Odločba o premoženjskopравnih zahtevkih ter odločba o objavi sodbe v tisku, po radiu ali televiziji se sme izpodbijati, če je sodišče o teh vprašanih odločilo v nasprotju z določbami zakona.

d) Postopek s pritožbo

375. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita.

(2) Prepozno (389. člen) in nedovoljeno (390. člen) pritožbo zavrne s sklepom predsednik senata sodišča prve stopnje.

376. člen

Izvod pritožbe vroči sodišče prve stopnje nasprotni stranki (120. in 121. člen), ki sme nato v osmih dneh po njenem prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Pritožbo in odgovor z vsemi spisi predloži sodišče prve stopnje sodišču druge stopnje.

377. člen

(1) Ko dobi sodišče druge stopnje spise s pritožbo, se spisi v skladu s sodnim redom dodelijo sodniku poročevalcu. Če gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na zahtevo državnega tožilca, pošlje sodnik poročevalec spise pristojnemu državnemu tožilcu, ki jih mora pregledati in brez odlašanja vrniti sodišču.

(2) Državni tožilec lahko poda svoj predlog, ko vrne spise; lahko pa izjavi, da ga bo podal na seji senata.

(3) Ko državni tožilec vrne spise, razpiše predsednik sejo senata.

(4) Sodnik poročevalec si po potrebi lahko preskrbi od sodišča prve stopnje poročilo o kršitvah določb kazenskega

postopka; lahko pa se preko tega sodišča ali preko preiskovalnega sodnika sodišča, na katerega območju je treba opraviti dejanje, ali na kakšen drug način prepriča o navedbah v pritožbi, ki se tičejo novih dokazov in novih dejstev, ali si od drugih organov ali pravnih oseb preskrbi potrebna poročila ali spise.

(5) Če sodnik poročevalec ugotovi, da so v spisih zapisniki in obvestila iz 83. člena tega zakona, pošlje spise sodišču prve stopnje pred sejo senata na drugi stopnji, da izda predsednik senata na prvi stopnji sklep o njihovi izločitvi iz spisov in jih po pravnomočnosti sklepa v zaprtem ovitku izroči preiskovalnemu sodniku, da jih hrani ločeno od drugih spisov.

378. člen

(1) O seji senata se obvestijo pristojni državni tožilec, če gre za zadevo, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, obtoženec, zagovornik, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec pa le, če to v pritožbi oziroma odgovoru na pritožbo kdorkoli od njih zahteva.

(2) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen in se želi udeležiti seje senata, mu je to potrebno omogočiti.

(3) Seja senata se začne s poročilom sodnika poročevalca o stanju stvari. Senat lahko zahteva od strank, ki so navzoče na seji, potrebna pojasnila v zvezi z navedbami v pritožbi. Stranke pa lahko predlagajo, naj se v dopolnitev poročila preberejo posamezni spisi, in lahko dajo potrebna pojasnila za svoja stališča iz pritožbe oziroma odgovora na pritožbo, ne da bi ponavljale tisto, kar je vsebovano v poročilu.

(4) Če stranke, ki so bile v redu obveščene, ne pridejo, to ni ovira, da senat ne bi imel seje. Če obtoženec ni sporočil sodišču spremembe prebivališča ali naslova, ima senat lahko sejo, čeprav obtoženec o njej ni bil obveščen.

(5) Na seji senata, na kateri so navzoče stranke, se sme izključiti javnost samo pod pogoji, ki so določeni v tem zakonu (členi 295 do 297).

(6) Zapisnik o seji senata se priključi spisom sodišča prve in druge stopnje.

(7) Sklepi iz 389. in 390. člena tega zakona se smejo izdati tudi brez obvestila strank o seji senata.

379. člen

(1) Sodišče druge stopnje odloči na seji senata ali na podlagi opravljene obravnave.

(2) Ali naj se opravi obravnava, odloči sodišče druge stopnje na seji senata.

380. člen

(1) Obravnava pred sodiščem druge stopnje se opravi samo, če je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja izvesti nove dokaze ali ponoviti že prej izvedene dokaze in če so podani opravičeni razlogi za to, da se zadeva ne vrne sodišču prve stopnje v novo glavno obravnavo.

(2) Na obravnavo pred sodiščem druge stopnje se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec, zakoniti zastopniki in pooblaščenca oškodovanca, oškodovanca kot tožilca in zasebnega tožilca in pa tiste priče in izvedenci, za katere sodišče na predlog strank ali po uradni dolžnosti sklene, da jih je potrebno zaslišati.

(3) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen, ukrene predsednik senata sodišča druge stopnje, kar je treba, da se privede na obravnavo.

(4) Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec ne pride na obravnavo pred sodiščem druge stopnje, se ne uporabi drugi odstavek 306. člena tega zakona.

381. člen

(1) Obravnava pred sodiščem druge stopnje se začne s poročilom poročevalca, ki razloži stanje stvari, ne da bi dal svoje mnenje o utemeljenosti pritožbe.

(2) Na predlog ali po uradni dolžnosti se prebere sodba ali del sodbe, na katerega se nanaša pritožba, po potrebi pa tudi zapisnik o glavni obravnavi.

(3) Nato se pozove pritožnik, naj obrazloži pritožbo, za njim pa nasprotnik, naj mu odgovori. Obtoženec in njegov zagovornik imata vselej zadnjo besedo.

(4) Stranke smejo na obravnavi navajati nove dokaze in nova dejstva.

(5) Tožilec sme glede na izid obravnave popolnoma ali deloma umakniti obtožnico ali jo spremeniti v obtoženčevo korist. Če državni tožilec popolnoma umakne obtožnico, ima oškodovanec pravice, ki jih določa 61. člen tega zakona.

382. člen

Če ni v prejšnjih členih določeno kaj drugega, se določbe o glavni obravnavi pred sodiščem prve stopnje smiselno uporabljajo tudi v postopku pred sodiščem druge stopnje.

e) Meje preizkusa sodbe sodišča prve stopnje

383. člen

(1) Sodišče druge stopnje preizkusi sodbo v tistem delu, v katerem se izpodbija s pritožbo, vendar pa mora vselej po uradni dolžnosti preizkusiti:

1) ali je podana kršitev določb kazenskega postopka iz 1., 5., 6. ter 8. do 11. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona in ali je bila glavna obravnava v nasprotju z določbami tega zakona opravljena v nenavzočnosti obtoženca, če je bila obvezna obramba, pa tudi, ali je bila glavna obravnava opravljena v nenavzočnosti obtoženčevega zagovornika;

2) ali je bil v škodo obtoženca prekršen kazenski zakon (372. člen).

(2) Če pritožba, ki je podana v korist obtoženca, ne vsebuje podatkov iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 369. člena tega zakona, se sodišče druge stopnje omeji na preizkus kršitev iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka in na preizkus odločbe o kazni, varnostnih ukrepah in odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

384. člen

Na kršitev zakona iz 2. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona se sme pritožnik sklicevati v pritožbi samo, če na kršitev ni mogel opozoriti med glavno obravnavo ali če je nanjo opozoril, pa je sodišče prve stopnje ni upoštevalo.

385. člen

Če je podana pritožba samo v obtoženčevo korist, se sodba ne sme spremeniti v njegovo škodo glede pravne presoje dejanja in kazenske sankcije.

386. člen

Pritožba zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ali zaradi kršitve kazenskega zakona, ki se poda v korist obtoženca, obsega tudi pritožbo zaradi odločbe o kazenski sankciji in o odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

387. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi kogarkoli ugotovi, da so razlogi, zaradi katerih je odločilo v korist obtoženca, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki se ni pritožil ali se ni pritožil v tej smeri, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi se bil pritožil tudi ta.

f) Odločbe sodišča druge stopnje o pritožbi

388. člen

(1) Sodišče druge stopnje lahko na seji senata ali na podlagi obravnave zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno; ali jo zavrne kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje; ali razveljavi to sodbo in pošlje zadevo

sodišču prve stopnje v novo sojenje in odločitev; ali pa spremeni sodbo sodišča prve stopnje.

(2) O vseh pritožbah zoper isto sodbo odloči sodišče druge stopnje z eno odločbo.

389. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot prepozna, če se ugotovi, da je bila podana po preteku zakonskega roka.

390. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot nedovoljena, če se ugotovi, da jo je podala oseba, ki nima pravice do pritožbe, ali oseba, ki se je pritožbi odpovedala, ali če se ugotovi, da je pritožba umaknjena ali da je bila po umiku pritožba ponovno vložena, ali če pritožba po zakonu ni dovoljena.

391. člen

Sodišče druge stopnje zavrne s sodbo pritožbo kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje, če ugotovi, da niso podani razlogi, s katerimi se sodba izpodbija, in tudi ne kršitev zakona iz prvega odstavka 383. člena tega zakona.

392. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sklepom ugotovi pritožbi in sodbo sodišča prve stopnje razveljavi ali jo razveljavi po uradni dolžnosti in vrne zadevo v novo sojenje, če ugotovi, da je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka, razen primera iz drugega odstavka tega člena in primerov iz prvega odstavka 394. člena tega zakona, ali če misli, da je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja odrediti novo glavno obravnavo pred sodiščem prve stopnje.

(2) Če je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka iz 8. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona, se sodba sodišča prve stopnje ne sme razveljaviti, če bi bila razveljavitev samo iz tega razloga v škodo obtoženca.

(3) Sodišče druge stopnje razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje tudi ko sodba ni bila izpodbijana zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če nastane pri odločanju o pritožbi precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v sodbi, zaradi česar misli, da je bilo dejansko stanje zmotno ali nepopolno ugotovljeno v obtoženčevo škodo.

(4) Sodišče druge stopnje sme odrediti, da se opravi nova glavna obravnavo pri sodišču prve stopnje pred popolnoma spremenjenim senatom.

(5) V primeru, ko je edini razlog za razveljavitev sodbe sodišča prve stopnje zmotno ugotovljeno dejansko stanje in je za pravilno ugotovitev potrebna samo drugačna presoja že ugotovljenih dejstev, ne pa tudi izvedba novih dokazov ali ponovitev že izvedenih dokazov, sodišče druge stopnje sodbe sodišča prve stopnje ne razveljavi, ampak ravna po prvem odstavku 394. člena tega zakona.

(6) Sodišče druge stopnje sme razveljaviti sodbo sodišča prve stopnje samo deloma, če se dajo posamezni deli sodbe izločiti brez škode za pravilno razsodo.

(7) Če je obtoženec v priporu, preizkusi sodišče druge stopnje, ali so še dani razlogi za pripor, in ga s sklepom podaljša ali odpravi. Zoper ta sklep ni pritožbe.

393. člen

Če sodišče druge stopnje pri obravnavi pritožbe ugotovi, da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in zavrže obtožnico. Enako ravna sodišče druge stopnje tudi v primeru, če ugotovi, da okrajno sodišče ni bilo stvarno pristojno za sojenje, razen če je bila pritožba podana samo v korist obtoženca.

394. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sodbo ugotovi pritožbi in spremeni sodbo sodišča prve stopnje ali jo spremeni po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so bila odločilna dejstva v sodbi sodišča prve stopnje sicer pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi zakona izreči drugačno sodbo, glede na stanje stvari pa tudi v primeru kršitve iz 5., 9. in 10. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona.

(2) Če sodišče druge stopnje spozna, da so podani zakonski pogoji za sodni opomin, spremeni s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in izreče sodni opomin.

(3) Če so zaradi potrditve ali spremembe sodbe sodišča prve stopnje izpolnjeni pogoji za odreditev oziroma odpravo pripora po prvem in drugem odstavku 361. člena tega zakona, izda sodišče druge stopnje o tem poseben sklep, zoper katerega ni pritožbe.

395. člen

(1) V obrazložitvi sodbe oziroma sklepa presodi sodišče druge stopnje navedbe pritožbe in navede kršitve zakona, ki jih je upoštevalo po uradni dolžnosti.

(2) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi bistvenih kršitev določb kazenskega postopka, je treba v obrazložitvi navesti, katere določbe so bile prekršene in v čem je kršitev (371. člen).

(3) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, je treba navesti, v čem so pomanjkljivosti pri ugotovitvi dejanskega stanja oziroma zakaj so novi dokazi in dejstva pomembni za pravilno odločbo in zakaj vplivajo nanjo.

396. člen

(1) Sodišče druge stopnje vrne vse spise sodišču prve stopnje z zadostnim številom overjenih prepisov svoje odločbe, da jih izroči strankam in drugim prizadetim osebam.

(2) Če je obtoženec v priporu, mora sodišče druge stopnje poslati svojo odločbo s spisi sodišču prve stopnje najkasneje v treh mesecih od dneva, ko jih je od njega prejelo.

397. člen

(1) Sodišče prve stopnje, ki je dobilo zadevo v sojenje, vzame za podlago prejšnjo obtožnico. Če je sodba sodišča prve stopnje deloma razveljavljena, vzame za podlago samo tisti del obtožbe, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Na novi glavni obravnavi smejo navajati stranke tudi nova dejstva in predlagati nove dokaze.

(3) Sodišče prve stopnje mora opraviti vsa procesna dejanja in pretresti vsa sporna vprašanja, na katera je opozorilo sodišče druge stopnje v svoji odločbi.

(4) Pri izrekanju nove sodbe je sodišče prve stopnje vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če je obtoženec v priporu, mora senat sodišča prve stopnje ravnati po drugem odstavku 207. člena tega zakona.

(6) Če je bil obtoženec še pred pravnomočnostjo sodbe oddan v zavod za prestajanje kazni (sedmi odstavek 361. člena), sme predsednik senata izdati sklep, da se obtoženec vrne v pripor.

2. Pritožba zoper sodbo sodišča druge stopnje

398. člen

(1) Zoper sodbo sodišča druge stopnje je dovoljena pritožba na vrhovno sodišče vendar samo v navedenih primerih:

1) če je sodišče druge stopnje izreklo kazen zapora dvajsetih let ali če je potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, s katero je bila izrečena taka kazen;

2) če je sodišče druge stopnje na podlagi opravljene obravnave dejansko stanje ugotovilo drugače kakor sodišče prve stopnje in na tako ugotovljeno dejansko stanje oprlo svojo sodbo;

3) če je sodišče druge stopnje spremenilo sodbo, s katero je sodišče prve stopnje obtoženca oprostilo obtožbe in izreklo sodbo, s katero ga je spoznalo za krivega.

(2) O pritožbi zoper sodbo sodišča druge stopnje odloča vrhovno sodišče na seji senata po določbah, ki veljajo za postopek na drugi stopnji. Pred tem sodiščem ni obravnave.

(3) Določbe 387. člena tega zakona se uporabijo tudi za soobtoženca, ki ni imel pravice pritožiti se zoper sodbo sodišča druge stopnje.

3. Pritožba zoper sklep

399. člen

(1) Zoper sklepe preiskovalnega sodnika in zoper druge sklepe sodišča, izdane na prvi stopnji, se smejo stranke in osebe, katerih pravice so prekršene, pritožiti vselej, kadar ni v tem zakonu izrecno določeno, da ni pritožbe.

(2) Zoper sklep, ki ga izda senat pred ali med preiskavo, ni pritožbe, razen če je v tem zakonu drugače določeno.

(3) Sklepi, ki se izdajo za pripravo glavne obravnave in sodbe, se smejo izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

(4) Zoper sklep vrhovnega sodišča ni pritožbe.

400. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izdalo sklep.

(2) Če ni v tem zakonu drugače določeno, je treba pritožbo zoper sklep podati v treh dneh od dne, ko je bil sklep vročen.

401. člen

Če ni v tem zakonu drugače določeno, se z vložitvijo pritožbe zadrži izvršitev sklepa, zoper katerega je pritožba podana.

402. člen

(1) O pritožbi zoper sklep sodišča prve stopnje odloča sodišče druge stopnje na seji senata, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(2) O pritožbi zoper sklep preiskovalnega sodnika odloča senat istega sodišča (šesti odstavek 25. člena), če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Ko sodišče odloča o pritožbi, lahko s sklepom zavrne pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno ali jo zavrne kot neutemeljeno ali pa pritožbi ugodi in sklep spremeni ali razveljavi in zadevo po potrebi pošlje v novo odločitev.

(4) Ko sodišče odloča o pritožbi zoper sklep o zavrženju obtožnice, sme izreči zavrnilno sodbo, če spozna, da so podani pogoji za izdajo take sodbe.

(5) Ko sodišče preskuša pritožbo, mora po uradni dolžnosti paziti, ali je bilo sodišče prve stopnje stvarno pristojno za sklep oziroma ali je sklep izdal upravičeni organ.

403. člen

(1) Za postopek s pritožbo zoper sklep se smiselno uporabljajo členi od 367. do 375., prvi, četrti in peti odstavek 377. člena, 385., 387. in drugi odstavek 388. člena tega zakona.

(2) Če je vložena pritožba zoper sklep iz 492. člena tega zakona, se glede obveščanja o seji senata uporabljajo določbe 378. členu tega zakona.

404. člen

Če ni v tem zakonu določeno kaj drugega, se določbe 399. do 403. člena tega zakona smiselno uporabljajo tudi za vse druge sklepe, ki se izdajo po tem zakonu.

405. člen

Določbe 365. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za tiste sklepe, zoper katere je dovoljena posebna pritožba.

XXIV. poglavje

IZREDNA PRAVNA SREDSTVA

1. Obnova kazenskega postopka

406. člen

Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočnim sklepom ali s pravnomočno sodbo, se sme na zahtevo upravičenca obnoviti samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

407. člen

(1) Pravnomočna sodba se sme spremeniti tudi brez obnove kazenskega postopka:

1) če je bilo v dveh ali več sodbah zoper istega obsojenca pravnomočno izrečenih več kazni, pa niso bile uporabljene določbe o odmeri enotne kazni za dejanja v steku;

2) če je bila pri izreku enotne kazni po določbah o steku upoštevana kot določena (48. člen kazenskega zakonika) tudi kazen, ki je bila že zajeta v kazni, izrečeni po določbah o steku v kakšni prejšnji sodbi;

3) če se pravnomočna sodba, s katero je bila za več kaznivih dejanj izrečena enotna kazen, delno ne bi mogla izvršiti zaradi amnestije, pomilostitve ali iz drugih razlogov.

(2) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka sodišče z novo sodbo spremeni prejšnje sodbe glede odločbe o kazni in izreče eno samo kazen. Za novo sodbo je pristojno sodišče prve stopnje, ki je sodilo v zadevi, v kateri je bila izrečena najstrožja vrsta kazni; pri kaznih iste vrste tisto sodišče, ki je izreklo najvišjo kazen; če so kazni enake, pa tisto sodišče, ki je zadnje izreklo kazen.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena spremeni svojo sodbo sodišče, ki je pri izreku enotne kazni napačno upoštevalo kazen, že zajeto v kakšni prejšnji sodbi.

(4) V primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena spremeni sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, prejšnjo sodbo glede kazni in izreče novo kazen ali pa določi, koliko od kazni, ki je bila izrečena s prejšnjo sodbo, je treba izvršiti.

(5) Novo sodbo izda sodišče na seji senata na predlog državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo ali obsojenca po zaslišanju nasprotne stranke.

(6) Če so bile v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena pri izreku kazni upoštewane tudi sodbe drugih sodišče, je treba overjen prepis nove pravnomočne sodbe poslati tudi tem sodiščem.

408. člen

(1) Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrnjena zato ker ni bilo zahteve upravičenega tožilca ali ker ni bilo potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljenja državnega organa, ali ker so bile podane druge okoliščine, ki so začasno preprečevale pregon, ali če je bila iz enakega razloga obtožnica zavrnjena, se postopek na zahtevo upravičenega tožilca nadaljuje, brž ko prenehajo vzroki, zaradi katerih je bil izdan tak sklep.

(2) Če je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavrnjena zaradi stvarne nepristojnosti sodišča, se postopek nadaljuje pred stvarno pristojnim sodiščem na zahtevo upravičenega tožilca.

409. člen

Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrtnjena, zato ker ni bil podan utemeljen sum, da je osumljenec oziroma obdolženec storil kaznivo dejanje, se sme na zahtevo upravičenega tožilca kazenski postopek znova uvesti, če se predložijo novi dokazi, na podlagi katerih se senat (šesti odstavek 25. člena) lahko prepriča, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo kazenskega postopka.

410. člen

(1) Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočno sodbo, se sme obnoviti samo v korist obsojenca. Postopek se obnovi:

1) če se dokaže, da temelji sodba na ponarejeni listini ali na krivi izpovedbi pričë, izvedenca ali tolmača;

2) če se dokaže da je prišlo do sodbe zaradi kaznivega dejanja sodnika, sodnika porotnika ali osebe, ki je opravljala preiskovalna dejanja;

3) če se navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki utegnejo sami zase ali v zvezi s prejšnjimi dokazi povzročiti oprostitev tistega, ki je bil obsojen, ali pa njegovo obsodbo po milejšem kazenskem zakonu;

4) če je bil kdo za isto dejanje večkrat sojen ali če je bilo več oseb obsojenih zaradi istega dejanja, ki ga je mogla storiti samo ena oseba ali samo nekatere od njih;

5) če se v primeru obsodbe za nadaljevano kaznivo dejanje ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, ki obsega po zakonu več istovrstnih dejanj, navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki kažejo na to, da obsojenec ni storil dejanja, ki je obseženo s kaznivim dejanjem iz obsodbe, da pa bi to dejstvo bistveno vplivalo na odmero kazni.

(2) V primerih iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se mora dokazati s pravnomočno sodbo, da so bile omenjene osebe spoznane za krive tistih kaznivih dejanj. Če se postopek zoper te osebe ne more izvesti, ker so umrle ali ker so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, se smejo dejstva iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka dokazovati tudi z drugimi dokazi.

411. člen

(1) Obnovo kazenskega postopka smejo zahtevati stranke in zagovornik; po obsojenčevi smrti pa jo smejo zahtevati državni tožilec, če je tekel postopek na njegovo zahtevo in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Obnova kazenskega postopka se sme zahtevati tudi potem, ko je obsojenec kazen prestal, in ne glede na zastaranje, amnestijo ali pomilostitev.

(3) Če sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o obnovi kazenskega postopka (412. člen), zve, da je podan kakšen razlog za obnovo kazenskega postopka, obvesti o tem obsojenca oziroma drugo osebo, ki je upravičena vložiti zahtevo.

412. člen

(1) O zahtevi za obnovo kazenskega postopka odloča senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki je v prejšnjem postopku sodilo na prvi stopnji.

(2) V zahtevi se mora navesti, iz katerega zakonskega razloga se zahteva obnova in s katerimi dokazi so podprta dejstva, na katera se zahteva opira. Če v zahtevi ni teh podatkov, zahteva sodišče od predlagatelja, naj jo v določenem roku dopolni.

(3) Pri odločanju o zahtevi v senatu ne more sodelovati sodnik, ki je sodeloval pri sodbi v prejšnjem postopku.

413. člen

(1) Sodišče zavrže zahtevo s sklepom, če ugotovi na podlagi same zahteve in spisov prejšnjega postopka, da jo je podala neupravičena oseba; ali da ni zakonskih pogojev za obnovo postopka; ali da so bila dejstva in dokazi, na katere se zahteva opira, navedena že v kakšni prejšnji zahtevi za

obnovo postopka, ki je bila s pravnomočnim sklepom sodišča zavrtnjena; ali da dejstva in dokazi očitno niso taki, da bi se mogla na podlagi njih dovoliti obnova; ali da tisti, ki zahteva obnovo, ni ravnal po drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Če sodišče ne zavrže zahteve, vroči prepis zahteve nasprotni stranki, ki ima nato v osmih dneh pravico nanjo odgovoriti. Ko prispe sodišču odgovor na zahtevo ali ko preteče rok za odgovor, odredi predsednik senata, da se raziščejo dejstva in preskrbijo dokazi, na katere se sklicujeta zahteva in odgovor nanjo. Sodnik, ki opravlja poizvedbe, ravna po petem odstavku 178. člena tega zakona.

(3) Po opravljenih poizvedbah, v primerih ko gre za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, odredi predsednik senata, naj se spisi pošljejo državnemu tožilcu, ki jih mora brez odlašanja vrniti s svojim mnenjem.

414. člen

(1) Ko državni tožilec vrne spise, sme sodišče odrediti, naj se poizvedbe dopolnijo; sicer pa na podlagi uspeha poizvedb ugodi zahtevi in dovoli obnovo kazenskega postopka ali pa zahtevo zavrne.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je dovolilo obnovo postopka, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki ni zahteval obnove postopka, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi jo bil zahteval tudi ta.

(3) V sklepu, s katerim dovoli obnovo kazenskega postopka, odloči sodišče, da se takoj razpiše nova glavna obravnava ali pa da se stvar vrne v stanje preiskave oziroma da se opravi preiskava, če je prej ni bilo.

(4) Če sodišče misli, da bo obsojenec glede na predložene dokaze v obnovljenem postopku obsojen na tako kazni, da bi moral biti po vštjetju že prestane kazni izpuščen, da bo oproščen obtožbe ali da bo obtožba zoper njega zavrtnjena, odredi, da se izvršitev sodbe odloži oziroma začasno ustavi.

(5) Ko postane sklep, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, pravnomočen, se izvršitev kazni ustavi; vendar pa odredi sodišče pripor, če so podani razlogi iz 201. člena tega zakona.

415. člen

(1) Za novi postopek, ki teče na podlagi sklepa, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, veljajo iste določbe kakor za prvi postopek. V novem postopku sodišče ni vezano na sklepe prejšnjega postopka.

(2) Če se novi postopek ustavi do začetka glavne obravnave, razveljavi sodišče s sklepom o ustavitvi postopka tudi prejšnjo sodbo.

(3) Ko izda sodišče v novem postopku sodbo, izreče v njej, da se prejšnja sodba deloma ali v celoti razveljavi ali pa da ostane v veljavi. V kazni, ki jo določi z novo sodbo, všteje obtožencu prestano kazni, če pa je bila obnova dovoljena samo za nekatera od dejanj, za katera je bil obtoženec obsojen, izreče novo enotno kazni po določbah kazenskega zakona.

(4) V novem postopku je sodišče vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

416. člen

Določbe tega poglavja o obnovi kazenskega postopka (členi 406 do 415) se smiselno uporabljajo tudi, kadar je vložena zahteva za spremembo pravnomočne sodne odločbe na podlagi odločbe ustavnega sodišča, s katero je bil razveljavljen ali odpravljen predpis, na podlagi katerega je bila izdana pravnomočna obsodilna sodba, ali na podlagi odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice, ki se nanaša na kakšen razlog za obnovo kazenskega postopka.

2. Izredna omilitev kazni

417. člen

Omilitev pravnomočno izrečene kazni je dovoljena, če se po pravnomočnosti sodbe pokažejo okoliščine, ki jih ni bilo, ko se je sodba izrekala, ali so bile, pa sodišče zanje ni vedelo, ki pa bi očitno pripeljale do milejše obsodbe.

418. člen

(1) Izredno omilitev kazni smejo zahtevati državni tožilec, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, obsojenec in njegov zagovornik kakor tudi osebe, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo na njegovo zahtevo, spise s svojim obrazloženim predlogom vrhovnemu sodišču.

(2) Zahteva za izredno omilitev kazni ne zadrži izvršitve kazni.

419. člen

(1) O zahtevi za izredno omilitev kazni odloča vrhovno sodišče.

(2) Zahteva za izredno omilitev kazni se poda pri sodišču, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji.

(3) Predsednik senata sodišča prve stopnje zavrže zahtevo, če jo poda nekdo, ki nima te pravice.

(4) Sodišče prve stopnje razišče, ali so podani razlogi za omilitev, nato pa pošlje po zaslišanju državnega tožilca, če je postopek tekel na njegovo zahtevo, spise s svojim obrazloženim predlogom vrhovnemu sodišču.

(5) Če gre za kaznivo dejanje, za katero je postopek tekel na zahtevo državnega tožilca, pošlje vrhovno sodišče, preden odloči o zahtevi za izredno omilitev kazni, spise državnemu tožilcu Republike Slovenije. Ta lahko poda sodišču svoj pisni predlog.

(6) Vrhovno sodišče zavrne zahtevo, če spozna, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izredno omilitev kazni. Če zahtevi ugodi, spremeni s sklepom pravnomočno sodbo glede odločbe o kazni.

3. Zahteva za varstvo zakonitosti

420. člen

(1) Zoper pravnomočno sodno odločbo in zoper sodni postopek, ki je tekel pred tako pravnomočno odločbo, se sme po pravnomočno končanem kazenskem postopku vložiti zahteva za varstvo zakonitosti v naslednjih primerih:

1) zaradi kršitve kazenskega zakona;

2) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz prvega odstavka 371. člena tega zakona;

3) zaradi drugih kršitev določb kazenskega postopka, če so te kršitve vplivale na zakonitost sodne odločbe.

(2) Zahteve za varstvo zakonitosti ni mogoče vložiti zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in tudi ne zoper odločbo vrhovnega sodišča, s katero je bilo odločeno o zahtevi za varstvo zakonitosti.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sme državni tožilec Republike Slovenije vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti zaradi vsake kršitve zakona.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se sme med kazenskim postopkom, ki ni pravnomočno končan, vložiti zahteva za varstvo zakonitosti samo zoper pravnomočno odločbo o odreditvi pripora, zoper pravnomočno odločbo o podaljšanju pripora pa le v primeru podaljšanja s sklepom senata vrhovnega sodišča (drugi odstavek 205. člena) in v primeru podaljšanja po vložitvi obtožnice (drugi odstavek 272. člena).

421. člen

(1) Zahtevo za varstvo zakonitosti smejo vložiti državni tožilec Republike Slovenije, obdolženec in zagovornik. Po obdolženčevi smrti pa jo smejo v njegovo korist vložiti osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Državni tožilec Republike Slovenije sme vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti tako v škodo, kakor tudi v korist obdolženca.

(3) Obdolženec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona smejo vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v roku treh mesecev oziroma osmih dni, če gre za odločbo iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona, od dneva, ko je obdolženec prejel pravnomočno sodno odločbo. Če zoper odločbo sodišča prve stopnje ni bilo pritožbe, se ta rok šteje od pravnomočnosti te odločbe.

(4) Če je z odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice ugotovljeno, da je bila s pravnomočno sodno odločbo v škodo obdolženca kršena človekova pravica ali temeljna svoboda, se rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti šteje od dneva vročitve odločbe Evropskega sodišča obdolžencu.

(5) Ne glede na določbo drugega odstavka prejšnjega člena je mogoče zahtevo za varstvo zakonitosti iz prejšnjega odstavka vložiti tudi zoper odločbo vrhovnega sodišča.

422. člen

(1) Zahteva za varstvo zakonitosti se poda pri sodišču, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje zavrže s sklepom zahtevo za varstvo zakonitosti, če je vložena zoper odločbo vrhovnega sodišča (drugi odstavek 420. člena), če jo je vložil nekdo, ki ni imel te pravice (prvi odstavek 421. člena), ali če je prepozna (tretji odstavek 421. člena). Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na sodišče druge stopnje.

(3) Sodišče prve stopnje sme, glede na vsebino zahteve za varstvo zakonitosti odrediti, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe odloži ali prekine.

423. člen

(1) O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče na seji.

(2) Vrhovno sodišče s sklepom zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti, če je ta nedovoljena ali prepozna (drugi odstavek 422. člena), sicer pa izvod zahteve pošlje nasprotni stranki, ki lahko v petnajstih dneh od prejema zahteve oziroma v osmih dneh, če gre za zahtevo zoper odločbo iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona, nanjo odgovori. Državnemu tožilcu Republike Slovenije se zahteva za varstvo zakonitosti pošlje s spisi.

(3) Preden se zadeva predloži v odločanje, lahko preiskrbi sodnik, ki je določen za poročevalca, po potrebi poročilo o zatrevanih kršitvah zakona.

(4) Glede na vsebino zahteve lahko vrhovno sodišče odredi, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe odloži oziroma prekine.

424. člen

(1) Pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti se omeji sodišče samo na preizkus tistih kršitev zakona, na katere se sklicuje vložnik v svoji zahtevi.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je izdalo odločbo v obdolženčevu korist, podani tudi v korist kakšnega drugega soobdolženca, glede katerega ni bila vložena zahteva za varstvo zakonitosti, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi bila taka zahteva vložena.

(3) Če je vložena zahteva za varstvo zakonitosti v obdolženčevu korist, je sodišče pri odločanju vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

425. člen

Vrhovno sodišče zavrne s sodbo zahtevo za varstvo zakonitosti kot neutemeljeno, če ugotovi, da ni podana kršitev zakona, na katero se sklicuje vložnik v svoji zahtevi ali če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.

426. člen

(1) Če vrhovno sodišče ugotovi, da je zahteva za varstvo zakonitosti utemeljena, izda sodbo, s katero glede na naravo kršitve: ali spremeni pravnomočno odločbo; ali v celoti ali delno razveljavi odločbo sodišča prve stopnje in višjega sodišča ali pa samo odločbo višjega sodišča in zadevo vrne v novo odločitev ali sojenje sodišču prve stopnje ali višjemu sodišču; ali pa se omeji samo na to, da ugotovi kršitev zakona.

(2) Če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena v obdolženčevo škodo in vrhovno sodišče spozna, da je utemeljena, ugotovi le, da je bil zakon prekršen, ne da bi posegalo v pravnomočno odločbo.

(3) Če sodišče druge stopnje po določbah tega zakona ni imelo pravice odpraviti kršitev zakona, ki je bila storjena v odločbi sodišča prve stopnje ali v sodnem postopku pred njo, vrhovno sodišče pa spozna, da je zahteva utemeljena in da je treba za odpravo storjene kršitve razveljaviti ali spremeniti odločbo sodišča prve stopnje, razveljavi ali spremeni tudi odločbo sodišča druge stopnje, čeprav z njo ni bil prekršen zakon.

427. člen

Če nastane pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v odločbi, zoper katero je zahteva vložena, razveljavi vrhovno sodišče s sodbo, s katero odloči o zahtevi za varstvo zakonitosti, to odločbo in odredi, da se opravi nova glavna obravnava pred istim ali drugim stvarno pristojnim sodiščem prve stopnje.

428. člen

(1) Če se pravnomočna sodba razveljavi in zadeva vrne v novo razsojo, se vzame za podlago prejšnja obtožnica ali tisti njen del, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Sodišče mora opraviti vsa procesna dejanja in pretrsti vprašanja, na katera ga je opozorilo vrhovno sodišče.

(3) Pred sodiščem prve oziroma druge stopnje smejo stranke navesti nova dejstva in predložiti nove dokaze.

(4) Sodišče je pri izdaji nove odločbe vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če se poleg odločbe nižjega sodišča razveljavi tudi odločba višjega sodišča, se pošlje zadeva nižjemu sodišču po višjem sodišču.

D) POSEBNE DOLOČBE ZA SKRAJŠANI POSTOPEK,
ZA IZREKANJE SODNEGA OPOMINA IN ZA POSTOPEK
PROTI MLADOLETNIKOM

XXV. poglavje

SKRAJŠANI POSTOPEK PRED OKRAJNIM SODIŠČEM

429. člen

V postopku pred okrajnim sodiščem se uporabljajo določbe 430. do 444. člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona.

430. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na podlagi obtožnega predloga državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca ali na podlagi zasebne tožbe.

(2) Državni tožilec sme vložiti obtožni predlog tudi na podlagi same kazenske ovadbe.

(3) Obtožni predlog in zasebna tožba se vložita v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in obdolženca.

431. člen

(1) Pred vložitvijo obtožnega predloga lahko državni tožilec predlaga sodniku posamezniku (sodnik), da opravi posamezna preiskovalna dejanja. Če se sodnik strinja z njegovim predlogom, opravi preiskovalna dejanja, nato pa pošlje vse spise državnemu tožilcu. Preiskovalna dejanja je treba opraviti kar se da hitro in kratko.

(2) Če se sodnik ne strinja s predlogom za preiskovalna dejanja, obvesti o tem državnega tožilca.

(3) Ko v primerih iz prejšnjih odstavkov državni tožilec prejme spise oziroma obvestilo od sodnika, lahko odloči, da bo vložil obtožni predlog ali pa izda sklep, s katerim kazensko ovadbo zavrže.

432. člen

(1) Pripor se sme izjemoma odrediti zoper tistega, za katerega je utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti:

1) če se skriva, če se ne da ugotoviti njegova istovetnost ali če so podane druge okoliščine, ki očitno kažejo na nevarnost, da bo sicer pobegnil;

2) če gre za kaznivo dejanje zoper javni red in mir, zoper spolno nedotakljivost ali za kaznivo dejanje s prvinami nasilja, za katera se sme izreči kazen zapora dveh let ali za druga kazniva dejanja, za katera se lahko izreče kazen zapora treh let, kadar je podan razlog za pripor iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Pred vložitvijo obtožnega predloga sme trajati pripor le toliko, kolikor je treba, da se opravijo preiskovalna dejanja, vendar ne več kot petnajst dni. O pritožbi zoper sklep o priporu odloča senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(3) Glede pripora od izročitve obtožnega predloga do konca glavne obravnave se smiselno uporabljajo določbe 207. člena tega zakona; pri tem mora sodnik vsakih mesec dni preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor.

(4) Če je obdolženec v priporu, mora sodišče postopati posebno hitro.

433. člen

Če poda kazensko ovadbo oškodovanec, pa državni tožilec v enem mesecu po prejemu ovadbe ne vložijo obtožnega predloga in tudi ne obvesti oškodovanca, da je zavrgel ovadbo oziroma odložil kazenski pregon (162. člen), ima oškodovanec pravico, da kot tožilec začne pregon s tem, da poda sodišču obtožni predlog.

434. člen

(1) Obtožni predlog oziroma zasebna tožba mora obsegati: ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki, kolikor so znani, opis kaznivega dejanja, sodišče, pred katerim naj se opravi glavna obravnava, predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, in predlog, da se obdolženec spozna za krivega in obsodi po zakonu.

(2) V obtožnem predlogu se sme predlagati, da se obdolženec pripre. Če je obdolženec že v priporu ali če je bil med preiskovalnimi dejanji v priporu, je treba v obtožnem predlogu navesti, koliko časa je bil priprt.

435. člen

(1) Ko sodišče prejme obtožni predlog ali zasebno tožbo, preizkusi sodnik najprej ali je sodišče pristojno in ali so dani pogoji, da se obtožni predlog oziroma zasebna tožba zavrže.

(2) Če sodnik ne izda nobenega od sklepov iz prejšnje odstavka, odredi vročitev obtožnega akta obdolžencu in takoj razpiše glavno obravnavo. Če v enem mesecu ne določi glavne obravnave, obvesti o razlogih za to predsednika sodišča. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava čim prej določi.

436. člen

(1) Če sodnik spozna, da je za sojenje krajevno pristojno drugo okrajno sodišče, odstopi po pravnomočnosti sklepa zadevo temu sodišču. Če pa spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrajno sodišče, odstopi zadevo v nadaljnji postopek pristojnemu državnemu tožilcu. Če državni tožilec misli, da je za sojenje stvarno pristojno sodišče, ki mu je poslalo zahtevo, zahteva odločitev senata okrajnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(2) Ko je razpisana glavna obravnava, se sodišče po uradni dolžnosti ne more več izreči za krajevno nepristojno.

437. člen

(1) Sodnik zavrže obtožni predlog ali zasebno tožbo, če spozna, da je podan kakšen od razlogov za ustavitev postopka, ki so določeni v 1. do 3. točki prvega oziroma v drugem odstavku 277. člena tega zakona; če so bila opravljena preiskovalna dejanja, pa tudi iz razloga iz 4. točke prvega odstavka omenjenega člena.

(2) Sklep s kratko obrazložitvijo se vroči tožilcu in obdolžencu.

438. člen

(črtan)

439. člen

(1) Sodnik povabi na glavno obravnavo obdolženca in njegovega zagovornika, tožilca, oškodovanca in njihove zakonske zastopnike in pooblaščenca, priče, izvedence in tolmača; po potrebi pa preskrbi tudi predmete, ki naj se uporabijo kot dokaz na glavni obravnavi.

(2) Obdolžencu se v vabilu sporoči, da sme na glavno obravnavo priti z dokazi za svojo obrambo ali da lahko dokaže pravočasno sporoči sodišču, da bi se mogli preskrbeti za glavno obravnavo. Obdolžencu se z vabilom vred vroči tudi prepis obtožnega predloga oziroma zasebne tožbe, če mu obtožni akt ni bil poslan takoj po preizkusu (drugi odstavek 435. člena) in se pouči, da ima pravico vzeti si zagovornika, da pa, če obramba ni obvezna, glavna obravnava ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne bi prišel ali če bi si obdolženec šele na njej vzel zagovornika.

(3) Vabilo se vroči obdolžencu tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in glavno obravnavo zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa trije dnevi. Z obdolženčevo privolitvijo se sme ta rok skrajšati.

440. člen

Glavna obravnava se opravi v kraju sodišča. V nujnih primerih, zlasti če je treba opraviti ogled ali če je to koristno za lažjo izvedbo dokaznega postopka, se sme z dovoljenjem predsednika sodišča odrediti glavna obravnava tudi v kraju, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno ali kjer naj se opravi ogled, če je ta kraj na območju tega sodišča.

441. člen

Ugovor krajevne nepristojnosti se sme podati le do začetka glavne obravnave.

442. člen

(1) Če obdolženec ne pride na glavno obravnavo kljub temu, da je bil v redu povabljen, sme sodnik odločiti, da se opravi glavna obravnava tudi v njegovi nenavzočnosti, s pogojem, da njegova navzočnost ni nujna in da je bil pred tem že zaslišan.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride zagovornik, ki je bil v redu povabljen in ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo

ali če mu sodnik odreče nadaljnjo obrambo zaradi motenja reda, obramba pa ni obvezna, se glavna obravnava, če si obdolženec ne vzame takoj drugega zagovornika, opravi v nenavzočnosti zagovornika.

443. člen

(1) Glavna obravnava se začne z branjem obtožnega predloga ali zasebne tožbe, ki jo prebere tožilec. Začeta glavna obravnava se dokonča, če je mogoče, brez prekinitve.

(2) Po končani glavni obravnavi sodnik takoj izreče sodbo in jo razglasi z bistvenimi razlogi. Sodba mora biti izdelana pisno v petnajstih dneh od razglasitve.

(3) Zoper sodbo je dovoljena pritožba v osmih dneh od vročitve prepisa sodbe.

(4) Določbe 361. člena tega zakona se uporabljajo smiselno tudi glede odprave pripora potem, ko je izrečena sodba.

(5) Če izreče sodnik v sodbi kazen zapora, sme odrediti, da se obdolženec pripre oziroma da ostane v priporu, če so dani razlogi iz prvega odstavka 432. člena tega zakona. Pripor sme trajati v takem primeru do pravnomočnosti sodbe oziroma do nastopa kazni, vendar največ dotlej, dokler obdolžencu ne izteče kazen, ki jo je izreklo sodišče prve stopnje.

(6) Če sodnik med ali po končani glavni obravnavi spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrajno sodišče ali da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, zavrže s sklepom obtožni akt.

443.a člen

(1) Sodnik lahko največ za šest mesecev prekine glavno obravnavo, če državni tožilec napove, da bo zadevo odstopil v poravnavanje (161.a člen).

(2) Ko državni tožilec prejme obvestilo o izpolnitvi sporazuma, obtožni predlog umakne. Če državni tožilec v določenem roku obtožnega predloga ne umakne, sodnik nadaljuje glavno obravnavo na podlagi prejšnje.

444. člen

(1) Preden je razpisana glavna obravnava za kaznivo dejanje iz pristojnosti sodnika posameznika, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, lahko sodnik povabi zasebnega tožilca in obdolženca, naj prideta določenega dne sama na sodišče, da se vnaprej razjasni stvar, če misli, da bi bilo to smotno za hitrejši konec postopka. Obdolžencu se vroči z vabilom tudi prepis zasebne tožbe.

(2) Če ne pride do poravnave strank in umika zasebne tožbe, sprejme sodnik izjave strank in jima naroči, naj predlagata dokaze, ki naj se preskrbijo.

(3) Če sodnik ne zavrže tožbe, ker je spoznal, da za to niso podani pogoji, odloči o tem, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, in praviloma takoj razpiše glavno obravnavo ter to sporoči strankama.

(4) Če sodnik misli, da ni treba zbirati dokazov in da tudi ni drugih razlogov, da se posebej razpiše glavna obravnava, lahko takoj začne glavno obravnavo in po izvedbi dokazov, ki so pred sodiščem, odloči o zasebni tožbi. Na to je treba zasebnega tožilca in obdolženca v vabilu posebej opozoriti.

(5) Če zasebni tožilec na vabilo iz prvega odstavka tega člena ne pride, velja 58. člen tega zakona.

445. člen

(1) Kadar odloča sodišče druge stopnje o pritožbi zoper sodbo, ki jo je izdalo sodišče prve stopnje po skrajšanem postopku, obvesti stranki o seji svojega senata samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila navzočnost strank koristna za razjasnitev stvari.

(2) Če gre za kaznivo dejanje, za katero teče postopek na zahtevo državnega tožilca, pošlje predsednik senata pred sejo senata spise državnemu tožilcu, ki lahko da svoj pisni predlog.

XXV.a poglavje

POSTOPEK ZA IZDAJO KAZNOVALNEGA NALOGA

445.a člen

(1) Za kazniva dejanja iz pristojnosti okrajnega sodišča sme državni tožilec ob vložitvi obtožnega predloga predlagati, da sodišče izda kaznovalni nalog, s katerim obdolžencu izreče predlagano kazensko sankcijo ali ukrep, ne da bi opravilo glavno obravnavo.

(2) Državni tožilec sme predlagati izrek naslednjih kazenskih sankcij in ukrepov:

1) denarno kazen, prepoved vožnje motornega vozila, pogojno obsodbo z določeno denarno kaznijo ali določeno kaznijo zapora do šestih mesecev ali sodni opomin;

2) odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem.

445.b člen

Če sodnik meni, da vsebina dokazov, ki so predlagani v obtožnem predlogu, ne daje zadostne podlage za izdajo kaznovalnega naloga, ali če se ne strinja z izrekom sankcije, ki jo je predlagal državni tožilec, določi glavno obravnavo in nanjo povabi osebe iz prvega odstavka 439. člena tega zakona. V takem primeru se obdolžencu vroči le prepis obtožnega predloga brez predloga za izdajo kaznovalnega naloga.

445.c člen

(1) Če se s predlogom strinja, sodnik s sodbo izda kaznovalni nalog.

(2) V kaznovalnem nalogu sodnik navede, da se predlogu državnega tožilca ugotovi in se obdolžencu, katerega osebni podatki morajo biti navedeni, izreka kazenska sankcija ali ukrep iz predloga. Izrek sodbe o izdaji kaznovalnega naloga obsega potrebne podatke iz prvega in drugega odstavka 359. člena tega zakona. V obrazložitvi sodbe se navedejo le dokazi iz obtožnega predloga, katerih vsebina opravičuje izdajo kaznovalnega naloga.

(3) Kaznovalni nalog mora vsebovati tudi pouk obdolžencu o pravici do ugovora iz drugega odstavka 445.č člena tega zakona in da bo po izteku roka za ugovor, če ta ne bo vložen, kaznovalni nalog postal pravnomočen in da bo izrečena kazenska sankcija oziroma ukrep izvršen.

445.č člen

(1) Overjeni prepis sodbe o kaznovalnem nalogu se vroči obdolžencu in njegovemu zagovorniku, če ga ima, ter državnemu tožilcu.

(2) Zoper kaznovalni nalog lahko obdolženec ali njegov zagovornik vložita ugovor v osmih dneh od vročitve sodbe o kaznovalnem nalogu. Ugovor se lahko vloži pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču. Ugovor mora obsegati navedbo sodbe, s katero je bil izdan kaznovalni nalog, lahko pa se v njem predlagajo tudi dokazi, ki naj se izvedejo na glavni obravnavi. Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora; dokler ni določena glavna obravnavna, pa lahko umakne že vloženi ugovor. Odpoved ugovoru in umik ugovora se ne moreta preklicati. Plačilo denarne kazni pred iztekom roka za ugovor se ne šteje za odpoved pravici do ugovora.

(3) Obdolžencu, ki iz upravičenih razlogov zamudi rok za ugovor, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje ob smiselni uporabi določb 89. in 90. člena tega zakona.

(4) Če sodnik ob smiselni uporabi določb drugega odstavka 375. člena tega zakona ugovora ne zavrže, s sklepom razveljavi sodbo o kaznovalnem nalogu in nadaljuje postopek po določbah 439. do 443.a člena tega zakona.

445.d člen

Pri izrekanju sodbe po vložnem ugovoru sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca iz drugega odstavka 445.a člena in na prepoved iz 385. člena tega zakona.

445.e člen

V postopku za izdajo kaznovalnega naloga se uporabljajo določbe 445.a do 445.d člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona.

XXVI. poglavje

POSEBNE DOLOČBE O IZREKANJU SODNEGA OPOMINA

446. člen

(1) Sodni opomin se izreče s sklepom.

(2) Če ni v tem poglavju določeno kaj drugega, se uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na sodbo, s katero je obdolženec spoznan za krivega, smiselno tudi za sklep o sodnem opominu.

447. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se razglasi takoj po končani glavni obravnavi z bistvenimi razlogi. Glede dolžnosti napovedi pritožbe se smiselno uporabljajo določbe 368. člena tega zakona.

(2) V izreku sklepa o sodnem opominu navede sodišče poleg osebnih podatkov o obdolžencu samo, da se obdolžencu izreka sodni opomin za dejanje, ki je predmet obtožbe in zakonsko označbo kaznivega dejanja. Izrek sklepa o sodnem opominu mora obsegati tudi potrebne podatke iz 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona.

(3) V obrazložitvi sklepa navede sodišče razloge, po katerih se je ravnilo pri izreku sodnega opomina.

448. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati iz razlogov, ki so naštetih v 1., 2. in 3. točki 370. člena tega zakona in zaradi tega, ker niso bile podane okoliščine, ki bi bile opravičevalne izrek sodnega opomina.

(2) Če obsega sklep o sodnem opominu odločbo o varnostnih ukrepih, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravnem zahtevku, se sme izpodbijati taka odločba iz razloga, da sodišče ni pravilno uporabilo varnostnega ukrepa ali odvzema premoženjske koristi oziroma da je odločilo o stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravnem zahtevku v nasprotju z določbami zakona.

449. člen

Poleg kršitev, ki so navedene v 1. do 4. točki 372. člena tega zakona, je podana kršitev kazenskega zakona tudi v primeru, ko se izreče sodni opomin, če je sodišče z odločbo o sodnem opominu, o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi prekoračilo pravice, ki jih ima po zakonu.

450. člen

(1) Če se je zoper sklep o sodnem opominu pritožil tožilec v obdolženčevo škodo, sme sodišče druge stopnje izreči sodbo, s katero spozna obdolženca za krivega in ga obsodi na kazen ali s katero izreče pogojno obsodbo, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev izrek kazni.

(2) Na čigarkoli pritožbo zoper sklep o sodnem opominu sme sodišče druge stopnje izdati sklep o zavrženju obtožnice oziroma obtožnega predloga ali izdati sodbo, s katero zavrne obtožbo ali obdolženca oprosti obtožbe, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev ena od teh odločb.

(3) Kadar so podani pogoji iz 391. člena tega zakona, izda sodišče druge stopnje sklep, s katerim zavrne pritožbo kot neutemeljeno in potrdi sklep sodišča prve stopnje o sodnem pomenu.

XXVII. poglavje

POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM

1. Splošne določbe

451. člen

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku proti osebam, ki so storile kaznivo dejanje kot mladoletniki, pa ob uvedbi postopka oziroma ob sojenju še niso stare enaindvajset let. Druge določbe tega zakona se uporabljajo, če niso v nasprotju z določbami tega poglavja.

(2) Členi 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 481. člen tega zakona se uporabljajo v postopku proti mlajšemu polnoletnemu, če se do začetka glavne obravnave ugotovi, da prihaja glede njega v poštev izrek vzgojnega ukrepa po 94. členu kazenskega zakonika, in če takrat še ni star enaindvajset let.

452. člen

Če se med postopkom ugotovi, da mladoletnik ob storitvi kaznivega dejanja še ni bil star štirinajst let, se kazenski postopek ustavi in o tem obvesti organ socialnega varstva.

453. člen

(1) Mladoletnik ne sme biti sojen v nenavzočnosti.

(2) Pri procesnih dejanjih, pri katerih je mladoletnik navzoč, zlasti pa pri njegovem zaslišanju, morajo organi, ki sodelujejo v postopku, ravnati obzirno in upoštevati mladoletnikovo duševno razvitost, občutljivost in osebne lastnosti, da ne bi kazenski postopek škodljivo vplival na njegov razvoj.

(3) Hkrati morajo ti organi s primernimi ukrepi preprečevati vsako nedisciplinirano obnašanje mladoletnika.

454. člen

(1) Mladoletnik sme imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka.

(2) Mladoletnik mora imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka, če teče proti njemu postopek za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zavora nad tri leta; za druga kazniva dejanja, za katera je predpisana milejša kazen, pa mora imeti zagovornika, če sodnik za mladoletnike spozna, da mu je potreben.

(3) Če si v primerih iz prejšnjega odstavka ne vzame zagovornika sam mladoletnik ali mu ga ne vzamejo njegov zakoniti zastopnik ali sorodniki, mu ga postavi sodnik za mladoletnike po uradni dolžnosti.

455. člen

Nihče ne more biti oproščen dolžnosti pričevanja o okoliščinah, ki so potrebne za presojo mladoletnikove duševne razvitosti ter za spoznanje njegove osebnosti in razmer, v katerih živi (469. člen).

456. člen

(1) Če je mladoletnik sodeloval pri kaznivem dejanju skupaj s polnoletnimi, se postopek proti njemu izloči in opravi po določbah tega poglavja.

(2) Postopek proti mladoletniku se sme združiti s postopkom zoper polnoletne in opraviti po splošnih določbah tega zakona samo, če je združitev postopka nujna za vsestransko razjasnitev stvari. Sklep o tem izda senat za mladoletnike pristojnega sodišča na obrazložen predlog državnega tožilca. Zoper tak sklep ni pritožbe.

(3) Če se opravi enoten postopek za mladoletnika in polnoletne storilce, se glede mladoletnika vselej uporabijo določbe členov: 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 480. člen, kadar se na glavni obravnavi razjasnjujejo vprašanja, ki se nanašajo na mladoletnika, ter določbe členov 481., 487. in 488. člen tega zakona, druge določbe tega poglavja pa, če njihova uporaba ni v nasprotju z združenim postopkom.

457. člen

Če je kdo storil neko kaznivo dejanje kot mladoleten, drugo pa kot polnoleten, se opravi enoten postopek po 32. členu tega zakona pred senatom, ki sodi polnoletne.

458. člen

(1) V postopku proti mladoletnikom ima organ socialnega varstva poleg pravic, ki so mu izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno odločbo.

(2) Kadar državni tožilec zahteva uvedbo postopka proti mladoletniku, mora to vselej sporočiti pristojnemu organu socialnega varstva.

459. člen

(1) Mladoletnika vabi sodišče po starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(2) Za vročanje odločb in drugih pisanj se uporabljajo smiselno določbe 120. člena tega zakona; pri tem se mladoletniku ne sme vročati pisanja na ta način, da bi se pritrdila na sodno desko in tudi ne uporabiti drugi odstavek 116. člena tega zakona.

460. člen

(1) Brez dovoljenja sodišča se ne sme objaviti potek kazenskega postopka proti mladoletniku in tudi ne odločba, ki je bila v njem izdana.

(2) Objaviti se sme samo tisti del postopka oziroma samo tisti del odločbe, ki ga je sodišče dovolilo objaviti, vendar pa se niti v tem primeru ne sme objaviti mladoletnikovo ime in ne drugi podatki, iz katerih bi se dalo sklepati, za katerega mladoletnika gre.

461. člen

Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku in drugi organi in zavodi, od katerih so zahtevana sporočila, poročila ali mnenja, morajo postopati kar se da hitro, da se postopek čim prej konča.

2. Sestava sodišča

462. člen

(1) Pri okrožnih, višjih in vrhovnem sodišču so senati za mladoletnike. Pri okrožnih sodiščih je po en ali več sodnikov za mladoletnike.

(2) Senat za mladoletnike pri sodiščih prve stopnje sestavljajo sodnik za mladoletnike in dva sodnika porotnika. Sodnik za mladoletnike je predsednik senata.

(3) Pri sodiščih druge stopnje in pri vrhovnem sodišču se določijo z razporedom dela senati za mladoletnike, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(4) Sodniki porotniki se volijo izmed profesorjev, učiteljev, vzgojiteljev in drugih oseb, ki imajo izkušnje z vzgojo mladoletnikov.

(5) Senati za mladoletnike iz tretjega odstavka tega člena odločajo o pritožbah in v drugih primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(6) Sodnik za mladoletnike sodišča prve stopnje opravlja pripravljalni postopek in druge zadeve v postopku proti mladoletnikom.

463. člen

Sodišče, ki je pristojno za odločanje na drugi stopnji, odloča o pritožbah zoper odločbe senata za mladoletnike sodišča prve stopnje in o pritožbah zoper sklepe državnega tožilca in sodnika za mladoletnike v primerih, ki so določeni v tem zakonu, kot tudi v primerih, ko je v tem zakonu določeno, da odloča senat za mladoletnike višjega sodišča.

464. člen

Za postopek proti mladoletniku je krajevno pristojno praviloma sodišče njegovega stalnega prebivališča, če mladoletnik nima stalnega prebivališča ali če ni znano, pa sodišče, ki je pristojno za njegovo začasno prebivališče. Postopek se sme izvesti pred sodiščem, pristojnim za začasno prebivališče mladoletnika, ki ima stalno prebivališče, ali pred sodiščem, pristojnim za kraj storitve kaznivega dejanja, če je očitno, da se bo pri tem sodišču lažje izvedel.

3. Uvedba postopka

465. člen

(1) Kazenski postopek proti mladoletniku se uvede za vsa kazniva dejanja samo na zahtevo državnega tožilca.

(2) Postopek za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po predlogu ali na zasebno tožbo, se sme uvesti, če predlaga oškodovanec uvedbo postopka pri pristojnem državnem tožilcu v roku, ki ga določa 52. člen tega zakona.

(3) Če državni tožilec ne zahteva uvedbe postopka proti mladoletniku, obvesti o tem oškodovanca. Oškodovanec ne more prevzeti postopka oziroma ne more vložiti pri sodišču zasebne tožbe, pač pa lahko zahteva v osmih dneh, ko prejme sporočilo državnega tožilca, naj senat za mladoletnike pristojnega sodišča uvede postopek.

466. člen

(1) Kadar gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora do treh let ali denarna kazen, lahko državni tožilec odloči, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka, čeprav so dokazi, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, če glede na naravo kaznivega dejanja in okoliščine, v katerih je bilo storjeno, ter glede na mladoletnikovo prejšnje življenje in njegove osebne lastnosti spozna, da postopek proti njemu ne bi bil smotrni. Za ugotovitev teh okoliščin lahko zahteva državni tožilec sporočila od mladoletnikovih staršev oziroma skrbnika ter od drugih oseb in ustanov; če je potrebno, pa lahko pokliče te osebe in tudi mladoletnika na državno tožilstvo, da zve take okoliščine neposredno od njih. Prav tako lahko zahteva mnenje o smotrnosti postopka proti mladoletniku tudi od organa socialnega varstva.

(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ter 161.a in 16-2. člena tega zakona sme državni tožilec odločiti, da bo odstopil ovadbo v poravnavanje ali odložil kazenski pregon.

(3) Kadar je izvrševanje kazni ali vzgojnega ukrepa v teku, sme državni tožilec odločiti, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka za drugo mladoletnikovo kaznivo dejanje, če glede na težo tega kaznivega dejanja ter glede na kazen oziroma vzgojni ukrep, ki se izvršuje, postopek in izrek kazenske sankcije zanj ne bi imela smisla.

(4) Če državni tožilec v primerih iz prvega in tretjega odstavka tega člena spozna, da uvedba postopka proti mladoletniku ne bi dosegla svojega namena, obvesti o tem organ socialnega varstva in oškodovanca ter jima sporoči razloge; oškodovanec lahko v osmih dneh zahteva od senata za mladoletnike, naj uvede postopek.

467. člen

(1) V primerih iz tretjega odstavka 465. člena in iz četrtega odstavka prejšnjega člena odloči senat za mladoletnike na seji, ko dobi spise od državnega tožilca.

(2) Senat za mladoletnike lahko odloči, naj se postopek proti mladoletniku ne uvede ali pa naj se uvede pred sodnikom za mladoletnike. Zoper sklep senata za mladoletnike ni pritožbe.

(3) Če senat odloči, naj se uvede proti mladoletniku postopek pred sodnikom za mladoletnike, se lahko državni tožilec tega postopka udeležuje in ima vse pravice, ki mu gredo v postopku po tem zakonu.

4. Pripravljalni postopek

468. člen

(1) Uvedbo pripravljalnega postopka zahteva državni tožilec pri sodniku za mladoletnike pristojnega sodišča. Če se sodnik za mladoletnike s tem ne strinja, zahteva, naj o tem odloči senat za mladoletnike višjega sodišča.

(2) Sodnik za mladoletnike lahko prepusti organu za notranje zadeve, naj na način, ki je predpisan v tem zakonu, izvrši odredbo o hišni preiskavi ali o zasegu predmetov.

469. člen

(1) V pripravljalnem postopku proti mladoletniku je treba poleg dejstev, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, zlasti ugotoviti mladoletnikovo starost in okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, ter preučiti okolje in razmere, v katerih mladoletnik živi, in druge okoliščine, ki se tičejo njegove osebnosti.

(2) Da se ugotove te okoliščine, je treba zaslišati mladoletnikove starše, njegovega skrbnika in druge, ki lahko dajo o njih potrebne podatke. O teh okoliščinah se zahteva poročilo organa socialnega varstva; če je bil pri mladoletniku uporabljen vzgojni ukrep, pa poročilo o tem.

(3) Podatke o mladoletnikovi osebnosti zbira sodnik za mladoletnike. Zahteva pa lahko, naj te podatke zbere določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču; lahko pa prepusti to tudi organu socialnega varstva.

(4) Kadar je za ugotovitev mladoletnikovega zdravstvenega stanja, njegove duševne razvitosti, psihičnih lastnosti ali nagnjenj potrebno, da ga pregledajo izvedenci, se določijo za tak pregled zdravniki, psihologi in pedagogi. Tak pregled mladoletnika se lahko opravi v zdravstvenem ali v kakšnem drugem zavodu.

470. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sam določi, kako bo opravil posamezna dejanja; pri tem se mora ravnati po določbah tega zakona v taki meri, da so zavarovane pravice obdolženca do obrambe, pravice oškodovanca in zbiranje dokazov, ki so potrebni za odločitev.

(2) Pri dejanjih v pripravljalnem postopku smeta biti navzoča državni tožilec in zagovornik. Kadar je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali druge strokovne osebe. Sodnik za mladoletnike lahko dovoli, da so pri dejanju v pripravljalnem postopku navzoči predstavnik organa socialnega varstva ter mladoletnikovi starši oziroma skrbnik. Kadar so te osebe navzoče pri omenjenih dejanjih, lahko dajejo predloge in postavljajo vprašanje tistemu, ki se zaslišuje.

471. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sme odrediti, naj se mladoletnik med pripravljalnim postopkom odda v prehodni dom, v diagnostični center, postavi pod nadzorstvo organa socialnega varstva ali izroči drugi družini, če je to potrebno, da se izloči iz okolja, v katerem je živel, ali da se mu zagotovi pomoč, varstvo ali nastanitev.

(2) Stroški za mladoletnikovo nastanitev se izplačajo naprej iz proračunskih sredstev in spadajo med stroške kazenskega postopka.

472. člen

(1) Izjemoma sme sodnik za mladoletnike odrediti, naj se mladoletnik pripre, če so za to podani razlogi iz prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Po sklepu o priporu, ki ga je izdal sodnik za mladoletnike, sme trajati pripor najdalj en mesec. Senat za mladoletnike istega sodišča sme iz opravičenih razlogov podaljšati pripor največ še za dva meseca.

473. člen

(1) Mladoletnik mora biti priprt ločeno od polnoletnih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme sodnik za mladoletnike izjemoma odrediti, naj bo mladoletnik priprt skupaj s polnoletnimi, kadar je to glede na mladoletnikovo osebnost in druge okoliščine v konkretnem primeru v njegovem interesu in v njegovo korist.

(3) Mladoletniku, ki mu je odvzeta prostost, je treba zagotoviti nego, varstvo in vso potrebno individualno pomoč, ki jo utegne potrebovati glede na svojo starost, spol in osebnost.

(4) Sodnik za mladoletnike ima nasproti priprtim mladoletnikom enake pravice, kot jih ima po tem zakonu preiskovalni sodnik glede pripornikov.

474. člen

(1) Ko preizkusi vse okoliščine, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in na mladoletnikovo osebnost, pošlje sodnik za mladoletnike spise pristojnemu državnemu tožilcu; ta lahko v osmih dneh zahteva, naj se pripravljalni postopek dopolni, ali poda senatu za mladoletnike obrazložen predlog za kaznovanje oziroma za vzgojni ukrep.

(2) Predlog državnega tožilca mora obsegati: ime in priimek mladoletnika, njegovo starost, opis dejanja, dokaze, iz katerih izhaja, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, obrazložitev, ki mora navajati oceno mladoletnikove duševne razvitosti, in predlog, naj se mladoletnik kaznuje oziroma zanj uporabi vzgojni ukrep.

475. člen

(1) Če državni tožilec med pripravljalnimi postopkom spozna, da ni podlage za postopek proti mladoletniku ali da je podan kakšen razlog iz prvega ali tretjega odstavka 466. člena tega zakona, predlaga sodniku za mladoletnike, naj ustavi postopek. O predlogu za ustavitev postopka obvesti državni tožilec tudi organ socialnega varstva.

(2) Če se sodnik za mladoletnike ne strinja s predlogom državnega tožilca, zahteva o tem odločitev senata za mladoletnike višjega sodišča.

(3) Tretji odstavek 467. člena tega zakona velja tudi, kadar senat za mladoletnike ne ugodi predlogu državnega tožilca naj se ustavi postopek.

476. člen

Kadar državni tožilec v primerih iz 467. in 475. člena tega zakona ni sodeloval v postopku proti mladoletniku, predloži sodnik za mladoletnike po končanem pripravljalnem postopku zadevo senatu za mladoletnike v sojenje.

477. člen

Sodnik za mladoletnike mora poročati predsedniku sodišča vsak mesec, katere mladoletniške zadeve še niso končane in kakaj v posameznih zadevah postopek še teče. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se postopek pospeši.

5. Postopek pred senatom za mladoletnike

478. člen

(1) Sodnik za mladoletnike razpiše sejo senata ali glavno obravnavo, ko prejme predlog državnega tožilca, kakor

tudi v primeru, če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca.

(2) Če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca, razloži sodnik za mladoletnike na začetku seje oziroma glavne obravnave, katerega kaznivega dejanja je mladoletnik obdolžen.

(3) Kazni in zavodski ukrepi se smejo izreči mladoletniku samo po glavni obravnavi. Drugi vzgojni ukrepi se mu smejo izreči tudi na seji senata.

(4) Na seji senata se lahko odloči, naj se opravi glavna obravnava.

(5) O seji senata se obvestijo državni tožilec, zagovornik in predstavnik organa socialnega varstva, ki so lahko na njej navzoči; če je potrebno, pa tudi mladoletnik in njegovi starši oziroma skrbnik.

(6) Sodnik za mladoletnike sporoči mladoletniku vzgojni ukrep, ki mu je bil izrečen na seji senata.

479. člen

(1) Kadar odloča senat za mladoletnike na podlagi glavne obravnave, se uporabljajo smiselno določbe tega zakona o pripravah za glavno obravnavo, o vodstvu glavne obravnave, o preložitvi in prekinitvi glavne obravnave, o zapisniku in o poteku glavne obravnave; sodišče pa na ta pravila ni vezano, če spozna, da v posameznem primeru njihova uporaba ne bi bila smotna.

(2) Poleg oseb, ki so našteje v 288. členu tega zakona, se povabijo na glavno obravnavo mladoletnikovi starši oziroma skrbnik in organ socialnega varstva. Če starši, skrbnik ali predstavnik organa socialnega varstva ne pridejo, to ni ovira, da sodišče ne bi opravilo glavne obravnave.

(3) Poleg mladoletnika mora biti navzoč na glavni obravnavi državni tožilec, če je podal predlog po 474. členu tega zakona, v primeru obvezne obrambe pa tudi zagovornik.

(4) Določbe tega zakona o spremembi in razširitvi obtožbe veljajo tudi v postopku proti mladoletniku; senat za mladoletnike pa je tudi brez predloga državnega tožilca upravičen izdati odločbo na podlagi dejanskega stanja, ki se je na glavni obravnavi spremenilo.

480. člen

(1) Kadar se sodi mladoletnik, se javnost vselej izključi.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi navzoče osebe, ki se ukvarjajo z varstvom in vzgojo mladoletnikov ali z zatiranjem mladoletniške kriminalitete, ter znanstveni delavci.

(3) Med glavno obravnavo sme senat odrediti, naj se odstranijo z zasedanja vse ali posamezne osebe, izvzemši državnega tožilca, zagovornika in predstavnika organa socialnega varstva.

(4) Senat sme odrediti, naj se mladoletnik med izvedbo posameznih dokazov ali med govori strank odstrani z zasedanja.

481. člen

Med postopkom pred sodiščem sme sodnik za mladoletnike ali senat za mladoletnike odločiti o začasnem nastanitvi mladoletnika (471. člen), sme pa tudi razveljaviti poprejšnjo odločbo o tem.

482. člen

(1) Sodnik za mladoletnike mora razpisati glavno obravnavo ali sejo senata v osmih dneh od dneva, ko prejme predlog državnega tožilca ali ko je končan pripravljalni postopek (476. člen) oziroma ko je bilo na seji senata sklenjeno, naj se opravi glavna obravnava. Za vsako podaljšanje tega roka mora imeti sodnik za mladoletnike odobritev predsednika sodišča.

(2) Glavna obravnava se preloži ali prekine samo izjemoma. Vsako preložitve ali prekinitve mora sodnik za mlado-

letnike sporočiti predsedniku sodišča in mu pojasniti razloge za to.

(3) Sodnik za mladoletnike mora v treh dneh po razglasitvi izdelati pisno sodbo oziroma pisni sklep.

483. člen

(1) Senat za mladoletnike ni vezan na predlog državnega tožilca pri odločanju o tem, ali naj mladoletniku izreče kazen ali pa uporabi zanj vzgojni ukrep. Če pa teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca ali če državni tožilec umakne predlog, mu senat ne sme izreči kazni, temveč samo vzgojni ukrep.

(2) Senat ustavi s sklepom postopek v primerih, v katerih izda sodišče po 2., 3. ali 4. točki 357. člena tega zakona sodbo, s katero obtožbo zavrne ali s katero obtoženca oprosti obtožbe (358. člen) kakor tudi, kadar spozna, da ne bi bilo smotno izreči mladoletniku niti kazni niti vzgojnega ukrepa.

(3) Senat izda sklep tudi, če izreče mladoletniku vzgojni ukrep. V izreku takega sklepa navede samo, kateri ukrep mu izreka, ne izreče pa, da je mladoletnik kriv za kaznivo dejanje, katerega je bil obdolžen. V obrazložitvi sklepa opiše dejanje in navede okoliščine, ki opravičujejo izrečeni vzgojni ukrep.

(4) Sodba, s katero se izreče mladoletniku kazen, mora biti izdana v obliki, določeni v 359. členu tega zakona.

484. člen

(1) Sodišče sme obsoditi mladoletnika na plačilo stroškov kazenskega postopka in na izpolnitev premoženjsko-pravnih zahtevkov, če mu je izreklo kazen. Če pa mu je izreklo vzgojni ukrep, obremenjujejo stroški postopka proračun, oškodovanec pa se s premoženjskopravnim zahtevkom napoti na pravdo.

(2) Če ima mladoletnik lastne dohodke ali premoženje, se mu lahko naloži plačilo stroškov kazenskega postopka in izpolnitev premoženjskopravnega zahtevka, tudi če se mu izreče le vzgojni ukrep.

6. Pravna sredstva

485. člen

(1) Zoper sodbo, s katero je mladoletniku izrečena kazen, zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep in zoper sklep, s katerim je postopek ustavljen (drugi odstavek 483. člena), se lahko pritožijo vsi, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), in sicer v osmih dneh po prejemu sodbe oziroma sklepa.

(2) Zagovornik, državni tožilec, zakonec, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra in rejnik se smejo pritožiti v mladoletnikovo korist tudi proti njegovi volji.

(3) Pritožba zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep, ki se prestaja v zavodu, zadrži njegovo izvršitev, če sodišče v soglasju z mladoletnikovimi starši in po zaslišanju mladoletnika ne odloči drugače.

(4) Na sejo senata sodišča druge stopnje (378. člen) povabi sodišče mladoletnika samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila njegova navzočnost koristna.

486. člen

(1) Senat sodišča druge stopnje sme spremeniti odločbo sodišča prve stopnje in izreči mladoletniku hujši ukrep, samo če je tako predlagano v pritožbi.

(2) Če z odločbo sodišča prve stopnje ni bila izrečena kazen mladoletniškega zavora, denarna kazen ali zavodski ukrep, sme senat sodišča druge stopnje izreči to kazen oziroma ta ukrep samo, če opravi obravnavo. Daljši mladoletniški zapor, višjo denarno kazen ali hujši zavodski ukrep od onega, ki je bil izrečen z odločbo sodišča prve stopnje, sme izreči senat sodišča druge stopnje tudi na seji.

487. člen

Zahteva za varstvo zakonitosti se sme vložiti tako v primeru, če je bil s sodno odločbo prekršen zakon, kakor tudi v primeru, če je bila za mladoletnika nepravilno uporabljena kazen ali kakšen vzgojni ukrep.

488. člen

Določbe o obnovi kazenskega postopka, dokončanega s pravomočno sodbo, se uporabljajo smiselno tudi za obnovo postopka, končanega s pravomočnim sklepom o uporabi vzgojnega ukrepa.

7. Nadzorstvo sodišča nad izvajanjem ukrepov

489. člen

(1) Uprava zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep proti mladoletniku, mora vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep, o mladoletnikovem obnašanju. Sodnik za mladoletnike tega sodišča lahko tudi sam obiskuje mladoletnike v zavodu.

(2) Sodnik za mladoletnike si sme po organu socialnega varstva preskrbeti obvestila o izvrševanju drugih vzgojnih ukrepov, sme pa odrediti tudi, naj to opravi določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču. Organ socialnega varstva mora najmanj vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep o poteku izvajanja izrečenega vzgojnega ukrepa.

8. Ustavitev izvrševanja in sprememba odločbe o vzgojnih ukrepih

490. člen

(1) Kadar so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon za spremembo odločbe o izrečenem vzgojnem ukrepu, odloči o tem sodišče, ki je na prvi stopnji izdalo sklep o vzgojnem ukrepu, če samo spozna, da je to potrebno, ali če to predlaga državni tožilec, upravnik zavoda ali organ socialnega varstva, ki mu je zaupano nadzorstvo nad mladoletnikom.

(2) Preden sodišče izda odločbo, zasliši državnega tožilca, mladoletnika, njegovega roditelja ali skrbnika ali druge osebe, poleg tega pa zahteva potrebna poročila od zavoda, v katerem mladoletnik prestaja zavodski ukrep, od organa socialnega varstva ali od drugih organov in ustanov.

(3) Po prejšnjih odstavkih ravna sodišče tudi, kadar odloča o ustavitvi izvrševanja vzgojnega ukrepa.

(4) O ustavitvi ali spremembi vzgojnega ukrepa odloča senat za mladoletnike. Pri odločanju mora upoštevati tudi uspešnost oziroma neuspešnost izvajanja vzgojnega ukrepa in mladoletnikovo sodelovanje v njem.

TRETJI DEL

POSEBNI POSTOPKI

XXVIII. poglavje

POSTOPEK ZA UPORABO VARNOSTNIH UKREPOV, ZA ODVZEM PREMOŽENJSKE KORISTI, PODKUPNIN TER DENARJA ALI PREMOŽENJA NEZAKONITEGA IZVORA IN ZA PREKLIC POGOJNE OBSODBE

491. člen

(1) Če je obdolženec storil kaznivo dejanje v neprištevnem stanju, predlaga državni tožilec sodišču, naj izreče obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo takega storilca v zdravstvenem zavodu oziroma obvezno psihiatrično zdravljenje storilca na prostosti, če so za tak varnostni ukrep

podani pogoji, ki so določeni v 64. in 65. členu kazenskega zakonika.

(2) Obdolženec, zoper katerega je odrejen pripor, se med postopkom za uporabo varnostnega ukrepa namesti v ustrezen zdravstveni zavod.

(3) Ko je podan predlog iz prvega odstavka tega člena, mora obdolženec imeti zagovornika.

492. člen

(1) O varnostnem ukrepu obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti odloči po glavni obravnavi sodišče, ki je pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Poleg oseb, ki morajo biti povabljeni na glavno obravnavo, se povabijo kot izvedenci tudi zdravniki psihiatri iz zdravstvenega zavoda, kateremu je bilo zaupano izvedenstvo glede obdolženčeve prištevnosti. Obdolženec se povabi, če je njegovo stanje tako, da je lahko navzoč pri glavni obravnavi. O glavni obravnavi je treba obvestiti obdolženčevega zakonca in njegove starše oziroma skrbnika, glede na okoliščine pa tudi druge bližnje sorodnike.

(3) Če sodišče na podlagi izvedenih dokazov ugotovi, da je obdolženec storil določeno kaznivo dejanje in da je bil ob storitvi kaznivega dejanja neprišteven, odloči po zaslišanju povabljenih na podlagi izvida in mnenja izvedencev, ali naj mu izreče varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. Pri odločanju o tem, katerega teh varnostnih ukrepov naj izreče, sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca.

(4) Sodišče ustavi postopek za uporabo varnostnega ukrepa, če spozna, da za uporabo varnostnega ukrepa niso podani pogoji, ali če državni tožilec na glavni obravnavi umakne predlog za izrek varnostnega ukrepa.

(5) Zoper sklep sodišča se smejo v osmih dneh po njegovem prejemu pritožiti vsi tisti, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), razen oškodovanca.

(6) Če se državni tožilec v primeru iz četrtega odstavka tega člena, ko je bil obdolženec navzoč na glavni obravnavi, odpove pravici do pritožbe, sme takoj, najpozneje pa v osmih dneh od dneva, ko se je odpovedal pravici do pritožbe, vložiti obtožnico oziroma obtožni predlog.

493. člen

Varnostni ukrepi iz prvega odstavka 491. člena tega zakona se smejo izreči tudi, kadar državni tožilec na glavni obravnavi spremeni vloženo obtožnico oziroma obtožni predlog tako, da predlaga, naj se izrečejo omenjeni ukrepi.

494. člen

Kadar izreče sodišče kazen osebi, ki je storila kaznivo dejanje v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, izreče z isto sodbo tudi varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, če ugotovi, da so za to podani zakonski pogoji (64. člen kazenskega zakonika).

495. člen

Pravnomočna odločba, s katero je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti (492. in 494. člen), se pošlje sodišču, ki je pristojno odločiti o odvzemu poslovne sposobnosti. Odločba se sporoči tudi organu socialnega varstva.

496. člen

(1) Sodišče, ki je na prvi stopnji izreklo storilcu varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, sprejema vse ponovne odločitve glede trajanja in spreminjanja ukrepa iz 64. in 65. člena kazenskega

zakonika po uradni dolžnosti ali na predlog zdravstvenega zavoda ter na podlagi mnenja zdravnikov.

(2) Odločitve iz prejšnjega odstavka sprejme sodišče na seji senata (šesti odstavek 25. člena). O seji se obvestita državni tožilec in zagovornik. Pred odločitvijo sodišče zasliši storilca, če je to potrebno in če njegovo stanje to dopušča.

(3) V postopku ponovnega odločanja glede trajanja ali spreminjanja varnostnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena mora imeti storilec zagovornika.

(4) Če sodišče odredi odpust neprištevnega storilca zaradi poteka roka iz tretjega odstavka 64. člena kazenskega zakonika, obvesti o tem sodišče, ki je pristojno odločati o pridržanju oseb v psihiatričnem zdravstvenem zavodu.

497. člen

(1) O tem, ali bo uporabilo varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov, odloči sodišče, ko si preskrbi izvid in mnenje izvedencev. Izvedenec se mora izjaviti tudi o tem, ali je zdravljenje obdolženca mogoče.

(2) Če je bilo pri izreku pogojne obsodbe obdolžencu naloženo zdravljenje na prostosti, ta pa se ni začel zdraviti ali je zdravljenje samovoljno opustil, sme sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog zavoda, v katerem se je zdravil ali bi se moral zdraviti, in po zaslišanju obdolženca ter državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, preklicati pogojno obsodbo.

(3) Sodišče ustavi izvrševanje varnostnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena, če zdravljenje ni več potrebno oziroma če je pretekel rok iz četrtega odstavka 66. člena kazenskega zakonika.

498. člen

(1) Predmeti, ki se po kazenskem zakonu smejo ali morajo vzeti, se vzamejo tudi tedaj, kadar se kazenski postopek ne konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, če je nevarno da bi bili uporabljeni za kaznivo dejanje ali če to zahtevajo koristi splošne varnosti ali razlogi morale.

(2) Poseben sklep o tem izda organ, pred katerim je tekel postopek takrat, ko je bil postopek končan oziroma ustavljen.

(3) Sklep o odvzemu predmetov iz prvega odstavka tega člena izda sodišče tudi, če v sodbi, s katero je bil obtoženec spoznan za krivega, manjka taka odločba.

(4) Overjen prepis odločbe o odvzemu predmetov se vroči lastniku predmetov, če je ta znan.

(5) Zoper odločbo iz drugega in tretjega odstavka tega člena ima lastnik predmetov pravico pritožbe, če misli, da za odvzem predmetov ni zakonske podlage. Če sklepa iz drugega odstavka tega člena ni izdalo sodišče, odloči o pritožbi senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki bi bilo pristojno za sojenje na prvi stopnji.

498.a člen

(1) Razen v primerih, ko se kazenski postopek konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, se denar ali premoženje nezakonitega izvora iz 252. člena kazenskega zakonika in protipravno dana ali sprejeta podkupnina iz 162., 168., 247., 248., 267., 268. in 269. člena kazenskega zakonika, vzamejo tudi:

1) če so dokazani tisti zakonski znaki kaznivega dejanja iz 252. člena kazenskega zakonika, ki kažejo na to, da denar ali premoženje iz navedenega člena izvira iz kaznivih dejanj, oziroma

2) če so dokazani tisti zakonski znaki kaznivih dejanj iz 162., 168., 247., 248., 267., 268. in 269. člena kazenskega zakonika, ki kažejo na to, da je bila dana ali sprejeta nagrada, darilo, podkupnina ali kakšna druga premoženjska korist.

(2) Poseben sklep o tem izda senat (šesti odstavek 25. člena) na obrazložen predlog državnega tožilca; pred tem pa mora preiskovalni sodnik na zahtevo senata zbrati podatke in raziskati vse okoliščine, ki so pomembne za ugo-

tožitev nezakonitega izvora denarja ali premoženja oziroma protipravno dane ali sprejete podkupnine.

(3) Overjen prepis sklepa iz prejšnjega odstavka se vroči lastniku odvzetega denarja ali premoženja oziroma podkupnine, če je ta znan. Če lastnik ni znan, se sklep pritrdi na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena vročitev tudi neznanemu lastniku.

(4) Zoper sklep iz drugega odstavka tega člena ima lastnik odvzetega denarja ali premoženja oziroma podkupnine pravico do pritožbe, če meni, da za odvzem ni zakonske podlage.

499. člen

(1) Premoženska korist, ki je bila dosežena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, se ugotavlja v kazenskem postopku po uradni dolžnosti.

(2) Sodišče in drugi organi, pred katerimi teče kazenski postopek, morajo med postopkom zbirati dokaze in raziskovati okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premoženske koristi.

(3) Če uveljavlja oškodovanec premoženskopravni zahtev, naj se mu vrnejo stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, oziroma znesek, ki ustreza njihovi vrednosti, se ugotavlja premoženska korist samo v tistem delu, ki ni zajet s premoženskopravnim zahtevkom.

500. člen

(1) Kadar pride v poštev odvzem premoženske koristi drugemu prejemniku koristi (96. člen in 98. člen kazenskega zakonika), ga je treba povabiti zaradi zaslišanja v predhodnem postopku in na glavni obravnavi. Za pravno osebo se povabi njen zastopnik. V vabilu ga je treba opozoriti, da bo postopek izveden tudi brez njegove navzočnosti.

(2) Zastopnik pravne osebe se zasliši na glavni obravnavi za obdolžencem. Enako se ravna tudi glede drugega prejemnika koristi, če ni bil povabljen kot priča.

(3) Prejemnik koristi ter zastopnik pravne osebe imata v zvezi z ugotavljanjem premoženske koristi pravico predlagati dokaze in z dovoljenjem predsednika senata postavljati vprašanja obdolžencu, pričam in izvedencem.

(4) Izključitev javnosti glavne obravnave ne velja za prejemnika koristi in zastopnika pravne osebe.

(5) Če sodišče šele med glavno obravnavo ugotovi, da pride v poštev odvzem premoženske koristi, prekine glavno obravnavo in povabi prejemnika koristi oziroma zastopnika pravne osebe.

501. člen

Sodišče odmeri znesek premoženske koristi po prostem preudarku, če bi bilo njeno ugotavljanje zvezano z nesorazmernimi težavami ali če bi se zaradi tega postopek preveč zavlekel.

502. člen

(1) Kadar prihaja v poštev odvzem premoženske koristi, odredi sodišče po uradni dolžnosti po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, začasno zavarovanje zahtevka. V takem primeru veljata smiselno drugi in tretji odstavek 109. člena tega zakona.

(2) Takšno zavarovanje lahko odredi sodišče tudi v predkazenskem postopku.

503. člen

(1) Odvzem premoženske koristi sme izreči sodišče v sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, v sklepu o sodnem opominu ali v sklepu o vzgojnem ukrepu ter v sklepu, s katerim izreče varnostni ukrep iz 64. in 65. člena kazenskega zakonika.

(2) V izreku sodbe ali sklepa navede sodišče, kateri predmet oziroma kolikšen denarni znesek se odvzame. V upravičenih primerih sme sodišče dovoliti obročno plačilo

premoženske koristi, pri čemer določi rok plačila in višino obrokov.

(3) Overjen prepis sodbe oziroma sklepa se vroči tudi prejemniku koristi ter zastopniku pravne osebe, če je sodišče izreklo odvzem premoženske koristi prejemniku koristi ali pravni osebi.

504. člen

Pravna oseba in prejemnik koristi iz 500. člena tega zakona lahko zahtevata obnovo kazenskega postopka glede odločbe o odvzemu premoženske koristi.

505. člen

Drugi in tretji odstavek 368. člena ter 376. in 380. člen tega zakona se uporabljajo smiselno glede pritožbe zoper odločbo o odvzemu premoženske koristi.

506. člen

(1) Če je v pogojni obsodbi določeno, da bo kazni izrečena, če obsojenec ne vrne premoženske koristi, ne povrne škode ali ne izpolni kakšne druge obveznosti, obsojenec pa v določenem roku tega ne stori, izvede sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, postopek za preklic pogojne obsodbe na predlog upravičenega tožilca ali oškodovanca, lahko pa tudi po uradni dolžnosti.

(2) Sodnik, ki je za to določen, zasliši obsojenca, če je dosegljiv, in opravi potrebne poizvedbe, da ugotovi dejstva in zbere dokaze, ki so pomembni za odločitev, nakar pošlje spise senatu (šesti odstavek 25. člena).

(3) Nato razpiše predsednik senata sejo senata in obvesti o njej tožilca, obsojenca in oškodovanca. Če stranke in oškodovanec, ki so bili v redu obveščeni, ne pridejo, ni to ovira, da senat ne bi imel seje.

(4) Če sodišče ugotovi, da obsojenec ni izpolnil obveznosti, ki mu je bila naložena s sodbo, izda sodbo, s katero pogojno obsodbo preklic in izreče kazni ali določi nov rok za izpolnitev obveznosti, ali pa odpravi ta pogoj. Če pa spozna, da ni podlage za nobeno od teh odločb, ustavi s sklepom postopek za preklic pogojne obsodbe.

506.a člen

(1) Sodišče, ki je odredilo hrambo zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženske koristi, mora v teh primerih postopati posebej hitro. Z zaseženimi predmeti in premoženjem, ki služi za začasno zavarovanje zahtevka, ter s predmeti ali premoženjem, ki so bili dani kot varščina (196. do 199. člen), mora ravnati kot dober gospodar.

(2) Če je hramba zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka iz prejšnjega odstavka povezano z nesorazmernimi stroški ali pa se vrednost premoženja ali predmetov zmanjšuje, lahko sodišče odredi, da se tako premoženje ali predmeti prodajo, uničijo ali podarijo v javno korist. Pred odločitvijo mora sodišče pridobiti mnenje lastnika premoženja ali predmetov. Če lastnik ni znan ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče poziv pritrdi na sodno desko in se po osmih dneh šteje, da je bila vročitev opravljena. Če lastnik v osmih dneh po vročitvi poziva ne poda mnenja, se šteje, da s prodajo, uničenjem ali podaritvijo soglaša.

(3) Za hrambo zaseženih predmetov in varščin ter za začasno zavarovanje zahtevkov iz prvega odstavka tega člena skrbijo pristojni državni organi, organizacije z javnimi pooblastili, izvršitelji in finančne organizacije.

(4) Postopek upravljanja s predmeti in premoženjem ter varščinami iz prvega odstavka tega člena predpiše Vlada Republike Slovenije.

507. člen

(1) Če ni v tem poglavju določeno drugače, se glede postopka za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem pre-

moženjske koristi, podkupnin in denarja ali premoženja nezakonitega izvora ter za postopek za preklic pogojne obsodbe smiselno uporabljajo druge določbe tega zakona.

(2) Določbe členov 498.a do vključno 506.a tega zakona, ki se nanašajo na odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora, podkupnin in druge premoženjske koristi, se smiselno uporabljajo tudi za odvzem premoženja v vrednosti, ki ustreza premoženjski koristi (96. in 98. člen kazenskega zakonika).

(3) Določbe 499. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za predkazenski in preiskovalni postopek; pri zbiranju dokazov in raziskovanju okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi pa poleg organov, pred katerimi teče kazenski postopek, sodelujejo tudi drugi organi, za katere zakon tako določa.

XXIX. poglavje

POSTOPEK ZA ODLOČBO O IZBRISU OBSODBE IN O PRENEHANJU VARNOSTNIH UKREPOV IN PRAVNIH POSLEDIC OBSODBE

508. člen

(1) Če se obsodba po zakonu izbriše s pretekom določenega časa in s pogojem, da obsojenec v tem času ne stori novega kaznivega dejanja (103. člen kazenskega zakonika) izda po uradni dolžnosti odločbo o izbrisu obsodbe ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Preden se izda odločba o izbrisu obsodbe, se opravi potrebne poizvedbe, zlasti pa se zberejo podatki o tem, ali ne teče morda zoper obsojenca kazenski postopek za kakšno kaznivo dejanje, ki ga je storil pred pretekom roka, predpisanega za izbris obsodbe.

509. člen

(1) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, ne izda odločbe o izbrisu obsodbe, sme obsojenec zahtevati, naj se ugotovi, da je obsodba po zakonu izbrisana.

(2) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, v tridesetih dneh po prejemu ne izda odločbe, lahko obsojenec zahteva, naj izda sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, sklep o izbrisu obsodbe.

(3) O taki zahtevi odloča sodišče po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo.

510. člen

Če pogojna obsodba ni preklicana niti po enem letu, odkar je pretekla preizkusna doba, izda sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, sklep, s katerim ugotovi njen izbris. Ta sklep vroči obsojencu, državnemu tožilcu, če je tekel postopek na njegovo zahtevo in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

511. člen

(1) Postopek za izbris obsodbe na podlagi sodne odločbe (104. člen kazenskega zakonika) se uvede na obsojenčovo prošnjo.

(2) Prošnja se vloži pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(3) Sodnik, ki je za to določen, preizkusi najprej, ali je pretekel čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(4) Sodišče lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od policije, na območju katere je obsojenec prebival po prestani kazni, lahko pa zahteva tako poročilo tudi od uprave zavoda, v katerem je obsojenec kazen prestal.

(5) Po poizvedbah in zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, pošlje sodnik spise z obrazloženim predlogom senatu (šesti odstavek 25. člena).

(6) Zoper odločbo sodišča o prošnji za izbris obsodbe se lahko pritožita prosilec in državni tožilec.

(7) Če sodišče zavrne prošnjo zato, ker obsojenec s svojim obnašanjem ni zaslužil izbrisa obsodbe, sme obsojenec ponoviti prošnjo po preteku dveh let, odkar je sklep o zavrnitvi prošnje postal pravnomočen.

512. člen

V potrdilu, ki se daje na podlagi kazenske evidence osebam, za uveljavljanje njihovih pravic, se izbrisana obsodba ne sme omenjati.

513. člen

(1) Postopek za prenehanje varnostnih ukrepov prepovedi opravljanja poklica in odvzema vozniškega dovoljenja (četrti odstavek 67. in peti odstavek 68. člena kazenskega zakonika) in za prenehanje pravne posledice obsodbe (tretji odstavek 101. člena kazenskega zakonika) se uvede na obsojenčovo prošnjo, ki se vloži pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(2) Sodnik, ki je za to določen, preizkusi najprej, ali je pretekel čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(3) Sodnik lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od policije, na območju katere je obsojenec prebival po prestani, odpuščeni ali zastarani glavni kazni, lahko pa zahteva tako poročilo tudi od zavoda, v katerem je obsojenec prestal kazni.

(4) Po poizvedbah in po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, pošlje sodnik spise z obrazloženim predlogom senatu (šesti odstavek 25. člena).

(5) Zoper sklep senata se lahko pritožita državni tožilec in obsojenec.

(6) Če je obsojenčeva prošnja zavrnjena, ni dovoljena nova prošnja, preden ne preteče eno leto od pravnomočnosti sklepa s katerim je bila prejšnja prošnja zavrnjena.

XXX. poglavje

POSTOPEK ZA MEDNARODNO PRAVNO POMOČ IN IZVRŠITEV MEDNARODNIH POGODB V KAZENSKOPRAVNIH STVAREH

514. člen

Mednarodna kazenskoppravna pomoč se daje po določbah tega zakona, če ni z mednarodno pogodbo določeno drugače.

515. člen

(1) Prošnje domačih sodišč za pravno pomoč v kazenskih zadevah se pošiljajo tujim organom po diplomatski poti. Na enak način se pošiljajo domačim sodiščem prošnje tujih organov za pravno pomoč.

(2) V nujnih primerih in ob pogoju vzajemnosti se lahko prošnje za pravno pomoč pošiljajo po ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, kadar pa gre za kaznivo dejanje pranja denarja ali za kazniva dejanja v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja, pa tudi po organu, ki je pristojen za preprečevanje pranja denarja.

(3) Če velja vzajemnost ali če tako določa mednarodna pogodba, se lahko mednarodna kazenskoppravna pomoč daje tudi neposredno med domačimi in tujimi organi, ki sodelujejo v predkazenskem in kazenskem postopku. Pri tem se lahko uporabljajo sodobna tehnična sredstva, zlasti računalniško omrežje, pripomočki za prenos slike, glasu in elektronskih impulzov.

516. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pošlje prošnjo tujega organa za pravno pomoč ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ta pa jo pošlje v postopek okrožnemu sodišču, na katerega območju prebiva tisti, ki mu je treba vročiti kako pisanje, ki ga je treba zaslišati ali soočiti ali na katerega območju je treba opraviti kakšno drugo preiskovalno dejanje.

(2) V primerih iz drugega odstavka 515. člena tega zakona pošlje prošnjo sodišču ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(3) O dovoljenosti dejanja, za katero prosi tuji organ, in o načinu njegove izvršitve odloči sodišče po domačih predpisih.

(4) Če se prošnja tiče kaznivega dejanja, za katero po domačih predpisih ni dovoljena izročitev, zahteva sodišče od ministrstva, pristojnega za pravosodje, mnenje, ali naj prošnji ugotovi ali ne.

517. člen

(1) Domača sodišča smejo ugoditi prošnji tujega organa, s katero se zahteva izvršitev kazenske sodbe tujega sodišča, če je tako določeno z mednarodno pogodbo ali če velja vzajemnost.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka izvrši domače sodišče pravnomočno sodbo glede sankcije, ki jo je izreklo tuje sodišče tako, da izreče sankcijo po kazenski zakonodaji Republike Slovenije.

(3) Pristojno sodišče izda sodbo v senatu iz šestega odstavka 25. člena tega zakona. O seji senata se obvestita državni tožilec in zagovornik.

(4) Krajevna pristojnost sodišča se določi po zadnjem stalnem prebivališču obsojenca v Republiki Sloveniji, če pa obsojenec ni imel stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se določi po rojstnem kraju. Če obsojenec ni imel stalnega prebivališča in ni bil rojen v Republiki Sloveniji, določi vrhovno sodišče eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim se bo izvedel postopek.

(5) V izrek sodbe iz tretjega odstavka tega člena vnese sodišče celoten izrek in ime sodišča iz tuje sodbe in izreče sankcijo. V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge, ki jih je upoštevalo pri izreku sankcije.

(6) Zoper sodbo se lahko pritožijo državni tožilec, obsojenec in njegov zagovornik.

(7) Če poda tuj državljan, ki ga je obsodilo domače sodišče, ali oseba, pooblaščenca s pogodbo, pri sodišču prve stopnje prošnjo, naj obsojenec prestaja kazen v svoji državi, sme sodišče ugoditi tej prošnji, če je tako določeno z mednarodno pogodbo ali če velja vzajemnost.

518. člen

Kadar gre za kazniva dejanja ponarejanja denarja in spravljanja ponarejenega denarja v obtok, nepravilnega izdelovanja, predelovanja in prodaje mamil in strupov, trgovine z belim blagom, izdelovanja in širjenja pornografskega gradiva ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, glede katerega je po mednarodnih pogodbah dogovorjena centralizacija podatkov, mora organ, pred katerim teče kazenski postopek, brez odlašanja poslati ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, podatke o kaznivem dejanju in storilcu, sodišče prve stopnje pa tudi pravnomočno sodbo. Kadar gre za kaznivo dejanje pranja denarja ali za kaznivo dejanje v zvezi s pranjem denarja, se podatki brez odlašanja pošljejo organu, ki je pristojen za preprečevanje pranja denarja.

519. člen

(1) Če je na ozemlju Republike Slovenije storil kaznivo dejanje tujec, ki ima stalno prebivališče v tuji državi, se smejo tej državi mimo pogojev iz 522. člena tega zakona odstopiti vsi kazenski spisi za kazenski pregon in sojenje, če tuja država temu ne nasprotuje.

(2) Preden je izdan sklep o preiskavi, odloča o odstopu pristojni državni tožilec. Med preiskavo odloča o tem na predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik, do začetka glavne obravnave pa senat (šesti odstavek 25. člena), tudi za zadeve iz pristojnosti okrajnega sodišča.

(3) Pri odločanju o odstopu kazenskih spisov organi iz prejšnjega odstavka upoštevajo tudi do tedaj nastale in bodoče stroške predkazenskega oziroma kazenskega postopka.

(4) Odstop kazenskih spisov se sme dovoliti za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora do desetih let, kot tudi za kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa.

(5) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je oškodovanec državljan Republike Slovenije, ki temu nasprotuje, razen če je dano zavarovanje za uveljavitev njegovega premoženjskopravnega zahtevka.

(6) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je bil odrejen zaseg ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora iz 252. člena kazenskega zakonika ali protipravno dane ali sprejete podkupnine iz 162., 168., 247., 248., 267., 268. in 269. člena kazenskega zakonika, razen v primerih, ko je sodišče navedene odredbe izdalo na pobudo tuje države. V teh primerih in v primerih, ko je bilo odrejeno začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji, smejo organi iz drugega odstavka tega člena odstopiti kazenski spis tuji državi samo, če so pred tem ugotovili, da ima ta država ustrezno urejeno zakonodajo v zvezi z odvzgom premoženjske koristi in v zvezi z odstopom kazenskih spisov tuji državi, ter upoštevali vrednost začasno zavarovanega premoženja.

(7) Če je obdolženec v priporu, se od tuje države po najkrajši poti zahteva, naj v petnajstih dneh sporoči, ali prevzema pregon.

520. člen

(1) Zahteva tuje države, naj se v Republiki Sloveniji prevzame pregon državljana Republike Slovenije ali osebe, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, zaradi kaznivega dejanja, storjenega v tujini, se pošlje s spisi pristojnemu državnemu tožilcu, na katerega območju ima ta oseba stalno prebivališče.

(2) Če je pri pristojnem organu tuje države podan premoženjskopravni zahtevak, se ravna, kot da bi bil ta zahtevak podan pri pristojnem sodišču.

(3) O zavrnitvi prevzema kazenskega pregona in o pravnomočni odločbi, izdani v kazenskem postopku, se obvesti tuja država, ki je poslala zahtevo.

XXXI. poglavje

POSTOPEK ZA IZROČITEV OBDOLEŽENCEV
IN OBSOJENCEV

521. člen

(1) Če ni v mednarodni pogodbi določeno drugače, se zahteva in opravlja izročitev obdolžencev in obsojencev po določbah tega zakona.

(2) Tujca je dovoljeno izročiti samo v primerih, predvidenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

522. člen

Pogoji za izročitev so:

1) da tisti, katerega izročitev se zahteva, ni državljan Republike Slovenije, razen v primerih, ki jih določa mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo;

2) da dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev, ni bilo storjeno na ozemlju Republike Slovenije, zoper njo ali njenega državljana;

3) da je dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev, kaznivo dejanje tako po domačem zakonu, kakor po zakonu države, v kateri je bilo storjeno;

4) da po domačem zakonu ni zastaral kazenski pregon ali ni zastarala izvršitev kazni, preden je bil tujec priprt ali zaslišan kot obdolženec;

5) da tujec, katerega izročitev se zahteva, ni bil zaradi istega dejanja od domačega sodišča že obsojen ali ni bil za isto dejanje od domačega sodišča pravnomočno oproščen ali je bil kazenski postopek zoper njega pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravnomočno zavrnjena; ali da ni zoper tujca v Republiki Sloveniji zaradi istega proti Republiki Sloveniji storjenega dejanja uveden kazenski postopek, če pa je uveden postopek zaradi dejanja, storjenega proti državljanu Republike Slovenije, da je dano zavarovanje za uveljavitev premoženjskoppravnega zahtevka oškodovanca;

6) da je ugotovljena istovetnost tistega, katerega izročitev se zahteva;

7) da je dovolj dokazov za utemeljenost suma, da je tujec, katerega izročitev se zahteva, storil določeno kaznivo dejanje, ali da obstaja o tem pravnomočna sodba.

523. člen

(1) Postopek za izročitev obdolženega ali obsojenega tujca se uvede na prošnjo tuje države.

(2) Prošnja za izročitev se poda po diplomatski poti.

(3) Prošnji za izročitev se morajo priložiti:

1) sredstva za ugotovitev istovetnosti obdolženca oziroma obsojenca (natančen opis, fotografije, prstni odtisi in podobno);

2) potrdilo ali drugi podatki o tujčevem državljanstvu;

3) obtožnica ali sodba ali odločba o priporu ali kakšen drug akt, ki je enak tej odločbi, v izvorniku ali overjenem prepisu. V njih mora biti navedeno: ime in priimek tistega, katerega izročitev se zahteva, in drugi podatki, ki so potrebni za ugotovitev njegove istovetnosti, opis dejanja, zakonska označba kaznivega dejanja in dokazi za utemeljenost suma;

4) izpisek iz besedila kazenskega zakona tuje države, ki naj se uporabi ali ki je bil uporabljen proti obdolžencu zaradi dejanja, ki je povod za zahtevano izročitev; če je bilo dejanje storjeno na območju kakšne tretje države, pa tudi izpisek iz besedila kazenskega zakona te države.

(4) Če so prošnja in priloge sestavljene v tujem jeziku, mora biti priložen tudi overjen prevod v slovenskem jeziku.

524. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pošlje prošnjo za izročitev tujca po ministrstvu, pristojnem za pravosodje, preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju tujec prebiva ali na katerega območju se najde.

(2) Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče tujca, katerega izročitev se zahteva, se najprej ugotovi njegovo prebivališče po organu za notranje zadeve.

(3) Če prošnja ustreza pogojem iz prejšnjega člena in so dani razlogi za pripor iz 201. člena tega zakona, izda preiskovalni sodnik nalog, da se tujec pripre, oziroma stori druge ukrepe, da se zagotovi njegova navzočnost, razen če je že iz same prošnje očitno, da izročitev ni dopustna.

(4) Ko preiskovalni sodnik ugotovi tujčevo istovetnost, mu brez odlašanja naznani, zakaj in na podlagi katerih dokazov se zahteva njegova izročitev; nato pa zahteva od njega, naj navede, kar ima povedati v svoj zagovor.

(5) O zaslišanju in zagovoru se napravi zapisnik. Preiskovalni sodnik pouči tujca, da si sme vzeti zagovornika, ali mu ga postavi po uradni dolžnosti, če gre za kaznivo dejanje, za katero je obramba po tem zakonu obvezna, ali če je zoper tujca odrejen pripor.

525. člen

(1) V nujnih primerih, ko je nevarno, da bi tujec pobegnil ali se skrnil, sme policija na prošnjo pristojnega tujega organa,

ne glede na to, na kakšen način je poslana, tujcu vzeti prostost. V prošnji je treba navesti podatke za ugotovitev tujčeve istovetnosti, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov tujega organa, ki je odredil pripor in izjavo, da bo izročitev zaprosena po redni poti.

(2) Policija mora tujca, kateremu je vzela prostost, brez odlašanja odpeljati k preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča, da ga zasliši. Če preiskovalni sodnik zoper tujca odredi pripor, poroča o tem ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve.

(3) Preiskovalni sodnik izpusti tujca, če prenehajo razlogi za pripor ali če se ne poda prošnja za izročitev v roku, ki ga je on določil, upoštevajoč pri tem oddaljenost države, ki zahteva izročitev; ta rok ne sme biti daljši kot tri mesece od dneva, ko je bil tujec priprt. Ta rok se sporoči tuji državi. Na prošnjo tuje države sme senat pristojnega sodišča v opravičenih primerih podaljšati rok največ za dva meseca.

(4) Če se predpisana prošnja poda v danem roku, ravna preiskovalni sodnik po tretjem in četrtem odstavku prejšnjega člena.

526. člen

(1) Po zaslišanju državnega tožilca in zagovornika opravi preiskovalni sodnik po potrebi še druga poizvedovalna dejanja, da se ugotovi, ali so podani pogoji za izročitev tujca oziroma za izročitev predmetov, na katerih ali s katerimi je storil kaznivo dejanje, če so mu bili vzeti.

(2) Po opravljenem poizvedovanju pošlje preiskovalni sodnik poizvedovalne spise s svojim mnenjem senatu (šesti odstavek 25. člena).

(3) Če teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi istega ali kakšnega drugega kaznivega dejanja, navede preiskovalni sodnik to v spisih.

527. člen

(1) Če senat okrožnega sodišča spozna, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev, izda sklep, da se prošnja za izročitev zavrne. Ta sklep pošlje to sodišče po uradni dolžnosti sodišču druge stopnje, ki po zaslišanju državnega tožilca sklep potrdi, razveljavi ali spremeni.

(2) Če je tujec priprt, sme senat sodišča prve stopnje odločiti, da ostane v priporu do pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi izročitve.

(3) Pravnomočni sklep, s katerim se zavrne izročitev, se pošlje po ministrstvu, pristojnem za pravosodje, ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, ki obvesti o tem tujo državo.

528. člen

Če senat okrožnega sodišča spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev (522. člen), ugotovi to s sklepom. Zoper ta sklep ima tujec pravico pritožbe na sodišče druge stopnje.

529. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev tujca, oziroma če zoper tak sklep sodišča prve stopnje ni vložena pritožba, se zadeva pošlje ministru, pristojnemu za pravosodje, ki nato odloči o izročitvi.

529.a člen

(1) Če mednarodna pogodba tako določa, se izročitev tujca lahko dovoli na prošnjo pristojnega tujega organa za izročitev ali za začasen odvzem prostosti z namenom izročitve brez izvedbe postopka po določbah 526. do 529. člena tega zakona, če tujec po pravnem pouku preiskovalnega sodnika izjavi, da soglaša s svojo izročitvijo.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko tujec po pravnem pouku preiskovalnega sodnika odpove uporabi pogojev iz 531. člena tega zakona.

(3) Soglasje z izročitvijo se lahko umakne do odločitve ministra, pristojnega za pravosodje, iz petega odstavka tega člena.

(4) Preiskovalni sodnik tujca ob zaslišanju seznanj z možnostjo soglašanja z izročitvijo, pouči ga, da je soglasje z izročitvijo prostovoljno, da ga je mogoče preklicati le do odločitve ministra, pristojnega za pravosodje, ter ga opozori, da bo v primeru njegovega soglasja o izročitvi odločeno po skrajšanem postopku. Preiskovalni sodnik zahtevano osebo pouči tudi o pomenu in vsebini načela specialnosti, posledicah odpovedi načelu specialnosti ter o tem, da je odpoved prostovoljna in nepreklicna. Na zaslišanju sta lahko navzoča zagovornik in pristojni državni tožilec. Pouk iz prvega in drugega odstavka, soglasje iz prvega odstavka in odpoved iz drugega odstavka tega člena ter izjava tujca, da sta bila soglasje in odpoved dana prostovoljno in v navzočnosti zagovornika, se zapišejo v zapisnik.

(5) Preiskovalni sodnik po preizkusu pogojev iz 1. do 6. točke prvega odstavka 522. člena tega zakona nemudoma pošlje spis ministru, pristojnemu za pravosodje, ki odloči o izročitvi in o odločitvi obvesti tujo državo. Če kateri izmed pogojev iz 1. do 6. točke prvega odstavka 522. člena tega zakona ni izpolnjen ali če je tujec umaknil soglasje, se izvede redni postopek izročitve.

530. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, izda odločbo, s katero izročitev dovoli ali ne dovoli. Lahko izda tudi odločbo, da se izročitev odloži zaradi tega, ker teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja ali ker prestaja tujec kazen v Republiki Sloveniji.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, ne dovoli izročitve tujca, če uživa ta v Republiki Sloveniji pravico pribežališča, če gre za politično ali vojaško kaznivo dejanje ali če ne obstaja mednarodna pogodba z državo, ki zahteva njegovo izročitev. Izročitev lahko zavrne, če gre za kazniva dejanja, za katera je v domačem zakonu predpisana kazen zapora do treh let, ali če je tuje sodišče izreklo kazen odvzema prostosti do enega leta.

531. člen

(1) V odločbi, s katero dovoli izročitev tujca, navede minister, pristojen za pravosodje:

- 1) da se tujec ne sme preganjati zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja, storjenega pred izročitvijo;
- 2) da se zoper njega ne sme izvršiti kazen za kakšno drugo kaznivo dejanje, storjeno pred izročitvijo;
- 3) da se zoper njega ne sme uporabiti hujša kazen od tiste, na katero je obsojen;
- 4) da se ne sme izročiti kakšni tretji državi v pregon zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil, preden je bila dovoljena izročitev.

(2) Poleg omenjenih pogojev lahko postavi minister, pristojen za pravosodje, za izročitev tudi druge pogoje.

532. člen

(1) Odločba, s katero je odločeno o izročitvi, se sporoči tuji državi po diplomatski poti.

(2) Odločba, s katero se dovoli izročitev, se pošlje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, ki odredi, da se tujec odpelje do meje, kjer se na dogovorjenem kraju izroči organom tuje države, ki je zahtevala izročitev.

533. člen

(1) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi istega kaznivega dejanja, se da prednost prošnji države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katerem ozemlju je bilo kaznivo dejanje storjeno; če je bilo dejanje storjeno na ozemlju več držav ali če se ne ve, kje je bilo storjeno, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

(2) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi raznih kaznivih dejanj, se da prednost prošnji tiste države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katere ozemlju je bilo storjeno najhujše kaznivo dejanje; če so dejanja enako huda, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

534. člen

(1) Če teče zoper nekoga, ki je v tuji državi, v Republiki Sloveniji kazenski postopek ali če ga je domače sodišče kaznovalo, lahko vloži minister, pristojen za pravosodje, prošnjo za njegovo izročitev.

(2) Prošnja se pošlje tuji državi po diplomatski poti; priložijo se ji listine in podatki iz 523. člena tega zakona.

535. člen

(1) Če je nevarnost, da bi tisti, katerega izročitev se zahteva, pobegnil ali se skril, lahko zahteva minister, pristojen za pravosodje, še preden ravna po prejšnjem členu, naj se zoper njega ukrene, kar je potrebno, da se pripre.

(2) V prošnji za začasen pripor je treba posebej navesti podatke o istovetnosti zahtevane osebe, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov organa, ki je odredil pripor, oziroma podatke o pravnomočnosti sodbe in pa izjavo, da bo izročitev zahtevana po redni poti.

536. člen

(1) Če se zahtevana oseba izroči, se sme kazensko preganjati oziroma kazen izvršiti samo za kaznivo dejanje, za katero je bila dovoljena izročitev.

(2) Če je bila taka oseba pravnomočno obsojena od domačega sodišča tudi za druga pred izročitvijo storjena kazniva dejanja, za katera izročitev ni bila dovoljena, se smiselno uporabijo določbe 407. člena tega zakona.

(3) Če je izročitev dovoljena z določenimi pogoji glede vrste ali višine kazni, ki se sme izreči oziroma izvršiti, in s temi pogoji sprejeta, je sodišče pri izrekanju kazni vezano na te pogoje. Če pa gre za izvršitev že izrečene kazni, spremeni sodišče, ki je sodilo na zadnji stopnji, sodbo in prilagodi izrečeno kazen pogojem izročitve.

(4) Če je bila izročena oseba v tuji državi priprta zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila izročena, se ji čas, ki ga je prebila v priporu, všteje v kazen.

537. člen

(1) Če zahteva izročitev tuja država od druge tuje države, zahtevano osebo pa bi bilo treba prepeljati čez ozemlje Republike Slovenije, sme na prošnjo prizadete tuje države to dovoliti minister, pristojen za pravosodje, s pogojem, da ne gre za državljana Republike Slovenije in ne za izročitev zaradi političnega ali vojaškega kaznivega dejanja.

(2) Prošnja za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije mora obsegati vse podatke iz 523. člena tega zakona.

(3) Če velja vzajemnost, obremenjujejo stroški za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije proračun.

XXXII. poglavje

POSTOPEK ZA POVRNITEV ŠKODE, REHABILITACIJO IN UVELJAVITEV DRUGIH PRAVIC OSEB, KI SO BILE NEUPRAVIČENO OBSOJENE ALI JIM JE BILA NEUTEMELJENO VZETA PROSTOST

538. člen

(1) Pravico do povrnitve škode zaradi neupravičene obsodbe ima tisti, ki mu je bila pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuš-

čena kazen, pozneje pa je bil v zvezi z izrednim pravnim sredstvom novi postopek pravnomočno ustavljen ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe ali je bila obtožba zoper njega zavrnjena ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavrnjena, razen v primerih:

1) če je bil postopek ustavljen ali sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, izrečena zaradi tega, ker je v novem postopku oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec odstopil od pregona ali ker je oškodovanec umaknil predlog, do odstopa oziroma umika pa je prišlo po sporazumu z obdolžencem;

2) če je bila s sklepom v novem postopku obtožnica zavrnjena zaradi tega, ker sodišče ni bilo pristojno, upravičeni tožilec pa je začel pregon pred pristojnim sodiščem.

(2) Obsojenec nima pravice do povrnitve škode, če je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače namenoma povzročil svojo obsodbo, razen če je bil v to prisiljen.

(3) Pri obsodbi za kazniva dejanja v steku se pravica do povrnitve škode lahko nanaša tudi na posamezna kazniva dejanja, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine.

539. člen

(1) Pravica do povrnitve škode zastara v treh letih od pravnomočnosti sodbe, s katero je bil obdolženec na prvi stopnji oproščen obtožbe ali s katero je bila obtožba zavrnjena, oziroma v treh letih od pravnomočnosti sklepa, s katerim je bila obtožnica zavrnjena ali postopek na prvi stopnji ustavljen; če je na pritožbo odločalo višje sodišče, pa v treh letih od prejema njegove odločbe.

(2) Preden vloži pri sodišču tožbo za povrnitev škode, se mora oškodovanec s svojo zahtevo obrniti na državno pravobranilstvo, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena je mogoče odločiti o zahtevi le, če upravičeni tožilec ni začel pregona pred pristojnim sodiščem v treh mesecih od prejema pravnomočnega sklepa. Če začne upravičeni tožilec pregon pred pristojnim sodiščem po preteku tega roka, se postopek za povrnitev škode prekine, dokler se ne konča kazenski postopek.

540. člen

(1) Če zahtevi za povrnitev škode ni ugodeno ali če državno pravobranilstvo in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od njene vložitve, sme vložiti oškodovanec pri pristojnem sodišču tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(2) Dokler traja postopek iz prejšnjega odstavka, ne teče zastaranje iz prvega odstavka 539. člena tega zakona.

(3) Tožba za povrnitev škode se vloži zoper Republiko Slovenijo.

541. člen

(1) Dediči podedujejo samo oškodovančevo pravico do povrnitve premoženjske škode. Če je oškodovanec že vložil zahtevek, morejo dediči nadaljevati postopek le v mejah njegovega prejšnjega odškodninskega zahtevka.

(2) Dediči oškodovanca lahko po njegovi smrti nadaljujejo postopek za povrnitev škode oziroma lahko začno postopek, če je oškodovanec umrl, preden je potekel zastaralni rok, ne da bi se bil zahtevku odpovedal.

542. člen

(1) Pravico do povrnitve škode ima tudi:

1) kdor je bil v priporu, ni pa bil uveden zoper njega kazenski postopek ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavrnjena, ali pa je bil postopek ustavljen, ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe, ali je bila obtožba zavrnjena;

2) kdor je prestajal prostostno kazen, v zvezi z obnovo kazenskega postopka ali z zahtevo za varstvo zakonitosti pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen;

3) komur je bila zaradi napake ali nezakonitega dela organa neutemeljeno vzeta prostost ali je bil dalj pridržan v priporu ali v zavodu za prestajanje kazni ali ukrepa;

4) kdor je prebil v priporu dalj časa, kot traja zapor, na katerega je bil obsojen.

(2) Tisti, ki mu je bila brez zakonskega razloga vzeta prostost po 157. členu tega zakona, ima pravico do povrnitve škode, če zoper njega ni bil odrejen pripor in mu čas, kolikor mu je bila vzeta prostost, ni bil vštet v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje ali za prekršek.

(3) Do povrnitve škode nima pravice, kdor je s svojim nedovoljenim ravnanjem povzročil, da mu je bila vzeta prostost. V primerih iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena je izključena pravica do povrnitve škode tudi, če so bile podane okoliščine iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 538. člena.

(4) V postopku za povrnitev škode v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja.

543. člen

(1) Če je bil primer, na katerega se nanaša neupravičena obsodba ali neutemeljen odvzem prostosti neke osebe, prikazan v sredstvu javnega obveščanja in je bilo s tem prizadeto njeno dobro ime, objavi sodišče na njeno zahtevo v časniku ali drugem sredstvu javnega obveščanja sporočilo o odločbi, iz katere izhaja neupravičenost prejšnje obsodbe oziroma neutemeljenost odvzema prostosti. Če primer ni bil prikazan v sredstvu javnega obveščanja, pošlje na zahtevo te osebe tako sporočilo njenemu delodajalcu. Po obsojenčevi smrti imajo to pravico njegov zakonec oziroma oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, bratje in sestre.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka je dopustna, tudi če ni bila zahtevana povrnitev škode.

(3) Neodvisno od pogojev, ki so določeni v 538. členu tega zakona, je zahteva iz prvega odstavka tega člena dopustna tudi v primeru, ko je bila v zvezi z izrednim pravnim sredstvom spremenjena pravna kvalifikacija dejanja, če je bilo zaradi pravne kvalifikacije v prejšnji sodbi huje prizadeto dobro ime obsojenca.

(4) Zahtevo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je treba podati v šestih mesecih (prvi odstavek 539. člena) pri sodišču, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji. O njej odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pri odločanju o zahtevi se smiselno uporabljajo drugi in tretji odstavek 538. člena in tretji odstavek 542. člena tega zakona.

544. člen

Sodišče, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji, izda po uradni dolžnosti sklep, s katerim razveljavi vpis neupravičene obsodbe v kazenski evidenci. Sklep pošlje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. O razveljavljenem vpisu se ne smejo nikomur dajati podatki iz kazenske evidence.

545. člen

Oseba, kateri je bil dovoljen pregled in prepis spisov (128. člen), ki se nanašajo na neupravičeno obsodbo ali na neutemeljen odvzem prostosti, ne sme uporabiti podatkov iz teh spisov na tak način, da bi bilo to škodljivo za rehabilitacijo tistega, proti kateremu je tekel kazenski postopek. Predsednik sodišča je dolžan na to opozoriti osebo, ki je dobila dovoljenje za pregled, in se to proti njenemu podpisu zaznamuje na spisu.

546. člen

(1) Osebi, ki ji je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti prenehalo delovno razmerje ali lastnost zavarovanca socialnega zavarovanja ali ji je bila onemogočena oziroma odložena zaposlitev, do katere bi sicer prišlo, se prizna delovna oziroma zavarovalna doba, kot da bi bila delala tisti čas, ki ga je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti izgubila. V to dobo se všteje tudi čas nezaposlenosti, do katere je prišlo zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti, če se to ni zgodilo po njeni krivdi.

(2) Pri vsakem odločanju o pravici, na katero vpliva dolžina delovne oziroma zavarovalne dobe, upošteva pristojni organ dobo, priznano po prejšnjem odstavku.

(3) Če organ iz prejšnjega odstavka ne upošteva dobe, priznane po prvem odstavku tega člena, lahko oškodovanec zahteva, naj sodišče iz prvega odstavka 540. člena tega zakona ugotovi, da mu je ta čas po zakonu priznan. Tožba se vložijo zoper organ, ki ne priznava priznane dobe in zoper Republiko Slovenijo.

(4) Na zahtevo organa, pri katerem se pravica iz drugega odstavka tega člena uveljavlja, se izplača iz proračunskih sredstev Republike Slovenije predpisani prispevek za čas, za katerega je bila po prvem odstavku tega člena doba priznana.

(5) Zavarovalna doba, priznana po prvem odstavku tega člena, se v celoti všteva v pokojninsko dobo.

XXXIII. poglavje

POSTOPEK ZA IZDAJO TIRALICE IN RAZGLASA

547. člen

Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče obdolženca, kadar je to po določbah tega zakona nujno, zahteva sodišče od policije, naj obdolženca poišče in sporoči sodišču njegov naslov.

548. člen

(1) Tiralica se sme odrediti, če je obdolženec, zoper katerega je uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in za katero je v zakonu predpisana kazen zapora dveh ali več let, na begu in če je izdana odredba, da se obdolženec privede, ali sklep, da se pripre.

(2) Tiralico odredi sodišče, pred katerim teče kazenski postopek.

(3) Tiralica se odredi tudi v primeru, če obdolženec pobegne iz zavoda, v katerem prestaja kazen, ne glede na njeno višino, ali če pobegne iz zavoda, v katerem prestaja zavodski ukrep, ki je zvezan z odvzemom prostosti. Odredbo izda v takem primeru upravnik zavoda.

(4) Odredba za tiralico, ki jo izda sodišče ali upravnik zavoda, se pošlje policiji v izvršitev.

(5) Policija vodi evidenco izdanih tiralic. Podatki o osebah, zoper katere je bila odrejena tiralica, se iz evidence zbrisejo, brž ko pristojni organ tiralico prekliče.

549. člen

(1) Če so potrebni podatki o posameznih predmetih, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem, ali če je treba take predmete najti, posebno pa, če je to potrebno, da se ugotovi istovetnost najdenega neznanega trupla, se odredi razpis razglaša, v katerem se zahteva, naj se podatki ali sporočila pošljejo organu, ki vodi postopek.

(2) Policija sme objavljati tudi fotografije trupel in pogrešanih, če so razlogi za sum, da je smrt oziroma izginotje posledica kaznivega dejanja.

550. člen

Organ, ki je odredil tiralico ali razglas, ju mora takoj preklicati, ko se izsledi iskana oseba ali najde predmet, ko zastara kazenski pregon ali izvršitev kazni ali ko se pokažejo drugi razlogi, zaradi katerih tiralica oziroma razglas nista več potrebna.

551. člen

(1) Tiralico in razglas razpiše ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(2) Za obveščanje javnosti o tiralici ali razglasu se smejo uporabljati tudi sredstva javnega obveščanja.

(3) Če je verjetno, da je tisti, za katerim je odrejena tiralica, v tujini, sme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razpisati tudi mednarodno tiralico.

(4) Na prošnjo tujega organa sme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razpisati tiralico tudi za nekoga, za katerega se sumi, da je v Republiki Sloveniji, če da tuji organ v prošnji izjavo, da bo zahteval njegovo izročitev, če bo najden.

(5) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za primere, ko policija razpiše iskanje oseb ali stvari.

Zakon o kazenskem postopku – ZKP (Uradni list RS, št. 63/94) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XXXIV. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

552. člen

(1) Za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po določenih kazenskega zakonika na predlog, začne rok iz prvega odstavka 52. člena tega zakona teči od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Kazenski postopek za kazniva dejanja, ki so se pred uveljavitvijo tega zakona preganjala po uradni dolžnosti ali na zasebno tožbo, po uveljavitvi tega zakona pa na predlog, se vodi po predpisih, ki so se uporabljali pred uveljavitvijo zakona, če je bila do dneva uveljavitve vložena obtožba.

(3) Če se po uveljavitvi tega zakona v zvezi z rednim ali izrednim pravnim sredstvom razveljavi sodba ali dovoli obnova kazenskega postopka za kaznivo dejanje, ki se po uveljavitvi zakona preganja na predlog, velja zasebna tožba za predlog upravičenca, za nadaljevanje postopka za kaznivo dejanje, ki se je pred uveljavitvijo zakona preganjalo po uradni dolžnosti, pa je potreben predlog. Rok za podajo predloga teče od dneva, ko je bil upravičenec obveščen o razveljavitvi sodbe oziroma dovolitvi obnove kazenskega postopka.

553. člen

Predpise o povrnitvi stroškov kazenskega postopka iz 99. člena ter predpise o vodenju kazenske evidence in evidence izrečenih vzgojnih ukrepov mladoletnikom iz 135. člena tega zakona, izda minister, pristojen za pravosodje, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

554. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona iz kazenske evidence izbriše vse obsodbe, za katere so izpolnjeni pogoji za zakonsko rehabilitacijo (508. člen).

555. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, prevzame od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, kazensko evidenco v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

556. člen

(1) O zahtevi za obnovu kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča sodišče prve stopnje, ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, o zahtevi za obnovu kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli izmed republik bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča okrožno sodišče v Ljubljani. Pravico do zahteve za obnovu kazenskega postopka po taki sodbi imajo obsojenci, ki so ali so kadarkoli bili slovenski državljani po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

(3) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi glede postopkov, predpisanih v XXIX. in XXXII. poglavju tega zakona.

557. člen

Za odločanje o obnovi kazenskega postopka v zadevah, v katerih je pred 1. januarjem 1954 na prvi stopnji sodilo Vrhovno sodišče LR Slovenije, je pristojno sodišče, ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

558. člen

Za obsojenca, ki je bil do uveljavitve tega zakona pravnomočno obsojen v nenavzočnosti na podlagi določbe tretjega in četrtega odstavka 300. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90), se lahko kazenski postopek obnovi pod pogoji določenimi v 410. členu navedenega zakona.

559. člen

Ne glede na rok iz tretjega odstavka 421. člena tega zakona smejo obsojenec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona zoper sodno odločbo, ki je postala pravnomočna pred uveljavitvijo tega zakona, in zoper sodni postopek, ki je tekkel pred tako pravnomočno odločbo, vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona.

560. člen

(1) Zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, se sme, po določbah tega zakona, vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se sme zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli republike bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, po določbah tega zakona vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni, če je ali je bil obsojenec slovenski državljani še po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

561. člen

Če do uveljavitve tega zakona ni bilo odločeno o obsojenčevi zahtevi za izreden preizkus pravnomočne sodbe, se o tej zahtevi odloči po določbah tega zakona o zahtevi za varstvo zakonitosti.

562. člen

Osebam, ki so bile neupravičeno obsojene pred 1. januarjem 1954 in katere zaradi preteka roka iz prvega odstavka 539. člena tega zakona ne bi mogle uveljavljati pravice do povrnitve škode, ta pravica zastara v treh letih od dneva, ko začne veljati ta zakon.

563. člen

Pravico do povrnitve škode po 538. členu tega zakona ima tudi tisti, ki je prestajal prostostno kazen v zvezi z za-

htevo za izreden preizkus pravnomočne sodbe, pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen.

564. člen – upoštevana sprememba iz ZKP-E

Pravice in dolžnosti, ki jih ima po tem zakonu predsednik okrožnega sodišča, razen po 191. in 213.d členu tega zakona, ima glede kaznivih dejanj iz pristojnosti okrajnega sodišča predsednik tega sodišča.

565. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati zakon o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90).

566. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1995.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-A (Uradni list RS, št. 72/98) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

82. člen – upoštevana sprememba iz ZKP-D

(prenehal veljati)

83. člen

Pravila o poravnavanju predpiše minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

84. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona izda podrobnejše predpise o izvrševanju pripora.

(2) Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe pravilnika o izvrševanju pripora (Uradni list SRS, št. 22/81), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

85. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 ter Uradni list RS, št. 12/92, 58/93 in 10/98), ki se nanašajo na izvrševanje pripora.

86. člen

Postopek v zahtevah za varstvo zakonitosti, vloženih pred uveljavitvijo tega zakona, se izvede in dokonča po dosedanjih določbah zakona o kazenskem postopku.

87. člen

Vlada Republike Slovenije sprejme predpis iz drugega odstavka 76. člena tega zakona (506.a člen zakona) v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

88. člen

Ta zakon začne veljati tri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-D (Uradni list RS, št. 111/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Minister, pristojen za pravosodje, izda predpis iz drugega odstavka 117. člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

27. člen

V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona minister, pristojen za pravosodje, spremeni pravilnik o izvrševanju pripora (Uradni list RS, št. 36/95) v skladu z določbo četrtega odstavka 213.b člena zakona.

28. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati določba 82. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-A (Uradni list RS, št. 72/98), zakon o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-B (Uradni list RS, št. 6/99) ter zakon o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-C (Uradni list RS, št. 66/2000).

29. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-E (Uradni list RS, št. 56/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

62. člen

Vlada Republike Slovenije izda predpis iz drugega odstavka 160.a člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

63. člen

Če na dan uveljavitve tega zakona že teče rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti zoper odločbo iz četrtega odstavka 420. člena zakona, se ta rok izteče po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

64. člen

Določbe 12. člena tega zakona (spremenjeni 148. člen zakona), 13. člena tega zakona (148.a člen zakona), 16. člena tega zakona (spremenjeni 157. člen zakona) in 22. člena tega zakona (spremenjeni 169. člen zakona) se začnejo uporabljati eno leto po uveljavitvi tega zakona.

65. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-F (Uradni list RS, št. 43/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati 49. člen Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo) in členi od 96 do 107 Pravilnika o policijskih pooblastilih (Uradni list RS, št. 51/2000).

Za ukrepe, ki se na dan uveljavitve tega zakona izvajajo na podlagi dovoljenja generalnega direktorja policije ali pristojnega državnega tožilca iz drugega odstavka 49. člena Zakona o policiji je potrebno v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona pridobiti odredbo pristojnega organa v skladu z določbami zakona.

27. člen

Generalni državni tožilec uskladi splošna navodila iz sedmega odstavka 161.a člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

28. člen

Generalni državni tožilec izda splošna navodila iz šestega odstavka 162. člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

29. člen

Ta zakon začne veljati 23. maja 2004.

4235. Zakon o brezplačni pravni pomoči (ZBPP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 17. junija 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o brezplačni pravni pomoči, ki obsega:

- Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP (Uradni list RS, št. 48/01 z dne 13. 6. 2001) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-A (Uradni list RS, št. 50/04 z dne 6. 5. 2004).

Št. 740-01/00-8/9

Ljubljana, dne 17. junija 2004.

EPA 1357-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**ZAKON
O BREZPLAČNI PRAVNI POMOČI
(uradno prečiščeno besedilo)
(ZBPP-UPB1)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu obsega uresničevanje pravice do sodnega varstva po načelu enakopravnosti, upoštevajoč socialni položaj osebe, ki brez škode za svoje preživljanje in preživljanje svoje družine te pravice ne bi mogla uresničiti.

Za sodno varstvo po tem zakonu se poleg varstva pravic, obveznosti in pravnih razmerij ter varstva pred obtožbami v kazenskih zadevah pred za to ustanovljenimi domačimi in mednarodnimi sodišči štejejo tudi vse oblike izvensodnega poravnavanja sporov, določene z zakonom.

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu pomeni pravico upravičenke oziroma upravičenca (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do celotne ali delne zagotovitve sredstev za pokritje stroškov za pravno pomoč in oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Vsakdo, ki je pod pogoji po tem zakonu lahko upravičenec do brezplačne pravne pomoči in je v spornem razmerju, si mora prizadevati, da se sporno razmerje reši izvensodno, če so za to zagotovljeni ustrezni pogoji po zakonu.

2. člen

Brezplačna pravna pomoč se odobri na način, pod pogoji in v skladu z merili, ki jih določa ta zakon.

Brezplačna pravna pomoč se odobri kot redna, izredna, izjemna, posebna ali nujna brezplačna pravna pomoč.

O odobritvi brezplačne pravne pomoči odloča predsednik okrožnega sodišča oziroma predsednik specializiranega sodišča prve stopnje (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ za BPP). Predsednik sodišča lahko za odločanje pooblasti drugega sodnika, ki ima položaj svetnika na okrožnem oziroma specializiranim sodišču.

Strokovne in administrativno-tehnične naloge v zvezi z odobritvijo brezplačne pravne pomoči opravlja strokovna služba brezplačne pravne pomoči (v nadaljnjem besedilu: strokovna služba).

3. člen

Z zakonom je lahko brezplačna pravna pomoč drugače urejena, kot je urejena s tem zakonom, če je glede na vrsto postopka in glede na oblike pravne pomoči to potrebno.

V primerih, ko se uveljavlja brezplačna pravna pomoč po posebnem zakonu, se določbe tega zakona uporabljajo le glede vprašanj, ki niso urejena s posebnim zakonom.

Upravičenec, ki mu je bila odobrena brezplačna pravna pomoč po posebnem zakonu, ne more te pravice v isti zadevi in za isto obliko pravne pomoči uveljavljati po tem zakonu.

4. člen

Država skrbi za uresničevanje načela enake dostopnosti do sodnega varstva tako, da v proračunu zagotavlja sredstva za plačilo storitev osebam, ki so po tem zakonu pooblaščenice za izvajanje pravne pomoči, da oprosti upravičenice plačila stroškov postopka, da, če tako določa zakon, nudi davčne ali druge olajšave osebam, ki so po tem zakonu pooblaščenice za izvajanje pravne pomoči, če se odpovedo plačilu za opravljene storitve, ter da zagotavlja sredstva in pogoje za organizacijo in delovanje služb in organov, pristojnih za vodenje postopkov in za odločanje o pravici do brezplačne pravne pomoči.

5. člen

Pravno pomoč po tem zakonu lahko izvajajo le osebe, določene s tem zakonom.

6. člen

Dodeljena brezplačna pravna pomoč se lahko omeji ali odvzame iz razlogov, določenih s tem zakonom.

7. člen

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu se lahko odobri za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, določene z zakonom, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno

poravnavanje sporov (v nadaljnjem besedilu: sodni postopki), ter kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Brezplačna pravna pomoč se odobri tudi za postopke pred mednarodnimi sodišči ali arbitražami, če s pravili mednarodnega sodišča ali arbitraže ni urejena pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma, če posameznik po pravilih o brezplačni pravni pomoči do nje ni upravičen.

8. člen

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu se ne odobri v naslednjih zadevah:

– zaradi kaznivih dejanj razžalitve, obrekovanja, žaljive obdolžitve in opravljanja, razen če oškodovanec verjetno dokaže, da mu je bila zaradi storitve takih dejanj povzročena pravno priznana škoda;

– v sporih zaradi znižanja preživitve, kadar preživitveni zavezanec ni poravnal zapadlih obveznosti iz naslova preživitve, razen, če jih ni poravnal zaradi okoliščin, na katere nima vpliva;

– v odškodninskih sporih zaradi povrnitve nepremoženjske in premoženjske škode pri žalitvi časti in širjenju neresničnih trditev, razen, če oškodovani upravičenec verjetno dokaže, da je to vplivalo na njegov premoženjski in finančni ali družbeni položaj.

9. člen

Odobrena brezplačna pravna pomoč ne pokriva plačila stroškov postopka in dejanskih izdatkov ter nagrade pooblaščenca nasprotne stranke.

II. UPRAVIČENCI DO BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

10. člen

Upravičenci po tem zakonu so:

1. državljani Republike Slovenije, ki v Republiki Sloveniji stalno prebivajo;

2. tujci z dovoljenjem za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji in osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji;

3. drugi tujci pod pogojem vzajemnosti ali pod pogoji in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodбами, ki obvezujejo Republiko Slovenijo;

4. nevladne organizacije in združenja, ki delujejo neprofitno in v javnem interesu ter so vpisane v ustrezen register v skladu z veljavno zakonodajo, v sporih v zvezi z opravljanjem dejavnosti v javnem interesu oziroma z namenom, zaradi katerega so ustanovljene;

5. druge osebe, za katere zakon ali mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo določa, da so upravičenci do brezplačne pravne pomoči.

Osebe iz 2. točke prejšnjega odstavka so glede pravice do brezplačne pravne pomoči izenačene z državljani Republike Slovenije.

Vzajemnost iz 3. točke prvega odstavka tega člena je podana, če so po predpisih države tujca tudi slovenski državljani v državi tujca upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Zaposilo o tujem pravu pošlje na zahtevo tujca ministrstvo, pristojno za pravosodje, po diplomatski poti. Obvestilo tuje države o njenem pravu na področju brezplačne pravne pomoči ima v postopku za odobritev brezplačne pravne pomoči značaj javne listine po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

III. POGOJI ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

11. člen

Oseba, ki je po 10. členu tega zakona lahko upravičenec do brezplačne pravne pomoči, lahko zaprosi za brezplačno

no pravno pomoč v katerikoli fazi postopka (npr. ob začetku izvensodnega ali sodnega postopka, kakor tudi v katerikoli fazi postopka, ki že teče).

Dodeljena brezplačna pravna pomoč zajema tiste stroške sodnega postopka, ki so nastali po dnevu vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči ter plačilo za dejanja pravne pomoči, ki do dneva vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči še niso bila opravljena.

Pri odločanju o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči se ugotavljajo finančni položaj prosilca in drugi pogoji, določeni s tem zakonom (redna brezplačna pravna pomoč).

Pri upravičencih do brezplačne pravne pomoči iz 4. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona se finančni položaj prosilca ne ugotavlja.

12. člen

Finančni položaj prosilca se ugotavlja glede na njegove dohodeke in prejeme in dohodeke ter prejeme njegove družine, ter glede na premoženje, ki ga ima prosilec in njegova družina, razen če ni s tem zakonom določeno drugače.

Finančni položaj prosilca se v postopku dodelitve brezplačne pravne pomoči ne ugotavlja, če prosilec na podlagi odločbe pristojnega organa prejema denarno socialno pomoč po določbah zakona, ki ureja socialno varstvene datjave (izredna brezplačna pravna pomoč).

13. člen

Do brezplačne pravne pomoči je upravičena oseba, ki glede na svoj finančni položaj in glede na finančni položaj svoje družine brez škode za svoje socialno stanje in socialno stanje svoje družine ne bi zmogla stroškov sodnega postopka.

Šteje se, da bi bilo socialno stanje prosilca in njegove družine zaradi stroškov sodnega postopka ogroženo, če mesečni dohodek prosilca (lastni dohodek) oziroma mesečni povprečni dohodek na člana družine (lastni dohodek družine) ne presega višine minimalne plače, določene z zakonom, ki ureja minimalno plačo (v nadaljnjem besedilu: minimalni dohodek).

14. člen

V dohodek prosilca oziroma njegove družine se štejejo dediščine, darila, dohodki in prejemi, ki so viri dohodnine ter vsi dohodki in prejemi, čeprav niso obdavčljivi, prejeti doma in v tujini, razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo in drugih prejemkov za nego in pomoč ter dodatki za tujo nego in pomoč;
- otroškega dodatka;
- dodatka za nego otroka;
- pomoči za opremo novorojenčka;
- stroškov za prevoz na delo in prehrano med delom;
- štipendij in drugih prejemkov, ki so namenjeni ali omogočajo usposabljanje in izobraževanje;
- dohodkov iz občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo in jih pridobijo izven kriterijev redne zaposlitve;
- sredstev, namenjenih odpravi posledic elementarne nesreče;
- nagrada za otroka v rejništvu, ki jo prejema prosilčeva družina;
- odškodnina za nepremoženjsko škodo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti.

Od ugotovljenega lastnega dohodka se odštejejo izplačane preživnine v višini izvršljivega pravnega naslova.

15. člen

Pri ugotavljanju lastnega dohodka (samske osebe oziroma prosilca in njegove družine), kot podlage za odobritev brezplačne pravne pomoči se upoštevajo povprečni mesečni dohodki in prejemi, ugotovljeni za prosilca – samsko osebo

oziroma za prosilca in njegovo družino v obdobju oziroma za obdobje šest koledarskih mesecev pred mesecem vložitve prošnje.

Pri ugotavljanju lastnega dohodka se vsi dohodki in prejemi upoštevajo v višini, ki jih prosilec oziroma njegova družina dejansko prejme.

Dohodek iz dejavnosti, iz katerih je davčni zavezanec po predpisih o dohodnini dolžan plačevati davek od dohodkov iz dejavnosti in dohodek iz kmetijske dejavnosti, se v lastni dohodek štejeta v skladu z metodologijo, ki je za upoštevanje dohodka iz dejavnosti oziroma dohodka iz kmetijske dejavnosti predpisana na podlagi zakona, ki ureja socialno varstvo.

16. člen

Če lastnega dohodka ni mogoče izračunati na način iz prejšnjega člena, ker so prosilec ali njegovi družinski člani prenehali prejemati periodične dohodeke v obdobju iz prvega odstavka prejšnjega člena, se periodični dohodki, ki so jih prejeli, pri ugotavljanju lastnega dohodka ne upoštevajo.

Če so prosilec ali njegovi družinski člani v obdobju iz prvega odstavka prejšnjega člena šele začeli prejemati periodični dohodek, se pri ugotavljanju višine lastnega dohodka upošteva višina zadnjega prejetega periodičnega dohodka.

Periodični dohodki po tem zakonu so plače, pokojnine, preživnine, rente in drugi dohodki, ki jih prosilec oziroma njegova družina prejemajo v enakih oziroma podobnih zneskih.

17. člen

Priložnostni dohodki, ki jih je prosilec oziroma njegova družina prejel samo enkrat za enkratno opravljeno delo v obdobju iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, se v lastni dohodek upoštevajo v sorazmernih deležih (1/6).

18. člen

Občasni, neperiodični dohodki, ki so po tem zakonu dediščine, darila, odškodnine, odpravnine, nagrade in drugi dohodki, ki jih je prosilec oziroma njegova družina prejel samo enkrat v obdobju iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, se upoštevajo v višini prejetih dohodkov, razdeljenih v sorazmernih deležih (1/6).

19. člen

Ne glede na določbe tega zakona se brezplačna pravna pomoč ne odobri, če ima prosilec ali njegova družina prihranke oziroma premoženje, ki dosega ali presega višino 20 minimalnih plač.

- Kot premoženje se po tem zakonu ne upošteva:
- stanovanje, ki ga zakon določa kot primerno stanovanje, in v katerem prosilec živi oziroma v njem ne živi iz razlogov, ki niso na njegovi strani;
  - predmeti, ki so po predpisih o izvršbi in zavarovanju izvzeti iz izvršbe, razen gotovina iz 5. točke 79. člena zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98 in 89/99 – ZPPLPS);
  - osebno vozilo v vrednosti do višine 18 minimalnih plač in
  - premoženje, ki daje dohodeke, ki se po tem zakonu upoštevajo pri ugotavljanju lastnega dohodka prosilca.

Kot premoženje iz prvega odstavka tega člena po tem zakonu se šteje vse premično in nepremično premoženje, s katerim prosilec in njegovi družinski člani lahko razpolagajo.

Odločba o dodelitvi brezplačne pravne pomoči se po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi.

20. člen

Premoženjsko stanje prosilca in njegovih družinskih članov iz prejšnjega člena se ugotavlja na podlagi pisne izjave prosilca, ki jo izpolni na obrazcu o premoženjskem stanju prosilca in njegove družine. Strokovna služba za BPP lahko

preveri premoženjsko stanje prosilca pri pristojnih organih, ki o posamezni vrsti premoženja vodijo evidenco. V vsakem primeru pa mora strokovna služba za BPP premoženjsko stanje preveriti, če to zahteva pristojni organ za BPP ali če to zahteva državni pravobranilec.

Državni organi in organizacije so dolžni brezplačno posredovati zahtevane podatke za namene iz prejšnjega odstavka.

Če je prosilec v izjavi iz prvega odstavka tega člena namenoma navajal neresnične podatke o svojem premoženjskem stanju ali premoženjskem stanju svoje družine zato, da bi mu bila odobrena brezplačna pravna pomoč, se prošnja z odločbo zavrne in jo prosilec ne more vložiti nadaljnjih 6 mesecev od dneva izdaje odločbe.

Če je drugačno premoženjsko stanje prosilca oziroma njegove družine ugotovljeno po odobritvi brezplačne pravne pomoči, veljajo določbe tega zakona o neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

21. člen

Pri ugotavljanju finančnega položaja prosilca in njegovih družinskih članov se ne upoštevajo dohodki in premoženje tistih družinskih članov, ki v zadevi, za katero vlaga prosilec prošnjo za brezplačno pravno pomoč, nastopajo kot nasprotni stranke oziroma kot nasprotni udeleženci v postopku.

22. člen

Ne glede na določbe tega zakona o finančnem položaju, se brezplačna pravna pomoč lahko dodeli tudi, če lastni dohodek prosilca oziroma lastni dohodek družine ne presega dvakratnega zneska iz drugega odstavka 13. člena tega zakona in če njegovo premoženje in premoženje njegove družine ne presega vrednosti premoženja iz prvega odstavka 19. člena tega zakona, če je prošnja za odobritev brezplačne pravne pomoči utemeljena z družinskimi razmerami prosilca, z zdravstvenim stanjem prosilca, z izrednimi finančnimi obveznostmi, ki jih bremenijo ali z drugimi razlogi, na katere niso mogli oziroma ne morejo vplivati in so se zaradi njih znašli v položaju materialne ogroženosti (izjemna odobritev brezplačne pravne pomoči).

Šteje se, da je prošnja za izjemno odobritev brezplačne pravne pomoči utemeljena z družinskimi razmerami, če so stroški za preživljanje družine obremenjeni z izrednimi stroški za potrebno zdravljenje družinskega člana, s stroški za vzdrževanje invalidnega ali drugače prizadetega družinskega člana, s stroški za vzgojo in izobraževanje otrok s prilagojenimi potrebami in drugimi stroški, ki so nastali zaradi višje sile ali zaradi razlogov, ki niso na strani prosilca ali družinskih članov.

Šteje se, da je prošnja za izjemno odobritev brezplačne pravne pomoči utemeljena iz zdravstvenih razlogov prosilca, če so stroški, ki so povezani z njegovim zdravljenjem obremenjeni z opravičenimi stroški, ki jih ne krije obvezno zdravstveno zavarovanje, so pa potrebni zaradi njegove stopnje invalidnosti ali druge oblike telesne okvare ali duševne motnje.

Šteje se, da je zahteva za izjemno odobritev brezplačne pravne pomoči utemeljena, če je prosilcu in njegovi družini nastala izredna finančna obveznost, za katero prosilec ni vedel oziroma z njo ni mogel računati, ker je nastala kot posledica višje sile (potres, poplave itd.).

Mnenje o dejstvih iz prejšnjih odstavkov tega člena mora na zahtevo pristojnega organa za BPP podati tudi pristojni center za socialno delo, če ima podatke o prosilcu in njegovi družini.

23. člen

Za družinske člane prosilca po tem zakonu se štejejo naslednje osebe:

– zakonec oziroma oseba, ki živi s prosilcem najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski

zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76, 30/86 – ZNP, 1/89 in Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 82/94 – ZN, 26/99 – ZPP, 70/2000 – ZZNPOB) v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;

– otroci prosilca, dokler jih je ta dolžan preživljati – v primeru študija najdlje do zaključka dodiplomskega študija oziroma do dopolnjenega 26 leta starosti ali otroci prosilca, ki zaradi daljše bolezni ali poškodbe ali služenja vojaškega roka, šolanja niso končali v predpisanem roku, in sicer še toliko časa, za kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo;

– pastorki prosilca, če so v varstvu in vzgoji pri prosilčevem zakoncu oziroma osebi, ki živi s prosilcem najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;

– vnuki ali nečaki prosilca ali osebe iz prve alinee tega člena, če ta oseba preživlja vnuke ali nečake, ki so brez staršev;

– odrasla oseba, ki jo je na podlagi zakona ali drugega akta v pretežnem delu dolžan preživljati prosilec ali kdo od njegovih družinskih članov, če ta oseba nima lastnih dohodkov in premoženja po merilih po tem zakonu.

Samska oseba je oseba, ki nima družinskih članov iz prejšnjega odstavka.

24. člen

Pri presoji dodelitve brezplačne pravne pomoči se kot pogoji upoštevajo okoliščine in dejstva o zadevi, v zvezi s katero prosilec vlaga prošnjo za odobritev brezplačne pravne pomoči, predvsem da:

– zadeva ni očitno nerazumna ali

– je zadeva pomembna za prosilčev osebni in socialno-ekonomski položaj ali

– je pričakovani izid zadeve za prosilca oziroma njegovo družino življenjskega pomena ali

– ima zadeva verjeten izgled za uspeh in jo je razumno sprožati ali se braniti ali ugovarjati v postopku s pravnimi sredstvi glede na izid zadeve ali

– je nerešena zadeva razlog, da se je oseba znašla v življenjski stiski.

Šteje se, da je zadeva očitno nerazumna, če je pričakovanje ali zahtevke prosilca v očitnem nesorazmerju z dejanskim stanjem stvari, če je očitno, da stranka zlorablja možnost brezplačne pravne pomoči za zadevo, za katero ne bi uporabila pravnih storitev, tudi če bi ji njen finančni položaj to omogočal, ali če je pričakovanje ali zahteva prosilca očitno v nasprotju z izidom v zadevah s podobnim dejanskim stanjem in pravno podlago, ali če je pričakovanje ali zahteva osebe v očitnem nasprotju z načeli pravičnosti in morale.

Prosilcu se brezplačna pravna pomoč ne odobri, če se ugotovi, da je bila v isti zadevi tožba že umaknjena iz razlogov, ki so na strani prosilca za brezplačno pravno pomoč.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se brezplačna pravna pomoč dodeli brez ugotavljanja pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena v zvezi z ustavno pritožbo pri Ustavnem sodišču Republike Slovenije in za postopek pred mednarodnimi sodišči ter mednarodnimi arbitražami, če je zatrjevana kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, in če so izpolnjeni pogoji, določeni z zakonom, ki ureja ustavno pritožbo oziroma pogoji za začetek postopka ali udeležbo v postopku pred mednarodnimi sodišči ter mednarodnimi arbitražami (posebna brezplačna pravna pomoč).

IV. OBLIKE PRAVNE POMOČI IN OBSEG ODOBRTIVE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

25. člen

Prvi pravni nasvet za vse upravičence iz prvega odstavka 10. člena tega zakona je brezplačen in zanj ni po-

treben postopek ugotavljanja pogojev iz III. poglavja tega zakona.

Za prvi pravni nasvet iz prejšnjega odstavka se šteje pojasnilo upravičencu o pravnem položaju v njegovi zadevi in kratek nasvet o možnosti za sklenitev izvensodne poravnave, o pravicah in obveznostih pri uvedbi postopka, o pristojnosti sodišča, o procesnih pravilih, stroških in načinu izvršitve odločbe.

Pravni nasvet iz prejšnjega odstavka se upravičencem lahko posreduje tudi v splošnem upravnem postopku v zadevah zdravstvenega, pokojninskega, invalidskega in socialnega zavarovanja ter zavarovanja za primer brezposelnosti.

Upravičenec ima v isti zadevi pravico samo do enega prvega pravnega nasveta.

26. člen

Brezplačna pravna pomoč se v isti zadevi lahko dodeli:

- za pravno svetovanje, ki presega prvi pravni nasvet;
- za sestavo, overitev in potrditev listin o pravnih razmerjih, dejstvih in izjavah;
- za pravno svetovanje in zastopanje za sklenitev izvensodne poravnave;
- za pravno svetovanje in zastopanje v postopku pred sodišči na prvi in drugi stopnji;
- za pravno svetovanje in zastopanje v zvezi z izrednimi pravnimi sredstvi;
- za pravno svetovanje in zastopanje v zvezi z ustavno pritožbo;
- za pravno svetovanje in zastopanje pred mednarodnimi sodišči;
- za pravno svetovanje in zastopanje pri vložitvi pobude za oceno ustavnosti;
- kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Če prosilec v prošnji ne navede določene oblike pravne pomoči, odloči o tem pristojni organ za BPP po proučitvi zadeve in po lastnem predudku.

Za pravno svetovanje iz prvega odstavka tega člena se šteje preučitev pravnega položaja in ustreznih pravnih predpisov zaradi seznanitve upravičenca z vsemi vprašanji in okoliščinami, ki so pomembne za njegove pravice, obveznosti in pravna razmerja ter o pogojih, obliki in vsebini pravnih sredstev in postopkov za njihovo zavarovanje.

Za pravno zastopanje iz prvega odstavka tega člena se šteje svetovanje in zastopanje v postopkih pred domačimi in mednarodnimi sodišči ter institucijami, ustanovljenimi za izvensodno poravnavanje sporov.

Brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli tudi kot oprostitev plačila stroškov v postopku pred sodišči, predvsem kot oprostitev plačila:

1. sodnih taks;
2. stroškov za izvedence, priče, tolmače, vročevalce in prevode, stroškov zunanjega poslovanja sodišča ali drugega organa Republike Slovenije in drugih opravičenih stroškov;
3. pologov varščine za stroške oziroma stroškov izvedbe postopka (predujmi);
4. stroškov za javne listine in potrdila, ki so potrebna v postopku pred sodiščem;
5. drugih stroškov postopka.

Sredstva za plačilo stroškov iz 2., 3., 4. in 5. točke prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz sredstev iz 44. člena tega zakona.

27. člen

Brezplačna pravna pomoč se dodeli praviloma za vsako posamezno zadevo posebej.

Pristojni organ za BPP lahko na predlog prosilca ali po lastni presoji odobri brezplačno pravno pomoč tudi za več zadev skupaj, če so te medsebojno povezane zaradi istega dejanskega stanja (npr. kazenska in civilna-odškodninska zadeva) ali ker je od rešitve več zadev odvisna rešitev celo-

tnega spornega predmeta (npr. motenje posesti in prenehanje služnosti).

28. člen

Brezplačna pravna pomoč se odobri praviloma v obsegu, kot jo uveljavlja prosilec in za čas, potreben glede na obliko, ki je bila odobrena.

Pristojni organ za BPP lahko:

- določi drugačen obseg posameznih oblik brezplačne pravne pomoči, če oceni, da bo tudi s posameznimi oblikami pravne pomoči dosežen pričakovani rezultat;
- dodeli brezplačno pravno pomoč za zaprosene oblike pravne pomoči le delno, tako da odobritev veže na dokončanje posameznih faz postopka v isti zadevi (npr. v prvi fazi samo pravno svetovanje pri odvetniku, v drugi fazi po nasvetu in priporočilu odvetnika pravno svetovanje in zastopanje v postopku na prvi stopnji);
- določi oziroma omeji vrsto storitev oziroma število ur pravnega svetovanja;
- omeji brezplačno pravno pomoč na določeno število ali vrsto dokaznih sredstev, ki so povezani z nesorazmernimi stroški.

Pristojni organ za BPP lahko veže dodelitev brezplačne pravne pomoči na določen rok in pogoj (npr. rok za sklenitev izvensodne poravnave, rok za vložitev tožbe).

Če prosilec ne izpolni roka ali pogoja iz prejšnjega odstavka, mu preneha pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma se šteje, da gre za neupravičeno prejeto brezplačno pravno pomoč, če so stroški že nastali (npr. uporabil je pravni nasvet odvetnika, da je potrebno v določenem roku vložiti tožbo, vendar kljub temu ni dal odvetniku pooblastila za vložitev tožbe, odobrena pa mu je tudi pravna pomoč za postopek na prvi stopnji).

V primeru iz prejšnjega odstavka prosilec v tej zadevi ne more več zaprositi za brezplačno pravno pomoč, razen če dokaže, da okoliščine za opustitev potrebnih dejanj niso bile na njegovi strani. O teh okoliščinah odloča pristojni organ za BPP.

V. OSEBE, POOBlašČENE ZA IZVAJANJE PRAVNE POMOČI

29. člen

Pravno pomoč po tem zakonu izvajajo odvetniki, ki so po zakonu, ki ureja odvetništvo, vpisani v imenik odvetnikov, in odvetniške družbe, ustanovljene po zakonu, ki ureja odvetništvo, ter notarji v zadevah, ki jih opravljajo po zakonu, ki ureja notariat (v nadaljnjem besedilu: odvetnik).

30. člen

Odvetnika za izvajanje pravne pomoči določi pristojni organ za BPP z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči. Če za izvajanje pravne pomoči ne določi odvetnika ali osebe iz enajstega odstavka 31. člena tega zakona, ki jo je predlagal prosilec, pristojni organ za BPP v odločbi navede razloge za takšno odločitev.

Pristojni organ za BPP določi odvetnika iz seznama, ki ga organu predloži območni zbor odvetnikov oziroma iz seznama, ki ga predloži Notarska zbornica Slovenije.

Če odvetnik iz prvega odstavka zaradi opravičljivih razlogov ne more prevzeti izvajanja pravne pomoči, na napotnici iz 39. člena tega zakona navede poleg svojega imena in priimka še razlog, zaradi katerega ne more prevzeti izvajanja pravne pomoči.

O utemeljenosti razlogov iz prejšnjega odstavka odloča pristojni organ za BPP po predhodnem mnenju Odvetniške zbornice Slovenije oziroma Notarske zbornice Slovenije, ki je obvezujoče.

Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko odvetnik odkloni izvajanje pravne pomoči iz prvega odstavka 36. čle-

na tega zakona le iz razlogov, na katere ne more vplivati. V tem primeru o tem takoj obvesti pristojni organ za BPP. O utemeljenosti razlogov odloča pristojni organ za BPP brez predhodnega mnenja iz prejšnjega odstavka.

Za pravno pomoč po tem zakonu je odvetnik upravičen do nagrade in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom v višini, izračunani po odvetniški oziroma notarski tarifi in v obsegu odobrene brezplačne pravne pomoči.

Kakršnikoli dogovori med upravičencem do brezplačne pravne pomoči in odvetnikom za višje plačilo ali dogovori za plačilo v odstotku ali pavšalnem znesku od zneska, ki ga bo sodišče prisodilo stranki, in ki nadomeščajo plačilo po odvetniški oziroma notarski tarifi, so nični.

Odvetnik je dolžan voditi stroškovnik o opravljenih storitvah pravne pomoči ter ga navesti na ali priložiti k napotnici zaradi obračuna in plačila opravljenih storitev pravne pomoči.

Pristojni organ za BPP sme na zahtevo upravičenca ali z njegovo privolitvijo odločiti o razrešitvi postavljenega odvetnika, ki ne opravlja v redu svoje dolžnosti. Namesto razrešenega odvetnika postavi drugega. O razrešitvi se obvesti Odvetniška oziroma Notarska zbornica Slovenije.

Postavljeni odvetnik lahko zahteva svojo razrešitev, če ne more v redu opravljati svoje dolžnosti zaradi razlogov, ki so na strani upravičenca. Namesto razrešenega odvetnika pristojni organ za BPP postavi drugega. V tem primeru se ne uporablja določba petega odstavka 32. člena tega zakona.

Če pristojni organ za BPP razreši tudi na novo postavljenega odvetnika zaradi razlogov iz prejšnjega odstavka, se šteje, da upravičencu brezplačna pravna pomoč ni bila odobrena in se uporabljajo določbe tega zakona o neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

VI. POSTOPEK ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI IN PRISTOJNI ORGANI

31. člen

O prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči odloča pristojni organ za BPP tistega sodišča, na območju katerega ima prosilec stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež, in sicer:

- krožnega sodišča, v zadevah, za katere so pristojna sodišča s splošno pristojnostjo;
- delovnega in socialnega sodišča, v zadevah individualnih in kolektivnih delovnih sporov ter socialnih sporov;
- upravnega sodišča, v zadevah upravnih sporov in
- tistega od navedenih sodišč, v katerega pristojni sodi zadeva ustavne pritožbe, pobuda za oceno ustavnosti in zakonitosti, spori pred mednarodnimi sodišči ali izvensodnega poravnavanja sporov.

Če prosilec – tuja oseba ali oseba brez državljanstva, ki je lahko upravičenec po tem zakonu, nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, odloča o prošnji iz prejšnjega odstavka pristojni organ za BPP na enem od sodišč, ki ga prosilec lahko izbere sam.

Po določbah prvega in drugega odstavka tega člena zagotavlja pristojni organ za BPP tudi prvi pravni nasvet iz 25. člena tega zakona.

Strokovne in administrativno-tehnične naloge za pristojni organ za BPP opravlja strokovna služba za BPP, organizirana pri vsakem pristojnem sodišču.

Materialni stroški za delo strokovnih služb za BPP se zagotavljajo iz sredstev iz 44. člena tega zakona.

Za delovna razmerja delavcev v strokovnih službah za BPP veljajo določbe zakona o sodiščih, ki urejajo položaj administrativno-tehničnih delavcev in strokovnih sodelavcev na sodiščih.

Strokovne službe za BPP opravljajo vse strokovne in administrativno-tehnične naloge za pristojni organ za BPP, zagotavljajo upravičencem prvi pravni nasvet iz 25. člena

tega zakona, brezplačno svetujejo in nudijo informacije za interesiranim osebam o možnostih in pogojih za pridobitev brezplačne pravne pomoči ter o drugih vprašanih, povezanih z odobritvijo in izvajanjem brezplačne pravne pomoči, in pomagajo prosilcu pri sestavi prošnje za brezplačno pomoč, pri ravnanju z napotnico, ter dajejo eventualna navodila pri izvajanju brezplačne pravne pomoči.

V strokovni službi za BPP mora biti zaposlena najmanj ena oseba, ki izpolnjuje pogoje za strokovnega sodelavca po zakonu o sodiščih in najmanj ena oseba, ki izpolnjuje pogoje za administrativno tehnične delavce po zakonu o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94, 45/95, 26/99 – ZPP, 38/99, 28/2000 in 26/2001 – PZ).

Predsednik sodišča lahko skladno z zakonom razporedi na delo v strokovno službo za BPP strokovne sodelavce na sodišču ali osebe, ki se na sodišču usposablja za opravljanje pravniškega državnega izpita.

Število zaposlenih v posameznih strokovnih službah za BPP določi v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, predsednik sodišča s sistemizacijo delovnih mest.

Prvi pravni nasvet iz 25. člena tega zakona ter brezplačno pravno svetovanje iz 26. člena tega zakona lahko izvajajo tudi osebe, ki brez namena pridobivanja dobička opravljajo dejavnost brezplačne pravne pomoči s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje, in so vpisane v register, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Osebe lahko pridobijo soglasje iz prejšnjega odstavka, če izpolnjujejo naslednje pogoje, da:

- so registrirane v Republiki Sloveniji;
- po predpisih, po katerih so ustanovljene, lahko opravljajo dejavnost pravnega svetovanja;
- imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z univerzitetnim diplomiranim pravnikom oziroma pravnico z opravljenim pravniškim državnim izpitom ali da ima oseba sama tako izobrazbo;
- imajo ustrezne prostore in opremo za pravno svetovanje;
- s pravili delovanja zagotovijo ustrezen nadzor nad dajanjem pravne pomoči po tem zakonu;
- sklenejo zavarovalno pogodbo za zavarovanje odgovornosti za morebitno škodo pri svetovanju vsaj na najnižjo zavarovalno vsoto.

Število oseb, ki lahko pridobijo soglasje iz prejšnjega odstavka, postopek za preizkus izpolnjevanja pogojev, natančnejše pogoje glede prostorov in opreme ter postopek za izdajo soglasja ter vodenje registra, ki vsebuje podatke o imenu oziroma firmi ter začasnem oziroma stalnem prebivališču ali sedežu, pravila nadzora nad dajanjem pravne pomoči ter višino in način plačila za pravno pomoč in najnižjo zavarovalno vsoto iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.

32. člen

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči vložijo prosilec pisno na obrazcu, ki mu morajo biti priložene ustrezne listine.

Če prošnja ni vložena na predpisanem obrazcu, mora biti vsebina posameznih rubrik v prošnji in zaporedje rubrik enaka vsebini obrazca iz prejšnjega odstavka.

- Prošnja mora vsebovati predvsem:
- osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča prosilca;
  - osebno ime, EMŠO, davčno številko in stalno ali začasno prebivališče družinskih članov;
  - osebno ime, datum in kraj rojstva in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, če je prosilec tujec;
  - podatke o zadevi;
  - navedbo željene oblike pravne pomoči in obsega brezplačne pravne pomoči;
  - podatke o dohodkih in drugih prejemkih prosilca in njegovih družinskih članov;

– podatke o premoženjskem stanju prosilca in njegovih družinskih članov;

Če gre za prosilce za brezplačno pravno pomoč iz 4. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona, mora prošnja vsebovati predvsem:

- ime oziroma firmo, stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež prosilca;
- podatke o zadevi;
- navedbo željene oblike pravne pomoči in obsega brezplačne pravne pomoči.

Prosilec lahko prošnji priloži predlog za določitev odvetnika, ki bo izvajal storitve pravne pomoči, iz seznama po drugem odstavku 30. člena tega zakona ali osebe, vpisane v register iz enajstega odstavka 31. člena tega zakona.

Prošnji morajo biti predložene listine, ki dokazujejo obstoj pogojev po tem zakonu in z njimi razpolaga prosilec.

Listine iz prejšnjega odstavka, morajo biti predložene v izvirniku ali overjenem prepisu, razen če strokovna služba za BPP po vpogledu izvirnika na listini s podpisom in žigom sodišča potrdi verodostojnost kopije.

Obrazec za prošnjo ter vrste listin iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za pravosodje.

33. člen

Pristojni organ za BPP zbere podatke o prosilcu oziroma upravičencu oziroma o nasprotni stranki ter druge podatke iz tretjega odstavka prejšnjega člena zaradi izvajanja tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov, kadar in če je to potrebno:

- da se odobri brezplačna pravna pomoč;
- da se preverijo podatki v prošnji;
- da se zagotovi vrnitev plačanih sredstev zaradi neupravičeno prejete brezplačne pravne pomoči;
- da se v postopku izvršbe izterjajo dolgovani zneski po tem zakonu.

Državni in drugi organi ter organizacije, ki razpolagajo s podatki iz prejšnjega odstavka, morajo zahtevane podatke brezplačno posredovati pristojnemu organu za BPP, ki je zahtevo podal.

Če ni z mednarodno pogodbo določeno drugače, se za pridobivanje osebnih podatkov o tujcu za namene iz prvega odstavka uporabljajo določbe zakona in mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, ki urejajo nudenje mednarodne pravne pomoči v sodnih postopkih.

34. člen

Prosilec vloži prošnjo za brezplačno pravno pomoč pri pristojnem sodišču ali na okrajnem sodišču, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež. Predsednik okrajnega sodišča mora zagotoviti, da se prejete prošnje nemudoma posredujejo pristojnemu sodišču.

Če ta zakon ne določa drugače, postopa pristojni organ za BPP po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

O prošnji za brezplačno pravno pomoč odloči pristojni organ za BPP z odločbo, o vprašanih postopka pa s sklepom.

Zoper odločbe oziroma sklepe pristojnega organa za BPP ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor. Tožbo v upravnem sporu lahko vložita tudi državni pravobranilec in državni tožilec. Zadeve v upravnem sporu po tem zakonu se obravnavajo kot nujne.

Nagrada in dejanski stroški odvetnika za sestavo tožbe in za zastopanje v upravnem sporu ter sodne takse za tožbo, se krijejo iz sredstev po 44. členu tega zakona, če upravno sodišče tožbi ugodi. Če upravno sodišče tožbo zavrže oziroma zavrže kot neutemeljeno, plača vse stroške tožnik sam.

35. člen

Prosilec lahko iz utemeljenih razlogov zaprosi pristojni organ za BPP za prednostno obravnavanje prošnje. Prošnjo za prednostno obravnavo vloži pisno ali na zapisnik pri stro-

kovni službi za BPP ali pri okrajnem sodišču. V tem primeru mora predsednik okrajnega sodišča postopati kot je določeno v prvem odstavku prejšnjega člena.

36. člen

Če bi zaradi odločanja o prošnji za brezplačno pravno pomoč ali zaradi postopka za sestavo in vložitev prošnje prosilec zamudil rok za kakšno pravno dejanje in bi zaradi tega izgubil pravico opraviti to dejanje, mu pristojni organ za BPP ne glede na določbe tega zakona o pogojih in postopku za odobritev brezplačne pravne pomoči nemudoma odobri brezplačno pravno pomoč samo za tisto dejanje, ki je nujno potrebno, da se prosilec izogne posledicam (nujna brezplačna pravna pomoč).

Prošnjo za odločanje v primerih iz prejšnjega odstavka lahko poda prosilec tudi ustno na zapisnik pri okrajnem sodišču, pri čemer mora z listinami dokazati nastop okoliščin iz prejšnjega odstavka (npr. dan vročitve sodbe, v kateri je določen rok za vložitev pritožbe).

Prosilec, ki mu je brezplačna pravna pomoč odobrena na način iz prvega odstavka tega člena, mora takoj ali najkasneje v 8 dneh po odobritvi brezplačne pravne pomoči dokazati izpolnjevanje vseh zahtevanih pogojev po tem zakonu.

Če odobritev po prvem odstavku ni bila utemeljena, ali če prosilec ne ravna po prejšnjem odstavku, se uporabijo določbe tega zakona o neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

37. člen

Pri odločanju o prošnji brezplačne pravne pomoči pristojni organ za BPP upošteva načelo hitrosti in ekonomičnosti postopka.

Z odločbo oziroma s sklepom, s katerim odloči o prošnji za brezplačno pravno pomoč, pristojni organ za BPP:

1. zavrže prošnjo kot nedovoljeno;
2. zavrže prošnjo kot neutemeljeno;
3. ugodi prošnji za brezplačno pravno pomoč.

Z odločbo, s katero ugodi prošnji, pristojni organ za BPP poleg podatkov o upravičencu določi oziroma navede izrecno obliko in obseg odobrene pravne pomoči, ter natančno opredeli zadevo, za katero je odobrena brezplačna pravna pomoč (npr. opis zadeve ali številko vpisnika, pod katero se vodi že začeti sodni postopek).

38. člen

Odločba, s katero pristojni organ za BPP odloči o prošnji za brezplačno pravno pomoč se vroči tudi državnemu pravobranilcu, državnemu tožilcu in Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije ter pristojnemu sodišču, pred katerim teče postopek, če je ta že v teku.

39. člen

Na podlagi odločbe, s katero pristojni organ za BPP dodeli brezplačno pravno pomoč, izda strokovna služba za BPP upravičencu »napotnico«.

Napotnica mora biti izdana na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

Napotnico izdaja in podpisuje oseba, zaposlena v strokovni službi za BPP, ki jo je za izdajo in podpisovanje pooblastil pristojni organ za BPP.

Napotnica mora vsebovati predvsem:

- osebno ime oziroma firmo upravičenca do brezplačne pravne pomoči, EMŠO in naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža;
- številko in datum odločbe pristojnega organa za BPP o odobritvi brezplačne pravne pomoči;
- kratko oznako zadeve, za katero je odobrena brezplačna pravna pomoč;
- obliko in obseg odobrene pravne pomoči;
- podpis pooblaščenice osebe, ki je napotnico izdala;
- dan izdaje napotnice;

- vrsto, obseg in datum opravljenih dejanj pravne pomoči in osebo oziroma organ, ki jo je izvajal (s prilogami);
- skupni znesek stroškov, ki so bili porabljeni za nudenje pravne pomoči;
- datum, ko je bila napotnica vrnjena;
- obračun stroškov in posamezni zneski, ki jih je potrebno izplačati oziroma vrniti;
- podpis osebe, ki je obračun sestavila;
- podpis pristojnega organa za BPP s predlogom za izplačilo;
- pouk o pravnih posledicah kršitev določb tega zakona o ravnanju z napotnico.

Strokovna služba za BPP lahko izda na podlagi odločbe o odobritvi brezplačne pravne pomoči upravičencu tudi več napotnic, če je odobrenih več oblik pravnih pomoči za vsako obliko posebej (npr. posebej za pravno svetovanje in zastopanje, posebej za oprostitev plačila sodnih stroškov postopka) ali za posamezne faze znotraj vsake oblike pravne pomoči (npr. za sestavo tožbe ali pravnega sredstva).

40. člen

Upravičenec je dolžan napotnico po končani opravi storitev pravne pomoči vrniti takoj, ko so napotnici priloženi vsi stroškovniki in potrdila o oprostitvi plačila stroškov postopka.

K napotnici, ki jo prosilec zaradi obračuna porabljenih stroškov vrne strokovni službi za BPP, morajo biti priloženi stroškovniki za opravljena dejanja pravne pomoči v izvorniku oziroma mora biti priloženo originalno potrdilo sodišča oziroma drugega organa ali osebe o oprostitvi plačila stroškov postopka.

Ne glede na prvi odstavek tega člena mora napotnico strokovni službi za BPP vrniti oseba ali organ, ki je izvajal pravno pomoč, če ta obveznost izhaja iz napotnice.

Če upravičenec ne vrne napotnice v roku 8 dni od dneva, ko je bila napotnica popolna, se šteje, kot da mu brezplačna pravna pomoč ni bila odobrena in se uporabljajo določbe tega zakona o neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči, če so bile iz naslova brezplačne pravne pomoči že opravljene oziroma plačane določene storitve.

Če v primeru iz tretjega odstavka tega člena oseba ali organ, ki je izvajal pravno pomoč, napotnice ne vrne v roku iz prejšnjega odstavka, ni upravičen do plačila storitev brezplačne pravne pomoči.

Enako kot v primeru iz četrtega odstavka tega člena velja tudi, če upravičenec zlorabi napotnico tako, da nanjo kaj pripisuje, izbriše ali kako drugače spreminja njeno vsebino. Morebitni popravki na napotnici so veljavni samo, če jih podpiše oseba, ki je za to pooblaščen.

Potrdilo o izdani napotnici in potrdilo oseb, ki so izvajale pravno pomoč, je izvršilni naslov za izterjavo plačanih storitev pravne pomoči.

VII. SPREMEMBA OKOLIŠČIN IN NEUPRAVIČENO PREJETA BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

41. člen

Upravičenec mora pogoje za odobritev brezplačne pravne pomoči izpolnjevati ves čas, za katerega mu je ta odobrena.

Upravičenec mora pristojno strokovno službo za BPP v času od odobritve brezplačne pravne pomoči do dneva dokončnega obračuna stroškov obveščati o vseh dejstvih in okoliščinah oziroma vseh spremembah, ki vplivajo ali bi vplivale na pravico do brezplačne pravne pomoči ter na obliko, obseg in obdobje prejemanja.

Upravičenec mora spremembe iz prejšnjega odstavka sporočiti najkasneje v 8 dneh od dneva, ko je zanje zvedel.

42. člen

Strokovna služba za BPP začne postopek ugotavljanja upravičenosti do brezplačne pravne pomoči po uradni dolžnosti, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo potrebno izdati drugačno odločbo o upravičenosti do brezplačne pravne pomoči, ker upravičenec ni več upravičen do brezplačne pravne pomoči ali je upravičen v ožjem obsegu ali le za nekatere oblike brezplačne pravne pomoči.

Strokovna služba predlaga po izvedenem ugotovitvenem postopku pristojnemu organu za BPP izdajo odločbe, s katero se ugotovi prenehanje upravičenosti do brezplačne pravne pomoči ali določi drug obseg oziroma obliko brezplačne pravne pomoči (neupravičeno prejeta brezplačna pravna pomoč).

O spremembah iz prejšnjega odstavka odloči pristojni organ za BPP takoj. Če to iz objektivnih razlogov ni mogoče, odloči najkasneje s prvim dnevom naslednjega meseca po prejemu predloga strokovne službe za BPP.

43. člen

Za neupravičeno prejeta brezplačna pravna pomoč se šteje že plačana brezplačna pravna pomoč, ki je bila upravičencu dodeljena na podlagi lažnega prikazovanja ali zamolčanja podatkov oziroma spremembe podatkov v smislu drugega odstavka 41. člena tega zakona.

Upravičenec je dolžan neupravičeno prejeta brezplačna pravno pomoč vrniti in plačati vse stroške, ki jih je bil oproščen, z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Vračilo oziroma plačilo sredstev je prihodek proračuna Republike Slovenije.

O načinu in času vračila neupravičeno prejete brezplačne pravne pomoči odloči pristojni organ za BPP v odločbi, s katero ugotovi neupravičeno prejeta brezplačna pravno pomoč in naloži upravičencu vračilo neupravičeno prejete pomoči.

Ne glede na prejšnji odstavek pa lahko pristojni organ za BPP in upravičenec na predlog upravičenca skleneta pisni dogovor o načinu vračila, pri čemer se upošteva višina lastnega dohodka upravičenca in njegov socialni položaj. Dogovor je izvršilni naslov.

Če dogovor iz prejšnjega odstavka ni sklenjen, in če upravičenec prostovoljno ne vrne oziroma ne plača dolžnega zneska v roku, določenem z odločbo, predlaga pristojni organ za BPP sodišču izvršbo po uradni dolžnosti, pri čemer je odločba pristojnega organa za BPP iz tretjega odstavka tega člena izvršilni naslov.

VIII. FINANCIRANJE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

44. člen

Sredstva, potrebna za izvajanje tega zakona, se Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

IX. NAČIN PLAČEVANJA STORITEV IZ NASLOVA ODOBRENE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

45. člen

Sredstva za plačilo storitev po tem zakonu se izplačujejo na podlagi odredbe predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, na predlog pristojnega organa za BPP.

X. VRAČILO SREDSTEV IZ NASLOVA BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

46. člen

Terjatev stranke – upravičenca do brezplačne pravne pomoči proti nasprotni stranki iz naslova stroškov postopka, ki jih je sodišče prisodilo v korist upravičenca z odločbo, s katero se je postopek pred njim končal, preide do višine

stroškov, izplačanih iz naslova brezplačne pravne pomoči po tem zakonu, na Republiko Slovenijo z dnem pravnomočnosti odločbe oziroma sklepa o stroških postopka.

S prehodom terjatve na Republiko Slovenijo vstopi Republika Slovenija v razmerju do nasprotne stranke v položaj stranke – upravičenca do brezplačne pravne pomoči kot upnika. Predlog za izvršbo po uradni dolžnosti vložijo pristojni organ za BPP, ki je odločil o odobritvi brezplačne pravne pomoči.

47. člen

Če je upravičenec do brezplačne pravne pomoči uspel v postopku ter je na tej podlagi pridobil premoženje in če nasprotna stranka ne izpolni prostovoljno obveznosti iz naslova stroškov postopka, je za dolg proti Republiku Sloveniji subsidiarno odgovoren upravičenec do brezplačne pravne pomoči razen, če je dobil preživnino ali odškodnino za nepremoženjsko škodo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti.

48. člen

Če je upravičenec do brezplačne pravne pomoči delno ali v celoti uspel v postopku, in mu je na podlagi pravnomočne odločbe sodišča prisojeno premoženje oziroma dohodki razen premoženja iz 47. člena tega zakona, je dolžan povrniti Republiku Sloveniji razliko med stroški, ki so bili dejansko plačani iz naslova brezplačne pravne pomoči in zneskom, ki ga je povrnila nasprotna stranka iz naslova stroškov postopka oziroma tistim zneskom, ki ga je Republika Slovenije izterjala od nasprotne stranke v skladu s 46. členom tega zakona.

49. člen

Če upravičenec do brezplačne pravne pomoči ne uspe v postopku, ni dolžan povrniti stroškov, ki so bili izplačani iz naslova brezplačne pravne pomoči razen, če se njegovo finančno oziroma premoženjsko stanje v enem letu po pravnomočnosti odločbe, s katero je bil postopek, za katerega je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, končan tako spremeni, da bi zmož delno ali v celoti povrniti stroške brez obresti, ki so bili izplačani iz naslova brezplačne pravne pomoči (npr. sprejem dediščine, darila, sprememba zaposlitve, dobiček pri igri na srečo).

V obdobju iz prejšnjega odstavka je upravičenec dolžan ravnati skladno z 41. členom tega zakona.

Za namene iz prvega odstavka imata državni pravobranilec in državni tožilec pravico do vpogleda v evidenco, ki jo v zvezi z davčnimi obveznostmi zavezanca – upravičenca do brezplačne pravne pomoči vodi pristojni davčni organ ter v druge evidences, ki se vodijo v zvezi z njegovimi dohodki in premoženjem.

Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine iz prvega odstavka tega člena, ravna pristojni organ za BPP po določbah tega zakona o spremembi okoliščin in neupravičeno prejeti pravni pomoči.

XI. NADZOR IN EVIDENCA BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

50. člen

Za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona iz poglavja VIII., IX. in X. je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije.

Za prisilno izterjavo dolžnih zneskov po določbah tega zakona se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodno izvršbo in zavarovanje. Pristojni organ za BPP, ki je izdal odločbo po tem zakonu, predlaga izvršbo po uradni dolžnosti.

51. člen

Vrhovno sodišče Republike Slovenije letno obvešča Državni zbor Republike Slovenije, Vlado Republike Slovenije in Varuha človekovih pravic o:

- številu vloženih prošelj za brezplačno pravno pomoč;
- številu izdanih odločb o odobritvi brezplačne pravne pomoči;
- vrsti zadev, za katere je bila odobrena brezplačna pravna pomoč;
- obsegu sredstev, izplačanih za brezplačno pravno pomoč po posameznih sodiščih;
- obsegu vrnjenih sredstev;
- statističnem gibanju števila zadev in sredstev glede na preteklo leto.

Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora Vrhovno sodišče Republike Slovenije predložiti najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

52. člen

Pristojni organ za BPP vodi evidenco o brezplačni pravni pomoči.

Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje predvsem:

- zaporedno številko zadeve;
- podatke o prosilcu oziroma upravičencu (osebno ime oziroma firmo, EMŠO, davčno številko, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža), če je tujec pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča;
- številko in datum odločbe;
- obseg odobrene brezplačne pravne pomoči;
- obseg izplačanih sredstev iz naslova brezplačne pravne pomoči;
- obseg vrnjenih sredstev;
- druge podatke po tem zakonu.

Podatki iz evidences iz prejšnjega odstavka se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in o vsebini evidences iz drugega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

XI.A UPRAVIČENCI DO BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI, POGOJI ZA NJENO DODELITEV, OBSEG ODOBRTVE TER POSTOPEK ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI V ČEZMEJNIH SPORIH

52.a člen

Če je za odločanje v civilni zadevi, v kateri je udeleženec ali stranka oseba, ki v času vložilne prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči prebiva v drugi državi članici Evropske unije, pristojno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: domači čezmejni spor), je ta oseba ne glede na državljanstvo upravičena do brezplačne pravne pomoči v Republiku Sloveniji po tem zakonu.

Upravičenec iz prejšnjega odstavka je glede pravice do brezplačne pravne pomoči izenačen z upravičenci iz 1. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona, če ni v tem poglavju določeno drugače.

52.b člen

Civilne zadeve po tem poglavju so civilne zadeve, za katere so v skladu z zakonom, ki ureja sodišča, pristojna sodišča s splošno pristojnostjo, in zadeve, za katera so v skladu z zakonom, ki ureja delovna in socialna sodišča, pristojna delovna in socialna sodišča.

52.c člen

Ne glede na prvi odstavek 19. člena tega zakona se upravičencu iz 52.a člena tega zakona brezplačna pravna pomoč odobri, če verjetno dokaže, da zaradi razlike v življenjskih stroških med državo članico Evropske unije, v kateri prebiva, in Republiku Slovenijo brez škode za svoje socialno

stanje in socialno stanje svoje družine ne zmore plačila stroškov pravnega svetovanja in zastopanja v postopku pred sodiščem in stroškov sodnega postopka.

52.č člen

Ne glede na drugo alineo drugega odstavka 28. člena tega zakona se upravičencu iz 52.a člena tega zakona brezplačna pravna pomoč odobri za postopek pred sodiščem na prvi in drugi stopnji.

52.d člen

Upravičenec iz 52.a člena tega zakona ali organ, ki je pristojen za pošiljanje prošenj v državi članici Evropske unije, v kateri upravičenec prebiva, pošlje prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči v Republiki Sloveniji ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Prošnja se pošlje pisno na obrazcu, ki ga določi Komisija Evropskih skupnosti in se objavi v Uradnem listu Evropske unije, ali na obrazcu iz prvega odstavka 32. člena tega zakona.

Prošnja mora biti izpolnjena v slovenskem jeziku, priložene listine pa prevedene v slovenski jezik.

Če prošnja in priložene listine niso izpolnjene oziroma prevedene v slovenski jezik, jih ministrstvo, pristojno za pravosodje, vrne upravičencu oziroma organu iz prvega odstavka tega člena skupaj s poukom o uporabi slovenskega jezika v skladu s prejšnjim odstavkom.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje prošnjo s priloženimi listinami iz drugega odstavka tega člena sodišču, katerega organ za BPP je pristojen za odločanje o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči.

Za odločanje o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči upravičencu iz 52.a člena tega zakona so pristojni organi za BPP naslednjih sodišč:

- okrožnega sodišča, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji,
- okrožnega sodišča, na območju katerega ima sedež okrajno sodišče, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji,
- delovnega oziroma socialnega sodišča prve stopnje, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji.

52.e člen

Pri odločanju o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči se upošteva tudi okoliščina, ali ima upravičenec iz 52.a člena tega zakona sklenjeno zavarovalno pogodbo za kritje stroškov pravnega svetovanja in zastopanja v postopku pred sodiščem ali stroškov sodnega postopka oziroma drugo možnost za kritje teh stroškov.

Poziv za odpravo pomanjkljivosti prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, odločba ali sklep, s katerim pristojni organ za BPP odloči o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, in napotnica se pošlje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ki poskrbi za vročitev upravičencu iz 52.a člena tega zakona.

Če je v odločbi o dodelitvi brezplačne pravne pomoči določen odvetnik, pristojni organ za BPP tudi njemu vroči izvod odločbe in napotnice.

Ne glede na prvi in tretji odstavek 40. člena tega zakona napotnico strokovni službi za BPP vrne odvetnik iz prejšnjega odstavka. Če napotnice ne vrne v roku iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona, ni upravičen do plačila storitev brezplačne pravne pomoči.

52.f člen

Če je za odločanje oziroma za izvršbo v civilni zadevi, v kateri je udeleženec ali stranka oseba, ki v času vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči prebiva v Republiki Sloveniji, pristojno sodišče oziroma organ druge države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tuji čezmejni spor), je ta oseba ne glede na državljanstvo upra-

vičena do pravne pomoči v zvezi s pošiljanjem prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, ki je določena v 52.g do 52.l členu tega zakona.

52.g člen

Upravičenec iz prejšnjega člena ima pravico do prvega pravnega nasveta po določbah tega zakona.

Prvi pravni nasvet iz prejšnjega odstavka obsega tudi pojasnilo glede postopka vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči po določbah tega poglavja in pojasnilo glede listin, ki jih je potrebno priložiti prošnji v državi članici Evropske unije, v kateri ima sedež sodišče, pristojno za odločanje v zadevi, oziroma organ, pristojen za izvršbo.

52.h člen

Upravičenec iz 52.f člena tega zakona vloži prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči pri okrožnem sodišču, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče. Prošnja se vloži pisno na obrazcu, ki ga določi Komisija Evropskih skupnosti in se objavi v Uradnem listu Evropske unije, ali na obrazcu, ki je določen s predpisi države članice Evropske unije, v kateri ima sedež sodišče, pristojno za odločanje v zadevi, oziroma organ, pristojen za izvršbo.

Sodišče iz prejšnjega odstavka pošlje prošnjo skupaj s priloženimi listinami ministrstvu, pristojnemu za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: organ pošiljatelj), razen če niso izpolnjeni pogoji iz 52.f člena tega zakona ali če je zadeva očitno nerazumna.

Šteje se, da je zadeva očitno nerazumna, če obstajajo okoliščine in dejstva iz drugega odstavka 24. člena tega zakona.

Zoper odločitev, da se prošnja za dodelitev brezplačne pravne pomoči ne pošlje organu pošiljatelju, ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Ta zadeva se v upravnem sporu obravnava kot nujna.

Nagrada in dejanski stroški odvetnika za sestavo tožbe in za zastopanje v upravnem sporu ter sodne takse za tožbo se krijejo iz sredstev po 44. členu tega zakona, če upravno sodišče tožbenemu zahtevku ugodí. Če upravno sodišče tožbo zavrne oziroma tožbeni zahtevki zavrne kot neutemeljen, plača vse stroške tožnik sam.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko upravičenec iz 52.f člena tega zakona prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči pošlje neposredno organu, ki je pristojen za sprejemanje prošenj v državi članici Evropske unije, v kateri ima sedež sodišče, pristojno za odločanje v zadevi, oziroma organ, pristojen za izvršbo (v nadaljnjem besedilu: organ prejemnik).

52.i člen

Prošnja, ki jo sodišče pošlje organu pošiljatelju, mora biti izpolnjena v jeziku, ki je objavljen v Uradnem listu Evropske unije kot jezik, v katerem država članica Evropske unije, v kateri je organ prejemnik, sprejema prošnje. V ta jezik morajo biti prevedene tudi priložene listine.

Če strokovna služba za BPP prejme prošnjo oziroma listine, ki niso izpolnjene oziroma prevedene v jezik iz prejšnjega odstavka, zagotovi prevod.

Strokovna služba za BPP pomaga upravičencu iz 52.f člena tega zakona pri izpolnjevanju prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči in poskrbi, da so prošnji priložene vse listine, ki jih je po njenem mnenju potrebno priložiti.

52.j člen

Organ pošiljatelj pošlje prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči s priloženimi listinami organu prejemniku v 15 dneh od prejema prošnje in listin v jeziku iz prvega odstavka 52.i člena tega zakona.

52.k člen

Če poziv za odpravo pomanjkljivosti prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, odločitev pristojnega organa o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči in druge listine, ki so povezane z odločanjem o odobritvi brezplačne pravne pomoči, prejme organ pošiljatelj, jih pošlje okrožnemu sodišču iz prvega odstavka 52.h člena tega zakona.

Sodišče iz prejšnjega odstavka zagotovi prevod poziva, odločitve oziroma listin in jih vroči upravičencu iz 52.f člena tega zakona.

Če poziv, odločitev oziroma listine iz prvega odstavka tega člena prejme neposredno upravičenec iz 52.f člena tega zakona, pa niso prevedene v slovenski jezik, zagotovi prevod sodišče iz prvega odstavka tega člena.

Če mora upravičenec iz 52.f člena tega zakona prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči popraviti ali dopolniti, se uporabljajo določbe 52.i člena tega zakona.

52.l člen

Pristojni organ za BPP zahteva od upravičenca iz 52.f člena tega zakona vrnitev stroškov prevoda iz 52.i in 52.k člena tega zakona, če je prošnja za brezplačno pravno pomoč v državi članici Evropske unije, v kateri je organ prejemnik, pravnomočno zavržena ali zavrnjena, ali če upravičenec prošnjo umakne.

Vrnjena sredstva iz prejšnjega odstavka so prihodek proračuna Republike Slovenije.

O načinu in roku za vrnitev stroškov iz prvega odstavka tega člena odloči pristojni organ za BPP z odločbo. Ne glede na to lahko pristojni organ za BPP in upravičenec na predlog upravičenca skleneta pisni dogovor o načinu vračila, pri čemer se upošteva višina lastnega dohodka upravičenca in njegov socialni položaj. Dogovor je izvršilni naslov.

Če dogovor iz prejšnjega odstavka ni sklenjen in če upravičenec prostovoljno ne vrne dolžnega zneska v roku, določenem v odločbi iz prejšnjega odstavka, pristojni organ za BPP predlaga sodišču izvršbo po uradni dolžnosti, pri čemer je odločba izvršilni naslov.

52.m člen

Za izvajanje določb tega poglavja ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi evidenco domačih čezmejnih sporov in evidenco tujih čezmejnih sporov.

Evidenca domačih čezmejnih sporov vsebuje:

– zaporedno številko zadeve,

– podatke o upravičencu iz 52.a člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,

– podatek o načinu prejema prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči in o vrsti obrazca (prvi odstavek 52.d člena tega zakona),

– številko in datum odločbe ali sklepa iz drugega odstavka 52.e člena tega zakona,

– druge podatke po tem zakonu.

Evidenca tujih čezmejnih sporov vsebuje:

– zaporedno številko zadeve,

– podatke o upravičencu iz 52.f člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,

– podatek o vrsti obrazca iz prvega odstavka 52.h člena tega zakona,

– podatek o odločitvi pristojnega organa države, v kateri je organ prejemnik, o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, oziroma o umiku prošnje,

– druge podatke po tem zakonu.

Podatki iz evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in vsebini evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

52.n člen

Za izvajanje določb tega poglavja pristojni organ za BPP vodi evidenco domačih čezmejnih sporov in evidenco tujih čezmejnih sporov.

Evidenca domačih čezmejnih sporov vsebuje:

– zaporedno številko zadeve,

– podatke o upravičencu iz 52.a člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,

– številko in datum odločbe ali sklepa iz drugega odstavka 52.e člena tega zakona,

– obseg odobrene brezplačne pravne pomoči,

– obseg izplačanih sredstev iz naslova brezplačne pravne pomoči,

– obseg vrnjenih sredstev,

– druge podatke po tem zakonu.

Evidenca tujih čezmejnih sporov vsebuje:

– zaporedno številko zadeve,

– podatke o upravičencu iz 52.f člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,

– podatek o tem, ali je bila prošnja za dodelitev brezplačne pravne pomoči poslana organu pošiljatelju, in podatek o razlogih, če mu prošnja ni bila poslana,

– način zagotovitve prevoda v jezik iz prvega odstavka 52.i člena tega zakona,

– obseg sredstev, izplačanih za prevode v skladu z 52.i in 52.k členom tega zakona,

– podatek o odločitvi pristojnega organa države, v kateri je organ prejemnik, o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, oziroma o umiku prošnje,

– obseg vrnjenih sredstev v skladu z 52.l členom tega zakona,

– druge podatke po tem zakonu.

Podatki iz evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in vsebini evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP (Uradni list RS, št. 48/01) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

XII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

53. člen

Podzakonske akte iz trinajstega odstavka 31. člena, šestega odstavka 32. člena, drugega odstavka 39. člena in tretjega odstavka 52. člena tega zakona izda minister, pristojen za pravosodje, v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona.

V 60 dneh od dneva uveljavitve tega zakona mora pristojni organ za BPP organizirati delovanje strokovnih služb za BPP.

54. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-A (Uradni list RS, št. 50/04) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

Podzakonski predpis iz drugega odstavka 39. člena zakona se uskladi z določbami tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Podzakonski predpis iz petega odstavka 52.m in 52.n člena zakona se izda v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

9. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 7. člen tega zakona pa se začne uporabljati 1. decembra 2004.

MINISTRSTVA

4236. Pravilnik o tehničnih zahtevah za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme

Na podlagi drugega odstavka 10. člena zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02, 97/03 – odl. US, 41/04 – ZVO-1, 45/04 – ZVZP-A, 47/04 – ZGO-1A in 62/04 – odl. US) izdaja minister za okolje, prostor in energijo

P R A V I L N I K

o tehničnih zahtevah za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme

1. člen

(1) Ta pravilnik določa tehnične zahteve, ki morajo biti izpolnjene pri graditvi sistemov za ventilacijo ali klimatizacijo objektov.

(2) Ta pravilnik ne velja za stavbe, razen za:

- nestanovanjske kmetijske stavbe,
- stavbe, ki spadajo v skupino industrijskih objektov

ter

- stavbe, namenjene za uporabo manj kot štiri mesece v letu (npr. počitniške hiše in gorske kočje).

2. člen

(1) Vsi deli ventilacijskega ali klimatizacijskega sistema morajo biti iz negorljivega materiala, imeti morajo gladke notranje površine in biti brez izboklin, na katerih bi se utegnili nabirati maščoba in umazanija.

(2) Za negorljive materiale iz prejšnjega odstavka se štejejo gradbeni proizvodi razreda A1 ali A2 v skladu s predpisi, ki določajo požarno klasifikacijo gradbenih proizvodov.

(3) Pri izdelavi ventilacijskega ali klimatizacijskega sistema se lahko uporabijo tudi gradbeni proizvodi razreda najmanj C-s3, d0 po standardu SIST EN 13501-1 za:

1. kanale, ki ne gredo skozi strope ali stene, za katere je zahtevana požarna odpornost EI 30 ali več,

2. kanale, ki imajo na prehodu skozi strope ali stene vgrajeno loputo z najmanj enako stopnjo požarne odpornosti kot je zahtevana za strope ali stene,

3. kanale, ki imajo požarno odpornost najmanj EI 30 ali, če so vgrajeni v dele objekta (npr. v jaške, zidove, obloge) s požarno odpornost najmanj EI 30.

(4) Določbe tretjega odstavka tega člena ne veljajo, če:

1. so kanali nad spušenimi stropi, ki imajo nalogo povečati požarno odpornost nosilne konstrukcije objekta,

2. se po kanalih pretaka zrak s temperaturo nad 85 °C,

3. se v kanalih lahko v večjih količinah odlagajo gorljive snovi (npr. v odsesovalnih kanalih za velike kuhinje).

(5) Pri izdelavi ventilacijskega ali klimatizacijskega sistema se lahko uporabijo tudi gradbeni proizvodi razreda najmanj E-d0 po standardu SIST EN 13501-1 za:

1. tesnila spojev kanalov,

2. zunanji obložni material debeline največ 0,5 mm,

3. tesnila, ležaje, merilne naprave, izolacijo električnih in pnevmatskih naprav, filtre ter ostale sestavne dele prezračevalnih sistemov z majhnim vplivom na požarno varnost.«

3. člen

Če je za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme oziroma njihove dele zahtevano delovanje tudi v času požara, morajo biti gradbeni proizvodi za izolacijo, lepila in obešala negorljivi. Delovanje ventilacijskega ali klimatizacijskega sistema mora biti zagotovljeno najmanj toliko časa, kolikor je zahtevana požarna odpornost konstrukcije objekta.

Prehodne in končne določbe

4. člen

V primerih, ko je s tem pravilnikom dovoljena vgradnja gradbenih proizvodov razreda najmanj C-s3, d0, se lahko v času šestih mesecev po njegovi uveljavitvi v prezračevalne in klimatizacijske sisteme vgrajujejo tudi gradbeni proizvodi razreda B1 po standardu DIN 4102-1 ali gradbeni proizvodi razreda 1 po standardu JUS U.J1.060.

5. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se za objekte iz 1. člena tega pravilnika, prenehajo uporabljati določbe 7. in 30. člena Pravilnika o tehničnih normativih za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme (Uradni list SFRJ, št. 38/89, Uradni list RS, št. 59/99 – ZTZPUS in 42/02).

6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 351-07-29/2003

Ljubljana, dne 24. avgusta 2004.

EVA 2004-2511-0011

mag. Janez Kopač l. r.

Minister

za okolje prostor in energijo

4237. Pravilnik o spremembah pravilnika o zaposlovanju in financiranju pripravnikov zdravstvenih poklicev razen zdravnikov in zobozdravnikov

Na podlagi 34. člena zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 36/04 – prečiščeno besedilo in 80/04) izdaja minister za zdravje

P R A V I L N I K

o spremembah pravilnika o zaposlovanju in financiranju pripravnikov zdravstvenih poklicev razen zdravnikov in zobozdravnikov

1. člen

V pravilniku o zaposlovanju in financiranju pripravnikov zdravstvenih poklicev razen zdravnikov in zobozdravnikov (Uradni list RS, št. 60/01 in 59/03) se v 4. členu črta besedilo druge alinee.

2. člen

V 5. členu se črta besedilo prvega odstavka.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»V pogodbi o zaposlitvi pripravnika iz tretje alinee prejšnjega člena se določi, da je pripravnik, ki ne opravi programa pripravništva in strokovnega izpita v predvidenem roku, dolžan povrniti stroške pripravništva.«

3. člen

V 7. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Delodajalec je dolžan redno poročati Ministrstvu za zdravje o zaposlitvah oziroma prekinitvah pripravništva posameznih pripravnikov in ob koncu leta izdelati končno poročilo ter ga predložiti Ministrstvu za zdravje.«

4. člen

Ta pravilnik začne veljati 1. septembra 2004.

Št. 0220-48/2004-1

Ljubljana, dne 17. avgusta 2004.

EVA 2004-2711-0088

prof. dr. Dušan Keber, dr. med. l. r.

Minister
za zdravje

4238. Povprečni znesek trošarine za plinsko olje za pogonski namen v juliju 2004

Na podlagi sedmega odstavka 6. člena Odredbe o pogojih za vračilo in o načinu vračila trošarine za mineralna olja, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije (Uradni list RS, št. 48/99) in Uredbe o določitvi zneska trošarine za energente in električno energijo (Uradni list RS, št. 46/04, 52/04, 68/04, 73/04 in 85/04) minister za finance objavlja

POVPREČNI ZNESEK trošarine za plinsko olje za pogonski namen v juliju 2004

Povprečni znesek trošarine za plinsko olje za pogonski namen iz 2. točke tretjega odstavka 54. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo in 42/04) je za obdobje od 1. 7. 2004 do 31. 7. 2004 znašal 72.621 tolarjev na 1000 litrov.

Št. 426-07-3/2003/25

Ljubljana, dne 25. avgusta 2004.

EVA 2004-1611-0163

dr. Dušan Mramor l. r.

Minister
za finance

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

4239. Splošni akt o minimalnem naboru zakupljenih vodov

Na podlagi drugega odstavka 29. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04), izdaja direktor Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije

SPLOŠNI AKT o minimalnem naboru zakupljenih vodov

1. člen

(vsebina)

Ta splošni akt ureja način zagotavljanja minimalnega nabora zakupljenih vodov.

2. člen

(pojmi)

(1) Minimalni nabor zakupljenih vodov je določen z Odločbo Komisije z dne 24. julija 2003 o minimalnem naboru zakupljenih vodov z usklajenimi značilnostmi in pripadajočimi standardi iz 18. člena Direktive o univerzalni storitvi (OJ L186, 25. 7. 2003, stran 43) in je v skladu s trgovskim številka 7 iz 3. člena Splošnega akta o upoštevnih trgih (Uradni list RS, št. 77/04) namenjen končnim uporabnikom.

(2) Ostali pojmi uporabljeni v tem splošnem aktu, imajo enak pomen, kot je določen v Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04).

3. člen

(pogoji za minimalni nabor zakupljenih vodov)

Operater s pomembno tržno močjo na področju zakupa vodov (v nadaljnjem besedilu: operater) je pri zagotavljanju minimalnega nabora zakupljenih vodov dolžan upoštevati osnovna načela nediskriminacije, stroškovne naravnosti in preglednosti.

4. člen

(nediskriminacija)

Operater mora uporabiti podobne pogoje v podobnih okoliščinah za organizacije, ki zagotavljajo podobne storitve, in mora zagotavljati zakupljene vode za druge pod enakimi pogoji in na enaki kakovostni ravni kot za svoje lastne storitve ali storitve podružnic ali partnerjev.

5. člen

(stroškovna naravnost)

(1) Cene zakupljenih vodov morajo biti v skladu z osnovnimi načeli stroškovne naravnosti.

(2) Za izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka tega člena mora operater izdelati in v praksi uveljaviti primeren sistem stroškovnega računovodstva. Podroben opis uveljavljenega sistema mora v roku 30 dni od uveljavitve predložiti Agenciji za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

6. člen

(preglednost)

(1) Operater mora o minimalnem naboru zakupljenih vodov dostaviti agenciji in objaviti na svoji spletni strani naslednje informacije:

1. Tehnične značilnosti, vključno s fizikalnimi in električnimi značilnostmi, ter podrobne tehnične specifikacije in specifikacije zmogljivosti, ki veljajo za omrežno priključno točko.

2. Cene, vključno s priključnino, mesečno naročnino in drugimi cenami, vključno z morebitnimi popusti.

3. Pogoje dobave, ki morajo vključevati vsaj naslednje elemente:

- informacije o postopku naročanja;
- tipični rok za izvedbo priključitve, ki se izračuna na osnovi povprečnega časa že dobavljenih zakupljenih vodov istega tipa. Upošteva se 95% dobavljenih zakupljenih vodov v primerno dolgem časovnem obdobju. Pri obračunu se ne smejo upoštevati primeri, v katerih so uporabniki zaprosili za daljši dobavni rok;

- čas trajanja pogodbe oziroma minimalno časovno obdobje, za katerega se lahko sklene pogodba;

- tipični rok odprave okvar, ki se izračuna na osnovi povprečnega časa, ki ga je operater potreboval za odpravo napake in ponovno vzpostavitev zakupljenega voda računano od časa prejema obvestila o okvari. Upošteva se 80% vseh odpravljenih okvar na zakupljenih vodih istega tipa v primerno dolgem časovnem obdobju. Kadar se za isti tip zakupljenih vodov ponujajo različni kakovostni razredi popravila, se objavijo različni tipični roki odprave okvar;

- morebitne postopke povračil.

(2) Kadar operater pri določenih zahtevi meni, da je nesprejemljivo zagotoviti zakupljeni vod v minimalnem naboru po objavljenih cenah in pogojih dobave, mora dobiti soglasje agencije. Agencija v tem primeru izda odločbo, s katero lahko določi spremenjene pogoje oziroma ne izda soglasja.

7. člen

(kakovost zakupljenih vodov)

(1) Operater je dolžan podatke o kakovosti zakupljenih vodov v skladu s priložo dostaviti agenciji in jih objaviti na svoji spletni strani najkasneje do 31. marca za preteklo leto.

(2) Operater mora podatke iz prejšnjega odstavka agenciji dostaviti tudi na njeno zahtevo v roku 30 dni od postavitve zahteve.

(3) Agencija je upravičena, da preveri točnost in resničnost dostavljenih podatkov ter lahko v ta namen zahteva, da ji operater predloži poročila o opravljenih meritvah in drugo dokumentacijo.

(4) Agencija lahko od operaterja zahteva ukrepe za izboljšanje posameznega parametra.

(5) Agencija na spletni strani vsako leto objavi podatke o kakovosti zakupljenih vodov, iz katerih je razvidno letno gibanje podatkov o kakovosti zakupljenih vodov.

8. člen

(veljavnost)

Ta splošni akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 24. avgusta 2004.

EVA 2004-2812-0009

Nikolaj Simič l. r.

Direktor

A) Rok za izvedbo začetne priključitve (obdobje 1. januar – 31. december¹⁾)

Tip zakupljenega voda	Tipični rok za izvedbo (dnevi) Vsi ²	Tipični rok za izvedbo (dnevi) Nacionalni ³	Tipični rok za izvedbo (dnevi) znotraj EU ⁴
Minimalni nabor			
Govorna pasovna širina, navadna kakovost			
Govorna pasovna širina, posebna kakovost			
64 kbit/s			
2048 kbit/s, nestrukturiran			
2048 kbit/s, strukturiran			
Zakupljeni vodi višjih hitrosti¹⁰			
34 Mbit/s, nestrukturiran			
34 Mbit/s, strukturiran			
140 Mbit/s, nestrukturiran			
140 Mbit/s, strukturiran			
155 Mbit/s			

B) Rok odprave okvar (obdobje 1. januar – 31. december¹⁾)

Tip zakupljenega voda	Vrsta vzdrževanja ⁵	Tipični rok odprave okvar (ure) Vsi ⁶	Tipični rok odprave okvar (ure) Nacionalni ⁷	Tipični rok odprave okvar (ure) znotraj EU ⁸
Minimalni nabor				
Govorna pasovna širina, navadna kakovost				
Govorna pasovna širina, posebna kakovost				
64 kbit/s				
2048 kbit/s, nestrukturiran				

Tip zakupljenega voda	Vrsta vzdrževanja ⁵	Tipični rok odprave okvar (ure) Vsi ⁶	Tipični rok odprave okvar (ure) Nacionalni ⁷	Tipični rok odprave okvar (ure) znotraj EU ⁸
2048 kbit/s, strukturiran				
Zakupljeni vodi višjih hitrosti¹⁰				
34 Mbit/s, nestrukturiran				
34 Mbit/s, strukturiran				
140 Mbit/s, nestrukturiran				
140 Mbit/s, strukturiran				
155 Mbit/s				

C) Nerazpoložljivost zakupljenih vodov (obdobje 1. januar – 31. december¹)

Tip zakupljenega voda	Povprečna nerazpoložljivost ⁹ (%)	Komentar
Minimalni nabor		
Govorna pasovna širina, navadna kakovost		
Govorna pasovna širina, posebna kakovost		
64 kbit/s		
2048 kbit/s, nestrukturiran		
2048 kbit/s, strukturiran		
Zakupljeni vodi višjih hitrosti¹⁰		
34 Mbit/s, nestrukturiran		
34 Mbit/s, strukturiran		
140 Mbit/s, nestrukturiran		
140 Mbit/s, strukturiran		
155 Mbit/s		

Opombe:

- Opazovano obdobje je koledarsko leto.
- Tipični rok za izvedbo priključitve je čas, v katerem je uspešno napeljanih 95% zakupljenih vodov, merjen v koledarskih dnevih od dneva naročila do priključitve.
- Za ta rok velja isto kot v prejšnji točki, samo za nacionalne zakupljene vode.
- Za ta rok velja isto kot v točki 1, samo za zakupljene vode znotraj Evropske unije (EU).
- Kadar se za isti tip zakupljenih vodov ponujajo različni kakovostni razredi popravila, se objavijo različni tipični roki odprave okvar, če je na voljo samo ena vrsta se ta stolpecusti prazen
- Tipični rok odprave okvar je čas, v katerem je uspešno odpravljenih 80% okvar, merjen v urah od prijave okvare do odprave okvare.
- Za ta rok velja isto kot v prejšnji točki, samo za nacionalne zakupljene vode.
- Za ta rok velja isto kot v točki 6, samo za zakupljene vode znotraj EU.
- Povprečna zabeležena nerazpoložljivost zakupljenega voda je določena kot:

$$\frac{\text{skupen čas nerazpoložljivosti (v urah) za vse zakupljene vode istega tipa}}{\text{opazovano obdobje (v urah) x število zakupljenih vodov istega tipa}} \times 100\%$$

čas nerazpoložljivosti se začne s prijavo okvare in konča z odpravo okvare ter, kjer je to potrebno, obvestilom uporabnika o odpravi okvare

- Zakupljeni vodi višjih hitrosti niso del minimalnega nabora zakupljenih vodov. Podatke agencija zbira za spremljanje kakovosti.

4240. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke

Na podlagi tretjega odstavka 23. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04), izdaja direktor Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije

**SPLOŠNI AKT
o elementih vzorčne ponudbe za razvezan
dostop do krajevne zanke****1. člen
(vsebina)**

Ta splošni akt podrobneje določa elemente, ki jih mora vsebovati vzorčna ponudba operaterjev javnega telefonskega omrežja s pomembno tržno močjo za razvezan dostop do krajevne zanke.

**2. člen
(pojmi)**

(1) Pojmi uporabljeni v tem splošnem aktu imajo naslednji pomen:

1. Krajevna podzanka pomeni delno krajevno zanko, ki povezuje omrežno priključno točko v prostorih naročnika na koncentracijsko točko ali točno določeno vmesno dostopovno točko v javnem telefonskem omrežju.

2. Razvezan dostop do krajevne zanke pomeni povsem razvezani dostop do krajevne zanke in sodostop do krajevne zanke, pri čemer ni potrebna sprememba lastništva krajevne zanke.

3. Povsem razvezan dostop do krajevne zanke pomeni zagotovitev dostopa upravičencu do krajevne zanke ali krajevne podzanke zavezanca, z odobritvijo uporabe celotnega frekvenčnega spektra posukanega kovinskega para.

4. Sodostop do krajevne zanke pomeni zagotovitev dostopa upravičencu do krajevne zanke ali krajevne podzanke zavezanca z odobritvijo uporabe frekvenčnega spektra posukanega kovinskega para za negovorni pas, pri tem krajevno zanko še naprej uporablja zavezanec za zagotavljanje javnih telefonskih storitev.

5. Skupna lokacija je skupna uporaba objektov oziroma zagotavljanje fizičnega prostora in tehničnih zmogljivosti potrebnih za primerno namestitvev in povezavo ustrezne opreme upravičenca.

6. Upravičenec je pravna ali fizična oseba, ki izvaja elektronske komunikacijske storitve v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04) (v nadaljnjem besedilu: zakon) in želi razvezan dostop do krajevne zanke oziroma skupno lokacijo.

7. Zavezanec je operater javnega telefonskega omrežja s pomembno tržno močjo za razvezan dostop do krajevne zanke, ki mu je v skladu s 23. členom zakona naložena obveznost zagotavljanja preglednosti.

(2) Ostali pojmi uporabljeni v tem splošnem aktu imajo enak pomen, kot je določen v zakonu.

**3. člen
(elementi vzorčne ponudbe)**

Vzorčna ponudba za razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo (v nadaljnjem besedilu: vzorčna ponudba), ki jo sestavi zavezanec mora vsebovati:

1. pogoje za razvezan dostop do krajevne zanke;
2. podatke in pogoje za skupno lokacijo;
3. dostop do informacij v zvezi z razvezanim dostopom do krajevne zanke oziroma skupno lokacijo;
4. splošne pogoje za razvezan dostop do krajevne zanke oziroma skupno lokacijo.

4. člen

(pogoji za razvezan dostop do krajevne zanke)

Pogoji za razvezan dostop do krajevne zanke so:

1. elementi javnega komunikacijskega omrežja, v katerih nudi zavezanec razvezan dostop do krajevne zanke oziroma dostop do negovornega pasu frekvenčnega spektra krajevne zanke v primeru sodostopa do krajevne zanke;

2. podatki o dejanski lokaciji dostopovnih mest in razpoložljivosti krajevne zanke v določenih delih dostopovnega omrežja;

3. tehnični pogoji za razvezan dostop in uporabo krajevne zanke, vključno s tehničnimi karakteristikami bakrenih posukanih parov v krajevni zanki;

4. postopki za naročilo in zagotavljanje razvezanega dostopa do krajevne zanke in omejitve uporabe.

5. člen

(podatki in pogoji za skupno lokacijo)

Podatki in pogoji za skupno lokacijo so:

1. podatki o fizičnem prostoru, v katerem zavezanec zagotavlja skupno lokacijo;

2. oblike skupne lokacije (na primer: fizična skupna lokacija ali oddaljena skupna lokacija ali upravljana skupna lokacija);

3. značilnosti opreme ter možne omejitve za opremo, ki je lahko na skupni lokaciji;

4. ukrepi, ki jih zahteva zavezanec za zagotovitev varnosti na svoji lokaciji;

5. pogoji za dostopanje uslužbencev upravičenca;

6. varnostni standardi;

7. pravila za razdelitev prostora, kjer je prostor za skupno lokacijo omejen;

8. pogoji za ogled lokacij, kjer je možna fizična skupna lokacija ali kjer je skupna lokacija zavrnjena zaradi pomanjkanja zmogljivosti.

6. člen

(dostop do informacij)

V vzorčni ponudbi morajo biti navedeni pogoji za dostop do podatkov zavezanca, njegovega informacijskega sistema ali podatkovnih baz za rezervacijo, zagotavljanje, naročanje, vzdrževanje in servisiranje ter zaračunavanje razvezanega dostopa do krajevne zanke in skupne lokacije.

7. člen

(splošni pogoji)

Splošni pogoji morajo vsebovati:

1. čas zavezanca za odgovor upravičencu na zahtevo za razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo;

2. nivo zagotavljanja storitve, odpravljanje napak in vzpostavljanje normalnega nivoja storitve ter parametre kakovosti storitve,

3. standardne pogoje za sklenitev pogodbe, vključno z morebitnimi odškodninami za kršitve najdaljših dogovorjenih rokov določenih s splošnimi pogoji,

4. cene ali metode za izračun cen za vsako lastnost, funkcijo in zmogljivost, po posameznih elementih storitve.

8. člen

(razčlenjenost vzorčne ponudbe)

Vzorčna ponudba se šteje za dovolj razčlenjeno takrat, ko upravičencem ni potrebno plačati za elemente omrežja ali zmogljivosti, ki niso nujno potrebne za zagotavljanje njihovih storitev in mora vsebovati elemente ponudbe, z njimi povezane pogoje in cene.

9. člen

(enakost obravnavanja)

Zavezanec mora upravičencem, ki zahtevajo razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo, če je ogrožena varnost obratovanja ali celovitost njegovega omrežja.

10. člen

(pogoji za zavrnitev razvezanega dostopa do krajevne zanke in skupne lokacije)

(1) Zavezanec lahko zavrne ali prekine razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo, če je ogrožena varnost obratovanja ali celovitost njegovega omrežja.

(2) Da sta zagotovljeni varnost delovanja omrežja in njegova celovitost, mora biti omrežje zgrajeno tako, da se v čim večji meri ohrani njegovo delovanje tudi v primeru njegovih večjih poškodb ali v primeru višje sile, da okvara dela omrežja ne povzroči prenehanje delovanja in poškodb fizične ali programske opreme tistih delov omrežja, ki jih okvara ni neposredno prizadela, in da se ohranijo podatki v njem.

11. člen

(objava vzorčne ponudbe in dostavljanje podatkov)

(1) Zavezanec je dolžan vzorčno ponudbo dostaviti Agenciji za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) in jo objaviti na svoji spletni strani.

(2) Zavezanec je dolžan objaviti vsako spremembo vzorčne ponudbe 30 dni pred njeno uveljavitvijo.

(3) Agencija lahko zahteva od zavezanca, da ji dostavi vse podatke potrebne za izvajanje tega splošnega akta.

Priloga

1. Rok za izvedbo priključitve (obdobje 1. januar – 31. december¹)

Storitev	Tipični rok za izvedbo (dnevi) ²	Število ³	Število skupaj ⁴
Razvezan dostop do krajevne zanke			
Sodostop do krajevne zanke			
Fizična skupna lokacija			
Oddaljena skupna lokacija			
Upravljana skupna lokacija			

2. Rok odprave okvar (obdobje 1. januar – 31. december¹)

Storitev	Tipični rok odprave napak (ure) ⁵	Število ⁶
Razvezan dostop do krajevne zanke		
Sodostop do krajevne zanke		

3. Odzivni čas (obdobje 1. januar – 31. december¹)

Storitev	Tipični odzivni čas (ure) ⁷	Število ⁶
Razvezan dostop do krajevne zanke		
Sodostop do krajevne zanke		

4. Nerazpoložljivost storitve (obdobje 1. januar – 31. december¹)

Storitev	Povprečna nerazpoložljivost (%) ⁸	Komentar
Razvezan dostop do krajevne zanke		
Sodostop do krajevne zanke		

12. člen

(kakovost)

(1) Operater je dolžan podatke o kakovosti povsem razvezanega dostopa do krajevne zanke in sodostopa do krajevne zanke ter skupne lokacije v skladu s priložo dostaviti agenciji in jih objaviti na svoji spletni strani najkasneje do 31. marca za preteklo leto.

(2) Operater mora podatke iz prejšnjega odstavka tega člena agenciji dostaviti tudi na njeno zahtevo v roku 30 dni od postavitve zahteve.

(3) Agencija je upravičena, da preveri točnost in resničnost dostavljenih podatkov ter lahko v ta namen zahteva, da ji operater predloži poročila o opravljenih meritvah in drugo dokumentacijo.

(4) Agencija lahko od operaterja zahteva ukrepe za izboljšanje posameznega parametra.

13. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega splošnega akta preneha veljati Splošni akt o skupni uporabi objektov in napeljav (Uradni list RS, št. 11/02).

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta splošni akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 24. avgusta 2004.
EVA 2004-2812-0007

Nikolaj Simič l. r.
Direktor

Opombe:

1. Opazovano obdobje je koledarsko leto.
2. Tipični rok za izvedbo je čas, v katerem je uspešno izvedenih 95% storitev, merjen v koledarskih dnevih od dneva naročila do izvedbe.
3. Število je število novo izvedenih storitev (razvezanih dostopov do krajevne zanke, sodostopov do krajevne zanke in skupnih lokacij).
4. Skupno število je skupno število storitev (razvezanih dostopov, sodostopov in skupnih lokacij).
5. Rok odprave napak je čas, v katerem je uspešno odpravljenih 80% napak, merjen v urah od prijave napake do odprave napake.
6. Število okvar.
7. Tipični odzivni čas je čas, v katerem se operater odzove na 95% prijav, merjen v urah od prijave napake do začetka odpravljanja napake.
8. Povprečna zabeležena nerazpoložljivost razvezanega dostopa do krajevne zanke ali sodostopa do krajevne zanke je določena kot:

skupen čas nerazpoložljivosti (v urah) za razvezan dostop do krajevne zanke ali sodostop do krajevne zanke

_____ x 100%

opazovano obdobje (v urah) x število razvezanih dostopov do krajevne zanke in sodostopov do krajevne zanke

Čas nerazpoložljivost se začne s prijavo napake in konča z odpravo napake ter, kjer je to potrebno, obvestilom uporabnika o odpravi napake.

4241. Splošni akt o preglednosti in objavi informacij

Na podlagi drugega odstavka 84. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04), izdaja direktor Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije

SPLOŠNI AKT o preglednosti in objavi informacij

1. člen

(uvodna določba)

Ta splošni akt ureja preglednost in objavo informacij o veljavnih cenah in tarifah ter o splošnih pogojih dostopa do in uporabe javno dostopnih telefonskih storitev.

2. člen

(preglednost in objava informacij)

Operaterji javnih telefonskih omrežij oziroma javno dostopnih telefonskih storitev (v nadaljnjem besedilu: operaterji) morajo javno objaviti:

1. Ime in naslov operaterja.
2. Ponujene javno dostopne telefonske storitve:
  - obseg javno dostopnih telefonskih storitev z opisom ponujenih javno dostopnih telefonskih storitev in z navedbo, kaj je vključeno v priključnino in mesečno naročnino (na primer: dostop do pomoči pri posredovanju klicev, imeniki, imeniške storitve, selektivna zapora klicev, razčlenitev računa, storitve vzdrževanje in podobno);
    - standardne cene:
      - (a) za dostop (priključnina, mesečna naročnina),
      - (b) za uporabo javno dostopnih telefonskih storitev (cene klicev),
      - (c) za vzdrževanje, ki ni vključeno v mesečno naročnino,
      - (d) podrobnosti o ponujenih standardnih popustih,
      - (e) posebne tarife, če jih izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev ponujajo.
        - morebitna nadomestila in povračila za storitve, ki niso izvedene v skladu s dogovorjeno kakovostjo, vključno s posebnimi podrobnostmi vseh ponujenih odškodninskih/povračilnih shem;

- ponujene storitve vzdrževanja;
- standardne pogodbene pogoje, kot so:
  - (a) čas veljavnosti pogodbe (standarden, minimalen),
  - (b) pogoji za podaljšanje pogodbe,
  - (c) pogoji za spremembo pogodbe,
  - (d) pogoji za prekinitev pogodbe.
- 3. Mehanizme reševanja sporov.

4. Informacije o pravicah glede javno dostopnih telefonskih storitev, ki jih operater ponuja, vključno z:
  - razčlenitvijo računa;
  - selektivno zaporo klicev za določene vrste izhodnih klicev;
  - sistemih predplačila;
  - obročnim odplačevanjem priključnine;
  - neplačevanjem računov;
  - tonskim izbiranjem ali DTMF (dvotonskim večfrekvenčnim izbiranjem);
  - prikazom identitete kličočega.

3. člen

(obveščanje agencije)

(1) Operaterji so dolžni obvestiti Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) o objavi v tem splošnem aktu predpisanih informacij, vključno z naslovom spletnega mesta.

(2) Operaterji so dolžni agencijo obvestiti tudi pred vsako spremembo v tem splošnem aktu predpisanih informacij.

(3) Agencija bo na spletni strani objavila mesta objav v tem splošnem aktu predpisanih informacij in povezave na naslove spletnih strani operaterjev.

4. člen

(prehodne določbe)

Operaterji so dolžni obvestiti agencijo o že objavljenih v tem splošnem aktu predpisanih informacijah, vključno z naslovom spletnega mesta, v 30 dneh po uveljavitvi tega splošnega akta.

5. člen

(veljavnost)

Ta splošni akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 24. avgusta 2004.
EVA 2004-2812-0008

Nikolaj Simič l. r.
Direktor

OBČINE

AJDOVŠČINA

4242. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ajdovščina za območje Občine Ajdovščina

Na podlagi drugega in tretjega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03), Sklepa Vlade Republike Slovenije št. 350-00/2001-303 z dne 15. 7. 2004 in na podlagi 33. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 7/99, Uradni list RS, št. 2/02), je Svet Občine Ajdovščina na seji dne 15. 7. 2004 sprejel

ODLOK o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavlin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ajdovščina za območje Občine Ajdovščina

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se spremeni in dopolni Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ajdovščina za območje Občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 7/97, 9/98, Uradni list RS, št. 87/99, 17/03) tako, da se njegovo besedilo zaradi velikega števila sprememb in dopolnitev, ne sprejme v obliki sprememb in dopolnitev njegovih posameznih členov, ampak se sprejme v obliki celotnega besedila odloka pod naslovom »Prostorske sestavine dolgoročnega in družbenega plana Občine Ajdovščina za območje Občine Ajdovščina« (v nadaljevanju: prostorski plan).

Ta odlok vsebuje tekstualni del in kartografski del, ki se dodatno deli na kartografski del dolgoročnega in na kartografski del družbenega prostorskega plana.

II. DOLGOROČNI PROSTORSKI PLAN

Izhodišča dolgoročnega razvoja občine

2. člen

Občina Ajdovščina sprejema dolgoročne razvojne usmeritve ob upoštevanju dosežene ravni gospodarskega in prostorskega razvoja območja občine in ugodnega prebivalstvenega gibanja, ki se kaže v statistični rasti števila prebivalstva.

3. člen

Najpomembnejši vzroki neustreznih demografskih gibanj in trendov so:

- odseljevanje aktivnega prebivalstva, zaradi prenizke ponudbe delovnih mest in neustrezne strukture le teh po sektorjih (prevlada sekundarnega sektorja in predelovalne industrije ter gradbeništva),
- zaostajanje razvoja komunalne in energetske infrastrukture v odnosu na prostorske potrebe za odpiranje delovnih mest in tudi na povečano porabo prebivalstva,
  - relativna onesnaženost okolja,
  - občasno ali trajno pomanjkanje ustreznih površin za stanovanjsko gradnjo in za razvoj delovnih mest.

4. člen

Najpomembnejša izhodišča zasnove in strategije urejanja prostora so:

- varovanje dobrin splošnega pomena (plodna zemlja, vodni viri, varovalni gozdovi, kulturna dediščina, naravne vrednote in biotska raznovrstnost),
- racionalna raba prostora, ob doslednem uveljavljanju ekoloških zahtev in v skladu s primernostjo prostora za posamezne rabe, po strokovnih kriterijih,
- razvoj zmerno policentričnega modela poselitve, v katerem bodo imela vsa naselja v občini enakopravne razvojne možnosti,
- razvoj demografsko ogroženih naselij in ne dovolj izraženih središč: Ajdovščina na nivoju središča regionalnega pomena, Col, Selo v povezavi z Batujami in Gojačami ter Dobravlje, Lokavec in Budanje na nivoju središč krajevnega pomena,
- razvoj mesta Ajdovščina kot središča regionalnega pomena, prevzem nekaterih novih funkcij in poudarjen razvoj funkcij s terciarnega in kvartarnega sektorja, razvoj v pomembnejše zaposlitveno središče.

Osnovni dolgoročni cilji razvoja občine

5. člen

Osnovni dolgoročni cilji razvoja občine so:

1. zagotavljanje ekonomskih in prostorskih pogojev za rast števila strukturno ustreznih novih delovnih mest; prednost imajo ekološko čiste dejavnosti, kapitalno in tehnološko zahtevni programi, programi v terciarnem in kvartarnem sektorju, programi z visoko donosnostjo, programi, ki manj obremenjujejo okolje in zahtevajo manjša vlaganja v komunalno in energetskega infrastrukturo,
2. usklajena namenska raba prostora in smotrna porazdelitev dejavnosti za učinkovit in stabilen razvoj občine; prostorski plan ob upoštevanju naravnih danosti in primerjalnih prednosti opredeljuje namensko rabo prostora tako, da ni prostora, ki bi bil brez opredeljene splošno koristne funkcije v razvojnem sistemu,
3. zmerno policentričen model razvoja naselbinskega omrežja ob upoštevanju naravnih virov, primernosti površin za urbanizacijo ter olajšav za razvoj ekološko čistih delovnih mest,
4. smotrna raba naravnih virov in ustvarjenih gospodarskih in kulturnih potencialov občine,
5. varstvo za kmetijstvo zelo primernih zemljišč, predvsem na zaključenih strnjjenih površinah, ki omogočajo intenzivnejšo kmetijsko obdelavo s sodobno mehanizacijo,
6. aktivno varovanje okolja kot osnovo za zdravo in humano življenje, zaščita tal, zraka, vode, rastlin in živali pred škodljivimi posegi; varstvo naravne in kulturne podobe krajine, značilnih vedut in pogledov,
7. razvoj naselij na površine, ki so manj primerne za kmetijstvo in druge vitalne rabe in ki obenem zahtevajo nižja vlaganja v gospodarsko infrastrukturo, zahtevajo manjše premike v prostoru in manjšo porabo energije.

Razvojne možnosti in usmeritve namenske rabe prostora za posamezne dejavnosti

6. člen

Pri odločitvah o namenski rabi prostora bo občina upoštevala naslednje kriterije:

- revitalizacija, rekonstrukcija in prestrukturiranje degradiranih ruralnih in urbanih območij,

- zagotavljanje trajnostnega razvoja z vzdržnim odnosom do prostora,
- primernost zemljišča za posamezne rabe na podlagi strokovnih ugotovitev,
- ohranjanje naravnih dobrin trajnega pomena, zlasti kmetijskih zemljišč, varstvenih območij vodnih virov, območij kulturne dediščine, naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti, ter značilne podobe kulturne krajine,
- primernost energetskih virov (cenejša in ekološko čistejša energija),
- primernost dejavnosti z vidika zahtev po gradnji dodatne gospodarske infrastrukture,
- naravni pogoji za melioracije zemljišč in za namakanje,
- primernost dejavnosti z vidika kvalitete delovnih mest, tehnološke zahtevnosti, donosnosti in vlaganj, ki so splošno koristna tudi za druge uporabnike,
- racionalnost izrabe že načetih površin in površin znotraj obstoječih pozidav, z zgoščanjem pozidave, večanjem gostote, zaokroževanjem območij,
- primernost dejavnosti z vidike vloge in položaja naselja v hierarhiji centralnosti in kompatibilnosti dejavnosti z drugimi že obstoječimi rabami prostora.

Prostorska razvojna politika

7. člen

Občina Ajdovščina bo za uresničitev razvojnih ciljev izvajala prostorsko politiko z naslednjimi globalnimi ukrepi:

- zagotavljanje opremljanja stavbnih zemljišč,
- ustanovitev sklada za pripravo, opremljanje in urejanje stavbnih zemljišč,
- izdelava plana virov financiranja priprave, opremljanja in urejanja stavbnih zemljišč,
- izdelava in izvedba letnih planov priprave in komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč,
- izdelava programa olajšav za privabljanje naložb v odpiranje novih tehnološko in izobrazbeno zahtevnejših delovnih mest v občini, ki obenem izpolnjujejo zahtevne okoljevarstvene pogoje (ponudba komunalno opremljenih zemljišč po konkurenčnih cenah, regresiranje obresti za kredite, ki jih gospodarske družbe in podjetniki najamejo za pripravo in urejanje stavbnih zemljišč, gradnja poslovnih objektov in nakup opreme),
- priprava urbanistične dokumentacije in pridobivanje upravnih dovoljenj za posege v prostor, ki so vitalnega pomena za razvoj občine,
- vključevanje zasebnega kapitala, interesov in pobud pri pripravi urbanistične dokumentacije.

Usmerjanje prostorskega razvoja po posameznih območjih

8. člen

Prostorski razvoj se bo po posameznih območjih usmerjal na naslednji način:

(1) Mesto Ajdovščina

Podrobneje bo zasnova dejavnosti in namenske rabe opredeljena v spremembah urbanistične zasnove mesta Ajdovščina, ki bo izdelana in sprejeta ob izdelavi strategije prostorskega razvoja občine.

Z dolgoročnim prostorskim planom občina zagotavlja površine za kompleksno gradnjo na naslednjih območjih:

A) Stanovanja

Večstanovanjska gradnja bo usmerjena:

- v še prosta območja v okviru soseške Ribnik,
- v še prosta območja znotraj mesta Ajdovščina,
- v vrstno in gradnjo v nizu ter terasasto stanovanjsko gradnjo: v še prosto območje pod vasjo Grivče ter v novo predvideno območje stanovanjske pozidave Pod Grivčami.

Individualna stanovanjska gradnja bo usmerjena:

- v zgostitve in dopolnitve novejših načetih zazidav (Grivče),
- v novo pozidavo Pod Grivčami,
- na novo predvideno območje stanovanjske pozidave Slejkoti,
- v prenove obstoječega stanovanjskega fonda v Ajdovščini.

B) Centralne dejavnosti

Centralne in oskrbne dejavnosti bodo predvsem locirane na centralnih območjih Ajdovščine, in sicer:

- na območju glavnega trga, Goriške ceste, Prešernove ulice, Vipavske ceste in Gregorčičeve ulice,
- na območju C2 in C3 (Avtobusna postaja),
- na območju bivše kasarne Srečka Kosovela,
- na površinah ob vpadni cesti s hitre ceste v mesto (v Talih).

C) Obrtne in storitvene dejavnosti

C1) Mirna obrt in storitvene dejavnosti

Mirna obrt in za okolje nemoteče storitvene dejavnosti bodo locirane na naslednjih območjih:

- na vseh območjih centralnih dejavnosti, navedenih pod B),
- na območjih obstoječih proizvodnih površin in preostalih nepozidanih površinah do regionalne ceste 444 (v nadaljnjem besedilu: obvoznica),
- na območju med letališčem in železnico (Pod letališčem),

C2) Obrtni in manjši proizvodni obrati

Obrtni in manjši proizvodni obrati bodo locirani na naslednjih območjih:

- na območju obstoječih proizvodnih površin in preostalih nepozidanih površin do obvoznice,
- na območju med letališčem in železnico (Pod letališčem),

C3) Proizvodni obrati

Proizvodni obrati bodo locirani na naslednjih območjih:

- na območju med železnico, hitro cesto in obvoznico (Pod železnico),
- na še prosta območja znotraj industrijske cone Ajdovščina.

D) Športno-rekreacijske in zelene površine

V podporo turističnemu razvoju mesta Ajdovščine so večja območja namenjena tudi za razvoj športa in rekreacije v naravi, in sicer:

- območje športnih igrišč ob reki Hubelj znotraj območja Pale,
- območje Polic,
- območje pasu reke Hubelj od izvira do izliva v Vipavo v širini najmanj 35m od roba vodnega telesa,
- območje Šturskega parka.

(2) Območje mikroregije Spodnja Vipavska dolina

Za doseglo planskega cilja enakih razvojnih možnosti na območju celotne občine, ima v modelu poselitve posebno vlogo naselje Selo v povezavi z Gojačami in Batujami, kamor bo ob Črničah in Vrtovinu, usmerjena glavna razvojnih ukrepov prostorske politike. Razvoj ostalih naselij bo podrejen zaščiti kmetijskih zemljišč in razvoju kmetijstva ter dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. S prostorskim planom se zagotavlja površine za kompleksno gradnjo na naslednjih območjih:

A) Stanovanja

Individualna stanovanjska gradnja bo usmerjena:

- na območje južno od Batuj,
- na območje mešano stanovanjsko obrtne cone za-hodno od Črnič.

B) Centralne dejavnosti

Centralne in oskrbne dejavnosti bodo locirane:

- na centralna območja naselja Selo ob glavni cesti,
- na območju izstopa iz hitre ceste proti Gojačam,
- na območju centralnega dela Črnič.

C) Obrtne in storitvene dejavnosti**C1) Mirna obrt in storitvene dejavnosti**

Mirna obrt in za okolje nemoteče storitvene dejavnosti bodo locirane:

- na območju centralnih dejavnosti Batuj, Sela, Črnič in Vrtovina,
- na območju mešano stanovanjsko obrtne cone za-hodno od Črnič,
- na območja, navedena pod točko (2) C2),

C2) Obrtni in manjši proizvodni obrati bodo locirani:

- na območju ob bivši TPO Batuje,
- na območju južno od Gojač proti Selu.

(3) Območje mikroregije Trnovska planota in Hrušica

Za dosego planskega cilja enakih razvojnih možnosti na območju celotne občine, ima v modelu poselitve posebno vlogo naselje Col v povezavi z Otlico, kamor bo (ob Podkraju in Predmeji) usmerjena glavna razvojna ukrepov prostorske politike. Razvoj ostalih naselij bo podrejen zaščiti kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč ter razvoju kmetijstva, gozdarstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. S prostorskim planom se zagotavljajo površine za kompleksno gradnjo na naslednjih območjih:

A) Stanovanja

Individualna stanovanjska gradnja bo usmerjena:

- na območje severo vzhodno od Cola,
- na območje Zagoliča,
- na območje znotraj načetih pozidav na Predmeji, Otlici in v Podkraju.

B) Centralne in oskrbne dejavnosti

Centralne in oskrbne dejavnosti bodo locirane:

- na centralna območja Cola ob regionalni cesti,
- na območje centralnega zaselka Otlice, Predmeje in Podkraja.

C) Obrtne in storitvene dejavnosti**C1) Mirna obrt in storitvene dejavnosti**

Mirna obrt in za okolje nemoteče storitvene dejavnosti bodo locirane:

- na območju centralnih dejavnosti Cola, Otlice, Predmeje in Podkraja,
- na območjih, navedenih pod točko (3) C2).

C2) Obrtni in manjši proizvodni obrati bodo locirani:

- na območju ob tovarni Alpina na Colu,
- na območju bivših vojašnic v Podkraju,
- na območju ob bivšem obratu Iskre na Predmeji.

D) Športno-rekreacijske in zelene površine bodo locirane:

- na območju Tihe doline,
- na robu Trnovske planote.

Načini urbanističnega urejanja**9. člen**

Med zelo pomembne ukrepe za zaustavitev prebivalstvene in razvojne stagnacije občine sodi pravočasna priprava ustrezne urbanistične dokumentacije, ki bo osnova za pridobivanje in opremljanje stavbnih zemljišč, na katerih bo občina lahko realizirala razvojne načrte.

Prostorski plan predvideva izdelavo naslednje prostorske dokumentacije:

– lokacijski načrti: vsa večja območja strnjene pozidave ob naseljih oskrbnih središč ter vsi pomembnejši infrastrukturni in komunalni objekti,

– prostorski ureditveni pogoji: vsi preostali posegi v prostor se bodo do sprejetja strategije prostorskega razvoja občine in prostorskega reda urejali na podlagi splošnih prostorskih ureditvenih pogojev v občini Ajdovščina.

Gospodarska infrastruktura**10. člen****(1) Cestno prometno omrežje****A) Hitra cesta**

Zaradi izgradnje hitre ceste H4 Podnanos-Selo, in posledično zaradi zmanjšanja obsega poslovanja obstoječih gostinskih, turističnih in trgovskih lokalov, vezanih na tranzitni promet, si bo občina prizadevala ta promet nadomestiti z ureditvijo servisno – parkirne cone ob izstopu iz hitre ceste v Ajdovščini in Selu.

B) Regionalne ceste

Dokončati bo potrebno posodobitev regionalne ceste Col-Podkraj-Hrušica.

C) Lokalne ceste

Vse lokalne ceste bodo posodobljene in rekonstruirane na vseh kritičnih točkah, obenem bodo razširjene na dimenzije, ki so zahtevane za uvrstitev med lokalne ceste. Povsod bodo izvedene obojestranske utrjene bankine širine najmanj 0,5 m.

Prioriteto bodo imele rekonstrukcije naslednjih lokalnih cest:

1. črne točke na posameznih odsekih lokalnih cest,
2. cesta Ajdovščina-Komen,
3. ceste, ki povezujejo krajevna in lokalna središča z Ajdovščino,
4. ceste, ki povezujejo posamezna naselja z najbližjim lokalnim središčem,
5. ceste, ki so pomembne za turistični razvoj občine,
6. ceste, katerih ureditev se sofinancira iz sredstev za demografsko ogrožene,
7. ceste, ki povezujejo posamezne zaselke s centrom vasi,
8. ceste, ki izpolnjujejo dva ali več navedenih kriterijev sočasno,
9. ceste, katerih rekonstrukcija sploh omogoča njihovo razvrstitev med lokalne ceste.

D) Mestne ulice in ceste

Prioritete urejanja bodo predvidene z urbanistično zasnovno mesta Ajdovščina.

(2) Avtobusne zveze

Da bi podprla model poselitve in zaustavila padanje prebivalstva, zlasti v demografsko ogroženih območjih, si bo občina prizadevala za okrepitev avtobusnih zvez, zlasti do naselij Planina, Gaberje, Šmarje, Brje, Predmeja in Otlica. Za organizacijo prevozov do teh naselij, tudi za vrtec in šoloobvezne otroke, bo občina razpisala oddajo koncesije najugodnejšemu ponudniku, ter po potrebi regresirala nerentabilne proge.

(3) Prometne storitve in oprema

V prostorskem planu so zagotovljene prostorske možnosti, občina pa bo tudi načrtno vzpodbujala:

- ureditev večjega parkirišča za tovornjake ob izstopu iz hitre ceste s širšim programom servisnih dejavnosti, gostinsko-turističnih dejavnosti, bencinske črpalke in sorodnih programov, namenjenih prevoznikom v Ajdovščini,
- ureditev dodatnih avto pralnic,
- razširitev obsega poslovanja reševalne postaje,
- pridobitev nove lokacije za sedež policije in odprtje pisarne postaje prometne policije v Ajdovščini,
- ureditev cestno vzdrževalne baze v servisni coni hitre ceste,
- ureditev počivališča in razgledne ploščadi na hitri cesti pod Vipavskim Križem, z možnostjo peš dostopa do Vipavskega Križa, kjer bodo postavljene tudi turistično informativne table o ponudbi v občini.

(4) Pošta ter telefonsko in RTV omrežje

V prostorskem planu so zagotovljeni prostorski pogoji za ureditev oziroma gradnjo naslednjih objektov:

- razširitev krajevnih kabelskih omrežij,
- ureditev telefonskih central,
- razširitev in obnova pošte v Ajdovščini.

Občina si bo skupaj s pristojnim operaterjem prizadevala za napeljavo kabelskega telefonskega omrežja do novih stavbnih kompleksov in servisnega terminala ob hitri cesti ter za povečanje števila telefonskih priključkov, zlasti v demografsko ogroženih naseljih.

(5) Energetsko omrežje

A) Elektro energetika:

Obstoječi objekti za razdeljevanje in prenos električne energije v občini so:

- RTP 110/20 kV Ajdovščina,
- DV 2x110 kV Ajdovščina-Divača (pod oznako D-1096),
- DV 110 kV Ajdovščina – Nova Gorica (pod oznako D-1103),
- DV 110kV Ajdovščina-Idrija (pod oznako D-1113).

Širina elektroenergetskega koridorja daljnovoda za napetostni nivo 110 kV znaša 30 m (15 m levo in 15 m desno od osi DV). Za vse prenosne elektroenergetske objekte je predvidena rekonstrukcija.

Za vsako graditev objektov v koridorjih obstoječih in predvidenih daljnovodov je potrebno pridobiti pisno soglasje GJS Prenos električne energije. Za vse objekte, ki posegajo v elektroenergetske koridorje obstoječih in predvidenih daljnovodov, je potrebno priložiti dokazilo pooblaščenice organizacije, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja v naravnem in življenjskem okolju.

Občina si bo skupaj z upravljavci elektro energetske infrastrukture prizadevala za:

- postopno zgoščevanje mreže TP 20/0,4 KV v naseljih, ki predstavljajo razvojne centre in v novo predvidenih stavbnih kompleksih,
- nadomeščanje obstoječih prenosnih sistemov z 20 kV vodi,
- za pridobitev koncesij za lokacije manjših HE na jezovih reke Vipave, zajezitvah potokov, ki imajo zadosten pretok in padec, ter ureditev manjših akumulacij v območjih, ki ne sodijo v krajinsko zavarovana območja.

Občina si bo prizadevala za združevanje obsežnejših VN prenosnih sistemov v skupne trase in koridorje. NN prenosne sisteme se bo praviloma izvajalo v kabelski izvedbi, kar je zaradi vpliva burje tudi tehnično primernejše.

B) Plin:

Občina bo podpirala nadaljevanje plinifikacije na svojem območju.

C) Drugi energetski viri:

Občina bo pri razvoju in posegih v prostor podpirala in dajala prednost takim rešitvam, ki zahtevajo za enak učinek manj vložene energije in so ekološko primernejši.

Prizadevala si bo za odprtje skupne energetske svetovalne pisarne za območji občin Ajdovščina in Vipava, kjer bo organizirano svetovanje investitorjem za:

- izbiro cenejših vrst goriva,
- investicije v prihranke porabe energije, toplotno zaščito stavb, sodobno tehnologijo ogrevanja,
- intenzivnejše izkoriščanje razpoložljive energije.

Občina bo racionalno rabo energije podpirala z naslednjimi ukrepi:

- s podpiranjem razvoja delovnih mest, ki so tehnološko zahtevnejša in kjer sodobna tehnologija zagotavlja nižjo porabo energije na enoto proizvoda,
- z vzpodbujanjem odpiranja delovnih mest v obliki dela na domu, manjših obratovalnic in obrti, ter dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, in s tem zmanjševala dnevne delovne migracije,
- z upoštevanjem načela nižje porabe energije in manjših prostorskih premikov pri opredeljevanju novih urbanih območij,
- s podpiranjem izkoriščanja obnovljivih virov energije (izkoriščanje biomase, sončne energije, vetrne energije, male HE, pridelava oljne ogrščice),
- s plinifikacijo obrtno-proizvodnih con in centralnih območij Ajdovščine.

Vodno gospodarstvo ter ohranjanje in izboljšanje kakovosti naravnih virov

11. člen

(1) Dolgoročni prostorski plan občine v prostorskih sestavinah podrobneje določa usmeritve, ki se nanašajo na:

- vodne vire ter omrežja in naprave za oskrbo s pitno in tehnološko vodo ter na odvajanje in čiščenje odplak,
- vodnogospodarske ureditve,
- nadzor nad onesnaževalci in onesnaževanjem naravnega in življenjskega okolja,
- nevarna in ogrožena območja: poplavna območja, erozijska območja ter plazovita območja,
- območja vodnih in priobalnih zemljišč: vodotoki prvega in drugega reda,
- varstvena območja: vodovarstvena območja in območja kopalnih voda.

Varstvo pred škodljivim delovanjem voda v ureditvenih območjih naselij obsega zlasti: ukrepe za zmanjšanje odtoka padavinskih voda iz urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlivanja komunalnih in padavinskih voda.

Vse komunalne odpadne vode morajo biti odvajane v kanalizacijske odvodne sisteme, ki morajo poleg zbirnega in prenosnega omrežja obsegati tudi naprave za ustrezno čiščenje voda pred izlitem v odvodnike. Zaradi zagotavljanja potrebnih pogojev za nemoteno delovanje teh naprav, morajo biti onesnažene (eventualne tehnološke) odpadne vode pred izpustom v sistem nevtralizirane oziroma predhodno čiščene do tiste mere, ki jih sistem dopušča.

Rešitev odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda mora biti usklajena z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02) in s predpisi s področja varstva okolja: Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 35/96, 21/03), Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 35/96), Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/02) in Pravilnikom o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Uradni list RS, št. 105/02, 50/04).

Na ogroženih območjih, to je na poplavnih, erozijskih in plazovitih območjih, je potrebno upoštevati prepovedi, ome-

jitve in zapovedi, ki so za navedena območja predpisane. Pred vsakršnim posegom je nujno detajlno raziskati strukturo terena in stanje stabilnosti celotnega območja. Za plazovito območje je potrebno določiti zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev.

Na območju vodnih in priobalnih zemljišč ter njihove razdelitve v vodotoke prvega in drugega reda je potrebno planirati posege ob upoštevanju omejitev in prepovedi, ki jih za ta območja predpisuje okoljska zakonodaja in podzakonski akti. Zunanja meja priobalnih zemljišč na vodotokih 1. reda znaša petnajst metrov od meje vodnega zemljišča, na vodotokih 2. reda pa pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati pogoje in omejitve sprejetih odlokov o zavarovanju vodnih virov za posamezne pasove. Območja kopalnih voda so določena v Uredbi o območjih kopalnih voda ter monitoringu kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 70/03).

(2) Pitna in tehnološka voda

Najpomembnejši vodni vir v občini je izvir reke Hubelj, pomembna pa so tudi lokalna zajetja.

Zaradi varstva virov pitne vode, kjer gre obenem za gravitacijske sisteme, bo treba doseči ustrezno zaščito teh virov ter opredeliti ustrezne zaščitne in varovalne pasove.

Za izboljšanje kvalitete in količin pitne in tehnološke vode so v prostorskem planu predvidene naslednje rešitve:

- popolna prepoved gradnje na vodozbirnih območjih zajetij in potencialnih virov pitne vode,
- predvidena je povezava lokalnih vodovodov z sistemom Hubelj, kjer je to ekonomsko upravičeno,
- povezava vseh novo predvidenih stavbnih območij z ustreznim primarnim vodovodnim omrežjem.

(3) Voda za potrebe namakanja

Zaradi povečanja donosa na že melioriranih in komasiranih kmetijskih zemljiščih, prostorski plan predvideva možne lokacije zadrževalnikov in izvedbo namakalnih sistemov.

Zadrževalniki naj bi v osnovi služili tudi potrebam drugih uporabnikov in sicer: za zmanjševanje poplav, rekreacijo, kot ribniki za vzrejo rib, za hlajenje tehnološke opreme in za manjše energetske objekte.

Planirane so izvedbe naslednjih namakalnih sistemov:

- polje Log-Dolga Poljana,
- Ajdovsko polje,
- polje Dobravlje-Žablje,
- polje Potoče-Brje.

Te makro lokacije bo potrebno pred odločitvijo o konkretni izvedbi preveriti v različnih variantah in izbrati varianto, ki je krajinsko primerna.

Varstvo dobrin splošnega pomena in okolja

12. člen

(1) Kmetijska zemljišča

Primernost zemljišč za kmetijsko rabo je obravnavana kot najpomembnejši izločilni kriterij za druge posege. Nove površine, namenjene urbanizaciji, se zagotavljajo izven območij kvalitetnih kmetijskih zemljišč na strnjениh kompleksih, zlasti pa izven že izvedenih ali planiranih agrarnih operacij.

Na najboljša kmetijska zemljišča in na zemljišča z izvedenimi agrarnimi operacijami se poseže le v okviru izjemnih posegov in izmed njih le na tista zemljišča, ki najmanj okrnijo obstoječe in predvidene zaokrožene kmetijske komplekse.

(2) Gozdovi

Gozdove se v celoti varuje kot izločilni kriterij za urbanizacijo, zlasti to velja za gozdove, ki so v prostorskem planu opredeljeni kot varovalni. Ti gozdovi zavirajo erozijo, stabilizirajo tla in ščitijo nižje ležeča zemljišča pred plazovi, usadi in gruščem. Združba varovalnih gozdov se obenem pokriva z višjo seizmično intenziteto, nestabilnostjo in slabo nosilnostjo tal. Kot izločilni kriterij za urbanizacijo so upoštevani

tudi gozdovi s poudarjenim varovalnim pomenom in gozdovi interferenčnih klimatov, ki so na najboljših rastiščih in imajo najvišji lesno proizvodni koeficient.

Za urbanizacijo so zelo pomembni tudi gozdovi stabilnih ekoloških kompleksov, saj predstavljajo zaščito pred razdiralnimi učinki vetra. Njihov pomen je največji prav v bližini naselij in ko so v sklopu kmetijskih zemljišč.

(3) Varstvo vodnih virov in vodotokov

S prostorskim planom so varovani vodni viri in vodotoki na naslednji način:

– površine za urbanizacijo so predvidene izven najožjih in ožjih varstvenih območij virov in zajetij pitne vode,

– v širših varstvenih območjih je urbanizacija omejena na nujne posege, v takih območjih je treba z izvedbeno urbanistično dokumentacijo predpisati najzahtevnejše pogoje za ureditev kanalizacije in režima odpadnih vod,

– s povečanjem pomena kompleksnih gradenj, se olajša urejanje odpadnih vod skozi predhodno komunalno pripravo zemljišč (primerjalno nižji stroški na stavbno enoto, obvladljivo število potrebnih investicij),

– z razširitvijo Centralne čistilne naprave Ajdovščina, ki bo dolgoročno poleg ajdovskih odplak sprejela tudi odplake primestnih naselij in sicer: Lokavca, Žapuž, Dolge Poljane, Budanj, Dolenj in Ustij, so dani pogoji za kompleksno ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih vod za približno 50% vseh prebivalcev občine,

– ostala naselja se postopno opremi z manjšimi lagunskimi čistilnimi napravami,

– celotno območje Trnovske planote in Hrušice predstavlja širše vodo zbirno območje, zato se sprejme posebna pravila za posege v ta območja,

– občina nadaljuje z aktivnostmi na področju zbiranja in odlaganja odpadkov, odlagališče pod Dolgo Poljano bo v sedanji funkciji obratovalo le še nekaj let, dolgoročno pa je nujen prehod na regionalno odlagališče in na izbran sistem ravnanja z odpadki,

– poseganje na poplavne površine ni dovoljeno, nekatera poplavna območja, ki so bila v obstoječem prostorskem planu predvidena za urbanizacijo, so izvzeta iz urbanih površin,

– vodotoki, ki so kategorizirani v 1. in 2. razred kategorizacije pomembnejših vodotokov po naravovarstvenem pomenu, se izvzamejo iz vsakršne gospodarske rabe,

– pri poseganju na erozijska območja je potrebno predhodno zagotoviti ustrezne proti erozijske ukrepe.

(4) Varstvo pred hrupom in varstvo zraka

Usmeritve za varstvo pred hrupom se s prostorskim planom upošteva na naslednji način:

– površine za večje industrijske obrate in motečo obrt se odmakne od stanovanjskih območij,

– zaradi povečanja hrupa zaradi izgradnje hitre ceste, se v naseljih in zaselkih ob hitri cesti, postavi dodatne proti hrupne pregrade, ki bodo obenem pregrade za zaščito prometa na hitri cesti pred močno burjo,

– gradi se skupne kurilnice in se s tem zmanjšuje delež individualnih kurišč, kar je omogočeno z večjim deležem kompleksne gradnje,

– nadaljuje se s plinifikacijo mesta Ajdovščina,

– uredi se zelene, parkovne in rekreacijske površine, ki imajo tudi funkcijo varstva zraka, ker rastlinje vpija toploto, izboljšuje vlažnost in čist zrak ter je v lokalnih razmerah obenem dobra zaščita pred burjo.

(5) Varstvo kulturne dediščine

A) Območja in objekti kulturne dediščine, ki so zavarovani z Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 4/87) in območja in objekti kulturne dediščine, ki so predlagani za razglasitev, so prikazani v kartografskem delu tega odloka.

Za področje kulturne dediščine sta pristojna Ministrstvo za kulturo, Uprava za kulturno dediščino in Občina Ajdovšči-

na. Strokovna služba za področje kulturne dediščine je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica.

Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za občino Ajdovščina (maj 2001, ZVKND Nova Gorica), so sestavni del planskih dokumentov občine.

Obvezne smernice za prostorsko obravnavo kulturne dediščine so:

- zasnova varstva kulturne dediščine iz zbirnega registra varstva dediščine,
- načela celostnega varstva dediščine je potrebno upoštevati pri prostorskem planiranju in urbanističnem načrtovanju,
- načrtovanje posegov v prostor mora temeljiti na predhodni analizi naravnih in kulturnih značilnosti prostora;
- v največji možni meri varovati dediščino na mestu samem,
- načrtovati posege in dejavnosti v prostor na način, da ne prizadenejo varovalnih vrednot in materialne substance dediščine,
- posegi v prostor naj prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali povečanju njene vrednosti,
- ohranjati kulturno raznovrstnost in kulturno identiteto slovenskega nacionalnega prostora,
- na območju naravne in kulturne dediščine ima obnova in ohranjanje dediščine prednost pred novogradnjami.

B) Obvezne smernice za varstvo nedediščinskih prostorskih prvin so po posameznih področjih naslednje:

B1) v geosferi:

– izogibati se posegom, ki povzročajo eksplozije in vibracije ter izkoriščanje naravnih virov v ožjem vplivnem območju objektov in na območju naravnih vrednot in kulturne dediščine,

B2) v hidrosferi:

– upoštevati izjemne, tipične in kompleksne naravno in kulturno pomembne oblike voda,

B3) v antropogenem okolju:

– poleg kulturne dediščine upoštevati tudi druge kakovostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine zaradi materialnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega pomena,

– pospeševati kulturno adaptivno uporabo obstoječega antropogenega okolja in vzpodbujati programe celostne obnove in razvoja, posebno tiste za ohranitev vrednot in lokalnega prebivalstva,

– po možnosti ohranjati pomembnejša arheološka najdišča (ki niso evidentirana kot dediščina), raziskovanja omejiti predvsem na nedestruktivne metode,

– ohranjati značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo,

– pospeševati dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot antropogenega okolja ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo,

– usmerjati izvajanje dejavnosti tako, da ustvarjajo in ohranjajo kvaliteten razmerja in strukture ter predstavljajo prostorsko in časovno kontinuiteto,

– na urbaniziranih površinah v čim večji meri ohranjati naravne prvine,

– za degradirana območja izdelati sanacijske načrte in v čim večji možni meri izvajati sanacije.

C) Obvezna izhodišča na področju usmerjanja poselitve so:

usmerjati poselitev v ureditvena območja naselij in jih uredjati z izkoriščanjem stavbnih zemljišč v naselju z aktivno prenovo obstoječega stavbnega fonda, s sanacijo degradiranih

urbanih območij in z aktiviranjem nezadostno izkoriščenih stavbnih zemljišč ter s sanacijo degradiranega prostora zaradi razpršene gradnje in s funkcionalnim in morfološkim zgoščevanjem.

(6) Naravne vrednote

Območja naravnih vrednot, ki so zavarovana z Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 4/87) in območja naravnih vrednot, ki so predlagana za razglasitev, so prikazana v kartografskem delu tega odloka.

Za področje naravnih vrednot sta pristojna Ministrstvo za okolje in prostor, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica in Občina Ajdovščina.

Obvezna izhodišča za področje varstva naravne dediščine so narodni, regijski in krajinski parki, naravni rezervati in naravni spomeniki:

– regijski park: Trnovski gozd (1804) – predlog,

– krajinski park: Južni obronki Trnovskega gozda (31),

– naravni rezervati: Smrekova draga (108), Golaki (176), Smrečje v Trnovskem gozdu (289),

– naravni spomeniki: Ledenica na Dolu (111), Sinji vrh

– škraplje ob cesti (137), Otlica – naravno okno pod vasjo (657), Hubelj – območje izvirov (751), Veliki Hubelj (2814), Kovk – okamnine trdoživnjakov (3165), Selovec v Trnovskem gozdu – okamnine koral in trdoživnjakov (3197), Trnovski gozd – južni rob (Čaven – Kucelj) (33).

Predlogi: Predmeja – malmski apnenci (244), Bela – so-teska (1543), Nečilčev zatrep (2961), Nečilčeva jama (2962), Brezno v Kozjih stenah 1 (3181), Brezno v Kozjih stenah 2 (3182).

Občina mora naročiti pripravo celovitih strokovnih podlag s področja varstva naravne dediščine oziroma naravovarstvene smernice. Naravovarstvene smernice bodo vsebovale: varovanje delov narave, ki so spoznani za naravne vrednote, pregled ožjih in širših zavarovanih območij, pregled območij pričakovanih naravnih vrednot in pregled ekološko pomembnih območij.

(7) Varstvo površinskih kopov mineralnih surovin:

– predvidena je sanacija nelegalnih območij izkoriščanja mineralnih surovin, ki predstavljajo tudi nelegalna odlagališča odpadkov,

– za opredelitev novih ali obstoječih območij izkoriščanja mineralnih surovin morajo biti predhodno izdelane strokovne podlage z masnimi bilancami in s celovito presojo vplivov na okolje.

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

13. člen

Občina Ajdovščina ima izdelan program varstva pred požarom, katerega sestavni del je tudi načrt alarmiranja izvajalcev interventnih nalog, kot tudi obrambni načrt za delovanje v vojni in kriznih situacijah.

Zasnove ureditve za obrambo

14. člen

Za obrambo so perspektivna naslednja območja:

– Vipavski križ, območje možne izključne rabe,

– Modrasovec, območje možne izključne rabe,

– Javorški vrh, območje možne izključne rabe,

– Vitovlje, območje nadzorovane rabe.

Obvezna izhodišča za pripravo planskih aktov

15. člen

(1) Obvezna izhodišča, ki jih za Občino Ajdovščina določa dolgoročni plan RS, so:

– območja najboljših kmetijskih zemljišč (1. območje),

– območja pomembnejših varovalnih gozdov,

– varstvena območja vodnih virov in pomembnejših izvirov,

- izvir Hublja,
- večnamenski zadrževalniki,
- varstvena območja kulturne dediščine,
- varstvena območja naravnih vrednot, krajinski park Trnovska planota,
- območje športnega letališča Ajdovščina, vpisano v registru športnih letališč RS kot letališče referenčne kode »2B«ICAO,
- omrežje hitre ceste Podnanos – Selo,
- omrežje regionalnih cest, Ajdovščina – Col – Črni vrh, Col – Predmeja, Log – Črniče, Selo – Dornberk,
- omrežje magistralnega plinovoda Vodice – Nova Gorica,
- omrežje elektroenergetskih vodov RTP 110/20 kV Ajdovščina, DV 2X110 kV Ajdovščina – Divača (D-1096), DV 110 kV Ajdovščina – Nova Gorica (D-1103), DV 110kV Ajdovščina – Idrija (D-1113),
- omrežje vodovodov – magistralni vodovod Nova Gorica – Ajdovščina.

(2) Kot obvezna izhodišča so opredeljena območja in omrežja, ki so izrednega pomena za skladen razvoj občine in se jih zato prednostno varuje:

- območja izvedenih agrarnih operacij,
- gozdovi posebnega pomena,
- varstvena območja vodnih virov in vodotokov,
- območja naravnih vrednot,
- območja kulturne dediščine,
- gospodarska infrastruktura regionalnega in občinskega pomena.

Skladen regionalni razvoj

16. člen

Za zagotovitev skladnega razvoja ter skupnega reševanja gospodarskih, prostorskih in ekoloških problemov, bo občina sodelovala z drugimi občinami v regiji in z vsemi sosednjimi občinami, s katerimi ima skupne interese na teh področjih, in bo:

- usklajevala planske projekcije rasti prebivalstva in projekcije rasti delovnih mest,
- povezovala delovanje na regionalnem področju pri izvrševanju gospodarskih javnih služb,
- usklajeno nastopala v zvezi s pristojnostmi in nalogami Upravne enote v Ajdovščini,
- usklajevala delovanje vodnogospodarskega sistema, agrarnih operacij in namakanje kmetijskih zemljišč,
- skupno načrtovala gospodarsko infrastrukturo.

Priloge k tekstualnemu delu dolgoročnega prostorskega plana

17. člen

Vse kartografske priloge k tekstualnemu delu dolgoročnega prostorskega plana so vsebinsko in grafično – tehnično ter podatkovno opremljene z opisanimi spremembami prostorskega plana.

Kartografske podloge obsegajo 5 tematskih kart po 4 karte TK 1: 25 000 in sicer:

- zasnova primarne rabe in poselitvenega omrežja,
- zasnova prometnega in energetskega omrežja,
- zasnova vodovodnega in kanalizacijskega omrežja ter ohranjanja in izboljšanja kakovosti naravnih virov,
- zasnova varstva naravnih vrednot in kulturne dediščine,
- zasnova varstva območij za potrebe obrambe.

III. DRUŽBENI PROSTORSKI PLAN

Cilji in usmeritve razvoja občine

18. člen

1. Ukrepi za usmerjanje prebivalstvenih gibanj so naslednji:

– občina bo sprejela program financiranja in izvedbe stanovanjske gradnje, zlasti z zagotavljanjem možnosti gradnje v naseljih, ki so demografsko ogrožena,

– občina bo sprejela poseben program pomoči mladim družinam, zlasti na področju varstva otrok, ter pridobivanja stanovanj za mlade družine in strokovne kadre,

– občina bo sprejela program za povečanje možnosti odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja; temelj programa bo pospeševanje inovacijskih procesov, zbiranje poslovnih idej in pomoč nosilcem idej, da bi jih udeležili na tržišču (svetovanje pri samozaposlovanju ali ustanavljanju poslovnih družb, pomoč in sofinanciranje izdelave predhodnih ocen rentabilnosti naložbe – idejni načrti, lokacijske informacije in upravna dovoljenja, poslovni načrti),

– občina bo sprejela program finančnih virov in finančno konstrukcijo za izvedbo zastavljenih nalog,

– občina bo sprejela program razvoja turizma in kmetijstva s ciljem ustvariti ajdovski tržno – turistični produkt, ter s ciljem izvajanja stalne promocije občine kot zanimivega turističnega območja in kot proizvajalca odlične hrane ter vin.

2. Kot ukrep za zagotovitev povečanja števila delovnih mest in zmanjšanja dnevne delovne migracije bo občina zagotovila in izvedla:

– program za pridobivanje zemljišč za razvoj obrti, proizvodnih in storitvenih dejavnosti,

– program za predhodno komunalno in infrastrukturno opremo teh zemljišč,

– sistem olajšav in ugodnosti za pridobitev novih investitorjev.

Prednost imajo ekološko čiste dejavnosti, kapitalsko in tehnološko zahtevni programi, programi v terciarnem in kvartarnem sektorju, programi z visoko donosnostjo, programi, ki manj obremenjujejo okolje in zahtevajo manjša vlaganja v gospodarsko infrastrukturo.

3. Ukrepi za zagotovitev usklajene namenske rabe prostora in smotrne porazdelitve dejavnosti za učinkovit in stabilen razvoj občine:

– za vse večje predvidene posege bo občina zahtevala predhodne analize, iz katerih bodo razvidni možni negativni vplivi na okolje, možna neskladja in negativne posledice na obstoječo rabo, ter ukrepi, s katerimi se bodo negativni vplivi omilili do take stopnje, da bo poseg sprejemljiv z vidika razvojnih ciljev in varstva okolja,

– na smotrno porazdelitev dejavnosti bo občina vplivala skozi podporo policentričnemu modelu razvoja naselbinskega omrežja, ob pripravi programa razvoja oskrbnih in storitvenih dejavnosti v razvojnih središčih, ter s pripravo zemljišč za stanovanjsko gradnjo, centralne dejavnosti in delovna mesta v teh centrih.

Razvojne naloge po področjih

19. člen

Občina bo za uresničitev ukrepov na področju prostorske politike izvajala naslednje naloge:

– ustanovila sklad oziroma zagotovila stalno proračunsko postavko za pripravo in urejanje stavbnih zemljišč,

– izvajala določila odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča,

– naročila izdelavo prostorske izvedbene dokumentacije za območja, ki so navedena v prostorskem planu,

– skupaj z upravljavci gospodarske infrastrukture pripravila program financiranja in načina izvedbe te infrastrukture ter predhodne priprave zemljišč,

– pridobila upravna dovoljenja za posege v prostor na lokacijah, strateško pomembnih za razvoj občine,
– zbrala interesente za nakup teh zemljišč, ter jim omogočila najetje ustreznih ugodnih kreditov (regresirana obrestna mera) za nakup in plačilo izvedene gospodarske infrastrukture.

Opis sprememb za urbanizacijo po naseljih

20. člen

Ta odlok obsega spremembe namenske rabe za posejane površine v posamezni občini.

Nove površine poselitvenih območij, kjer se bo gradnja urejala z lokacijskimi načrti, so, razen izjemnih posegov, ki jih bo predhodno potrdil občinski svet, naslednje:

(1) Ajdovščina

– del območja nad Polževim Mlinom, Slejkoti in nad Idrijsko cesto z oznako AŠT2-1 in AŠT2-2 (preostali del se ureja s prostorskimi ureditvenimi pogoji oziroma s prostorskim redom), stanovanjska gradnja,

– območje nad Slejkoti, z oznako ŠT3, stanovanjska gradnja,

– območje vzhodno pod Grivčami z oznako ŠT4, stanovanjska gradnja,

– območje pod obvoznico v smeri proti Vipavskemu križu z oznako AVK1-1 in AVK1-2, proizvodnja,

(2) Batuje

– območje južno od naselja z oznako BA3, stanovanjska gradnja,

(3) Budanje

– območje pod zaselkom Žgavska vas z oznako BU18, stanovanjska gradnja,

(4) Dolga Poljana

– območje ob magistralnem plinovodu za gradnjo kompresorske postaje,

– območje z oznako BU6, nad cesto za Kamence, stanovanjska gradnja,

(5) Gaberje

– območje zahodno od naselja z oznako GA1, stanovanjska gradnja,

(6) Gojače

– območje pod vasjo z oznako GO2, obrtno proizvodna cona,

– območje pod vasjo z oznako GO3, obrtno proizvodna cona,

– območje pod vasjo z oznako GOSE1, obrtno proizvodna cona,

(7) Lokavec

– območje severno od zaselka Vas z oznako L3, stanovanjska gradnja,

– območje pod osnovno šolo z oznako L7, gradnja telovadnice,

(8) Malovše

– območje z oznako GO1, jugozahodno od vasi, stanovanjska gradnja,

(9) Planina

– območje z oznako PL10, stanovanjska gradnja,

– območje izven naselij z oznako PL11, gradnja lokalne ceste,

(10) Potoče

– območje vzhodno od ceste za Kamnje z oznako KA1, stanovanjska gradnja,

(11) Skrilje

– območje zahodno od naselja z oznako SK6, stanovanjska gradnja,

(12) Stomaž

– območje Knežalo z oznako ST1, stanovanjska gradnja.

21. člen

Do sprejetja strategije prostorskega razvoja Občine Ajdovščina in prostorskega reda se uporabljajo za posege

v vsa druga območja veljavni splošni prostorski ureditveni pogoji v Občini Ajdovščina.

Nove površine poselitvenih območij, kjer se bo gradnja urejala z lokacijskimi informacijami in splošnimi prostorskimi ureditvenimi pogoji, so naslednje:

(1) Ajdovščina:

– območje z oznako A3, na koncu Vilharjeve ulice, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako L6, pod Školom, javni vodni rezervoar,

– območje z oznako VK10, stanovanjska gradnja,

– del območja nad Polževim Mlinom, Slejkoti in nad Idrijsko cesto z oznako AŠT2-1 in AŠT2-2 (preostali del se ureja z lokacijskim načrtom), stanovanjska gradnja,

– območje pod obvoznico v smeri proti Vipavskemu križu z oznako AVK1-3, proizvodnja,

– območje z oznako A1, vzhodno od planiranega parkirišča tovornjakov, razširitev programa storitev, ki zadevajo parkirišče tovornjakov, obrtno proizvodna dejavnost in sejemna dejavnost,

(2) Brje:

– območje z oznako BR1, severovzhodno od zaselka Žulji, kmetijska dejavnost,

– območje z oznako BR2, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BR3, zahodno od zaselka Žulji, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BR4, severni rob zaselka Pečenkovi, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BR5, južno od zaselka Kodrovi, kmetijska dejavnost,

– območje z oznako BR6, zahodni rob zaselka Kodrovi, stanovanjska gradnja,

(2) Budanje:

– območje v zaselku Log z oznako BU14, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BU17, južno od zaselka Severska vas, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BU20, med zaselkoma Žgavska in Kodelska vas, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BU21, med zaselkoma Kodelska in Curkovska vas, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako BU22, na južnem robu zaselka Curkovska vas, stanovanjska gradnja,

(4) Col

– območje z oznako C8, severno od naselja Col, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako C9, severovzhodno od naselja Col, proizvodnja,

– območje z oznako C10, objekt za obdelavo lesa,

(5) Črniče

– območje z oznako Č3, na vzhodni strani naselja Črnič, funkcionalno zemljišče,

– območje z oznako Č4, zahodno od naselja, gradnja hleva,

– območje z oznako Č6, jugozahodno od naselja, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako Č7, južno od naselja, stanovanjska gradnja in športne površine,

(6) Dobravlje

– območje z oznako D1, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako D5, južno od naselja, stanovanjsko obrtni objekt,

– območje z oznako D6, jugovzhodno od naselja, stanovanjsko obrtni objekt,

– območje z oznako D7, jugovzhodno od naselja, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako D8, severno od zaselka Kozja para, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako D10, zahodno od zaselka Pikči, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako D11, južno od zaselka Pikči, stanovanjska gradnja,
 (7) Dolga Poljana
 – območje z oznako BU4, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako BU2, sanacija centralne deponije komunalnih odpadkov,
 – območje z oznako BU3, sanacija in širitev centralne deponije komunalnih odpadkov,
 (8) Gaberje
 – območje z oznako GA2, stanovanjska gradnja,
 (9) Gojače
 – območje z oznako GO4, zavetišče za živino,
 – območje z oznako GO5, zavetišče za živino,
 (10) Kamnje
 – območje z oznako KA2, južno od naselja, stanovanjska gradnja,
 (11) Lokavec
 – območje z oznako L2, južno od zaselka Kompari, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako L5, vzhodno od zaselka Slokarji, stanovanjska gradnja,
 (12) Otlica
 – območje z oznako DO10 in DO11 posamične parcele, stanovanjska gradnja,
 (13) Plače
 – območje z oznako VK3, severozahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VK4, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VK5, rastlinjak,
 (15) Planina
 – območje z oznako PL2, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL3, vzhodno od zaselka Britih, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL4, vzhodno od zaselka Gorenja vas, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL5, zahodno od zaselka Gorenja vas, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL6, severovzhodno od zadnjega zaselka proti Erzeltu, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL7, južno od zadnjega zaselka proti Erzeltu, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL8, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL9, stanovanjska gradnja,
 (16) Podkraj
 – območje z oznako PO5, stanovanjska gradnja,
 (17) Predmeja
 – območje z oznako DO3, jugovzhodno od zaselka Tiha dolina, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako DO6 posamična parcela, stanovanjska gradnja,
 – območje Tihe doline z oznako DO2, rekreacija,
 (18) Selo
 – območje z oznako SE7, zelena površina,
 – območje z oznako SE9, zavetišče za živino,
 (19) Skrilje
 – območje z oznako SK7, vzhodno od najsevernejšega zaselka, stanovanjska gradnja,
 (20) Stomaž
 – območje z oznako ST2, južno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako ST3, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako ST4, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako ST5, stanovanjska gradnja in gradnja za potrebe kmetijstva,
 (21) Tevče
 – območje z oznako PL1, severno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PLŠM1, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,

– območje z oznako ŠM1, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako ŠM2, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako ŠM3, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako PL12, konjereja in zavetišče za živali,
 (22) Ustje
 – območje z oznako U1, severno ob zaselku Uhanje, stanovanjska gradnja,
 (23) Velike Žablje
 – območje z oznako VŽ1, ob pokopališču, pokopališče,
 – območje z oznako VŽ2, severozahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VŽ3, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VŽ4, severovzhodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VŽ9, severozahodno od naselja, storitvena dejavnost,
 (22) Višnje
 – območje z oznako VI1, južno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako VI2, južno od naselja, stanovanjska gradnja,
 (23) Žagolič
 – območje z oznako C1, zahodno od naselja ob cesti za Kovk, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako C2, zahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako C3, severozahodno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako C4, jugozahodno južno od naselja, stanovanjska gradnja,
 – območje z oznako C5, južno od naselja, stanovanjska gradnja.

Priloge k tekstualnemu delu družbenega prostorskega plana

22. člen

Kartografske priloge k tekstualnemu delu družbenega prostorskega plana zajemajo 56 PKN kart v merilu 1: 5 000.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Ajdovščina za območje občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 7/97, 9/98, Uradni list RS 87/99, 17/03), razen v nadaljevanju navedenih členov, ki ostajajo v veljavi do sprejetja strategije prostorskega razvoja občine:

– 4. člen, ki se v točki C4 spremeni tako, da se glasi: »Bivša vojašnica Srečko Kosovel je namenjena pretežno šolskim in centralnim dejavnostim na podlagi sprejete programske zasnove in usmeritev javnih natečajev. V območju je predvidena izgradnja univerzitetnega središča, osnovne šole, cerkvenega kompleksa Šturje in drugih centralnih dejavnosti. Ureja se na podlagi PIN in PUP.«,

– 14. člen, 15. člen, 16. člen, 17. člen, 18. člen, 19. člen, 20. člen, 21. člen, 22. člen,

– 23. člen, ki se v točki 10.2. Organizacija dejavnosti v območju, spremeni tako, da se glasi: »Rezultat programsko – urbanističnega natečaja je dokazal, da je usmeritev v oblikovanje novega centra pravilna. Nove dejavnosti so namenjene pretežno šolskim in centralnim dejavnostim na podlagi sprejete programske zasnove in usmeritev javnih natečajev. V območju je predvidena izgradnja univerzitetnega središča, osnovne šole, cerkvenega kompleksa Šturje in drugih centralnih dejavnosti.«.

– 24. člen, 26. člen, 27. člen, 28. člen, 29. člen, 30. člen, 31. člen, 32. člen, 33. člen in 34. člen.

24. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati grafična priloga Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v občini Ajdovščina (Uradno glasilo št. 1/98), ki zajema 56 kart PKN v merilu 1:5000.

Do sprejetja prostorskega reda občine se uporabljajo kartografske priloge družbenega prostorskega plana iz 22. člena tega odloka, namesto grafične priloge Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Ajdovščina (Uradno glasilo št. 1/98).

25. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka prenehata veljati drugi in tretji odstavek 1. člena Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Ajdovščina (Uradno glasilo št. 1/98).

26. člen

Na območjih, kjer je predvideno urejanje samo z lokacijskim načrtom, se razen izjemnih posegov, ki jih bo predhodno potrdil občinski svet, nadaljuje z obstoječo rabo. Dovoljeni so le gradbeni posegi za potrebe vzdrževanja obstoječih objektov in gospodarske infrastrukture.

27. člen

Ta odlok je na vpogled na sedežu Občine Ajdovščina.

28. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 405/04-03/03

Ajdovščina, dne 16. julija 2004.

Župan
Občine Ajdovščina
Marjan Poljšak l. r.

BELTINCI

4243. Pravilnik o stimulaciji študentov Občine Beltinci

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – Odl. US RS 45/94 – Odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – Odl. US RS, 73/95 – Odl. US RS, 9/96 – Odl. US RS, 39/96 – Odl. US RS, 44/96 – Odl. 26/97, 70/97 in 68/98 – Odl. US RS, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popr. sklepa US) 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03), je Občinski svet občine Beltinci na 16. redni seji, ki je bila dne 5. 8. 2004 sprejel

PRAVILNIK o stimulaciji študentov Občine Beltinci

1. člen

S tem pravilnikom se določajo merila in postopek za dodeljevanje stimulacij rednim in izrednim študentom na območju Občine Beltinci. Izredni študenti, ki študirajo ob delu in iz dela, niso upravičeni do stimulacije.

2. člen

Sredstva stimulacij se zagotavljajo iz občinskega proračuna.

I. MERILA IN POSTOPEK ZA PODELJEVANJE STIMULACIJ

3. člen

Stimulacije se podeljujejo študentom, ki so državljani Republike Slovenije in imajo stalno prebivališče na območju Občine Beltinci.

4. člen

Pri podeljevanju stimulacije se upošteva vpis v višji letnik na višješolskih, visokošolskih in univerzitetnih zavodih za tekoče študijsko leto, začeni od 1. 10. 2004 naprej.

Pogoj za pridobitev stimulacije je potrdilo o vpisu v naslednji letnik.

5. člen

Višina stimulacije se vsako leto uskladi z rastjo cen v preteklem letu in velja za celo leto.

6. člen

Višina stimulacije se razlikuje glede na stopnjo študija (višješolski, visokošolski in univerzitetni).

7. člen

Stimulacija ob diplomi je enaka petkratni vrednosti stimulacije zneska ob vpisu v višji letnik glede na stopnjo študija.

Posebna stimulacija se lahko dodeli študentom, ki opravljajo diplomsko, magistrsko nalogo ali doktorsko disertacijo, ki je neposredno vezana na območje Občine Beltinci.

Višino posebne stimulacije študentu odobri Občinski svet občine Beltinci, na predlog Odbora za družbene dejavnosti.

II. PODELJEVANJE STIMULACIJ

8. člen

Ob izplačilu stimulacije je potrebno predložiti potrdilo o vpisu v naslednji letnik, ki se hrani na občini v arhivu za čas študija študenta.

Čas izplačevanja stimulacije za napredovanje v višji letnik je ob koncu študijskega leta.

Stimulacije iz 7. člena se izplačajo po opravljeni diplomi, magisteriju oziroma doktorski disertaciji.

Pred izplačilom stimulacije se sklene pogodba o stimulaciji med občino in študentom, ki jo podpiše župan.

Podatki o študentu se hranijo v skladu z Zakonom o varovanju tajnih podatkov.

9. člen

Če študent ne pridobi pogojev za vpis v naslednji letnik, ni upravičen do stimulacije.

10. člen

Študent mora vrniti stimulacijo:
– če navaja neresnične podatke ali predloži lažno potrdilo o vpisu v naslednji letnik.

11. člen

Neupravičeno dobljena stimulacija skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi se vrne v roku enega leta, računajoč od dneva, ko je bila študentu izplačana.

12. člen

Višina stimulacije študentom za vpis v višji letnik znaša:

- za višješolski in visokošolski program 15.000 SIT;
- za univerzitetni program 20.000 SIT.

13. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 032-01/2004-16-255/III
Beltinci, dne 5. avgusta 2004.

Župan
Občine Beltinci
Milan Kerman l. r.

BLED

4244. Sklep o razpisu naknadnega referenduma o zavrnitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled

Na podlagi 46. in 47.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02) in 16. člena statuta Občine Bled – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 119/03), je Občinski svet občine Bled na 3. izredni seji, dne 25. 8. 2004, sprejel

S K L E P

o razpisu naknadnega referenduma o zavrnitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled

I

Na zahtevo več kot 5% volivcev se razpiše naknadni referendum o zavrnitvi odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled, ki ga je sprejel občinski svet dne 2. 6. 2004.

II

Pravico glasovati na referendumu imajo fizične osebe, ki so vpisane v volilni imenik glasovalnih upravičencev Občine Bled.

III

Referendum bo v nedeljo, 3. 10. 2004 od 7. do 19. ure na voliščih, ki jih določi Občinska volilna komisija občine Bled.

IV

Za dan razpisa, s katerim začnejo teči roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referenduma, se šteje 26. 8. 2004.

V

Na referendumu glasujejo volivci neposredno in tajno z glasovnicami, na katerih je naslednje besedilo:

Občina Bled
Glasovanje za naknadni referendum dne 3. 10. 2004

»Ali ste za to, da se zavrne Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled, ki ukinja režim varovanja na povirjih Brje in Piškovica pri Zasipu?«

ZA

PROTI

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži »ZA«, če se strinja s predlogom za zavrnitev odloka in »PROTI«, če se s predlogom za zavrnitev odloka ne strinja.

VI

Za postopek o glasovanju in izvedbi referenduma se smiselno uporabljajo določila Zakona o referendumu in ljudski iniciativi ter Zakona o evidenci volilne pravice ter zakona o lokalnih volitvah.

VII

Referendum vodi Občinska volilna komisija občine Bled, ki tudi ugotovi rezultate in izdela zaključno poročilo o izidu referenduma o odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v občini Bled.

Finančna sredstva za izvedbo referenduma zagotovi Občina Bled.

VIII

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu R Slovenije.

Najpozneje petnajst dni pred dnevom glasovanja se akt o razpisu referenduma objavi v javnih občilih. V javnih občilih se objavi tudi besedilo akta, o katerem se bo odločalo na referendumu.

Št. 06210-2/2004
Bled, dne 25. avgusta 2004.

Župan
Občine Bled
Jože Antonič l. r.

4245. Obvezna razlaga Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje planske celote Bled

Na podlagi 75. člena Poslovnika Občinskega sveta občine Bled (Uradni list RS, št. 33/99 in 116/00), je Občinski svet občine Bled, na 3. izredni seji, dne 25. 8. 2004 sprejel

O B V E Z N O R A Z L A G O
Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje planske celote Bled

I

Sprejme se obvezna razlaga dela prve alineje točke 1.1., 13. člena Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje planske celote Bled (Uradni list RS, št. 54/04), ki se glasi: ».....; možno je načrtovanje stanovanjske stavbe z apartmaji pod pogojem, da je primarna raba stanovanjska,«.

II

Določi se, da je navedena določba odloka izpolnjena, če je v objektu načrtovana gradnja ene stanovanjske enote, apartmaji pa so namenjeni oddajanju kot dejavnosti lastnika, kar mora biti razvidno iz zasnove objekta in instalacij (skupni priključki brez odštevalnih števcov, skupno ogrevanje), pri čemer število apartmajskih enot v objektu ni omejeno, prav tako ne skupna površina apartmajev v odnosu do skupne površine stanovanja.

III

Ta razlaga je sestavni del Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje planske celote Bled in velja z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 01505-1/2004
Bled, dne 25. avgusta 2004.

Župan
Občine Bled
Jože Antonič l. r.

CELJE**4246. Cenik zemeljskega plina za tarifni odjem**

Energetika Celje javno podjetje, d.o.o. Smrekarjeva 1, Celje, skladno s 97. členom Energetskega zakona objavlja

CENIK**zemeljskega plina za tarifni odjem**

TARIFNA SKUPINA	cena v SIT/m ³
1. Odjem plina do 250 m ³ letno	104,52
2. Odjem plina od 251 do 4.500 m ³ letno	66,70
3. Odjem plina od 4.501 do 40.000 m ³ letno	66,01
4. Odjem plina od 40.001 do 100.000 m ³ letno	64,76

Nove cene tarifnega odjema so oblikovane skladno s sklepom Mestnega sveta mestne občine Celje, z dne 30. 1. 2001 in 29. 5. 2001 ter skladno z mehanizmom o oblikovanju cen zemeljskega plina za tarifni odjem. Nižje cene veljajo od 1. 8. 2004 dalje oziroma od prvega popisa števecov za naslednje obračunsko obdobje po tem datumu, na osnovi znižanja nabavne cene zemeljskega plina z dne 1. 8. 2004.

Skladno z uredbami o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida ter spremembah in dopolnitvah uredbe o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 68/96, 24/98, 65/98, 124/00, 91/02, 8/03, 58/03 in 67/03), se za vse tarifne uporabnike zemeljskega plina od 1. 5. 2004 zaračuna še omenjena taksa v višini 5,70 SIT/m³ zemeljskega plina. Taksa se ni obračunavala v času, ko Energetika Celje d.o.o. koristi dovoljenje za porabljene količine, ki niso obremenjene s takso.

Na vse navedene cene, vključno s takso, se skladno z zakonom o davku na dodano vrednost obračuna še 20% davek na dodano vrednost.

Celje, dne 10. avgusta 2004.

Energetika Celje
javno podjetje, d.o.o.
mag. Aleksander Mirt l. r.
Direktor

4247. Cenik daljinskega ogrevanja za stanovanjske prostore

Energetika Celje javno podjetje, d.o.o. Smrekarjeva 1, Celje, skladno s 97. členom Energetskega zakona objavlja

CENIK**daljinskega ogrevanja za stanovanjske prostore**

Občina Celje	
– obračun po merilcih	
– variabilni del cene	8,219 SIT/KWh
– priključna moč – fiksni del cene	
367,880 SIT/KW/mes.	

Cena daljinskega ogrevanja za stanovanjski odjem v Občini Celje za VARIABILNI DEL CENE, velja od 10. 8. 2004 in za PRIKLJUČNO MOČ od 1. 10. 2003.

Občina Štore	
– obračun po merilcih	
– variabilni del cene	9,501 SIT/KWh
– priključna moč – fiksni del cene	
366,140 SIT/KW/mes.	

Cena daljinskega ogrevanja za stanovanjski odjem v Občini Štore za VARIABILNI DEL CENE, velja od 11. 8. 2004 in za PRIKLJUČNO MOČ od 1. 10. 2003.

Vse navedene cene daljinskega ogrevanja za stanovanjski odjem so oblikovane skladno z Uredbo o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike (Uradni list RS, št. 38/04).

Na navedene cene se skladno z zakonom o davku na dodano vrednost obračuna še 20% davek na dodano vrednost.

Celje, dne 10. avgusta 2004.

Energetika Celje
javno podjetje, d.o.o.
mag. Aleksander Mirt l. r.
Direktor

IDRIJA**4248. Program priprave sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Industrijska cona Godovič**

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02) in 16. in 23. člena Statuta Občine Idrija (Uradne objave št. 1/01 in 33/01) je župan Občine Idrija sprejel

PROGRAM PRIPRAVE sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Industrijska cona Godovič

(Uradni list RS, št. 49/01 in 21/03)

1. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta

S tem programom se podrobneje določi postopek za sprejem sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Industrijska cona Godovič (Uradni list RS, št. 49/01 in 21/03) v Godoviču.

Območje Industrijske cone Godovič je predvideno v planskih aktih Občine Idrija kot industrijsko območje.

ZN se spreminja na pobudo investitorja, podjetja IMP Klima d.o.o., Godovič 150, 5275 Godovič. Pobudnik predlaga spremembe in dopolnitve na delu območja v sektorju I za objekt št. 2 na parceli št. 1153/3.

V skladu s 23. členom zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popravek, v nadaljevanju: ZureP-1) se spremembe in dopolnitve ZN pripravljajo in sprejemajo po postopku, ki je predpisan za njegovo pripravo in sprejem.

Ker so spremembe in dopolnitve ZN v skladu s 34. členom ZureP (sprememba podrobnejše namenske rabe in ne ovirajo dejavnosti osnovne namenske rabe iz 64. člena tega zakona ter ne ogrožajo naravnih vrednot, zavarovanih območij in biotske raznovrstnosti ter kulturne dediščine), se v tem primeru uporabi skrajšan postopek.

2. Predmet in programska izhodišča sprememb in dopolnitev ZN

Investitor spremembe predlaga, da se spremeni način ogrevanja za objekt št. 2 v lasten sistem ogrevanja. V sprejetem zazidalnem načrtu je predvideno ogrevanje za objekt št. 2 v sektorju I iz obstoječe kotlovnice, energent je lahko kurilno olje.

3. Okvirno ureditveno območje

Območje obravnave je v lasti podjetja IMP Klima d.o.o. in leži na parceli št. 1153/3 k.o. Godovič.

4. Nosilci urejanja prostora, ki dajejo smernice in mnenja

Nosilci urejanja prostora, ki so v skladu z 29. in 33. členom zgoraj navedenega zakona o urejanju prostora podajo smernice in mnenja k prostorskemu aktu, so:

- Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, območna enota Nova Gorica, izpostava Idrija,
- Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Nova Gorica,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava za varstvo narave, izpostava Nova Gorica, Cankarjeva 62,
- Zavod za varstvo naravne dediščine Nova Gorica,
- Elektro Primorska, poslovna enota Tolmin,
- Telekom Slovenije, PE Nova Gorica,
- Občina Idrija, oddelek za stavbna zemljišča,
- Komunala Idrija,
- KS Godovič.

V postopek se vključi tudi druge nosilce urejanja prostora, če se v okviru priprave dokumenta ugotovi, da upravljajo ali so odgovorni za posamezno področje.

6. Način pridobitve strokovnih rešitev, navedba in način pridobitve strokovnih podlag

Posebne strokovne podlage se izdelajo s smiselnim upoštevanjem Navodil o vsebini posebnih strokovnih podlag in o vsebini prostorskih izvedbenih aktov (Uradni list RS, št. 14/85).

Strokovne rešitve izdelata načrtovalec, ki ga izbere pobudnik sprememb in dopolnitev ZN. Pobudnik sprememb in dopolnitev ZN zagotovi tudi ustrezne geodetske podlage za izdelavo akta.

7. Postopek in organizacija priprave sprememb in dopolnitev ZN

Strokovne rešitve izdelata načrtovalec, ki ga izbere pobudnik sprememb in dopolnitev ZN. Pobudnik sprememb in dopolnitev ZN zagotovi tudi ustrezne geodetske podlage za izdelavo akta.

Pripravljalca sprememb in dopolnitev ZN je Občina Idrija. Pobudo za spremembo in dopolnitev ZN je podal investitor IMP Klima d.o.o., Godovič 150, 5275 Godovič. Postopek priprave dokumenta vodi služba za urejanje prostora in varstvo okolja Občine Idrija.

8. Rok za pripravo prostorskega akta

Nosilci urejanja prostora v skladu z 29. in 33. členom ZureP-1 podajo smernice in mnenje k prostorskemu aktu v 30 dneh od prejema vloge.

9. Obveznosti v zvezi s financiranjem prostorskega akta

Postopek sprememb in dopolnitev se izvaja na zahtevo investitorja oziroma pooblaščenega podjetja, ki v celoti krije stroške izdelave osnutka in soglasij.

10. Ta program se objavi v Uradnem listu RS.

Št. 00303-5/2002

Idrija, dne 25. avgusta 2004.

Župan
Občine Idrija
Damjan Krapš l. r.

KOPER

4249. Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina«

Na podlagi 3., 7. in 32. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98), četrtega odstavka 30. člena in drugega odstavka 33. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99, 8/00 – popr., 52/02 – ZJA, 110/02 – ZGO-1, 50/03, odl. US in 51/04), 3., 17. in

223. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03 in 45/04) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji 15. julija 2004 sprejel

ODLOK

**o izbirni lokalni gospodarski javni službi
»dejavnost sistemskega operaterja
distribucijskega omrežja zemeljskega plina«**

Splošna določba

1. člen

S tem odlokom se uredi izbirna lokalna gospodarska javna služba »dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina«. Ta odlok je tudi koncesijski akt za gospodarsko javno službo iz prvega odstavka tega člena.

Opredelitev javnih dobrin, ki se zagotavljajo z gospodarsko javno službo iz prvega odstavka tega člena, določa zakon.

Javno službo iz prvega odstavka tega člena izvaja koncesionar. Podeli se ena koncesija.

Območje izvajanja gospodarske javne službe

2. člen

Območje izvajanja gospodarske javne službe iz 1. člena tega odloka obsega celotno območje Mestne občine Koper. Območje se s koncesijsko pogodbo lahko na podlagi ponudbe izbranega koncesionarja v postopku podelitve koncesije in pod pogoji iz tega odloka opredeli tudi ožje.

Območje iz prvega odstavka tega člena mora obsegati najmanj strnjeno naseljene dele ureditvenega območja mesta Koper, kot ga določajo prostorske sestavine dolgoročnega plana Mestne občine Koper. Dele ureditvenega območja mesta Koper, ki niso zajeti v strnjeno naseljene dele ureditvenega območja mesta Koper, določi župan s sklepom iz prvega odstavka 4. člena tega odloka.

Koncedent

3. člen

Koncedent za gospodarsko javno službo iz 1. člena tega odloka je Mestna občina Koper. Upravne naloge z zvezi s to koncesijo izvaja organ občinske uprave, pristojen za gospodarske javne službe (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ).

Organ, ki opravi izbor koncesionarja, in postopek izbora

4. člen

Koncesionarja se izbere z javnim razpisom po odprtem postopku. Natančne elemente javnega razpisa s sklepom določi župan v skladu s tem odlokom in z zakonom.

Odločitev o izbiri koncesionarja, po javnem odpiranju ponudb, sprejme pristojni organ.

Za strokovno pomoč organu iz drugega odstavka tega člena pri izbiri koncesionarja imenuje župan posebno komisijo.

Organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe

5. člen

Koncesijsko pogodbo v imenu občine podpiše župan.

6. člen

Vrsto javnih dobrin, ki jih zagotavlja gospodarska javna služba »dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina«, pogoje za zagotavljanje in upo-

rabo javnih dobrin, uporabnike in razmerja do uporabnikov, pravice in obveznosti uporabnikov ter način oblikovanja omrežnine kot vira financiranja gospodarske javne službe določa zakon.

7. člen

Koncesionar – sistemski operater, ki pridobi koncesijo kot prvi po sprejetju tega odloka, pridobi koncesijo za:

- izvajanje nalog, ki jih sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja nalaga zakon;
- projektiranje, pridobitev potrebnih upravnih dovoljenj, izvedbo in financiranje izgradnje distribucijskega omrežja, za katerega pridobi koncesijo;
- pravne, organizacijske, finančne in druge aktivnosti za zagotovitev povezave distribucijskega omrežja na prenosno omrežje;
- vodenje katastra javnega omrežja na način, ki je usklajen z občinskim geografskim sistemom in vsebuje tudi osnovne podatke o odjemalcih zemeljskega plina.

Ne glede na idejni projekt in na njegovi podlagi sprejet lokacijski načrt pa je koncesionar na območjih, ki so s koncesijsko pogodbo opredeljena kot območja izvajanja koncesije, dolžan izvesti distribucijsko omrežje v skladu z morebitnimi naknadno sprejetimi prostorskimi akti.

Pri projektiranju mora koncesionar in tudi ponudnik za pridobitev koncesije projektirati potek omrežij praviloma po javnih površinah ali po površinah v javni lasti. Nujni odstopi od tega načela ne smejo nositi finančnih posledic za koncedenta po preteku koncesijskega razmerja.

Začetek in čas trajanja koncesije

8. člen

Koncesija se podeli za dobo 35 let. Ob prvi podelitvi koncesije začne ta doba teči z dnem podpisa koncesijske pogodbe.

V primeru, da bo postopek uveljavitve prostorskega izvedbenega akta, ki naj omogoči pridobitev upravnih dovoljenj za gradnjo distribucijskega omrežja ali prenosnega omrežja trajal dlje kot dve leti po podpisu koncesijske pogodbe, se koncesijska doba avtomatsko podaljša za vsak začetni mesec prekoračitve dveletnega roka.

Morebitni postopek pridobivanja energetskih dovoljenj ne vpliva na roke, določene v prvem odstavku tega člena.

9. člen

Koncesionar zgradi distribucijsko omrežje kot javno distribucijsko omrežje v skladu z zakonom in ga po preteku koncesijskega razmerja preda občini v last in posest prosto vseh bremen.

Status omrežja kot infrastrukture določa zakon. S koncesijsko pogodbo se morajo zagotoviti instrumenti, s katerimi se prepreči, da bi koncesionarju neamortizirani del vlaganj v infrastrukturo postal del stečajne mase.

Za gradnjo javnega omrežja na občinski javni cesti, pod ali nad njo, ter na, pod ali nad drugo javno površino oziroma površino v lasti Mestne občine Koper se koncesionarju uredi praviloma brezplačna stavbna pravica ali služnost, le izjemo pa s simboličnim nadomestilom.

Če s predpisi ni določeno drugače, se javno distribucijsko omrežje, ki ga je dolžan zgraditi koncesionar, zaključi s požarno pipo pri vstopu v objekt odjemalca. Požarna pipa je zadnji element javnega omrežja.

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati koncesionar

10. člen

Koncesionar mora razpolagati z veljavno licenco za dejavnost sistemskega operaterja.

Ponudbi za pridobitev koncesije mora koncesionar priložiti tudi:

– idejni projekt izgradnje distribucijskega omrežja in njegove povezave na prenosno omrežje, ki ustreza zahtevam za pripravo strokovnih podlag za izdelavo ustreznega lokacijskega načrta;

– zagotovila sistemskega operaterja oziroma upravljavca prenosnega omrežja o realnih možnostih za povezavo distribucijskega omrežja na visokotlačno prenosno omrežje zemeljskega plina;

– dokazila oziroma izjavo, da je sposoben voditi katester v skladu z zahtevami iz 15. člena tega odloka;

– reference; kot minimalne reference, ki dopuščajo obravnavo ponudbe, štejejo izkušnje ponudnika ali njegovih odvisnih družb pri izgradnji distribucijskega omrežja zemeljskega plina na vsaj enem strnjemem območju z najmanj 10.000 prebivalci in pri izvajanju aktivnosti v vlogi sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na vsaj enem strnjemem območju z najmanj 10.000 prebivalci;

– osnutek investicijskega programa za gradnjo distribucijskega in prenosnega omrežja zemeljskega plina v skladu z idejnim projektom ter osnutkom finančnega načrta gradnje in njenega financiranja;

– predlog tarife javne službe, skladen z veljavno metodologijo;

– dokazila, da razpolaga z zadostno finančno sposobnostjo za investiranje v izgradnjo distribucijskega omrežja, kot izhaja iz njegovega idejnega projekta;

– predlog splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja, skladen s predpisano metodologijo in tem odlokom;

– vzorec standardizirane pogodbe o kreditiranju odjemalcev pri usposabljanju internih omrežij in pokrivanju drugih stroškov ob prehodu na uporabo zemeljskega plina;

– garancijo za resnost ponudbe in garancijo za dobro in pravočasno izvedbo del;

– zagotovilo, da bo v svojih poslovnih prostorih na območju izvajanja koncesije trajno omogočal neposreden stik z javnostjo, predvsem z odjemalci in bodočimi odjemalci;

– zagotovilo, da se bo zavaroval za škodo, ki bi jo pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem javne službe povzročil koncesionar ali pri njem zaposleni ljudje uporabnikom in drugim osebam.

V svoji ponudbi mora koncesionar opredeliti območje izvajanja javne službe, skladno z določbami 2. člena tega odloka.

S sklepom iz 4. člena tega odloka se določi podrobnejšo vsebino in obseg zahtev ter podrobnejši način priprave prilog ponudbe, določenih s tem členom.

11. člen

V postopku pridobitve koncesije mora prvi koncesionar prevzeti obvezo:

– da bo na podlagi lokacijskega načrta, pripravljenega in sprejetega na podlagi njegovega idejnega projekta, pridobil potrebna upravna dovoljenja in na tej podlagi zgradil distribucijsko omrežje;

– da bo od Mestne občine Koper kot lastnice odkupil vsa že zgrajena lokalna plinovodna omrežja in jih v nadaljevanju obravnaval kot del distribucijskega omrežja, ki ga bo zgradil sam;

– da bo vodil katester distribucijskega omrežja v skladu s pravili občinskega geografskega informacijskega sistema.

Ponudnik lahko koncedentu ponudi tudi druge ugodnosti, ki niso neposredno vezane na predmet koncesije. Take ugodnosti morajo biti v ponudbi natančno opredeljene, za vezujoče in realno finančno ovrednotene.

12. člen

Merila za izbor koncesionarja in njihovi ponderji so:

1. roki za izgradnjo sistema po fazah – (faze so opredeljene z minimalnim številom prebivalstva, ki sta mu omogočena priklop na distribucijsko omrežje zemeljskega plina in dobava zemeljskega plina) – ponder 100;

2. predlagana omrežnina – ponder 60;

3. ponujeni obseg območja koncesije s številom prebivalcev, ki jim bo omogočena navezava na distribucijsko omrežje zemeljskega plina – ponder 50;

4. pogoji kreditiranja odjemalcev: višina kredita glede na dejansko potrebna vložena sredstva, pogoji zavarovanja kredita in drugi stroški najema kredita, obrestna mera in doba vračanja (pri investiranju v izgradnjo internih omrežij in pokrivanju stroškov ureditve ogrevanja in drugih stroškov ob prehodu na uporabo zemeljskega plina) – ponder 40;

5. koncesijska dajatev (predlagana višina koncesijske dajatve v skladu z 20. členom tega odloka) – ponder 15.

Faze in opredelitve, ki so v prvem odstavku tega člena podane v oklepaju, so podmerila.

Za vsako podmerilo najugodnejša ponudba pridobi 10 točk, ostale pa ustrezno nižje število točk od 0 do 10. Vsaki ponudbi se doseženo število točk po posameznem podmerilu pomnoži s ponderjem, določenim s tem odlokom. Ponudba z najvišjim seštevkom ponderiranih točk v okviru posameznega merila pridobi po tem merilu 10 točk, preostale pa od 0 do 10 točk v razmerju z najugodnejšo ponudbo.

Na enak način se doseženo število točk po posameznem merilu pomnoži s ponderjem posameznega merila. Ponudba z najvišjim seštevkom tako ponderiranih točk vseh meril je najugodnejša.

S sklepom iz 4. člena tega odloka se določi podrobnejši način, s katerim ponudniki dokazujejo oziroma prikazujejo kvaliteto ponudbe po posameznih merilih in podmerilih. Vsi izračuni se izvajajo na dve decimalni mesti.

13. člen

Za posamezno podmerilo iz 12. člena se določi naslednje največje število možnih točk oziroma naslednje ponderje:

Merilo 1. – časovni roki, v katerih bo tehnično omogočen priklop določenega števila prebivalcev na distribucijsko omrežje zemeljskega plina in dobava zemeljskega plina, pri čemer se predlog točkuje le v primeru, če zagotavlja realizacijo v prvih 10 letih koncesijske dobe, določene 8. členom tega odloka:

– za najmanj 5.000 prebivalcev	ponder 10
– za najmanj 10.000 prebivalcev	ponder 15
– za najmanj 15.000 prebivalcev	ponder 25
– za najmanj 20.000 prebivalcev	ponder 30
– za najmanj 25.000 prebivalcev	ponder 35
– za najmanj 30.000 prebivalcev	ponder 40

Merilo 2. – predlagana omrežnina – podmeril ni;

– Ponudba z najnižjo predlagano omrežnino pridobi 10 točk.

Merilo 3. – Ponujeni obseg območja koncesije s številom prebivalcev, ki jim bo omogočena navezava na distribucijsko omrežje zemeljskega plina – podmeril ni:

– za vsakih začetih 500 prebivalcev izven območja, ki je z 2. členom tega odloka v povezavi s sklepom iz 4. člena tega odloka določeno kot strnjeno območje ureditvenega območja mesta Koper, pridobi ponudba 1 točko, vendar s pogojem, da ponudba zagotavlja realizacijo najkasneje do konca 10 leta koncesijske dobe, določene s prvim odstavkom 8. člena tega odloka.

Merilo 4. – kreditiranje odjemalcev (pri investiranju v izgradnjo internih omrežij in pokrivanju stroškov ureditve ogrevanja ter drugih stroškov ob prehodu na uporabo zemeljskega plina)

– najvišji zagotovljeni delež kreditiranja glede na dejansko potrebna vložena sredstva za izgradnjo oziroma predelavo notranje napeljave	ponder 10
– najdaljša zagotovljena odplačilna doba	ponder 30
– najnižja zagotovljena obrestna mera pri najdaljši zagotovljeni odplačilni dobi	ponder 30

– najnižji delež stroškov zavarovanja in drugih stroškov v zvezi z ureditvijo kreditnega razmerja (odnos med stroški in višino glavnice)	ponder 20
--	-----------

Merilo 5. – koncesijska dajatev (predlagana višina koncesijske dajatve v skladu z 20. členom tega odloka) – podmeril ni:

– Ponudba z najvišjo ponujeno koncesijsko dajativjo pridobi 10 točk; v primeru, da se v skladu z drugim odstavkom 22. člena tega odloka omeji relativni obseg koncesijske dajatve, tega obsega točk ponudba ne more preseči; ponudba z nižjo relativno višino pa doseže sorazmerno manjše število točk.

Javna pooblastila koncesionarju

14. člen

Javna pooblastila koncesionarju – sistemskemu operaterju določa zakon.

15. člen

Koncesionar mora voditi kataster omrežij in naprav, ki jih upravlja, vključno z zbirko podatkov o uporabnikih. Obseg in način vodenja katastra in zbirke podatkov predpiše s pravilnikom pristojni organ na predlog občinske službe za informacijski sistem.

Kataster se vodi atributivno in grafično v obliki računalniškega zapisa, skladno s standardi občinskega geografskega informacijskega sistema.

V katastru in zbirkah podatkov so le tisti osebni podatki, ki so predmet pogodbe o priključitvi na omrežje. S temi podatki koncesionar ravna v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov in jih je dolžan dati na vpogled samo pristojnemu organu oziroma od njega pooblaščenim organom v okviru nadzora in uporabniku na njegovo zahtevo v delu, v katerem se nanašajo nanj, ter organom, za katere tako določa zakon.

Kataster z vsemi zbirkami podatkov iz tega člena je last koncedenta. Kopijo ažuriranih podatkov koncesionar periodično, v rokih, določenih s koncesijsko pogodbo, ter po izgradnji posameznega segmenta distribucijskega omrežja izroča koncedentu, ob prenehanju veljavnosti koncesijske pogodbe pa mu jih izroči v celoti.

Pogoji za izvajanje gospodarske javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo, ter vrsta in obseg monopola in način njegovega preprečevanja

16. člen

Vrsto in obseg javnih dobrin, ki se zagotavljajo z javno službo, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov ter vrsto in obseg monopola in način njegovega preprečevanja ureja zakon.

Uporaba dobrin, ki jih nudi gospodarska javna služba »dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina«, praviloma ni obvezna. Obvezna pa je navezava na distribucijsko omrežje na območju, ki je opremljeno s tem omrežjem, za tiste objekte, v katerih instalirana moč vsaj po enega trošila, namenjenega ogrevanju ali podobni energetski rabi, presega 40 KW.

Sistemski operater pisno z vročitvijo obvesti odjemalca, ki ne ravna v skladu z drugim odstavkom tega člena, o njegovi obvezi in mu postavi rok za priključitev na distribucijsko omrežje zemeljskega plina, ki ne sme biti krajši od dveh mesecev po vročitvi.

Če se odjemalec v postavljenem roku ne priključi na distribucijsko omrežje zemeljskega plina, mu občinski organ, pristojen za inšpekcijo, to naloži z odločbo.

17. člen

Individualne ali skupinske plinske postaje, postavljene pred uveljavitvijo tega odloka na podlagi priglasitve manjših gradbenih del začasno oziroma s pogojem, da bodo morale biti ob usposobitvi javnega plinovodnega omrežja odstranjene, in prek katerih se odjemalcem dobavlja utekočinjeni naftni plin, morajo uporabniki odstraniti takoj, ko javno omrežje omogoči oskrbo s zemeljskim plinom objektom, ki so se pred tem oskrbovali iz teh postaj. Koncesionar pisno z vročitvijo obvesti o tej obveznosti uporabnike teh postaj. Če se uporabnik na to obvestilo ne odzove, je koncesionar o tem dolžan obvestiti koncedenta in občinski organ, pristojen za inšpekcijo, ki izda odločbo o odstranitvi plinske postaje.

Plinske postaje in pripadajoča omrežja za oskrbo z utekočinjenim naftnim plinom, ki so usposobljena na podlagi gradbenega dovoljenja, lahko obratujejo naprej, ne oziraje se na distribucijsko omrežje zemeljskega plina, lahko pa jih koncesionar odkupi od dotedanjega lastnika in jih prevzame v upravljanje pod pogoji, ki veljajo za celotno območje koncesije, če v tehnološkem smislu ustrezajo splošnim pogojem za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja. Obvezen je odkup omrežij, katerih lastnik je Mestna občina Koper.

Če omrežje iz drugega odstavka tega člena ustreza zahtevam tega odloka in splošnim pogojem za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja, je možen tudi dogovor (pogodba) med lastnikom omrežja in postaje, po katerem se postaja odstrani in omrežje, ki je bilo vezano nanjo, priključi na javno distribucijsko omrežje zemeljskega plina, vlogo odjemalca pa lahko prevzame lastnik omrežja. Z dogovorom se uredi vprašanja, vezana na nadzor tega omrežja in trošil.

Financiranje gospodarske javne službe

18. člen

Vir financiranja gospodarske javne službe je omrežnina.

Zakonsko določene pristojnosti lokalne skupnosti pri določanju tarife javne službe izvaja župan.

19. člen

Koncedent ne prevzema odgovornosti za finančni učinek poslovanja koncesionarja.

Koncesijska dajatev

20. člen

Koncesionar plačuje koncedentu koncesijsko dajatev, določeno v obliki največ 2% deleža od plačane omrežnine.

S sklepom o javnem razpisu za pridobitev koncesionarja se lahko dodatno omeji relativni obseg koncesijske dajatve.

Nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe

21. člen

Nadzor nad izvajanjem koncesije oziroma koncesijske pogodbe izvaja pristojni organ. Podrobnosti o nadzoru se uredijo s koncesijsko pogodbo.

Pristojni organ za posamezna strokovna in druga opravila lahko pooblasti pristojno občinsko inšpekcijo ali strokovno službo, zavod oziroma drugo primerno institucijo.

Organom iz prvega in drugega odstavka tega člena mora koncesionar po predhodnem obvestilu omogočiti odrejeni nadzor, vstop v svoje poslovne prostore, pregled naprav in omrežij, jim omogočiti vpogled v dokumentacijo ter nuditi zahtevane podatke in pojasnila.

Prenos koncesije

22. člen

Prenos koncesije na drugo osebo je možen samo s soglasjem koncedenta na predlog koncesionarja in s sklenitvijo nove koncesijske pogodbe z enakimi razmerji, roki in drugimi medsebojnimi obveznostmi, kot jih določa prejšnja. Novi koncesionar mora izpolnjevati vse pogoje, ki so bili podlaga za podelitev koncesije dotedanjemu koncesionarju, o čemer mora koncedentu predložiti ustrezna dokazila.

Določbe prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi v primeru prevzema, združitve ali druge statusne spremembe koncesionarja, ali prenosa koncesije na povezano družbo.

Podrobnosti pogojev in postopek prenosa se uredijo s koncesijsko pogodbo.

Prenehanje koncesijskega razmerja

23. člen

Koncesijsko razmerje preneha s prenehanjem koncesijske pogodbe, z odkupom, odvzemom koncesije ali začasnim prevzemom v režijo.

Koncesijska pogodba preneha po poteku časa, za katerega je bila sklenjena, s sporazumom ali z razdrtjem.

Razmerja ob morebitni uvedbi postopka stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave koncesionarja in ob njegovi statusni spremembi se uredijo s koncesijsko pogodbo.

24. člen

Prenehanje koncesijske pogodbe, ne glede na razlog in način, ne sme prizadeti pravic uporabnikov javne dobrine, ki jo nudi gospodarska javna služba. Zato koncedent s sklepom župana njeno opravljanje do ponovne ureditve razmer lahko prevzame v režijo s tem, da je koncesionar do ponovne ureditve razmer dolžan koncedentu na njegovo zahtevo omogočiti uporabo svojih delovnih priprav in začasno zaposlitev potrebnih delavcev.

25. člen

Stranki se sporazumeta za prenehanje koncesije v primeru, če soglasno ugotovita, da je zaradi bistvene spremenjenih okoliščin ekonomskega ali systemskega značaja oziroma drugih enakovredno ocenjenih okoliščin izvajanje javne službe pod pogoji iz koncesijske pogodbe in tega odloka nemogoče, sprememba koncesijske pogodbe pa ne bi bila dovoljena.

S pogodbo o sporazumnem prenehanju stranki uredita vsa medsebojna razmerja.

26. člen

Pravico in pogoje koncedenta ali koncesionarja za razdor koncesijske pogodbe se uredi s koncesijsko pogodbo.

Koncesionar lahko razdre koncesijsko pogodbo le, če koncedent ne izpolnjuje svojih obveznosti iz koncesijske pogodbe tako, da to koncesionarju popolnoma onemogoča izvajanje koncesijske pogodbe.

27. člen

Če koncedent enostransko ugotovi, da bi bilo javno službo možno bolj učinkovito opravljati na drug način, ali če tako zahteva zakon, lahko uveljavi takojšnji odkup koncesije. Za uveljavitev odkupa je potrebno soglasje občinskega sveta.

Odkup koncesije se uveljavi v razumnem roku, ki pa ne sme trajati več kot tri mesece od odločitve občinskega sveta.

Poleg obveze po izplačilu dokazanih neamortiziranih vlaganj koncesionarja v izgradnjo in vzdrževanje objektov in naprav, namenjenih izvajanju javne službe, prevzema koncedent tudi obvezo za odkup ustrezne opreme, ustrezno

prezaposlitev pri koncesionarju za nedoločen čas zaposlenih delavcev, zaposlenih izključno zaradi opravljanja javne službe, ter obvezo po povrnitvi nastale dejanske škode.

28. člen

Koncedent koncesionarju odvzame koncesijo z upravno odločbo v naslednjih primerih:

- če ne začne z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe v za to določenem roku;
- če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba, kar se ugotovi z aktom, ki ga sprejme občinski svet;
- v primerih hudih kršitev koncesijske pogodbe, opredeljenih v 29. členu tega odloka;
- v primeru ponavljajočih se drugih kršitev koncesijske pogodbe, opredeljenih v 30. členu tega odloka, na katere je koncedent koncesionarja predhodno uradno pisno opozoril, mu z opozorilom postavil rok za odpravo morebitnih posledic ter mu zagrozil z odvzemanjem koncesije, pa se na to opozorilo koncesionar ne odzove na ustrezen način;
- če prenese koncesijo na drug subjekt v nasprotju s tem odlokom.

Koncesije ni mogoče odvzeti zaradi koncesionarjevih kršitev, če je do okoliščin, ki bi to utemeljevale, prišlo zaradi višje sile ali drugih nepredvidljivih in nepremagljivih okoliščin, opredeljenih v 31. členu tega odloka.

29. člen

Hude kršitve koncesijske pogodbe so:

- časovni zaostanek v širitvi omrežja glede na s koncesijsko pogodbo dogovorjeno dinamiko v primerih, ko so časovni roki, glede na časovno obvezo iz koncesijske pogodbe, po krivdi koncesionarja prekoračeni za več kot 50%;
- uporaba tarif, ki so drugačne od dogovorjenih s koncesijsko pogodbo oziroma določenih s sklepom za tarife javne službe pristojnega organa;
- zamuda pri plačilu koncesijske dajatve za obdobje, daljše od 45 dni po zapadlosti;
- opustitev vodenja katastra omrežij in naprav ali njegovo vodenje v nasprotju z veljavnimi standardi.

Kot huda kršitev koncesijske pogodbe se štejejo tudi razlogi, zaradi katerih se koncesionarju odvzame licenca za opravljanje dejavnosti systemskega operaterja.

30. člen

Druge kršitve koncesijske pogodbe, na podlagi katerih je možen odvzem koncesije, so zlasti:

- odklanjanje priključitve zainteresiranega odjemalca oziroma uporabnika na omrežje, če za odklonitev niso izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon ali na njegovi podlagi sprejet predpis ali veljavna systemska obratovalna navodila;
- nepopolno ali strokovno pomanjkljivo vodenje katastra omrežij in naprav;
- zamude pri plačevanju koncesijske dajatve, ki se ne obravnavajo kot hude kršitve koncesijske pogodbe;
- prekinitve dobave zemeljskega plina posameznim odjemalcem, ki niso utemeljene z zakonom oziroma z zakonom neutemeljeno odlašanje s ponovno priključitvijo odjemalca na omrežje.

31. člen

Kot višja sila se smatrajo izredne, nepredvidljive in nepremagljive okoliščine, ki nastopijo po sklenitvi koncesijske pogodbe in so zunaj volje strank. Za višjo silo štejejo zlasti požari, potresi, poplave ter druge elementarne nezgode, stavke (razen stavke koncesionarjevih delavcev), vojna, eksplozije, strojelomi, trgovinska blokada, ukrepi oblasti ali splošno pomanjkanje plina v državi, ki ga s tržnimi prijemi in z ukrepi države ni mogoče zagotoviti, pri čemer pride ali do hudih poškodb omrežij in naprav ali do spremenjenih

okoliščin ekonomskega ali systemskega značaja, pri katerih izvajanje službe delno ali v celoti ni možno prek celotnega omrežja ali na njegovem delu na način, ki ga predpisuje koncesijska pogodba.

O nastopu okoliščin, ki pomenijo višjo silo, se morata stranki nemudoma medsebojno obvestiti in dogovoriti o izvajanju službe v pogojih višje sile.

32. člen

Za nadzor nad izvajanjem odloka in za vodenje postopkov o prekrških je pooblaščen občinski organ, pristojen za inšpekcijo.

33. člen

Z globo 350.000 SIT se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki prekršek stori v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, če kljub vročenemu pisnemu opozorilu systemskega operaterja v postavljenem roku ne priklopi trošila, uporabljenega pri opravljanju svoje dejavnosti in ki ustreza pogojem iz drugega odstavka 16. člena tega odloka, na distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

Z globo 100.000 SIT se kaznuje posameznik, če kljub vročenemu pisnemu opozorilu systemskega operaterja v postavljenem roku ne priklopi trošila, ki ustreza pogojem iz drugega odstavka 16. člena tega odloka, na distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

Za prekršek iz prvega odstavka tega člena se odgovorna oseba pravne osebe kaznuje z globo 100.000 SIT.

34. člen

Z globo 200.000 SIT se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki prekršek stori v zvezi z opravljanjem dejavnosti, če kot upravljavec začasne plinske postaje na vročeni poziv koncesionarja po prvem odstavku 17. člena tega odloka ne odstrani začasne plinske postaje.

Če na vročeni poziv koncesionarja iz drugega odstavka 17. člena tega odloka uporabnik plina iz začasne plinske postaje, ki nima posebej določenega upravljavca, ne odstrani začasne plinske postaje, se kaznuje:

- pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki prekršek stori v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, z globo 150.000 SIT;
- drug posameznik z globo 60.000 SIT.

35. člen

Za tekoče spremljanje procesa izgradnje distribucijskega omrežja zemeljskega plina, usmerjanje delovanja koncesionarja – systemskega operaterja ter organov koncedenta v zvezi s plinifikacijo in za sodelovanje pri oblikovanju najbolj zahtevnih odločitev organov koncedenta v zvezi z javnimi službami, ki jih določa ta odlok, se kot stalno županovo delovno telo oblikuje Projektni svet za plinifikacijo.

V Projektnem svetu za plinifikacijo so po položaju zastopani predsedniki delovnih teles Občinskega sveta in predstojniki uradov občinske uprave, pristojni za področja gospodarskih javnih služb, gospodarstva, financ in varstva okolja, vanj pa župan imenuje ustrezne strokovnjake in javne delavce. Projektni svet k svojemu delu po potrebi pritegne predstavnike izvajalcev javnih služb – upravljavcev javne infrastrukture in krajevnih skupnosti, ki jih zadevajo njegove aktivnosti.

Naloge Projektnega sveta za plinifikacijo so predvsem:

- presoja projektov in njihovo usklajevanje z dolgoročnimi strateškimi usmeritvami občine na področju energije in urejanja prostora,

- presoja predlaganih prioritet izgradnje distribucijskega omrežja in njihovo usklajevanje,
- usmerjanje organov koncedenta pri pripravi razpisnih pogojev in usklajevanju koncesijskih pogodb ter urejanju drugih odnosov s koncesionarji,
- sodelovanje v postopku izbire koncesionarja in

– sodelovanje pri reševanju drugih načelnih, programskih in operativnih vprašanj na področju plinifikacije v občini.

36. člen

V primeru, da ob objavi javnega razpisa za pridobitev koncesionarja za izvajanje javne službe dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina še ne bo operativno izdajanje licenc po spremembah Energetskega zakona iz leta 2004, mora ponudnik glede na določbe prvega odstavka 10. člena tega odloka razpolagati z licenco za dejavnost »upravljanje plinskega omrežja« po določbah pete alineje prvega odstavka 6. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99, 8/00 – popr. in 50/03 – odl. US).

37. člen

Globe, določene s tem odlokom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v višini, kot je v 33. in 34. členu tega odloka določena za globo.

38. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati Odlok o plinifikaciji (Uradne objave, št. 7/99 in 40/02).

39. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3524-1/2004

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan
Mestne občine Koper
Boris Popovič l. r.

Ai sensi degli articoli 3, 7 e 32 della Legge sui servizi pubblici economici locali (Gazzetta uff. della RS, n. 32/93 e 30/98), dell'articolo 30, quarto comma, e dell'articolo 33, secondo comma, della Legge sull'energia (Gazzetta uff. della RS, n. 79/99, 8/00 – rettificato, 52/02 – ZJA, 110/02 – ZGO-1, 50/03, Sentenza della CC e 51/04), gli articoli 3, 17 e 223 della Legge sulle contravvenzioni (Gazzetta uff. della RS, n. 7/03 e 45/04), ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria, il consiglio comunale di Capodistria, nella seduta del 15 luglio 2004, ha approvato il

DECRETO

**Sul servizio pubblico economico locale
facoltativo »attività del gestore del sistema di
distribuzione del gas naturale«**

Disposizione generale

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le norme da applicare al servizio pubblico economico locale facoltativo "attività del gestore del sistema di distribuzione del gas naturale".

Il decreto ha valenza di atto di concessione del servizio pubblico economico di cui al primo comma del presente articolo.

La definizione dei beni pubblici, la cui provvista è assicurata tramite erogazione del servizio pubblico economico di cui al primo comma del presente articolo, è stabilita dalla legge.

Il servizio pubblico di cui al primo comma del presente articolo è esercitato dal concessionario. Si rilascia una concessione.

Territorio sul quale si esercita il servizio pubblico economico

Articolo 2

Il territorio sul quale è esercitato il servizio pubblico economico di cui all'articolo 1 del presente decreto comprende l'intera circoscrizione del Comune città di Capodistria. Nel contratto di concessione ed in base all'offerta del concessionario scelto tramite rispettivo bando di gara, come pure in ottemperanza delle disposizioni del presente decreto, il territorio interessato dalla concessione può essere ulteriormente limitato.

Il territorio di cui al primo comma del presente articolo deve comprendere almeno un agglomerato ad alta densità residenziale, ubicato all'interno della zona contemplata dal piano regolatore urbano di Capodistria, come stabilito dagli strumenti territoriali del piano a lungo termine per il Comune città di Capodistria. Le aree appartenenti alla zona contemplata dal piano regolatore urbano di Capodistria, non inserite negli agglomerati ad alta densità residenziale, sono individuate dal sindaco tramite delibera, di cui all'articolo 4, primo comma, del presente decreto.

Pubblica amministrazione

Articolo 3

Il pubblica amministrazione che rilascia la concessione del servizio pubblico economico di cui all'articolo 1 del presente decreto è il Comune città di Capodistria. Le mansioni amministrative connesse alla presente concessione sono esplicate dall'organo amministrativo comunale competente per i servizi pubblici economici (nel seguito: organo competente).

Organo che opera la scelta del concessionario, procedura di scelta

Articolo 4

La scelta del concessionario avviene tramite bando di gara pubblico a procedura aperta. Gli elementi del bando di gara sono ulteriormente definiti nella delibera del sindaco, in ottemperanza di quanto stabilito dal presente decreto e dalla rispettiva normativa.

La decisione in merito alla scelta del concessionario spetta all'organo competente, in seguito all'apertura pubblica delle offerte.

Il sindaco nomina una commissione incaricata di fornire all'organo, indicato nel secondo comma del presente articolo, l'assistenza tecnica necessaria.

Organo autorizzato a concludere il contratto di concessione

Articolo 5

Il sindaco è autorizzato di sottoscrivere a nome del comune il contratto di concessione.

Articolo 6

La legge stabilisce il tipo di servizi pubblici erogati in ambito alla "attività del gestore del sistema di distribuzione del gas naturale", le condizioni di fornitura e la fruizione dei servizi pubblici, gli utenti ed i rapporti con i medesimi, i diritti e gli obblighi degli utenti, come pure le modalità di calcolo delle tariffe di distribuzione e di accesso agli impianti del gas in quanto fonte di finanziamento del servizio pubblico economico.

Articolo 7

Il concessionario – gestore del sistema di distribuzione, al quale sarà affidata la concessione successivamente all'approvazione del presente decreto, acquista i seguenti diritti ed obblighi:

– Esplicare le mansioni impostegli dalla legge in quanto gestore del sistema di distribuzione;

– Effettuare la progettazione, acquisire i necessari permessi amministrativi, di eseguire e di finanziare la costruzione dell'infrastruttura a rete per la quale gli era stata rilasciata la concessione;

– Compiere atti giuridici, organizzativi, finanziari ed altri finalizzati all'interconnessione tra la rete di distribuzione e quella di trasporto;

– Allestire il catasto della rete pubblica secondo le modalità adeguate al sistema geografico comunale, che comprenda anche i dati essenziali degli utenti del gas naturale.

A prescindere dal progetto di massima e dal contestuale piano di sito, si fa l'obbligo al concessionario di realizzare la rete di distribuzione nelle aree servite come previsto dal contratto di concessione, in armonia con eventuali strumenti territoriali in seguito approvati.

Il concessionario, ma anche il legittimo aspirante, sono tenuti a progettare il tracciato della rete di distribuzione di regola sui terreni di demanio pubblico oppure sui terreni di proprietà degli enti pubblici. Le inevitabili deroghe a questo principio non devono comportare oneri finanziari per il pubblica amministrazione a conclusione del rapporto concessorio.

Inizio e durata della concessione

Articolo 8

La concessione si rilascia per un periodo di 35 anni. All'atto di primo conferimento della concessione tale periodo ha inizio il giorno della sottoscrizione del contratto di concessione.

Nel caso in cui la procedura cui è subordinata l'efficacia dell'atto esecutivo territoriale, quale base per il rilascio di permessi amministrativi per la costruzione della rete di distribuzione o di trasporto, si protragga per oltre due anni dalla data di sottoscrizione del contratto di concessione, la durata della medesima è automaticamente prolungata per ogni mese o frazione di mese di superamento del termine di due anni.

L'eventuale procedura di rilascio dei permessi, riguardanti il settore dell'energia non influisce sui termini stabiliti nel primo comma del presente articolo.

Articolo 9

La rete di distribuzione costruita dal concessionario ha carattere di rete pubblica di distribuzione, come dalla relativa legge. Decorso il termine di durata del rapporto concessorio, subentra il diritto di devoluzione in base al quale tale rete, liberata da ogni onere, diventa proprietà del comune che ne entra in possesso.

La legge stabilisce lo status della rete in quanto infrastruttura. Il contratto di concessione deve garantire gli strumenti che impediscono l'inclusione nella massa fallimentare degli investimenti nell'infrastruttura non ammortizzati, effettuati dal concessionario.

Ai fini di costruzione della rete pubblica sulla strada pubblica comunale, sotto o sopra di essa, sotto o sopra un suolo di demanio pubblico o di una superficie in proprietà del Comune città di Capodistria, di regola spetta al concessionario il diritto o servizio gratuiti su tale suolo o territorio. Solo in via eccezionale è ammesso il pagamento di un'indennità simbolica.

Semprechè non sia diversamente sancito dalla normativa, la rete pubblica di distribuzione, che il concessionario ha l'obbligo di costruire, termina con una valvola antincendio, collocata all'altezza del punto d'accesso nel fabbricato dell'utente. La valvola antincendio rappresenta l'elemento finale della rete pubblica di distribuzione.

Condizioni cui deve adempiere il concessionario

Articolo 10

Il concessionario deve avere una licenza valida per l'esercizio dell'attività di gestore del sistema di distribuzione.

All'offerta per il rilascio della concessione, il concessionario deve allegare:

– Il progetto di massima per la costruzione della rete di distribuzione e delle rispettive interconnessioni al sistema di trasporto quale base per la predisposizione delle norme tecniche di compilazione del relativo piano di sito;

– Garanzie del gestore del sistema della rete di trasporto circa le reali possibilità d'interconnessione della rete di distribuzione alla rete di trasporto ad alta pressione del gas naturale;

– Prove ovvero dichiarazione in merito alla capacità di tenere un catasto, come da articolo n. 15 del presente decreto;

– Referenze; si ritengono referenze minime richieste per la presa in esame dell'offerta le esperienze dell'offerente o delle rispettive società controllate nella costruzione della rete di distribuzione del gas naturale in un'area circoscritta con un bacino d'utenza di almeno 10.000 abitanti, come pure nell'esercizio dell'attività di gestione del sistema di distribuzione del gas naturale su un'area circoscritta col bacino di utenza di almeno 10.000 abitanti;

– Disegno del programma d'investimento per la costruzione del sistema di distribuzione e di trasporto del gas naturale, in armonia col progetto di massima e col piano finanziario di realizzazione e del rispettivo finanziamento;

– Proposta di tariffa applicata per l'erogazione del servizio pubblico, conforme alla metodologia in vigore;

– Prove circa le disponibilità finanziarie sufficienti per la costruzione del sistema di distribuzione previsto dal relativo progetto di massima;

– Proposta di condizioni generali di fornitura ed approvigionamento col gas naturale dalla rete di distribuzione, conforme alla metodologia prescritta ed al presente decreto;

– Modello di contratto standard di concessione del prestito agli utenti per l'adeguamento delle reti interne e per la copertura di altre spese cagionate dalla conversione a gas naturale;

– Documenti a garanzia della serietà dell'offerta, come pure una garanzia per l'esecuzione dei lavori per tempo ed a regola d'arte;

– L'assicurazione che nella propria sede, collocata nell'area d'esercizio della concessione, egli consentirà il contatto diretto e permanente con il pubblico, in particolare con gli utenti attuali e potenziali;

– L'impegno circa l'assicurazione dei danni cagionati agli utenti o ad altre persone dal concessionario o dai suoi dipendenti nel corso od in relazione all'esercizio del servizio pubblico.

Nella propria offerta, il concessionario deve definire l'area interessata dal servizio pubblico, come dalle disposizioni di cui all'articolo n. 2 del presente decreto.

Con deliberazione prevista nell'articolo 4 del presente decreto sono ulteriormente definiti il contenuto e le condizioni, oltre alle modalità di predisposizione degli allegati all'offerta, come previsti dal presente articolo.

Articolo 11

Nella procedura di rilascio della concessione, il primo concessionario scelto deve assumersi l'obbligo:

– di acquisire, in seguito al piano di sito predisposto ed approvato in base al suo progetto di massima, i necessari permessi amministrativi, e di procedere su tali basi alla costruzione della rete di distribuzione;

– di acquistare dal Comune città di Capodistria in quanto proprietario tutte le reti di distribuzione del gas già esistenti

trattandole come parte del sistema di distribuzione da lui stesso costruito;

– a tenere il catasto del sistema di distribuzione, in ottemperanza delle norme in vigore per il GIS comunale.

L'offerente può offrire all'amministrazione pubblica cedente anche altri benefici che non siano direttamente connessi all'oggetto della concessione. Tali benefici devono essere ben definiti nel contratto, vincolanti e corredate di una stima finanziaria attendibile.

Articolo 12

I criteri per la scelta del concessionario ed i rispettivi parametri di valutazione (ponder):

1. tempi di costruzione del sistema per fasi – (le fasi sono definite con il numero minimo di utenze al quale è consentito l'allacciamento al sistema di distribuzione del gas naturale e la fornitura del medesimo) – ponder 100;

2. la proposta della tariffa per l'utilizzo della rete di distribuzione – ponder 60;

3. proposta del bacino di utenza raggiunto dal servizio oggetto della concessione – ponder 50;

4. condizioni di concessione dei prestiti agli utenti: importo del prestito in funzione dei fondi effettivamente occorrenti all'investimento, condizioni alle quali viene data la copertura assicurativa del prestito ed altre spese di assunzione del medesimo, tasso d'interesse e durata del periodo di restituzione (costo di costruzione delle reti interne, copertura delle spese di realizzazione degli impianti di riscaldamento ed altre spese connesse alla conversione al gas naturale) – ponder 40;

5. canone per la concessione (l'ammontare proposto del canone per la concessione in armonia con l'articolo 20 del presente decreto) – ponder 15.

Le fasi e le definizioni riportate tra parentesi rappresentano i sottocriteri valutativi.

L'offerta più vantaggiosa, riferita a ciascun sottocriterio, acquista 10 punti, alle rimanenti spettante un punteggio inferiore ossia da 0 a 10 punti. Il punteggio raggiunto dalle offerte pervenute in relazione al singolo sottocriterio è moltiplicato col ponder previsto nel presente decreto. L'offerta che ottiene il massimo punteggio ponderato riguardo al singolo criterio si aggiudica 10 punti relativamente a tale criterio, alle rimanenti spettante un punteggio inferiore da 0 a 10 punti.

Lo stesso principio di calcolo si applica a tutti i criteri previsti.

E' ritenuta la più vantaggiosa l'offerta che ottiene il punteggio più elevato.

Con delibera di cui all'articolo 4 del presente decreto sono definite le modalità di valutazione qualitativa dell'offerta per singoli criteri e sottocriteri. Tutti i calcoli sono eseguiti a due decimali.

Articolo 13

Il punteggio massimo ovvero i ponder assegnati ai sottocriteri, previsti all'articolo 12, è il seguente:

Criterio 1. – i tempi entro i quali sarà tecnicamente possibile eseguire l'allacciamento alla rete di distribuzione di un determinato numero di utenti garantendo loro anche la fornitura del gas naturale, ove il punteggio è assegnato solamente a condizione che ciò avvenga entro i primi 10 anni del periodo di concessione definito all'articolo 8 del presente decreto:

– per almeno 5.000 utenti	ponder 10
– per almeno 10.000 utenti	ponder 15
– per almeno 15.000 utenti	ponder 25
– per almeno 20.000 utenti	ponder 30
– per almeno 25.000 utenti	ponder 35
– per almeno 30.000 utenti	ponder 40

Criterio 2. – tariffa proposta per l'utilizzo della rete di distribuzione – nessun sottocriterio;

– L'offerta che prevede la tariffa più bassa per l'utilizzo della rete di distribuzione ottiene 10 punti.

Criterio 3. – L'offerta riguardante il territorio servito col numero di abitanti che avranno accesso alla rete di distribuzione del gas naturale – nessun sottocriterio:

per ogni 500 (o frazione di 500) abitanti residenti fuori dell'area definita agglomerato, sito nella zona contemplata dal piano regolatore urbano di Capodistria, come da articolo 2 ed in relazione alla delibera prevista all'articolo 4 del presente decreto, fatta salva, tuttavia, la garanzia contrattuale di realizzazione entro lo scadere del decimo anno del periodo di concessione, stabilito nel primo comma dell'articolo 8 del presente decreto.

Criterio 4. – concessione di prestiti agli utenti (per investimenti nella costruzione delle reti interne e copertura dei costi di realizzazione degli impianti di riscaldamento, come pure per le spese di conversione al gas naturale)

– quota massima garantita di prestito rispetto ai mezzi effettivamente necessari alla costruzione ovvero adeguamento degli impianti interni	ponder 10
– massimo periodo di restituzione garantito	ponder 30
– tetto massimo del tasso d'interesse garantito, che risulti il più basso rispetto a quelli offerti, col periodo di restituzione più lungo	ponder 30
– spese d'assicurazione ed altre spese connesse al rapporto di credito (quoziente tra spese e capitale)	ponder 20

Criterio 5. – canone di concessione (importo proposto ai sensi dell'articolo 20 del presente decreto – nessun sottocriterio:

– il canone massimo offerto si aggiudica 10 punti; in caso di determinazione relativa del tetto massimo come da articolo 22, secondo comma, del presente decreto, il punteggio di 10 è ritenuto il massimo raggiungibile; ai canoni inferiori offerti viene assegnato un punteggio proporzionalmente inferiore.

Deleghe pubbliche del concessionario

Articolo 14

Le deleghe pubbliche del concessionario – gestore del sistema di distribuzione – sono definite dalla legge.

Articolo 15

Il concessionario ha l'obbligo di tenere il catasto delle reti e degli impianti affidati alla sua gestione, comprese le basi dati degli utenti. L'entità e le modalità di tenuta del catasto e delle basi dati sono sancite nel regolamento predisposto dall'organo amministrativo competente su proposta dell'ufficio comunale per il sistema informatico.

Il catasto ha carattere attributivo e grafico, sotto forma digitale, come previsto dagli standards del sistema geoinformatico comunale.

Il catasto e le basi dati contengono solamente le informazioni sugli utenti che interessano il contratto di allacciamento alla rete. Il concessionario riserva a tali dati il trattamento previsto dalla normativa disciplinante la tutela dei dati personali. Egli ha l'obbligo di consentirne la visione solamente all'organo competente o agli organi da questi autorizzati relativamente alle procedure di controllo, oppure all'utente, dietro esplicita richiesta del medesimo, ma unicamente nella parte che lo riguarda, oppure agli organi all'uopo autorizzati dalla legge.

Il catasto, unitamente alle basi dati di cui al presente articolo, è proprietà della pubblica amministrazione concedente. Periodicamente, entro i termini stabiliti nel contratto di concessione e successivamente alla costruzione del singolo

tratto della rete di distribuzione, il concessionario trasmette alla pubblica amministrazione concedente una copia di dati aggiornati, con l'obbligo di consegnarle i dati completi alla scadenza del contratto di concessione.

Condizioni di prestazione del servizio pubblico economico e d'utilizzo dei beni pubblici erogati contestualmente, caratteristiche ed estensione del monopolio e le misure per evitarlo

Articolo 16

La tipologia e l'entità dei beni pubblici forniti in ambito alla prestazione del servizio pubblico, le condizioni di fornitura e l'utilizzo di tali beni, i diritti e gli obblighi degli utenti, oltre al carattere e l'estensione del monopolio nonché le misure per evitarlo, sono regolati dalla legge.

La fruizione dei beni erogati dal servizio pubblico economico "attività del gestore del sistema di distribuzione del gas naturale" di regola non è obbligatoria, mentre permane l'obbligo di allacciamento alla rete di distribuzione per i fabbricati con almeno un'utenza da 40 W, destinata al riscaldamento o ad un'utilizzo energetico affine, ubicati nell'area raggiunta da tale servizio.

Con avviso a mezzo notifica a mano, il gestore della rete di distribuzione richiama l'utente inadempiente al rispetto di quanto disposto nel secondo comma del presente articolo, fissando il termine di allacciamento alla rete di distribuzione del gas naturale che non deve essere inferiore a due mesi dalla data di notifica.

Decorso inutilmente tale termine, l'organo d'ispettorato comunale gli impone il suddetto obbligo tramite rilascio della relativa delibera.

Articolo 17

Gli utenti dei serbatoi del GPL individuali o collettivi, collocati in via provvisoria precedentemente all'entrata in vigore del presente decreto, in virtù della notifica di opere edili di minore entità, sono tenuti a provvedere alla rimozione dei medesimi non appena la rete di distribuzione del gas diventi operativa e sia in grado di alimentare gli edifici che prima si approvvigionavano dai suddetti serbatoi. Il concessionario informa tali utenti per iscritto con notifica a mano. In caso di inadempienza, il concessionario ha l'obbligo di informarne la pubblica amministrazione concedente, come pure l'ispettorato comunale il quale rilascia la delibera imponente la rimozione dei serbatoi citati in precedenza.

I serbatoi del GPL e le relative reti di distribuzione realizzate in seguito alla rispettiva concessione edilizia, possono rimanere operativi indipendentemente dalla rete di distribuzione del gas naturale. Al concessionario è comunque offerta la possibilità di acquistarle assumendone la gestione alle condizioni, vigenti per l'intera area che è oggetto della concessione, fermo restando il rispetto delle norme generali a carattere tecnologico previste per la fornitura e l'approvvigionamento col gas naturale dalla rete di distribuzione. E' d'obbligo l'acquisto delle reti di proprietà del Comune città di Capodistria.

Qualora la rete di cui al secondo comma adempia i requisiti previsti dal presente decreto e dalle Condizioni generali di fornitura e d'approvvigionamento con gas naturale dalla rete di distribuzione, il proprietario della medesima e quello del serbatoio possono concludere un accordo (contratto) decidendo in merito alla rimozione ed all'allacciamento della rispettiva rete alla rete pubblica. In tal caso il ruolo dell'utente viene assunto dal proprietario della rete. Tramite accordo sono definite le modalità di controllo di tale rete e delle utenze.

Finanziamento del servizio pubblico economico

Articolo 18

Costituisce fonte di finanziamento del servizio pubblico economico la riscossione della tariffa per l'utilizzo della rete di distribuzione.

Le attribuzioni della pubblica amministrazione nella determinazione della tariffa di cui sopra, come conferite dalla legge, sono esercitate dal sindaco.

Articolo 19

La pubblica amministrazione concedente assume le responsabilità in materia dell'efficienza gestionale del concessionario.

Canone di concessione

Articolo 20

Il concessionario versa alla pubblica amministrazione concedente il canone di concessione il cui tetto massimo equivale a 2% dell'ammontare riscosso a titolo della tariffa per l'utilizzo della rete di distribuzione.

Tramite delibera sulla gara ad evidenza pubblica per il rilascio della concessione è possibile limitare ulteriormente l'entità relativa del canone di concessione.

Controllo sull'esercizio del servizio pubblico economico

Articolo 21

Il controllo sull'attività del concessionario ovvero sull'attuazione del contratto di concessione è affidato al competente organo comunale. Il controllo viene ulteriormente definito nel contratto di concessione.

L'organo competente ha la facoltà di affidare taluni aspetti tecnici e professionali del controllo al servizio d'ispettorato comunale, ente od altra istituzione competente.

Previo avviso degli organi di cui al primo ed al secondo comma del presente articolo, il concessionario è tenuto a consentirgli lo svolgimento delle attività di controllo, l'accesso ai propri uffici, l'ispezione degli impianti e delle reti, la visione della documentazione, fornendogli altresì i dati e le delucidazioni richieste.

Trasferimento della concessione

Articolo 22

Il trasferimento della concessione a un terzo è consentita solo previo assenso dell'amministrazione concedente dietro proposta del concessionario, tramite conclusione di un nuovo contratto di concessione contenente le medesime disposizioni in materia dei rapporti, dei temi e d'altri obblighi reciproci previsti nel contratto precedente. Il nuovo concessionario deve possedere i requisiti stabiliti per il rilascio della concessione ed ha l'obbligo di fornire alla pubblica amministrazione concedente le relative prove.

Le disposizioni di cui al primo comma del presente articolo si applicano in senso conforme anche nei casi di accorpamento, fusione od altra forma di cambiamento della natura giuridica del concessionario oppure in caso di trasferimento della concessione alla società controllata.

Le condizioni e la procedura di trasferimento sono regolati in dettaglio dal contratto di concessione.

Cessazione del rapporto concessorio

Articolo 23

Il rapporto concessorio cessa alla scadenza del contratto di concessione, in seguito all'acquisto od alla revoca della concessione oppure con il riscatto del servizio da parte dell'amministrazione pubblica per gestirlo in economia.

Il contratto di concessione cessa decorso il termine di durata della concessione, di comune accordo oppure per risoluzione.

Nel contratto di concessione sono regolati i rapporti in caso di avvio del procedimento fallimentare, di liquidazione o di accomodamento coattivo del concessionario, come pure in seguito al cambiamento della natura giuridica del medesimo.

Articolo 24

Quali che siano i motivi e le modalità della cessazione del contratto di concessione ed allo scopo di tutelare i diritti dell'utenza, la pubblica amministrazione concedente, a seguito della delibera del sindaco, può riscattare il servizio gestendolo in economia fino alla normalizzazione della situazione. Nel frattempo il concessionario ha l'obbligo di consentire alla pubblica amministrazione concedente l'uso delle proprie attrezzature e l'impiego provvisorio della mano d'opera necessaria.

Articolo 25

Le parti convengono in merito alla cessazione del rapporto concessorio, quando rilevano di comune accordo l'impossibilità di proseguire le attività, oggetto del contratto di concessione e del presente decreto, in seguito al verificarsi di cambiamenti sostanziali di natura economica o di sistema ovvero a causa di altre circostanze affini, mentre non sarebbe ammessa modifica alcuna al contratto di concessione stesso.

Le parti regolano i propri rapporti reciproci tramite contratto di cessazione consensuale.

Articolo 26

I diritti e gli obblighi della pubblica amministrazione concedente o del concessionario in materia della risoluzione del contratto di concessione sono regolati nel medesimo.

Il concessionario può sciogliere il contratto di concessione solamente nel caso in cui la pubblica amministrazione concedente non adempie i propri obblighi derivanti dal contratto di concessione impedendogli l'attuazione del medesimo.

Articolo 27

Allorquando la pubblica amministrazione accerti unilateralmente l'esistenza di presupposti secondo cui il servizio pubblico sarebbe più efficiente se esercitato sotto forme diverse, oppure se lo richiede la legge, può far valere il riscatto immediato della concessione. A tale fine deve ottenere il consenso del Consiglio comunale.

Il riscatto della concessione avviene entro un termine ragionevole, comunque non superiore a tre mesi dalla decisione in merito, adottata dal Consiglio comunale.

Oltre all'obbligo di pagamento dell'indennizzo per gli investimenti comprovati e non ammortizzati, effettuati dal concessionario nella costruzione e nella manutenzione degli impianti e delle pertinenze, la pubblica amministrazione concedente assume anche l'impegno di acquistare le attrezzature, assumere i dipendenti impiegati presso il concessionario a tempo indeterminato ed assegnati esclusivamente alle mansioni di erogazione del servizio pubblico, come pure l'obbligo di provvedere al rimborso del danno effettivamente sofferto.

Articolo 28

La pubblica amministrazione concedente revoca la concessione od emette una declaratoria di decadenza nei seguenti casi:

- se il concessionario non rispetti i tempi entro i quali egli ha l'obbligo di dare inizio alla prestazione del servizio pubblico;
- per sopravvenute ragioni di interesse pubblico che impongono la cessazione del servizio pubblico economico od abbandono del regime concessorio, il ch     appurato tramite atto approvato dal Consiglio comunale;
- in caso di gravi violazioni del contratto di concessione, previste all'articolo 29 del presente decreto;
- in caso di ripetute altre violazioni del contratto di concessione, definite all'articolo 30 del presente decreto, di cui la pubblica amministrazione ha informato il concessionario

tramite avviso ufficiale scritto indicando il termine entro il quale porre rimedio alle eventuali conseguenze, pena la revoca della concessione, cui per   il concessionario non ha dato riscontro;

– se il concessionario trasferisce la concessione ad altro soggetto agendo in difformit   del presente decreto.

La concessione non pu   essere revocata per inadempienza del concessionario se le circostanze giustificanti tale provvedimento siano dovute a causa di forza maggiore o se si tratti di circostanze imprevedute ed insormontabili, definite all'articolo 31 del presente decreto.

Articolo 29

Costituiscono violazioni gravi del contratto di concessione:

- Ritardo nell'estensione della rete di distribuzione rispetto ai tempi convenuti nel contratto di concessione, nei casi in cui i termini vengano superati di oltre 50% per colpa del concessionario;
- Applicazione di tariffe diverse da quelle stabilite nel contratto di concessione ovvero fissate tramite delibera dell'organo competente;
- Ritardo nel pagamento del canone di concessione che superi di 45 giorni la data della scadenza;
- Omissione della tenuta del catasto delle reti e degli impianti oppure la tenuta del medesimo non conforme alla normativa in vigore.

Si ritengono violazioni gravi del contratto di concessione anche i motivi per i quali al concessionario viene ritirata la licenza per l'esercizio dell'attivit   di gestore della rete di distribuzione.

Articolo 30

Altre violazioni del contratto di concessione che comportano il ritiro della concessione:

- Rifiuto di allacciamento dell'utente interessato alla rete di distribuzione qualora tale decisione non sia suffragata dai presupposti previsti dalla legge, dalla contestuale normativa o da norme di gestione in vigore;
- Inadeguatezza nella tenuta del catasto delle reti e degli impianti;
- Ritardi nel pagamento del canone di concessione, non rientranti tra le violazioni gravi del contratto di concessione;
- Interruzioni di fornitura del gas naturale ai singoli utenti non giustificate dalla legge, oppure ritardi ingiustificati nel ripristino dell'allacciamento.

Articolo 31

Sono ritenute casi di forza maggiore le circostanze straordinarie, imprevedibili ed insormontabili che sopraggiungono successivamente alla conclusione del contratto di concessione e che esulano dalla volont   delle parti. In particolare sono considerati casi di forza maggiore gli incendi, i terremoti, le inondazioni ed altre calamit   naturali, gli scioperi (fatti salvi quelli dei dipendenti del concessionario), la guerra, le esplosioni, danni agli impianti, blocco commerciale, i provvedimenti delle autorit   od in generale, la scarsit   del gas nel paese con l'impossibilit   di approvvigionamento attraverso interventi delle autorit   sul mercato od altri, il ch   pu   avere risvolti pregiudizievoli per la rete di distribuzione e gli impianti oppure causare cambiamenti sostanziali a livello economico e di sistema tali da costituire impedimento parziale o totale dell'esercizio del pubblico servizio su parte o sulla totalit   della rete in conformit   di quanto previsto dal contratto di concessione.

Le parti hanno l'obbligo di informarsi reciprocamente e in modo tempestivo del sopraggiungere dei suddetti casi di forza maggiore, e convenire circa l'esercizio del servizio pubblico in simili circostanze.

Articolo 32

Il controllo sull'attuazione del decreto e lo svolgimento delle procedure in caso di violazione sono affidati all'organo comunale preposto all'ispezione.

Articolo 33

Incorre nella multa di SIT 350.000 l'imprenditore autonomo o persona giuridica che commette infrazione in relazione all'esercizio della propria attività, qualora nonostante l'avviso scritto e notificato del gestore della rete di distribuzione del gas naturale, entro il termine prescritto ometta di allacciare alla suddetta rete l'utenza utilizzata nell'esercizio della propria attività, come previsto dall'articolo 16, secondo comma, del presente decreto.

Incorre nella multa di SIT 100.000 chi nonostante l'avviso scritto e notificato del gestore della rete di distribuzione del gas naturale, entro il termine prescritto ometta di allacciare alla suddetta rete l'utenza, come previsto dall'articolo 16, secondo comma, del presente decreto.

In caso d'infrazione di cui al primo comma del presente articolo, la persona responsabile della persona giuridica è soggetta al pagamento della multa di SIT 100.000.

Articolo 34

Incorre nella multa di SIT 200.000 l'imprenditore autonomo o persona giuridica che commette infrazione in relazione all'esercizio della propria attività, qualora nonostante l'avviso scritto e notificato del concessionario, previsto al precedente articolo 17, primo comma, non provveda a rimuovere la stazione di distribuzione del gas provvisoria.

L'utente del gas proveniente da una stazione provvisoria priva di un gestore appositamente designato, che ometta di rimuoverla nonostante l'invito del concessionario, previsto al precedente articolo 17, primo comma, incorre nella multa:

- di SIT 150.000 se commette la suddetta infrazione in veste di imprenditore autonomo o persona giuridica in relazione all'esercizio della propria attività;
- di SIT 60.000 SIT, comminata ad altra persona.

Articolo 35

Per sindacare l'operato dei soggetti coinvolti nel processo di realizzazione della rete di distribuzione del gas naturale, indirizzare le attività del concessionario – gestore della rete di distribuzione, e degli organi della pubblica amministrazione concedente, in relazione alla metanizzazione, come pure ai fini di partecipazione all'adozione, da parte degli organi della pubblica amministrazione concedente, di decisioni di maggior rilievo riguardanti l'erogazione del servizio pubblico oggetto del presente decreto, viene istituito un Consiglio progettuale per la costruzione della rete di distribuzione del gas, avente carattere di organo permanente del sindaco.

Nel suddetto Consiglio progettuale siedono i rappresentanti dei presidenti degli organi interni del Consiglio comunale ed i dirigenti dei dipartimenti dell'amministrazione comunale, preposti al settore dei servizi pubblici economici, dell'economia, delle finanze e della tutela ambientale. Il sindaco vi nomina anche esperti tecnici ed operatori pubblici. All'occorrenza, il Consiglio invita a partecipare ai lavori anche i rappresentanti dei prestatori del servizio pubblico – gestori dell'infrastruttura pubblica, e delle comunità locali interessate.

Sono compiti del Consiglio progettuale per la costruzione della rete di distribuzione del gas:

- valutazione dei progetti di costruzione della suddetta rete e la rispettiva armonizzazione con le linee direttrici strategiche a lungo termine del comune nel campo energetico ed in quello di assetto territoriale;
- valutazione delle priorità proposte nell'ambito del progetto di realizzazione della rete di distribuzione e la rispettiva armonizzazione;

– assistenza agli organi della pubblica amministrazione concedente nell'approntamento delle condizioni di gara, nella preparazione dei contratti di concessione e nella definizione di altri rapporti concessori;

– partecipazione alla procedura di scelta del concessionario, e

– collaborazione alla ricerca di soluzioni in materia d'altre questioni di principio, programmatiche ed operative riguardanti la metanizzazione del comune.

Articolo 36

Se all'atto della pubblicazione del bando di gara per l'assegnazione della concessione riguardante l'erogazione del servizio pubblico di gestione della rete di distribuzione del gas naturale non sarà ancora operativa la procedura di rilascio delle licenze in seguito alle modifiche apportate alla Legge sull'energia del 2004, l'offerente deve, a prescindere alle disposizioni di cui all'articolo 10, primo comma, del presente decreto, possedere la licenza per l'attività di "gestione della rete di distribuzione del gas", come dalle disposizioni dell'articolo 6, primo comma, quinto alinea, della Legge sull'energia (Gazzetta uff. della RS, n. 79/99, 8/00 – rettificato, e 50/03 – sentenza della CC).

Articolo 37

Fino all'entrata in vigore della Legge sulle infrazioni (Gazzetta uff. della RS, n. 7/03), le multe previste dal presente decreto sono comminate negli importi stabiliti agli articoli 33 e 34 del presente decreto.

Articolo 38

Con l'entrata in vigore del presente decreto cessa di avere valore il Decreto sulla costruzione della rete di distribuzione del gas (Bollettino uff. n. 7/99 e 40/02).

Articolo 39

Il presente decreto entra in vigore il giorno successivo a quello della sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N. K3524-1/2004

Capodistria, 15 luglio 2004.

IL SINDACO
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
Boris Popovič m. p.

4250. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (marina in komunalni privezi, v letu 2004)

Na podlagi drugega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popravni sklep US, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US, 87/01 – Zsam-1, 16/02 in 51/02) in na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji dne 15. julija 2004 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (marina in komunalni privezi, v letu 2004)

1. člen

Ta odlok določa spremembo in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (v nadaljevanju: *prostorske sestavine plana*):

– Dolgoročni plan občine Koper za obdobje 1986-2000 (Uradne objave – UO 25/86), dopolnitve 1988 (UO 10/88), dopolnitve 1992 (UO 9/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *dolgoročni plan*.

– Družbeni (srednjeročni) plan občine Koper za obdobje 1986-1990 (UO 36/86), dopolnitve 1992 (UO 11/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1998 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *družbeni plan*.

2. člen

(1) Sestavni deli prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana so: tekstualni del dolgoročnega plana in tekstualni del družbenega plana ter kartografski del in kartografska dokumentacija v obliki enotnega gradiva za dolgoročni in družbeni plan.

(2) S tem odlokom se spremenijo in dopolnijo tekstualna dela dolgoročnega in družbenega plana, kartografski del plana ter kartografska dokumentacija.

(3) Tekstualni del vsebuje odlok s programsko zasnovo, obrazložitev sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana ter seznam sektorskih aktov.

(4) Grafični del vsebuje prikaz namenske rabe prostora, območij varovanj in omejitev ter programske zasnove.

3. člen

Priloge sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so:

- povzetek za javnost
- izvleček iz strateškega prostorskega akta
- obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
- strokovne podlage
- predhodne pogoje in smernice
- spis postopka priprave in sprejemanja akta.

4. člen

(1) Spremembe in dopolnitve se nanašajo na spremembo namenske rabe na območju akvatorija Semedelskega zaliva in priobalnega pasu med Koprno-Capodistria, Semedelo in Žusterno.

(2) Skladno s prej navedenim se spremenijo in dopolnijo tudi prikazi namenske rabe v besednem in kartografskem delu ter kartografski dokumentaciji prostorskega dela in istočasno uskladijo neskladja med besednim in kartografskim delom planskih aktov občine iz 1. člena tega odloka.

5. člen

Dolgoročni plan

Tekstualni del Dolgoročnega plana se spremeni tako, da se v poglavju »4.1.7. Turizem« besedilo devetega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»Glede na opredeljeni turistični razvoj občine predvidamo na območju Ankarana-Ancarano ureditev pristanov pretežno za potrebe domicilnega prebivalstva ter izgradnjo in ureditev marine v Koprno-Capodistria s ca. 600 privezi ter

ureditev komunalnih privezov (pomoli ob ustju reke Badaševice ca. 110, ob starem koprskem mandraču ca. 150 in v rekonstruiranem kanalu Grande ca. 60 privezov).«

6. člen

Družbeni plan

(1) Tekstualni del Družbenega plana se spremeni in dopolni tako, da se v poglavju »5.1.9. Turizem« za prvim odstavkom doda nov odstavek, ki se glasi:

»Najpomembnejšo vsebinsko dopolnitev turistične ponudbe v občini predstavlja predvidena izgradnja marine s ca. 600 privezi ob izlivu Badaševice v morje ter ureditev ca. 320 komunalnih privezov.«

(2) V poglavju »6.2.7. Turizem« se za drugim odstavkom doda nov odstavek, ki se glasi:

»Da bi oblikovali celovito turistično ponudbo, bomo pristopili k urejanju in izgradnji marine in komunalnih privezov v akvatoriju Koprškega zaliva.«

(3) Poglavlje »6.2.11.4. Komunalni privezi« se v celoti spremeni tako, da se glasi:

»Predvidena je izgradnja komunalnih privezov ob izlivu reke Badaševice, ob starem mandraču mesta Koper-Capodistria, na območju rekonstruiranega kanala Grande, na območju struge reke Badaševice in v Ankaranu-Ancarano ter ureditev privezov na območju starega pristanišča v Koprno-Capodistria.«

7. člen

Besedilo poglavj »6.3.4 Obala Koper – Slavnik« se v celoti spremeni tako, da se glasi:

»6.3.4. Obala Koper – Semedela – Žusterna Lega:

Obravnava območje obsega osrednji in zahodni del Semedelskega zaliva ter kopenski del med izlivom reke Badaševice, predvidene obalne ceste in kopališčem Žusterna – vključno s klifom.

Funkcija območja in namenska raba:

Ureditev marine predstavlja nadgradnjo turistične ponudbe mesta, celovito in zaokroženo rešitev programske povezave med starim mestnim jedrom in spalnim delom mesta v zaledju.

Morski del je namenjen ureditvi marine in komunalnih privezov. Kopenski del med Semedelo in Žusterno se opredeli kot stavbna zemljišča namenjena centralnim in turističnim dejavnostim.

Program:

Predvidena marina leži med staro Semedelsko cesto, ustjem Badaševice in kopališčem Žusterna, tako da se valobran marine diagonalno približuje obalni črti ob stari Semedelski cesti, v morje pa sega približno do polovice zaliva. Zmogljivost marine je ca. 600 privezov. Pomoli ob ustju reke Badaševice so namenjeni komunalnim privezom (ca. 110). Komunalni privezi so predvideni tudi ob starem koprskem mandraču (ca. 150) in ob kanalu Grande, kjer je z namenom popestritve promenadne linije v rekonstruiranem kanalu predvidena izgradnja komunalnih privezov za manjša plovila (ca. 60). Ob izlivu Badaševice je predvidena ureditev ploščadi za vzdrževanje manjših plovil – škvera, ki pa direktno v stik morja in kopnega ne posega.

Za potrebe ureditve marine je predvidena poglobitev dna morja, ureditev pretoka Badaševice in smiselno rešitev problema nanosa materiala z Badaševico.

Na kopenskem delu marine – med novo obalno črto in obstoječo peš in kolesarsko potjo je predvidena ureditev obalne ploščadi, objektov marine (brez objektov, namenjenih tehnično – servisnim dejavnostim) in parkirišč. Na zunanji strani valobrana je urejena plaža, ki se navezuje na kopališče v Žusterni.

Med obstoječo peš in kolesarsko potjo ter cesto Semedela – Žusterna je predvidena izgradnja objektov, namenjenih centralnim in turističnim dejavnostim, ki sooblikujejo promenado mestnega značaja.

Lokacija marine hkrati predstavlja osnovo za nadgradnjo prostora z dodatnimi funkcijami, kot so možnost pozidave do obalne linije, ki bi tako povezala mesto na griču vse do morja, saj gre v bistvu za mesto ob morju. Programi omogočajo celovito ureditev in povezavo pestrega priobalnega prostora in poselitve.

Predvidena je ureditev parkirišč vzdolž obalne ceste. Ureditev dodatnih parkirnih površin je predvidena tudi med škerom, kanalom Grande in priključkom Semedela.

Za vzpostavitev peš komunikacije med Markovcem in obalo je predvidena vertikalna peš povezava v obliki dvigala oziroma zobate železnice.

Ohranjanje narave:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za območje predvidene marine v Semedelskem zalivu« (ZRSVN, OE Piran, april 2003) ter strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana MOK – marina in komunalni privezi« (ZRSVN, OE Piran, december 2003), ki so priloga temu odloku in se hranijo na Mestni občini Koper.

Varstvo kulturne dediščine:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo kulturne dediščine, navedeni v strokovnem gradivu »Zasnova varstva kulturne dediščine, marina in komunalni privezi« (ZVKDS, OE Piran, december 2003) in Strokovne podlage za območje med Badaševico, Semedelsko vpadnico in tržnico v Kopru (MZVNKD Piran, maj 1993), ki so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Mestne občine Koper.

Način urejanja: lokacijski načrt. Možno je urejanje z več lokacijskimi načrti glede na posamezne funkcionalne in morfološko zaključene celote. «

Drugi pogoji:

V okviru strokovnih podlag za lokacijski načrt je potrebno izdelati maritimno študijo, ki obravnava vpliv valovanja, tokovanja, vetrov, pretok in nanose Badaševice, potrebnih poglobitev in zasipavanj ter varnost plovbe. V določilih lokacijskega načrta je potrebno opredeliti ustrezne lokacije oziroma način deponiranja izkopanega oziroma refuiliranega materiala.

8. člen

(1) Spremeni in dopolni se del vsebine kartografske dokumentacije plana, ki se nanaša na namensko rabo prostora na območju urbanistične zasnove Kopra, območja varovanja in programske zasnove. Vsebine so prikazane na novih karti v merilu 1:5.000, ki so sestavni del tega odloka.

Geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so združene karte digitalnega katastrskega načrta (DKN) in temeljnega topografskega načrta (TTN5).

(2) Na podlagi dodatnih strokovnih podlag se, skladno s spremembami, določenimi v 5. členu tega odloka, v kartografskem delu plana ustrezno spremenijo tudi tematske karte v merilu 1:25.000 (organizacijska naloga).

9. člen

Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin plana so na vpogled pri pristojnem organu Mestne občine Koper.

10. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3503-54/2003

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan

Mestne občine Koper

Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 171, secondo comma, della Legge sulla sistemazione del territorio (Gazzetta uff. della RS, n. 110/02, 8/03 – rettifica, 58/03 – ZZK – 1), dell'articolo 29 della Legge sull'autonomia locale (Gazzetta uff. della RS n. 72/93; 6/94 – sentenza della CC, 45/94 – sentenza della CC, 57/94, 14/95, 20/95 – sentenza della CC, 63/95 – interpretazione autentica, 9/96 – sentenza della CC, 44/96 – sentenza della CC, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – sentenza della CC, 74/98, 12/99 – delibera della CC, 16/99 – delibera di rettifica della CC, 59/99 – sentenza della CC, 70/00, 100/00 – delibera della CC, 87/01 – Zsam – 1, 16/02 e 51/02) ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino uff. n. 40/00, 30/01 e 29/03), il consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 15 luglio 2004, ha approvato il

DECRETO

SULLE MODIFICHE ED INTEGRAZIONI AGLI ELEMENTI TERRITORIALI DEL PIANO A LUNGO TERMINE E DEL PIANO SOCIALE DEL COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA (porto turistico e ormeggi comunali, anno 2004)

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (nel seguito: elementi territoriali del piano):

– Piano a lungo termine del Comune di Capodistria per il periodo 1986-2000 (Bollettino uff. 25/86), integrazioni 1988 (BU 10/88), integrazioni 1992 (BU 9/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano a lungo termine*.

– Piano sociale (a medio termine) del Comune di Capodistria per il periodo 1986-1990 (BU 36/86), integrazioni 1992 (BU 11/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1998 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano sociale*.

Articolo 2

(1) Gli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale sono costituiti da una relazione illustrativa del piano sociale e dalle rappresentazioni e documentazione grafica quale materiale unico destinato ad entrambi i piani sopraccitati.

(2) Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni alle relazioni illustrative del piano a lungo termine e di quello sociale, alla parte cartografica del piano ed alla rispettiva documentazione cartografica.

(3) La relazione illustrativa comprende il decreto contenente il concetto programmatico, la motivazione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano e l'elenco degli atti settoriali.

(4) Le rappresentazioni grafiche forniscono dati circa l'uso finalizzato del territorio, degli ambiti territoriali soggetti ai vincoli di tutela e del concetto programmatico.

Articolo 3

Sono allegati alle modifiche ed integrazioni:

- Sintesi dell'atto destinata alla diffusione,
- Estratto dal piano territoriale strategico,
- Illustrazione e motivazione dell'atto territoriale,
- Elaborati tecnici,
- Presupposti e orientamenti,
- Pratica della procedura di predisposizione e d'approvazione dell'atto.

Articolo 4

(1) Le modifiche ed integrazioni interessano la modificazione della destinazione d'uso dell'acquatorio del Golfo di Semedella e della fascia costiera tra Capodistria, Semedella e Giusterna.

(2) In seguito a quanto esposto in precedenza, si procede alle modifiche ed integrazioni anche alle descrizioni illustrative o rappresentazioni grafiche contenute negli elementi territoriali, con contestuale armonizzazione della parte testuale e di quella grafica dei piani di cui all'articolo 1 del presente decreto.

Articolo 5

Piano a lungo termine

Nel capitolo "4.1.7. Turismo" del Piano a lungo termine il testo del comma n. 9 è modificato e recita:

»A seguito del previsto sviluppo turistico del comune, si prevede, nella zona di Ancarano, la sistemazione degli ormeggi destinati in prevalenza alla popolazione residente, oltre alla costruzione della marina a Capodistria con ca. 600 posti barca, come pure la realizzazione degli ormeggi comunali (moli a ridosso della foce del Cornalunga con circa 110 posti barca, presso il vecchio mandracchio capodistriano con circa 150 posti barca, e nel ricostruito Canal Grande con circa 60 posti barca).»

Articolo 6

Piano sociale

(1) La relazione illustrativa del Piano sociale è modificata ed integrata con l'aggiunta, nel capitolo »5.1.9. Turismo« di un secondo comma che recita:

»L'integrazione ed il potenziamento più significativi dell'offerta turistica comunale sono rappresentati dalla prevista costruzione della marina con circa 600 posti barca a ridosso della foce del Cornalunga e la sistemazione di circa 320 ormeggi comunali.»

(2) Nel capitolo »6.2.7. Turismo« il secondo comma è seguito da un nuovo comma che recita:

»Allo scopo di integrare l'offerta turistica si procederà alla costruzione della marina e degli ormeggi comunali nell'acquatorio del Golfo di Capodistria.«

(3) Il capitolo »6.2.11.4. Ormeggi comunali« è modificato e recita:

»Si prevede la costruzione degli ormeggi comunali a ridosso della foce del Cornalunga, presso la vecchia darsena cittadina a Capodistria, nel ristrutturato Canal Grande, nell'alveo del Cornalunga e ad Ancorano, come pure nel porto vecchio di Capodistria

Articolo 7

Il testo del capitolo »6.3.4 Tratto di costa Capodistria – Slavnik« è modificato e recita:

»6.3.4. Tratto di costa Capodistria – Semedella – Giusterna

Ubicazione:

L'area in oggetto comprende la parte centrale e quella occidentale del Golfo di Semedella e il tratto di costa delimitato dalla foce del Cornalunga, dalla prevista strada costiera e dall'impianto di balneazione a Giusterna assieme alla scogliera.

Funzione e destinazione d'uso dell'area:

La costruzione del porto turistico costituisce un potenziamento dell'offerta turistica cittadina oltre a fornire una soluzione compiuta alla zona di collegamento tra il centro storico e la zona residenziale periferica. La parte marittima è destinata alla realizzazione del porto turistico e degli ormeggi comunali. Il tratto di costa tra Semedella e Giusterna diventa un'area edificabile destinata ai servizi ed alle attività turistiche.

Programma:

L'ubicazione del porto turistico è prevista tra la vecchia Strada di Semedella, la foce del Cornalunga e l'impianto balneare di Giusterna. Il frangiflutti si estenderà fino alla metà del golfo e sarà posto in diagonale rispetto alla linea della costa lungo la vecchia Strada di Semdella. La capacità del porto turistico è di 600 posti barca. Gli approdi presso la foce del Cornalunga sono destinati agli ormeggi comunali (110 circa), che dovrebbero essere realizzati anche lungo la vecchia darsena (150 circa) e lungo il Canal Grande la cui ricostruzione prevede anche la realizzazione di circa 60 posti barca per piccole imbarcazioni, il che dovrebbe arricchire di contenuti il futuro passeggio lungomare. Lo spazio a terra all'altezza della foce del Cornalunga dovrebbe essere adibito ad uno squero senza tuttavia interessare direttamente la linea costiera.

Al fini di costruzione del porto turistico è previsto l'approfondimento del fondale marino, la regolazione del flusso del Cornalunga che dovrebbe altresì risolvere il problema dell'accumulo dei sedimenti fluviali del Cornalunga.

Nello spazio a terra del porto turistico – tra la nuova linea costiera e l'attuale sentiero pedonale e ciclabile si prevede la sistemazione della banchina, delle varie strutture (senza impianti destinati ai servizi tecnici portuali) e dei parcheggi. Lungo il lato esterno del frangiflutti sarà realizzato uno stabilimento di balneazione che si congiungerà con quello di Giusterna.

Tra l'attuale sentiero pedonale e ciclabile e la strada Semedella – Giusterna sorgeranno dei fabbricati destinati ai servizi ed alle attività turistiche i quali concorreranno a formare un passeggio dal carattere urbano.

Per la sua ubicazione il porto turistico offre inoltre nuovi spunti per l'arricchimento del territorio interessato con nuovi contenuti, quali ad esempio, la possibilità di espandere il comparto edificatorio unendo la zona residenziale in collina all'area costiera. I programmi sono concepiti in modo da consentire un'organica sistemazione ed unificazione dello spazio litoraneo e della zona d'insediamento abitativo.

Sono previsti parcheggi lungo la strada costiera, come pure nell'area delimitata dallo squero, dal Canal Grande e dal raccordo di Semedella.

Tra Monte Marco e la costa sarà realizzato un collegamento pedonale sotto forma di ascensore ovvero di una ferrovia funicolare.

Tutela dei beni naturalistici:

La pianificazione degli interventi nel territorio deve avvenire nel rispetto delle indicazioni, dei presupposti e dei vincoli di tutela dei beni naturalistici, come pure della preservazione della biodiversità, come riportato negli elaborati tecnici "Indirizzi di tutela delle risorse naturali ed ambientali

riferiti all'area interessata dal previsto porto turistico nel Golfo di Samedella" (

ZRSVN, OE Pirano, aprile 2003) e quelli intitolati »Indirizzi di tutela delle risorse naturali ed ambientali riferiti alle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del CCC – porto turistico e ormeggi comunali« (ZRSVN, OE Pirano, dicembre 2003), che sono allegati al presente decreto e si tengono presso la sede dell'amministrazione comunale di Capodistria..

Tutela del patrimonio culturale:

Nella pianificazione degli interventi nel territorio vanno osservati gli indirizzi, i presupposti ed i vincoli di tutela del patrimonio culturale, come indicati negli elaborati tecnici "Principi di tutela del patrimonio culturale, porto turistico e ormeggi comunali" (ZVKDS, OE Pirano, dicembre 2003), oltre agli elaborati tecnici riguardanti l'area delimitata dal Cornalunga, dal raccordo di Samedella e dal mercato cittadino (MZVNKD Pirano, maggio 1993) che sono allegati al presente decreto e si tengono presso la sede dell'amministrazione comunale di Capodistria.

Modalità di disciplina: piano di sito. Sono ammessi più piani di sito in dipendenza dei singoli ambiti territoriali funzionali e morfologicamente circoscritti.«

Altre prescrizioni:

In ambito agli elaborati tecnici sui quali poggia il piano di sito, occorre realizzare uno studio del moto ondoso, delle correnti, dei venti, dei flussi e dei sedimenti fluviali del Cornalunga, dei necessari approfondimenti del fondale marino e delle colmature, oltre che della sicurezza di navigazione. Nelle disposizioni del piano di sito vanno definiti i luoghi ovvero le modalità di deposito del materiale di risulta o di quello refluo.

Articolo 8

(1) E' modificato ed integrato parte del contenuto della documentazione cartografica del piano riguardante la destinazione d'uso del territorio contemplato dal concetto urbanistico di Capodistria, le zone soggette a vincoli di tutela, oltre che il concetto programmatico. I contenuti sono rappresentanti nella nuova mappa a scala 1:5000 che è parte integrante del presente decreto. Costituiscono basi geodetiche per la predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano le mappe d'insieme del piano catastale digitale (DKN) e del piano topografico di base (TTN5).

(2) In virtù degli elaborati tecnici aggiuntivi si procede, in ottemperanza delle modifiche di cui all'articolo 6 del presente decreto, alla modificazione delle mappe d'insieme, contenute nella parte cartografica, a scala 1:25000 (mansione organizzativa).

Articolo 9

Le modifiche ed integrazioni sono a disposizione presso l'organo competente del Comune città di Capodistria.

Articolo 10

Il presente decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo alla sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

Numero: 3503-54/2003
Capodistria, 15 luglio 2004.

COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
IL SINDACO
Boris Popovič m. p.

4251. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obala med Koprom-Capodistria in Izolo-Isola, v letu 2004)

Na podlagi drugega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03 – ZZK – 1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popravni sklep US, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US, 87/01 – Zsam – 1, 16/02 in 51/02) in na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji dne 15. julija 2004 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obala med Koprom-Capodistria in Izolo-Isola, v letu 2004)

1. člen

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (v nadaljevanju: *prostorske sestavine plana*):

– Dolgoročni plan občine Koper za obdobje 1986-2000 (Uradne objave – UO 25/86), dopolnitve 1988 (UO 10/88), dopolnitve 1992 (UO 9/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *dolgoročni plan*.

– Družbeni (srednjeročni) plan občine Koper za obdobje 1986-1990 (UO 36/86), dopolnitve 1992 (UO 11/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1998 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *družbeni plan*.

2. člen

(1) Sestavni deli prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana so: tekstualni del dolgoročnega plana in tekstualni del družbenega plana ter kartografski del in kartografska dokumentacija v obliki enotnega gradiva za dolgoročni in družbeni plan.

(2) S tem odlokom se spremenijo in dopolnijo tekstualna dela dolgoročnega in družbenega plana, kartografski del plana ter kartografska dokumentacija.

(3) Tekstualni del vsebuje odlok s programsko zasnovo, obrazložitev sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana ter seznam sektorskih aktov.

Grafični del vsebuje prikaz namenske rabe prostora, območij varovanj in omejitev ter programske zasnove.

(4) Priloge sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so:

- povzetek za javnost
- izvleček iz strateškega prostorskega akta
- obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
- strokovne podlage
- predhodne pogoje in smernice
- spis postopka priprave in sprejemanja akta.

3. člen

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve plana, ki se nanašajo na

– spremembe, ki so nastale zaradi novega vrednotenja obale med Koper-Capodistria in Izola-Isola ob upoštevanju, da se sedanja cesta ob obali dolgoročno umakne v tunel;

– dopolnitve programskih zasnov: dodajo se nove programske zasnove za predlagane ureditve obale od Žusterne do meje z občino Izola-Isola.

4. člen

Dolgoročni plan

Tekstualni del dolgoročnega plana se spremeni tako, da se v poglavju »4.3.6. Urbanistična zasnova mesta Koper« v podpoglavju »2. Namenska raba površin« dopolni besedilo trinajstega odstavka, tako da se v celoti glasi:

»Turistični razvoj naselja Koper-Capodistria terja njegovo postopno poudarjanje kot turistično-izletniškega centra. Posebej pa so opredeljeni: razvoj marine in spremljajočih dejavnosti, turistično območje Žusterna in predvideni poslovni turizem. *Obalno območje od Žusterne proti Izoli-Isola se uredi kot sprehajališče z dodatnimi kopališkimi površinami, po umiku obalne ceste pa se celotno območje nameni rekreacijskim in turističnim dejavnostim.*«

5. člen

Družbeni plan

(1) Tekstualni del družbenega plana se spremeni tako, da se na koncu poglavja 6.3. Programske zasnove doda novo podpoglavje z oznako IX., ki v celoti glasi:

»IX. OBALNO OBMOČJE ŽUSTERNA – IZOLA-ISO-LA

6.3.33. Obalna promenada

Legra

Obalna promenada povezuje mesti Koper-Capodistria in Izola-Isola. Območje programske zasnove leži na območju sedanje obalne ceste med Koper-Capodistria in Izola-Isola.

Funkcija območja in namenska raba

Namen obalne promenade je povezati mesti Koper-Capodistria in Izola-Isola, ustvariti novo raven ambientalnosti in mestnosti, povezati mesti z zelenimi površinami, povezati kontaktna območja, omogočiti razširitev obalne črte in uvesti nove oblike rabe prostora. Obalna promenada predstavlja hrbtnico, na katero se pripenjajo tudi vse ostale rabe tega prostora.

Program

Obalno promenado sestavljajo peš pot, kolesarska pot, pot za rolkarje in intervencijski dovoz, ki bo v sezoni lahko predstavljal tudi traso turističnega javnega prometa (turistični vlakec, minibus in podobno). Pomemben del obalne promenade bo potekal tudi po morju in se obale fizično dotaknil na pomolih – pristajališčih javnega pomorskega prometa.

Obalna promenada bo dostopna iz mest Izole-Isola in Koprca-Capodistria, z morske strani, in po kapilarnih prometnicah iz zaledja (območja Žusterne, območja bolnišnice Izola, območja Markovca), ki se bodo zaključila s parkirnimi žepi. Na območju promenade je predviden intervencijski dovoz in sezonski turistični prevoz z mini busi ali turističnim vlakcem. Programska zasnova predvideva tudi programske razširitve, povezane s parkirnimi žepi. Opremljene naj bi bile s sanitarnimi prostori, info točkami in sposojevalnicami športne opreme (možnost – kioski s pijačo/sladoledi).

Obalno promenado sestavljajo vzporedni pasovi, namenjeni različnim rabam. Skupna širina promenade se mora prilagoditi razmeram v prostoru, določitvam strokovnih podlag in smernicam nosilcev urejanja prostora.

Pri načrtovanju in oblikovanju predvidenih ureditev je potrebno upoštevati omejitve in usmeritve, navedene v strokovnih podlagah in smernicah nosilcev urejanja prostora.

Zaporednost izvajanja

Obalna promenada se ureja v fazah, v odvisnosti od poteka oziroma umika obalne ceste v tunel.

Način urejanja: lokacijski načrt

6.3.34. Žusterna

Legra

Območje programske zasnove Žusterna leži med morjem in traso sedanje obalne ceste – načrtovane obalne promenade. Na vzhodnem robu se stika z območjem lokacijskega načrta za ureditev marine, na drugi strani pa z območjem urejanja med Žusterno in Moletom.

Funkcija območja in namenska raba

V prvi fazi, pred preusmeritvijo prometa s sedanje obalne ceste v predor, sta možna razvoj in širitev športno – rekreacijskega programa (kopališče, akvatorij) in ureditev pripadajočih površin mirujočega prometa na območju sedanjega parkiranja med Žusterno in območjem načrtovane marine.

V drugi fazi je predvidena preusmeritev prometa z območja sedanje obalne ceste, ureditev zelenih parkovnih površin ter možna ureditev pokritih bazenov pod nivojem terena. Najvišja kota terena med kopališčem in naseljem Žusterna naj ne bi preseгла 2.5 metra.

Program

V prvi fazi je predvideno povečanje kopaliških površin v smeri proti morju za približno 40 metrov. Natančnejši obseg in obliko širitve kopališča (v meji danih gabaritov) je potrebno podrobneje opredeliti z lokacijskim načrtom. Kopališče se v smeri proti Moletu ne širi, temveč se zaključi s pomolom, ki je lahko namenjen tudi pristajanju čolnov pomorskih potniških lokalnih linij. Možna je ureditev mestnega vodnega parka.

Kopališče v Žusterne je potrebno preurediti, ga povezati z obalno promenado in mu dati bolj urbani značaj z neposrednimi prostorskimi povezavami ter s specifičnimi elementi urbane opreme. Predlaga se ureditev odprtih, med seboj povezanih bazenov in njihovo povežavo z obstoječim zaprtim bazenom (v drugi fazi). Potencialni prostor za nove pokrite bazene je pod nivojem sedanje ceste – pod predlaganimi travnatimi površinami (v drugi fazi).

V prvi fazi urejanja je mogoče ohraniti obstoječe parkirne površine med kopališčem Žusterna in območjem načrtovane marine, v drugi fazi (po ukinitvi obalne ceste) pa je možno na tem mestu urediti večnivojsko parkirno hišo, ki bo segala čez (bodočo lokalno) cesto in se naslanjala na klif.

Po umiku obalne ceste bo potrebno ustrezno urediti lokalne dovoze oziroma dostope.

Po ukinitvi tranzitnega prometa skozi Žusterne se današnja trasa obalne ceste med parkiriščem in kopališčem preuredi delno v obalno promenado, delno v javno zeleno površino – v parkovno ureditev zelenic, počivališč in otroških igrišč, ki bo obogatila prostor naselja Žusterna, hotela, kopališča in obalne promenade.

Pri načrtovanju in oblikovanju predvidenih ureditev je potrebno upoštevati omejitve in usmeritve, navedene v strokovnih podlagah in smernicah nosilcev urejanja prostora. V območje Žusterne sega del naravne vrednote Koper – Žusterna – klif (4805).

Zaporednost izvajanja

Območje Žusterne se ureja v fazah, v odvisnosti od poteka oziroma umika obalne ceste v tunel.

Način urejanja: lokacijski načrt

6.3.35. Obala in akvatorij med Žusterno in rtom

Rex

Legra

Obravnavano območje obale med Žusterno in rtom Rex predstavlja ozek obalni pas in pripadajoči del akvatorija, ki na

vzhodni strani meji na območje Žusterne, na zahodni do meje z občino Izola-Isola ob območju rta Rex, na južni strani ga omejuje obalna promenada in na severni strani morje.

Funkcija območja in namenska raba

Obala in akvatorij med Žusterno in rtom Rex s pristanom Molet predstavljajo velik potencial za splošno rabo morja, predvsem za kopanje v poletnih mesecih.

Območje je namenjeno splošni rabi, ohranjanju biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot. Namenska raba prostora so zelene rekreacijske površine.

Program

V prvi fazi je mogoče urediti plažne površine na skaloletu in pripadajočem akvatoriju, urediti pristan Molet (pristajanje manjših čolnov in splošna raba), postaviti dva nova pomola (ob naravni kotanji in ob rtu Rex), namenjena pristajanju manjših čolnov in pristajanju čolnov regionalnega pomorskega potniškega prometa, ter urediti sidrišča v akvatoriju najmanj 80 m od obale, izven območja rastišča pozejdonke.

V drugi fazi je mogoče urediti amfiteater v naravni kotanji, ki je namenjen pristočasovnim plažnim in kulturnim dejavnostim.

Območje bo dostopno:

– v prvi fazi po obalni promenadi (peš, s kolesom, rolerji, javnim potniškim prometom po promenadi in po morju). Dostopno je z avtomobilom, urejena sta dva parkirna žepa ob Moletu in v naravni kotanji. Dostopno je za intervencijska vozila po cesti Koper – Izola.

– v drugi fazi po obalni promenadi (peš, s kolesom, rolerji, javnim sezonskim potniškim prometom po promenadi in po morju). Dostopno bo za intervencijska vozila po obalni promenadi. Dostop z avtomobili bo omejen. Možno bo parkiranje v parkirnih žepih izven obravnavanega območja in dostop z alternativnimi oblikami prometa do samega območja.

Pri načrtovanju in oblikovanju vseh predvidenih ureditev je potrebno upoštevati omejitve in usmeritve urejanja v prostoru, navedene v strokovnih podlagah in smernicah nosilcev urejanja prostora. Območje obrežja in akvatorija je naravna vrednota državnega pomena, obvezno republiško izhodišče *Žusterna – rastišče pozejdonke (1611)*.

Zaporednost izvajanja

Območje obale in akvatorija med Žusterno in rtom Rex se ureja v fazah, v odvisnosti od poteka oziroma umika obalne ceste v tunel.

Način urejanja: lokacijski načrt

6.3.36. Hudourniška grapa ob rtu Rex

Legra

Območje programske zasnove leži v naravni hudourniški grapi ob rtu Rex, ob sedanji obalni cesti, načrtovani obalni promenadi. Nanjo se pripenja z ožjim delom. Območje je z lokalno cesto povezano z območjem bolnišnice Izola. Po sredi območja grape poteka meja med MO Koper in občino Izola, zato bo predvidene ureditve potrebno načrtovati v sodelovanju obeh občin.

Funkcija območja in namenska raba

Potencial območja programske zasnove ob Rtu Rex je še posebej velik zaradi grape, ki jo je hudournik izdolbel v pobočje klifa. Iztek grape in hudournika v morje ponuja krajinsko najprimernejšo lokacijo za umestitev daljšega pomola, sama grapa pa, skrita očem, ponuja veliko primernega prostora za različne ureditve, povezane s plažo in različnimi športno – rekreativnimi dejavnostmi. Tudi omejitve v območju so velike, upoštevati je potrebno zlasti usmeritve varovanja naravne vrednote *Žusterna – Izola – klif (4272)*.

Območje je namenjeno rekreacijski rabi in ohranjanju naravnih vrednot. Namenska raba prostora so zelene rekreacijske površine.

Program

V prvi fazi urejanja bi bilo mogoče izpeljati načrtovane posege v prostoru le pod pogojem, da se uredi peš povezavo med območjem programske zasnove in obalo ali bližnjimi naselji brez nivojskega prečkanja obalne ceste. Predlagana je ureditev posegov v drugi fazi, ob ureditvah obalne promenade, na katero se območje programske zasnove smiselno pripenja.

Območje bo dostopno:

– v drugi fazi po obalni promenadi (peš, s kolesom, rolerji, javnim sezonskim potniškim prometom po promenadi in po morju). Dostopno bo za intervencijska vozila po obalni promenadi. Dostop z avtomobili bo možen po lokalni cesti z vrha klifa (izolske bolnice), vendar bo omejen. Možno bo parkiranje v parkirnih hišah ali parkirnih žepih izven obravnavanega območja in dostop z alternativnimi oblikami prometa do samega območja.

V grapi ob rtu Rex je možna ureditev prostora za piknike, skupaj z vso potrebno infrastrukturo: vodo, kanalizacijo, elektriko, sanitarnimi prostori, ter urejenimi športnimi površinami, kot so igrišča za odbojko na mivki, otroška igrišča, mali bazenčki in podobno. Možna je tudi ureditev teniških igrišč. Skozi grapo teče pot, ki poveže obalno črto z območjem bolnišnice Izola na klifu.

Pri oblikovanju je potrebno upoštevati omejitve in usmeritve urejanja v prostoru, navedene v strokovnih podlagah in smernicah nosilcev urejanja prostora. V območje hudourniške grape ob rtu Rex sega del naravne vrednote *Žusterna – Izola – klif (4272)*.

6. člen

(1) Spremeni in dopolni se del vsebine kartografske dokumentacije plana, ki se nanaša na namensko rabo prostora na območju urbanistične zasnove Koprja. Razmejitve namenske rabe so prikazane na novi karti v merilu 1:5.000, ki je sestavni del tega odloka.

Geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitev so združene karte digitalnega katastrskega načrta (DKN) in temeljnega topografskega načrta (TTN5).

(2) Na podlagi dodatnih strokovnih podlag se, skladno s spremembami, določenimi v 4. členu tega odloka, v kartografskem delu plana spremeni sistem prometnega in infrastrukturnega omrežja na območju urbanistične zasnove (organizacijska naloga).

7. člen

Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin plana so na vpogled pri pristojnem organu Mestne občine Koper.

8. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3503-54/2003

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan
Mestne Občine Koper
Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 171, secondo comma, della Legge sulla sistemazione del territorio (Gazzetta uff. della RS, n. 110/02, 8/03 – rettifica, 58/03-ZZK-1), ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino uff. n. 40/00, 30/01 e 29/03), il consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 15. luglio 2004, ha approvato il

D E C R E T O
SULLE MODIFICHE ED INTEGRAZIONI AGLI
ELEMENTI TERRITORIALI DEL PIANO A LUNGO
TERMINE E DEL PIANO SOCIALE DEL COMUNE
CITTA' DI CAPODISTRIA
(tratto di costa tra Giusterna e Isola)

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (nel seguito: elementi territoriali del piano):

– Piano a lungo termine del Comune di Capodistria per il periodo 1986-2000 (Bollettino uff. 25/86), integrazioni 1988 (BU 10/88), integrazioni 1992 (BU 9/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano a lungo termine*.

– Piano sociale (a medio termine) del Comune di Capodistria per il periodo 1986-1990 (BU 36/86), integrazioni 1992 (BU 11/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1998 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano sociale*.

(1) Gli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale sono costituiti da una relazione illustrativa del piano sociale e dalle rappresentazioni e documentazione grafica quale materiale unico destinato ad entrambi i piani sopraccitati.

(2) Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni alle relazioni illustrative del piano a lungo termine e di quello sociale, alla parte cartografica del piano ed alla rispettiva documentazione cartografica.

Articolo 2

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni al piano, riferite in particolare a:

– Modifiche dovute alla valorizzazione aggiornata del tratto di costa tra Capodistria e Isola, in considerazione dello spostamento in galleria, previsto a lungo termine, dell'attuale strada costiera;

– Integrazioni dei concetti programmatici: aggiunta di nuovi contenuti in seguito ai proposti interventi di sistemazione del tratto di costa da Giusterna fino al confine col comune di Isola.

Articolo 3

Piano a lungo termine

La relazione illustrativa del piano a lungo termine è modificato nel capitolo »4.3.6. Concetto urbanistico della città di Capodistria», sottocapitolo »2. Destinazione d'uso degli spazi», con l'integrazione del tredicesimo comma che recita:

»Lo sviluppo turistico dell'abitato di Capodistria richiede una progressiva affermazione della sua vocazione turistica. In particolare sono definiti la costruzione del porto turistico con attività complementari, la zona turistica di Giusterna ed il previsto turismo d'affari. Il tratto di costa che si estende da Giusterna a Isola sarà adibito a passeggiata con superfici aggiuntive destinate alla balneazione; in seguito all'allontanamento della strada costiera l'intera zona sarà utilizzata per attività ricreative e turistiche».

Articolo 4

Piano sociale

La relazione illustrativa del piano sociale è modificata con l'aggiunta, dopo il capitolo 6.3. Concetti programmatici, di un nuovo sottocapitolo IX che recita:

»IX. AREA COSTIERA TRA GIUSTERNA E ISOLA

6.3.31. Passeggiata lungomare

Ubicazione

La passeggiata lungomare collega le città di Capodistria e Isola. L'area interessata dal concetto programmatico di cui sopra occupa il tracciato dell'attuale strada costiera tra Capodistria e Isola.

Funzione e destinazione d'uso dell'area

Con la realizzazione della passeggiata lungomare s'intende creare un nuovo ambiente dal carattere urbano con zone verdi, che colleghi le città di Capodistria ed Isola, ed inoltre: congiunga le zone di contatto, consenta l'allargamento della fascia costiera ed introduca nuove forme d'impiego del territorio.

Programma

La passeggiata lungomare sarà costituita da un sentiero pedonale e pista ciclabile, pista per i pattini a rotelle e transito di veicoli di pronto intervento che nell'alta stagione potrà servire anche come percorso per il servizio del trasporto pubblico per turisti (trenino, minibus e simili). Un tratto importante della passeggiata lungomare sarà realizzato lungo i pontili che si congiungeranno alla terraferma all'altezza delle banchine con attracchi per le imbarcazioni al servizio del trasporto pubblico marittimo per passeggeri.

La passeggiata lungomare sarà accessibile da Isola e da Capodistria, dal mare e dall'entroterra (Giusterna, ospedale di Isola, Monte Marco) attraverso i collegamenti capillari che sboccheranno in un parcheggio. L'unico traffico motorizzato consentito nella zona in oggetto sarà quello di pronto intervento ed il trasporto pubblico per turisti con minibus o trenino.

Il concetto programmatico prevede anche l'attrezzamento di spazi collegati con parcheggi ed dotati dei servizi di toilette, punti informativi e centri di noleggio delle attrezzature sportive (opzione – chioschi con bibite e gelati).

Il passaggio lungomare è formato da fasce di territorio parallele con diversa destinazione d'uso. La larghezza complessiva della passeggiata deve adeguarsi alle caratteristiche territoriali, alle indicazioni contenute negli elaborati tecnici ed alle linee guida fornite dagli enti preposti alla sistemazione del territorio.

La pianificazione e la realizzazione degli interventi previsti devono avvenire nel rispetto dei vincoli e degli indirizzi indicati negli elaborati tecnici e nelle linee guida fornite dagli enti preposti alla sistemazione del territorio.

Progressione e tempi d'attuazione

La passeggiata lungomare sarà realizzata per fasi, subordinata ai lavori di spostamento della strada costiera in galleria.

Modalità di disciplina: piano di sito.

6.3.32. Giusterna

Ubicazione

La zona interessata dal concetto programmatico di Giusterna è delimitata dal mare e dal tracciato dell'attuale strada costiera ossia dalla prevista passeggiata lungomare. Ad est essa confina con la zona contemplata dal piano di sito riferito al porto turistico, ad ovest invece, con la zona tra Giusterna e Moletto.

Funzione e destinazione d'uso dell'area

Nella fase iniziale ovvero precedentemente allo spostamento del traffico dall'attuale strada costiera in galleria sono attuabili lo sviluppo e l'estensione dei programmi sportivi e ricreativi (stabilimento balneare, specchio d'acqua prospiciente), oltre alla sistemazione delle zone adibite al traffico stazionario nell'attuale area di parcheggio tra Giusterna e la superficie prevista per il porto turistico.

Nella fase successiva si prevede il disimpegno dell'attuale strada costiera, la sistemazione a mo di parco delle zone verdi ed eventualmente la costruzione di piscine coperte sotto il livello del terreno, la cui quota massima tra lo stabilimento balneare e la frazione di Giusterna non dovrebbe superare 2,5 metri.

Programma

La fase iniziale consisterà in un'estensione in direzione del mare delle superfici adibite alla balneazione in direzione del mare di circa 40 metri. L'entità ed il disegno dell'estensione di cui sopra (entro il perimetro delimitato) saranno ulteriormente definiti nel piano di sito. L'estensione dell'impianto non dovrebbe superare l'area del Moletto, ma si conclude col pontile che potrà fungere da zona d'attracco delle imbarcazioni a servizio della linea marittima locale per il trasporto dei passeggeri. E' possibile inoltre la sistemazione di un parco acquatico.

L'impianto balneare di Giusterna necessita di una ricostruzione e del collegamento con la passeggiata lungomare. Occorre inoltre conferirgli un aspetto più urbano, ottenuto attraverso comunicazioni dirette ed elementi specifici di arredo urbano. Il progetto prevede la costruzione di piscine comunicanti all'aperto ed il loro congiungimento con l'attuale piscina coperta (seconda fase). Lo spazio disponibile per nuove piscine coperte va reperito sotto il livello dell'attuale strada ovvero sotto le previste superfici allestite al verde pubblico (seconda fase).

Nella fase iniziale è data la possibilità di conservare le aree di parcheggio esistenti tra l'impianto balneare di Giusterna e le superfici previste per il porto turistico. Nella seconda fase invece (successivamente al disimpegno della strada costiera) queste superfici potranno essere adibite ad un garage a più livelli che supererà la strada (locale futura) e si appoggerà alla scogliera.

Lo spostamento della strada costiera richiederà la sistemazione delle strade d'accesso locali.

In seguito alla soppressione del traffico di transito attraverso Giusterna, l'attuale tracciato della strada costiera tra l'area di parcheggio e lo stabilimento balneare è sistemato a passeggiata lungomare, in parte a zona verde – parco, punti di sosta e parchi giochi, arricchendo in tal modo la zona della frazione di Giusterna, dell'albergo, dell'impianto balneare e della passeggiata stessa.

La pianificazione e la realizzazione degli interventi nel territorio devono avvenire in ottemperanza delle prescrizioni e dei vincoli indicati negli elaborati tecnici e negli orientamenti forniti dagli enti preposti alla sistemazione territoriale. Nell'area di Giusterna si trova la scogliera, ubicata tra Capodistria e Giusterna ed inserita tra i beni naturalistici (4805).

Successione degli interventi

Gli interventi nell'area di Giusterna saranno articolati in fasi, e subordinati allo spostamento in galleria della strada costiera.

Modalità di disciplina: piano di sito

6.3.33. Tratto di costa e specchio d'acqua prospiciente tra Giusterna ed il promontorio Rex**Ubicazione**

La zona d'intervento è individuata nel tratto di costa tra Giusterna ed il promontorio Rex, ed è costituita da una stretta

fascia di terraferma con lo specchio d'acqua prospiciente, confinante ad est con l'area di Giusterna, ad ovest col territorio del comune di Isola presso il promontorio Rex, a sud con la passeggiata lungomare e a nord col mare.

Funzione e destinazione d'uso dell'area

Il tratto di costa col mare prospiciente, delimitato da Giusterna, da una parte, ed il promontorio Rex col Moletto, dall'altra, offre numerose possibilità di sfruttamento dell'ambiente marino, in particolare per la balneazione nei mesi estivi.

L'area è destinata all'impiego generale, alla preservazione della biodiversità e dei beni naturalistici. Vi si prevede la sistemazione delle zone verdi da utilizzarsi per attività ricreative.

Programma

Nella fase iniziale sarà possibile sistemare le superfici adibite alla balneazione sfruttando il frangiflutti ed il mare prospiciente questo tratto di costa, l'approdo di Moletto (attracco di piccole imbarcazioni, impiego generale), costruire due nuovi pontili (accanto all'avvallamento naturale e presso il promontorio Rex) da destinarsi alle piccole imbarcazioni ed a quelle a servizio del traffico marittimo regionale per passeggeri, sistemare gli ancoraggi ad almeno 80 m dalla costa fuori dal habitat della posidonia.

Nella fase successiva si potrà procedere alla realizzazione, nell'avvallamento naturale, di un anfiteatro adibito ad attività di svago ed alle iniziative a sfondo culturale.

L'area sarà accessibile:

– Nella fase iniziale, attraverso la passeggiata lungomare (a piedi, in bicicletta, con pattini a rotelle, utilizzando mezzi pubblici terrestri e marittimi). Essendo previsto l'accesso anche con automobili saranno realizzate due zone di parcheggio presso il Moletto e nell'avvallamento naturale. I veicoli di pronto intervento potranno accedervi attraverso la strada Capodistria – Isola.

– Nella fase successiva, attraverso la passeggiata lungomare (a piedi, in bicicletta, con pattini a rotelle, utilizzando mezzi pubblici terrestri e marittimi). I veicoli di pronto intervento potranno accedervi attraverso la passeggiata lungomare. Alle automobili l'accesso sarà limitato con possibilità di parcheggio nelle zone all'uopo costruite fuori dell'area in oggetto, mentre il raggiungimento dell'area stessa sarà possibile utilizzando forme alternative di trasporto.

La pianificazione e la realizzazione di tutti gli interventi nel territorio devono avvenire in ottemperanza delle prescrizioni e dei vincoli indicati negli elaborati tecnici e negli orientamenti forniti dagli enti preposti alla sistemazione territoriale. La zona costiera e quella del mare prospiciente costituiscono un bene naturalistico di portata nazionale, perciò vanno osservate le indicazioni riferite all'area di Giusterna – habitat della posidonia (1611).

Successione degli interventi

Gli interventi previsti nel tratto di costa e nel mare prospiciente tra Giusterna ed il promontorio Rex saranno realizzati per fasi, e subordinati allo spostamento in galleria della strada costiera.

Modalità di disciplina: piano di sito

6.3.34. Alveo torrentizio presso il promontorio Rex Ubicazione

La zona d'intervento è individuata nell'alveo torrentizio presso il promontorio Rex, lungo l'attuale strada costiera e la prevista passeggiata lungomare, alla quale si congiunge nella parte più stretta. La zona è collegata con l'area dell'ospedale di Isola con la strada locale ed è attraversata dal confine tra il CC di Capodistria ed il comune di Isola, perciò la pianificazione degli interventi deve avvenire in collaborazione tra i due comuni.

Funzione e destinazione d'uso

Grazie all'alveo torrentizio che le acque scavarono lungo la scogliera, la zona d'intervento relativa all'area presso il promontorio Rex si presenta ricca di potenzialità. Lo sbocco in mare offre l'ubicazione idonea per un lungo pontile, l'alveo stesso, per la sua collocazione non esposta bene si presta a contenuti diversi, connessi alla spiaggia ed a varie attività sportive e ricreative. Va inoltre tenuto conto dei vincoli, che impongono il rispetto degli indirizzi di tutela del bene naturalistico – la scogliera tra Giusterna e Isola (4272).

La zona ospiterà le attività ricreative con particolare accento sulla preservazione del patrimonio naturalistico. La destinazione d'uso prevista sono le superfici ricreative allestite al verde.

Programma

Gli interventi progettati nella fase iniziale potranno essere attuati a condizione che sia sistemato il sentiero pedonale tra la zona in oggetto e la costa oppure i vicini abitati senza intersezioni a raso della strada costiera. Si propone pertanto che gli interventi vengano realizzati nella fase successiva, una volta ultimata la passeggiata lungomare alla quale si congiungono i vari programmi e contenuti previsti per la zona in oggetto.

La zona sarà accessibile:

Nella fase successiva, attraverso la passeggiata lungomare (a piedi, in bicicletta, con pattini a rotelle, utilizzando mezzi pubblici terrestri e marittimi). I veicoli di pronto intervento potranno accedervi attraverso la passeggiata lungomare. Per le automobili l'accesso sarà limitato alla strada locale in provenienza dall'area dell'ospedale. Il parcheggio sarà previsto nei garage o nelle aree appositamente allestite e costruite fuori dell'area in oggetto, mentre il raggiungimento dell'area stessa sarà possibile utilizzando forme alternative di trasporto.

Nell'alveo torrentizio presso il promontorio Rex potranno essere allestiti spazi per i picnic, dotati dell'infrastruttura necessaria: acqua, fognature, elettricità, servizi, superfici per la pratica dei vari sport quali pallavolo su sabbia, parchi gioco per bambini, piccole piscine e simili. E' possibile inoltre la costruzione di campi da tennis. L'alveo è attraversato da un sentiero che collega la linea costiera con l'area dell'ospedale di Isola, collocato sulla cima della scogliera.

La pianificazione degli interventi deve avvenire in ottemperanza delle prescrizioni e dei vincoli vigenti nel territorio, indicati negli elaborati tecnici e negli orientamenti forniti dagli enti preposti alla sistemazione territoriale. L'area dell'alveo torrentizio presso il promontorio Rex ha carattere di bene naturalistico – scogliera che si estende da Giusterna a Isola (4272).

Articolo 5

E' in parte modificato ed integrato il contenuto della documentazione cartografica del piano riguardante la destinazione d'uso del territorio contemplato dal concetto urbanistico di Capodistria, oltre che dal concetto programmatico. Le delimitazioni delle diverse destinazioni d'uso sono rappresentate nella nuova mappa a scala 1:5000 che è parte integrante del presente decreto.

Costituiscono basi geodetiche per la predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano le mappe d'insieme del piano catastale digitale (DKN) e del piano topografico di base (TTN5).

In virtù degli elaborati tecnici aggiuntivi si procede, in ottemperanza delle modifiche di cui all'articolo 4 del presente decreto, alla modificazione della parte cartografica del piano, e precisamente al sistema viario e delle infrastrutture (manipolazione organizzativa).

La parte cartografica del piano è disponibile in visione presso l'Ufficio per l'ambiente ed il territorio del CC di Capodistria.

Articolo 6

Il presente decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo alla sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale.

N.: 3503-54/2003

Capodistria, 15 luglio 2004.

COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
IL SINDACO
Boris Popovič m. p.

4252. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obalno območje Ankarana – Ancarano, v letu 2004)

Na podlagi drugega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03 – ZZK – 1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popravni sklep US, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US, 28/01 – ugotovitev US, 87/01 – Zsam – 1, 16/02 – sklep US, 51/02 in 108/03 – sklep US) in na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji dne 15. julija 2004 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obalno območje Ankarana – Ancarano, v letu 2004)

1. člen

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (v nadaljevanju: *prostorske sestavine plana*):

– Dolgoročni plan občine Koper za obdobje 1986–2000 (Uradne objave – UO 25/86), dopolnitve 1988 (UO 10/88), dopolnitve 1992 (UO 9/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *dolgoročni plan*.

– Družbeni (srednjeročni) plan občine Koper za obdobje 1986–1990 (UO 36/86), dopolnitve 1992 (UO 11/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *družbeni plan*.

2. člen

(1) Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper za obdobje 1986–1990–2000, obalno območje ankaranskega polotoka, (v nadaljevanju besedila: spremembe in dopolnitve) vsebujejo tekstualni in grafični del.

(2) Tekstualni del vsebuje odlok ter obrazložitev sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obalno območje ankaranskega polotoka).

(3) Grafični del vsebuje prikaz namenske rabe prostora, urbanistično zasnovo in programske zasnove.

3. člen

Priloge sprememb in dopolnitev so:

- povzetek za javnost
- izvleček iz strateškega prostorskega akta
- obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
- strokovne podlage
- predhodne pogoje in smernice
- spis postopka priprave in sprejemanja akta.

4. člen

(1) Spremembe in dopolnitve obravnavajo obalno območje ankaranskega polotoka med Jadransko cesto in morjem, od mejnega prehoda Lazaret do območja opuščene bolnišnice.

(2) Spremembe in dopolnitve se nanašajo na uskladitev namenske rabe na robnih območjih: območje mejnega prehoda Lazaret in območje pomola III, določitev podrobnejše namenske rabe ter urbanističnih in programskih usmeritev (urbanistična zasnova, programske zasnove).

(3) Skladno s prej navedenim se spremenijo in dopolnijo tudi prikazi namenske rabe v besednem in kartografskem delu ter kartografski dokumentaciji prostorskega dela in istočasno uskladijo neskladja med besednim in kartografskim delom planskih aktov občine iz 1. člena tega odloka.

5. člen

Dolgoročni plan

(1) Besedilo Dolgoročnega plana iz prve alineje 1. člena tega odloka se spremeni in dopolni tako, da se na koncu poglavja »4.2.5. Telesna kultura«, doda nov odstavek, ki se glasi:

»Na območju med opuščeno bolnišnico Ankaran, Jadransko cesto in sv. Katarino je predvidena izgradnja športno rekreacijske cone.«

(2) V poglavju »4.2.8. Raziskovalna dejavnost« se črta zadnji odstavek.

(3) V poglavju »6.1.3. Pregled območij urejanja z vrstami prostorskih izvedbenih aktov« se v preglednici spremeni in dopolni točka 6 tako, da v celoti glasi:

6. Turistično rekreacijske dejavnosti	T1	Obala Žusterna	UN, PUP
	T2	Marina	ZN
	T3	Črni vrh Ankaran – Ancarano	UN, PUP
6.1. Obalno območje Ankaran – Ancarano	R1	ŠRC Ankaran – Ancarano	LN
	R2	Obala sv. Katarina	LN
	P1	Privezi sv. Katarina	LN
	T1	Sv. Katarina	LN
	T2	Adria	LN
	T3		LN
	Z1	Bolnišnica Valdoldra	LN
	T4		LN
	Z2	Mladinsko okrevališče	LN
	T5	Počitniško naselje Debeli Rtič	LN
	T6	Počitniško naselje Lazaret	LN

6. člen

Družbeni plan

(1) Besedilo Družbenega plana iz druge alineje 1. člena tega odloka se spremeni tako, da se v poglavju »5.3.6. Raziskovanje« črta zadnji odstavek, ki opredeljuje območje »tretje univerze«.

(2) Na koncu besedila poglavja »5.3.8. Telesna kultura« se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Na območju med opuščeno bolnišnico Ankaran, Jadransko cesto in sv. Katarino je predvidena izgradnja športno rekreacijske cone.«

(3) V poglavju »6.3. Programske zasnove« se podpoglavje 6.3.13. spremeni, tako da se v celoti glasi:

»6.3.13. Kontaktno območje med luko in območjem Adria – Ankaran – Ancarano«

Lega:

Območje leži med pomolom III, opuščeno bolnišnico, regionalno cesto in območjem Adria. Obsega ureditvena območja R1, P1, T1 in R2.

Funkcija območja in namenska raba:

Območje je namenjeno športu, rekreaciji, zelenim površinam, vodnim športom, privezom in spremljajočim dejavnostim ter turizmu.

Program:

R1 izgradnja športnih igrišč in objektov, ureditev zelenih površin;

P1 izgradnja privezov in manipulativnih površin, ureditev zelene bariere napram pomolu III, ureditev površin za vodne športe ter športe na mivki;

R2 območje namenjeno ohranjanju biotske raznovrstnosti in varovanju naravnih vrednot ter rekreaciji v naravnem okolju; sonaravna ureditev obale in površin na osrednjem delu zaliva;

T1 gradnja turističnih nastanitvenih objektov s spremljajočimi programi na zahodni strani, gradnja objektov s spremljajočimi programi športno rekreacijskega centra, privezov in vodnih športov na območju sv. Katarine;

Usmeritve:

Ureditev peš in kolesarskega prometa ter drevoreda ob Jadranski cesti, ureditev obalne pešpoti s prečnimi povezavami proti Jadranski cesti, določitev gradbene linije 12 m od Jadranske ceste, določitev etažnosti objektov do P+1 in obveznost varovanja vedute (ureditveno območje T1) ter etažnosti VP za športne objekte (ureditveno območje R1), možna je izvedba kleti, ki pa mora biti popolnoma vkopana ne glede na konfiguracijo terena, na območjih pozidave določitev faktorja zazidanosti 0.25.

Načini urejanja:

Območje se ureja z lokacijskim načrtom. Možno je urejanje z več lokacijskimi načrti glede na posamezne funkcionalne in morfološko zaključene celote.

Drugi pogoji:

V okviru strokovnih podlag za lokacijske načrte, ki obravnavajo posege v morje in obalo, je potrebno izdelati maritimno študijo, ki obravnava vpliv valovanja, tokovanja, vetrov, potrebnih poglobitev in zasipavanj ter varnost plovbe. V določenih posameznih lokacijskih načrtov je potrebno opredeliti ustrezne lokacije oziroma način deponiranja izkopanega materiala.

Pri izdelavi lokacijskih načrtov je potrebno upoštevati smernice in pogoje s področja upravljanja z vodami.

(4) V poglavju »6.3. Programske zasnove« se na koncu sklopa VII. »Ostala območja« doda nova točka, ki se glasi:

»6.3.31. Obalni pas ankaranskega polotoka«

Lega:

Območje obsega površine med regionalno cesto in obalo od vključno območja Adrie do mejnega prehoda Lazaret vključno z območjem opuščene kamnoloma južno od regionalne ceste. Obsega ureditvena območja T2, T3, Z1, T4, Z2, T5 in T6.

Funkcija območja in namenska raba:

Območje je namenjeno turizmu, spremljajočim dejavnostim, zdravstvu in zdravstvenemu turizmu, rekreaciji v naravnem okolju ter zelenim površinam.

Program:

T2 dograjevanje turističnih objektov in spremljajočih programov ter ureditev obale za kopanje;

T3 gradnja turističnih nastanitvenih objektov in ureditev obale za kopanje;

Z1 predvideno dograjevanje objektov in površin za potrebe bolnišnice, ureditev komunalnih privezov in obale za kopanje;

T4 gradnja turističnih nastanitvenih objektov in spremljajočih programov ter ureditev obale za kopanje;

Z2 predvideno dograjevanje objektov in ureditev mladinskega okrevališča ter ureditev obale za kopanje;

T5 dograjevanje turističnih objektov in spremljajočih programov ter ureditev obale za kopanje;

T6 gradnja turističnega naselja s spremljajočimi programi, športno rekreacijskimi površinami, ureditev obale za kopanje, dograjevanje in prestrukturiranje območja mejnega prehoda v turistični informacijski center in druge turistične programe..

Usmeritve:

Ureditev peš in kolesarskega prometa ter drevoreda ob Jadranski cesti, ureditev obalne pešpoti s prečnimi navezavami proti Jadranski cesti, določitev gradbene linije 12 m od Jadranske ceste, ureditev obale za kopanje s spremljajočimi kopališkimi objekti ter na odsekih sonaravna ureditev ali ohranitev obale. Določena je etažnost objektov do P+1 (v ureditvenem območju T2 do P+2 ter v ureditvenem območju T6 – južno od Jadranske ceste na območju opuščene kamnoloma do P+2, na vizualno manj izpostavljeni lokaciji pa do P+2+M. V vseh ureditvenih območjih je možna tudi izvedba kleti, ki pa mora biti popolnoma vkopana ne glede na konfiguracijo terena. Na območjih pozidave je določen faktor zazidanosti 0.25.

Načini urejanja:

Območje se ureja z lokacijskim načrtom. Možno je urejanje z več lokacijskimi načrti glede na posamezne funkcionalne in morfološko zaključene celote.«

Ohranjanje narave:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot, zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper – obalno območje Ankarana« (ZRSV, OE Piran, oktober 2003), ki so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Mestne občine Koper.

Varstvo kulturne dediščine:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo kulturne dediščine, navedeni v strokovnem gradivu »Zasnova varstva kulturne dediščine« (ZVKDS, OE Piran, avgust 2003), ki so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Mestne občine Koper.

Drugi pogoji:

V okviru strokovnih podlag za lokacijske načrte, ki obravnavajo posege v morje in obalo, je potrebno izdelati maritimno študijo, ki obravnava vpliv valovanja, tokovanja, vetrov, potrebnih poglobitev in zasipavanj ter varnost plovbe. V določenih posameznih lokacijskih načrtih je potrebno opredeliti ustrezne lokacije oziroma način deponiranja izkopanega materiala.

Pri izdelavi lokacijskih načrtov je potrebno upoštevati smernice in pogoje s področja upravljanja z vodami.

7. člen

(1) Spremeni in dopolni se del vsebine kartografske dokumentacije plana, ki se nanaša na namensko rabo prostora na območju urbanistične zasnove Kopra in programske zasnove. Vsebine so prikazane na novih karti v merilu 1:5.000, ki so sestavni del tega odloka.

Geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so združene karte digitalnega katastrskega načrta (DKN) in temeljnega topografskega načrta (TTN5).

(2) Na podlagi dodatnih strokovnih podlag se, skladno s spremembami, določenimi v 6. členu tega odloka, v kartografskem delu plana ustrezno spremenijo tudi tematske karte v merilu 1:25.000 (organizacijska naloga).

8. člen

Spremembe in dopolnitve so na vpogled pri pristojnem organu Mestne občine Koper.

9. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3503-53/2003

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan
Mestne občine Koper
Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 171, secondo comma, della Legge sulla sistemazione del territorio (Gazzetta uff. della RS, n. 110/02, 8/03 – rettifica, 58/03-ZZK-1), dell'articolo 29 della Legge sull'autonomia locale (Gazzetta uff. della RS n.72/93; 6/94 – sentenza della CC, 45/94 – sentenza della CC, 57/94, 14/95, 20/95 – sentenza della CC, 63/95 – interpretazione autentica, 9/96 – sentenza della CC, 44/96 – sentenza della CC, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – sentenza della CC, 74/98, 12/99 – delibera della CC, 16/99 – delibera di rettifica della CC, 59/99 – sentenza della CC, 70/00, 100/00 – delibera della CC, 87/01 – Zsam-1, 16/02 e 51/02) ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino uff. n. 40/00, 30/01 e 29/03), il consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 15 luglio 2004, ha approvato il

DECRETO
SULLE MODIFICHE ED INTEGRAZIONI AGLI
ELEMENTI TERRITORIALI DEL PIANO A LUNGO
TERMINE E DEL PIANO SOCIALE DEL COMUNE
CITTA' DI CAPODISTRIA
(area costiera di Ancarano, anno 2004)

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (nel seguito: elementi territoriali del piano):

– Piano a lungo termine del Comune di Capodistria per il periodo 1986-2000 (Bollettino uff. 25/86), integrazioni 1988 (BU 10/88), integrazioni 1992 (BU 9/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: piano a lungo termine.

– Piano sociale (a medio termine) del Comune di Capodistria per il periodo 1986-1990 (BU 36/86), integrazioni 1992 (BU 11/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1998 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano sociale*.

Articolo 2

(1) Le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria per il periodo 1986-1990-2000, area costiera della penisola di Ancarano (nel seguito: modifiche e integrazioni) sono costituite da una relazione illustrativa e dalle rappresentazioni grafiche.

(2) La relazione illustrativa comprende il decreto e la motivazione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (area costiera della penisola di Ancarano).

(3) Le rappresentazioni grafiche forniscono dati circa l'uso finalizzato del territorio, il concetto urbanistico e quello programmatico.

Articolo 3

Sono allegati alle modifiche ed integrazioni:

- Sintesi dell'atto destinata alla diffusione,
- Estratto dal piano territoriale strategico,
- Illustrazione e motivazione dell'atto territoriale,
- Elaborati tecnici,
- Presupposti e orientamenti,
- Pratica della procedura di predisposizione e d'approvazione dell'atto.

Articolo 4

(1) Le modifiche ed integrazioni interessano l'area costiera della penisola di Ancarano, compresa tra la Strada dell'Adriatico ed il mare, dal valico di confine di Lazzaretto alla zona dell'ospedale dimesso.

(2) Le modifiche ed integrazioni si riferiscono all'adeguamento della destinazione d'uso delle zone marginali: valico di confine di Lazzaretto e molo III, alla definizione dettagliata della destinazione d'uso, oltre che degli orientamenti urbanistici e programmatici (concetto urbanistico e quello programmatico).

(3) In seguito a quanto esposto in precedenza, si procede alle modifiche ed integrazioni anche alle descrizioni illustrative o rappresentazioni grafiche contenute negli elementi territoriali, con contestuale armonizzazione della parte testuale e di quella grafica dei piani di cui all'articolo 1 del presente decreto.

Articolo 5

Piano a lungo termine

(1) Nell'articolo 1, primo alinea, il testo del Piano a lungo termine è modificato ed integrato con l'aggiunta, al capitolo "4.2.5. Cultura fisica", di un nuovo comma che recita:

»Nello spazio tra l'ospedale dimesso di Ancarano, la Strada dell'Adriatico e S. Caterina è prevista la realizzazione di una zona sportiva e ricreativa.«

(2) Nel capitolo »4.2.8. Attività di ricerca« è depennato l'ultimo comma.

(3) Nel capitolo »6.1.3. Prospetto delle aree soggette all'intervento di sistemazione territoriale con tipologie di strumenti territoriali attuativi« è modificato ed integrato il punto 6) che recita:

6. Attività turistiche e ricreative	T1	Costa a Giusterna	PR, NTA
	T2	Marina	PE

6.1. Area costiera di Ancarano	T3	Monte nero Ancarano	PR, NTA
	R1	CŠR di Ancarano	PS
	R2	Tratto di costa a S. Caterina	PS
	P1	Ormeggi a S. Caterina	PS
	T1	S. Caterina	PS
	T2	Adria	PS
	T3		PS
	Z1	Ospedale di Valdoldra	PS
	T4		PS
	Z2	Sanatorio giovanile	PS
	T5	Villaggio turistico a Punta Grossa	PS
	T6	Villaggio turistico a Lazzaretto	PS

Articolo 6

Piano sociale

(1) Nel capitolo "5.3.6. Ricerca" del Piano sociale di cui all'articolo 1, secondo alinea, del presente decreto, è depennato l'ultimo comma che definisce l'area del "terzo polo universitario".

(2) Al capitolo »5.3.8. Cultura fisica« si aggiunge un nuovo comma che recita:

»Nello spazio tra l'ospedale dimesso di Ancarano, la Strada dell'Adriatico e S. Caterina è prevista la realizzazione di una zona sportiva e ricreativa.«

(3) Nel capitolo »6.3. Concetti programmatici«, il sottocapitolo 6.3.13. è modificato e recita:

„6.3.13. Zona di contatto tra il porto e l'area Adria – Ancarano

Ubicazione:

L'area si estende tra il molo III, l'ospedale dimesso, la strada regionale e la zona dell'Adria e comprende le aree soggette alla pianificazione R1, P1, T1 e R2.

La funzione e la destinazione d'uso dell'area:

L'area è destinata alle attività sportive, ricreative, alle superfici allestite al verde, agli ormeggi ed alle attività accessorie, come pure al turismo.

Programma:

R1 costruzione di campi da gioco e strutture, sistemazione delle superfici allestite al verde;

P1 costruzione degli ormeggi e delle superfici operative, realizzazione di una barriera verde di protezione verso il molo III, sistemazione delle superfici per gli sport acquatici e gli sport su sabbia;

R2 area destinata alla preservazione della biodiversità e dei beni naturalistici, alla ricreazione in un ambiente naturale;

sistemazione eco-compatibile della fascia costiera e delle superfici nella parte centrale del golfo;

T1 costruzione delle strutture ricettive, complete dei programmi accessori nella parte occidentale, costruzione delle strutture necessarie al centro sportivo e ricreativo, degli ormeggi e degli sport acquatici nella zona della S. Caterina;

Linee guida:

Sistemazione dei sentieri pedonali e del traffico ciclabile, come pure posa a dimora delle alberature stradali lungo la Strada dell'Adriatico, sistemazione del sentiero pedonale costiero con collegamenti trasversali verso la Strada dell'Adriatico, definizione delle distanze di costruzione a 12 m dalla Strada dell'Adriatico, definizione dei limiti di altezza dei fabbricati fino a P + 1 (comprensorio T1) ed i limiti di altezza degli impianti sportivi (comprensorio R1), nelle zone edifica-

bili indicazione del rapporto di copertura fondiaria che deve essere 0,25.

Modalità di disciplina:

L'area è disciplinata col piano di sito. Sono ammessi più piani di sito in funzione dei singoli ambiti territoriali funzionali, morfologicamente circoscritti.

Altre prescrizioni:

In ambito degli elaborati tecnici sui quali poggiano i singoli piani di sito, che si riferiscono agli interventi che interessano l'acquitrino e la costa, occorre realizzare uno studio sul fluire delle onde, sulle correnti, sui venti, sui necessari approfondimenti dei fondali e colmature, come pure sulla sicurezza della navigazione. Nelle disposizioni dei singoli piani di sito occorre stabilire i siti ovvero le modalità di deposito del materiale di risulta.

Nella predisposizione dei piani di sito occorre recepire le indicazioni e le prescrizioni riguardanti l'amministrazione delle acque.

(4) Nel capitolo »6.3. Concetti programmatici« il titolo VII. »Altri ambiti territoriali« è seguito da un nuovo punto che recita:

»6.3.31. Fascia costiera della penisola di Ancarano

Ubicazione:

L'area si estende sulle superfici tra la strada regionale e la costa, e comprende il tratto dall'area della Adria fino al valico di confine di Lazzaretto, oltre alla dimessa cava a sud della strada regionale. Gli ambiti interessati dal piano T2, T3, Z1, T4, Z2, T5 in T6.

Ambiti territoriali funzionali e destinazione d'uso:

La zona è destinata alle attività turistiche, a quelle accessorie, ai servizi sanitari ed al turismo della salute, alla ricreazione in un ambiente naturale ed alle aree verdi.

Programma:

T2 estensione degli impianti turistici e delle strutture accessorie, sistemazione delle superfici adibite alla balneazione;

T3 costruzione di impianti di ricezione e sistemazione delle superfici adibite alla balneazione;

Z1 prevista estensione degli impianti e delle superfici ospedaliere, sistemazione degli attracchi comunali e delle superfici adibite alla balneazione;

T4 costruzione di impianti di ricezione e sistemazione delle superfici adibite alla balneazione;

Z2 prevista estensione degli impianti, sistemazione del sanatorio giovanile e delle superfici adibite alla balneazione;

T5 costruzione di impianti di ricezione e sistemazione delle superfici adibite alla balneazione;

T6 realizzazione di un villaggio turistico con strutture accessorie, superfici sportive e ricreative, la sistemazione delle superfici da adibirsi alla balneazione, interventi di estensione degli impianti e riconversione della zona del valico di confine in un centro turistico informativo ed altri programmi relativi al settore del turismo..

Linee guida:

La sistemazione del traffico pedonale e di quello ciclabile, come pure delle alberature lungo la Strada dell'Adriatico, la sistemazione del sentiero pedonale costiero con collegamenti trasversali in direzione della Strada dell'Adriatico, definizione delle distanze di costruzione a 12 m dalla Strada dell'Adriatico, sistemazione delle superfici adibite alla balneazione e complete delle strutture necessarie ed, a tratti,

sistemazione eco-sostenibile della costa o preservazione della medesima. I limiti di altezza per i fabbricati sono stabiliti come segue: fino a P + 1 (ambito territoriale T2 fino a P + 2 e nell'ambito territoriale T6 – a sud della Strada dell'Adriatico nell'ubicazione della dimessa cava fino a P + 2, nei siti meno esposti fino a P + 2 + M. Nelle zone edificabili è definito l'indice del rapporto di copertura fondiaria che deve essere 0,25.

Modalità di disciplina:

L'area è disciplinata col piano di sito. Sono ammessi più piani di sito in funzione dei singoli ambiti territoriali funzionali, morfologicamente circoscritti."

Preservazione dei beni naturalistici:

Nella pianificazione degli interventi si tiene conto delle indicazioni, dei presupposti e delle prescrizioni intese a tutelare i beni naturalistici, delle aree soggette ai vincoli di tutela e della preservazione della biodiversità, come indicato nello studio "Orientamenti di tutela dei beni naturalistici da osservarsi nella predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano lungo termine e di quello sociale del Comune città di Capodistria – zona costiera di Ancarano" (ZRSV, OE Pirano, ottobre 2003) che è allegato al presente decreto e si tiene presso la sede del Comune città di Capodistria.

Tutela del patrimonio culturale:

Nella pianificazione degli interventi nel territorio si osservano gli orientamenti, i presupposti e le prescrizioni intese a tutelare il patrimonio culturale, come indicato nello studio "Principi di tutela del patrimonio culturale" (ZVKDS, OE Pirano, agosto 2003) che è allegato al presente decreto e si tiene presso la sede del Comune città di Capodistria.

Altre prescrizioni:

In ambito degli elaborati tecnici sui quali poggiano i singoli piani di sito, che si riferiscono agli interventi che interessano l'acquitrino e la costa, occorre realizzare uno studio sul fluire delle onde, sulle correnti, sui venti, sui necessari approfondimenti dei fondali e colmature, come pure sulla sicurezza della navigazione. Nelle disposizioni dei singoli piani di sito occorre stabilire i siti ovvero le modalità di deposito del materiale di risulta.

Nella predisposizione dei piani di sito occorre recepire le indicazioni e le prescrizioni riguardanti l'amministrazione delle acque.

Articolo 7

(1) E' modificato ed integrato parte del contenuto della documentazione cartografica del piano riguardante la destinazione d'uso del territorio contemplato dal concetto urbanistico di Capodistria, oltre che dal concetto programmatico. I contenuti sono rappresentati nella nuova mappa a scala 1:5000 che è parte integrante del presente decreto.

Costituiscono basi geodetiche per la predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano le mappe d'insieme del piano catastale digitale (DKN) e del piano topografico di base (TTN5).

(2) In virtù degli elaborati tecnici aggiuntivi si procede, in ottemperanza delle modifiche di cui all'articolo 6 del presente decreto, alla modificazione delle mappe d'insieme, contenute nella parte cartografica, a scala 1:25000 (mansione organizzativa).

Articolo 8

Le modifiche ed integrazioni sono a disposizione presso l'organo competente del Comune città di Capodistria.

Articolo 9

Il presente decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo alla sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N.: 3503-53/2003
Capodistria, 15 luglio 2004.

COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
IL SINDACO
Boris Popovič m. p.

4253. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (razširitev urbanih površin na Ankaransko bonifiko, v letu 2004)

Na podlagi drugega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03 – ZZK – 1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popravni sklep US, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US, 28/01 – ugotovitev US, 87/01 – Zsam – 1, 16/02 – sklep US, 51/02 in 108/03 – sklep US) in na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji dne 15. julija 2004 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (razširitev urbanih površin na Ankaransko bonifiko, v letu 2004)

1. člen

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (v nadaljevanju: *prostorske sestavine plana*):

– Dolgoročni plan občine Koper za obdobje 1986-2000 (Uradne objave – UO 25/86), dopolnitve 1988 (UO 10/88), dopolnitve 1992 (UO 9/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *dolgoročni plan*.

– Družbeni (srednjeročni) plan občine Koper za obdobje 1986-1990 (UO 36/86), dopolnitve 1992 (UO 11/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1998 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *družbeni plan*.

2. člen

(1) Sestavni deli prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana so: tekstualni del dolgoročnega plana in tekstualni del družbenega plana ter kartografski del in kartografska dokumentacija v obliki enotnega gradiva za dolgoročni in družbeni plan.

S tem odlokom se spremenijo in dopolnijo tekstualna dela dolgoročnega in družbenega plana, kartografski del plana ter kartografska dokumentacija.

(2) Tekstualni del vsebuje odlok in obrazložitev sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana.

(3) Grafični del vsebuje prikaz namenske rabe prostora in prikaz programske zasnove.

3. člen

Priloge sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so:

- povzetek za javnost
- izvleček iz strateškega prostorskega akta
- obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
- strokovne podlage
- predhodni pogoji in smernice
- spis postopka priprave in sprejemanja akta.

4. člen

(1) Spremembe in dopolnitve se nanašajo na:

- razširitev pokopališča Škocjan-San Canziano v Koprju,

- sprememba namembnosti območja znotraj ureditvenega območja mesta Koper-Capodistria in sprememba načinov urejanja,

- uskladitev z obveznimi republiški izhodišči.

(2) Skladno s prej navedenim se spremenijo in dopolnijo tudi prikazi namenske rabe v besednem in kartografskem delu ter kartografski dokumentaciji prostorskega dela in istčasno uskladijo neskladja med besednim in kartografskim delom planskih aktov občine iz 1. člena tega odloka.

5. člen

Dolgoročni plan

V poglavju »6.1.3. Pregled območij urejanja z vrstami prostorskih izvedbenih aktov« se v preglednici dopolnijo naslednje točke dela A) UREDITVENO OBMOČJE MESTA KOPER:

- točka 3. Centralne dejavnosti
- točka 4. Stanovanjska gradnja
- točka 7. Drugo.

Besedilo dopoljenih oziroma spremenjenih vsebin glasi:

3. Centralne dejavnosti	C4	Bivje (reurbanizacija obm. Kemiplas) trgovsko-poslovna cona	LN
4. Stanovanjska gradnja	S 6/1	Individ. gradnja Škofije	PUP
	S 6/2	Individ. gradnja Škofije	PUP
	S 6/3	Individ. gradnja Škofije	LN
7. Ostalo	KL-1	Pokopališče Škocjan-San Canziano	LN

6. člen

Družbeni plan

(1) Tekstualni del Družbenega plana se spremeni in dopolni tako, da se v poglavju »6.3. Programske zasnove« v podpoglavju »IV. OBMOČJE INDUSTRIJSKIH CON« v točki 6.3.14 Industrijska cona Sermin – skladišče naftnih derivatov spremeni drugi stavek tako, da se glasi:

»Območje je namenjeno razširitvi skladiščnih površin naftnih derivatov.«

(2) Tekstualni del Družbenega plana se spremeni in dopolni tako, da se v poglavju »6.3. Programske zasnove« v podpoglavju »IV. OBMOČJE INDUSTRIJSKIH CON« v točki 6.3.19. Industrijsko območje Iplas doda nova točka, ki se glasi:

„6.3.19.a Trgovsko poslovna cona kot reurbanizacija opuščene industrijske površine:

Lega: zahodni del industrijske cone, ki leži nad državno cesto Koper – Ljubljana, zahodno od objekta mlekarne.

Funkcija območja in namenska raba

Območje se iz industrijskega spremeni v območje za centralne dejavnosti in se nameni izgradnji trgovsko poslovne centra. Predvidene so dejavnosti, ki jih je možno locirati na rob obstoječe industrijske cone.

Program in smernice urejanja

Podrobno se določi program in pogoje za umestitev objektov v prostor v okviru izdelave strokovnih podlag za lokacijski načrt in sicer z analizo in vrednotenjem prostora (izdelati je potrebno analizo tal glede onesnaženosti, upoštevati usmeritve glede varstva arheoloških najdišč v zaledju, ovrednotiti prostor glede vplivov sosednjih industrijskih dejavnosti na predvideno dejavnost v tej coni).

Prometno se območje navezuje na državno cesto v skladu s pogoji upravljavca

Kartografski prikaz programske zasnove bo del strokovnih podlag lokacijskega načrta.

Način urejanja: lokacijski načrt.«

(2) V poglavju »6.3. Programske zasnove« se v podpoglavju "V. OBMOČJE OBRTNIH CON" črta podpoglavje 6.3.21. Obrtna cona Škofije.

(3) V poglavju »6.3. Programske zasnove« se v podpoglavju "VI. OBMOČJA INDIVIDUALNE GRADNJE" spremeni podpoglavje 6.3.23. Individualna gradnja Škofije tako, da v celoti glasi:

»**Lega:** Območje leži ca. 150 m vzhodno od državne ceste Koper – Škofije, na severni strani meji na obstoječo in delno predvideno zazidavo Forteca.

Funkcija območja in namenska raba

Območje se nameni individualni stanovanjski zazidavi.

Program in smernice urejanja

Območje se ureja kompleksno, z zgraditvijo nove dostopne ceste in navezavo na prometno omrežje obstoječe stanovanjske soseske ter z enotnim urejanjem odvajanja komunalnih odpadnih vod.

Podrobno se določi program in pogoje za umestitev objektov v prostor v okviru izdelave strokovnih podlag za lokacijski načrt in sicer z analizo in vrednotenjem prostora in z upoštevanjem smernic in pogojev nosilcev urejanja prostora.

Kartografski prikaz programske zasnove bo del strokovnih podlag lokacijskega načrta.

Način urejanja: lokacijski načrt.«

(4) V poglavju »6.3. Programske zasnove« se v podpoglavju "VII. Ostala območja" dodajo nove točke, ki se glasijo:

»6.3.34. Razširitev pokopališča Škocjan-San Canziano**Lega**

Obravnavano območje obsega vzhodno nadaljevanje obstoječega pokopališča Škocjan-San Canziano.

Funkcija območja in namenska raba

Območje se nameni razširitvi obstoječega pokopališča Škocjan-San Canziano na površinah, ki naj bi zadoščale za nadaljnjih 25 let.

Program in smernice urejanja

Predlog ureditve novega dela pokopališča mora upoštevati morfološko terena in zasnovo obstoječega pokopališča,

vsebuje pa ureditev grobnih polj v parkovni in klasični ureditvi ter žarnih polja za žarne pokope. Parkirna mesta se zagotavljajo ob lokalnih cestah.

Podrobno se določi program in pogoje za umestitev objektov v prostor v okviru izdelave strokovnih podlag za lokacijski načrt in sicer z analizo in vrednotenjem prostora in z upoštevanjem smernic in pogojev nosilcev urejanja prostora.

Kartografski prikaz programske zasnove bo del strokovnih podlag lokacijskega načrta.

Način urejanja: lokacijski načrt.«

8. člen

(1) Spremeni in dopolni se del vsebine kartografske dokumentacije plana, ki se nanaša na namensko rabo prostora na območju urbanistične zasnove Kopra in programske zasnove. Vsebine so prikazane na novih kartah v merilu 1:5.000, ki so sestavni del tega odloka.

Geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitve prostorskih sestavin plana so združene karte digitalnega katastrskega načrta (DKN) in temeljnega topografskega načrta (TTN5).

(2) Na podlagi dodatnih strokovnih podlag se, skladno s spremembami, določenimi v 6. členu tega odloka, v kartografskem delu plana ustrezno spremenijo tudi tematske karte v merilu 1:25.000 (organizacijska naloga).

9. člen

Spremembe in dopolnitve so na vpogled pri pristojnem organu Mestne občine Koper.

10. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 3503-139/2003

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan

Mestne občine Koper

Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 171, secondo comma, della Legge sulla sistemazione del territorio (Gazzetta uff. della RS, n. 110/02, 8/03 – rettifica, 58/03-ZZK-1), dell'articolo 29 della Legge sull'autonomia locale (Gazzetta uff. della RS n.72/93; 6/94 – sentenza della CC, 45/94 – sentenza della CC, 57/94, 14/95, 20/95 – sentenza della CC, 63/95 – interpretazione autentica, 9/96 – sentenza della CC, 44/96 – sentenza della CC, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – sentenza della CC, 74/98, 12/99 – delibera della CC, 16/99 – delibera di rettifica della CC, 59/99 – sentenza della CC, 70/00, 100/00 – delibera della CC, 87/01 – Zsam-1, 16/02 e 51/02) ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino uff. n. 40/00, 30/01 e 29/03), il consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 15 luglio 2004, ha approvato il

DECRETO

SULLE MODIFICHE ED INTEGRAZIONI AGLI ELEMENTI TERRITORIALI DEL PIANO A LUNGO TERMINE E DEL PIANO SOCIALE DEL COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA (espansione delle superfici urbane alla Bonifica di Ancarano, anno 2004)

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (nel seguito: elementi territoriali del piano):

– Piano a lungo termine del Comune di Capodistria per il periodo 1986-2000 (Bollettino uff. 25/86), integrazioni 1988 (BU 10/88), integrazioni 1992 (BU 9/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano a lungo termine*.

– Piano sociale (a medio termine) del Comune di Capodistria per il periodo 1986-1990 (BU 36/86), integrazioni 1992 (BU 11/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano sociale*.

Articolo 2

(1) Gli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale sono costituiti da una relazione illustrativa del piano sociale e dalle rappresentazioni e documentazione cartografica quale materiale unico destinato ad entrambi i piani sopraccitati.

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni alle relazioni illustrative del piano a lungo termine e di quello sociale, ed alla rispettiva documentazione cartografica.

(2) La relazione illustrativa comprende il decreto e la motivazione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano.

(3) Le rappresentazioni grafiche forniscono dati circa l'uso finalizzato del territorio.

Articolo 3

Sono allegati alle modifiche ed integrazioni:

- Sintesi dell'atto destinata alla diffusione,
- Estratto dal piano territoriale strategico,
- Illustrazione e motivazione dell'atto territoriale,
- Elaborati tecnici,
- Presupposti e orientamenti,
- Pratica della procedura di predisposizione e d'approvazione dell'atto.

Articolo 4

(1) "Le modifiche ed integrazioni si riferiscono a:

- L'ampliamento del cimitero di San Canziano a Capodistria,
- Il cambiamento della destinazione d'uso delle aree soggette alla pianificazione urbana della città di Capodistria e la modifica alle modalità di regolamentazione,
- L'adeguamento ai presupposti nazionali obbligatori.

(2) A seguito di quanto riportato in precedenza, si procede alle modifiche ed integrazioni alle relazioni illustrative e rappresentazioni grafiche riguardanti la destinazione d'uso, con contestuale armonizzazione della parte testuale e di quella grafica dei piani comunali di cui all'articolo 1 del presente decreto.

Articolo 5

Piano a lungo termine

"Nel capitolo »6.1.3. Prospetto delle aree soggette alla disciplina di regolamentazione con tipologie di strumenti territoriali attuativi" sono integrati, in parte, i seguenti punti A. Area soggetta alla pianificazione della città di Capodistria:

- Punto 3) Attività centrali
- Punto 4) Edilizia abitativa
- Punto 7) Altro

I testi modificati ovvero integrati recitano:

3. Attività centrali

C4	Bivio (nuova urbanizzazione dell'area della "Kemiplas") zona commerciale e direzionale	PS
----	--	----

4. Edilizia abitativa

S 6/1	Case unifamiliari a Škofije	NTA
S 6/2	Case unifamiliari a Škofije	NTA
S 6/3	Case unifamiliari a Škofije	PS

7. Altro

KL-1	Cimitero di San Canziano	PS
------	--------------------------	----

Articolo 6

Piano sociale

La relazione illustrativa del Piano sociale è modificata nel capitolo "6.3. Concetti programmatici", sottocapitolo "IV. AREA DELLE ZONE INDUSTRIALI", punto 6.3.14 Zona industriale di Sermin – deposito dei prodotti petroliferi, seconda proposizione che recita:

»L'area è destinata all'espansione delle superfici adibite al deposito dei prodotti petroliferi.«

(2) La relazione illustrativa del Piano sociale è modificata nel capitolo "6.3. Concetti programmatici", sottocapitolo "IV. AREA DELLE ZONE INDUSTRIALI", punto 6.3.19 Zona industriale Iplas, ove è aggiunto un nuovo punto che recita:

„6.3.19.a Zona commerciale e direzionale quale riurbanizzazione della zona industriale dismessa:

Ubicazione: parte occidentale della zona industriale sovrastante la strada statale Capodistria – Ljubljana, ad ovest dello stabilimento lattiero.

Funzione e destinazione d'uso dell'area

Si procede alla riconversione dell'area da quella industriale in area destinata alle attività centrali da destinarsi alla costruzione del centro commerciale e direzionale. Sono previste tipologie d'attività che potranno essere collocate al margine della zona industriale.

Programma e indirizzi di disciplina

In ambito della compilazione degli elaborati tecnici per il piano di sito sono ulteriormente definiti il programma e le prescrizioni di collocamento nel territorio dei manufatti, e ciò tramite l'analisi e la valorizzazione dell'ambiente (occorre compiere un'indagine sull'inquinamento del suolo, attenersi alle indicazioni circa la tutela dei siti archeologici nell'entroterra, valorizzare il territorio in funzione dell'impatto prodotto dalle attività industriali attigue).

L'accesso all'area è previsto dall'attuale strada statale da realizzarsi in ottemperanza delle prescrizioni fornite dal rispettivo amministratore.

Le rappresentazioni cartografiche del concetto programmatico saranno inserite negli elaborati tecnici per il piano di sito.

Modalità di disciplina: piano di sito.«

Nel capitolo »6.3. Concetti programmatici«, sottocapitolo "V. AREA DELLE ZONE ARTIGIANALI", è depennato il sottocapitolo 6.3.21. Zona artigianale di Škofije.

Nel capitolo »6.3. Concetti programmatici«, sottocapitolo "VI. ZONA DESTINATA ALLA COSTRUZIONE DI CASE UNIFAMILIARI", è modificato il sottocapitolo 6.3.23. Costruzione di case unifamiliari Škofije, che recita:

Ubicazione: La zona si colloca circa 150 m ad est della strada statale Capodistria – Škofije, sul lato nord confina con l'esistente ed in parte con il previsto comparto edificatorio Forteca.

Funzione e destinazione d'uso della zona

La zona è destinata alla costruzione di case unifamiliari.

Programma e indirizzi di disciplina

Nella sistemazione della zona si procede alla costruzione contestuale della nuova strada d'accesso e del collegamento alla rete viaria del comprensorio residenziale esistente, come pure della realizzazione della rete di smaltimento delle acque reflue.

In ambito della compilazione degli elaborati tecnici per il piano di sito sono ulteriormente definiti il programma e le prescrizioni di collocamento nel territorio dei manufatti, e ciò tramite l'analisi e la valorizzazione del territorio in considerazione delle indicazioni fornite dagli enti preposti alla sistemazione del territorio.

Le rappresentazioni cartografiche del concetto programmatico saranno inserite negli elaborati tecnici per il piano di sito.

Modalità di disciplina: piano di sito.«

(4) Nel capitolo »6.3. Concetti programmatici«, sottocapitolo »VII. Altre zone«, si aggiungono nuovi punti che recitano:

»6.3.34. Espansione del cimitero di San Canziano Ubicazione

L'intervento interessa la zona di espansione ad est dell'esistente cimitero di San Canziano.

Funzione e destinazione d'uso dell'area

L'area in oggetto è destinata all'espansione dell'esistente cimitero di San Canziano e dovrebbe soddisfare il fabbisogno dei prossimi 25 anni.

Programma e indirizzi di disciplina

Gli interventi di espansione del cimitero devono osservare le condizioni orografiche ed il concetto del cimitero esistente. Si prevede la sistemazione dei campi di sepoltura disposti a mo di parco o in maniera classica e loculi per urne cinerarie. I parcheggi saranno realizzati lungo le strade locali.

In ambito della compilazione degli elaborati tecnici per il piano di sito sono ulteriormente definiti il programma e le prescrizioni di collocamento nel territorio dei manufatti, e ciò tramite l'analisi e la valorizzazione del territorio in considerazione delle indicazioni fornite dagli enti preposti alla sistemazione del territorio.

Le rappresentazioni cartografiche del concetto programmatico saranno inserite negli elaborati tecnici per il piano di sito.

Modalità di disciplina: piano di sito.«

Articolo 8

(1) E' modificato ed integrato parte del contenuto della documentazione cartografica del piano riguardante la destinazione d'uso del territorio contemplato dal concetto urbanistico di Capodistria, oltre che dal concetto programmatico. I contenuti sono rappresentati nella nuova mappa a scala 1:5000 che è parte integrante del presente decreto.

Costituiscono basi geodetiche per la predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano le mappe d'insieme del piano catastale digitale (DKN) e del piano topografico di base (TTN5).

(2) In virtù degli elaborati tecnici aggiuntivi si procede, in ottemperanza delle modifiche di cui all'articolo 6 del presente decreto, alla modificazione delle mappe tematiche, contenute nella parte cartografica, a scala 1:25000 (mansione organizzativa).

Articolo 9

Le modifiche ed integrazioni sono a disposizione presso l'organo competente del Comune città di Capodistria.

Articolo 10

Il presente decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo alla sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N.: K3503-193/2003

Capodistria, 15 luglio 2004.

COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
IL SINDACO
Boris Popovič m. p.

4254. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (vinske kleti, turistične kmetije, v letu 2004)

Na podlagi drugega odstavka 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03 – ZZK – 1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popravni sklep US, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US, 28/01 – ugotovitev US, 87/01 – Zsam – 1, 16/02 – sklep US, 51/02 in 108/03 – sklep US) in na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet mestne občine Koper na seji dne 15. julija 2004 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (vinske kleti, turistične kmetije, v letu 2004)

1. člen

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (*v nadaljevanju: prostorske sestavine plana*):

– Dolgoročni plan občine Koper za obdobje 1986-2000 (Uradne objave – UO 25/86), dopolnitve 1988 (UO 10/88), dopolnitve 1992 (UO 9/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1999 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *dolgoročni plan*.

– Družbeni (srednjeročni) plan občine Koper za obdobje 1986-1990 (UO 36/86), dopolnitve 1992 (UO 11/92), dopolnitve 1993 (UO 4/93), dopolnitve 1994 (UO 7/94, 25/94), dopolnitve 1995 (UO 14/95), dopolnitve 1998 (UO 11/98), dopolnitve 1998 (UO 16/99), dopolnitve 2001 (UO 33/01) – v nadaljevanju: *družbeni plan*.

2. člen

(1) Sestavni deli prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana so: tekstualni del dolgoročnega plana

in tekstualni del družbenega plana ter kartografski del in kartografska dokumentacija v obliki enotnega gradiva za dolgoročni in družbeni plan.

(2) S tem odlokom se spremenijo in dopolnijo tekstualna dela dolgoročnega in družbenega plana in kartografska dokumentacija.

(3) Tekstualni del vsebuje odlok in obrazložitev sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana.

(4) Grafični del vsebuje prikaz namenske rabe prostora.

3. člen

Priloge sprememb in dopolnitev so:

- povzetek za javnost
- obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
- strokovne podlage
- predhodni pogoji in smernice
- spis postopka priprave in sprejemanja akta.

4. člen

(1) Spremembe in dopolnitve določajo površine za poselitev na delih parcel št. 1154/4 in 1154/3 k.o. Truške, 1246 k.o. Jernej, 715/2 k.o. Plavje, 1548/2 k.o. Koštabona, 3895/2 in 3895/3 k.o. Truške, 2208/2, 2209/2 in 2210/1 k.o. Osp, 331/1 k.o. Hribi, 1201 in 1224 k.o. Dekani, 3383 k.o. Semedela, 1658 k.o. Šmarje, 1185/3 k.o. Rakitovec, 985 k.o. sv. Anton ter 3151/5 in 3151/6 k.o. Marezige.

(2) Površine za poselitev kot območja razložene razpršene poselitve so namenjene izključno za gradnjo dopolnilnih programov obstoječih kmetij – vinske kleti in turistične kmetije.

(3) Skladno s prej navedenim se spremenijo in dopolnijo tudi prikazi namenske rabe v kartografskem delu ter kartografski dokumentaciji prostorskega dela planskih aktov občine iz 1. člena tega odloka.

5. člen

(1) Predlagani posegi ležijo na območjih, kjer je potrebno pred poseganjem v prostor zagotoviti zahtevnejše protierozijske ukrepe.

(2) Ohranjanje narave:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper za vinske kleti in turistične kmetije – dopolnitev« (ZRSVN, OE Piran, marec 2004), ki so priloga temu odloku in se hranijo na Mestni občini Koper.

(3) Varstvo kulturne dediščine:

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo kulturne dediščine, navedeni v strokovnem gradivu »Smernice in pogoji, Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, vinske kleti in turistične kmetije« (ZVKDS, OE Piran, april 2003, marec 2004), ki so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Mestne občine Koper.

(4) Pri načrtovanju posegov v prostor je potrebno upoštevati pogoje ELES, Elektro – Slovenija d.o.o., marec 2004, ki se nanašajo na obvezna republiška izhodišča na področju elektroenergetskih objektov. Pogoji so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Mestne občine Koper.

(5) Pri načrtovanju posegov v prostor je potrebno upoštevati smernice in pogoje s področja upravljanja z vodami.

(6) Pri določanju lokacije predvidenih objektov in spremembi namembnosti rabe je potrebno upoštevati pogoje Ministrstva za okolje, prostor in energijo, Urada za prostorski razvoj in sicer iz mnenja št. 352-11-98/00 z dne 3. 5. 2004 in 7. 6. 2004.

6. člen

Natančnejša velikost in lega poselitvene površine se določi skladno z merili za ugotavljanje odstopanj od sprejetega dolgoročnega plana.

7. člen

Spremeni in dopolni se del vsebine kartografske dokumentacije plana, ki se nanaša na namensko rabo prostora. Vsebine so prikazane na novih kartah v merilu 1:5.000, ki so sestavni del tega odloka.

Geodetska podlaga za izdelavo sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana so združene karte digitalnega katastrskega načrta (DKN) in temeljnega topografskega načrta (TTN5).

8. člen

Spremembe in dopolnitve so na vpogled na pri pristojnem organu Mestne občine Koper.

9. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3503-185/2002

Koper, dne 15. julija 2004.

Župan

Mestne Občine Koper
Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 171, secondo comma, della Legge sulla sistemazione del territorio (Gazzetta uff. della RS, n. 110/02, 8/03 – rettifica, 58/03-ZZK-1), dell'articolo 29 della Legge sull'autonomia locale (Gazzetta uff. della RS n. 72/93; 6/94 – sentenza della CC, 45/94 – sentenza della CC, 57/94, 14/95, 20/95 – sentenza della CC, 63/95 – interpretazione autentica, 9/96 – sentenza della CC, 44/96 – sentenza della CC, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – sentenza della CC, 74/98, 12/99 – delibera della CC, 16/99 – delibera di rettifica della CC, 59/99 – sentenza della CC, 70/00, 100/00 – delibera della CC, 87/01 – Zsam-1, 16/02 e 51/02) ed in virtù dell'articolo 27 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino uff. n. 40/00, 30/01 e 29/03), il consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 15 luglio 2004, ha approvato il

DECRETO

SULLE MODIFICHE ED INTEGRAZIONI AGLI ELEMENTI TERRITORIALI DEL PIANO A LUNGO TERMINE E DEL PIANO SOCIALE DEL COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA (cantine vinicole, agriturismo, anno 2004)

Articolo 1

Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria (nel seguito: elementi territoriali del piano):

– Piano a lungo termine del Comune di Capodistria per il periodo 1986-2000 (Bollettino uff. 25/86), integrazioni 1988 (BU 10/88), integrazioni 1992 (BU 9/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1999 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano a lungo termine*.

– Piano sociale (a medio termine) del Comune di Capodistria per il periodo 1986-1990 (BU 36/86), integrazioni 1992

(BU 11/92), integrazioni 1993 (BU 4/93), integrazioni 1994 (BU 7/94, 25/94), integrazioni 1995 (BU 14/95), integrazioni 1998 (BU 11/98), integrazioni 1998 (BU 16/99), integrazioni 2001 (BU 33/01) – nel seguito: *piano sociale*.

Articolo 2

(1) Gli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale sono costituiti da una relazione illustrativa del piano sociale e dalle rappresentazioni e documentazione grafica quale materiale unico destinato ad entrambi i piani sopraccitati.

(2) Il presente decreto stabilisce le modifiche ed integrazioni alle relazioni illustrative del piano a lungo termine e di quello sociale, ed alla rispettiva documentazione cartografica.

(3) La relazione illustrativa comprende il decreto e la motivazione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano.

(4) Le rappresentazioni grafiche forniscono dati circa l'uso finalizzato del territorio.

Articolo 3

Sono allegati alle modifiche ed integrazioni:

- Sintesi dell'atto destinata alla diffusione,
- Estratto dal piano territoriale strategico,
- Illustrazione e motivazione dell'atto territoriale,
- Elaborati tecnici,
- Presupposti e orientamenti,
- Pratica della procedura di predisposizione e d'approvazione dell'atto.

Articolo 4

(1) Le modifiche ed integrazioni definiscono le superfici d'insediamento riguardanti porzioni delle particelle catastali n. 1154/4 e 1154/3 c.c. di Truške, 1246 c.c. di San Bartolomeo, 715/2 c.c. di Plavje, 1548/2 c.c. di Koštabona, 3895/2 e 3895/3 c.c. di Truške, 2208/2, 2209/2 e 2210/1 c.c. di Osp, 331/1 c.c. di Hribi, 1201 e 1224 c.c. di Dekani, 3383 c.c. di Smedela, 1658 c.c. di Šmarje, 1185/3 c.c. di Rakitovec, 985 c.c. di Sv. Anton, come pure 3151/5 e 3151/6 c.c. di Marezige.

(2) Le superfici d'insediamento caratterizzate da costruzioni sparse sono destinate esclusivamente alla costruzione di manufatti da adibirsi alle attività complementari nelle aziende agricole esistenti – cantine vinicole e agriturismo.

(3) In armonia a quanto esposto in precedenza si procede alle modifiche ed integrazioni alle rappresentazioni della destinazione d'uso riportata negli strumenti e documenti cartografici degli elementi territoriali contenuti nei piani comunali ovvero nell'articolo 1 del presente decreto.

Articolo 5

(1) Gli interventi proposti interessano zone ove si richiede l'adozione di complesse misure antierosione.

(2) Tutela dei beni naturalistici:

La pianificazione degli interventi nel territorio deve avvenire nel rispetto delle indicazioni, dei presupposti e dei vincoli di tutela dei beni naturalistici, come pure della preservazione della biodiversità, come riportato negli elaborati tecnici "Indirizzi di tutela delle risorse naturali ed ambientali riferiti alle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano a lungo termine e del piano sociale del Comune città di Capodistria relativamente alle cantine vinicole ed all'agriturismo – integrazione (ZRSVN, OE Pirano, marzo 2004), che sono allegati al presente decreto e si tengono presso la sede dell'amministrazione comunale di Capodistria.

(3) Tutela del patrimonio culturale:

Nella pianificazione degli interventi nel territorio vanno osservati gli indirizzi, i presupposti ed i vincoli di tutela del patrimonio culturale, come indicati negli elaborati tecnici "Principi di tutela del patrimonio culturale, porto turistico e

ormeggi comunali" (ZVKDS, OE Pirano, aprile 2003), che sono allegati al presente decreto e si tengono presso la sede dell'amministrazione comunale di Capodistria.

(4) La pianificazione degli interventi nel territorio deve avvenire in ottemperanza delle prescrizioni poste alla ELES, Elektro – Slovenija d.o.o., marzo 2004, che si riferiscono ai presupposti nazionali obbligatori nel campo degli impianti elettroenergetici. Tali prescrizioni sono allegate al presente decreto e si tengono presso la sede dell'amministrazione comunale di Capodistria.

(5) Nella pianificazione degli interventi nel territorio occorre rispettare le indicazioni e le prescrizioni disciplinanti il settore dell'amministrazione delle acque.

(6) Nella definizione del sito dei manufatti previsti, come pure del cambiamento della destinazione d'uso, vanno rispettate le prescrizioni del Ministero per l'ambiente, il territorio e l'energia, Ufficio per lo sviluppo territoriale, contenute nel parere n. 352-11-98/00 del 3. 5. 2004 e 7. 6. 2004."

Articolo 6

La superficie e l'ubicazione degli ambiti insediativi sono ulteriormente definite in ottemperanza dei criteri applicati per l'accertamento delle deroghe all'approvato piano a lungo termine.

Articolo 7

E' modificato ed integrato parte del contenuto della documentazione cartografica del piano riguardante la destinazione d'uso del territorio. I contenuti sono rappresentati nella nuova mappa a scala 1:5000 che è parte integrante del presente decreto.

Costituiscono basi geodetiche per la predisposizione delle modifiche ed integrazioni agli elementi territoriali del piano le mappe d'insieme del piano catastale digitale (DKN) e del piano topografico di base (TTN5).

In virtù degli elaborati tecnici aggiuntivi si procede, in ottemperanza delle modifiche di cui all'articolo 4 del presente decreto, alla modificazione delle mappe tematiche, contenute negli strumenti cartografici del piano, a scala 1:25000 (missione organizzativa).

Articolo 8

Le modifiche ed integrazioni sono a disposizione presso l'organo competente del Comune città di Capodistria.

Articolo 9

Il presente decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo alla sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N.: 3503-185/2002

Capodistria, 15 luglio 2004

COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
IL SINDACO

Boris Popovič m. p.

LJUBLJANA

4255. Obvezna razlaga Odloka o zazidalnem načrtu za območji urejanja MS 1/2-1 in MR 1/1 Zelena jama

Na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 26/01 in 28/01) in 122. člena Poslovnika Mestnega sveta mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 84/02 in 69/03) je Mestni svet mestne občine Ljubljana na 13. seji dne 13. 7. 2004 sprejel

OBVEZNO RAZLAGO
Odloka o zazidalnem načrtu za območji urejanja
MS 1/2-1 in MR 1/1 Zelena jama

1. člen

Določila 23. člena Odloka o zazidalnem načrtu za območji urejanja MS 1/2-1 in MR 1/1 Zelena jama (Uradni list RS, št. 99/02), ki urejajo objekt A1, se v povezavi z grafičnimi prilogami kot sestavnimi deli odloka razlagajo tako, da je v funkcionalni enoti F1 predvidena gradnja objekta A1 – poslovne palače, s stavbiščem v dopustni velikosti, ki je v grafičnem delu odloka določena z gradbeno linijo objekta (GL), gradbeno mejo (GM) in z regulacijskimi linijami (RL).

2. člen

Ta obvezna razlaga se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3511-6/99-22

Ljubljana, dne 13. julija 2004.

Županja
 Mestne občine Ljubljana
Danica Simšič l. r.

ZAVRČ

4256. Spremembe in dopolnitve odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane-Zavrč

Na podlagi 13. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 in 8/96), na podlagi 16. člena Statuta Občine Gorišnica (Uradni list RS, št. 34/99 in 37/02) in na podlagi 15. člena Statuta Občine Zavrč (Uradni list RS, št. 64/99) je Občinski svet občine Gorišnica na 12. redni seji dne 22. 6. 2004 in Občinski svet občine Zavrč na 18. redni seji dne 28. 6. 2004 sprejel

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane-Zavrč

1. člen

V Odloku o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Cirkulane-Zavrč (Uradni list RS, št. 42/02 in 14/03) se prvi odstavek 6. člena spremeni tako, da glasi: »Zavod ima in uporablja pečat okrogle oblike, premera 35 mm, v katerem je v sredini grb Republike Slovenije, na zunanjem obodu pa je izpisano: Osnovna šola Cirkulane-Zavrč«.

2. člen

V četrti alineji prvega odstavka 15. člena se besedilo svet staršev doda besedilo »na vsaki lokaciji šole«.

3. člen

Sprememba odloka začne veljati, ko ga v enakem besedilu sprejmeta občinska sveta občin ustanoviteljic. Objavi se v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati petnajsti dan po objavi.

Št. 42-2004

Gorišnica, dne 30. junija 2004.

Župan
 Občine Gorišnica
Jože Kokot l. r.

Št. 032-01-1/2002-2

Zavrč, dne 28. junija 2004.

Župan
 Občine Zavrč
Miran Vuk l. r.

ZREČE

4257. Program priprave sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Nova Dobrova in zazidalnega načrta centra Zreč

Župan Občine Zreče je na podlagi drugega odstavka 27. člena in 34. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in popravek 8/03) in 29. člena Statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99, 11/01, 81/02), dne 25. 8. 2004, sprejel

PROGRAM PRIPRAVE
sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Nova Dobrova in zazidalnega načrta centra Zreč

1. člen

S tem programom se podrobneje določijo:

- ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Nova Dobrova in zazidalnem načrtu centra Zreč (Uradni list SRS, št. 23/82, 30/87, Uradni list RS, št. 53/93, 54/93) (v nadaljevanju: spremembe in dopolnitve ZN);
- predmet in programska izhodišča sprememb in dopolnitev ZN;
- okvirno ureditveno območje sprememb in dopolnitev ZN;
- nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci, ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev ZN;
- način pridobitev strokovnih rešitev;
- roki za spremembe in dopolnitve ZN;
- obveznosti v zvezi s financiranjem.

2. člen

Ocena stanja:

Obstoječi večstanovanjski objekti, ki ležijo v območju (c15 in c16), ki ga ureja predmetni ZN, nimajo določenih gradbenih parcel, kot to zahteva prostorska zakonodaja. Zaradi ureditve stanja je potrebno objektom določiti gradbene parcele.

Pravna podlaga:

Veljavne prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Slovenske Konjice za obdobje 1986–2000 – dopolnjen 1993 in 1994 in družbenega plana razvoja občine Slovenske Konjice za srednjeročno obdobje 1986–1990 za območje občine Zreče – dopolnjen 2003 (Uradni list RS, št. 23/87, 29/98 in 64/99, 68/03), opredeljujejo obravnavano območje kot obstoječe stavbno zemljišče in veljavni Odlok o zazidalnem načrtu Nova Dobrova in zazidalnem načrtu centra Zreč (Uradni list SRS, št. 23/82, 30/87, Uradni list RS, št. 53/93, 54/93) na podlagi katerega so na omenjenem območju zgrajeni večstanovanjski objekti.

3. člen

(Predmet in programska izhodišča sprememb in dopolnitev ZN)

Predmet sprememb in dopolnitev je določitev gradbenih parcel k obstoječim večstanovanjskim objektom.

4. člen

(Nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci ki sodelujejo pri pripravi sprememb in dopolnitev ZN)

Pri pripravi sprememb in dopolnitev sodelujejo naslednji udeleženci:

Pobudnik, pripravljavec in koordinator – Občina Zreče.

Nosilci urejanja prostora: le-ti morajo podati smernice za načrtovanje skladno z 31. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in popravek 8/03) v roku 15 dni po prejemu programa priprave in mnenje skladno z istim členom istega zakona v roku 15 dni po prejemu dopolnjenega predloga prostorskega akta. Če v predpisanem roku ne podajo smernic in mnenj, se šteje, da jih nimajo. Nosilci urejanja prostora so:

- Elektro Maribor, javno podjetje za distribucijo električne energije, d. d., Maribor, Območna enota Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica;
- Telekom Slovenije, PE Celje, Celje;
- Mestni plinovodi, distribucija plina d. o. o, Koper;
- Ministrstvo za obrambo RS, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Celje;
- Občina Zreče, Režijski obrat, Zreče;
- Krajevna skupnost Zreče, Zreče.

5. člen

(Seznam potrebnih strokovnih podlag za načrtovanje predvidene prostorske ureditve)

Pri izdelavi sprememb in dopolnitev je potrebno upoštevati:

- prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/03)
- prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Slovenske Konjice za obdobje 1986–2000 – dopolnjen 1993 in 1994 in družbenega plana razvoja občine Slovenske Konjice za srednjeročno obdobje 1986–1990 za območje občine Zreče – dopolnjen 1998 (Uradni list RS, št. 23/87, 29/98 in 64/99, 68/2003);
- Odlok zazidalnem načrtu Nova Dobrova in zazidalnem načrtu centra Zreč (Uradni list SRS, št. 23/82, 30/87, Uradni list RS, št. 53/93, 54/93)
- Idejne zasnove vseh tistih rešitev, ureditev in ukrepov, ki bodo v odvisnosti od načrtovane prostorske ureditve izdelane v postopku izdelave sprememb in dopolnitev ZN.

Spremembe in dopolnitve ZN se v vsebinskem smislu pripravijo skladno z določili veljavne prostorske zakonodaje, in sicer predvsem z:

Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in izdanimi podzakonskimi akti.

6. člen

(Roki za pripravo in sprejem sprememb ZN)

Postopek priprave sprememb ZN bo potekal po naslednjem terminskem planu:

1. Župan Občine Zreče sprejme Program priprave sprememb in dopolnitev ZN.

2. Program priprave se takoj pošlje pristojnim organom in nosilcem javnih pooblastil, ki v roku petnajst dni od prejema Programa podajo pogoje in usmeritve v zvezi s spremembami ZN.

3. Javna razgrnitev osnutka sprememb in dopolnitev Odloka ZN se izvede na sedežu Občine Zreče za petnajst dni po dnevu objave sklepa o javni razgrnitvi.

4. Javna razprava o osnutku sprememb in dopolnitev Odloka ZN se izvede na sedežu Občine Zreče v času trajanja javne razgrnitve.

5. Občani, organi in organizacije ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo svoje pisne pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka sprememb in dopolnitev ZN. V času javne razgrnitve pridobi izdelovalec k osnutku sprememb in dopolnitev) vsa potrebna soglasja.

6. Komisija za okolje in prostor obravnava predlog odloka o spremembah in dopolnitvah ZN in poda dopolnitve in pripombe.

7. Župan Občine Zreče posreduje predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah ZN na Občinski svet občine Zreče, da o njem razpravlja in ga sprejme z odlokom v enofaznem (skrajšanem) postopku.

7. člen

Spremembe in dopolnitve ZN se sprejemajo po skrajšanem postopku.

8. člen

Za pripravo sprememb in dopolnitev ZN, za organizacijske in druge stroške se potrebna sredstva zagotovijo iz proračuna Občine Zreče.

9. člen

Ta program priprave sprememb in dopolnitev ZN začne veljati naslednji dan od objave v Uradnem listu RS.

Št. 350-05-19/2004-2

Zreče, dne 25. avgusta 2004.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR			
4233.	Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)	11541	
4234.	Zakon o kazenskem postopku (ZKP-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)	11574	
4235.	Zakon o brezplačni pravni pomoči (ZBPP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	11644	
MINISTRSTVA			
4236.	Pravilnik o tehničnih zahtevah za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme	11655	
4237.	Pravilnik o spremembah pravilnika o zaposlovanju in financiranju pripravnikov zdravstvenih poklicev razen zdravnikov in zobozdravnikov	11655	
4238.	Povprečni znesek trošarine za plinsko olje za pogonski namen v juliju 2004	11656	
DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE			
4239.	Splošni akt o minimalnem naboru zakupljenih vodov	11656	
4240.	Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke	11659	
4241.	Splošni akt o preglednosti in objavi informacij	11661	
OBČINE			
AJDOVŠČINA			
4242.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ajdovščina za območje Občine Ajdovščina	11662	
BELTINCI			
4243.	Pravilnik o stimulaciji študentov Občine Beltinci	11671	
BLED			
4244.	Sklep o razpisu naknadnega referenduma o zavrnitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled	11672	
4245.	Obvezna razlaga Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje planske celote Bled	11672	
CELJE			
4246.	Cenik zemeljskega plina za tarifni odjem	11673	
4247.	Cenik daljinskega ogrevanja za stanovanjske prostore	11673	
IDRIJA			
4248.	Program priprave sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Industrijska cona Godovič	11673	
KOPER			
4249.	Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina«	11674	
4250.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (marina in komunalni privezi, v letu 2004)	11684	
4251.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obala med Koprom-Capodistria in Izolo-Isola, v letu 2004)	11688	
4252.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (obalno območje Ankarana – Ankarano, v letu 2004)	11693	
4253.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (razširitev urbanih površin na Ankaransko bonifiko, v letu 2004)	11698	
4254.	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Mestne občine Koper (vinske kleti, turistične kmetije, v letu 2004)	11701	
LJUBLJANA			
4255.	Obvezna razlaga Odloka o zazidalnem načrtu za območji urejanja MS 1/2-1 in MR 1/1 Zelena jama	11703	
ZAVRČ			
4256.	Spremembe in dopolnitve odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane-Zavrč	11704	
ZREČE			
4257.	Program priprave sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Nova Dobrova in zazidalnega načrta centra Zreč	11704	

Velja od 1. januarja 2005

Zakon o prekrških

z uvodnimi pojasnili mag. Boštjana Tratarja
in stvarnim kazalom

O prekrških bodo po 1. januarju 2005 odločali upravni in drugi državni organi ter nosilci javnih pooblastil, ki nadzorujejo izvajanje predpisov, kakor tudi sodišča za prekrške prve in druge stopnje. Sankcije za prekrške pa bodo: globa, opomin, kazenske točke v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja, prepoved vožnje motornega vozila, izgon tujca iz države, odvzem predmetov in vzgojni ukrepi.

Našteli smo le nekaj določb zakona o prekrških, ki na novo ureja to področje. V uvodnih pojasnilih je poleg pregleda vsebine zakona po posameznih poglavjih tudi primerjalnopravni pregled ureditve prekrškov v 15 evropskih državah.

Cena: 10614 · broširana izdaja: **3906** SIT z DDV
10615 · vezana izdaja: **4340** SIT z DDV

NAROČILNICA

Uradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana
<http://www.uradni-list.si>

Naročite po faksu: 01/425 14 18

S tem nepreklicno naročam

• Zakon o prekrških

– 10614 broširana izdaja **3906** SIT z DDV

Štev. izvodov _____

– 10615 vezana izdaja **4340** SIT z DDV

Štev. izvodov _____

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka _____

Davčni zavezanec DA NE _____

Firma – ime naročnika _____

Sektor – oddelek _____

Ulica in številka _____

Kraj _____

Datum _____

Podpis pooblaščenega osebe _____

Žig

PRIPOROČAMO

prof. dr. Franc Grad

VOLITVE IN VOLILNI SISTEM

Vodilni slovenski strokovnjak na področju volilnega prava – dr. Franc Grad – je pred volitvami v državni zbor 2004 pripravil novo izdajo knjige Volitve in volilni sistem. Avtor je svoje delo razdelil na dva dela. Prvi je namenjen predstavitvi volilnih sistemov v sodobnih ustavnih ureditvah, drugi pa slovenski ustavni in zakonodajni ureditvi na tem področju.

Zanimivost knjige je vsekakor, da nobeno poglavje ne ostaja brez avtorjevega komentarja o dobrih in slabih straneh posamezne ureditve. Pri tem posebno pozornost namenja tudi podrobnemu prikazu večinskega in proporcionalnega volilnega sistema. V pregledu nekaterih tujih sistemov so predstavljeni volilni sistemi Velike Britanije, Francije, ZR Nemčije, Italije, v tranzicijskih državah in v Ruski federaciji. Večji del knjige pa je namenjen tudi volitvam Evropskega parlamenta tako v drugih državah članicah Evropske unije kot tudi v Sloveniji.

Volitve v Državni zbor Republike Slovenije 2004 bodo potekale po enakem sistemu kot leta 2000. Za bodoče poslance državnega zbora in njihove stranke pa je v knjigi tudi dovolj namigov, kaj bodo morali storiti, da slovenska volilna zakonodaja ne bo zakrpana zaplata, kakršna je zdaj, ko je volilna pravila treba izbrskati iz ustave, ustavnih zakonov, volilne zakonodaje in odločb ustavnega sodišča.

– 261120 Cena: 8680 SIT z DDV

**PREDPISI O VOLITVAH
V DRŽAVNI ZBOR 2004**

Pravna pravila, ki veljajo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije, razpisane za 3. oktober 2004, so zbrana v knjigi iz zbirke predpisov, ki jo je izdala Republiška volilna komisija, založnik knjige pa je Uradni list Republike Slovenije.

V uvodu knjige dr. Franc Grad opozarja na bistvene značilnosti slovenskega volilnega sistema. Poslanci državnega zbora se volijo po proporcionalnem sistemu, v volilnih okrajih pa volivci glasujejo o posamičnih kandidatih. Razdelitev poslanskih mandatov je podrobneje razložena in grafično prikazana v komentarju Zakona o volitvah v državni zbor, ki so ga pripravili dr. Franc Grad, Marko Golobič in Pavle Svete.

Na 224 straneh knjige so objavljeni:

- Odlok o razpisu volitev,
- Ustavni zakon o dopolnitvi 80. člena ustave,
- Zakon o volitvah v državni zbor,
- Zakon o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor,
- Zakon o evidenci volilne pravice s komentarjem Metke Lubar,
- Zakon o volilni kampanji,
- Zakon o poslancih,
- Zakon o preprečevanju korupcije,
- ustavni odločbi,
- Rokovnik za izvedbo volitev poslancev v državni zbor za volitve 2004.

– 261115 Cena: 2980 SIT z DDV.

NAROČILNICAUradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana
<http://www.uradni-list.si>

Naročite po faksu: 01/425 14 18

S tem nepreklicno naročam

• Volitve in volilni sistem

– 261120 8680 SIT z DDV

Štev. izvodov _____

• Predpisi o volitvah v Državni zbor 2004

– 261115 2980 SIT z DDV

Štev. izvodov _____

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka _____

Davčni zavezanec DA NE

Firma – ime naročnika _____

Sektor – oddelek _____

Ulica in številka _____

Kraj _____

Datum _____

Podpis pooblaščenega osebe _____

Žig

ISSN 1318-0576

9 771318 057017

Izdajatelj Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2004 je 26.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, prekljici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767